

**Zpráva o situaci národnostních menšin
v České republice
za rok 2015**

Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2015

Vydal: Úřad vlády ČR
Sekretariát Rady vlády pro národnostní menšiny
narodnostni.mensiny@vlada.cz
ISBN 978-80-7440-152-7

Obsah	Str.
1. Úvod.....	4
2. Mezinárodní závazky	6
2.1. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků	6
2.2. Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin	6
3. Aktuální závazky vyplývající z usnesení vlády.....	7
3.1. Světový romský festival KHAMORO 2015 (usnesení vlády ze dne 30. června 2004 č. 663).....	7
3.2. Využití dotace na provádění Evropské Charty regionálních či menšinových jazyků v roce 2015 (usnesení vlády ze dne 27. dubna 2010 č. 315)	10
3.3. Finanční příspěvek ze státního rozpočtu na rekonstrukci Muzea moravských Chorvatů	12
4. Práva příslušníků národnostních menšin na úseku voleb	13
5. Právo na sdružování příslušníků národnostních menšin	14
6. Právo účasti na řešení záležitostí týkajících se národnostní menšiny	15
6.1. Rada vlády pro národnostní menšiny.....	15
6.2. Rada vlády pro záležitosti romské menšiny	18
6.3. Agentura pro sociální začleňování.....	19
6.4. Účast na řešení na ministerské úrovni.....	20
6.4.1. Ministerstvo kultury.....	20
6.4.2. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	20
6.4.3. Ministerstvo práce a sociálních věcí.....	20
6.5. Výkon práva účasti na řešení věcí týkajících se národnostních menšin na místní a regionální úrovni.....	21
6.6. Kancelář prezidenta republiky a národnostní menšiny v roce 2015	25
7. Právo na užívání jména a příjmení, vícejazyčné názvy a označení v jazyce národnostní menšiny, užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku	26
8. Právo na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny	28
8.1. Vzdělávání v jazycích národnostních menšin po jednotlivých menšinách	30
8.1.1. Německá menšina.....	30
8.1.2. Polská menšina	30
8.1.3. Romská menšina.....	33
8.2. Dotační a rozvojové programy zaměřené na národnostní menšiny	33
8.2.1. Program na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy ...	33
8.2.2. Dotační program na podporu integrace romské komunity	35
8.2.3. Program Podpory sociálně znevýhodněných romských žáků SŠ a VOŠ a konzervatoří....	35
8.2.4. Rozvojový program Podpora financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením a pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním v roce 2015	36
8.3. Multikulturní výchova.....	37
9. Právo na rozvoj kultury příslušníků národnostních menšin	38
9.1. Právní rámec v roce 2015.....	38
9.2. Finanční podpora kultury národnostních menšin.....	38
9.3. Kulturní aktivity v roce 2015 podle národnostních menšin	39
9.4. Další podpora příslušníků národnostních menšin v resortu kultury.....	44
9.5. Dotační program ministerstva kultury na podporu integrace příslušníků romské menšiny	45
10. Právo na rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostní menšiny.....	46
10.1. Elektronická veřejnoprávní média	46
10.2. Dotační program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin	48
11. Vnitřní bezpečnost.....	49
11.1. Ministerstvo vnitra	49
11.2. Ministerstvo spravedlnosti	54
11.2. Ministerstvo práce a sociálních věcí.....	56
12. Dotační programy a další dotace, shrnutí.....	58
13. Shrnutí reflexe národnostních menšin	63

Přílohy

1 Veřejná správa na místní či regionální úrovni a národnostní menšiny.....	66
2 Dotační program podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků 2015 – přehled projektů.....	144
3 Program Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy v roce 2015	145
4 Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin v roce 2015	148
5 Ministerstvo kultury - Projekty s tematikou národnostních menšin dotované v dalších oblastech v roce 2015.....	151
6 Muzea a národnostní menšiny v roce 2015	153
7 Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti v roce 2015	163
8 Ministerstvo kultury - Program na podporu integrace příslušníků romské komunity v roce 2015.	172
9 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - Program na podporu integrace romské komunity v roce 2015	173
10 Ministerstvo práce a sociálních věcí a národnostní menšiny	173
11 Reflexe národnostních menšin	176
12 Usnesení vlády ke Zprávě o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2015.....	233

Tabulky

Tab. 1 Finanční vypořádání dotace Khamora 2015.....	7
Tab. 2 Srovnání výdajů vynaložených od počátku existence programu (od roku 2010 dotační program) .	11
Tab. 3 Příslušníci polské menšiny v obcích Těšínského Slezska (dvojitá národnost: česká/moravská/slezská/jiná a polská)	22
Tab. 4 Příslušníci německé menšiny (dvojitá národnost: česká a německá).....	23
Tab. 5 Výbory / Komise / Rady ve statutárních městech	23
Tab. 6 Výbory / Komise / Rady v krajích	24
Tab. 7 Mateřské školy s polským jazykem vyučovacím – školní rok 2015/2016.....	31
Tab. 8 Základní a střední školy s polským jazykem vyučovacím – školní rok 2015/2016.....	32
Tab. 9 Přehled poskytnutých finančních prostředků na podporu integrace romské komunity v roce 2015	35
Tab. 10 Dotační program na podporu sociálně znevýhodněných romských žáků v roce 2015	36
Tab. 11 Národnostně menšinové pořady v ČR v roce 2015.....	46
Tab. 12 Přehled státem vynaložených výdajů na aktivity národnostních menšin v roce 2015	58

Grafy

Graf 1 Dotace v obcích v roce 2015 po menšinách.....	59
Graf 2 Dotace v obcích za posledních 5 let.....	59
Graf 3 Dotace ve statutárních městech v roce 2015 po menšinách	59
Graf 4 Dotace ve statutárních městech za 5 let.....	59
Graf 5 Dotace v krajích v roce 2015 po menšinách	60
Graf 6 Dotace v krajích za posledních 5 let.....	60
Graf 7 Dotace samosprávy úhrnem v roce 2015 po menšinách	60
Graf 8 Dotace samospráv za posledních 5 let	61
Graf 9 Dotace státní správy v roce 2015 po menšinách	61
Graf 10 Dotace státní správy za posledních 5 let	61
Graf 11 Dotace státní správy a samosprávy v roce 2015 úhrnem	62
Graf 12 Dotace en bloc v posledních 5 letech.....	62

1. Úvod

Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2015 (dále jen „Zpráva“), je již patnáctým dokumentem od roku 2002, každoročně vládě předkládaným. Text zpracoval sekretariát Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“) na základě podkladů příslušných ministerstev, orgánů lokální i regionální samosprávy a zástupců národnostních menšin, které jsou v Radě zastoupeny. Text posledně jmenovaných pasáží není věcně upravován, v případě určitých diskrepancí je doplněn pouze v poznámkovém aparátu.

Podobně jako v předchozích letech pokračuje snaha oddělit specifickou podporu národnostních menšin od podpory integrace romské komunity, jde především o kapitolu ilustrující činnost veřejné správy na místní či regionální úrovni. Zpracovatel se proto pokusil pasáže týkající se obou úhlů pohledu okomentovat rovněž v poznámkovém aparátu.

K nejdůležitějším událostem roku 2015, o nichž Zpráva pojednává, patří:

- K novelizaci zákona č. 128/2000 Sb. (§§ 29 a 117)

Pokračující proces návrhu novelizace zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav (dále jen „zákon o obcích“), jak o ní byla podávána informace v minulých Zprávách. V usnesení vlády ke Zprávě za rok 2008 (ze dne 29. června 2009 č. 845) byl uložen úkol ministru vnitra navrhnout při novelizaci uvedeného zákona změnu iniciovanou Radou. Zmíněná novela se národnostních menšin týká ve dvou bodech: změny pravidel pro zřizování výboru pro národnostní menšiny a pro označování ulic a jiných veřejných prostranství v jazyce národnostní menšiny. Navržená změna, vycházející z praktických zkušeností se zřizováním výborů i s označováním veřejných prostranství, byla již v květnu 2009 schválena Radou. Ministerstvo vnitra ve spolupráci se sekretariátem Rady poté připravilo legislativní návrh příslušné právní úpravy, která byla dne 9. ledna 2013 schválena vládou (usnesením č. 1)¹ a byla zařazena do procesu projednávání Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR jako tisk 904/0 (navržená na pořad 54. schůze od 11. června 2013).² Potom se ale po rozpuštění Poslanecké sněmovny v srpnu 2013 celý legislativní proces vrátil na začátek. Z tohoto důvodu byl v usnesení ke Zprávě za rok 2013 uložen ministru vnitra znovu úkol předložit nový návrh zákona vládě.³ To se také stalo: návrh novely zákona o obcích byl po meziresortním připomínkovém řízení schválen vládou dne 8. dubna 2015 a byl projednáván Poslaneckou sněmovnou (sněmovní tisk č. 454). Třetí čtení proběhlo dne 10. února 2016 a návrh zákona byl Poslaneckou sněmovnou schválen. Senátem byl pak schválen dne 16. března 2016 a dne 22. března t.r. podepsán prezidentem republiky. Zákon byl publikován ve Sbírce zákonů dne 6. dubna 2016 jako zákon č. 106/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon); účinnosti nabude 1. července 2016.

- Monitorovací proces dokumentů Rady Evropy (Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin, Evropská charta regionálních či menšinových jazyků)

Ve dnech 13.-17. dubna 2015 byla sekretariátem Rady a sekretariátem Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin Rady Evropy zorganizována monitorovací návštěva Poradního výboru Rady Evropy pro Rámcovou úmluvu o ochraně národnostních menšin (dále jen „Rámcová úmluva“), v rámci 4. monitorovacího cyklu úmluvy. Poradní výbor pak dne 16. listopadu 2015 přijal k němu Stanovisko, které na začátku února 2016 předal

¹ [http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/4FC5156C048C61ADC1257AF4004F80E3/\\$FILE/1%20uv130109.0001.pdf](http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/4FC5156C048C61ADC1257AF4004F80E3/$FILE/1%20uv130109.0001.pdf)

² <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=904&CT1=0>

³ Usnesení vlády č. 455 ze dne 16. června 2014.

prostřednictvím Stálé mise ČR u Rady Evropy sekretariátu Rady. Na stanovisko má Česká republika možnost reagovat.

Plnění Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (dále jen „Charta“) je monitorováno v tříletém cyklu. Česká republika je ve fázi dokončování třetího monitorovacího cyklu. Ve dnech 25.-27. února 2015 zde proběhla monitorovací návštěva Výboru expertů Rady Evropy k Chartě a dne 17. července 2015 přijal tento výbor hodnotící zprávu k plnění Charty Českou republikou. Sekretariát Rady připravil text komentáře k této zprávě a dne 23. září 2015 vláda Komentář projednala a přijala k němu usnesení č. 760. Ten byl poté předložen Radě Evropy.

- Diskuse nad postavením národnostních menšin

Dne 17. února 2015 sekretariát Rady zorganizoval společně s Právnickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze seminář *Právo a zájem států o menšiny – krajany za hranicemi*. Akce se konala v prostorách Lichtenštejnského paláce a mezi účastníky byli vedle zástupců národnostních menšin, delegovaných členy Rady, studenti a odborná veřejnost; celkem na 50 účastníků. Přednášejícími byli členové týmu expertů z Právnické fakulty UK v Praze a další vybraní odborníci z akademických pracovišť.

- Veřejnoprávní média a národnostní menšiny

Na začátku roku 2015 na podnět místopředsedy Rady za národnostní menšiny byli kontaktováni generální ředitelé ČT a ČRo ohledně přístupu těchto veřejnoprávních médií vůči národnostním menšinám. Následovala řada jednání Pracovní skupiny pro národnostně menšinové vysílání se zástupci těchto institucí. Výsledkem těchto jednání je mj. nové vysílací schéma Českého rozhlasu pro národnostní menšiny; od 2. listopadu 2015 je na stanici ČRo Plus v sobotu od 15:10 do 15:30 hod. vysílán pořad *Mezi námi* pro deset národnostních menšin žijících v ČR. Jedná se o běloruskou, bulharskou, chorvatskou, srbskou (a ostatní menšiny bývalé Jugoslávie), maďarskou, rusínskou, ruskou, řeckou, ukrajinskou a vietnamskou menšinu, tj. ty, které nemají v ČRo svoji vlastní redakci. Výsledkem jednání s ČT je příslib vytvoření nového informačního pořadu pro národnostní menšiny, který by měl být k dispozici v září roku 2016.

- Problémy

I když za největší problém označují shodně zástupci národnostních menšin přetrvávající nedostatek v dotacích poskytovaných v posledních letech na podporu jejich organizací ze státního rozpočtu v rámci dotačních programů ministerstva kultury, podařilo se prokazatelně zastavit úbytek finančních prostředků a jejich výše již podle všeho není likvidační.

Za důležitý problém považují zástupci národnostních menšin nevyjasněnost pojmů *příslušník národnostní menšiny – státní občan ČR* vs. *imigrant*. Zatímco Rada Evropy má tendenci zdůrazňovat přístup k imigrantům prostřednictvím uplatnění principu *article by article*, tj. naplnění jednotlivých práv příslušníků národnostních menšin i v případě imigrantů, významná část příslušníků tradičních národnostních menšin i úřady se tomuto přístupu brání. Vede je k tomu i uvedená nevyjasněnost nově zakládaných spolků národnostních menšin. Více je uvedeno v kap. 13.

Z podkladů samosprávy (zejména obcí na Těšínském Slezsku; příloha 1) vyplývá nejednoznačný výklad toho, jak by mělo vypadat dodržování dvojjazyčnosti obecními úřady, a to od informací uváděných na úředních deskách, na obecních webových stránkách až po zacházení s menšinovým jazykem. U zaměstnanců obecních úřadů je kritizována obecně nízká znalost národnostně menšinové problematiky. Překážkou v implementaci Charty je krytí jejích nákladů, přičemž existující dotační program je nahlížen jako nepříliš pružný na to, aby se jeho prostřednictvím mohlo reagovat na všechny nastalé situace.

2. Mezinárodní závazky

2.1. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků ⁴

Na jaře roku 2014 byl připraven text Třetí periodické zprávy o plnění závazků vyplývajících z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (dále jen „Charta“). Po projednání Radou (dne 20. května 2014; usnesení č. 145) zprávu schválila vláda, a to dne 14. července 2014 (usnesení č. 573). Poté byl dokument předložen generálnímu tajemníkovi Rady Evropy.⁵ Na základě uvedené zprávy a informací obdržených v průběhu druhé návštěvy Výbor připravil vlastní, již třetí zprávu pro Výbor ministrů Rady Evropy. Zpráva obsahovala hodnocení, jak Česká republika plní závazky dané Chartou. Na ni pak reagovala Česká republika Komentářem České republiky ke Třetí zprávě Výboru expertů pro Chartu. Tento dokument, který sestavil sekretariát Rady, schválila vláda dne 23. září 2015 (usnesení č. 760) a prostřednictvím Stálé mise v Radě Evropy jej vzápětí předala Radě Evropy.

Ve dnech 25. – 27. února 2015 uspořádal sekretariát Rady společně se sekretariátem Charty monitorovací návštěvu tříčlenného Výboru expertů Charty v České republice, jeden den z toho bylo zorganizováno slyšení vybraných českých centrálních úřadů (ministerstvo kultury, ministerstvo spravedlnosti, ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, ministerstvo vnitra) se členy uvedeného Výboru expertů.

Na základě podnětu Výboru expertů Charty řešila Rada v roce 2015 eventuální zahrnutí chorvatštiny moravských Chorvatů pod zvláštní ochranu Charty. Pracovní skupina organizovaná Ministerstvem vnitra shromáždila k tomuto kroku podklady.

2.2. Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin ⁶

Ve dnech 13. – 17. dubna 2015 byla sekretariátem Rady a sekretariátem Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin Rady Evropy zorganizována monitorovací návštěva Poradního výboru Rady Evropy pro Rámcovou úmluvu o ochraně národnostních menšin (dále jen „Rámcová úmluva“), v rámci 4. monitorovacího cyklu úmluvy. Poradní výbor pak dne 16. listopadu 2015 přijal k němu Stanovisko, které na začátku února 2016 předal prostřednictvím Stálé mise ČR u Rady Evropy sekretariátu Rady. Na stanovisko bude Česká republika podle ustanovení Rámcové úmluvy reagovat Komentářem.

⁴ Česká republika ratifikovala Chartu dne 15. listopadu 2006. Při ratifikaci bylo učiněno prohlášení, kterým se ČR zavazuje aplikovat v souladu s čl. 2 odst. 2 a 3 odst. 1 Charty vybraná ustanovení její části III. Pro Českou republiku vstoupila Charta v platnost podle čl. 19 odst. 2 dne 1. března 2007. Téhož dne byla také zveřejněna ve Sbírce mezinárodních smluv ČR pod č. 15/2007.

⁵ Monitorovací návštěva k plnění Charty se odehrála ve dnech 25.-27. února 2015.

⁶ Po otevření Úmluvy k podpisu dne 1. února 1995 Česká republika podepsala tento dokument dne 28. dubna 1995. Ratifikační proces Úmluvy ukončila Česká republika dne 18. prosince 1997, kdy uložila ratifikační listinu u generálního tajemníka Rady Evropy. Ve Sbírce mezinárodních smluv ČR pak byla zveřejněna dne 1. dubna 1998, pod č. 96/1998.

3. Aktuální závazky vyplývající z usnesení vlády

3.1. Světový romský festival KHAMORO 2015 (usnesení vlády ze dne 30. června 2004 č. 663)

Tab. 1 Finanční vypořádání dotace Khamora 2015

druh výdajů	výdaje (Kč)
materiálové náklady	151 600
z toho materiál	42 000
vybavení	31 500
kancelářské potřeby	32 400
materiál na scénografii a rekvizity	45 700
nemateriálové náklady (služby)	5 225 000
z toho nájemné	410 400
přeprava osob a materiálu	172 000
cestovné	789 300
propagace	492 000
poštovné, telefon, fax	65 000
ubytování (není hrazeno z dotace ministerstva kultury)	537 800
ozvučení, osvětlení (včetně obsluhy)	426 700
ostatní nemateriální náklady	1 442 800
honoráře	889 000
osobní náklady	1 780 000
z toho mzdy včetně odvodů	500 000
ostatní osobní náklady	1 280 000
neinvestiční náklady celkem	7 156 600

Zdroje financování projektu:

1) vstupné	164 400 Kč
2) účastnické, konferenční poplatky, kursové apod.	0 Kč
3) prodej publikací, hudebnin, CD, DVD	0 Kč
4) prodej dalších tiskovin (programy, katalogy, plakáty aj.)	0 Kč
Další zdroje	
5) vlastní finanční vklad žadatele	151 200 Kč
6) sponzoři (na základě smlouvy o reklamě apod.)	180 000 Kč
7) dary (na základě darovací smlouvy, potvrzení o přijetí daru)	0 Kč
8) dotace od města, obce	2 780 000 Kč
9) dotace od Ministerstva kultury (Odbor regionální a národnostní kultury, Odbor umění a knihoven)	1 075 000 Kč
10) dotace od dalších ústředních orgánů	0 Kč
11) zahraniční zdroje (ambasády, kulturní centra atd.)	1 930 000 Kč
13) ostatní příjmy ⁷	876 000 Kč
zdroje financování celkem	7 156 600 Kč

Ve dnech 24. – 30. května 2015 proběhl v Praze a ve dnech 26. – 28. května 2015 v Plzni již sedmnáctý ročník Světového romského festivalu KHAMORO. Konal se pod záštitou předsedy vlády ČR, ministra kultury ČR, primátorky hlavního města Prahy a 1. náměstka primátora Plzně. Jako každoročně podpořilo festival Hlavní město Praha a Ministerstvo kultury. Dále pak Hlavní město Praha, Ministerstvo kultury ČR, Grant z Islandu, Lichtenštejnska a Norska, Evropská komise, Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015, Plzeňský kraj. Hlavním mediálním partnerem festivalu byla již tradičně Česká televize.

⁷ Nadace: 76 000,- Kč; Plzeň EHMK: 300 000,- Kč; Plzeňský kraj: 200 000,- Kč; Evropská komise: 300 000,- Kč.

Kromě tradiční Prahy se festival konal i v Plzni v rámci *Plzně – Evropského hlavního města kultury 2015*. Každoročně bývá do programu přidáno něco nového. Vedle tradičních koncertů romské hudby, gypsy jazzu, výstav, workshopů, defilé a mnoha dalšího, to byl večer klasické a jazzové hudby *Černobílý svět*, *hiphopový koncert* a soutěž *Street Battle Jam*. Po pozitivních zkušenostech z loňského roku program pokračoval ve *Vyprávěních romských pamětníků* a dětském dni *Khamororo*. Také se konal expertní seminář, tentokrát s tématem *Romská kultura v různých sociálních kontextech*.

Veřejnosti nepřístupné byly dále tyto odborné vícedenní programy: sedmidenní *Malá letní škola romské kultury* organizovaná ve spolupráci s Fakultou humanitních studií UK v Praze, která nabízí všem vysokoškolským zájemcům o romskou kulturu teoretický (během přednášek) i praktický (skrze program Khamora) vhled do tematiky; *Khamoro sdílí zkušenosti* – týdenní školení mladých Romů z celého světa, které je připraví na organizování profesionálních menšinových kulturních akcí; *Barvalipe* – motivační setkání mladých středoškolsky a vysokoškolsky vzdělaných Romů z ČR, kteří mají možnost v rámci Khamora posílit svoji identitu a nadále pak působit jako tzv. *role models* pro další Romy. Novou aktivitou Khamora 2015 bylo čtyřdenní setkání romských dětí z dětských domovů s názvem *Khamoro Kher*. Speciálně připravený program, který dětem ukázal jejich vlastní kulturu (se kterou v dětských domovech nepřicházejí často do styku) či je seznámil s mladými úspěšnými Romy, ale také jim nabídl možnost seznámit se s hlavním městem ČR, ve kterém většina z nich nikdy nebyla.

Nově byla zájemcům z široké veřejnosti (po předchozím přihlášení) nabídnuta zdarma účast na Kytarových workshopech pod vedením romských lektorů z Norska a Francie.

Součástí Khamora je také mediální kampaň, která je důležitá pro získávání diváků, ale hlavně pro informování široké veřejnosti o romské tematice a představování romských pozitivních vzorů.

○ Praha

Program začal v neděli 24. května 2015 na pražské Náplavce open-air koncertem *Khamoro party na Vltavě*. Večer vystoupila kapela *Terne Čhave* s hostem Janem Bendigem. Kromě této kapely si speciálně pro tento koncert připravili vystoupení Mário Bihári s kapelou společně s nejznámějším českým rapperem Vladimírem 518.

V pondělí 25. května se v Rock Café vzpomínalo na skvělého romského muzikanta a skladatele Jožku Feča společně s jeho rodinou a přáteli. Na koncertě vystoupilo přes 40 účinkujících. Na večer se někteří diváci přesunuli do zaplněného Jazz Docku (vystoupení izraelské gypsy jazzové kapely *Swing De Gitanes*).

Další den se konala vernisáž výstavy *Zapomenutý svět Romů – Lety u Písku*. Té předcházela uzavřená diskuse o zrušení vepřína na místě bývalého pracovního tábora v Letech u Písku s ministrem kultury, ministrem pro lidská práva a legislativu, několika ambasadory a zahraničními hosty. Odpoledne v *Českém muzeu hudby* proběhl koncert *Černobílý svět*, kde vystoupili romští a neromští umělci ze Srbska a romští operní zpěváci z ČR.⁸ V *Lucerna Music Baru* vystoupili romští gypsy jazzoví hudebníci z Francie.

Další den následovalo *Vyprávěních romských pamětníků: O Minulosti a současnosti jinak*, poprvé v khamorovém týdnu. Také byla otevřena druhá výstava *Dvojitá osobnost*, tentokrát v DNM, která představila kresby romské naivní výtvarnice. Večer proběhl koncert hip-hopu, kde vystoupili jak tři začínající romští rapéři, tak respektované seskupení *Vladimir 518 + Refew + Mike Trafik*. Zahraničními hosty byli *Roma Sijam*, srbští hiphopeři.

Na již tradičních venkovních workshopech vyučovali čardáše a čapáše tanečníci ze souboru *Merci*. Bonusem pro zájemce byla ukázka písní, které se naučili žáci kytarových workshopů.

⁸ Repertoár, který se skládal z tradičních romských písní upravených do klasické nebo jazzové podoby je možné shlédnout na webu ČT, která celou produkci streamovala.

Nejen senioři, ale i mladší publikum hlavně z Prahy 5 si mohlo poslechnout Vyprávění romských pamětníků, tentokrát u kostela sv. Václava na Smíchově. Koncert tradiční romské hudby se konal v klubu ROXY, kde vystoupili *Tamburitza of Danube* ze Srbska, flamencový soubor *Flamenco Aire Quintero* ze španělské Andalusie, slovinský tamburicový orchestr *Šukar* a jazzoví Bulhaři v čele s nevidomým zpěvákem a akordeonistou Neno Ilievem *RomaNeno*.

Poslední všední den začal zahájením mezinárodního dvoudenního semináře Romská kultura v různých sociálních kontextech. Vystoupilo zde 12 odborníků věnujících se probíranému tématu. Poledne patřilo centrum města mediálně nejvíce sledované části festivalu Khamoro – průvodu všech účinkujících, včetně patnáctky tanečních souborů, chůdařů, vlajkonošů a dalších. Každoročně sledují defilé tisíce lidí, čímž je tento průvod nejen krásnou zábavou, ale také výbornou reklamou pro páteční a sobotní koncerty. Odpoledne v parku Portheimka proběhl dětský den *Khamororo*, který se konal pod záštitou radního pro kulturu MČ Prahy 5. Program zakončil druhý koncert tradiční romské hudby v zaplněném *ROXY klubu*, kde zahráli Věra Bílá & Kale, ruská kapela *Ilo* a romská dechovka *Mahala Rai Banda* z Rumunska.

Téměř celá sobota patřila soutěži v tanci *Street Battle Jam*. Mladí Romové z celé ČR si mohli nejen „zabattlovat“, ale také se naučit nové kroky pod vedením zkušených instruktorů. Soutěže se zúčastnily i děti z programu *Khamoro Kher*. Khamoro vyvrcholilo v podobě galakonzertu, kde vystoupilo všech sedm kapel z předchozích dvou dnů.

○ Plzeň

Již podruhé byla značka Khamoro vyvezena i mimo Prahu, a to do Plzně. Akce byla třídní a na rozdíl od minulého roku s mezinárodní účastí.

V prostoru U Branky se konal Komunitní program. Diváci i náhodní kolemjdoucí se mohli zapojit do tanečních workshopů a naučit se tradiční tance i street dance, vyrobit si šperky pod vedením romské šperkařky, namalovat si obraz společnými silami se srbským umělcem, poslechnout si zpěv romského gospelového sboru mixes nebo si zatančit na hudbu *DJ IT*. Ti starší si mohli zavzpomínat společně s místními pamětníky v rámci *O minulosti a současnosti jinak*. V *Buena Vista Club* vystoupili *Angelo Debarre* a *Marius Apostol* s doprovodem kapely *Gipsy Unity* (Francie). Na poslední den byla naplánována open-air performance *Dort Mandala a Galakonzert*. Obě se konaly na náměstí Republiky za velké divácké účasti (přes 1 100 lidí). Nejprve byl před zraků publika, za zvuků hudby složené speciálně pro tuto příležitost, postaven čtyřpatrový a šestsetpadesátikilový dort v barvách romské vlajky. Symbolizoval úspěšný a kvalitní život, ke kterému se člověk může dostat jen, pokud zvládne spoustu životních překážek. Celý dort se pak nakrájel a rozdál okolostojícím zájemcům, kteří se tak stali součástí performance.

Večer symbolicky celý festival Khamoro v Plzni zakončil open-air galakonzert, kde vystoupili Věra Bílá a *Kale*, *Ilo* z Ruska a *Mahala Rai Banda* z Rumunska. Proběhly též čtyři přednášky na školách s tématem romských dějin, tradic, kultury a jazyka, které vedla dvojice lektorů – romistů.

Občas se objevuje výhrada, že festival Khamoro se prezentuje jako festival romské kultury, ale zapojení Romů není dostatečné. Kromě kapel, které vystupují na hlavních koncertech, na doprovodných akcích (vernisážích, vyprávění, workshopech atd.) hrají další romská hudební tělesa, ale Romové jsou aktivní ve všech vrstvách festivalu. Vedle umělců, vypravěčů, lektorů, vedoucích doprovodných programů, odborníků a dalších je polovina realizačního týmu z řad Romů, působících na Khamoru jako moderátoři, koordinátoři, asistenti, PR pracovníci. Ti vytvářejí koncepci programu a jsou součástí autorského týmu. V rámci doprovodného programu uzavřeného pro veřejnost bylo jen letos součástí aktivit kolem 50 mladých Romů a dětí, kteří mohli získat bližší vhled do vzniku takového festivalu (*Khamoro sdílí zkušenosti, Barvalipe, Khamoro Kher*).

Nejen v ČR, ale v celé Evropě neexistuje další festival romské kultury, který by se konal již po sedmnácté, trval týden, měl masivní mediální kampaň, přinášel kromě koncertů a doprovodných akcí i odbornou a vzdělávací část, a představoval tolik různých úhlů romské kultury. Tyto věci přispívají k oblibě jak u Romů, tak u Neromů. Každoročně se festivalu divácky účastní okolo 8 000 lidí a přítomnost majority a romské minority je vyvážená.

Cílem pořadatelů je dokázat, a to nejen majoritě, ale hlavně Romům samotným, že romská kultura je stejně hodnotná jako kultura jakákoli jiná. Každoročně se během festivalu vyjadřují mnozí Romové, že poprvé v životě se cítí být pyšní na to, že jsou Romové.

3.2. Využití dotace na provádění Evropské Charty regionálních či menšinových jazyků v roce 2015 (usnesení vlády ze dne 27. dubna 2010 č. 315)

Dotační program Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků byl v roce 2015 (jakožto i v předchozích obdobích) zaměřen na podporu projektů, jejichž činnost je spojena s němčinou, polštinou (těšínským nářečím jako její regionální variantou), romštinou a slovenštinou. V roce 2014 došlo ke schválení chorvatštiny moravských Chorvatů mezi jazyky, na něž je dotační program zaměřen.⁹

Podporovány byly konkrétně definované projekty v rámci tří tematických okruhů:

- A) Vzdělávací aktivity na všech vzdělávacích stupních nad rámec standardního vyučování, které se zaměřují na výuku menšinového jazyka nebo v něm probíhají.
- B) Kvantitativní a kvalitativní analýzy zaměřené na výzkum užívání menšinových jazyků, indikaci oblastí jejich podpory a návrhy forem této podpory.
- C) Podpora užívání tradičních a správných forem místních názvů v menšinových jazycích.

Dotace jsou rozdělovány transparentním způsobem ve výběrovém dotačním řízení. Samotné dotační řízení se v roce 2015 řídilo Směrnicí č. 24/2014 vedoucího úřadu vlády o poskytování neinvestičních dotací k financování programů v oblasti lidských práv. Směrnice upravuje postup pro vyhodnocování a schvalování projektů a podmínky a kritéria pro výběr projektů. Je uveřejněna společně s Výzvou k předkládání projektů a v přílohách obsahuje všechny formuláře, které žadatelé/příjemci postupně během dotačního cyklu vyplňují a předkládají poskytovateli.

O dotaci mohly žádat spolek; ústav; církevní právnické osoby; obecně prospěšné společnosti; školy a školská zařízení dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů; vysoké školy dle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů; a obce.

Finanční prostředky určené na program byly do kapitoly 304 – ÚŘAD VLÁDY přiděleny ve schváleném rozpočtu na rok 2015 ve výši 1 850 tis. Kč a 160 tis. Kč formou nároků z nespotřebovaných výdajů za rok 2014. V roce 2015 byly vyhlášeny dvě kola dotačního řízení a byly vyčerpány všechny prostředky určené na tento program, tzn. 2 010 tis. Kč.

První kolo dotačního řízení bylo vyhlášeno 23. září 2014 s uzávěrkou do 31. října 2014. Sekce pro lidská práva Úřadu vlády obdržela k tomuto datu 11 žádostí o dotaci s celkovým požadavkem 2 617 631 Kč. Z toho 10 žádostí spadalo do oblasti podpory A a 1 žádost do oblasti podpory B. Pracovníci Sekce pro lidská práva následně provedli registraci žádostí a dle Směrnice zkontrolovali splnění jejich formálních a obsahových náležitostí. Žadatelé, u jejichž žádostí byly zjištěny nedostatky, byli vyzváni k odstranění nedostatků. Každou

⁹ Stalo se tak na jednání Rady vlády pro národnostní menšiny dne 20. května 2014 (usnesení č. 146) s účinností od 1. ledna 2015. Popud k tomuto kroku dal Výbor expertů Rady Evropy pro Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků, který posílení podpory chorvatštiny doporučil České republice ve svém stanovisku k Druhému monitorovací zprávě o plnění závazků z Charty vyplývajících.

žádost věcně posuzovali dva nezávislí hodnotitelé. Bodové hodnocení hodnotitelů bylo podkladem pro hodnocení komise. Z věcného hlediska bylo v roce 2015 posuzováno zejména zdůvodnění záměru projektu a jeho přínos pro jazyky příslušníků národnostních menšin. Dále byla hodnocena přiměřenost a hospodárnost rozpočtu projektu. Hodnotitelská komise posléze přihlížela kromě věcného hodnocení také na předpoklad žadatele pro realizaci projektu a celkovou úroveň zpracování projektu. Komisi jmenoval z odborníků a zaměstnanců státní správy předseda Rady. K dispozici ve státním rozpočtu bylo 2 010 tis. Kč. Komise doporučila k podpoře 8 projektů v celkové výši 1 671 tis. Kč. Vzhledem k tomu, že v prvním kole nebyly rozděleny všechny finanční prostředky, které byly k dispozici v rámci řádně vyhlášeného dotačního řízení, doporučila komise vyhlásit druhé kolo dotačního řízení.

Hodnotitelská komise na svém zasedání zpracovala návrh na přidělení dotací, včetně doporučené výše dotací, který byl podkladem Vedoucímu Úřadu vlády k rozhodnutí o přidělení dotace.

Druhé kolo bylo vyhlášeno 1. května 2015 s uzávěrkou do 25. května 2015. Pro druhé kolo roku 2015 byla pro daný program určena částka 339 000 Kč. Sekce pro lidská práva Úřadu vlády ČR obdržela k tomuto datu 8 žádostí o dotaci s celkovým požadavkem 1 374 890 Kč. Z toho 6 žádostí spadalo do oblasti podpory A a 2 žádosti do oblasti podpory B. V oblasti C nebyla v roce 2015 podána ani jedna žádost. Pracovníci Sekce pro lidská práva následně provedli registraci žádostí a dle Směrnice zkontrolovali splnění jejich formálních a obsahových náležitostí. Žadatelé, u jejichž žádostí byly zjištěny nedostatky, byli vyzváni k odstranění nedostatků. Každá žádost byla přidělena dvěma nezávislým hodnotitelům, kteří je vyhodnotili. Bodové hodnocení hodnotitelů bylo podkladem pro hodnocení komise. Komise doporučila ve druhém kole k podpoře 4 projekty v celkové výši 339 000 Kč.

V roce 2015 bylo v rámci obou kol podpořeno celkem 12 projektů v celkové výši 2 010 tis. Kč. Z těchto 12 projektů spadalo 8 projektů do oblasti podpory A a 2 projekty do oblasti podpory B. V oblasti C nebyla v roce 2015 podána žádná žádost.

Dotační program naplňuje mezinárodní závazek, který Česká republika převzala. Dotační program přispěl v roce 2015 nejen k ochraně kulturního a jazykového dědictví, ale i k jeho rozvoji. Podpořil sebeuvědomění a hrdost příslušníků jmenovaných národnostních menšin. Projekty tohoto dotačního programu představují přínos, který téměř bezezbytku překračuje hranice regionů. Dotační program podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků měl v roce 2015 své místo v systému státní finanční podpory směřované k národnostním menšinám a jejich jazykům, byť jde o skromný příspěvek v rámci státních dotací. Bližší informace o jednotlivých projektech jsou uvedeny v příloze 2.

Tab. 2 Srovnání výdajů vynaložených od počátku existence programu (od roku 2010 dotační program):

rok	z rozpočtu přiděleno	čerpáno	počet oceněných projektů
2015	1 850 000,- Kč	2 010 000,- Kč	12
2014	1 850 000,- Kč	1 690 000,- Kč	12
2013	1 850 000,- Kč	1 376 000,- Kč	10
2012	1 850 000,- Kč	1 720 000,- Kč	17
2011	1 850 000,- Kč	1 849 914,- Kč	12
2010	2 500 000,- Kč	2 241 517,- Kč	17
2009	2 000 000,- Kč	263 754,- Kč	1 (kraj Moravskoslezský)
2008	5 000 000,- Kč	751 125,- Kč	1 (kraj Moravskoslezský)
2007	5 000 000,- Kč	680 227,- Kč	1 (kraj Moravskoslezský)
celkem	23 750 000,- Kč	10 892 537,- Kč	

3.3. Finanční příspěvek ze státního rozpočtu na rekonstrukci Muzea moravských Chorvatů

V souladu s usnesením vlády č. 847 ze dne 15. října 2014, bodu II. 1.1., v jehož rámci bylo uloženo 1. místopředsedovi vlády a ministru financí převést na základě žádosti ministra kultury finanční prostředky z kapitoly *Všeobecná pokladní správa* do rozpočtu Ministerstva kultury pro poskytnutí dotace spolku *Sdružení občanů chorvatské národnosti v České republice* na část I. etapy rekonstrukce *Muzea moravských Chorvatů* v obci Jevišovka, byly v roce 2015 navýšeny výdaje kapitoly 334 - Ministerstvo kultury o částku 8 mil. Kč na dokončení druhé části I. etapy této akce. V roce 2014 na základě výše citovaného usnesení převedlo ministerstvo financí finanční prostředky na podporu rekonstrukce Muzea moravských Chorvatů v Jevišovce, a to z kapitoly *Všeobecná pokladní správa* do rozpočtové kapitoly Ministerstva kultury (dotačního programu 134-D210 Podpora reprodukce majetku regionálních kulturních zařízení). Šlo o částku 8 351 710,- Kč.¹⁰

Předmětem akce je vybudování muzea a centra chorvatské menšiny. Toto bude mimo jiné dokumentovat historii chorvatské menšiny v ČR a zájemcům o tuto problematiku poskytnout potřebné zázemí. Stane se také kulturním a společenským centrem a budou zde probíhat akce na podporu soužití menšiny s českou majoritou. Široké veřejnosti bude také zpřístupněna odborná knihovna. Vzhledem k náročnosti realizace je tato akce rozdělena do dvou samostatných etap, celkové náklady by měly činit cca 24 986 233,- Kč, které jsou alokovány v rozpočtu kapitoly 334 – Ministerstvo kultury na realizaci výše uvedené akce ve zmíněném podprogramu.

¹⁰ <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/aktuality/prevod-financnich-prostredku-na-podporu-rekonstrukce-muzea-moravskych-chorvatu-v-jevisevce--123529/>

4. Práva příslušníků národnostních menšin na úseku voleb

V roce 2015 nebyla ohledně voleb přijata ve vztahu k právům příslušníků národnostních menšin žádná nová opatření legislativní či nelegislativní povahy, neboť stávající praxe a právní úprava práv příslušníků národnostních menšin v oblasti výkonu jejich volebního práva je v souladu jak s ústavním pořádkem, tak odpovídá mezinárodním závazkům ČR.

Vzhledem k tomu, že podle ustanovení § 10 zákona č. 273/2001 Sb. o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů (dále jen „menšinový zákon“) mají příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na našem území, za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy (tj. volebními zákony), nejen právo na zveřejnění oznámení o době a místě konání voleb, ale také právo na další informace pro voliče v jazyce národnostních menšin, zasílá Ministerstvo vnitra, a to nad rámec povinností stanovených mu volebními zákony, před každými volbami *Informaci o způsobu hlasování* v jazyce příslušných národnostních menšin všem obcím, kde občané hlásící se k jiné národnosti než české dosahují alespoň 10% obyvatel obce (v těchto obcích se zřizuje výbor pro národnostní menšiny; dále jen „Výbor“). *Informace o způsobu hlasování* v jazycích národnostních menšin je v dotčených obcích zveřejňována na místě k tomu obvyklém, tj. především vyvěšením na úřední desce obecního úřadu, a dále v každé volební místnosti na území obce.¹¹

Obdobný princip informování příslušníků národnostních menšin jako při volbách se uplatňuje i při konání místního a krajského referenda. V obci, ve které se zřizuje Výbor, oznámení o době a místě konání místního, resp. krajského referenda a o povinnosti prokázat při hlasování totožnost a státní občanství, se zveřejní i v jazyce příslušné národnostní menšiny, jestliže se podle posledního sčítání lidu hlásilo k této národnosti alespoň 10 % obyvatel obce.¹²

¹¹ V návaznosti na zmíněné ustanovení zákona o právech příslušníků národnostních menšin obsahují všechny volební zákony podmínky, za nichž musí starosta obce zveřejnit i v jazyce příslušné národnostní menšiny oznámení o době a místě konání voleb v obci a upozornění voličům na povinnost prokázat totožnost a státní občanství a další potřebné údaje k nerušenému průběhu voleb [§ 15 odst. 4 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 27 odst. 3 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, § 29 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 32 odst. 4 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a § 34 odst. 3 zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky)].

¹² Ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení § 32 odst. 3 zákona č. 118/2010 Sb., o krajském referendu a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 142/2012 Sb.

5. Právo na sdružování příslušníků národnostních menšin

V roce 2015 nebyla přijata žádná zákonná úprava týkající se sdružování příslušníků národnostních menšin. Právní úprava sdružovacího práva, obsažená v zákoně č. 89/2014 Sb., občanský zákoník, zaručovala v souladu s příslušnými mezinárodními úmluvami a ústavní úpravou, právo sdružovat se spolu s jinými každému. Příslušníci národnostních menšin mohli tudíž zakládat občanská sdružení bez jakýchkoli omezení. Právo příslušníků národnostních menšin na sdružování v národnostních sdruženích i v politických stranách a v politických hnutích je též výslovně zmíněno v ustanovení § 5 menšinového zákona. Občanský zákoník neobsahuje speciální úpravu národnostních spolků, ale zahrnuje je do obecného režimu spolků. Podle přechodného ustanovení § 3045 odst. 1 občanského zákoníku se občanská sdružení registrovaná podle zákona č. 83/1990 Sb. považují za spolky podle občanského zákoníku.

Agenda sdružování, kterou dosud zabezpečovalo Ministerstvo vnitra, byla na základě zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, v plném rozsahu nově převedena na rejstříkové soudy, které vedou spolkový rejstřík. Byly proto osloveny všechny rejstříkové soudy, které sdělily, že požadované údaje nejsou samostatně ve spolkovém rejstříku evidovány a nelze je tedy v databázi vyhledat. Údaje tohoto typu lze zjistit pouze z obsahu stanov, přičemž zjištění takového údaje by znamenalo nutnost fyzicky prohlédnout stanovy dohromady 70 286 subjektů, což přesahuje pracovní kapacitu rejstříkových soudů.

○ Politické strany a hnutí¹³

Politické hnutí Coexistentia–Soužití se dlouhodobě prosazuje na komunální úrovni v okresech Frýdek-Místek a Karviná, kde má dnes po komunálních volbách v říjnu 2014 se 30 mandáty ve 13 obcích podíl na obecních zastupitelstvech (nadto v 11 případech v koalici s Nezávislými).

Romové získali v komunálních volbách celkem 5 mandátů v rámci místních volebních uskupení (tři z toho v rámci volebního hnutí Společně pro Trmice (Nezávislá volba) v Ústí nad Labem-Trmicích, jeden v Ralsku za stranu SNK Evropští demokraté a jeden v Lomu u Mostu za hnutí Severočeši Most).

¹³ U kandidátů v komunálních volbách je sledována pouze státní příslušnost kandidáta nikoliv jeho národnost. Z objektivních zdrojů se nelze exaktně vyjádřit ke konstatování o počtu mandátů získaných Romy v komunálních volbách, národnost u kandidátů není sledována, jde tedy o odhad, potvrzený romskými spolky.

6. Právo účasti na řešení záležitostí týkajících se národnostní menšiny

6.1. Rada vlády pro národnostní menšiny

Funkční období členů Rady je podle článku 3 odst. 7 Statutu Rady čtyřleté, člen Rady za národnostní menšiny nemůže být přitom jmenován více než dvakrát a po skončení funkčního období vykonává funkci člena Rady až do té doby, než je jmenován jeho nástupce s funkčním obdobím vlády.

V roce 2015 nedošlo na straně členů Rady za národnostní menšiny k žádným změnám. Dne 14. října 2015 byla do funkce místopředsedkyně Rady za veřejnou správu jmenována Mgr. Martina Štěpánková, náměstkyně ministra pro řízení Sekce pro lidská práva. Nově byli také jmenováni členové za veřejnou správu – ministerstvo práce a sociálních věcí, ministerstvo spravedlnosti, ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, ministerstvo vnitra a ministerstvo zahraničních věcí a zástupce Kanceláře veřejného ochránce práv a Kanceláře prezidenta republiky. Dne 8. června 2015 schválila pak vláda výměnu člena Rady za odbornou veřejnost.¹⁴

Jednání Rady

- Dne 24. března 2015 se Rada zabývala problematikou národnostně menšinového vysílání v ČR. K tomuto tématu byli pozváni statutární zástupci Českého rozhlasu, České televize a Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Byla přislíbena kontinuální spolupráce mezi Radou a představiteli médií, přičemž zastřešujícím orgánem této spolupráce je Pracovní skupina pro národnostně menšinové vysílání. Rada byla dále informována o průběhu dotačních řízení programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (Úřad vlády), Programu podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v ČR a Programu podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin (ministerstvo kultury), Program na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy (ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy). Rada byla informována o monitorovací schůzce Výboru expertů Rady Evropy pro Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků s pracovníky sekretariátu Rady, ministerstev spravedlnosti a vnitra, ministerstva kultury a ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Schůzka proběhla 27. února 2015 a byla stvrzena stanoviskem Výboru expertů, které bylo předloženo Výboru ministrů. Rada byla informována o stavu pracovní verze Zprávy o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2014. Sekretariát Rady informoval o průběhu semináře *Právo a zájem států o menšiny - krajany za hranicemi*, který pořádal dne 17. února 2015 v Lichtenštejnském paláci sekretariát Rady společně s Právnickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze. Rada rovněž projednala změny ve složení Výběrové dotační komise ministerstva kultury v programu podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin a žádost o personální změnu v Pracovní skupině pro národnostně menšinové vysílání. Sekretariát dále informoval o chystané návštěvě Rady Evropy - Poradního výboru Rady Evropy pro Rámcovou úmluvu o ochraně národnostních menšin ve dnech od 13. do 17. dubna 2015. Na závěr jednání byli členové Rady informováni o změně vyplácení cestovních náhrad.
- Dne 14. října 2015 se Rada zabývala výsledky jednání Pracovní skupiny pro národnostně menšinové vysílání se zástupci Českého rozhlasu. Rada byla dále informována o průběhu dotačních řízení programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (Úřad vlády), Programu podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v ČR a Programu podpory rozšiřování a přijímání

¹⁴ Usnesení vlády ze dne 8. června 2015 č. 444.

informací v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin (ministerstvo kultury), Programu na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy (ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy). Rada rovněž projednala návrhy obměny ve složení Výběrové dotační komise k podpoře implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků za Úřad vlády ČR. Rada byla informována o dvou podnětech, které vzešly ze strany zástupců polské menšiny. Byl projednán návrh novelizace zákona č. 132/2006 Sb., o kronikách obcí a o novelizaci vyhlášky č. 173/1995 Sb., dopravního řádu drah. Rada k prvnímu jmenovanému podnětu zaujala - na návrh polských zástupců v Radě - negativní stanovisko. Sekretariát Rady informoval o Zprávě o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2014, která byla projednána vládou dne 15. července 2015 a přijata usnesením č. 475. Třetí zpráva Výboru expertů Evropské charty regionálních či menšinových jazyků o plnění Charty Českou republikou byla předána 17. července 2015 sekretariátu, ten na základě podkladů příslušných resortů a vlastních poznatků sestavil dokument, který dne 28. srpna 2015 připravil do meziresortního připomínkového řízení. Komentář ke Třetí zprávě Výboru expertů Evropské charty regionálních či menšinových jazyků o plnění Charty Českou republikou byl předložen dne 14. září 2015 a vláda jej projednala dne 23. září 2015 (usnesení č. 760). Jeho překlad byl předán dne 29. září 2015 Radě Evropy. Ministerstvo vnitra informovalo Radu o založení Pracovní skupiny zabývající se problematikou moravských Chorvatů. Rada byla dále seznámena s tíživou situací příslušníků ukrajinské menšiny stran udělování pracovních víz do ČR.

- Dne 16. prosince 2015 se Rada zabývala výsledky jednání Pracovní skupiny pro národnostně menšinové vysílání se statutárním zástupcem České televize. Předsedové a tajemníci Výborů pro národnostní menšiny z krajů Karlovarského, hl. m. Prahy, Moravskoslezského a Jihomoravského přednesli prezentace o své činnosti ve vztahu k menšinám. Rada byla také informována o průběhu dotačních řízení programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (Úřad vlády), Programu podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v ČR a Programu podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin (ministerstvo kultury), Programu na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy (ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy). Ministerstvo vnitra podalo průběžnou informaci o činnosti Pracovní skupiny zabývající se problematikou chorvatštiny moravských Chorvatů. Sekretariát Rady informoval o novém složení výběrové komise k dotačnímu programu Podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. Zástupce německé menšiny v Radě referoval o neuspokojivém stavu německých hrobů na českých hřbitovech a požádal Radu o pomoc při řešení této svízelné situace. Předseda Rady seznámil členy s výsledky jednání, které se uskutečnilo se zástupci ruské a ukrajinské menšiny. Byla projednána možnost vzniku nové meziresortní pracovní skupiny zabývající se problematikou udělování pracovních víz příslušníkům ukrajinské menšiny. Sekretariát Rady informoval o přípravě Zprávy o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2015. Zástupce Právnické fakulty UK v Praze podal informaci o projektu NAKI, který se dlouhodobě věnuje právnímu postavení národnostních menšin v ČR.

Dokumenty pro vládu v roce 2015

- Usnesení vlády ze dne 8. června 2015 č. 444, ke jmenování člena Rady vlády pro národnostní menšiny za odbornou veřejnost, PhDr. Víta Dovalila, Ph.D.¹⁵
- Usnesení vlády ze dne 15. června 2015 č. 475, ke Zprávě o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2014.¹⁶

¹⁵ <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/VPRA9XHA5KI5>

- Usnesení vlády ze dne 23. září 2015 č. 760, ke Komentáři České republiky ke Třetí zprávě Výboru expertů pro Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků ohledně plnění závazků z této Úmluvy Českou republikou.¹⁷
- Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro národnostní menšiny za rok 2014; dokument byl připraven sekretariátem Rady, Radou schválen v květnu 2015 (usnesení č. 143) a předložen pro informaci vládě (jako 5. bod v části D - pro informaci) na jejím jednání dne 25. května 2015.¹⁸

Výbory Rady / Pracovní skupiny

- Výbor pro dotační politiku řídila v roce 2015 předsedkyně Lenka Kopřivová. Zasedání Výboru se konalo dne 21. dubna 2015. Během jednání proběhla debata nad pracovní verzí Zprávy o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2014 a Výroční zprávy o činnosti Rady v roce 2014. Oba tyto materiály byly v roce 2015 následně schváleny Radou a vládou. Zástupci jednotlivých resortů podali Výboru informace o svých dotačních programech. Konkrétně šlo o Podporu implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v roce 2015 a dotační programy resortů kultury a školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2015. Výbor byl informován o průběhu čtvrté monitorovací návštěvy Poradního výboru Rady Evropy k Rámcové úmluvě o ochraně národnostních menšin v ČR, která proběhla ve dnech 13. – 17. dubna 2015.
- Výbor pro spolupráci s orgány samosprávy zasedal dne 21. dubna 2015. Výbor projednal příslušné pasáže Zprávy o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2014 a Výroční zprávy o činnosti Rady v roce 2014. Výbor byl informován o průběhu čtvrté monitorovací návštěvy Poradního výboru Rady Evropy k Rámcové úmluvě o ochraně národnostních menšin v ČR, která proběhla ve dnech 13. – 17. dubna 2015.
- Pracovní skupina pro otázky národnostně menšinového vysílání zasedala v roce 2015 celkem šestkrát. Jednání se uskutečnila ve dnech 30. dubna, 7. května, 2., 8. a 24. června a 19. listopadu 2015. Tím, co iniciovalo tato jednání, byl podnět místopředsedy Rady pro národnostní menšiny generálnímu řediteli České televize a generálnímu řediteli Českého rozhlasu ohledně přístupu těchto veřejnoprávních médií vůči národnostním menšinám. Výsledkem těchto jednání je mj. nové vysílací schéma Českého rozhlasu pro národnostní menšiny; od 2. listopadu 2015 je vysílán pořad *Mezi námi* pro deset národnostních menšin žijících v ČR. Jedná se o běloruskou, bulharskou, chorvatskou, srbskou (a ostatní menšiny bývalé Jugoslávie), maďarskou, rusínskou, ruskou, řeckou, ukrajinskou a vietnamskou menšinu. Výsledkem jednání s ČT je příslib vytvoření nového informačního pořadu pro národnostní menšiny, který by měl být k dispozici v prvním pololetí roku 2016 (bližší viz kap. 10).
- Poradní orgán Rady, Komise pro hodnocení projektů dotačního programu Úřadu vlády Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků vyhodnocovala žádosti o finanční podporu v dotyčném programu v roce 2015. Jednání komise tohoto programu se uskutečnilo dne 26. listopadu 2015.

Publikace

- Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2014. Vydal sekretariát Rady. Úřad vlády (ISBN 978-80-7440-129-9). Praha 2014. 51 stran (222 vč. příloh).

¹⁶ <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/aktuality/zprava-o-situaci-narodnostnich-mensin-v-ceske-republice-za-rok-2014-131806/>

¹⁷ <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/aktuality/komentar-cr-ke-treti-zprave-vyboru-expertu-evropske-charty-regionalnich-ci-mensinovyh-jazyku-ohledne-plneni-zavazku-z-teto-charty-ceskou-republikou-135362/>

¹⁸ <http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=125>

Působení pracovníků sekretariátu Rady v resortních grémiích

Sekretariát Rady se i v roce 2015 podílel na práci dotačních výběrových komisí na Ministerstvu kultury (Program podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin, Program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin, Program podpory integrace romské komunity), Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (Program podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy, Program integrace romské komunity a Program podpory romských studentů SŠ, Program podpory integrace cizinců) a Magistrátu hl. m. Prahy (Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin a integrujících se cizinců na území Prahy).

Další aktivity sekretariátu

Sekretariát Rady ve spolupráci s Právnickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze uspořádal v Lichtenštejnském paláci seminář *Právo a zájem států o menšiny - krajany za hranicemi*, který pořádal dne 17. února 2015 v Lichtenštejnském paláci. Navázal tak na delší spolupráci obou institucí v národnostně menšinových otázkách, která v posledních dvou letech soustavně pomáhá kultivovat debaty na aktuální témata, jako je např. přístup k novým menšinám. Aktuálně v loňském roce se objevil problém chápání pojmu národnostní menšina / příslušník národnostní menšiny a postavení mateřského státu příslušné menšiny, a to zejména při nominacích do Rady vlády pro národnostní menšiny za ruskou menšinu. Přednášejícími byli přední odborníci na národnostně menšinovou problematiku, působící jak na Právnické fakultě Univerzity Karlovy, tak i na dalších institucích. Účastníky byli zástupci organizací národnostních menšin a představitelé odborné veřejnosti, popř. vybraných resortů. Příspěvky byly zveřejněny v monotematickém čísle odborného renomovaného časopisu *Acta Universitatis Carolinae - Iuridica*.

Sekretariát se v únoru, dubnu a prosinci roku 2015 věnoval středoškolským studentům v rámci přednáškového cyklu, během něho je prezentována agenda Úřadu vlády.

V roce 2015 absolvovalo sedm studentů Karlínského gymnázia dvouměsíční odbornou středoškolskou praxi v sekretariátu Rady.

Členové Rady reprezentující národnostní menšiny reflektují situaci jednotlivých menšin, včetně jejich zastoupení v Radě, v příloze 11.

6.2. Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

Na národní úrovni se zabývá integrací Romů Rada vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen „Romská rada“). Byla zřízena usnesením vlády ze dne 17. září 1997 č. 581, tehdy jako Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity, v roce 2001 byla změněna na Romskou radu. V současné struktuře je zřízena usnesením vlády ze dne 12. května 2014 č. 352, ve znění usnesení vlády ze dne 12. listopadu 2014 č. 933. Rada je zřizována ve smyslu § 6 menšinového zákona, která podporuje integraci romské menšiny z hlediska národnostního.

Romská rada působí jako meziresortní orgán, jehož posláním je sjednocení integračních aktivit ministerstev, státních institucí, krajů a dalších veřejných institucí ve vztahu k Romům. Za tímto účelem iniciuje systémové změny a odstraňování překážek, které brání Romům žít plnohodnotně a důstojně ve společnosti. Předsedou Romské rady je ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu. Členskou základnu tvoří představitelé a zástupci občanské romské společnosti, jež aktivně pracují na zlepšení situace Romů ve společnosti nebo významně přispívají k jejich integraci. Polovina členů Romské rady je tak vždy tvořena zástupci Romů. Mezi další členy Rady patří ministři z resortů klíčových pro zlepšení situace Romů, další důležitá ministerstva jsou reprezentována náměstkem. Členkou rady je také *ředitelka Muzea romské kultury*. Zapojením zástupců *Asociace Krajů ČR* a *Svazu měst a obcí ČR* do členství v Romské radě došlo i k posílení participace krajů a obcí při tvorbě politiky romské integrace a její efektivnější implementaci na krajské a místní úrovni.

V roce 2015 zasedala Romská rada třikrát. Na prvním zasedání projednala Strategii romské integrace do roku 2020 a novelu školského zákona a prováděcí vyhlášky, které definují způsob poskytování podpory dětem tak, aby mohly naplnit svůj potenciál. Věnovala se také dopadům novely zákona o hmotné nouzi, zejména pak institutu souhlasu obce pro poskytování doplatku na bydlení.

Na druhém zasedání rada schválila zaměření tří dotačních programů na rok 2016 v oblasti romské integrace a projednala a vzala na vědomí připravované priority Strategie prevence kriminality ve vztahu k sociálně vyloučeným lokalitám. Rada se také věnovala aktuální situaci s ubytovny a dopadem novely zákona o pomoci v hmotné nouzi, kdy vyplacení doplatku na bydlení lidem bylo nově svázáno se souhlasem obcí. V této věci doporučila vládě, aby uložila ministryni práce a sociálních věcí úkol předložit do 15. srpna novelu zákona o pomoci v hmotné nouzi, která bude obsahovat zrušení podmínky souhlasu obce.

Na posledním zasedání v roce 2015 se Rada věnovala vzdělávání romských žáků, a to zejména s ohledem na možnosti analýzy škol s vyšším počtem romských dětí, případně též dětí z jiných národnostních a etnických menšin. Dále byla informována o výzkumu ministerstva obrany na téma vojáci a extremismus. V neposlední řadě se věnovala památkům romského holocaustu v Letech u Písku a v Hodoníně u Kunštátu. Na Radě byla podána informace o 4. vlně výběru lokalit pro spolupráci v rámci Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám, o činnosti Monitorovacího výboru Agentury a o přípravě Strategie boje proti sociálnímu vyloučení.

Bližší popis činnosti Rady, pracovních skupin a výborů je uveden v samostatném dokumentu předkládaném vládě, Zprávě o stavu romské menšiny v ČR a ve Výroční zprávě o činnosti Rady vlády pro záležitosti romské menšiny.

6.3. Agentura pro sociální začleňování

Integraci obyvatel sociálně vyloučených lokalit napomáhá *Agentura pro sociální začleňování (ASZ)*. ASZ je samostatným odborem Úřadu vlády, který je součástí Sekce pro lidská práva. Svou činnost od roku 2010 realizuje v rámci individuálních projektů financovaných z Operačního programu *Lidské zdroje a zaměstnanost*, od roku 2016 prostřednictvím Operačního programu *Zaměstnanost*.

Svémi aktivitami Agentura pro sociální začleňování podporuje integraci sociálně vyloučených osob do společnosti a snaží se zamezit vzniku nových sociálně vyloučených lokalit. Při svém vzniku v roce 2008 začala Agentura pilotně působit ve 12 lokalitách, do konce roku 2015 pak postupně spolupracovala s 58 obcemi, městy či mikroregiony. Od 1. ledna 2016 do 31. prosince 2020 bude v rámci navazujícího projektu spolupracovat celkem se 70 obcemi v tzv. koordinovaném přístupu, který umožňuje koordinované čerpání ze tří operačních programů OP *Zaměstnanost* (OP Z), OP *Výzkum, vývoj, vzdělávání* (OP VVV) a *Integrovaný regionální operační program* (IROP). Základem činnosti ASZ je propojování a koordinace místních aktérů s cílem podpořit sociální integraci obyvatel sociálně vyloučených lokalit. ASZ přitom poskytuje svým partnerským obcím metodickou podporu při vytváření a implementaci lokálních strategií sociálního začleňování a při projektovém poradenství. Spolu s projektem z OP Z bude od poloviny roku 2016 Agentura pro sociální začleňování realizovat rozsáhlý individuální projekt z OP VVV, který se zaměřuje na podporu inkluzivního školství v obcích se sociálně vyloučenými lokalitami.

ASZ je rovněž nositelem projektu *Kampaň proti rasismu a násilí z nenávisti* podpořeného z FM EHP. Podrobný popis činnosti Agentury pro sociální začleňování podává *Výroční zpráva Agentury pro sociální začleňování* každoročně předkládaná Vládě ČR.

V roce 2015 bylo vyhodnoceno naplňování *Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2011 – 2015*. Vláda vzala Zprávu o naplňování této Strategie na vědomí v únoru 2015 a usnesením vlády č. 133/2015 pověřila ministra pro lidská práva, rovné příležitosti

a legislativu vypracovat do konce roku 2015 navazující strategii na léta 2016-2020. Navazující Strategie byla připravena na konci roku 2015 do vnějšího připomínkového řízení a 17. února 2016 byla usnesením vlády č. 134 vládou schválena. V roce 2015 bylo také připraveno pro jednání vlády *Vyhodnocení účinnosti intervencí Agentury pro sociální začleňování od doby jejího vzniku do současnosti a informace o plánované realizaci Individuálních systémových projektů v letech 2016 až 2022*. Materiál byl vládě ČR předložen v prosinci 2015 a schválen usnesením vlády č. 31 dne 18. ledna 2016.

6.4. Účast na řešení na ministerské úrovni

6.4.1. Ministerstvo kultury

Resort zřizuje dvě dotační výběrové komise na posuzování projektů předložených organizacemi příslušníků národnostních menšin. V nich se po uplynutí dvou funkčních období střídají zástupci národnostních menšin. Proces jmenování počíná nominací osoby, jejím schválením či vzetím na vědomí Radou, dovršuje se jmenováním resortem. Jde o tyto dotační programy:

- Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice
V komisi měly zastoupení národnostní menšiny bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská a vietnamská.
- Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin
Ve Výběrové komisi byly zastoupeny bulharská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská a vietnamská menšina.

6.4.2. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

- Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy
Dotační výběrová komise je složena ze zástupců resortu školství, Ministerstva kultury, Rady a zástupců maďarské, polské, romské, slovenské a ukrajinské menšiny.

6.4.3. Ministerstvo práce a sociálních věcí

Komise pro sociální začleňování byla ministrem práce a sociálních věcí zřízena na základě usnesení vlády České republiky ze dne 19. května 2003 č. 476. Původně nesla název *Komise pro přípravu Společného memoranda o sociálním začleňování a Národního akčního plánu sociálního začleňování*, v roce 2008 byla ustavena již jako *Komise pro sociální začleňování*. Je stálým poradním, iniciativním a koordinačním orgánem ministra práce a sociálních věcí v oblasti sociální politiky se zaměřením na boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Posláním Komise je především zajišťovat implementaci politiky České republiky a Evropské unie v oblasti sociálního začleňování přípravou strategických dokumentů ČR v uvedené oblasti a v rámci komunitární otevřené metody koordinace monitorovat a analyzovat naplňování cílů těchto strategických dokumentů.

V současné podobě má Komise 32 členů a její složení zcela naplňuje požadavek zastoupení široké škály zúčastněných aktérů a institucí. Jsou v ní zastoupeny všechny subjekty významné z hlediska ochrany zájmů osob vystavených chudobě a sociálnímu vyloučení, ať už zástupci státní správy, samosprávy, neziskového sektoru nebo akademické obce (osm členů). V rámci své činnosti Komise zejména:

- zajišťuje převzetí spoluzodpovědnosti všech zastoupených orgánů veřejné správy a nestátních institucí a organizací za zformulování a následné provádění komplexní politiky boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení v České republice,
- zajišťuje aktivní zapojení všech příslušných institucí a aktérů,

- zajišťuje integraci konceptu sociálního začleňování do resortních politik jednotlivých ministerstev,
- řídí a koordinuje přípravu a zpracování koncepcí, strategií a plánů v oblasti sociálního začleňování a boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení, které formulují hlavní směry a způsoby realizace inkluzivních procesů na území České republiky, a vyhodnocuje jejich naplňování,
- iniciuje aktivity na podporu implementace národního konceptu sociálního začleňování do příslušných strategií samosprávných celků,
- monitoruje stav a výstupy projednávání příslušných agend v rámci pracovních orgánů Rady Evropské unie, zejména Výboru pro sociální ochranu,
- podílí se na přípravách a implementaci aktivit, které se v České republice uskuteční v rámci tematických roků vyhlášených Evropskou unií, bude-li jejich zaměření souviset s posláním Komise.

6.5. Výkon práva účasti na řešení věcí týkajících se národnostních menšin na místní a regionální úrovni

Pokračující proces návrhu novelizace zákona o obcích, jak o ní byla podávána informace v minulých Zprávách. V usnesení vlády ke Zprávě za rok 2008 (ze dne 29. června 2009 č. 845) byl uložen úkol ministru vnitra navrhnout při novelizaci uvedeného zákona změnu iniciovanou Radou. Zmíněná novela se národnostních menšin týká ve dvou bodech: změny pravidel pro zřizování výboru pro národnostní menšiny a pro označování ulic a jiných veřejných prostranství v jazyce národnostní menšiny. Navržená změna, vycházející z praktických zkušeností se zřizováním výborů i s označováním veřejných prostranství, byla již v květnu 2009 schválena Radou. Ministerstvo vnitra ve spolupráci se sekretariátem Rady poté připravilo legislativní návrh příslušné právní úpravy, která byla dne 9. ledna 2013 schválena vládou (usnesením č. 1)¹⁹ a byla zařazena do procesu projednávání Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR jako tisk 904/0 (navržena na pořad 54. schůze od 11. června 2013).²⁰ Potom se ale po rozpuštění Poslanecké sněmovny v srpnu 2013 celý legislativní proces vrátil na začátek. Z tohoto důvodu byl v usnesení ke Zprávě za rok 2013 uložen ministru vnitra znovu úkol předložit nový návrh zákona vládě.²¹ To se také stalo: návrh novely zákona o obcích byl po meziresortním připomínkovém řízení schválen vládou dne 8. dubna 2015 a byl projednáván Poslaneckou sněmovnou (sněmovní tisk č. 454). Třetí čtení proběhlo dne 10. února 2016 a návrh zákona byl Poslaneckou sněmovnou schválen. Senátem byl pak schválen dne 16. března 2016 a dne 22. března t.r. podepsán prezidentem republiky. Zákon byl publikován ve Sbírce zákonů dne 6. dubna 2016 jako zákon č. 106/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon); účinnosti nabude 1. července 2016.

Novelizována je rovněž stávající právní úprava uvádění názvu obce, ulic a jiných veřejných prostranství a budov státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků v jazyce národnostní menšiny (§ 29 zákona o obcích). Podle platné právní úpravy vzniká obci povinnost takové označení provést, jestliže se podle posledního sčítání lidu hlásilo k dané národnosti alespoň 10 % občanů obce, pokud o to požádali zástupci národnostní menšiny prostřednictvím výboru pro národnostní menšiny a pokud ten svým usnesením návrh zastupitelstvu doporučí. To v praxi umožňuje, aby Výbor takovou žádost bez dalšího odmítl a tím znemožnil označení provést (resp. případné vícejazyčné označení pak ponechává na

¹⁹ [http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/4FC5156C048C61ADC1257AF4004F80E3/\\$FILE/1%20uv130109.0001.pdf](http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/4FC5156C048C61ADC1257AF4004F80E3/$FILE/1%20uv130109.0001.pdf)

²⁰ <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=904&CT1=0>

²¹ Usnesení vlády č. 455 ze dne 16. června 2014.

dobrovolném rozhodnutí obecních orgánů). Nově by proto mělo být možné, aby označení v jazyce národnostní menšiny bylo povinně zaváděno i v případě, že o takové označení požádá spolek zastupující zájmy příslušné národnostní menšiny, který ke dni podání žádosti působí alespoň 5 let na území obce. Tím by měl být zaručen „vztah“ spolku k obci a zamezeno účelovému vytváření spolků. Současně se povinnost vícejazyčného označení omezuje na případy, kdy v obci žilo alespoň 10 % občanů obce dané národnostní menšiny podle posledních dvou sčítání lidu (dochází tak ke zdůraznění aspektu „trvalého usídlení“ dané národnostní menšiny na území obce).

Podrobný popis situace v obcích, statutárních městech a krajích je uveden v příloze 1, v následujícím textu je pouze její stručné shrnutí.

○ Obce

Sčítání lidu v roce 2011 výrazně změnilo počet obcí, v nichž má být Výbor zřízen. Podle posledních výsledků sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 by měl být zřízen v 64 obcích. V roce 2015 byl zřízen ve 48 obcích, i když ve 12 z nich není na základě zákona nutno Výbor zřizovat. Ve třech obcích byla zřízena Komise pro národnostní menšiny a MČ Prahy 8 rovněž zřizuje komisi. Obcí, kde Výbor není zřízen, byť podle zákona by tomu tak být mělo, je 28. Jako důvody pro tento stav jsou uváděny nezáměr a pohyb obyvatel v době sčítání, motivovaný krátkodobými pracovními příležitostmi. Konkrétní údaje o jednotlivých obcích uvádí příloha 1.

Pro informaci uvádíme konkretizované počty příslušníků polské menšiny v obcích Těšínského Slezska, a to včetně dvojí národnosti. Jde o srovnání údajů ze sčítání lidu z roku 2001 a 2011 poskytnutých Českým statistickým úřadem. Jak je vidět, data o dvojí národnosti mohou mít význam pro zřízení či nezřízení Výboru (u polské menšiny v případě jediné obce, a to Těrlicka). Nemohou však zůstat kritériem jediným, neboť to by mohlo znamenat poměrně násilné zkreslení historického obrazu, kulturních i sociálních vztahů v obci.

Tab. 3 Příslušníci polské menšiny v obcích Těšínského Slezska (dvojí národnost: česká/moravská/slezská/jiná a polská; zdroj ČSÚ 2016)

OBEC (okr. Frýdek-Místek – FM; Karviná – KI)	2001			2011				
	obyvatel	polská národnost	%	obyvatel	polská národnost	%	dvojí (+polská)	% dohromady (tučně více než 10%)
Hrádek / Gródek (FM)	1 756	751	42,77	1 768	554	31,33	42	33,71
Milíkov / Milików (FM)	1 300	534	41,08	1 275	387	30,35	12	31,29
Bocanovice / Boconowice (FM)	428	132	30,84	426	119	27,93	1	28,17
Košariska / Koszarzyska (FM)	365	141	38,63	354	96	27,12	9	29,66
Vendryně / Wędrynia (FM)	3 842	1 353	35,22	4 137	1 078	26,06	81	28,02
Bukovec / Bukowiec (FM)	1 356	455	33,55	1 339	340	25,39	17	26,66
Ropice / Ropica (FM)	1 348	389	28,86	1 486	359	24,16	12	24,97
Bystřice / Bystrzyca (FM)	4 991	1 481	29,67	5 197	1 254	24,13	80	25,67
Dolní Lomná / Łomna Dolna (FM)	867	269	31,03	843	189	22,42	5	23,01
Smilovice / Śmiłowice (FM)	581	153	26,33	714	155	21,71	12	23,39
Stonava / Stonawa (KI)	1 809	466	25,76	1 728	335	19,39	14	20,20
Horní Lomná / Łomna Górna (FM)	394	112	28,43	352	68	19,32	9	21,88
Návší / Nawsie (FM)	3 765	902	23,96	3 743	714	19,08	40	20,14
Nýdek / Nydek (FM)	1 952	518	26,54	1 990	378	18,99	32	20,60
Písečná / Pioseczna (FM)	804	215	26,74	899	167	18,58	12	19,91
Albrechtice / Olbrachcice (KI)	4 071	957	23,51	3 795	669	17,63	38	18,63
Horní Suchá / Sucha Górna (KI)	4 370	1 013	23,18	4 333	741	17,10	66	18,62
Třanovice / Trzanowice (FM)	932	197	21,14	1 057	177	16,75	9	17,60

Písek / Piosek (FM)	1 783	373	20,92	1 757	289	16,45	28	18,04
Chotěbuz / Kocobędz (KI)	1 033	220	21,30	1 122	178	15,86	4	16,22
Jablunkov / Jabłonków (FM)	5 934	1 228	20,69	5 732	902	15,74	72	16,99
Komorní Lhotka / Ligotka Kameralna (FM)	1 097	235	21,42	1 250	186	14,88	18	16,32
Mosty u Jablunkova / Mosty koło Jabłonkowa (FM)	3 997	729	18,24	3 830	559	14,60	41	15,67
Řeka / Rzeka (FM)	466	99	21,24	495	69	13,94	2	14,34
Český Těšín / Czeski Cieszyn (KI)	26 429	4 257	16,11	24 394	3 333	13,66	261	14,73
Třinec / Trzynieć (FM)	38 953	6 892	17,69	36 263	4 868	13,42	371	14,45
Vělopolí / Wielopole (FM)	206	39	18,93	281	37	13,17	15	18,51
Střítež / Trzycieź (FM)	996	187	18,78	981	128	13,05	6	13,66
Petrovice u Karviné / Piotrowice koło Karwiny (KI)	4 517	732	16,21	5 446	695	12,76	28	13,28
Hnojník / Gnojnik (FM)	1 446	166	11,48	1 479	161	10,89	11	11,63
Těrlicko / Cierlicko (KI)	4 126	533	12,92	4 243	413	9,73	23	10,28

U ostatních menšin je situace odlišná v tom, že mnohem rapidněji ubývá počet přihlášení se k menšině a dvojí národnost se tak ve větších obcích prakticky neprojeví. To ilustruje příklad německé menšiny.

Tab. 4 Příslušníci německé menšiny (dvojí národnost: česká a německá; zdroj ČSÚ 2016)

OBEC (okr. Chomutov – CV; Klatovy – KT; Karlovy Vary – KV; Sokolov – SO; Teplice – TP; Trutnov – TR)	2001			2011				
	obyvatel	německá národnost	%	obyvatel	německá národnost	%	česká+německá	% dohromady (tučně více než 10%)
Měděnec (CV)	155	39	25,16	137	13	9,49	3	11,68
Tatrovce (SO)	134	28	20,90	168	13	7,74	0	7,74
Horská Kvilda (KT)	50	10	20,00	72	7	9,72	2	12,50
Kryštofovy Hamry (CV)	89	17	19,10	81	7	8,64	0	8,64
Stříbrná (SO)	432	72	16,67	418	26	6,22	5	7,40
Horní Blatná (KV)	468	73	15,60	474	35	7,38	1	7,59
Mikulov (TP)	150	22	14,67	218	17	7,80	0	7,80
Abertamy (KV)	1 197	175	14,62	1 213	90	7,42	10	8,24
Josefov (SO)	305	43	14,10	342	21	6,14	5	7,60
Kaceřov (SO)	432	60	13,89	420	17	4,05	7	5,71
Boží Dar (KV)	170	23	13,53	193	6	3,11	0	3,11
Pernink (KV)	904	114	12,61	722	46	6,37	0	6,37
Bublava (SO)	336	39	11,61	344	13	3,78	1	4,07
Vejprty (CV)	3 336	376	11,27	2 950	179	6,07	19	6,71
Staré Sedlo (SO)	721	79	10,96	778	43	5,53	8	6,56
Krásno (SO)	652	68	10,43	724	37	5,11	4	5,66
Královské Poříčí (SO)	710	74	10,42	887	38	4,28	8	5,19
Žacléř (TR)	3 633	374	10,29	3 247	208	6,41	14	6,84

○ Statutární města

Stav ohledně funkcí zprostředkujících komunikaci mezi národnostními menšinami a veřejnou správou ve statutárních městech ilustruje níže uvedená tabulka, blíže je situace popsána v příloze 1.

Tab. 5 Výbory / Komise / Rady ve statutárních městech

město	konzultační mechanismus (Výbor, Komise, Rada, koordinátor)	ze zákona
Brno	Výbor pro národnostní menšiny	NE
České Budějovice	romský koordinátor	NE
Děčín	---	NE

Frýdek-Místek	poradce pro národnostní menšiny	NE
Haviřov	poradce pro národnostní menšiny, romský asistent	NE
	pracovní skupina <i>Občané v přechodné krizi a etnické menšiny</i>	
Hradec Králové	koordinátor národnostní a etnické problematiky, terénní pracovník	NE
Chomutov	Výbor pro národnostní menšiny	NE
Jablonec nad Nisou	sociální pracovník pro národnostní menšiny a cizince (romský poradce)	NE
Jihlava	---	NE
Karlovy Vary	romská poradkyně	NE
Karviná	Výbor pro národnostní menšiny	ANO
Kladno	---	NE
Liberec	<i>Rada pro národnostní menšiny</i>	NE
Mladá Boleslav	<i>Komise pro integraci etnik a národnostních menšin,</i>	NE
Most	<i>Komise národnostních menšin</i>	NE
Olomouc	poradkyně pro národnostní menšiny	NE
Opava	terénní pracovník pro romskou menšinu	NE
Ostrava	koordinátor sociálního začleňování, romští asistenti	NE
Pardubice	skupina komunitního plánování <i>Cizinci, národnostní a etnické menšiny</i>	NE
Plzeň	<i>Komise pro integraci etnických menšin a cizinců</i>	NE
Prostějov	<i>pracovní skupina pro národnostní menšiny a cizince</i>	NE
Přerov	romský poradce	NE
Teplice	---	NE
Ústí nad Labem	koordinátor pro integraci	NE
Zlín	---	NE

○ Kraje

Situaci v krajích popisuje stručně tabulka, kde jsou vyjmenovány konzultační mechanismy a pozice sloužící komunikaci mezi národnostními menšinami a veřejnou správou. Blíže je pak situace popsána v příloze 1.

Tab. 6 Výbory / Komise / Rady v krajích

<i>kraj</i>	<i>konzultační mechanismus (Výbor, Komise, Rada, koordinátor)</i>	<i>ze zákona</i>
Jihočeský	Koordinátor pro romské záležitosti	NE
Jihomoravský	Rada pro národnostní menšiny Jihomoravského kraje	NE
	Koordinátorka pro národnostní menšiny	
Karlovarský	Výbor pro národnostní menšiny	ANO
	koordinátor pro národnostní menšiny	
Královéhradecký	Komise pro lidská práva	NE
Liberecký	Komise pro národnostní menšiny a sociální začleňování	NE
	koordinátor pro záležitosti národnostních menšin a cizinců	
Moravskoslezský	Výbor pro národnostní menšiny	ANO
	koordinátor pro národnostní menšiny	
Olomoucký	koordinátorka pro národnostní menšiny a romské záležitosti	NE
Pardubický	Komise pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin	NE
	koordinátor romských poradců	
Plzeňský	Komise pro národnostní menšiny	NE
	koordinátorka pro romské záležitosti	
Hlavní město Praha	Výbor pro národnostní menšiny	ANO
	Poradní sbor pro záležitosti romské menšiny	
	koordinátorka pro romské záležitosti	
Středočeský	koordinátor pro romské záležitosti	NE
Ústecký	Výbor pro národnostní menšiny	NE
	koordinátor pro romské záležitosti	
Vysočina	koordinátor pro romské záležitosti	NE
Zlínský	koordinátor pro národnostní menšiny, romskou problematiku a integraci cizinců	NE

6.6. Kancelář prezidenta republiky a národnostní menšiny v roce 2015

Kancelář prezidenta republiky, jako servisní organizace prezidenta republiky ve smyslu zákona č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky, nemá v oblasti národnostních menšin svoji přímou kompetenci.

Pracovníci oddělení styku s veřejností Kanceláře prezidenta republiky korespondovali v roce 2015 s příslušníky národnostních menšin v běžných záležitostech. Konkrétně romské podněty se často týkaly tematiky obecných ekonomických podmínek. Například se jednalo o bytovou problematiku (žádosti o přidělení bytu v situaci, kdy stěžovatel dluží nájemné a s ním spojené poplatky za jiný obecní byt či byt v soukromém vlastnictví), o otázku přiznání výše důchodu (absence potřebné doby pojištění pro splnění podmínek nároku na starobní důchod, odmítnutí rozhodnutí o nesplnění kritérií pro přiznání invalidního důchodu), o problematiku dávek státní sociální podpory a státní sociální pomoci (jejich výše, přiznávání a výplata), o problematiku exekucí (časté zadlužení u nebankovních společností) či o otázku zaměstnanosti (nemožnost získat pracovní uplatnění). Zástupce Kanceláře se zúčastnil pietního aktu u romského památníku v Letech u Písku.

Co se týká osoby prezidenta samotného, ten se v roce 2015 setkával příležitostně se zástupci národnostních menšin i jednotlivci zejména při svých návštěvách v jednotlivých krajích. Představitelé národnostních menšin byli pozváni na oslavu státního svátku dne 28. října 2015. Postavení národnostních menšin se prezident dotýkal v uplynulém roce při diskusích s nově nastupujícími velvyslanci, při jednání s představiteli veřejné správy (dotčenými ministry a komunálními politiky), při pravidelných jednáních expertního týmu v Lánech nebo při dvoustranných setkáních s představiteli států, jejichž národnostní menšiny v ČR žijí.

7. Právo na užívání jména a příjmení, vícejazyčné názvy a označení v jazyce národnostní menšiny, užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku

- Právo na užívání jména a příjmení v jazyce národnostní menšiny

Podle ustanovení § 26 odst. 3 zákona o matrikách na žádost státního občana České republiky (dále jen „občan“), příslušníka národnostní menšiny, jehož jméno, popřípadě jména, a příjmení jsou v matriční knize zapsána v českém nebo v jiném než českém jazyce, uvede se jeho jméno, popřípadě jména, a příjmení v matričním dokladu v jazyce národnostní menšiny znaky přepsanými do podoby, ve které se zobrazují v informačních systémech veřejné správy. Vzniknou-li pochybnosti o správné pravopisné podobě jména nebo příjmení, je občan povinen předložit doklad vydaný znalcem. Jde-li o společné příjmení manželů, uvede se příjmení v jazyce národnostní menšiny pouze se souhlasem druhého manžela, popřípadě jejich nezletilého dítěte staršího 15 let. Do matriční knihy se vyznačí, že byl vydán matriční doklad s uvedením jména, popřípadě jmen, a příjmení v jazyce národnostní menšiny. Další matriční doklady se vydávají s uvedením jména, popřípadě jmen, a příjmení v této podobě.

Občanovi, příslušníku národnostní menšiny, jehož jméno, popřípadě jména, a příjmení jsou v matriční knize zapsána v českém nebo jiném jazyce, je umožněno uvést nejen jeho jméno, popřípadě jména, ale i příjmení v matričním dokladu v jazyce národnostní menšiny.

- Označení obcí, jejich částí, ulic a jiných veřejných prostranství a označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků v jazycích národnostních menšin

Kromě ustanovení § 29 odst. 2 zákona o obcích je toto právo zaručeno Chartou (viz oddíl 2.1., 3.2. a 6.5.). O procesu novelizace tohoto zákona pojednává text v úvodu této Zprávy.

- Užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku v soudním řízení, ve správním řízení či na veřejnosti

Příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území ČR, mají právo na užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku a před soudy. Pro občanské soudní řízení i pro soudní řízení správní je zde podstatné ustanovení § 18 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého mají účastníci právo jednat před soudem ve své mateřštině. Soud je povinen zajistit jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv. Účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Toto právo se zcela uplatní rovněž v řízení ve správním soudnictví, a to v souladu s § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, podle kterého se pro řízení ve správním soudnictví použijí ustanovení první a třetí části občanského soudního řádu. Občanský soudní řád zde hovoří o mateřském jazyku bez ohledu na to, zda se jedná o cizího státního příslušníka nebo občana ČR, který je příslušníkem národnostní menšiny. Práva uvedená v čl. 9 odst. 1 Charty tak jsou prostřednictvím této zákonné úpravy zcela pokryta. Co se týká trestního řízení, tak lze rovněž konstatovat, že ustanovení § 2 odst. 14 tr. řádu a § 28 tr. řádu plně pokrývají uváděnou problematiku. Nejsou žádné poznatky z praxe, které by požadovaly nějakou změnu nebo rozšíření uvedených ustanovení obsahujících práva osob neovládajících český jazyk v trestním řízení.

V řízeních (jakož i při některých jiných úkonech) před správními orgány mají příslušníci národnostních menšin právo užívat při jednání jazyka své národnostní menšiny zejména za podmínek stanovených v § 16 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Toto ustanovení garantuje příslušníkům národnostních menšin (tradičně usídleným v ČR) právo užívat jejich jazyk v úředním styku v ještě širším rozsahu, než výše zmiňované procesní předpisy týkající se soudních řízení. Příslušníci ostatních národnostních menšin pak mohou před správními orgány jednat ve své mateřštině především za podmínek stanovených v § 16 odst. 3 správního řádu. Stávající právní úpravu lze považovat za vyhovující.

Dne 14. října 2015 byl na jednání Rady projednán návrh novelizace vyhlášky č. 173/1995 Sb., dopravního řádu drah. Ta usnesením č. 168 doporučila návrh novelizace této vyhlášky dopravního řádu drah tak, aby byla zavedena hlášení v jazyce národnostní menšiny na nádražích v obcích, kde je vyšší než 10% zastoupení občanů příslušné menšiny. Stalo se tak z popudu zástupců polské menšiny, kteří jej formulovali ve Zprávě za rok 2014.

8. Právo na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny

Příslušníkům národnostních menšin se zajišťuje právo na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny, a to za podmínek stanovených v § 14 školského zákona.

Kromě pravidel pro zřizování škol s vyučovacím jazykem národnostní menšiny je školským zákonem zavedena možnost, aby pro podporu zájmů příslušníků národnostních menšin mohl ředitel školy se souhlasem zřizovatele stanovit v rámci školního vzdělávacího programu předměty nebo jejich části, v nichž bude možno výuku organizovat dvojjazyčně, a to také v jazyce národnostní menšiny. Dále je stanoveno, že vysvědčení, výuční listy a diplomy o absolutoriu se ve školách, kde se vyučuje v jazyce národnostní menšiny, vydávají dvojjazyčně, tj. v jazyce českém i v jazyce národnostní menšiny.

V souladu se zavedením nového modelu maturitní zkoušky od školního roku 2010/2011 je školským zákonem garantováno, že žáci škol a tříd s vyučovacím jazykem národnostní menšiny mají právo skládat společnou i profilovou část maturitní zkoušky v českém jazyce nebo v jazyce národnostní menšiny (v polštině), a to s výjimkou zkoušky z českého jazyka a literatury.

Vyučovacím jazykem v základních (ZŠ) a středních (SŠ) školách zařazených v rejstříku škol a školských zařízení je jazyk český. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy může povolit vyučování některých předmětů v cizím jazyce či povolit výjimku. Jde např. o případy tzv. dvojjazyčných gymnázií, která byla zřízena na základě mezivládních dohod a ujednání, a kde jsou vybrané předměty pro převážnou část vzdělávání vyučovány v cizím jazyce.

Většina mezinárodních smluv se zeměmi, z nichž pochází národnostní menšina v ČR, obsahuje ujednání o stipendiích na letní jazykové kursy. Další stipendia bývají využívána filology/překladaři (studenty i učiteli), příp. studenty oborů, jejichž součástí jsou jazykové kurzy (teritoriální studia, mezinárodní vztahy apod.). Bilaterální smlouvy tak přímo i nepřímo podporují jazykové vzdělávání.

○ Hodnocení legislativních i nelegislativních opatření

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v návaznosti na zákon č. 82/2015 Sb., jímž se mění školský zákon, v roce 2015 usiluje o systematické a intenzivní zavádění inkluzivního vzdělávání a nastolení rovného přístupu ke vzdělávání všech dětí, žáků a studentů (dále jen „žáků“) v rámci ČR. Cílem je podpořit soudržnost společnosti.

Cílem procesu je nastavení pozitivních podmínek pro vzdělávání všech žáků tak, aby při zabezpečení adekvátních podpůrných opatření, nezbytných pro zajištění vzdělávacích potřeb žáka, bylo možné vzdělávání uskutečňovat přednostně v hlavním vzdělávacím proudu.

Plánování a realizace inkluzivního vzdělávání je proces, který se týká celého systému vzdělávání všech žáků. Inkluzivní vzdělávání je třeba vidět jako rozvíjející se koncept, kde mají témata rozmanitosti a demokracie stále větší význam.

○ Novela školského zákona

V září 2014 předložila vláda ČR Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR návrh rozsáhlé novelizace školského zákona, jejímž cílem je komplexní změna ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a posílení inkluzivního prostředí na základních školách. Novela byla v březnu 2015 schválena v obou komorách Parlamentu České republiky a v dubnu podepsána prezidentem republiky. Ve Sbírce zákonů byla vyhlášena pod číslem 82/2015. Většina klíčových změn bude účinná od 1. září 2016. Novela školského zákona posiluje prvky společného vzdělávání ve školském systému zejména tím, že:

- upouští od kategorizace žáků (žáci se sociálním znevýhodněním, žáci se zdravotním znevýhodněním, žáci se zdravotním postižením);
- zavádí pojem podpůrných opatření nezbytných pro zajištění maximálně dosažitelného plnohodnotného vzdělávání v hlavním vzdělávacím proudu pro všechny žáky. Podpůrná

opatření budou volena tak, aby odpovídala žákovu zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám;

- zavádí nové vymezení pojmu „žák se speciálními vzdělávacími potřebami“, kterým se rozumí žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností a k realizaci práva na vzdělání na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje podpůrná opatření. Základem se tak stane klasifikace podpůrných opatření, od které bude následně odvozována klasifikace speciálních vzdělávacích potřeb;
- zavádí možnost vzdělávání v přípravných třídách pro všechny žáky (v přípravných třídách je v současné době vzdělávání umožněno jen sociálně znevýhodněným dětem). Jedním z očekávaných účinků tohoto opatření je vyloučit riziko segregace romských žáků v rámci předškolního vzdělávání. Přípravné třídy budou i dál zahrnuty do režimu podpůrných opatření;
- zavádí institut revizního pracoviště, který dává žadateli o poradenskou službu v případě nespokojenosti se službou možnost přezkoumání závěrů a doporučení stanovených školským poradenským zařízením. Výstupy činnosti školských poradenských zařízení (zpráva a doporučení) tak mohou být podrobeny revizi v případě rozporu;
- zavádí pravidlo, že doporučení poradenského zařízení, které popisuje specifické vzdělávací obtíže žáka a navrhuje konkrétní podpůrná opatření a úpravy v jeho vzdělávání, obdrží nejen žák či jeho zákonný zástupce, ale i škola, kterou žák navštěvuje. Bude tak posíleno praktické zajištění realizace navržených opatření a úprav školou.

○ Opatření navazující na novelu školského zákona

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v návaznosti na schválenou novelu školského zákona systematicky a intenzivně zavádí společné vzdělávání a nastoluje rovný přístup ke vzdělávání všech žáků. Cílem procesu je nastolení pozitivních podmínek pro vzdělávání všech žáků tak, aby při zabezpečení adekvátních podpůrných opatření nezbytných pro zajištění vzdělávacích potřeb každého žáka bylo možné vzdělávání uskutečňovat primárně v hlavním vzdělávacím proudu.

V následujících bodech jsou představena nejdůležitější opatření realizovaná v roce 2015 a plánovaná další opatření navazující na schválenou novelu školského zákona. Všechna níže uvedená opatření jsou finančně pokryta ze státního rozpočtu, případně evropských strukturálních fondů.

- 1) Vyhláška o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných (schválena v lednu 2016 pod číslem 27/2016, Sb.).
- 2) Zrušení přílohy RVP ZV-LMP a revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.
- 3) Pracovní semináře a metodické vedení školských poradenských zařízení (ŠPZ) a jejich zřizovatelů (realizují se od dubna 2015).
- 4) Další vzdělávání poradenských a pedagogických pracovníků (realizují se od září 2015).
- 5) Kontrolní mechanismy v oblasti diagnostiky a poradenských zařízení.
- 6) Změna evidenčního a statistického systému.
- 7) Zavádění nových diagnostických a intervenčních nástrojů (průběžně).
- 8) Zavádění standardů kvality poradenských služeb.
- 9) Metodické doporučení ke zřízení funkce asistenta pedagoga (v roce 2015).
- 10) Informační semináře k § 16 školského zákona a k prováděcímu předpisu (realizují se od října 2015).

8.1. Vzdělávání v jazycích národnostních menšin po jednotlivých menšinách

8.1.1. Německá menšina

ZŠ *německo-českého porozumění* a *Gymnázium Thomase Manna* je škola založená v roce 1991 německou menšinou v ČR, nabízí pro české i německé děti vzdělání a výchovu v ročnících 1-5 s němčinou jako jazyk cizí nebo mateřský. Přípravuje žáky pro studium na Gymnáziu Thomase Manna, které je osmileté gymnázium a nabízí velmi kvalitní výuku němčiny. Resort spolupracuje s vedením této školy, která garantuje velmi kvalitní výuku německého jazyka.

Ministerstvo podporuje výuku německého jazyka a poukazuje na její význam ve společenském i profesním životě. Od září 2013 je zavedena v základních školách povinná výuka druhého cizího jazyka. Jedním z hlavních důvodů tohoto rozhodnutí bylo posílení výuky německého jazyka. V roce 2015 v ZŠ a SŠ se německému jazyku učilo celkem 327 056 žáků.

Ministerstvo spolupracuje s *Goethe institutem*, podporuje jeho akce na rozvoj mnohojazyčnosti nejen v našich školách, ale i celé společnosti.

Česko-německé aktivity jsou rozsáhlé také v rámci mimoškolních aktivit mládeže, zde jde např. o činnost *Koordinačního centra česko-německých výměn mládeže TANDEM* v Plzni, podporovaného mimo jiné i ze zdrojů resortu. Koordinační centra poskytují poradenské služby a podporují státní a nestátní instituce a organizace obou zemí při uskutečňování a zintenzivňování česko-německých výměn mládeže a mezinárodní spolupráce v oblasti práce s mládeží. *Tandem* má celostátní působnost. Cílem jeho činnosti je setkávání mladých lidí. *Tandem* nabízí finanční podporu na česko-německá setkávání dětí a mládeže zejména v mimoškolní a předškolní oblasti, realizuje Program podpory odborných praxí a zprostředkovává Evropskou dobrovolnou službu v SRN. Mezi důležité úkoly Tandemu patří mimo jiné zprostředkování kontaktů mezi českými a německými organizacemi a podpora jejich partnerství.²²

8.1.2. Polská menšina

V roce 2015 pokračovalo vzdělávání v MŠ s polským jazykem vyučovacím a i v MŠ, v nichž byly zřízeny třídy s polským jazykem vyučovacím. Do 33 MŠ s polským jazykem vyučovacím dochází 860 dětí. Ve srovnání s rokem 2014 přibylo v těchto školách 8 dětí. V ZŠ s polským jazykem vyučovacím se vzdělávalo 1822 žáků ve 120 třídách 25 škol (některé jsou plně organizované, jiné mají pouze první stupeň). Oproti roku 2014 se počet žáků zvýšil o 41 a počet tříd se zvýšil oproti roku 2014 o 3.

Všechna školská zařízení s polským jazykem vyučovacím v Moravskoslezském kraji se nacházejí na území okresů Frýdek - Místek a Karviná, kde je největší koncentrace obyvatel polské národnosti. Všechna polská školská zařízení jsou zařazena do rejstříku škol a školských zařízení resortu. Jejich úkolem je vzdělávání občanů České republiky polské národnosti v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, avšak v jejich mateřském jazyce.

Na Gymnáziu s polským jazykem vyučovacím v Českém Těšíně se vzdělávalo 317 žáků ve 12 třídách (oproti roku 2014 se vzdělává o 19 žáků méně, v každém ročníku jsou 3 třídy). Na střední odborné škole, Obchodní akademii v Českém Těšíně studovalo celkem 47 žáků (počet žáků se oproti roku 2014 nezměnil).

²² Informace o Tandemu jsou na www.tandem.adam.cz.

Tab. 7 Mateřské školy s polským jazykem vyučovacím – školní rok 2015/2016 ²³

okres Frýdek-Místek

adresa MŠ			počet dětí
739 91	Bocanovice 19	MŠ Bocanovice	4
73984	Bukovec 74	SP Bukovec	23
73995	Bystřice n/Ol	SP Bystřice n/Ol.	54
73982	Dolní Lomná 70	PMS právní subj. Jablunkov	9
73953	Hnojník 402	SP Hnojník	43
73981	Košariska 70	ZŠ Košariska	11
73997	Hrádek 170	SP Hrádek	28
73991	Jablunkov, Školní 800	PMS právní subj.	71
73981	Milíkov	SP Milíkov	20
73998	Mosty u Jablunkova, Střed 788	SP Mosty	21
73992	Návsí Pod výtopnou 190	SP Návsí	28
73957	Nebory	SP Třinec I	14
73961	Oldřichovice 210	SP Třinec I	18
73984	Písek 60	MŠ Písek	8
73956	Ropice 311	ZŠ Ropice	22
73961	Třinec Dolní Lištná 172	SP Třinec I	22
739 61	Třinec Kanská 418	ZŠ Třinec I Masarykova Jubilejní	15
73961	Třinec SNP 477	SP Třinec I	44
73961	Třinec Štefaniková 772	SP Třinec I	26
73994	Vendryně Zaolší 615	MŠ právní subj.	9
73994	Vendryně č.1	PMS právní subj.	24
okres Frýdek-Místek celkem			514

Okres Karviná

adresa MŠ			počet dětí
735 43	Albrechtice, Školní 11	SP Albrechtice	20
737 01	Český Těšín Svibice, Polní	SP Český Těšín	25
737 01	Český Těšín Akátová 17	SP Český Těšín	25
737 01	Český Těšín Hrabinská 51	SP Český Těšín	25
737 01	Český Těšín Moskevská 1	SP Český Těšín	55
733 01	Karviná Fryštát, Dr. Olszaka 155	SP Karviná Fryštát, Dr. Olszaka 156	69
735 35	Horní Suchá, Těrlická 407	SP Horní Suchá	33
739 53	Dolní Lutyně, Kopernikova 652	SP Dolní Lutyně	20
735 14	Orlova Lutyně, Lutyňská 400	SP Orlova Lutyně	16
735 34	Stonava, Holkovice 326	ZŠ Stonava	16
73542	Těrlicko, 243	SP Těrlicko	20
73601	Havířov Bludovice	SP Bludovice	22
okres Karviná celkem			346
celkem			860

²³ Zdroj Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín, 2016.

Tab. 8 Základní a střední školy s polským jazykem vyučovacím – školní rok 2015/2016 ²⁴

ZŠ okres Karviná

Základní škola	I	II	III	IV	V					třídy	Součet
Albrechtice	2	4	1	1	2					1	10
Český Těšín – Svibice	11	10	6	11	9					3	47
Orlová Lutyně	3	3	2	3	5					1	16
Stonava Holkovice	3	2	2	2	0					2	9
Těrlicko	6	8	2	3	4					2	23
celkem:	25	27	13	20	20					9	105

Základní škola	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	třídy	Součet
Český Těšín	59	36	42	40	24	32	52	33	42	18	360
Dolní Lutyně	2	5	0	5	3	3	8	2	10	5	38
Havířov – Bludovice	4	7	4	9	5	8	7	5	7	6	56
Horní Suchá	5	5	10	13	9	18	9	10	9	6	88
Karviná Fryštát	14	17	19	21	14	19	19	16	20	9	159
celkem:	84	70	75	88	54	81	95	66	88	44	701

ZŠ okres Frýdek-Místek

Základní škola	I	II	III	IV	V					třídy	součet
Bukovec	7	10	5	2	12					2	36
Dolní Lomná	3	1	3	2	3					1	12
Hrádek	10	2	5	7	3					2	27
Košařiska	1	6	3	6	2					2	18
Návsí	2	5	8	7	2					2	24
Oldřichovice	9	3	6	6	0					2	24
Ropice	5	7	5	7	2					2	26
Třinec VI	9	8	6	10	3					3	36
Mosty u Jablunkova	0	9	2	3	8					1	22
Milíkov	4	5	4	3	5					2	21
celkem:	50	56	46	53	41					19	246

Základní škola	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	třídy	součet
Třinec I	17	14	11	11	19	15	28	14	20	10	149
Bystřice	19	15	19	19	16	18	20	19	25	9	170
Hnojník	13	12	15	10	15	12	12	16	13	9	118
Jablunkov	16	20	19	17	12	47	24	37	28	12	220
Vendryně	13	9	15	14	9	11	16	14	12	8	113
celkem:	78	70	79	71	71	103	100	100	98	48	770

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	třídy	součet
Celkem ZŠ okr. Karviná	109	97	88	108	74	81	95	66	88	53	806
Celkem ZŠ okr. Frýdek-Místek	128	126	125	124	112	103	100	100	98	67	1016
ZŠ celkem	237	223	213	232	186	184	195	166	186	120	1822

SŠ

Střední školy	I	II	III	IV	třídy	Součet
Gymnázium Český Těšín	78	78	83	78	12	317
Obchodní akademie Český Těšín	12	10	11	14	0 (třídy smíšené)	47
celkem:	90	88	94	92		364

- Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín - 2015

Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín je přímo řízená organizace financovaná Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Hlavní činnost centra vychází ze

²⁴ Zdroj *Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín*, 2016.

Zřizovací listiny Pedagogického centra pro polské národnostní školství Český Těšín, z úkolů a dlouhodobých programů ministerstva. Jeho činnost v roce 2015 probíhala v souladu s jeho schváleným plánem hlavních úkolů. Centrum slavilo loni dvacet let zřízení instituce.

Centrum v roce 2015 především zajišťovalo potřeby škol a školských zařízení s polským jazykem vyučovacím včetně podpory žáků se speciálně vzdělávacími potřebami, vydávalo (díky finanční podpoře ministerstva) a distribuovalo metodické pomůcky – časopisy *Jutrzenka* (71/105. ročník) pro první stupeň a *Ogniwo* (71. ročník) pro druhý stupeň ZŠ.

Ve všech školách a školských zařízeních s polským jazykem vyučovacím se rovněž Centrum věnuje problematice užívání a podpory mateřského jazyka. Ve vybraných soutěžích a olympiádách, zejména s matematickým zaměřením, připravuje polské jazykové verze pro žáky. Organizuje nebo se podílí na organizaci soutěží a olympiád pro žáky polských škol. V roce 2015 se soutěží zúčastnilo více než 1300 žáků. Nejčastěji se jednalo o matematické a jazykové soutěže.

V roce 2015 centrum vydalo polskou mutaci pracovních sešitů pro matematiku (6.-7. roč. ZŠ) pro všechny polské ZŠ. Žáci 1. roč. ZŠ s polským vyučovacím jazykem obdrželi nový *Elementarz* (Slabikář) připravený a vydaný v rámci dotačního programu ministerstva na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy v roce 2015.

Přeshraniční česko-polská spolupráce je důležitým pilířem v činnosti Centra. V roce 2014 instituce obdržela záštitu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy nad pracemi česko-polské pracovní skupiny pro oblast učebnic. Pracovní skupina je součástí Polsko-české vědecké společnosti se sídlem v polské Vratislavi. Důvodem byla snaha věnovat pozornost problematice vzájemných česko-polských stereotypů a možnostem jejich překonávání, zvláště ve výuce historie. Dosavadní koncentrace na analýzy polských a českých dějepisných učebnic byla rozšířena i o edukační média jiných předmětů, a to české a polské literatury, občanské výchovy a geografie. V říjnu 2015 se konala mezinárodní konference *Obraz socialismu v českých a polských školních učebnicích*. Hlavním organizátorem bylo centrum, které tuto akci uskutečnilo v rámci resortního úkolu. Hostitelem konference bylo Velvyslanectví Polské republiky v Praze.

V roce 2015 skončila realizace česko-polského projektu *Akcent@com* spolufinancovaného z OP PS ČR-PR. Projekt se věnoval otázkám přeshraniční spolupráce a motivace ke komunikaci v sousedících jazycích a jeho realizace pokrývá území celé délky česko-polské hranice, tedy téměř 800 km. V rámci projektu se konaly dílny pro české a polské učitele, pro žáky středních škol v ČR a v Polsku. Na závěr projektu byla vydána tiskem i v elektronické verzi netradiční učebnici česko-polské a polsko-české komunikace *Dobry den, Poláci! – Dzień dobry, Czesi!*.²⁵

Centrum velmi blízce spolupracuje s polskými organizacemi v regionu. Nejbližší partnerskou organizací je *Společnost polských učitelů v ČR* a *Kongres Poláků v ČR*.

8.1.3. Romská menšina

Ministerstvo spolupracuje s koordinátory pro romské záležitosti v rámci kulatých stolů, pracovních porad, jednání a tematických konferencí. Poskytuje konzultace romské menšině v rámci dotačních programů. Zástupci Romské rady jsou zváni do odborných pracovních skupin.

8.2. Dotační a rozvojové programy zaměřené na národnostní menšiny

8.2.1. Program na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy

Dotační program je plněním nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin a na vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění pozdějších předpisů.

²⁵ Ke stažení zde - http://akcent.pctesin.cz/files/Akcent_CD.pdf

Dotační program byl v roce 2015 rozdělen do dvou modulů:

Modul 1 - podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin

- A. Rozvoj mateřského jazyka (vzdělávací aktivity, kurzy, publikace, projekty).
- B. Vzdělávací aktivity pro příslušníky národnostních menšin – děti a mládež, včetně vydávání publikací, vzdělávacích textů pro děti a žáky v menšinových jazycích, jako součást širšího projektu zaměřeného na vzdělávání. Kurzy jazykového vzdělávání dětí a mládeže z národnostních menšin.
- C. Tvorba výukových materiálů v jazycích národnostních menšin se zaměřením na kulturní tradice a dějiny národnostních menšin a etnik žijících na území ČR pro pedagogické pracovníky (především bude upřednostňována e-learningová forma).

Modul 2 – podpora multikulturní výchovy

- A. Tvorba a realizace vzdělávacích programů a výukových materiálů pro děti, žáky, mládež a pedagogické pracovníky, směřující k potírání rasové národnostní nesnášenlivosti, rasismu, antisemitismu včetně integračních a multikulturních projektů nebo týkajících se holocaustu.
- B. Objevujeme Evropu a svět (naši sousedé ve střední Evropě, jejich kulturní zvyklosti a historické bariéry, kdo jsme a odkud jsme, vzájemné poznání a porozumění - co máme společného a čím se odlišujeme) – projektové vyučování.
- C. Využití podpůrných metod (biografická práce, Sokratovský dialog, multikulturní kalendář, práce s příběhy na podporu multikulturní výchovy ve školách, apod.).

V rámci dotačního programu bylo přijato 86 žádostí. K finanční podpoře bylo následně doporučeno 63 projektů s finanční podporou dotace ve výši 15 029 tis. Kč.

V modulu 1 (podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin) bylo podpořeno 27 projektů a 36 projektů bylo podpořeno v modulu 2 (podpora multikulturní výchovy).

V podpořených projektech byly zastoupeny národnostní menšiny: běloruská, bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, řecká, slovenská, ukrajinská, vietnamská a židovská. Vedle těchto vyjmenovaných byly podpořeny projekty s tematikou holocaustu a multikulturní výchovy.

Pod pojmem multikulturní výchova jsou uvedeny projekty, které podporují multikulturní výchovu, směřující k potírání rasové a národnostní nesnášenlivosti, rasismu, antisemitismu. Problematika holocaustu je vyčleněna zvlášť, protože se jedná o sledovanou oblast. Pro různé programy je potřeba mít informace o počtu podpořených projektů v této oblasti. V roce 2015 byla problematika holocaustu řešena ve 13 podpořených projektech.

Nejčastějšími výstupy projektů byly metodické a odborné materiály, semináře a jiné vzdělávací akce pro žáky a učitele, návštěvy kulturních akcí v jazyku národnostní menšiny, jazykové kurzy pro děti (např. spolky *Asociace řeckých obcí*, *Spolek Iglice*), taneční kroužky s poznáváním regionálních tradic v zemi původu (např. spolky *Lyceum Řekyň v ČR*, *LIMBORA*), vydávání publikací a knížek pro děti v jazyku národnostní menšiny (např. Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR, Sdružení přátel polské knihy). V rámci podpory výuky slovenštiny byly vytvořeny výukové materiály (formou vyprávěných pohádek) na CD pro nejmenší děti v mateřských školách. Svůj význam mají i literární soutěže pro žáky např. soutěž Jána Kollára, kdy je rozvíjen jazyk a jazyková komunikace ve slovenském jazyce, soutěž *Lidice pro 21. století*, které se zúčastňují i žáci např. ze Slovenska, Litvy, Ruska, Rumunska. Smyslem této soutěže je prohloubení si znalostí z historie 20. století, hlavně období 2. světové války spojené s vyhlazením Lidic a Ležáků.

8.2.2. Dotační program na podporu integrace romské komunity

Program je vyhlašován na základě nařízení vlády č. 98/2002 Sb. a podle úkolů pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, uvedených ve strategických dokumentech v oblasti vzdělávání romské menšiny.²⁶

Podporované aktivity - témata:

A. Předškolní příprava a včasná péče

Podpora včasné péče o děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí a jejich příprava v mateřských školách (dále jen MŠ) je nejvyšší z priorit v oblasti integrace romské komunity.

B. Podpora školní úspěšnosti žákyň a žáků na základní a střední škole

Cílem vyhlášení tematického okruhu je přispět k vyrovnávání vzdělávacích šancí žáků ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí v rámci hlavního vzdělávacího proudu.

C. Vzdělávání a metodická podpora pedagogických pracovníků, pracovníků školských poradenských zařízení a studentů vysokých škol zaměřených na učitelské obory.

D. Volnočasové a zájmové aktivity pro romské děti a mládež v návaznosti na jejich sociální vyloučení a kulturní odlišnost.

V rámci programu jsou podporovány spolky, o.p.s., školská zařízení a charity.

Tab. 9 Přehled poskytnutých finančních prostředků na podporu integrace romské komunity v roce 2015

<i>rok</i>	<i>počet podpořených projektů</i>	<i>poskytnutá dotace v Kč</i>
2015	54	13 659 980,-

8.2.3. Program Podpory sociálně znevýhodněných romských žáků SŠ a VOŠ a konzervatoří

Resort školství vyhlašuje každoročně dotační program na podporu sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol a konzervatoří na základě usnesení vlády č. 386 ze dne 19. dubna 2000. Další usnesení vlády č. 607 ze dne 16. června 2004 uložilo Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy zajištění průběžného fungování programu podpory sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol a konzervatoří.

Dotace se poskytuje na základě Nařízení vlády ze dne 20. 2. 2002 č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity.

Vláda ČR tímto dotačním programem činí kroky k vyrovnání šancí romských dětí ve vzdělávacím procesu a řadu let rozvíjí i financuje inkluzivní opatření. Program jakožto podpora principů rovných příležitostí ve vzdělávání úspěšně probíhá již řadu let.

Cílem je zvýšit počet romských žáků a studentů studujících ve středních školách a vyšších odborných školách, a tím zabránit jejich předčasnému vstupu na trh práce bez odpovídající kvalifikace. V programu je tak podporováno studium těch romských žáků, jejichž rodinám způsobují náklady spojené se středoškolským studiem značné finanční potíže. Program je určen školám zapsaným v rejstříku škol a školských zařízení, a to studijních i učebních oborů (učilišť a praktických škol), včetně vyšších odborných škol a konzervatoří.

Dotace jsou poskytovány právnickým osobám vykonávajícím činnost střední školy, konzervatoře nebo vyšší odborné školy zapsané ve školském rejstříku podle školského zákona

²⁶ Usnesení vlády č. 750 ze dne 12. 10. 2011, kterým vláda uložila ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy nadále podporovat inkluzi Romů a naplňovat Akční plán Dekády romské inkluze 2005 – 2015; usnesení vlády č. 699 ze dne 21. září 2011, o Strategii boje proti sociálnímu vyloučení na období 2011 až 2015; Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2011 – 2015; Akční plán Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výkonu rozsudku D. H. a ostatní proti České republice.

(dále jen „právnícká osoba“) na zajištění finanční a materiální podpory vzdělávání romských žáků a studentů ve SŠ, VOŠ a konzervatořích, pokud jsou občany České republiky a jejichž rodinám působí náklady spojené se středním nebo vyšším odborným vzděláváním finanční obtíže.

Program se realizuje ve dvou kolech: období leden-červen a září-prosinec

Prostředky jsou určeny na částečnou nebo úplnou úhradu nákladů žáků v těchto položkách:

Školné – Stravné – Ubytování – Cestovné - Školní potřeby a učebnice

Výše dotace na jednoho žáka:

1. maximálně 4 000,- na jednoho žáka v 1. ročníku SŠ, konzervatoře
2. maximálně 5 000,- na jednoho žáka v 2. ročníku SŠ, konzervatoře
3. maximálně 6 000,- na jednoho žáka ve 3. ročníku SŠ, konzervatoře
4. maximálně 7 000,- na jednoho žáka ve 4. ročníku SŠ, konzervatoře
5. maximálně 7 000,- na jednoho žáka v 1. a 2. ročníku nástavbového studia SŠ
6. maximálně 8 000,- na jednoho studenta 1. až 3. ročníku VOŠ

Statistiky:

- a) Podle druhu věcného určení dotace
- b) Podle počtu podpořených žáků středních škol dle ročníku
- c) Podle počtu podpořených studentů vyšších odborných škol dle ročníku

Tab. 10 Dotační program na podporu sociálně znevýhodněných romských žáků v roce 2015

a) Podle druhu věcného určení dotace

rok	období	školné	stravné	ubytování	cestovné	školní potřeby	celkem (Kč)
I/2015	leden - červen	374 700,-	602 300,-	170 500,-	664 700,-	588 300,-	2 400 500,-
II/2015	září - prosinec	374 300,-	590 600,-	117 500,-	561 600,-	690 300,-	2 334 300,-

b) Počet podpořených žáků středních škol dle ročníku

rok	období	ročník, počet žáků				celkem žáků
		1	2	3	4	
I/2015	leden-červen	221	144	118	21	504
II/2015	září - prosinec	196	164	114	21	495

c) Počet podpořených studentů vyšších odborných škol dle ročníku

rok	období	ročník, počet studentů			celkem studentů
		1	2	3	
I/2015	leden-červen	4	7	2	13
II/2015	září - prosinec	0	4	7	11

8.2.4. Rozvojový program Podpora financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením a pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním v roce 2015

Cílem tohoto programu je zajistit rovný přístup ke vzdělávání poskytnutím neinvestičních finančních prostředků účelově určených na financování platů asistentů pedagoga k dětem, žákům a studentům se sociálním znevýhodněním.

a. Podpora financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením (pro církevní a soukromé školy)

V roce 2015 bylo podpořeno financování asistentů pedagoga pro děti, žáky, a studenty se zdravotním postižením ve výši 60 mil. Kč.

b. Podpora financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním

V roce 2015 bylo podpořeno financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním ve výši 105 mil. Kč.

Program se vyhlašuje dvakrát do roka. A to na leden – prosinec a na září – prosinec pro nové žáky od 1. 9., kterým byl udělen souhlas se zřízením funkce asistenta pedagoga.

8.3. Multikulturní výchova

Problematika multikulturní výchovy, výchovy k respektování lidských práv i výchovy proti extremismu, rasismu a intoleranci je integrální součástí rámcových vzdělávacích programů (dále jen RVP) základního i středního vzdělávání a jako taková je v rámci kurikulární reformy implementována do jednotlivých školních vzdělávacích programů (dále jen ŠVP). Rámcové vzdělávací programy stanoví zejména konkrétní cíle, formy, délku a povinný vzdělávací obsah a jsou závazné pro tvorbu ŠVP (podrobněji o RVP – viz předchozí zpráva).

V učivu vzdělávacího oboru Dějepis je důraz kladen na dějiny moderní doby, hlavně na 20. století, v jejichž rámci je zařazeno učivo o fašismu, nacismu, o druhé světové válce, nacistické rasové a jiné perzekuci, o odboji proti nacismu, o holocaustu a genocidě Romů. V učivu, které vzdělává k demokratickému občanství, jsou následující obsahová hesla: politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus. Školám se doporučuje také zařazovat do školních vzdělávacích programů v dostatečné míře další závazné průřezové téma *Multikulturní výchova*. Doporučení zveřejněná v uplynulých letech v Souboru pedagogicko-organizačních informací pro MŠ, ZŠ, SŠ, konzervatoře, VOŠ, základní umělecké školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a školská zařízení jsou stále platná. Jsou zde např. odkazy na komplexní informace o holocaustu Romů a Židů, které lze získat na odborných seminářích *Jak učit o Holocaustu* nebo v rámci dokumentárního projektu pro žáky *Zmizelí sousedé* (organizují *Vzdělávací oddělení Památníku Terezie a Vzdělávací a kulturní centrum Židovského muzea v Praze*).

Současně je upozorňováno na publikace tzv. popíračů holocaustu. Ve výuce je potřebné také akcentovat téma česko-německých vztahů, včetně objektivních informací o odsunu sudetských Němců, poznávat kulturu, jazyk a každodenní život dalších národností a etnik žijících v ČR. Žáci by měli být informováni o současných extremistických skupinách mládeže (antisemitismus, islamofobie, neonacismus, pravicový a levicový extremismus). Současně je však zde upozorněno, že v prostředí škol a školských zařízení i volnočasových aktivit nelze uskutečňovat vzdělávání k multikulturní výchově a lidským právům, k nenásilí a toleranci pouhým zdůrazněním cizorodých prvků s akcentem na jinakost, neboť pouhé zdůraznění odlišnosti může být kontraproduktivní.

Důležitým informačním, metodickým a komunikačním zdrojem v oblasti multikulturní výchovy je metodický portál www.rvp.cz. Činnost metodického portálu www.rvp.cz zajišťuje *Národní ústav pro vzdělávání* v Praze, resortem školství přímo řízená organizace.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy má prostřednictvím Národního ústavu pro vzdělávání v Praze zastoupení v pracovní skupině při Evropské komisi pro předčasné odchody ze vzdělávání - Thematic Working Group on Early School Leaving. Zástupce Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy spolupracuje se zástupcem neziskové organizace ROMODROM, která se zaměřuje na vzdělávání romské menšiny. Činnost pracovní skupiny pro předčasné odchody ze vzdělávání je samozřejmě orientována také na národnostní menšiny, ve kterých je vyšší podíl lidí s předčasně ukončeným vzděláváním.

Vzdělávací programy pro pedagogické pracovníky zajišťuje Národní institut dalšího vzdělávání (NIDV) v Praze, přímo řízená organizace ministerstva. Důraz je kladen především na nabídku pro mateřské školy, kdy děti z národnostních menšin či děti cizinců poprvé vstupují do českého vzdělávacího systému. Od školního roku 2012/2013 je rozšířena stávající nabídka vzdělávacích programů NIDV o vzdělávací programy pro pedagogy mateřských a základních škol speciálních a základních škol praktických, ale i pro běžné mateřské a základní školy na podporu multikulturní výchovy a inkluzivního vzdělávání, mimo jiné i pro práci s dětmi a žáky ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, z prostředí národnostních menšin a migrantů.

9. Právo na rozvoj kultury příslušníků národnostních menšin

9.1. Právní rámec v roce 2015

Ani jeden z předpisů schválených či připravovaných v roce 2015 nemá dopady na národnostní menšiny.

Rovný přístup k poznávání a využívání movitého kulturního dědictví v oblasti muzeí a galerií v ČR zajišťuje zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, tím, že mimo jiné stanovuje : „Muzeem je instituce, která umožňuje způsobem zaručujícím rovný přístup bez rozdílu jejich využívání a zpřístupňování poskytováním veřejných služeb, přičemž účelem těchto činností není zpravidla dosažení zisku. ...“. Dále tento zákon definuje standardy veřejných služeb „Standardem časové dostupnosti je zajišťování standardizovaných veřejných služeb poskytovateli v tomto stanovém rozsahu a struktuře:b) každoroční pořádání muzejních programů, čerpajících ze sbírkových předmětů ze sbírky, kterou poskytovatel spravuje, nebo ze sbírkových předmětů zapůjčených, nebo z poznatků o přírodě nebo historii, získaných zkoumáním sbírkových předmětů nebo předmětů obdobných, nebo výzkumem prostředí, z nějž jsou tyto předměty získávány, pro širokou veřejnost včetně specifických skupin návštěvníků, například dětí a mládeže, osob se zdravotním postižením, seniorů, národnostních menšin.

Dále Ministerstvo kultury prostřednictvím odboru ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií (dále „OMG“) zajišťuje plnění usnesení vlády ze dne 28. 7. 1999 č. 797, které ukládá ministrovi kultury zajistit podporu studia a vzdělávacích aktivit v oblasti Holocaustu. Ve všech materiálech, studiích a dalších aktivitách k této problematice je spolu s Holocaustem Židů uváděn Holocaust Romů. Problematikou se programově zabývají *Památník Terezín, Památník Lidice a Muzeum romské kultury*. Pro část organizací v gesci OMG je otázka národnostních menšin jednou z jejich stěžejních činností, což je příklad organizací jako *Památník Lidice, Památník Terezín a Muzeum romské kultury*. Jiné organizace jsou pak zainteresovány v této problematice v intencích shora specifikovaného zákona, takovou organizací je *Slezské zemské muzeum*.

V roce 2015 se pokračovalo v implementaci *Koncepce rozvoje knihoven v ČR na léta 2011 – 2015*. V ní je problematika menšin reflektována v části „Rovný přístup ke službám“ v dílčím cíli č. 13:

1. Zlepšit dostupnost knihoven a jejich služeb, prosadit kritérium bezbariérovosti služeb knihoven jako kritérium hodnocení kvality služeb

9.2. Finanční podpora kultury národnostních menšin

Ministerstvo kultury vyhlásilo, stejně jako v předcházejících letech i pro rok 2015, výběrové dotační řízení v souladu s usnesením vlády ČR ze dne 21. února 2007 č. 122 o nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění nařízení vlády č. 262/2005 Sb.

V komisi Ministerstva kultury, která posuzuje projekty zaslané do výběrového dotačního řízení v programu Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice, mají zastoupení národnostní menšiny bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská a vietnamská.

Běloruská národnostní menšina svého zástupce do komise (po úmrtí Ing. Stankeviče) dosud nenominovala.

Obsahem projektů, přihlášených do výše uvedeného výběrového řízení, spadajícího do působnosti odboru regionální a národnostní kultury, mohou být umělecké aktivity, kulturně vzdělávací a výchovné aktivity, studium a rozbory národnostní kultury a lidových tradic, multietnické kulturní akce (směřující mimo jiné např. k potírání negativních projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie) a dokumentace národnostní kultury. Výběrové dotační řízení je v působnosti odboru regionální a národnostní kultury.

9.3. Kulturní aktivity v roce 2015 podle národnostních menšin

– Bulharská

Ve výběrovém dotačním řízení byly podpořeny spolky: *Bulharská kulturně osvětová organizace*, *Občanské sdružení Zaedno*, *Pirin* a *Vazraždane*, které se podílely především na zachování tradic bulharské kultury.

Bulharská kulturně osvětová organizace se v projektu *Krajanské setkání v Mikulčicích* zaměřila na celostátní setkání Bulharů, žijících na území ČR u příležitosti Dne slovanské kultury a písemnictví, oslavy věrozvěstů Cyrila a Metoděje.

Podstatou projektu *Zachování bulharského jazyka, kultury a lidových tradic*, který předložilo *Občanské sdružení Zaedno*, je série celoročních aktivit, jejichž cílem je zachování a popularizace bulharských kulturních a lidových tradic a jazyka mezi příslušníky menšiny, dětmi a mládeží, ale i seznámení veřejnosti s těmito tradicemi.

Pirin se v projektu *Uchování bulharských lidových tradic a tanců* zaměřuje na kulturní tradice bulharské menšiny a její prezentaci většinové společnosti.

Vazraždane uspořádalo již tradiční *Dny bulharské kultury*, jejichž cílem bylo seznamování nejširší veřejnosti s tradiční bulharskou slovesnou, taneční a hudební kulturou. Hlavní prioritou bylo odstraňování komunikačních bariér uvnitř menšiny a mezi menšinou a většinovou společností. Cílem projektu *Klub Vazraždane* bylo prostřednictvím klubové činnosti uchovat a rozvíjet bulharské tradice, prezentovat bulharskou kulturu.

– Chorvatská

Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR obdrželo dotaci na pokračování dokumentace chorvatské národnostní menšiny na území České republiky, která je jedním ze stěžejních projektů spolku. Jeho cílem je shromáždit materiál dokumentující menšinu, ať už materiální (fotografie, archivní dokumenty, listiny) nebo nemateriální povahy (prostřednictvím rozhovorů s příslušníky menšiny získané informace o jejím kulturním dědictví), který bude prezentován v muzeu v Chorvatském domě a částečně na internetu. Podpořen byl i 24. *Chorvatský kulturní den*, který je nejvýznamnější aktivitou v životě chorvatské menšiny v ČR. Cílem je zejména umožnit setkávání příslušníků menšiny v místě, odkud mnozí pocházejí, možnost dozvědět se více o svém původu pro druhou a třetí generaci, informování široké české veřejnosti o existenci menšiny.

– Maďarská

Spolek Iglice se prostřednictvím projektu *Zpřístupnění maďarského jazyka a kultury dětem z maďarské menšiny a z česko-maďarských rodin* soustředilo na pravidelnou výuku maďarského jazyka pro školáky, výuku lidových tanců, lidových písní, realizovalo cyklus šesti etnografických seminářů.

Svaz Maďarů žijících v českých zemích vyvíjí již řadu let rozsáhlou kulturní činnost. Nejvýznamnějším projektem jsou každoročně pořádané *Dny maďarské kultury – prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí*, konané v několika městech v ČR (Praha, Brno,

Ostrava, Teplice a Lovosice). Cílem je zachování jazykové a národnostní kultury, poznání a rozvíjení vzájemných česko-maďarských kulturních vztahů, uspokojit své specifické kulturní potřeby a přiblížit kulturní hodnoty maďarského národa českým spoluobčanům. Pokračovala realizace projektu *Kulturní, informační a dokumentační činnost maďarské menšiny v ČR*, zaměřená na zachování kulturní identity maďarské menšiny v ČR.

– Německá

Spolky se zaměřují v rámci svých projektů především na tradiční lidovou kulturu německé menšiny na našem území.

Spolek Němců a přátel německé kultury v ČR, dříve *Kulturní sdružení občanů německé národnosti* se v projektu *Kulturní, dokumentační a informační činnost celostátního spolku německé menšiny v ČR* zaměřil na členy, kteří jsou většinou v seniorském věku, a pro ně vydával tištěné informace o vzájemných aktivitách, pořádal pravidelné schůzky k připomenutí tradic a nářečí. Pěvecký sbor *Heimatchor* v Kraslicích se věnoval nastudování písní v místním krušnohorském nářečí, vystupoval převážně v Karlovarském kraji a v blízkém německém pohraničí.

Projekt *21. ročník Dnů česko-německé kultury 20 let Hřebečského tanečního souboru*, který předložilo *Sdružení Němců, regionální skupina Hřebečsko*, Moravská Třebová, je vyvrcholením celoroční činnosti spolku a spojuje českou i německou kulturu regionu při zachování lidových tradic.

Velké kulturní setkání německé menšiny 2015 je již tradiční kulturní akcí. Jako jediné se zaměřuje a soustřeďuje na kulturní prezentaci všech německých svazů z celé ČR. Jedná se o každoroční kulturně – společenské setkání, organizované v Praze *Shromážděním Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*.

Hlavní náplní projektu *Vandrující Chebští muzikanti*, jehož realizátorem je *Svaz Němců – region Chebsko*, je zachování kultury Chebanů (Egerländer) a její seznámení se širokou veřejností.

– Polská

Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklorních souborů 2015 opět organizoval spolek *Górole*, folklorní soubor, z Mostů u Jablunkova. Cílem akce je setkání mladých lidí různých regionů, států, národností, vzájemné poznávání kultury, ukázat široké veřejnosti, jak lze pracovat s mládeží.

Kongres Poláků v České republice v projektu *Dokumentální centrum Kongresu Poláků v ČR* navazuje na podobné projekty předchozích let. Dokumentální centrum shromažďuje, zpracovává a zpřístupňuje předměty archivní, knižní i muzejní povahy a poskytuje informace vztahující se k minulosti a současnosti Těšínského Slezska. Základním cílem projektu *Takoví jsme 2015/Tacy jesteśmy 2015. Kulturní aktivity Kongresu Poláků v ČR* je vytvoření možností kulturního vyžití občanů polské národnosti, žijících na Těšínsku a v jiných oblastech České republiky (Praha, Brno, Ostrava). Projekt má za úkol integrovat polskou společnost (ale i upozornit majoritu na činnost Poláků v ČR) do společnosti v celé ČR, která bude zapojena aktivně prostřednictvím pořádání nebo zúčastňování se jednotlivých kulturních akcí, seminářů, přednášek, workshopů anebo pasivně díky prezentaci projektu v jednotlivých partnerských médiích.

Macierz Szkolna w Republice Czeskiej, Matice školská v České republice pořádala v Havířově XIV. *Festival dětské písně*, který je největší akcí tohoto druhu. Účastní se jich děti a mládež ze základních a středních škol s polským vyučovacím jazykem.

Polský pěvecký soubor *Hutnik*, působící při *Občanském sdružení uměleckých a zájmových aktivit* v Trinci, se zaměřil na koncertní aktivity souboru, udržení stávající umělecké úrovně.

Polské pěvecké sdružení Collegium Canticorum z Českého Těšína se též zaměřilo na rozvoj umění sborového zpěvu na vysoké umělecké úrovni mezi příslušníky polské národnostní menšiny. Součástí realizace projektu je patronátní péče o dva dětské sbory.

Polské umělecké sdružení ARS MUSICA, o. s., si klade za cíl prezentaci kultury polské národnostní menšiny v ČR, obzvláště hudební, lidové a divadelní, organizační a finanční zabezpečení souborů s vyšší uměleckou úrovní, především mladých lidí. Pořádal rovněž několik kulturních a uměleckých akcí pro školní mládež.

Polský kulturně osvětový svaz v České republice z. s., (PZKO) každoročně realizuje projekt *Kulturně – společenské aktivity a dokumentační činnost PZKO*. Cílem projektu byla podpora konání významných aktivit, zaměřených na tradiční lidovou kulturu, zvyšování umělecké úrovně souborů a dokumentační a informační činnost PZKO. V Karviné se uskutečnil *26. Festival PZKO 2015*. Jednalo se o ústřední svazovou akci, jež prezentovala činnost a zviditelnila přínos PZKO do kulturně – společenského života jak ČR, tak Polské republiky.

Sdružení polské mládeže v ČR opět pořádalo *Dny studentské kultury*, jejichž cílem byla prezentace činnosti mládeže polské národnosti a prezentace studentské tvorby žáků a studentů z celého Euroregionu Těšínské Slezsko.

Sdružení přátel polské knihy se v projektu *Já čtu tobě a ty mně 2015* zaměřilo na popularizaci čtenářství dospělé i dětské populace polské národnostní menšiny v regionu Těšínského Slezska, realizován formou autorských setkání, kterých se zúčastnili rodiče s dětmi.

– Romská

Cílem *16. Karvinského Romského Festivalu 2015*, který zorganizovalo občanské sdružení *Sdružení Romů Severní Moravy*, bylo podpořit zájem romské mládeže i dospělých o své kulturní tradice, představit romskou hudební a slovesnou tvorbu, vytvořit zázemí pro vlastní aktivity, pokračovat ve sbližování občanů různých národností a majority v multikulturní a multietnické oblasti Karvinska i celého Moravskoslezského kraje.

Slovo 21, z. s., organizovalo v Praze již tradiční *Světový romský festival KHAMORO*. Festival měl za cíl reprezentovat rozmanitost romské kultury z ČR i ze zahraničí a přispět k lepšímu soužití mezi romskou minoritou a většinovou společností. Festival opět nabídl koncerty tradiční romské hudby a současné hudby, defilé účinkujících, výstavy, přednášky, dětský den, program pro seniory. Novinkou bylo rozšíření do Plzně v rámci *Evropského hlavního města kultury*.

– Rusínská

Společnost přátel Podkarpatské Rusi vydala publikaci *Prostřeno na Podkarpatské Rusi*. Kniha neobsahuje jen pouhý seznam receptů, ale také se dotýká i některých tradičních zvyklostí a obyčejů spojených s jídlem. Snaží se přiblížit české veřejnosti i způsob života Rusínů.

– Ruská

Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR (Ruská tradice, o. s.) se v projektu *Kulturně – společenská činnost Ruské tradice v roce 2015* zaměřilo především na festival *KULTURUS*, který byl příležitostí pro setkání představitelů ruské národnostní menšiny v ČR s partnery z Ruska a z celé Evropy, též na výstavu, koncert klasické hudby k 175. výročí narození P. I. Čajkovského, literárně – umělecká setkání organizace a příznivců poezie, literatury a výtvarného umění, pokračování činnosti divadelního souboru *Krásný sarafán*.

Spolek vydal též knihu: *S. N. Nikolajev. Paměti*. Semjon Nikolajevič Nikolajev byl významný politický a kulturně-společenský představitel v předrevolučním Rusku. Jeho paměti jsou velmi zajímavým a cenným svědectvím doby revoluce a občanské války v Rusku a též života v emigraci v Československu.

– Řecká

Spolek *Asociace řeckých obcí v ČR* v rámci projektu *Kulturní činnost řecké menšiny v ČR* řešil zachování jazykové a národní kultury, aktivně užívat řecký jazyk, zachovávat a dokumentovat tradice a zvyky své vlasti, informovat nejširší veřejnost o kulturním dění v Asociaci řeckých obcí v ČR a jejich 13 organizačních jednotkách – řeckých obcích.

Cílem projektu *Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny v České republice*, který opakovaně předložil spolek *Lyceum Řekyň v České republice*, je rozvoj řecké menšiny na území České republiky, prohloubení povědomí občanů ČR o zvycích, tradicích a kořenech řecké menšiny, péče o kulturní dědictví, zachování lidových tradic a zabezpečení celoroční činnosti.

– Slovenská

Dokumentační a muzejní středisko slovenské národnostní menšiny v ČR se v projektu *Slovenská historie a osobnosti k výročí ukončení II. světové války* zaměřilo na literární podvečery, výstavy slovenských výtvarníků a výstavu k II. světové válce, výstavu slovenských karikatur a fotografií z tvorby členů, výstavu z národopisných sbírek *DOMUS SM* v ČR, podvečery slovenských populárních písní, průběžnou dokumentaci života a kultury Slováků v ČR.

Folklorní soubor Šarvanci uspořádal folklorní večery, jejichž cílem bylo umožnit účastníkům naučit se základy lidového tance vybraného regionu a u předvánočního večera předvést veřejnosti výsledky celoroční práce souboru Šarvanci a pozvaných hostů. V projektu *Pravidelná činnost souboru v roce 2015* se zaměřil na pravidelnou činnost směřující k zajištění hlavní souborové náplně a cílů. Zahrnoval pravidelné nácviky 3 souborových složek, nepravidelná víkendová soustředění, workshopy s tanečními pedagogy, hudebními a pěveckými odborníky, přípravu a nácvik nových choreografií a jejich následnou prezentaci na kulturních akcích v ČR i zahraničí.

Jánošíkov dukát, občanské sdružení, pořádalo *Medzinárodný festival slovenského folklóru v ČR Jánošíkov dukát*, který se konal tradičně v areálu Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Cílem festivalu je rozvíjet pozitivní vztah (hlavně mladých lidí) k tradiční lidové kultuře svého národa, podněcovat tvořivé schopnosti aktivistů folkloru žijících a působících v ČR. Vytvořit prostor pro rozvoj spolupráce a výměnu zkušeností mezi folklorními soubory z různých zemí, obeznámit širokou veřejnost s prací folklorních souborů, které rozvíjejí a uchovávají slovenské lidové umění. Součástí festivalu jsou i ukázky tradičních řemesel a gastronomických specialit.

Cílem projektu *Cena Mateja Hrebendu 2015*, který předložila *Obec Slovákov v Českej republike* je rozvoj kultury a jazyka slovenské menšiny v ČR. Oceňovány jsou každoročně 2 osobnosti, po jedné z ČR a SR, za významný přínos k formování vzájemně prospěšných vztahů mezi Čechy a Slováky, mezi Českou a Slovenskou republikou. *Kluby Koreňov* byly zaměřeny na cyklus besed se zajímavými osobnostmi české a slovenské kultury, vědy, diplomacie a konaly se nejen v Praze, ale i ve 4 městech, kde sídlí *Regionálne Obce Slovákov* v ČR (Plzeň, České Budějovice, Kladno, Plzeň).

Cílem projektu *Dětské soubory Limborka a Malá Limborka v roce 2015*, který předložilo *Slovenské združenie Limbora*, bylo zabezpečení umělecké činnosti slovenských dětských folklorních souborů *Limborka* a *Malá Limborka*, uchovávání a tvorba programových pásem, zabezpečení základních uměleckých, materiálních a prostorových podmínek pro existenci daného subjektu a jeho složek. Projekt *Limbora v roce 2015* měl stejné cíle jako předchozí projekt s tím, že se jedná o soubor dospělých Limbora.

Slovensko - český klub tradičně organizoval *Dni slovenskej kultúry po Českej republike*. V roce 2015 se konal jubilejní 20. ročník. Projekt je tradiční a největší slovenskou kulturní aktivitou na území ČR. Jednalo se o rozsáhlý cyklus festivalů, který přinášel kulturu do různých regionů ČR – v 15 městech 11 krajů v rozsahu 3 dny až 3 týdny. Obsahem

projektu *Komplexný program kultúrnych aktivít slovenskej národnostnej menšiny v ČR* byla systematická a vzájemně provázaná tvorba a realizace vlastních uměleckých aktivit slovenské národnostní menšiny v ČR ve všech uměleckých oblastech. Spolek pokračoval v představování folklorních regionů s Národním muzeem či ve festivalu *Za vodou*. Důraz byl kladen též na zprovoznění knihovny a archivu v Slovenskom dome v Praze.

Obsahem projektu *Kvarteto*, který realizoval *Slovenský literárny klub v ČR*, byly komponované literárně - hudební večery v Divadle Viola a Slovenskom dome v Praze k výročí slovenské literatury ve vztahu k ČR. Projekt *Živá dielňa slovenských spisovateľov* byl zaměřen na slovenské spisovatele žijící v ČR, s důrazem na mladé autory a klubovou scénu. Zahrnoval křty knih, výstavy, prezentace na veletrzích, klubové večery.

Spolek *BONA FIDE* v projektu *Rozprávky* ukazoval dětem krásy kultivované slovenštiny, příbuznost s češtinou a pohádkovou formou poukazoval na společnou historii Čechů a Slováků. Děti se učily slovenské písničky i pohádky a zapojily se aktivně do děje.

Etnická asociace Etnica v projektu *Oživené tradice* se zaměřila na tanec, zpěv a hudbu, které jsou univerzálním jazykem, ve kterém se mohou společně orientovat pomocí zrakových a sluchových vjemů příslušníci všech minorit. Nabídl příslušníkům národnostních menšin žijících v ČR možnost seznámit se s charakteristikou a provedením tradiční hudby a tanců. Spolek opět zorganizoval mezinárodní festival národnostních menšin a etnik *Praha srdce národů*. Jednalo se o multietnickou akci, která se stala součástí pražského kulturního dění. Na 17. ročníku festivalu účinkovaly soubory z ČR i ze zahraničí. Spolupořadatelé festivalu byly i další národnostní spolky v ČR.

- Srbská

VII. dny srbské kultury v Praze v roce 2015 uspořádalo *Srbské sdružení sv. Sáva*. Jednalo se o nejvýznamnější a nejrozsáhlejší akci spolku, která byla zaměřena na koncerty, výstavy, přednášky, večery poezie a prezentaci knih.

Srbské kulturní centrum v rámci *Týdne srbských filmů* prezentovalo filmy z nejnovější produkce. Cílem bylo seznámit majoritní společnost s aktuální srbskou filmovou tvorbou a upevnit kulturní vztahy mezi oběma národy.

- Ukrajinská

Činnost *Sdružení Ukrajinců a přátel Ukrajiny* je zaměřena především na hudební aktivity. Aktivně i nadále vystupoval *Sbor sv. Vladimíra*. Udržuje staroslověnské cyrilometodějské tradice duchovní tvorby, zachování tradiční ukrajinské kultury, prezentoval hudbu ukrajinských hudebních skladatelů. Projekt zahrnoval nácvik a provedení repertoáru pěveckého sboru v oblasti lidové, duchovní a světské tvorby ukrajinských skladatelů.

Spolek *Ukrajinská iniciativa v České republice* realizoval projekt *Dny ukrajinské kultury v ČR*, jehož cílem bylo udržovat kulturu a tradice Ukrajinců žijících v ČR, nabízet majoritní společnosti přehled aktivit ukrajinské národnostní menšiny. Projekt byl společným počinem různých ukrajinských spolků a ukrajinských zájmových kroužků aktivních v ČR.

- Vietnamská

Spolek *INFO-DRÁČEK* uspořádal v Praze festival *Přátelství bez hranic*. Projekt byl zaměřen na oslavu 65. výročí vzájemné spolupráce České republiky s Vietnamem. Cílem bylo představit tradiční i současnou kulturu Vietnamu a usilovat o změnu pohledu na Vietnamce žijící v České republice.

Projekt *Uchování vietnamských lidových tradic v Karlovarském kraji*, který předložil spolek *VIET HELP*, prezentoval vietnamské tradice formou několika kulturních akcí v průběhu roku. Sloužil k integraci národnostní menšiny do majoritní společnosti.

– Židovská kultura

Ulpan Teplice realizoval projekt *Dny židovské kultury Teplický cimes 2015*. Jednalo se o 5. ročník multižánrového festivalu zaměřeného na židovskou a izraelskou kulturu, její tradice a zvyky. Cílem bylo seznámit širokou veřejnost s tímto fenoménem a jeho vlivem na současnost. Přínosem bylo předcházení negativním společenským jevům, jako je antisemitismus a xenofobie.

– Multietnické kulturní akce

K pravidelným multietnickým akcím patřily 46. *Slezské dny*, které v Dolní Lomné opět pořádala *Matice slezská*. Folklorní festival udržuje tradice Slezska a napomáhá k záchraně kulturního dědictví. Představuje tradiční písně a tance folklorních souborů a také folkloru příslušníků národnostních menšin. Přibližuje život našich předků předváděním tradičních řemesel a ochutnávkou tradičních jídel.

XVII. ročník *Mezinárodního folklorního festivalu „Jackové dětem“* zorganizovalo v Jablunkově *Sdružení členů a přátel folklorního souboru Jackové*. Cílem je uchování místních tradic a předávání vzorů mladé generaci.

Městský dům kultury v Karviné uspořádal *Prolínání kultur 2015 – festival národnostních menšin*. Cílem projektu bylo vzájemné poznání a podpora aktivit národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje, a to zejména prezentací jejich tradic, kultury a zvyků. Akci doplnil prodej typických národních gastronomických specialit a ukázky lidových řemesel a zvyků.

Turistické informační centrum města Brna bylo organizátorem festivalu *Babylonfest 2015*. Již tradičně představil široké veřejnosti kulturní aktivity a život příslušníků národnostních menšin působících v Brně. V rámci festivalu probíhala hudební a taneční vystoupení, tradiční přehlídka folklorních souborů, vysazení stromů národů, prezentace národnostních menšin na základních školách a několik workshopů umožňujících vzájemné poznávání národnostních menšin.

Spektrum lidových tradic obohacují svými kulturními tradicemi též nejrozumnější národnostní menšiny. Jednou z nejvýznamnějších příležitostí, kde se tak může stát, je *Mezinárodní folklorní festival ve Strážnici*, který zorganizoval *Národní ústav lidové kultury*. Jako bienále se v rámci festivalu koná pořad národnostních menšin žijících v České republice, vždy pod názvem *Domovina*. V roce 2015 se uskutečnil po jedenácté. Program přispívá výraznou měrou k aktivizaci menšin, je obohacením programové skladby festivalu, má už své publikum. Pořad tak mimo jiné napomáhá i kulturní a občanské výchově a přispívá k vzájemnému poznávání a toleranci.

9.4. Další podpora příslušníků národnostních menšin v resortu kultury

Ve výběrových řízeních odboru umění, literatury a knihoven, resp. oddělení umění (dále OULK/U) jsou poskytovány dotace na podporu různých kulturních projektů. Tyto dotace, byť se problematiky národnostních menšin netýkají přímo a nejsou primárně určeny na podporu národnostních menšin či jejich integrace, ve svých důsledcích přispívají ke zlepšení situace národnostních menšin v České republice, především v oblasti přístupu jejich příslušníků ke kultuře a naopak i k poznání kultury těchto národnostních menšin. Dotacemi v oblasti profesionálního umění jsou, mimo jiné, financovány aktivity, které podporují kulturní dialog a poznávání kultur národnostních menšin. Tu lze uvést například dotaci na hudební festival *Respect world music Festival 2015* (1.170 tis. Kč), realizovaný v červnu 2015 v Praze. Pokud jde o přístup příslušníků národnostních menšin žijících v České republice ke kultuře jejich vlastního národa, lze namátkou zmínit, že OULK/U poskytuje každoročně dotaci na celoroční

činnost *Těšínského divadla* Český Těšín, které má vedle české scény i scénu polskou; v roce 2015 byla poskytnuta dotace ve výši 2.165 tis. Kč.

Je nutno zdůraznit, že tyto akce přispívají k tomu, aby příslušníci národnostních menšin a romské menšiny nebyli ohroženi sociálním vyloučením ve smyslu § 3 písm. f) zákona č. 108/2006 Sb.; rovněž tak – slovy zákona č. 108/2006 Sb. – tyto akce přispívají k sociálnímu začleňování příslušníků národnostních menšin (pokud jsou již v situaci sociálního vyloučení).

Oddělení literatury a knihoven v souladu s nařízením vlády č. 288/2002 Sb., kterým se stanoví pravidla poskytování dotací na podporu knihoven, v platném znění, a Koncepci rozvoje knihoven v ČR na léta 2011 – 2015 vyhlašuje dotační řízení *Knihovna 21. století*, určené knihovnám evidovaným dle knihovního zákona. Jedním z jeho okruhů je podpora práce s národnostními menšinami a integrace cizinců. Dotace byly poskytovány na nákup literatury v jazycích národnostních menšin a na akce, seznamující s jinými kulturami. Přehled dotací odboru umění/oddělení literatury a knihoven uvádíme v příloze 5.

Odbor církví (dále OC) vyhlásil pro rok 2015 Konkurs na podporu významných kulturních aktivit církví a náboženských společností a Konkurs na podporu rozvoje náboženských a nábožensko-kulturních aktivit spolků. V rámci těchto konkurzů jsou podporovány aktivity zvyšující informovanost a zájem o náboženskou oblast vymezenou činností registrovaných církví a náboženských společností. Odbor církví neposkytnul v roce 2015 žádnou dotaci určenou primárně na podporu aktivit národnostních menšin, ani na podporu integrace příslušníků romské menšiny. Podporou určité nábožensko-kulturní akce však mohlo dojít k nepřímé podpoře těchto skupin a jejich aktivit.

OC finančně podpořil v roce 2015 některé kulturní aktivity dotýkající se židovské komunity – zde však ve smyslu náboženské skupiny, nikoli národnostní menšiny. Přehled těchto akcí je uveden v příloze 5.

Informace o podpoře výzkumného úkolu ze strany odboru výzkumu a vývoje je uvedena v příloze 5.

Informace, týkající se Muzea moravských Chorvatů – rekonstrukce objektu v Jevišovce, je zpracována odborem investic a veřejných zakázek a je uvedena v oddíle 3.3.

Dotační řízení odboru mezinárodních vztahů nerozlišuje mezi projekty příslušníků národnostních menšin a projekty jiných subjektů. V roce 2015 nebyla do dotačního řízení podána žádná žádost o dotaci organizacemi příslušníků národnostních menšin.

9.5. Dotační program ministerstva kultury na podporu integrace příslušníků romské menšiny

Výběrové dotační řízení Ministerstva kultury na podporu integrace příslušníků romské menšiny je vyhlašováno v souladu s usnesením vlády ČR ze dne 21. února 2007 č. 122 o nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění nařízení vlády č. 262/2005 Sb.

Projekty mohou být zaměřené na umělecké, kulturně vzdělávací a výchovné aktivity, odborné studie rozšiřující poznání a podporující bádání o romské kultuře, tradicích a historii, dokumentaci romské kultury, ediční činnost (neperiodické publikace), kulturní akce směřující k potírání negativních projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie.

Do výběrového dotačního řízení na podporu integrace příslušníků romské menšiny se přihlásilo celkem 35 žadatelů s 39 projekty. Většina žadatelů měla status spolků, ale zúčastnily se i církevní organizace, příspěvkové organizace obcí a obecně prospěšné společnosti. Celkem bylo podpořeno 30 projektů od 27 žadatelů, přičemž byla rozdělena částka 1 515 693 Kč. Blíže viz příloha 8.

10. Právo na rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostní menšiny

10.1. Elektronická veřejnoprávní média

○ Český rozhlas

V roce 2015 proběhla jednání mezi Pracovní skupinou pro národnostně menšinové vysílání a představiteli ČRo. Byla iniciována z podnětu místopředsedy Rady generálním ředitelům ČT a ČRo, výzvy k aktivnějšímu přístupu veřejnoprávních médií vůči národnostním menšinám. Pracovní skupina jednala v roce 2015 celkem šestkrát, z toho se pět jednání týkalo otázek národnostně menšinového vysílání v ČRo.²⁷ Výsledkem jednání je nové vysílací schéma ČRo. Dne 2. listopadu 2015 začal být vysílán na stanici ČRo Plus nový pořad *Mezi námi* pro deset národnostních menšin žijících v ČR (běloruskou, bulharskou, chorvatskou, srbskou - a ostatní menšiny bývalé Jugoslávie, maďarskou, rusínskou, ruskou, řeckou, ukrajinskou a vietnamskou). Je vysílán pravidelně každou sobotu na stanici ČRo Plus na VKV celoplošně - v rozsahu přibližně 20 minut. Novinkou při přípravě tohoto pořadu je spolupráce vybraných zástupců za národnostní menšiny s redaktory ČRo. Pracovní síť odborně proškolených kontaktních osob za národnostní menšiny předává redaktorům rozhlasu aktuální informace ze života menšin i nové náměty k reportážím. ČRo vysílá tyto pravidelné národnostně menšinové pořady:

Tab. 11 Národnostně menšinové pořady v ČRo v roce 2015

○ Slovenština:

STRETNUTIE (Zpravodajsko-publicisticko-kulturně společenský magazín ve slovenštině)	
	Jednou týdně (neděle od 20:05 hod.) Délka 55 minut ČRo Radiožurnál Vysílání (od dubna 1993) nejen pro slovenské spoluobčany, ale pro všechny, kdo nemají v úmyslu ztratit kontakt se Slovenskem a slovenštinou. Přináší informace o tom, co se na Slovensku děje. Představuje české Slováky, odborníky v různých povoláních, zaujímají postoje ke každodenním událostem v ČR.
http://www.rozhlas.cz/radiozurnal/porady/_porad/137	

○ Polština:

WYDARZENIA (Zpravodajsko-publicisticko-kulturně společenský magazín v polštině)	
	Denně v pracovní dny (od 19:04 hod.) Délka 26 minut ČRo Ostrava Aktuální informace v polštině; události týkající se organizací, institucí, občanů hlásících se k polské menšině v ČR. Přináší zprávy a reportáže z aktuálních událostí, hovoří polsky s Poláky a o Polácích, seznamuje s polskou regionální historií, literaturou, děním na území ČR a Polska, zvlášť v Těšínském Slezsku.
http://www.rozhlas.cz/ostrava/porady/_porad/101184	

²⁷ Jednání se uskutečnila ve dnech 30. dubna, 7. května, 2., 8. a 24. června 2015.

- Němčina:

SOUSEDÉ (Publicisticko-kulturně společenský magazín v češtině a němčině)	
	Jednou týdně (pátek od 19:45 hod.) Délka 15 minut ČRo Rádio Vašeho Kraje – Sever Magazín pro německou menšinu v ČR a ty, kteří mají zájem o české Němce, němčinu a česko-německé vztahy. Rozhovory s představiteli německé menšiny, reportáže o jejich současnosti i minulosti, zprávy, pozvánky na kulturní a společenské události. Původně byl celý pořad česko-německý, v poslední době němčiny ubylo.
http://www.rozhlas.cz/kraje/sousedede	

- Romština:

O ROMA VAKEREN (Romové hovoří; Zpravodajsko-publicistický magazín pro Romy, vysílá se v romštině a češtině)	
	Jednou týdně (sobota od 20:05 hod.) Délka 55 minut ČRo Radiožurnál Vysílání o Romech pro Romy, ale i pro širokou veřejnost Informace o životě Romů žijících v ČR i v zahraničí. Je to jediné rozhlasové vysílání pro romskou menšinu, soužití romské a většinové populace, aktuální informace o nejdůležitějších otázkách, které mají přímý dopad na romskou komunitu.
http://www.rozhlas.cz/radiozurnal/porady/_porad/114	

- Ostatní menšinové jazyky / menšiny

MEZI NÁMI (Zpravodajsko-publicisticko-kulturně společenský magazín)	
	Jednou týdně (sobota 15:10 hod.) Délka 20 minut ČRo Plus Magazín o národnostních menšinách v ČR, v němž se informuje o výjimečných osobnostech, o jejich kulturních tradicích a činnostech jejich spolků. Magazín představuje nejen spolky a osobnosti, ale reportuje o výstavách, autogramiádách, koncertech, zajímavých besedách nebo festivalech jednotlivých menšin.
http://www.rozhlas.cz/plus/porady/_porad/101655	

- Další příbuzné pořady

MY A ONI (Zpravodajsko-publicisticko-kulturně společenský magazín v češtině)	
	Jednou týdně (sobota 19:45 hod.) Délka 15 minut ČRo Rádio Vašeho Kraje Pořad, který formou rozhovorů a reportáží poskytuje obraz soužití cizinců s Čechy. Reportáže ze života občanských sdružení, zabývající se problematikou migrace a kulturní integrace lidí pocházejících odjinud. Pořad získal první cenu Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) v novinářské soutěži Příběh uprchlíka.
	http://www.rozhlas.cz/kraje/porady/_porad/101666

○ Česká televize

Jednání o aktivnějším přístupu k veřejnoprávnímu vysílání pro národnostní menšiny probíhala také s Českou televizí. Šesté jednání Pracovní skupiny pro otázky národnostně menšinového vysílání se statutárními zástupci ČT přineslo příslib vytvoření nového informačního pořadu pro národnostní menšiny.²⁸ Mělo by jít o publicistický magazín v délce 26 minut, s periodicitou 1x měsíčně na stanici ČT 2, v hlavním vysílacím čase o víkendu po 19. hodině. Pořad by se měl skládat z pěti hlavních částí (přehled událostí za poslední měsíc z prostřední národnostních menšin; představení konkrétní národnostní menšiny v souvislosti s proběhnuvší kulturní událostí; seznámení s konkrétním aktuálním problémem; informace o svátcích jednotlivých menšinových komunit; informace o plánovaných menšinových akcích).

10.2. Dotační program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin

Poskytovatelem dotací podle nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, v programu rozšiřování a přijímání informací v jazycích příslušníků národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, je ministerstvo kultury, zastoupené odborem médií a audiovizí. Výběrová dotační komise, která má 15 členů, hodnotila v rámci výběrového řízení 33 projektů, na které bylo uvolněno ze státního rozpočtu 22 000 000,- Kč.

Hodnota dotačního programu zůstala stejná jako v roce 2014, ale i tak realizátoři projektů musí periodicitu tiskovin, jejich náklad a rozsah přizpůsobit výši poskytnutých finančních prostředků. Dotací bylo podpořeno 23 projektů 13 národnostních menšin. Byly podpořeny dva projekty polské menšiny, tři projekty romské, tři slovenské, dva německé, dva bulharské, dva ukrajinské a po jednom ve prospěch řecké, ruské, rusínské, židovské, srbské, maďarské a vietnamské menšin. Byly podpořeny dva mediální projekty, jeden ve prospěch slovenské menšiny a dva multi-národnostní. Původně bylo navrženo k podpoře 24 projektů. U jednoho z projektu došlo při vypořádání dotace za rok 2014 k porušení rozpočtové kázně, a tak nemohly být prostředky určené pro tento projekt na rok 2015 vyplaceny. Jednalo se o vydávání běloruského časopisu *Kryvija*, realizátorem byl spolek *Pahonia*. Prostředky byly na doporučení komise poskytnuty romskému projektu *Kereka - Kruh*. Přehled projektů je uveden v příloze 7.

²⁸ Jednání se uskutečnilo dne 19. listopadu 2015 a další budou pokračovat v roce 2016.

11. Vnitřní bezpečnost

11.1. Ministerstvo vnitra

○ Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám

Cílem aktivit resortu vnitra na úseku bezpečnosti a prevence kriminality v oblasti práce s menšinami je otevřená a transparentní spolupráce policie s menšinami založená na vzájemné důvěře a respektu. K dosažení tohoto cíle je nutné implementovat moderní přístupy do policejní práce s menšinami, systematicky se zaměřit na celoživotní vzdělávání policistů v dané problematice a posílit vazby s menšinovými komunitami.

Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám pro období 2015–2017 (dále jen „Strategie 2015–2017“) navazuje na předchozí strategické dokumenty Ministerstva vnitra týkající se činnosti Policie ČR na úseku menšin.

Tato v pořadí již čtvrtá²⁹ aktualizace je vyjádřením toho, že ministerstvo a Policie ČR vnímají činnost na úseku menšin jako koherentní a důležitou součást policejní činnosti při zabezpečování vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku v České republice. Aktualizace zohledňuje aktuální vývoj a měnící se společenské podmínky.

V roce 2015 pokračovalo Ministerstvo vnitra, jakožto věcný gestor pro oblast policejní činnosti ve vztahu k menšinám, v metodické a koncepční činnosti související s touto problematikou, ve shromažďování a analýze relevantních informací a podrobném monitoringu naplňování stanovených cílů a priorit z této oblasti. Trvalým cílem aktivit je adaptace Policie ČR na podmínky vzrůstající společenské diverzity. S tím je spojeno především systematické vzdělávání příslušníků Policie ČR v interkulturních kompetencích a dovednostech, posilování metodického a organizačního zázemí, včetně důrazu na komplexnější spolupráci Policie ČR s orgány státní správy, samosprávy, neziskovými nevládními organizacemi a dalšími zainteresovanými subjekty.

Cílovou skupinou aktivit jsou zejména styční důstojníci pro menšiny jednotlivých krajských ředitelství Policie ČR a jejich pracovní skupiny. Úkolem styčných důstojníků pro menšiny je kromě monitoringu počtu a struktury menšinových skupin na území jednotlivých regionů spolupráce se samosprávou, neziskovým sektorem i samotnými zástupci menšinových skupin. Mimo to se účastní mnoha platform, fór nebo kulatých stolů, podílejí se na komunitním plánování a na sledování vztahů mezi menšinovými skupinami a většinovou společností.

Ministerstvo vnitra připravuje nebo se spolupodílí na aktivitách, které se zaměřují především na: rozpoznávání kulturních specifík příslušníků menšin žijících na území ČR, předcházení interkulturním konfliktů, odstraňování stereotypního myšlení, navození důvěry mezi příslušníky Policie ČR a příslušníky menšinových skupin, podporu řešení problematik souvisejících s příslušníky nejen národnostních menšin, ale i dalších menšinových skupin apod.

Jednou z priorit pro období 2015–2017 je, s ohledem na dlouhodobý trend přirozeného růstu počtu příslušníků menšinových skupin v ČR, právě podpora náboru příslušníků národnostních menšin do bezpečnostního sboru Policie ČR.

V rámci plnění dalších úkolů vyplývajících ze Strategie 2015-2017 realizovalo Ministerstvo vnitra v roce 2015 následující aktivity:

- Ve dnech 11.-13. března 2015 uspořádalo ve spolupráci s Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR celorepublikové instrukčně metodické zaměstnání pro styčné

²⁹ První strategický dokument, který koncepčně upravil a vymezil problematiku vztahu Policie ČR k menšinám, byl zpracován v roce 2003 jako *Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám* a schválený usnesením vlády č. 85/2003. V roce 2006 byl na základě vývoje menšinové problematiky a aktuálních výzev dokument aktualizován jako *Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám pro období let 2006-2008*. Další aktualizace proběhly pro období let 2008–2012 a 2013–2014.

důstojníky pro menšiny a členy jejich pracovních skupin. Obsahem bylo zvyšování odbornosti, interkulturních kompetencí a znalostí v oblasti menšinové problematiky s akcentem na aktuální situaci v ČR.

- Ve dnech 1. května až 15. července 2015 se uskutečnil vstupní výzkum v rámci realizace klíčové aktivity *Zpracování metodických materiálů a tvorba instruktážních videospotů*, který mapoval nejzátěžovější situace pro policisty při kontaktu s menšinami. Na základě výzkumu byly nejproblematictější situace převedeny do scénáře a následně zpracovány formou videospotu s komentářem. Videospoty budou sloužit pro vzdělávací potřeby Policie ČR v oblasti interkulturních kompetencí.

- Ve dnech 7. září až 16. října 2015 se uskutečnilo 5 interaktivních sebezkušenostních tréninků pro policisty základních útvarů Policie ČR, se zaměřením na práci policie ve vztahu k menšinám. Tréninky byly vedeny zkušenými lektory formou tzv. zážitkové pedagogiky, která nabízí možnost vlastního prožitku a vhledu. Ministerstvo vnitra využívá tuto formu vzdělávání ve svých aktivitách již od roku 2011. Důraz byl rovněž kladen na duševní hygienu a celkový osobnostní růst zúčastněných frekventantů.

- Ve dnech 2. – 4. listopadu 2015 se uskutečnilo další celorepublikové instrukčně metodické zaměstnání pro styčné důstojníky pro menšiny a členy jejich pracovních skupin, tentokrát věnované zejména problematice migrace ze Sýrie a Blízkého východu.

- Plnění usnesení vlády týkajících se spolupráce a vztahů národnostních menšin s místními samosprávami

Usnesení vlády č. 243/2003

1a) Průběžně monitorovat ve spolupráci s místopředsedou vlády pro výzkum a vývoj, lidská práva a lidské zdroje plnění úkolů týkajících se romské integrace kraji a obcemi (§ 6 menšinového zákona).

Dle ustanovení § 6 odst. 1 menšinového zákona mají příslušníci národnostních menšin právo na aktivní účast v kulturním, společenském a hospodářském životě a ve veřejných záležitostech, zvláště pak těch, které se týkají národnostních menšin, jejichž jsou příslušníky, a to na úrovni obce, kraje i na celostátní úrovni. Toto právo vykonávají příslušníci národnostních menšin zejména prostřednictvím výborů pro národnostní menšiny, zřizovaných podle zákonů o územně samosprávných celcích (o obcích, o krajích a o hlavním městě Praze) a Rady vlády pro národnostní menšiny.

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra vykonává dle příslušných ustanovení zákonů o územních samosprávných celcích dozor nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek územních samosprávných celků a usnesení, rozhodnutí a jiných opatření jejich orgánů jen v jejich samostatné působnosti a z hlediska jejich zákonnosti. V roce 2015 se pracovníci ministerstva vnitra v rámci dozorové činnosti nesetkali s obecně závaznou vyhláškou či jiným právním aktem obce, který by výslovně a konkrétním způsobem zasahoval do práv romské menšiny či omezoval přístup zástupců romské menšiny do výborů pro národnostní menšiny.

Usnesení č. 1573/2005

6.2. V rámci výkonu dozoru posuzovat zákonnost nastavení podmínek přístupu k obecnímu bytovému fondu.

Ministerstvo vnitra v rámci své zákonem stanovené povinnosti kontroly výkonu samostatné působnosti důsledně zajišťuje dozorovou a kontrolní činnost nad usneseními a právními akty obcí, a to s důrazem na zamezení jakékoliv diskriminace všech sociálních skupin nebo národností. Tuto skutečnost lze vztáhnout i na problematiku sociálního bydlení, zřizovaného jednotlivými obcemi.

- Plnění vládních úkolů v oblasti národnostních menšin v policejním vzdělávání

Smyslem policejní práce v oblasti menšin je uplatňování rovného a korektního přístupu založeného na respektu odlišností a oboustranné důvěře. Úkolem policejního vzdělávání je vybavit příslušníky odpovídajícími kompetencemi, které jim usnadní orientaci v odlišnostech

kulturních hodnot a vzorců jednání a policii jako celku pomohou k adaptaci na výkon v podmínkách zvyšující se sociální diverzifikace. Policejní vzdělávání se podílí na integračních tendencích, které přispívají k zajištění bezpečnosti a snížení kriminality. Problematika národnostních menšin a etnik je ve výuce těsně spjata především s problematikou lidských práv, rasismu a problematikou Romů.

Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově realizuje střední vzdělávání s maturitní zkouškou – obor vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost. Problematika národnostních menšin je ve čtyřletém maturitním studiu vyučována průřezově v celém průběhu vzdělávání. Výuka je zaměřena mj. na otázky spojené se skrytým rasismem většinové společnosti, problematiku extremismu a jeho formy, migraci a její příčiny, předsudky a xenofobii. V neposlední řadě se žáci seznamují s charakteristikou národnostních menšin na území ČR, postavením uprchlíků, organizacemi na ochranu menšin a cizinců, mezinárodními úmluvami.

*V oblasti terciárního vzdělávání (VPŠ a SPŠ MV v Praze, VPŠ a SPŠ MV v Holešově a Vyšší policejní škola pro kriminální policii) dochází k začleňování problematiky národnostních menšin v průběhu celého studia především do modulů/předmětů zaměřených na právní disciplíny. Nejvýrazněji se problematika národnostních menšin odráží v modulu *Multikulturní společnost*. Důraz je kladen na diferencovaný přístup policistů a zaměstnanců resortu vnitra v jednání s příslušníky minorit, na objasnění negativních projevů většinové společnosti vůči národnostním menšinám, problematiku diskriminace, rasismu, jejich projevy a vliv na chování a jednání občanů majority v ČR.*

Problematika národnostních menšin je zakomponována do učebních plánů akreditovaných studijních programů *vysokoškolského studia*. Zpravidla je součástí jiných tematických obsahů, se kterými má společný cíl – spoluvytvářet postoje k jiným kulturám, sociálním skupinám a etnikům, jež prokazují odlišnost od majoritní společnosti.

*V oblasti policejního vzdělávání ve vzdělávacím programu *Základní odborná příprava policistů* je problematika národnostních menšin začleněna do předmětů *Právo a Komunikace a policejní etika* v tématech: Předsudky a metody jejich ovlivňování, Jednání s příslušníky minorit, *Diferencovaný přístup policistů při komunikaci a sociální interakci*, *Listina základních práv a svobod*, *Ústava ČR a Etický kodex Policie České republiky*.*

Cílem *specializačního kursu* pro policisty zařazené na SKPV Výcvik specialistů SKPV problematiky extremismu (modul Operativně pátrací činnost v prostředí extremistických skupin s využitím informátora) je osvojení si pravidel operativně pátrací činnosti v prostředí extremistických zájmových skupin a specifických subkultur včetně motivačních nástrojů a stimulů využitelných v extremistickém prostředí.

- Koordinace činnosti pracovní skupiny k moravské chorvatštině

Rada se v uplynulých letech opakovaně zabývala otázkou, zda je možné pod ochranu Charty zahrnout i chorvatštinu, resp. moravskou chorvatštinu. Za účelem řádného prověření této možnosti iniciovala na konci roku 2014 zřízení *Ad hoc pracovní skupiny pro moravskou chorvatštinu*. Koordinace činnosti této pracovní skupiny připadla Ministerstvu vnitra. To si nejprve vyžádalo vyjádření k této otázce od všech resortů, krajů, *Českého statistického úřadu*, *Veřejné ochránkyně práv*, jakož i *Svazu měst a obcí* a dále si vyžádalo doplňující podklady od *Českého statistického úřadu*. Následně v roce 2015 proběhlo několik jednání této pracovní skupiny. Závěrečné jednání proběhlo až koncem ledna 2016. Souhrnná zpráva z činnosti této pracovní skupiny byla zpracována v únoru 2016 a předána Radě k dalšímu využití.

- Prevence kriminality

V souladu s vládou schválenou *Strategií prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015* (dále jen „Strategie PK“; usnesení vlády č. 925/2011) a se souhlasem ministra vnitra byl dne 30. října 2014 vyhlášen *Program prevence kriminality* na rok 2015.

Příjemcem dotace na program mohl být pouze kraj nebo obec. Dotace jsou určeny na projekty prevence kriminality neinvestičního i investičního charakteru. Faktickým realizátorem dílčího preventivního projektu však může být kromě samosprávy také Policie ČR, nestátní nezisková organizace, příspěvková organizace a další typy právnických osob, se kterými příjemce dotace uzavře smlouvu.

Se žádostí o dotaci bylo předloženo celkem 362 projektů (20 krajských projektů a 342 projektů obcí). Celkový finanční požadavek krajů a obcí byl 81 876 937 Kč ve skladbě 31 544 907 Kč na investiční projekty a 50 332 030 Kč na neinvestiční projekty.

V roce 2015 bylo podpořeno celkem 263 projektů prevence kriminality, z toho 16 krajských. Celkem 99 projektů nebylo podpořeno. Ministerstvo vnitra uvolnilo na projekty prevence kriminality částku 57 954 000 Kč, která byla celá rozdělena.

Kraje žádaly celkem o 4 827 000 Kč na 20 projektů, podpořeno jich bylo 16 v celkové výši 3 381 000 Kč. Obce žádaly o celkem 77 049 937 Kč na 342 projektů, podpořeno jich bylo 247 v celkové výši 54 573 000 Kč.

Značná část z těchto prostředků byla vyčleněna na realizaci programů zaměřených na komplexní přístup v sociálně vyloučených lokalitách, postavený na spolupráci obce, Policie ČR a dalších subjektů. Tyto prostředky byly nejvíce alokovány do krajů, které jsou sociálním vyloučením, kriminalitou i celkovou rizikovostí nejvíce postiženy (Ústecký, Moravskoslezský, dále třeba Liberecký a další).

Nejvýznamnějším a nejúspěšnějším projektem v této oblasti je projekt *Asistent prevence kriminality* („APK“), v rámci kterého působilo v roce 2015 v rámci Programu už 175 asistentů v 58 městech ČR za finanční podpory více než 22 mil. Kč z Programu.

Asistent je zaměstnancem samosprávy zařazeným v obecní policii ve smyslu zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (není strážníkem ani čekatelem). Podílí se na prevenci kriminality v obci, přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, předchází možnému protiprávnímu jednání svou přítomností a zejména svými komunikačními schopnostmi, vystupuje jako mediátor možných sousedských sporů, monitoruje dodržování čistoty veřejných prostranství, pomáhá ostatním občanům v sociálně vyloučené lokalitě. Svou činností významně přispívá ke zlepšení vzájemného soužití menšinové populace s majoritou. Při své činnosti je asistent řízen konkrétním strážníkem v roli mentora, se kterým úzce spolupracuje. Na úspěšnosti projektu se podílí také jednotlivá pracoviště Policie ČR v příslušných lokalitách.

Dalším projektem, který se snaží reagovat na konkrétní potřeby obcí a měst s cílem pozitivně ovlivnit situaci především v SVL a úzce souvisí s projektem APK, je preventivní projekt *Domovník – preventista* („DP“), který je realizován od roku 2013. Vytvoření nové pracovní pozice domovníka pomáhá řešit stávající neutěšenou situaci v oblasti správy bytového fondu obce, zejména v SVL, a současně výrazně napomáhá zvýšení bezpečnosti a veřejného pořádku v dané lokalitě tzv. „řízenou samosprávou“ domu. Občanům žijícím a bydlícím v sociálně vyloučených či rizikových lokalitách projekt ukazuje, že i v nich se může bydlet čistě, na vyšší sociální úrovni a bezpečně, a to za dodržování jasně definovaných pravidel chování. Projekt zároveň pomáhá řešit alespoň částečnou zaměstnanost osob dlouhodobě nezaměstnaných. V roce 2015 působilo v 11 městech ČR celkem 23 domovníků – preventistů.

Dalšími projekty prevence kriminality v této oblasti jsou např. romský mentor (sociální pracovník pomáhající vykonat soudem uložený alternativní trest obecně prospěšných prací a působit proti jeho přeměně v trest odnětí svobody), vzdělávání strážníků obecních policií a pracovníků samosprávy a státní správy působících v lokalitě, projekty sociální prevence, podpora smysluplného využití volného času dětmi a mládeží, posilování finanční gramotnosti či prvky situační prevence (kamerové monitorovací systémy, fotopasti, bezpečnostní dveře či mříže ve společných částech domu, ochrana předmětů pomocí syntetického DNA ad.).

- Program CZ14 (tzn. *Norské fondy*)

Příjemcem grantu z Finančního mechanismu Norsko je Ministerstvo vnitra a realizátorem Ředitelství služby pořádkové policie. Název projektu: *Zavádění policejních specialistů v oblasti policejní práce ve vztahu k minoritní skupině Romů v sociálně vyloučených lokalitách*. Realizace: 20. října 2014 – 30. dubna 2016. Přidělený grant: 13 250 000 Kč, Celkové náklady: 16 562 500 Kč.

Cílem projektu je zavedení mechanismu policejního specialisty pro práci s romskou menšinou v sociálně vyloučených lokalitách do praxe PČR a dále proškolení styčných důstojníků pro menšiny KŘP a vybraných policejních manažerů. Výsledkem by měl být profesionální přístup policie k příslušníkům romské menšiny založený na vzájemné spolupráci a důvěře, osobní informovanosti a hledání společného řešení.

Aktivita: vyškolení policistů v oblasti policejní práce ve vztahu k minoritní skupině Romů v sociálně vyloučených lokalitách a jejich zavedení do výkonu služby; doplnění vzdělání styčných důstojníků pro menšiny; to vše skrze mezinárodní spolupráci a aplikaci zahraničních metod, nákup materiálu usnadňujícího výkon služby, vypracování sociologické studie k aktuálním potřebám policejní správy ve zmíněných lokalitách.

Projekt je v současnosti již z velké části zrealizován. Všechny tuzemské i zahraniční aktivity proběhly v požadované kvalitě a rozsahu za účasti cílových skupin. Účel projektu je plněn a projekt je kladně kvitován uvnitř i vně policie.

- Vzdělávání

V oblasti policejního vzdělávání nebyly čerpány žádné rezortní dotace v rámci projektů na aktivity národnostních menšin.

V rámci schváleného projektu Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy realizuje *Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově* od roku 2010 projekty *Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově* a *Vzdělávání žáků národnostních menšin ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově*. Oba projekty byly spolufinancovány Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu *Vzdělávání pro konkurenceschopnost* a státním rozpočtem České republiky. V současné době jsou veškeré aktivity v rámci udržitelnosti obou projektů financovány z rozpočtu školy.

Realizované aktivity jsou zaměřeny na vytvoření rovných příležitostí pro žáky a žákyne z 9. tříd ZŠ z národnostních menšin žijících v ČR při přijímacím řízení a vzdělávání ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově tak, aby nedocházelo k jejich vyčleňování z hlavního vzdělávacího proudu a obstáli v konkurenci na trhu práce. Po úspěšném ukončení vzdělávání se předpokládá přijetí těchto absolventů do služebního poměru příslušníka Policie ČR, popřípadě jejich uplatnění v dalších bezpečnostních sborech a ve veřejné správě.

Cíle prvního projektu jsou naplňovány pomocí těchto klíčových aktivit: Příprava vzdělávacích kurzů a proškolení pracovního týmu, Vytipování vhodných uchazečů, Příprava na přijímací řízení a Příprava na 1. ročník vzdělávání. Druhý projekt obsahuje tyto klíčové aktivity: Školení pedagogického sboru, Doučování a tvorba podpůrných (výukových) materiálů a Volnočasové aktivity.

Zkušenosti se systematickým vzděláváním Romů má škola již od roku 2007. Ve školním roce 2014/2015 se v této škole vzdělávalo v oboru čtyřletého maturitního vzdělávání Bezpečnostně právní činnost 43 žáků z 9 národnostních menšin (slovenská 10, ukrajinská 8, romská 7, vietnamská 6, polská 5, angolská 2, mongolská 2, ruská 2, kyrgyzstánská 1).

V roce 2015 konalo 13 žáků z národnostních menšin maturitní zkoušku. Oba projekty byly v loňském roce prezentovány na zasedání Rady vlády ČR pro národnostní menšiny.

Jako jeden z výstupů projektu „*Zařazení lidských práv, respektu k menšinám a jejich ochrany a profesní etiky do profesní přípravy P ČR a práce české policie*“ bylo v roce 2003 zřízeno ve *Vyšší policejní škole a Střední policejní škole MV v Praze Středisko pro výchovu k lidským*

právům. Tematicky se činnost střediska zaměřuje především na oblasti, jako jsou: lidská práva, profesní etika, práce v interkulturním prostředí, komunikační dovednosti, domácí násilí a jednání s oběťmi trestné činnosti.

11.2. Ministerstvo spravedlnosti

○ Legislativní opatření

Vzhledem k tomu, že otázky spojené s ochranou práv národnostních menšin nespádají do přímé kompetence resortu spravedlnosti, je v rámci jeho legislativní činnosti možno najít jen několik okruhů, které mohou mít dopad na národnostní menšiny spíše zprostředkovaný.

První z takových oblastí je novela, kterou se mění zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých dalších zákonů (antidiskriminační zákon), a také některé další související zákony. Připravovaná související novela by měla mít příznivý vliv na ochranu národnostních menšin. Konkrétně se jedná o návrh zákona novelizující vybrané procesní předpisy, kterým by mělo mimo jiného dojít ke změně zákona o soudních poplatcích, č. 549/1991 Sb. V něm je navrhováno změnit ustanovení týkající se poplatku za antidiskriminační žalobu, respektive za návrh na zahájení soudního řízení ve věcech ochrany před diskriminací. Navrhuje se snížit tento poplatek na pevnou sazbu 1 000 Kč. Tím by mělo dojít k usnadnění k přístupu k tomuto soudnímu řízení a tedy i ke zvýšení ochrany zmiňovaných cílových skupin. Na znění novely antidiskriminačního zákona spolupracovalo Ministerstvo spravedlnosti s ministrem pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu. Věcně bylo cílem implementovat směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2014/54/EU ze dne 16. dubna 2014 o opatřeních usnadňujících výkon práv udělených pracovníkům v souvislosti s jejich volným pohybem. Tato směrnice směřuje k posílení praktického uplatňování volného pohybu pracovníků jakožto jedné ze základních svobod vyplývajících z primárního práva EU. Do občanského soudního řádu a soudního řádu správního tak má být doplněno oprávnění právnických osob zabývajících se ochranou práv cizinců zastupovat účastníky řízení také ve sporech týkajících se práv pracovníků z EU a jejich rodinných příslušníků na základě primárního práva EU a nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 492/2011. Mělo by tak dojít k rozšíření skupiny osob, která má možnost využít odborné podpory k efektivní obraně svých práv, a to jak v soukromoprávních, tak ve veřejnoprávních vztazích. Naplňuje se tím požadavek výše zmíněné směrnice na to, aby bylo subjektům zaměřeným na ochranu práv pracovníků ze zemí EU nebo cizinců obecně umožněno oficiálně vystupovat na jejich podporu v soudních řízeních.

Dalším z potenciálních okruhů jsou návrhy na novelizaci zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Konkrétně jde o změny v oblasti oddlužení, která je spojena s významnými sociálně-ekonomickými dopady na různé skupiny obyvatel. Novela navrhuje zavést podávání návrhu na povolení oddlužení prostřednictvím kvalifikovaného subjektu, pokud dlužník není zároveň osobou s právníkem nebo ekonomickým vzděláním nebo nedisponuje zkouškou insolvenčního správce. Kvalifikovaným subjektem se přitom podle návrhu myslí advokát, notář, insolvenční správce nebo akreditovaná osoba, tedy právníká osoba s příslušným povolením ministerstva. Jedním z cílů je zamezení podávání účelových insolvenčních návrhů dlužníkem tak, aby byl zmařen výkon rozhodnutí, respektive exekuce, prodejem movitých nebo nemovitých věcí. Lze přitom vycházet z předpokladu, že tyto subjekty nebudou chtít riskovat postih podáním účelových návrhů. Dalším z účelů je posílení transparentnosti při poskytování služeb spojených s oddlužením, včetně otázky úplaty za podání návrhu. Primárně má být tato služba poskytována bezplatně s výjimkou subjektů oprávněných *ex lege* (tedy advokáti, notáři, insolvenční správci), kde se počítá s její zákonnou limitací. Tím by mělo dojít ke zvýšení dostupnosti institutu oddlužení, a také k eliminaci působení osob nabízejících související úkony nekvalifikovaně a často také za neadekvátní

odměnu. V souvislosti s problémem vícečetných exekucí se také vedou debaty ohledně nastavení podmínek pro oddlužení tak, aby byla primárně umožněna sanační forma řešení úpadku také u nízkopříjmových skupin obyvatel. Řešení zde může spočívat jak ve větším rozšíření informací o procesních možnostech oddlužení, tak ve změně nastavení podmínek pro osvobození dlužníka od placení pohledávek.

V neposlední řadě je možné zmínit také vyjádření Ministerstva spravedlnosti k *Strategii boje proti sociálnímu vyloučení na období let 2016 - 2020*. Tento dokument zmiňuje některá navrhovaná opatření ve vztahu k boji proti příčinám vzniku sociálního vyloučení. Relevantní je zde pasáž týkající se dopadu zadlužení na vznik sociálního vyloučení. Vyjádření se dotýká například otázky místní příslušnosti (tedy tzv. teritoriality) exekutorských úřadů nebo úpravy rozhodčích doložek ve spotřebitelských smlouvách. Zatímco prvně zmíněná otázka je předmětem debat o případné možnosti legislativní úpravy, u rozhodčích doložek je zde zdůrazněno, že již současná úprava v zákoně č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, obsahuje několik pojmů proti zneužití tohoto institutu. Obdobná situace je v případě nepřiměřených smluvních ujednání ve spotřebitelských smlouvách, která je upravena v příslušných ustanoveních zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku a zamezuje jejich vymahatelnosti. V rámci novelizace zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu a zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) se počítá mimo jiné s rozšířením poučovací povinnosti soudního exekutora vůči povinnému, s jednotnou úpravou náležitostí výzvy ke splnění vymáhané povinnosti a jejím jednotným vzorem. Dále je také navrhována úprava, kdy bude společně s platebním rozkazem doručován také předvyplněný jednoduchý formulář odporu proti tomuto platebnímu rozkazu. Cílem těchto opatření je zlepšení informovanosti dlužníků a zjednodušení případné obrany vedoucí ke snížení rizika vzniku sociálního vyloučení vyplývajícího ze zadlužení.

- Dotace v rámci rozpočtové kapitoly ministerstva spravedlnosti

Ministerstvo spravedlnosti poskytuje dotace ze státního rozpočtu v rámci tří dotačních titulů:

- a. Rozvoj probačních a resocializačních programů pro mladistvé delikventy, Ministerstvo spravedlnosti České republiky;
- b. Program protidrogové politiky ve věznicích;
- c. Rozvoj služeb pro oběti trestné činnosti poskytovaných na základě zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů.

Žádný z nich není profilován etnicky nebo národnostně a tato problematika není při dotačním řízení nijak zohledněna. U posledního jmenovaného dotačního titulu, který je zaměřen na služby pro oběti trestné činnosti, však lze konstatovat, že o dotaci žádají i organizace, které vyvíjejí aktivity na podporu integrace romské menšiny (např. *DROM*, organizační složky *České katolické charity*, organizace *Člověk v tísni*, *Azylový dům Vsetín*, *Jekhetane-Luma* apod.) nebo na podporu příslušníků dalších národnostních menšin (např. *La Strada*, *In Iustitia* apod.). Vzhledem k charakteru dotačního titulu a jeho zaměření není dopad na konkrétní národnostní menšiny sledován. V roce 2015 byla v rámci dotačního titulu zaměřeného na pomoc obětem trestné činnosti poskytnuta podpora v celkové výši 6 946 981,- Kč.

- Vzdělávání pro Justici

Justiční akademie realizovala v roce 2015 několik seminářů vztahujících se k tématu práv menšin. Konkrétně se jednalo o tyto semináře:

- Antidiskriminační právo

Místo konání: Brno

Kancelář veřejného ochránce práv

25 účastníků

Seminář se zabýval aplikací zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení, před českými soudy a správními orgány. Na semináři byla představena analýza rozhodování kauz s prvkem diskriminace před českými soudy zpracovaná Kanceláří veřejného ochránce práv.

- Seminář Úvod do romistiky (realizován opakovaně)

Místo konání: Praha Justiční akademie 24 účastníků 14. května 2015

Místo konání: Brno Kancelář veřejného ochránce práv 25 účastníků 20. října 2015

Romistika. Účastníci semináře získali přehled v problematice související s romským etnikem a dozvěděli se o odlišnostech fungování romského jazyka či romské rodiny. Díky získaným informacím se účastníci budou umět lépe vyrovnat s kulturními odlišnostmi, které mohou projevit během soudního řízení. V druhé části semináře se hovořilo mimo jiné i o těchto věcech: rodina (užší/širší, fungování rodiny, role ženy/role muže, svatba, rozvod, péče o děti po rozvodu, bydlení vnitřní prostory bytu v. společné prostory), vztah k autoritám (škola - vztah ke vzdělání, lékař - péče o zdraví, pobyt v nemocnici, policie, úřady), vztah k soudům (civilní řízení/trestní řízení, porozumění jazyku soudce, soudní tlumočníci do romštiny, podávání svědectví, právní (ne)gramotnost, respektování rozsudku, trest odnětí svobody, exekuce, oddlužení, přebírání závazků za druhého, atd.)

Seminář byl cílen pro všechny soudce a státní zástupce, zvláště pak pro soudce z opatrovnických, exekučních a trestních úseků. Seminář byl otevřen i pro čekatele a asistenty.

- Extremismus

42 účastníků 11. února 2015

Základy islámu, víry, práva, etiky a kultury. Tendence k fundamentalismu a extremismu. Trestně právní aspekty islamismu; Politický islám. Džihád. Islámské koncepte šíření víry.

- Trestná činnost z nenávisti

24 účastníků 12. ledna 2015

Trestná činnost z nenávisti, která se může (ale nemusí) překrývat s konceptem extremisticky motivovaných trestných činů. Cíle semináře byly:

1. Vyjasnit, co lze považovat za trestný čin z nenávisti (včetně vztahu k extremistické činnosti) a kam jej podřadit v kontextu české právní úpravy. Zaměření na typologii obětí a pachatele a tzv. předsudečné indikátory.
2. Vysvětlit rozdíl trestné činy z nenávisti (*hate crime*) / nenávisťné výroky (*hate speech*)
3. Zhodnotit dosavadní českou právní úpravu, tj. trestněprávní a občanskoprávní ochranu a závazky plynoucí pro ČR z mezinárodního a unijního práva, které se promítají do konceptualizace ochrany národnostních, etnických, náboženských a jiných sociálních skupin.
4. Komparace s evropskými zeměmi, které s pojetím trestných činů z nenávisti dlouhodobě pracují, včetně praktických ukázek.

Seminář byl určen pro soudce a státní zástupce.

Realizací těchto vzdělávacích akcí došlo k posílení ke zlepšení podmínek směřujících k zajištění ochrany práv menšin v rámci soudnictví.

11.2. Ministerstvo práce a sociálních věcí

V kompetenci resortu práce a sociálních věcí je problematika sociálního začleňování, jež se dotýká také národnostních menšin žijících v České republice. Politiky resortu ovlivňující národnostní menšiny však nemají etnický základ, nýbrž řeší životní situace, ve kterých se ten který jedinec nachází. V kontextu otázek národnostních menšin ministerstvo upírá významnou pozornost především na problematiku sociálně vyloučených Romů. Konkrétně se jedná hlavně o navrhování inkluzivních politik a vytváření konkrétních opatření v závislosti na specifických nastalých nepříznivých sociálních situacích. Věnuje se problematice národnostních menšin převážně v oblasti dotačních programů, jež mají vazbu na problematiku sociálního vyloučení a trhu práce. Výběr těchto programů je uveden v příloze 10.

Ministerstvo práce a sociálních věcí, jako gestor sociální práce v ČR, v průběhu roku 2015 pracovalo na přípravě návrhu věcného záměru zákona o sociálních pracovnících. Návrh je zaměřen na úpravu profese sociální práce. Není tak primárně zaměřen na legislativní úpravu

přístupu k menšinám, ale sekundární dopady mít bude, protože sociální práce je jedním z nástrojů prevence sociálního vyloučení, kterým menšiny mohou být ohroženy.

Resort dlouhodobě usiluje o dostupnost sociální práce na obcích, neboť ta má zásadní význam pro celý systém sociální ochrany.

Novelou zákona o sociálních službách č. 254/2014 Sb. bylo s účinností od 1. ledna 2015 umožněno formou účelové dotace financování části sociální práce a koordinace poskytování sociálních služeb, které vykonávají krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou nebo přenesenou působností.

Cílem příspěvku na výkon sociální práce v přenesené působnosti je finanční podpora zajišťování optimálních podmínek pro činnost sociálních pracovníků, a to jak po stránce personální na zajištění dostatečného počtu sociálních pracovníků (tedy na osobní výdaje související se stávající i optimalizovanou personální situací na úřadě), tak po stránce provozní a hmotné. Jeho účelem je navýšení prostředků redistribuovaných z rozpočtu obce na výkon přenesené působnosti. Zájmem ministerstva je zejména dosažení optimálního počtu sociálních pracovníků na území ČR, čili vynaložené prostředky mají směřovat především na osobní náklady a vzdělávání.

V roce 2015 bylo v rámci dotačního titulu rozděleno 250 mil. Kč, o příspěvek na výkon sociální práce si přitom zažádaly všechny kraje, všechny obce s rozšířenou působností a celkem 147 obcí s pověřeným obecním úřadem. Celkem tedy ministerstvo obdrželo žádosti od 388 subjektů, v roce 2016 se předpokládá i díky intenzivnímu působení krajů ve spolupráci s ministerstvem nárůst počtu žadatelů.

Sociální práce a sociální služby jsou poskytovány všem lidem bez rozdílu rasy, pohlaví, zdravotního stavu, sexuální orientace, politické příslušnosti, světonázorové orientace a sociálního statusu. Pomoc a rady jsou poskytovány bez předpojatosti a zaujatosti a bez ovlivnění vlastními názory, politickým a náboženským přesvědčením.

Sociální pracovník provádí činnosti sociální práce na jednotlivých obecních úřadech v rámci území kraje. Sociální práce je profese zaměřená na pomoc jednotlivcům, skupinám či komunitám zlepšit nebo obnovit jejich schopnost sociálního fungování v jejich přirozeném prostředí. Sociální práce se dále zaměřuje na tvorbu příznivých společenských podmínek, aby bylo dosaženo stanoveného cíle. Podporuje sociální změnu, řešení problémů v mezilidských vztazích a posílení a osvobození lidí za účelem naplnění jejich osobního blaha. Zasahuje tam, kde se lidé dostávají do konfliktu se svým sociálním prostředím. Pro sociální práci jsou klíčové principy lidských práv a společenské spravedlnosti a solidarity. Dále sociální pracovník plánuje, realizuje, monitoruje a vyhodnocuje poskytované sociální služby. Pracuje přímo s cílovou skupinou i jednotlivcem, vede a vyhodnocuje plány uživatelů sociální služby. Poskytuje sociálněprávní poradenství.

Sociální odbory obecních úřadů se tradičně angažují v oblasti sociálně právní ochrany dětí, práce s rodinou a ohroženou mládeží a do současné doby nezastupitelnou roli mají i při práci s dospělými ohroženými sociálně patologickými jevy, spojenými zejména s trestnou činností.

Zákon o sociálních službách vymezuje působnost obecních úřadů obcí s rozšířenou působností při zajišťování sociálních služeb a při realizaci sociální práce. V současné době tedy mají obecní úřady obcí s rozšířenou působností mimo jiné i povinnosti v přímé práci s klienty, jako například terénní práce, depistážní činnost, spolupráce s dalšími institucemi.

V širším kontextu některé obce přijímají opatření i v samostatné působnosti, například se snaží podle svých možností podílet na zřizování a provozování sociálních ubytoven, sociálních bytů nebo v rámci grantového řízení podporují projekty zaměřené na prevenci kriminality.

Ministerstvo práce a sociálních věcí pořádá pravidelná tematická setkání pracovníků krajských úřadů v oblastech sociální práce i ke střednědobému plánování rozvoje sociálních služeb.

12. Dotační programy a další dotace, shrnutí

Podpora aktivit příslušníků národnostních menšin patří dlouhodobě mezi hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO. Uskutečňuje se prostřednictvím dotačních programů ze státního rozpočtu a tematicky se člení do programů:

- Podpora uchování, rozvoje a prezentace kultur národnostních menšin,
- Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin,
- Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy,
- Podpora projektů integrace příslušníků romské komunity.

Podpora projektů na podporu aktivit národnostních menšin je závislá především na dotacích ze státního rozpočtu poskytnutých v rámci dotačních programů.

Tab. 12 Přehled státem vynaložených výdajů na aktivity národnostních menšin v roce 2015

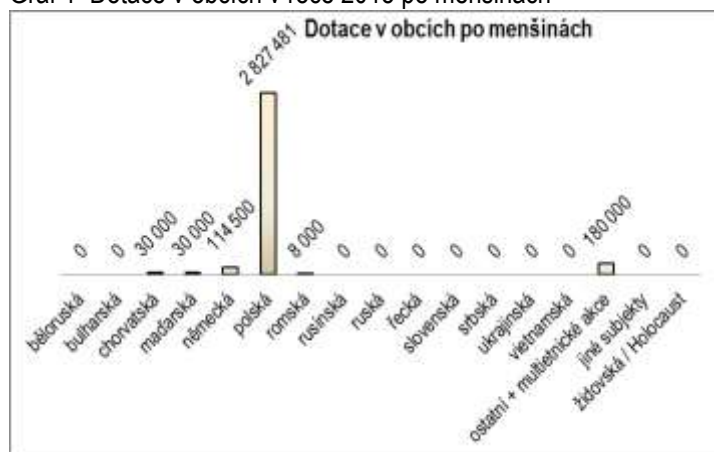
oblast	specifikace	poskytovatel dotace (typ dotace)	dotace (Kč)
a)	Kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin (včetně podpory Světového romského festivalu KHAMORO Praha)	Ministerstvo kultury (odbor regionální a národnostní kultury - dotační program)	7 835 398
	Další dotace organizacím příslušníků národnostních menšin		150 000
	Další dotace na aktivity příslušníků národnostních menšin, podporu multikultury a lidských práv	Ministerstvo kultury (odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií, odbor umění a knihoven, odbor církví)	493 161
	Muzeum moravských Chorvatů – rekonstrukce objektu v Jevišovce	Ministerstvo kultury (odbor investic a veřejných zakázek)	8 351 710
b)	Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin	Ministerstvo kultury (dotační program)	22 000 000
c)	Vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dotační program)	15 029 000
a) - c)	Dotační program implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků	Úřad vlády ČR (usnesení vlády č. 637 ze dne 11. června 2005 ve smyslu usnesení č. 315 ze dne 27. dubna 2010)	2 010 000
d) ³⁰	Program na podporu integrace příslušníků romské komunity	Ministerstvo kultury (dotační program)	1 515 693
	Podpora integrace romské komunity	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dotační program)	13 659 980
	Integrace příslušníků romské komunity - podpora sociálně znevýhodněných romských žáků SŠ a VOŠ		4 734 800
	Rozvojový program na podporu financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se znevýhodněním		105 000 000
	Program podpora terénní práce	Úřad vlády ČR (dotační programy)	9 650 303
	Podpora koordinátorů romských poradců		4 935 020
	Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce 2014		12 207 000
celkem			207 572 065

³⁰ Další Programy, speciálně projekty financované z Evropských fondů se zde neuvádějí.

Finanční podpora na lokální a regionální úrovni

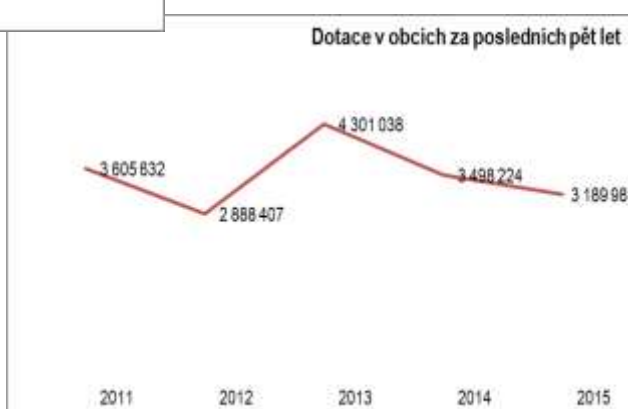
○ Obce

Graf 1 Dotace v obcích v roce 2015 po menšinách

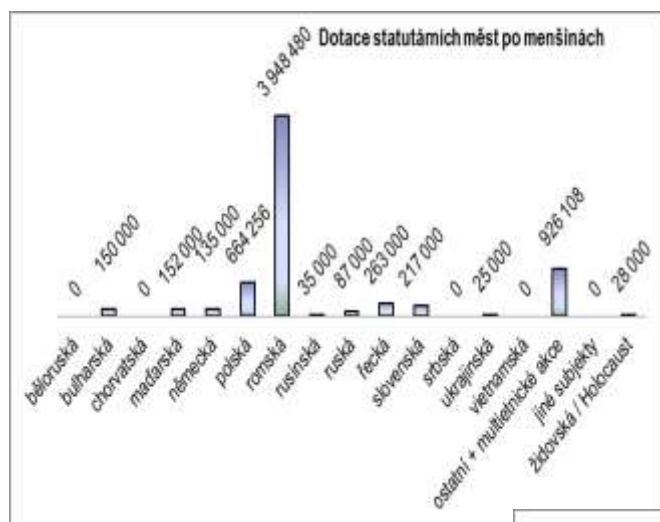
Finanční podpora národnostně menšinovým organizacím činila v loňském roce o cca 400 tis. Kč méně než v roce 2014. Šlo téměř výhradně o projekty polské menšiny (i co do počtu - 125 ze 131). Svědčí to o specifickém postavení menšiny mezi ostatními národnostně menšinovými komunitami.

Graf 2 Dotace v obcích za posledních 5 let

○ Statutární města

Graf 3 Dotace ve statutárních městech v roce 2015 po menšinách

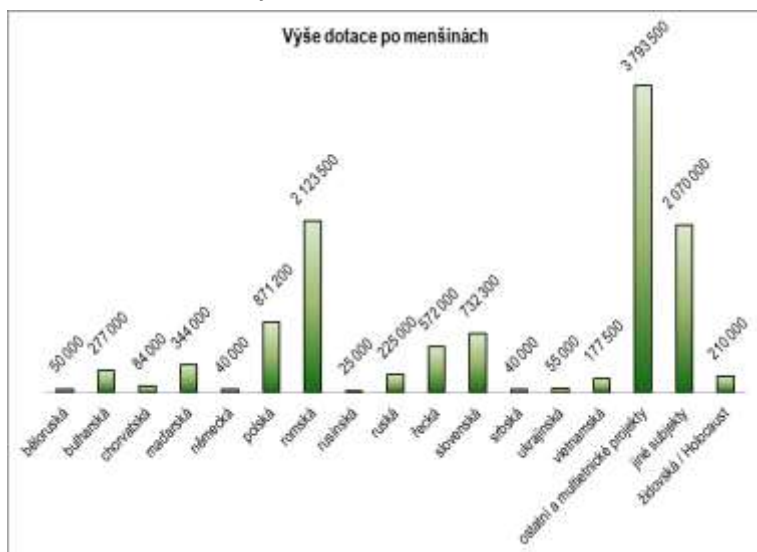
Finanční podpora organizací příslušníků národnostních menšin v roce 2015 mírně poklesla, jak je vidět z grafu. Počet projektů přitom naopak lehce vzrostl, více než polovinou jsou zastoupeny projekty romské menšiny (65 projektů) a představují také zhruba 60 % všech dotací. Výrazněji poklesla částka na multietnické projekty (14 projektů). Podpora polských projektů (15) činí cca 10 % všech dotací.

Graf 4 Dotace ve statutárních městech za 5 let

○ Kraje

Graf 5 Dotace v krajích v roce 2015 po menšinách

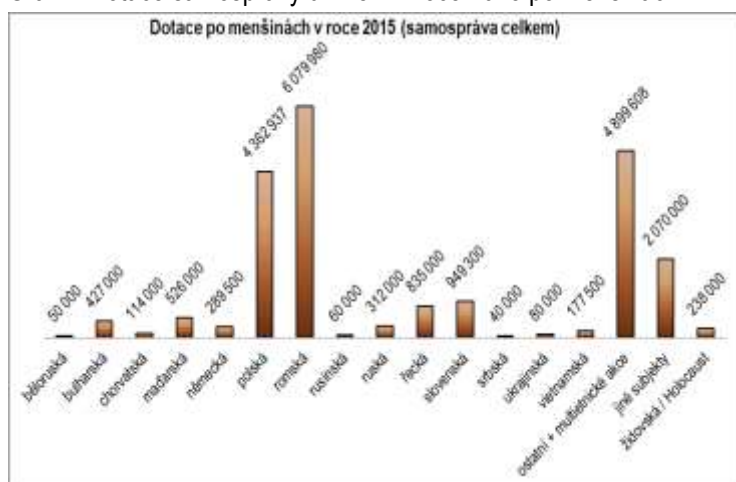
Celková výše dotací ze strany krajů v roce 2015 ukazuje na výrazný nárůst proti minulosti (viz graf). Projevuje se zde nejvýrazněji podpora multietnických aktivit, podpora DNM v Praze (jiné subjekty) i celkový vzestup podpory projektů většiny menšinových spolků. I celkový počet projektů je o cca čtvrtinu vyšší. Z nich největší počet vykazují projekty romské (39) a slovenské menšiny (24), následují polské (17) a multietnické projekty (16).

Graf 6 Dotace v krajích za posledních 5 let

Samospráva úhrnem

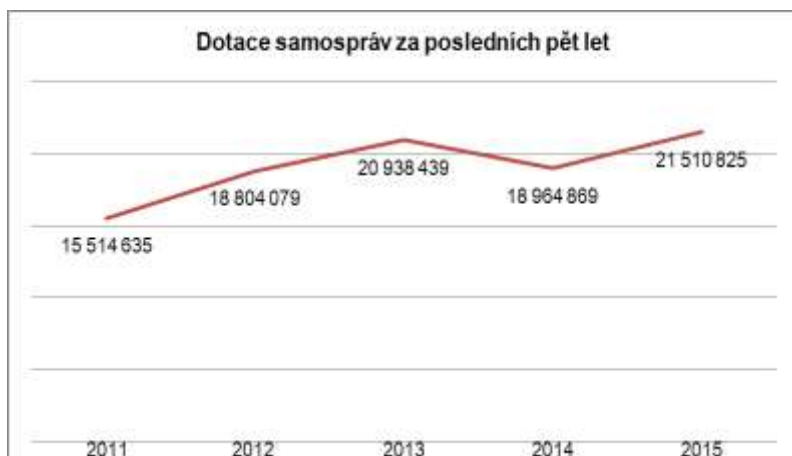
Graf 7 Dotace samosprávy úhrnem v roce 2015 po menšinách

Z porovnání dotací v roce 2013 a 2014 je patrný pokles o cca 10 %, nejmarkantnější u romských projektů, naopak podpora projektů polské menšiny je dlouhodobě stabilní.

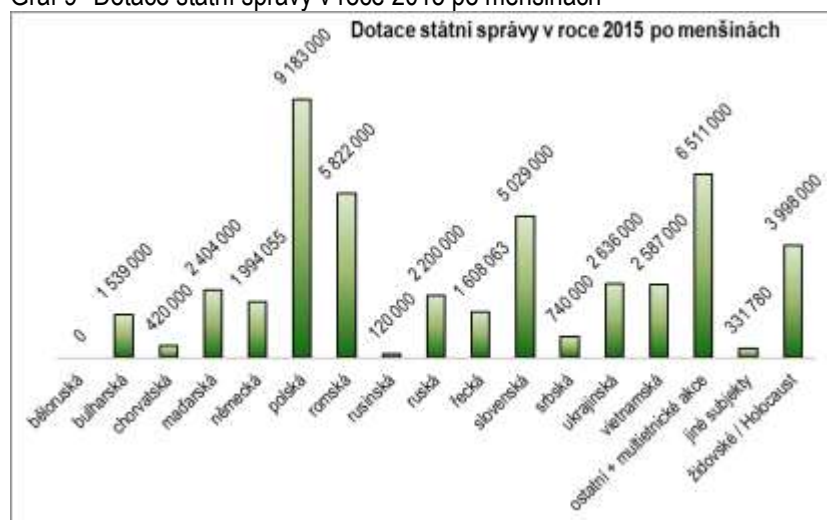
Co se počtu projektů týče, z celkového množství 340 projektů předložených samosprávám představují projekty polské menšiny cca 1/3 a romské projekty 1/4.

Graf 8 Dotace samospráv za posledních 5 let

Srovnání samospráv a státní správy

Graf 9 Dotace státní správy v roce 2015 po menšinách

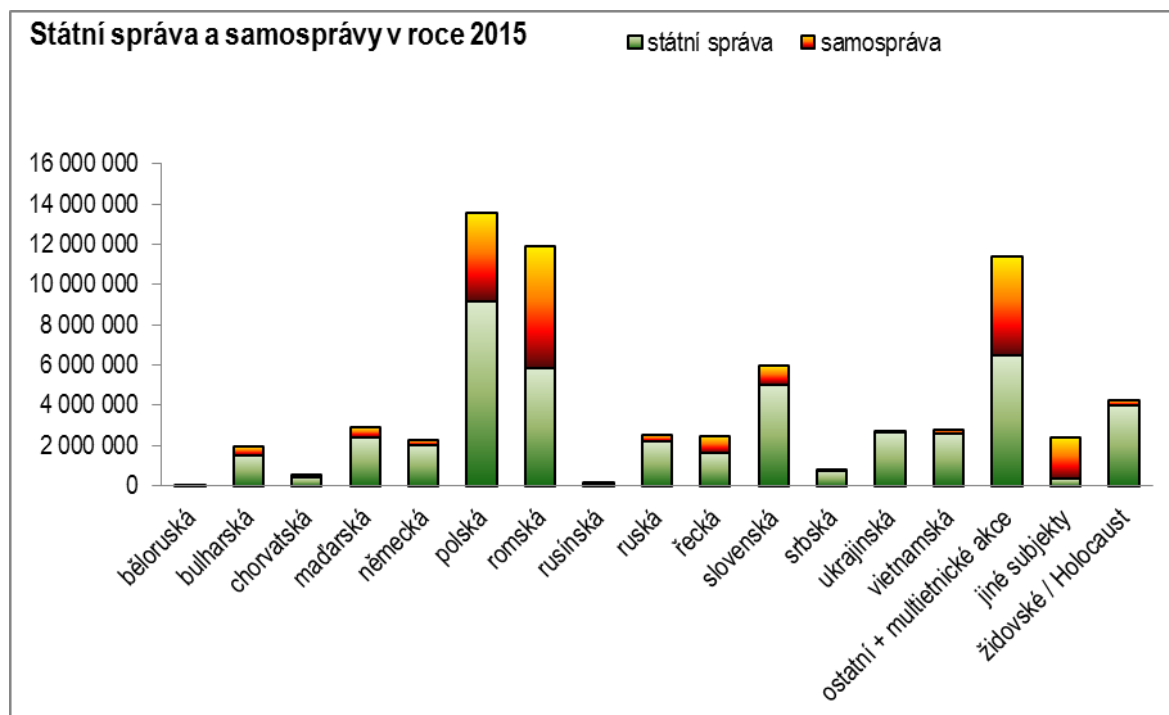

Graf 10 Dotace státní správy za posledních 5 let

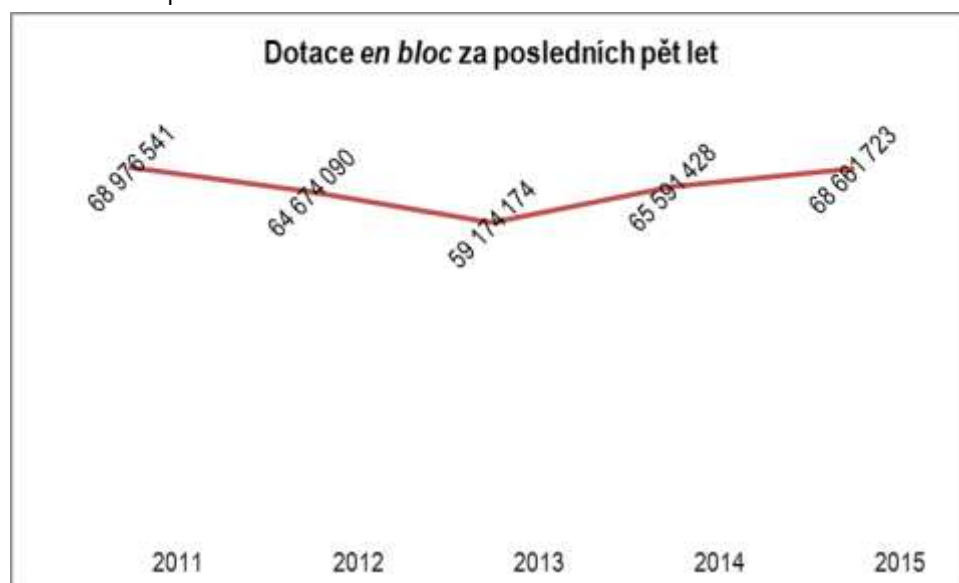
Jde o program *Vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy*, program *Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin*, program *Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin* a program *Implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků*. Na poklesu se podílí v první řadě program *Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin*, který je permanentně podhodnocen.

Graf 11 Dotace státní správy a samosprávy v roce 2015 úhmem

Ze srovnání s rokem 2014 vyplývá v roce 2015 pokračující celkový nárůst podpory projektů. Podílejí se na něm čím dál tím více samosprávy, především krajské. Stále větší podíl mají rovněž projekty multietnického charakteru (jako jsou např. festivaly a další veřejné akce).

Graf 12 Dotace en bloc v posledních 5 letech

13. Shrnutí reflexe národnostních menšin

Následující text shrnuje to nejpodstatnější z přílohy 11, kde je uvedena reflexe zástupců národnostních menšin.

- K problémům v životě společenství národnostních menšin (otázka č. 5 přílohy)

Podle zástupce polské menšiny v Radě vzhledem k tomu, že zjišťování národnosti ve sčítání lidu, domů a bytů je dobrovolné, se počet obyvatel, kteří národnost neuvádějí, stále zvyšuje (v roce 2011 to bylo již 25%). Z hlediska výpočtu velikosti menšiny v obci, který je stanoven poměrem k občanům české národnosti, je dřívější způsob výpočtu irelevantní, neboť k české národnosti nemůže být připočtena populace, která se nehlásí k žádné národnosti. Poláci zmiňují vedle toho i konkrétní problém užívání jejich mateřského jazyka při obřadech sňatků.

Jako problém bývá označován i vztah tradičně usídlených komunit s nově přichozími, kteří přicházejí s vlastními představami činnosti v ČR, přičemž nerespektují zdejší hodnotový systém (příkladem je ruská menšina, kdy je známo politické lobování některých agresivních jednotlivců upřednostňujících své osobní a skupinové zájmy v politických stranách i zákonodárném sboru). Mj. i z tohoto důvodu bývá vyslovován požadavek, aby se Rada zabývala výhradně tradičními společenstvími národnostních menšin. Na druhou stranu je ovšem zcela příznačně zmiňována generace nové imigrace jako naděje k oživení menšinové komunity (např. Rusínů).

Zástupcem ruské menšiny je v této souvislosti zmíněno působení médií a vliv politiků na ně. Prezentace národnostních menšin v mainstreamových médiích je často zástupci v Radě hodnocena jako zplošťující a nevhodně generalizující (např. rusínská a řecká menšina). Slovenská zástupkyně v Radě upozornila na absenci slovenštiny v České televizi.

Opakuje se porušování trestního zákoníku, § 355 (Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob) a § 356 (Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod), kdy organizace polské menšiny upozorňovaly orgány činné v trestním řízení na opakující se tendence nesnášenlivosti a xenofobie zveřejňované na internetových stránkách.

Němci i Chorvaté opakovaně zmiňují násilné dispersní usídlení v poválečném období a po převratu v roce 1948, které zabraňuje komunikaci. Situaci negativně ovlivňuje i věková struktura kromě těchto menšin i rusínské. Chorvatské menšině napomůže vybudování *Muzea moravských Chorvatů v Jevišovce*, na něž přispívá v posledních letech vláda.

O složitých vztazích uvnitř menšinových komunit se zmiňují ruský a slovenští zástupci v Radě. Problémy slovenské menšiny jsou permanentní. V té souvislosti jeden zástupce slovenské menšiny v Radě deklaroval jako problém uvnitř menšiny zřízení *Slovenského domu* v Praze bez předchozí diskuse se spolky slovenské menšiny, což druhý odmítá. Vztahy uvnitř ruské (ruskojazyčné) komunity mají bezprostředně vztah k předložské anexi Krymu a situaci na Ukrajině, ve své podstatě je zde jako zásadní problém chápána politická orientace Ruské federace a její propaganda. Podle ruského zástupce v Radě podstatná část ruské inteligence v ČR zaujímá k vývoji v Ruské federaci kritický postoj, nicméně jen část z ní si dovolí tento postoj veřejně deklarovat, ať už účastí na setkáních, přednáškách, konferencích nebo v sociálních sítích. Dochází tak k významné polarizaci uvnitř ruskojazyčné komunity v ČR.

Jako stále se opakující problém označují zástupci bulharské, polské a slovenské menšiny nedostatek finančních prostředků.

Romská členka Rady uvádí jako problém otázku diskriminace menšiny, jejího zaměstnávání a bydlení. Kromě toho chabý vliv Romů na řešení těchto problémů.

- K tématům, jimiž by se měla Rada prioritně zabývat

Podporovat a případně i iniciovat a koordinovat projekty, do kterých se zapojí více národnostních menšin, aby byly více viditelné a medializované. Tyto aktivity by měly

u majoritní společnosti (hlavně mezi dětmi a mládeží) postupně budovat větší porozumění a tolerantnost k odlišnému. Pokusit se takto vyvolat společenskou diskusi na menšinová a multikulturní témata. Popularizovat kladný pohled na menšiny, větší medializace jejich aktivit, větší prostor pro prezentaci menšin v ČT a ČRo (kulturní dědictví, odkaz významných osobností, významných stavebních památek a lokalit, atd.). Intenzivnější propagace mezi většinovým obyvatelstvem o právech národnostních menšin vyplývajících ze závazků Rámcové úmluvy a Charty. Věnovat více pozornosti a podpory oprávněným zájmům národnostních menšin a jejich organizacím se zřetelem na to, co tyto organizace deklarují a co doopravdy dělají pro integritu s českou majoritní společností a celoevropskými civilizačními hodnotami. Jenom za předpokladu účinné spolupráce a návazné angažovanosti veřejnoprávních médií je šance změnit dosavadní neúčinnou defenzivu v efektivnější obranu demokracie, která by dokázala čelit vydatně financované zahraniční propagandě, usilující o destrukci EU a naší stále ještě rodící se demokracie.

Věnovat se aktuálním problémům nárůstu pravicového extremismu, který je často spojen i s projevy antisemitismu a xenofobie. Je to téma, které se z podstaty věci hluboce dotýká všech národnostních menšin.

Řešit nedostatečnou finanční podporu v rámci dotačních programů národnostních menšin

Zabývat se zřízením poradenské linky pro odbornou pomoc (právní, lékařskou, sociální, apod.) v jazycích všech menšin.

Němci doporučují iniciovat novelu menšinového zákona tak, aby Rada integrovala všechny, i oficiálně neregistrované menšiny.³¹

Novelizace zákona o obcích a krajích s ohledem na sčítání lidu a výpočet procentního zastoupení menšin v obcích a městech.³²

Iniciovat diskusi o oživení menšinového školství i u menšin, které ho v plném rozsahu nemají, popř. zařazení nepovinné výuky menšinových jazyků na českých školách.

³¹ Pozn. předkl.: Není jasné, podle jakého klíče by mělo dojít k výběru zástupců těchto komunit; jiná věc je podpora projektů ostatních národnostně menšinových organizací, která možná je.

³² Český statistický úřad upozorňuje, že usnesením vlády ČR č. 5 ze dne 13. ledna 2016 ke způsobu realizace sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 byl schválen návrh provedení sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 založený na maximálním využití existujících administrativních zdrojů dat, doplněný obsahově redukováným terénním šetřením. S ohledem na skutečnost, že údaj o národnosti je údajem dobrovolným a počet obyvatel, kteří národnost neuvádějí, se stále zvyšuje, ČSÚ předpokládá, že údaj o národnosti nebude v rámci sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 zjišťován.

PŘÍLOHY

Veřejná správa na místní či regionální úrovni a národnostní menšiny

Obce

Sekretariát Rady požádal obce o počtu větším než 200 obyvatel, u nichž byl podle § 117 zákona o obcích, předpoklad ustanovení Výboru, či Výbor byl v minulosti ustanoven, o popis tamní situace na základě čtyř písemně položených otázek (odpovědi na otázky viz. text níže – obce jsou abecedně řazeny).³³ Texty odpovědí jsou ponechány v původním znění bez stylistických úprav.

Povinnost zřídit Výbor ze zákona má nyní pouze 60 obcí. Z tohoto počtu jich Výbor zřídilo 35 a 25 nezřídilo; jako důvod bývá uváděn nezájem obyvatel.³⁴ Některé obce Výbor mají, ač by jej podle posledního censu mít již nemusely (14), popř. mají Komisi Rady (4).

1. BYL V ROCE 2015 V PŮSOBNOSTI OBCE USTANOVEN VÝBOR PRO NÁRODNOSTNÍ MENŠINY (RADA / JINÝ ORGÁN / KOORDINÁTOR), JAKOU AGENDU KONKRÉTNĚ VYŘIZOVAL?

ALBRECHTICE / OLBRACHCICE (okr. Karviná)

Nejpočetnější skupinou národnostní menšiny v obci je polská národnostní menšina, která se také přihlásila k Chartě a splňuje podmínku zákona č. 234/2006 Sb., kterým se mění zákon o obcích ve znění pozdějších předpisů. (17% občanů tj. 680 občanů). Pro volební období 2014-2018 pracuje v obci tříčlenný Výbor. Ve své práci se zabýval stavem polského školství v obci, kulturně osvětovou činností Místní skupiny *Polského kulturně-osvětového svazu* (MS PZKO) a instalací dvojjazyčných nápisů (označení ulic).

AŠ (Cheb)

Výbor není nutno ze zákona zřizovat, byl v roce 2006 ustanoven (maximální počet členů 9), ale vzhledem k nezájmu politických subjektů není obsazen a nevykazuje žádnou činnost.

BOCANOVICE / BOCONOWICE (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor byl ustanoven i po volbách v říjnu 2014 a existoval v roce 2015.

³³ Výjimkou z obcí pod 200 obyvatel je obec Malá Štáhle, která Výbor zřídila (viz níže). Naopak např. obec Třebčice (okr. Plzeň-jih; 110 obyvatel, z toho 21% Ukrajinců) Výbor nezřizuje, s odkazem na velikost obce.

³⁴ Abertamy (Karlovy Vary; vietnamská, německá, slovenská - celkem 12%; v obci funguje spolek *Krušnohorský spolek Abertamy*, uskutečňující projekty, jež jsou financovány z Česko-německých fondů, a má přímou spolupráci se Saskem. Tyto aktivity nejsou podporou národnostní menšiny v pravém slova smyslu, byť členskou základnu tvoří i německy mluvící obyvatelstvo), Benešov nad Černou (Český Krumlov; vietnamská, německá, slovenská - celkem 11 %), Bílá (Frýdek-Místek; slovenská, - celkem 11%), Březovice (Mladá Boleslav; ukrajinská - celkem 11 %, v obci jsou krátkodobě ubytováni dělníci, především ukrajinského původu), Horní Blatná (Karlovy Vary; vietnamská, slovenská, německá; s německou menšinou se v případě potřeby komunikuje v němčině - celkem 10,5 %), Hranice (Cheb; slovenská, německá; nezájem obyvatel - celkem 10,54%), Hřensko (Děčín; vietnamská - celkem 21 %), Chvalovice (Znojmo; vietnamská, slovenská - celkem 10,4 %), Kosmonosy (Mladá Boleslav; polská, slovenská, vietnamská, ukrajinská - celkem 12 %), Lhotka nad Labem (Litoměřice; ukrajinská - celkem 11,5 %), Lipová (Děčín; romská, německá, slovenská - 10,60 %), Mochov (ukrajinská, slovenská - celkem 10 %; v obci se zdržuje více občanů Ukrajiny, v menší míře občanů Moldavské republiky a Běloruské republiky. V řádech jedinců se jedná o občany SRN, Polské republiky, Slovenska atd. Z neoficiálních zdrojů je známo, že v obci pobývají i občané Rumunska. Občané Ukrajiny, kteří jsou z národnostních menšin v obci zastoupeni nejvíce, neprojevují snahu o ustanovení Výboru či jiného orgánu, který by jakkoli zastupoval jejich zájmy. V obci jsou povětšinou pouze ubytováni, za práci dojíždějí a vrací se ve večerních hodinách. V obci s nimi nejsou zaznamenány žádné problémy), Moldava (Teplice; vietnamská, slovenská - celkem 12,6 %), Nové Sedlo (Sokolov; německá, slovenská, maďarská, bulharská - celkem 12 %), Nupaky (Praha-východ; ukrajinská, slovenská, ruská - 11 %), Pernink (Karlovy Vary; německá, slovenská, vietnamská), Petrovice (Ústí n.L.; vietnamská, slovenská - celkem 12,3 %), Potůčky (Karlovy Vary; vietnamská, slovenská - celkem 13 %), Přimda (Tachov; vietnamská, slovenská - 13%), Rozvadov (Tachov; vietnamská, slovenská - celkem 14 %), Selmice (Pardubice; ukrajinská - celkem 10 %; opět sezónní dělníci), Staré Sedlo (Sokolov; německá, slovenská, maďarská - celkem 12 %), Strážný (Prachatice; vietnamská - 18,3 %), Střítež (Český Krumlov; ukrajinská, slovenská - celkem 11 %), Světlík (Český Krumlov; slovenská - celkem 12 %), Trnová (Praha-západ; ruská, slovenská - celkem 13 %), Vestec (Praha západ; vietnamská, slovenská, ukrajinská; obec má dobré vztahy s vietnamskou menšinou), Žacléř (Semily; německá, slovenská - celkem 10 %).

BUKOVEC / BUKOWIEC (Frýdek-Místek)

Pětičlenný Výbor pokračoval v činnosti i po komunálních volbách v říjnu 2014. Zabýval se spoluprací mezi spoluobčany polské a české národnosti.

BYSTRÝCE / BYSTRZYCA (Frýdek-Místek)

V obci funguje trvale Výbor od roku 2002. V současné době jej tvoří tři členové, z toho jeden český a dva polské národnosti. Na svých jednáních v roce 2015 projednával problematiku sjednocení dvojjazyčných tabulí na území obce a jednacím jazyka u svatebních obřadů.

ČESKÁ TŘEBOVÁ (Ústí nad Orlicí)

Výbor není nutno ze zákona zřizovat, ve městě je dlouhodobě Radou města ustavena osmičlenná *Komise pro integraci národnostních menšin*, která se prakticky zabývá pouze problematikou romské menšiny.

ČESKÝ TĚŠÍN / CZESKI CIESZYN (Karviná)

Jedenáctičlenný Výbor se v roce 2015 zabýval poskytováním dotací z rozpočtu města na podporu kulturních a sportovních aktivit národnostních menšin, jeho členové byli seznámeni s činností *Kongresu Poláků v ČR* a členové výboru doporučili předložit zastupitelstvu města následující plán práce na celé volební období: Sledování průběhu implementace a dodržování práv národnostních menšin zakotvených v právní úpravě menšinového zákona, Rámcové úmluvy a Charty - projednávání souvisejících záležitostí; sledování stavu dvojjazyčných jazykových označení ve smyslu ustanovení § 29. odst. 2 zákona o obcích a projednávání souvisejících problémů; návštěva klíčových institucí zabývajících se problematikou národnostních menšin ve městě a seznámení se s jejich činností; sledování podpory kulturních aktivit národnostních menšin ze strany města a přijímání doporučení v této oblasti; sledování aktuálních trendů týkajících se vývoje národnostního složení města a přijímání doporučení týkajících se vhodného reagování na tyto trendy.

DOLNÍ LOMNÁ / ŁOMNA DOLNA (Frýdek-Místek)

Pětičlenný Výbor byl zřízen již v roce 2002 a pokračuje v činnosti, po komunálních volbách v roce 2014 byl zvolen nový předseda. Schází se třikrát do roka. Projednal požadavek na zavedení dvojjazyčných nápisů na vjezdové tabule do obce, v roce 2015 ani v předchozích letech obec neměla žádné problémy nebo otevřené otázky v oblasti národnostně menšinové politiky. Pracovníci obecního úřadu, zastupitelstvo obce a členové Výboru se aktivně podílejí na koordinaci života všech občanů v obci, bez rozdílu národnosti.

HNOJNÍK / GNOJNIK (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor se od samého začátku (i po volbách v roce 2014) zabývá dvojjazyčností v obvodu obce. Dvojjazyčné označení vjezdových a výjezdových tabulí slouží svému účelu. Drobná poškození jsou následně opravena subjektem zřízeným obcí.

HORNÍ LOMNÁ / ŁOMNA GÓRNA (Frýdek-Místek)

V obci byl sice i v roce 2015 tříčlenný Výbor, nevyvíjel ale žádnou činnost, podle vlastního vyjádření v obci žijí národnostní menšiny v souladu, není nutno řešit žádné národnostní rozepře.

HORNÍ SUCHÁ / SUCHA GÓRNA (Karviná)

V obci je založen Výbor od roku 2002 a stále pracuje v pětičlenném složení. V něm jsou tři zástupci polské menšiny a dva členové, reprezentující majoritní českou národnost. Výbor se zabýval činností národnostních menšin, zvláště aktivitami polské národnostní menšiny, ale soustavně věnuje pozornost také integraci romské komunity.

HRÁDEK / GRÓDEK (Frýdek-Místek)

I v roce 2015 působil v obci tříčlenný Výbor. Jeho členy jsou příslušníci polské menšiny.

CHEB

Komise pro národnostní menšiny při Radě města vznikla v listopadu roku 2006, kdy nahradila a rozšířila bývalou komisi pro romské záležitosti. Činnost Komise pokračovala ve své činnosti také po komunálních volbách na podzim roku 2010. V roce 2015 byla tvořena zástupci delegovanými politickými stranami a uskupeními, které se po volbách etablovaly v zastupitelstvu města. Zároveň v ní byli zastoupeni dva zástupci romského sdružení a jedna zástupkyně *Svazu Němců*. Zástupce vietnamské komunity se od roku 2013 zúčastňuje zasedání jako host. Dále byli jako hosté přizváni i zástupci městské policie a Policie ČR. Byly projednávány náměty a materiály, např. podání žádosti na neinvestiční dotaci *Podpora terénní práce na rok 2016*; financování romských organizací; seznámení se s informacemi ze školení romských specialistů a ze života Romů na Slovensku; seznámení s informacemi z Výboru pro spolupráci se samosprávami a koncepcí romské integrace Romské rady.

CHOTĚBUZ / KOCOBĘDZ (Karviná)

Výbor působí od roku 2006, po komunálních volbách na podzim roku 2014 je pětičlenný. Nemusel řešit žádné problémy, zabývá se např. překladem webovských stránek.

JABLUNKOV / JABŁONKÓW (Frýdek-Místek)

Sedmičlenný Výbor byl ustanoven v roce 2000, po volbách v roce 2014 došlo ke změně počtu na devět (7 polské a 2 české národnosti). Zabýval se dotačním řízením Ministerstva kultury na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v ČR v roce 2016, novelizací vyhlášky č. 173/1995 Sb., dopravní řád drah – hlášení v polštině na železničních nádražích okresů Frýdek-Místek a Karviná, novelizací zákona o kronikách, prováděním svatebních obřadů v jazyce národnostních menšin v obcích s více než 10% podílem obyvatel národnostních menšin a poškozováním informačních tabulí s dvojjazyčnými zápisy.

JOSEFOV (Sokolov)

Současný Výbor má tři členy a nulovou činnost.

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU (Jeseník)

Po komunálních volbách v říjnu 2014 byl ustaven pětičlenný Výbor. Konkrétně se zabýval vyjasněním spolupráce s asistentem pro romské děti, působícím v místní ZŠ a MŠ. Také spolupracuje s Městským úřadem Jeseník, orgánem pro sociálně-právní ochranu dětí a s organizací *Darmoděj z.ú.* (poskytovatel sociálních a zdravotních služeb).

KOMORNÍ LHOTKA / LIGOTKA KAMERALNA (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor neřešil žádné problémy, jen běžné záležitosti.

KOŠAŘISKA / KOSZARZYSKA (Frýdek-Místek)

V roce 2015 působil v obci tříčlenný Výbor.

KRAJKOVÁ (Sokolov)

Přestože jej není nutno ze zákona zřizovat, i v roce 2015 existoval v obci tříčlenný Výbor (zástupkyně české, německé a romské národnosti).

KRAVAŘE (Opava)

Výbor není nutno ze zákona zřizovat, přesto v roce 2015 pracoval tříčlenný Výbor i po komunálních volbách v říjnu. Zabýval se tvorbou pozitivních česko-německých vztahů, utvářením povědomí o nutnosti spolupráce příslušníků menšin a všeobecného povědomí o vzájemné snášenlivosti (zejména ze strany české majority), začleňováním příslušníků národnostních menšin do majoritní společnosti, včetně dodržování jejich práv a povinností.

KRÁSNO (Sokolov)

V roce 2015 existoval ve městě pětičlenný Výbor, i když jej není nutno ze zákona zřizovat.

LIBAVSKÉ ÚDOLÍ

Tříčlenný Výbor je zřízen od roku 2010. Neměl žádné podněty, v obci není organizace menšin.

MALÁ ŠTÁHLE (Bruntál)

Tříčlenný Výbor fungoval i v roce 2015, přestože jej ze zákona není nutno zřizovat.

MERKLÍN (Karlovy Vary)

Tříčlenný Výbor byl v obci ustanoven v roce 2006 a pokračoval v činnosti i po komunálních volbách v roce 2014. Není jej nutno ale ze zákona zřizovat, ostatně ani žádná organizace národnostních menšin se v obci nevyskytuje.

MIKULÁŠOVICE (Děčín)

Není jej nutno ze zákona zřizovat, přesto byl i v roce 2015 ustanoven tříčlenný Výbor (předseda, zástupce německé a romské menšiny). Hlavními tématy jeho jednání bylo zřízení místa asistenta prevence kriminality, založení sociálního podniku pro podporu začlenění sociálně znevýhodněných občanů, založení boxerského klubu, který je zaměřen mj. i na sportovní aktivity pro Romy.

MILÍKOV / MILIKÓW (Frýdek-Místek)

V obci byl i v roce 2015 tříčlenný Výbor. Monitoroval situaci soužití v obci i v místní škole. Soužití polské menšiny s ostatními občany naší obce považuje za pozitivní.

MOSTY U JABLUNKOVA / MOSTY KOŁO JABLONKOWA (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor pracoval i v roce 2015. Výbor měl v roce 2015 jedno jednání.

NAVSÍ / NAWŚIE (Frýdek-Místek)

V obci je - se zvláštním zřetelem na potřeby nejpočetnější polské menšiny - zřízen tříčlenný Výbor, jehož všichni členové se hlásí k polské národnosti.

NEJDEK (Karlovy Vary)

V roce 2015 se hledal důvod existence Výboru, zákonné důvody nejsou totiž naplněny. Byl dohodnut nový směr, a to postupně seznamovat obyvatele města s národnostními menšinami žijícími na jeho území, do čehož byly zapojeny i školy. Začal se připravovat *Den národnostních menšin*, který se uskutečnil na konci roku 2015 se zaměřením na ukrajinskou menšinu. Dále se Výbor zabýval možností získání partnerských měst ve státech, odkud pochází národnostní menšiny. Třetí aktivitou byla debata nad vznikem a způsobem provozování nízkoprahového zařízení pro děti a mládež v Nejdku, jenž je sociálně vyloučenou lokalitou.³⁵

NOVÁ VES (Sokolov)

Již v roce 2006 byl v působnosti obce ustanoven tříčlenný *Výbor pro sport, kulturu a národnostní menšiny*. Ze zákona není povinnost jej zřizovat.

NÝDEK / NYDEK (Frýdek-Místek)

Výbor byl v obci ustanoven po komunálních volbách v roce 2014. Je složen ze tří členů polské národnosti a dvou členů národnosti české. V tomto složení působil i v roce 2015.

OLOVÍ (Sokolov)

Výbor je tříčlenný. Ze zákona nemá obec povinnost jej zřizovat. V roce 2015 nebyly žádné problémy, kterými by se zabýval.

ORLOVÁ (Karviná)

Šestičlenný Výbor byl ve městě ustanoven již v roce 2005, i když jej po sčítání lidu v roce 2011 není nutno ze zákona zřizovat. Je rovněž zřízena funkce koordinátora pro národnostní menšiny.

³⁵ www.nejdek.cz

PETROVICE U KARVINÉ / PIOTROWICE KOŁO KARWINY (Karviná)

V obci je ustanoven sedmičlenný Výbor již od roku 2002. Náplň jeho práce zůstává stejná.

PÍSEČNÁ / PIOSECZNA (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor neřešil ani v roce 2015 problémy postavení národnostních menšin v obci.

PÍSEK / PIOSEK (Frýdek-Místek)

I po komunálních volbách v roce 2014 působil v obci tříčlenný Výbor.

PRAHA 8

Od roku 2014 existuje v MČ devítičlenná *Komise pro sociální věci a národnostní menšiny*, která program své práce zpracovávala na základě zkušeností z předchozích let.

ROPICE / ROPICA (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor v obci existoval i v roce 2015.

ŘEKA / RZEKA (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor byl zřízen v roce 2006 a fungoval i v roce 2015. Spolupracuje s MS PZKO.

SMILOVICE / ŚMIŁOWICE (Frýdek-Místek)

V obci je i po volbách v roce 2014 zřízen tříčlenný Výbor, spolupracuje s MS PZKO.

STANOVICE (Karlovy Vary)

Výbor není nutno ze zákona zřizovat, přesto funguje od roku 2007.

STONAVA / STONAWA (Karviná)

V obci byl i v roce 2015 pětičlenný Výbor. Zabýval se především činností a aktivitami polské menšiny v obci, která je institucionalizována zejména v MS PZKO. Kromě těchto převážně kulturních aktivit mapoval situaci v národnostním školství a všímal si podnětů z řad členů výboru. Jeho předseda je pravidelně zván na všechny akce pořádané polskou menšinou a pravidelně se jich také zúčastňuje.

STRÍTEŽ / TRZYCIEŻ (Frýdek-Místek)

Tříčlenný Výbor se v roce 2015 zabýval aktuální situací polské menšiny v obci, měl dvě jednání.

TĚRLICKO / CIERLICKO (Karviná)

Po volbách v roce 2014 byl stanoven pětičlenný Výbor, který se věnoval dvojjazyčným nápisům, dotační politice, národnostnímu školství a akcím společenských organizací.

TŘANOVICE / TRZANOWICE (Frýdek-Místek)

V obci byl i po volbách v roce 2014 ustanoven tříčlenný Výbor, neřešil konkrétní problémy.

TŘINEC / TRZYNIEC (Frýdek-Místek)

Výbor měl 11 členů, z toho dva slovenské národnosti, šest polské, po jednom řecké, romské a německé národnosti.

VEJPRTY (Chomutov)

Vzhledem k tomu, že v říjnu 2014 byly volby do zastupitelstev obcí, obměnil se i Výbor (změnil se jeho předseda), členové zůstali stejní z toho důvodu, že práci znají. Ve výboru jsou členové české, německé a romské menšiny, je sedmičlenný. Výbor měl pro rok 2015 zpracovanou koncepci, která byla směřována na koordinaci aktivit národnostních menšin, podpora vzájemného dialogu mezi majoritou a menšinami, navazování kontaktů s Německem a dalšími Výbory v regionu - výměna zkušeností, vzájemná pomoc, odborná sociální pomoc, poskytování terénní práce, pomoc těmto menšinám v uplatnění na trhu práce apod.

V neposlední řadě je potřeba zmínit příhraniční spolupráci a mimoškolní aktivity základní školy. Děti z Vejprtu navštěvují MŠ v Bärensteinu. Žáci ZŠ v rámci škol se navštěvují a probíhají i různé soutěže. Je nutno zmínit i *Klub seniorů*, ve kterém také působí seniorky německé národnosti.

VENDRYNĚ / WĘDRYNIA (Frýdek-Místek)

V obci působí pětičlenný Výbor již od listopadu 2002. Je zřízen k ochraně práv hlavně polské menšiny, ke které se hlásí celá třetina obyvatel obce. K jiným menšinám se hlásí jednotlivci, nejsou nijak organizováni ani neprojevují z pohledu národnostní příslušnosti potřebu ochrany či podpory. Složení: česká národnost jeden člen, polská čtyři členové. V roce 2015 se Výbor sešel pětikrát. Téma jednání: zjišťování důvodů, pro které se *České dráhy* bránily zavedení dvojjazyčnosti na vendryňském vlakovém nádraží, ačkoliv Vendryně patřila k prvním obcím, které o dvojjazyčnost požádaly. Po urgenci starosty obce byly na nádraží umístěny cedule s dvojjazyčným označením názvu stanice. Dvojjazyčnost ostatních nápisů na nádraží nebyla řešena. Cedule byly zatím jen jednou vandaly zničeny a byly opraveny na náklady obce. Organizací tradičního výjezdního zasedání Výboru na Trojmezí za účasti zastupitelů partnerských obcí a hraničních obcí z Trojmezí se potvrdila se důležitost tohoto neformálního setkání v plánování společných aktivit v této hraniční oblasti. Výbor poukazoval na problémy spojené s vedením obecní kroniky a žádal o náhled do obsahu a o plnou dvojjazyčnost vedení kroniky. Zastupitelstvo vzalo tento požadavek na vědomí a rada obce souhlasila s požadavkem dvojjazyčnosti pod podmínkou, že předseda Výboru zajistí finanční prostředky na překlad kroniky. V této době je česká verze kroniky překládána do polštiny a připravuje se financování překladu formou projektů vyhlašovaných na podobné účely koncem roku. Pro případ nutnosti pokrytí nákladů v dřívějším termínu připravujeme veřejnou sbírku na krytí některých nákladů spojených s dodržováním dvojjazyčnosti. Výbor se také zabýval nedostatečnou úrovní dvojjazyčnosti obecních webových stránek. Do polštiny jsou přeloženy hlavní odkazy a některé dlouhodobě neměnné texty. Zastupitelstvo vzalo na vědomí doporučení výboru určit kontaktní osobu odpovědnou za dvojjazyčnost webu a za průběžnou aktualizaci stránek. Na obecním úřadu chybí osoba s takovými jazykovými kompetencemi, které by jí umožňovaly průběžně tvořit polské verze textů. Řešení tohoto problému bylo prozatím odloženo. Výbor doporučil zastupitelstvu obce, aby uložilo radě obce dodržování zásad dvojjazyčnosti ve všech tištěných projevech obecního úřadu, směřovaných občanům Vendryně; tj. při zadávání publikací a při vyvěšování nových informačních tabulí na území obce. V této oblasti chybí směrnice nebo doporučení, do jaké míry anebo jak by se měla dvojjazyčnost řešit. V tomto směru došlo v naší obci k nápravě a u většiny obecních tištěných materiálů byla dvojjazyčnost dodržena dle doporučení Výboru. Výbor se zabýval chybějící dvojjazyčností a požadavkem na doplnění textů o polské překlady na všech informačních tabulích rozmístěných v obci v souvislosti se společným projektem partnerských obcí. Zde zatím nedošlo k nápravě, je však přislíbena starostou. Výbor inicioval a podpořil svými materiály výstavu o vendryňských obětech 2. světové války, o účasti občanů v odboji a o životě ve Vendryni v této době, kterou zorganizovaly společně česká a polská škola. Výstava se žákům a učitelům povedla a měla pozitivní ohlas v médiích. V souvislosti s připravovanou obecní výstavou v síni tradic ve Staré škole výbor žádal letopiseckou komisi o náhled do obsahu a o dodržení plné dvojjazyčnosti textových materiálů. Do letopisecké komise byli přizváni i představitelé polské menšiny. Bylo jim tak umožněno podílet se na změnách dříve připraveného obsahu a na plném překladu textů výstavy. Rada obce vyzvala představitele polské menšiny k pokrytí nákladů za překlad. V této situaci jeden z členů letopisecké komise přislíbil zajistit potřebné finance. V této chvíli je tato otázka řešena společně se zajišťováním prostředků na překlad kroniky a v krajním případě bude zahrnuta do stejné veřejné sbírky. Výstava je příkladem správně řešené dvojjazyčnosti. Výbor poukazoval na chybějící polský ekvivalent názvu na tabuli označujícího síň tradic na Staré škole. Na problém bylo upozorněno i na stavební a letopisecké komisi. Jedná se o citlivou záležitost, jelikož jde o bývalou budovu polskojazyčné katolické školy. Přislíbena je i dvojjazyčné označení dveří kanceláří obecního úřadu.

VĚLOPOLÍ / WIELOPOLE (Frýdek-Místek)

Výbor byl ustanoven již v roce 2002. V roce 2015 nevyřizoval žádnou agendu.

VYSOKÉ MÝTO (Ústí nad Orlicí)

Jedenáctičlenná *Komise pro etnické menšiny* existuje jako poradní orgán Rady města od roku 2003. Zabývá se v první řadě romskou menšinou.

ŽERNOV (Semily)

Výbor byl ustanoven k 1. lednu 2015. Výsledky censu v roce 2011 (15% obyvatel ukrajinské národnosti a 7 % bulharské) byly způsobeny přítomností sezónních zelinářských dělníků. Nicméně někteří dělníci původem z Ukrajiny v obci stále žijí, proto byl Výbor zřízen. V komunikaci nejsou žádné problémy.

2. JAKÁ BYLA V ROCE 2015 SPOLUPRÁCE OBCE POPŘ. VÝBORU PRO NÁRODNOSTNÍ MENŠINY (RADY / JINÉHO ORGÁNU) S ORGANIZACEMI PŘÍSLUŠNÍKŮ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN?
--

ALBRECHTICE

Spolupráce Výboru s polskou menšinou je na dobré úrovni. Jedná se o národnostní menšinu sdruženou v MS PZKO, se ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím a Rodičovským sdružením (*Macierz Szkolna*). Materiální zabezpečení školy je na dobré úrovni, problémem však zůstává malý počet žáků, jedná se však o přirozený úbytek, který není způsoben diskriminací. V současné době polskou školu navštěvuje celkem 30 dětí, z toho 10 žáků navštěvuje ZŠ a 20 dětí MŠ. Člen Výboru byl jmenován členem Školské rady uvedené školy pro období od 1. ledna 2015 do 31. prosince 2017. V roce 2015 byla na schůzi výboru přizvána předsedkyně MS PZKO a ředitelka polské školy. Předseda výboru a vedení obce se zúčastnili akcí pořádaných MS PZKO v průběhu roku.

BOCANOVICE

Spolupráce s polskou menšinou je nepřetržitá (dva členové zastupitelstva jsou jejími příslušníky). Byla uskutečněna společná kulturní akce pro děti, Mikuláš. V roce 2015 byl zorganizován *Den obce Bocanovice*, všechna sdružení se na přípravě podílela.

BUKOVEC

MS PZKO, jeden z několika místních spolků, se podílela na organizaci *Dne obce 2015*. Spolupráce je bezproblémová. Obec finančně podpořila místní ZŠ s polským jazykem vyučovacím při organizaci divadelního představení *Popelka*. *Dům PZKO* neslouží výhradně polské menšině, ale je využíván ke společenským a kulturním akcím i ostatními spolky.

BYSTŘICE

Příslušníci národnostních menšin sehrávají v obci významnou úlohu. Kromě typických organizací, jako jsou PZKO (Polski Związek Kulturalno Oświatowy) nebo Matice školská, tvoří příslušníci národnostních menšin významné procento dalších nestátních neziskových organizací (NNO), sdružení a církví. Z pohledu obce a Výboru je spolupráce velmi dobrá.

ČESKÁ TŘEBOVÁ

Ve městě neexistují organizace příslušníků národnostních menšin.

ČESKÝ TĚŠÍN

Spolupráce s organizacemi příslušníků národnostních menšin byla stejně jako v minulosti dobrá, neboť prostřednictvím členů Výboru je zde přímá návaznost zejména na *Kongres Poláků v České republice*, *Hlavní výbor i MS PZKO a Svaz Němců Těšínského Slezska*.

DOLNÍ LOMNÁ

Členové Výboru pracují zároveň ve výboru MK PZKO. Ten každoročně hraje na Velikonoce divadlo. Společným úkolem obce a Výboru je snaha o zachování a fungování školy s polským jazykem vyučovacím v obci. Existuje bezproblémová vzájemná komunikace na obecním úřadě v nářečí polské menšiny. Funguje velice dobrá spolupráce obce i Výboru na kulturních akcích pořádaných obcí (je dodržována dvojjazyčnost). Ve zpravodaji *Lomná*, který vychází měsíčně, se zveřejňují články v menšinovém jazyce. Členové Výboru jako každoročně pomáhali při organizování VIII. euroregionálního jarmarku v Dolní Lomné konaného 3. října 2015. Dále Výbor pomáhal při organizování Mikuláše pro děti z polské i české ZŠ. V obci je rovněž Klub důchodců, ve kterém jsou členové obou národností, spolupráce je výborná.

HNOJNÍK

Spolupráce vedení obce a Výboru s příslušníky polské menšiny je na velmi dobré úrovni. Bylo zorganizováno několik akcí společnými silami obce, Výboru a Výboru pro kulturu a sport (*Hnojnické odpoledne*, zájezd do Krakova a Rozsvícení vánočního stromu).

HORNÍ SUCHÁ

Tradičně dobrá spolupráce je s organizací polské menšiny (MS PZKO), se ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím a s obecní knihovnou, v jejích sbírkách jsou bohatě zastoupeny rovněž knihy a časopisy v jazyce polském a slovenském. Pokračovala spolupráce Výboru se spolkem *Vzájemné soužití*, který zastupuje občany romské komunity soustředěné v Horní Suché.

HRÁDEK

Spolupráce obce a polské menšiny byla na velmi dobré úrovni. Příklady společně organizovaných akcí: Novoroční turnaj ve stolním tenisu, *Běh Hrádkem*, *Olympiáda obecních spolků*, *Den obce*. Starosta obce, zastupitelé i ostatní obyvatelé obce se zúčastňují kulturních a společenských akcí pořádaných polskou menšinou.

CHEB

Strategický plán lokálního partnerství pro období 2013-2015 vznikl v návaznosti na původní *Strategický plán na období 2010 - 2012* a stal se zvláštní částí *Komunitního plánu rozvoje sociálních služeb města Chebu pro oblast sociálního začleňování*. Tento dokument vznikl ve spolupráci s Agenturou, členů lokálního partnerství a koordinátora inkluzivních nástrojů, který je členem realizačního týmu *Individuálního projektu města Chebu*. Z předchozího Strategického plánu vyplynul projekt *Individuální projekt města Chebu na změnu situace sociálně vyloučených obyvatel města, zejména obyvatel sídliště Zlatý vrch*, který byl od roku 2012 realizován, a to realizací těchto klíčových aktivit: *Terénní sociální práce na sídlišti Zlatý vrch*, *Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež nad 15 let*, *Nejlepší učebnou je pracoviště*, *Dluhové poradenství*, *Poradenství pro osoby ohrožené recidivou drogové závislosti a osoby blízké*, *Raná péče*, *Krizová pomoc*. Ze Strategického plánu vzešel další projekt: *Systém prostupného bydlení*. Na těchto projektech se podíleli v určité míře i zástupci komise pro národnostní menšiny, kteří přispěli svými zkušenostmi, ale i poznatky. V tomto směru lze hodnotit spolupráci komise s orgány města jako velmi dobrou. Náměty k řešení podaných návrhů ze strany zástupců národnostních menšin byly v komisi pro národnostní menšiny vždy projednány a řešeny, např. požadavek pořádání kursů českého jazyka v Chebu pro občany vietnamské i mongolské komunity a právní poradenství cizincům. Byla navázána spolupráce s *Centrem na podporu integrace cizinců* pro Karlovarský kraj. To poskytuje právní poradenství cizincům v Karlových Varech, ale po domluvě nabídlo možnost poskytnutí právního poradenství i cizincům v Chebu.

CHOTĚBUZ

Vzhledem k tomu, že čtyři z pěti členů Výboru jsou delegovaní zástupci organizací zastupující národnostní menšiny, je spolupráce bezproblémová.

JABLUNKOV

Spolupráce obce s organizacemi příslušníků národnostních menšin (*MS PZKO* a *Macierz Szkolna – Matice školská*) byla v roce 2015 na oboustranně dobré úrovni. Svědčí o tom finanční dotace obce na široké aktivity polské menšiny a reciproční účast různých pěveckých a tanečních souborů *MS PZKO* a *ZŠ Henryka Sienkiewicze* s polským jazykem vyučovacím v Jablunkově na akcích pořádaných obcí.

KOMORNÍ LHOTKA

V obci působí *PZKO*, které mimo jiné pořádá kulturní akce (divadlo, ples, den dětí). Obec takové aktivity vždy podporuje. Dále obec spolupracuje se *ZŠ* a *MŠ* s polským jazykem vyučovacím v Hnojníku, do které chodí i děti z obce. Kulturní akce pořádá i *Slezská církev evangelická*, která také prezentuje aktivity dvojjazyčně, např. rozsvěcování obecního vánočního stromku nebo vánoční koncert.

KOŠAŘISKA

V roce 2015 Výbor monitoroval situaci společného soužití v obci a také v místní *ZŠ* a *MŠ*. Soužití menšiny Poláků s ostatními občany obce považuje Výbor za velmi pozitivní. Vzájemná tolerance přispívá k tomu, že nedochází k žádným národnostním střetům. Výbor se společně s místní polskou organizací *PZKO* a obcí podílel na kulturních akcích během roku, například *Výstava lidových řemesel* apod.

KRAJKOVÁ

V náplni Výboru je mj. péče o hroby německých farářů a hudebníka G. Jakoba - významných rodáků. V průběhu celého roku se jeho členky starají o zrenovovanou kapličku sv. Trojice.

KRAVAŘE

Město dlouhodobě spolupracuje s jedinou organizací národnostních menšin ve městě, a to se spolkem *Kruh přátel Německa* (*Deutscher Freundeskreis*), který patří do *Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Tato organizace vyvíjí pravidelné aktivity na udržení jazyka a kultury ve městě (kulturní vystoupení, jazykové kurzy, bohoslužby v německém jazyce, veřejně přístupná knihovna s německými tituly, organizování výstav, přednášek, setkávání příslušníků německé menšiny na zámku v Kravařích, atd.)

MALÁ ŠTÁHLE

V obci není žádná národnostní menšina organizována.

MIKULÁŠOVICE

Vytvoření místa *Asistenta prevence kriminality* (asistent je člen Výboru), založení a fungování sociálního podniku *Následovníci Ignaze Roslera*, z. ú. (osm nových pracovních míst, z toho pět obsazeno Romy), založení boxerského klubu (v předsednictvu jsou dva členové Výboru).

MILÍKOV

Spolupráce výboru a organizací příslušníků národnostních menšin je tradičně velmi dobrá. V obci fungují dvě organizace *PZKO*, které se podílejí především na rozvoji kultury v obci.

MOSTY U JABLUNKOVA

Spolupráce s organizacemi příslušníků polské menšiny byla dobrá a vzájemně prospěšná.

NÁVSI

Organizacemi příslušníků národnostních menšin, působícími na území obce, jsou především dvě *MS PZKO*, jedna v centru obce (přes 300 členů), a druhá v osadě Návsí-Jasení (cca 80 členů). Spolupráci ze strany obce s těmito organizacemi lze charakterizovat jako poměrně intenzivní. Podněty a požadavky představitelů těchto organizací jsou brány v potaz při

výkonu samostatné působnosti obce, v patnáctičlenném zastupitelstvu obce jsou i příslušníci polské menšiny. Vedení obce - starostka, místostarostka, členové rady obce - se dle svých časových možností zúčastňují akcí pořádaných výše uvedenými organizacemi (koncerty, výstavy, společenské akce, folklorní či ochotnická představení apod.).

NOVÁ VES

Obec v roce 2015 spolupracovala s o.p.s. *Kotec*. Tato organizace poskytovala jednou týdně občanům obce následující sociální služby: sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SAS) a terénní drogový program. I přes kvalitní a profesionální přístup pracovníků organizace, nelze za rok 2015 hovořit o vysokém počtu podpořených klientů. Důvodem je především nízká motivace občanů řešit svou nepříznivou životní situaci.

NÝDEK

Spolupráci obce s organizací příslušníků polské menšiny lze hodnotit jako dobrou.

OLOVÍ

Nevyskytly se jakékoliv požadavky organizací či aktivity národnostních menšin.

ORLOVÁ

Každoročně se připravuje *Festival národnostních kultur*, na němž se podílejí příslušníci národnostních menšin. Spolupráce města a Výboru je velmi dobrá, město se podílí i finančně, organizačně pomáhá s přípravou. Prezентují se na něm zástupci polské, slovenské a romské menšiny. Festivalu se účastní rovněž zástupci spřátelených měst. V roce 2015 šlo již o 9. ročník.

PETROVICE U KARVINÉ

Stejně jako v minulosti je spolupráce s organizacemi příslušníků národnostních menšin na velmi dobré úrovni. V obci jsou dvě společenské organizace, a to PZKO Petrovice u Karviné a Dolní Marklovice, jejichž činnost je každoročně podporována z rozpočtu obce. Organizace mají sídla v objektech, jež jsou majetkem obce. Probíhá také spolupráce s družebními obcemi v Polsku.

PÍSEK

Spolupráce probíhala bez problémů, Výbor je v kontaktu s předsedou MS PZKO. Napomáhá při řešení převodu nemovitosti, v níž se nachází klubovna MK PZKO Písek a tato nemovitost je v majetku ČR (Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových).

PÍSEČNÁ

Každoročně pořádá MS PZKO v obci ples v bezplatně pronajatém obecním prostoru. Soužití všech občanů je pokládáno za dobré.

ŘEKA

Spolupráce obce a Výboru s MS PZKO se rozvíjí v duchu Charty a je hodnocena velmi pozitivně. Obec vychází vstříc MS PZKO, v rámci jejíž kulturní činnosti má příjem ze stánkového prodeje. Příjmy jsou pak určeny pro chod místní organizace PZKO. Obec přispěla na financování neinvestičních nákladů na ZŠ Jana Kubisze s polským vyučovacím jazykem v Hnojníku.

SMILOVICE

Obec spolupracuje s MS PZKO.

STONAVA

Spolupráce Výboru a obce je již řadu let na velmi dobré úrovni a má již svou tradici.

STRÍTEŽ

Spolupráce Výboru s organizacemi, sdružujícími občany polské menšiny, byla na dobré úrovni, neboť probíhá v přímé linii starosta-zastupitelstvo-Výbor-členové a organizace. Jeho členové jsou členy těchto organizací. Žádné problémy v této spolupráci nebyly zjištěny.

TĚRLICKO

Spolupráce Výboru s organizacemi příslušníků národnostních menšin byla velmi dobrá. Byl splněn požadavek organizací na zavedení dvojjazyčných nápisů na obecních budovách. Spolupráce obce a především Výboru s příslušníky národnostních menšin je hodnocena jako velmi dobrá. Zástupci a organizace polské menšiny působí v osvětě, kultuře, v obecním tisku a společenském životě obce. Příslušníci národnostních menšin aktivně pracují ve výborech Zastupitelstva i v komisích Rady.

TŘANOVICE

V obci aktivně pracuje spolek, ve kterém se sdružují příslušníci národnostní menšiny, a to konkrétně polské menšiny. Jedná se o PZKO (svaz občanů polské národnosti). Podpora činnosti spolků v obci v roce 2015 probíhala formou individuálních dotací jednotlivým spolkům na základě konkrétních žádostí, které spolky obci doručily. Podpořeny byly akce, které měly rozvíjet smysluplné využití volného času, zejména u mladé generace.

TŘINEC

I v roce 2015 proběhla ve městě *Přehlídka národnostních menšin* na náměstí Svobody, během které se jednotlivé národnostní menšiny zviditelňují a představují občanům svoji kulturu, hudební skupiny a taneční soubory. Jednotlivé národnostní menšiny představují i typická jídla, nápoje a výrobky. Soubory jsou z Třince a okolí. Představil se i polský soubor z partnerského města Bielsko-Biala. Akce byla hrazena z rozpočtu města. V roce 2015 ji navštívilo nejvíce návštěvníků za celou dobu, po kterou ji město organizuje. Národnostní menšiny uskutečňují i další kulturní akce. Polská i slovenská menšina pořádá každoročně celou škálu akcí, každoročně připravuje setkání s kulturním programem také řecká komunita ke státním svátkům Řecka.

V roce 2015 se prohloubila spolupráce s partnerským městem Bielsko-Biala v oblasti kultury, sportu a školství. *Kabelová televize Třinec* spolupracuje s polskou kabelovou televizí již od roku 2013 a obě televize seznamují své diváky se zajímavostmi z obou měst. V roce 2015 uzavřelo město další smlouvu o spolupráci s partnerským městem Žilinou. Podobně jako s Bielsko-Bialou začíná město Třinec s Žilinou aktivně spolupracovat, což se projeví i během vystoupení souborů na Přehlídce národnostních menšin v roce 2016.

Město aktivně spolupracuje s polskými místními organizacemi PZKO (Guty, Oldřichovice a dalšími). Jedná se o dlouhodobou spolupráci, která má velmi dobrý ohlas. Jsou poskytovány finanční prostředky na realizaci projektů a to zejména na organizování tradičních Dožíněk, které udržují povědomí o starých lidových tradicích tohoto regionu.

VEJPRTY

Ve spolupráci s Agenturou byl vytvořen nový *Strategický plán sociálního začleňování Klášterec nad Ohří a Vejprty 2016-2018*. Společným záměrem je stanovit si reálné cíle v oblastech sociálního začleňování, školství, zaměstnanosti, prevence a bydlení. Za pomoci prostředků z dotačních titulů EU se město stále více pokouší začlenit všechny obyvatele do života města. Jedná se o šanci pro občany z vyloučených lokalit, ve kterých žije hlavně romská menšina, ale mělo by jít o zlepšení sociálního klimatu pro všechny obyvatele.

VENDRYNĚ

Obec se může pochlubit bohatým spolkovým životem. Ve všech organizacích pracují občané bez ohledu na svou národnost a proto můžeme považovat za problematické označení

jednotlivých spolků jako čistě menšinově národnostních. Tradičně jako polské jsou v naší obci vnímány PZKO, *Macierz Szkolna*, *Beskid Śląski*. Lze konstatovat, že mnohé kdysi úředně pozastavené předválečné organizace působí pod ochranou PZKO (*Czytelnia Katolicka* - divadelní soubor), *Sokół* (gymnasti), *Związek Młodzieży Polskiej* (klub mladých), *Koło Gospodyń w Wędryni* (klub kobiet).

VĚLOPOLÍ

Výbor v roce 2014 nespolupracoval s žádnými organizacemi příslušníků národnostních menšin. V obci není žádná taková organizace.

VYSOKÉ MÝTO

Město nespolupracuje přímo s organizacemi příslušníků národnostních menšin, tyto na jeho území ani nepůsobí, ale spolupracuje prostřednictvím členů komise s institucemi a NNO, které působí v oblasti sociálního vyloučení či se zabývají menšinovou problematikou.

2A) PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE V ROCE 2015:

BYSTRICE

Příklady dobré praxe: součinnost s obecním úřadem při organizování událostí jako *Den obce Bystřice*, *Májová veselice*, *Mezinárodní svatojánský festival Bystřice – Bystrzyca*, *Bystrický Zlot*, *Bystrický Mikuláš*, které přispěly k lepšímu poznání občanů nejen české a polské národnosti, ale i občanů dalších národností žijících na území naší obce i v širokém okolí. Členové Výboru se aktivně zúčastňují přípravy a průběhu těchto akcí.

ČESKÝ TĚŠÍN

Převzetí zástity nad akcí pořádanou HV PZKO - *X. Den tradic a regionálního kroje*, jenž se uskutečnil 14. června 2015 ve městě a 29. a 31. května 2015 v polském Cieszyne.

DOLNÍ LOMNÁ

Obec pořádá každoročně pro seniory besídku, na které bývá program i v polském jazyce. V roce 2015 byla otevřena *Stezka zbojníků*, kde jsou také osazeny tabule, které si návštěvníci mohou přečíst ve třech jazycích: česky, polsky a anglicky. U informačního centra je zemědělský dvorek, dětský koutek, pohádková stezka ale i nová naučná stezka s poetickým názvem *Stezka krajinou dávných horalů*. Na pohádkové stezce jsou osazeny tabule, na kterých jsou vypravovány pohádky, jež lze číst ve třech jazycích: česky, polsky a anglicky. Doprovodná infrastruktura stezky Mionší je otevřená každoročně od 1. června do 15. září. Výbor iniciuje koordinaci aktivit obce týkající se národnostní problematiky a vyjadřuje se ke všem otázkám činnosti obce, které se této problematiky týkají.

HORNÍ SUCHÁ

Obec každý rok pořádá pro své občany a veřejnost akce, na nichž se spolupodílejí i organizace národnostních menšin, především PZKO, jako např. *Fedrování s folklórem* - kulturní akce navazující na místní folklór a hornickou tradici, *Den matek*, oslavy jubilejních výročí občanů obce s vystoupením dětí polské i české ZŠ a MŠ, oslavy MDŽ a další kulturně-společenské a sportovní akce. Ty obohatila vystoupení dětí ZŠ a MŠ, polské i české. Dlouhodobě pokračuje a rozvíjí se spolupráce s polskou menšinou, jejíž převážná část je sdružena v MS PZKO, čítající k 31. prosinci 2015 celkem 481 členů. V této organizaci aktivně pracuje šest kroužků. Nejaktivnějším je soubor písní a tanců *Suszenie*, jenž reprezentuje nejen polskou menšinu, ale i obec v ČR, stejně tak i v zahraničí. To se projevovalo účastí na společných akcích, i finanční podporou obce, jako např. *Den Romů*, *Letní slavnost* (ukončení školního roku), *Mikulášský karneval* a *Posezení u vánočního stromečku*, *Víš kde bydlíš?* a *Poznej svoji obec*. Informace o aktivitách a výsledcích spolupráce s romskou komunitou v obci jsou zveřejňovány ve

dvouměsíčníku *Důlnáček*, vydávaném v rámci projektu a za podpory Úřadu vlády (Romské rady).

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU

Spolupráce s organizací *Darmoděj z.ú.*, zřizovatelem *Klubu 4. lístek*. Děti z romských rodin, které jej navštěvují, se zapojily do *Noci s Andersenem* pořádané místní knihovnou.

MOSTY U JABLUNKOVA

Obecní akce *Neznáme se? Poznejme se!* - vystoupení na akci, spolupráce při gastronomickém zabezpečení akce, tradiční *Bal Gorolski*, vystoupení dětí PMS, žáků PZŠ a folklorního souboru *Górole* na akcích. Některé obecní akce a akce příspěvkových organizací obce se konají v prostorách *Domu PZKO*.

NOVÁ VES

V roce 2015 připravili členové *Výboru pro sport, kulturu a národnostní menšiny* několik kulturních akcí určených pro děti a dospělé, jak z „běžného“, tak sociálně znevýhodněného prostředí. V rámci dobré praxe lze hovořit o pospolitosti místních občanů bez ohledu na etnicitu, ekonomickou situaci apod. Konkrétně se jednalo o následující akce: Mikulášská besídka, Rozsvícení vánočního stromu (pro děti bylo připraveno malování na obličej a soutěže; pro všechny návštěvníky občerstvení), Maškarní karneval pro děti, Pálení čarodějnic.

NÝDEK

Obec finančně přispívá na potřeby a aktivity MK PZKO; Výbor informoval své představitele o možnosti využití dotačních titulů na činnost; představitelé obce se účastní akcí pořádaných MK PZKO; Zpravodaj–Informator obce vychází dvojjazyčně; významnou úlohu na poli osvěty plní místní knihovna, která obsahuje jak českou, tak polskou část.

PETROVICE U KARVINÉ

Byla vydána společná publikace *Petrovice u Karviné - Godów, 1995-2015 - 20 let spolupráce*.

PRAHA 8

Na území MČ sídlí *Klub Hanoi*, který má celostátní působnost a jehož členy jsou všichni, kdo se zajímají o Vietnam, jeho kulturu, historii, tradice a o život vietnamské komunity v ČR. Toto sdružení svoji činnost směřuje především k propagaci vietnamské kultury, integraci Vietnamců do společnosti s důrazem na zachování jejich kulturní identity. Konkrétním příkladem dobré praxe je záměr rozšířit na webových stránkách MČ cizojazyčné informace a návody nejčastěji řešených situací cizinci. V roce 2015 došlo ke sběru informací, zjišťování míry potřeby překladů na jednotlivých odborech a potřeby překladů do několika jazyků (angličtina, ruština, ukrajinština, vietnamština a čínština). V ZŠ MČ se ve školním roce 2014/2015 vzdělávalo 89 dětí ze států Evropské unie, 264 dětí z ostatních států, celkem 353 dětí s odlišným mateřským jazykem. Nejvíce dětí je z Ukrajiny, Ruska a Slovenska. Pedagogičtí pracovníci mají již mnohaleté zkušenosti se vzděláváním dětí s odlišným mateřským jazykem a jejich integraci hodnotí kladně a bezproblémově. Některé školní jídelny v projektovém dni vaří klasická jídla jiných zemí. Děti se tak seznamují s odlišnostmi jiných národů. Každoročně se vyhlašuje soutěž o Nejlepší školní oběd. Této soutěže se pravidelně účastní školní jídelna MŠ, Praha 8, Na Korábě 2, a to vždy velmi úspěšně.

ROPICE

Podpora práce MS PZKO – celoroční bezplatný pronájem místnosti v budově obecního úřadu (pravidelné zkoušky pěveckého sboru, schůze výborů), bezplatný pronájem školící místnosti ve víceúčelové budově na její členské schůze.

SMILOVICE

Obec vychází vstříc MS PZKO a bezplatně pronajímá obecní sál, poskytuje finanční dary. MS PZKO zajišťovala stánek s pohoštěním při oslavě *Dne obce*.

STONAVA

Polskou menšinou v obci organizovanou v MS PZKO jsou uskutečňovány různé kulturní a společenské akce v polském jazyce, které jsou určeny nejen pro příslušníky národnostní menšiny, ale i majoritní obyvatelstvo a jsou hojně občany navštěvovány. Zvláště se jedná o tradiční ples *Ostatki* s prvky místního folklóru, školní karneval, dětské radovánky, setkání s folklórem a také tradiční vánoční posezení, které každoročně zaplňuje velký sál kulturního domu. Při tomto spolku také aktivně působí pěvecký sbor, který v loňském roce slavil dvojí jubileum - jednak 20 let svého působení a současně 110 let od založení prvního pěveckého sboru ve Stonavě. Pravidelně zpestřuje i akce pořádané obecním úřadem. V loňském roce dokonce díky evropským dotacím uspořádali v obci několik akcí s polskou partnerskou obcí.

STŘÍTEŽ

V lednu proběhlo *Novoroční setkání*, kde se bilancuje činnost za minulý rok. V kulturním programu, který je součástí této akce, vystupují děti s programem v polském jazyce. V červnu proběhlo tradiční setkání MS PZKO se souborem *Godulan-Ropica*, sdružujícím zájemce o sborový zpěv. V roce 2015 byla dokončena přístavba sociálního zařízení v budově patřící MS PZKO ve Strážnici. Ta se také podílela na organizaci obecního Dne Matek. V září proběhlo tradiční setkání MS PZKO organizací polské menšiny okolních obcí, které organizovala strážnická MS. V listopadu pořádaly tyto MS turnaj v bowlingu.

TŘANOVICE

V roce 2015 byl mezi jinými podpořen projekt spolku PZKO *Léto s tradicí*. Šlo o projekt pro děti (ve věku 3-15let), které se během prázdnin tradičně připravují na vystoupení na třanovických dožínkách. Taneční zkoušky byly obohaceny třídním programem, s povídáním o lidových tradicích, výrobou typických lidových pokrmů apod. V roce 2015 rozdělovala obec spolkům 100 tisíc Kč, kdy takto podpořila celkem 10 spolků/sdružení. Konkrétně sdružení PZKO dostalo na svůj projekt *Prázdniny s lidovou tradicí* podporu, část financí byla spolkem využita na pořízení lidových krojů. Dalším způsobem podpory spolku v obci je denní pronájem školního hřiště pro spolky a sdružení působící v obci zdarma, dále pronájem tělocvičny, společenského sálu a školící místnosti. Spolek PZKO byl i v letošním roce organizátorem tradičních *třanovických dožíněk*, kde děti z PZKO obohatily program pásmem lidových písní ve slezských krojích, ostatní členové přípravou pohoštění (místních specialit) pro ostatní občany. Spolky se rovněž účastní oblíbené ekologické akce *Transaurus*, kdy obec přispívá spolkům na každého brigádníka, který pomohl při jarním úklidu obce. Peníze pak spolky využívají pro svou činnost.

VEJPRTY

I v roce 2015 probíhala velmi úzká spolupráce se zástupci příhraničních měst a škol (SRN). Spočívala v navazování nových kontaktů, prohlubování jazyka, pořádání společných setkání a výletů. Některé děti z města chodí do německé školy a děti ze SRN zase navštěvují ZUŠ ve Vejprtech. Tyto aktivity se týkají i seniorů, kteří pořádají také společná setkání. V roce 2015 mělo město dva asistenty prevence kriminality, kteří značnou měrou přispěli ke snížení kriminality ve městě. Ve městě začaly pracovat dvě neziskové organizace *Naděje*, o.s. a *Oblastní Charita Most*. Tyto organizace prováděly terénní práci, poradenskou činnost a vedly nízkoprahové zařízení. Organizace velmi úzce spolupracovaly se školou, zejména s asistentkami pedagoga. Činnost obou organizací byla ukončena a jejich veškeré aktivity převzala *Městská správa sociálních služeb Vejprty*, která si veškeré činnosti zaregistrovala. Ve městě se snížila nezaměstnanost, aktuálně je asi 8,73%. Snížení nezaměstnanosti je dílem různých projektů, díky kterým je možné zaměstnat

občany vedené na úřadu práce, a to hlavně na úklidové práce, údržbářské práce nebo péče o zeleň. Jsou zaměstnáni jako VPP nebo na společensky účelových místech (zaměstnáno je hodně Romů). Stále na ZŠ působí asistentky pedagoga, které pomáhají dětem s integrací mezi ostatní žáky. Důraz se klade i na žáky se ZP. Ve Vejprtech též žije mnoho vietnamských občanů, jejich děti zde chodí do ZŠ a velmi dobře se učí. Od nízkého věku vychovávají vietnamské děti české tety, které děti učí český jazyk. Polskou menšinu zastupují hlavně ženy, které se zde dříve učily na šičky a po vyučení zde zůstaly pracovat a vdaly se, přičemž stále mají polské občanství. Účastní se všech akcí pořádaných městem a hlavně jsou využívány jako výborné pekařky. Společně s Bärensteinem (SRN) má město společné náměstí - název *Souměstí*, kde jsou pořádány společné akce obou měst. Pořádají se zde společenské akce, např. *Bierfest* - ochutnávka nejlepšího moku nebo vánoční trhy.

VENDRYNĚ

Jako kladný příklad lze uvést složení Výboru, kde samotní členové patří k aktivním členům výše jmenovaných organizací, jedna členka je zmocněncem za Vendryni v *Kongresu Poláků* a jedna členka je zaměstnancem obce. Je tak dosaženo maximálního přiblížení národnostní problematiky orgánům obce a ty mají všechny předpoklady včas reagovat na potřeby a problémy menšiny. Je třeba také uvést, že pokud možno všech zasedání výboru se jako host účastní i starosta obce. Obec je známá svou podporou všech spolků, polské nevyjímaje. Obec rovněž příkladně podporuje naše školy a polská škola se tak může v kraji pochlubit nejen svým obnoveným historickým vzhledem budovy ale i výsledky žáků a obecně vysokou úrovní. Všechny organizace mají rovnou příležitost účastnit se obecních projektů a aktivit, a také toho plně využívají, váží si toho a jsou obci v těchto aktivitách oporou.

2B) PROBLÉMY V ROCE 2015:

BYSTRICE

Poškození a likvidace dvojjazyčných značení v obci.

ČESKÁ TŘEBOVÁ

Ve městě nepracují organizace příslušníků národnostních menšin. Z iniciativy členů Komise byla svolána schůze obyvatel Borku a také ve spolupráci s Úřadem práce v České Třebové byla iniciována 2 místa asistentů prevence kriminality. Na ní zazněla informace, že se romské ženy obávají příslušníků své menšiny ve věku kolem 20 let, protože se vůči nim chovají agresivně.

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU

Byl řešen problém s asistentkou v místní ZŠ.

ROPICE

Vícejazyčné uvítací tabule na vjezdu a výjezdu z obce nelze umístit z důvodu změn v silničním zákoně.³⁶

TĚRLICKO

Byl splněn požadavek organizací na zavedení dvojjazyčných nápisů na obecních budovách. Bohužel tabule u vjezdu a výjezdu z obce byly v krátké době poničeny a následně odcizeny.

STONAVA

Vyvstal jeden závažný problém, který by měl být řešen na celostátní úrovni. Jedná se o jazyk používaný při svatebních obřadech. Z tohoto důvodu Výbor apeluje na Ministerstvo vnitra a vyjadřuje znepokojení nad informací č. 8/2015 Ministerstva vnitra, týkající se jednacího

³⁶ Pozn. předkladatele – není zřejmé, co je tím myšleno.

jazyka svatebních obřadů, který vylučuje jakýkoliv jiný jazyk, než je jazyk český. Výbor považuje tuto informaci za porušení dlouhé tradice sahající do dob první republiky. Žádá, aby se stav věci vrátil zpět před toto rozhodnutí a alespoň v obcích, kde je zřízen Výbor, nebo které splňují podmínky pro jeho zřízení, aby svatební obřady probíhaly v jazycích těchto menšin.³⁷

3. JAKÝM ZPŮSOBEM OBEC FINANČNĚ PODPOROVALA V ROCE 2015 ORGANIZACE / AKTIVITY NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN (PROSTŘEDNICTVÍM ZVLÁŠTNÍHO DOTAČNÍHO TITULU V ROZPOČTU, V RÁMCI JINÝCH DOTAČNÍCH PROGRAMŮ, AD HOC PODPOROU JEDNOTLIVÝCH AKCÍ, POPŘ. JINAK)?

ALBRECHTICE³⁸

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	Činnost PZKO	10 000
	Rekonstrukce topení v Domě PZKO	100 000

BOCANOVICE

Všechny místní organizace jsou zproštěny placení poplatku ze vstupného a poplatku za pronájem sálu kulturního domu.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	Činnost spolku	15 000

BOHUMÍN³⁹

BUKOVEC

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	výzdoba alegorického vozu na Gorolski Święto, rekonstrukce sociálního zařízení	32 000

BYSTRICE

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO	Hawai Party	5 000
	Taneční soubor Bystrzyca – činnost	40 000
Matice polská	činnost souborů Łączka, Wiolinki a Crescendo	40 000
	přebor plavání 14. ročník	10 000
	Kolem světa za devadesát let	15 000
Sdružení polské mládeže	Dny studentské kultury	6 000
celkem		116 000

ČESKÁ TŘEBOVÁ⁴⁰

ČESKÝ TĚŠÍN⁴¹

Město v roce 2015 podporovalo organizace a aktivity národnostních menšin v rámci *Zásad pro poskytování dotací z rozpočtu města Český Těšín na podporu kulturních a uměleckých, sociálních a zdravotních a sportovních aktivit.*

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Školní sportovní klub při Gymnáziu s polským jazykem vyučovacím	Aktivity školního sportovního klubu GIMPEL	45 000

³⁷ Pozn. předkladatele - Během jednání Rady dne 14. října 2015 se v této věci jasně vyjádřil zástupce ministerstva vnitra v tom smyslu, že podle zákona o matrikách mají slova manželského slibu zaznít v českém jazyce, avšak svatební proslov může být přednesen v jazyce národnostní menšiny, např. polštiny (viz zápis z jednání Rady).

³⁸ Obec poskytla ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím příspěvek na provoz v celkové výši 660 000,- Kč.

³⁹ Město neuvádí dotaci Řecké obci Bohumín ve výši 20 000,- Kč.

⁴⁰ Město financovalo činnost *Naděje* v Borku ve výši 1 488 900,- Kč a projekt Prevence kriminality ve výši 59 000,- Kč.

⁴¹ Město neuvádí dotaci spolku Shromáždění Němců Havířov ve výši 15 000,- Kč.

Školní sportovní klub Olza při ZŠ s polským jazykem vyučovacím	Sportovní aktivity pro mládež	20 000
MS PZKO Místřovice	Přespolní běh pro děti a mládež v Českém Těšíně Místřovicích	5 000
	Tradiční kulturní akce PZKO Český Těšín Místřovice	10 000
MASKOT o.s.	Beskydské výšlapy Oddychaj Beskidami - jednodenní akce	10 000
	Rozvoj dovedností dětí - Kulturně-osvětové akce pro školní mládež a rodiče	13 000
Cantantes	Podpora činnosti dětského pěveckého sboru Trallala	20 000
	účast dětského pěveckého sboru Trallala na mezinárodní soutěži Queen of the Adriatic Sea Choral Festival and Competition ve městě Cattolica, Itálie	30 000
Polské umělecké sdružení Ars Musica	Popularizace sborového zpěvu, lidové hudby a divadelních forem na vysoké umělecké úrovni	23 000
PZKO v České republice	Dzień Tradycji i Stroju Regionalnego	15 000
	Piszmy razem	5 000
	Konkurs literacki Zwrotu	15 000
	částečné financování nákladů souvisejících s přípravou a organizací XXVI. Festivalu PZKO	50 000
Polské pěvecké sdružení Collegium Canticorum	Činnost Polského pěveckého sdružení	20 000
Zaolziańskie Towarzystwo Fotograficzne	Tváře města II	10 000
Sdružení polské mládeže v České republice	Dny studentské kultury	5 000
	INDEPENDENT.PL - setkání s polskou nezávislou kulturou	7 000
Těšínské divadlo Český Těšín, p. o.	částečné financování 15. ročníku festivalu divadel Moravy a Slezska, hudební představení české, polské a loutkové scény, ostatní provozní náklady	300 000
celkem		603 000

HNOJNÍK

Obec se finančně podílela na akcích polské menšiny (zájezd do Krakova částkou 6 000,- Kč).

HORNÍ SUCHÁ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	zajištění dirigenta pro pěvecký sbor	20 000
	záchrana lidových krojů	25 000
	činnost	86 200
PZKO Český Těšín	XXVI. festival PZKO	5 000
Macierz Szkolna	podpora kulturní činnosti	28 000
Macierz Przedszkola	podpora kulturní činnosti	16 000
Obecní knihovna	nákup knih v polském jazyce	31 364
Harcerstwo polskie	kulturní činnost	9 000
celkem		220 364

HRÁDEK

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	Bal ostatkowy, Zájezd „Jak žijí jiné národnostní menšiny“, Gorolski święto, Tłoczyni kapusty	40 000

CHEB

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Lačno Jilo, křesťanské sdružení Sintů a Romů, Rada romských organizací	Volnočasové aktivity, režie	158 000

CHOTĚBUZ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
dvě MS PZKO	činnost dvou MS (kulturní a osvětová činnost)	30 000

JABLUNKOV

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO Jablunkov	Izba Regionalna im. A. Sikory (17 let existence)	15 000
	Górolsko Swoboda regionální značka - stabilizace a rozvoj značení produktů	1 000
	Chór męski „Gorol“ Mezinárodní festival „Rybnicka jesień chóralna ...“ Rybnik, PL (10. rok konání, předpokl. počet účastníků - 500) + vybavení, honorář dirigentky	13 000
	Folklorní soubor Zaolzi , krojové dovybavení, doprava na mezinárodní festivaly, pronájem sálu - soustředění (14 let existence). Dětský folklorní soubor Zaolzioczek - krojové dovybavení pro nejmenší děti, doprava na festivaly (12 let existence, 28 členů)	75 000
	Gorolská muzika Lipka - kroje, opravy hudebních nástrojů, doprava na mezinárodní festivaly v Kanadě (16. rok existence)	16 500
Kristina Mruzková	Dětská gorolská muzička Rozmarýnek - krojové dovybavení, opravy hudebních nástrojů, soutěže a festivaly (3. rok existence, 14 členů)	16 500
Římskokatolická farnost Jablunkov	Polski Chór Mieszany przy Kościele pw. Bożego Ciała v Jablunkově doprava na vystoupení sboru v Polsku nebo na Slovensku (95. rok existence, 38 členů)	5 000
Základní škola H. Sienkiewiczze s polským jazykem vyučovacím	Jarní koncert pro celou rodinu - účast všech žáků I. stupně, návštěvnost 95, 1. rok konání	6 000
	„Po stopách historie regionu“ - poznávací výlety a přednášky (předpokl. počet 89, akce 15. rok)	3 500
	Wieczorek pożegnalny, rozloučení s žáky 9. tříd, tradice 21 let	2 000
	Pojekt Jak udělat z Parlamentu dobrý tým - vzdělávání mladých lidí - školní parlament formou zážitkové pedagogiky	5 000
	Talent Henia – talentová soutěž pro všechny žáky, org. Žakovský parlament, účast cca 25 dětí, 2 rok konání	2 500
	Toulky přírodou – meziškolní plenér, malba v plenéru a společná výstava škol Jablunkova, účast cca 20 žáků, 1. ročník	4 000
	Mc Donald Cup - fotbalový turnaj žáků prvního stupně Jablunkovska (18. ročník, předpokl. počet 120)	3 500
	Školní šachový turnaj (3. ročník, předpokl. počet 40)	3 000
	Maraton 2015, běhá celá škola i s učiteli (17. ročník, předpokl. počet 200)	3 000
	Školní sportovní liga - florbal, košíková a halová kopaná (18. ročník)	4 000
	Fotbalový turnaj pro žáky 6. a 7. tříd škol okrsku Jablunkov, (11. ročník, předpokl. počet 60)	2 000
	Turnaj v minikopané pro žáky 8. a 9. tříd škol okrsku Jablunkov, (11. rok konání, účast 60 žáků)	1 500
Mateřská škola – Przedszkole Jablunkov	Kulturně-sportovní akce na Den dětí (tradiční akce, cca 75 dětí)	3 000
Sikora Bogdan	Taneční skupina RYTMİK (činnost klubu)	13 000
Jan Gomola	Závody v přespolním běhu jako doprovodná akce při příležitosti Gorolskigo Świąta (29. ročník, 20 kateg., 105 běžců)	5 000

celkem 203 000

Mimořádná dotace na Mezinárodní folklorní setkání „Gorolski Świąto“ ve výši 120 000,- Kč

Mimořádná dotace na XXVI. Festiwal PZKO v Karviné ve výši 5 000,- Kč

JEVIŠOVKA⁴²

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	24. Chorvatský kulturní den	30 000

KOMORNÍ LHOTKA

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	Cestování za poznáním	7 000
MS PZKO Třanovice	Dar na kroje	5 000

⁴² Obec nezřizuje Výbor, projekt chorvatské menšiny však dlouhodobě podporuje.

KOŠAŘSKA

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
PZKO	Výstava lidových řemesel	5 000

KRASLICE⁴³

KRAVAŘE

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Klub přátel Německa (DFK)	činnost spolku	7 500

KRÁSNO

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
veřejnost	Sraz rodáků ze SRN a partnerství s městem Bischofsgrün	30 000

LOVOSICE⁴⁴

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Svaz Maďarů OJ Lovosice	Kulturně informační a dokumentační činnost	15 000

MILÍKOV

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
PZKO	divadelní činnost, kulturní a vzdělávací akce	20 000

MORAVSKÁ TŘEBOVÁ⁴⁵

MOSTY U JABLUNKOVA

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO	údržba a provoz Domu PZKO	130 000
MS PZKO Šance	nájem nebytových prostor	40 000
Macierz Szkolna	činnost organizace	5 000
Soubor Górole	činnost souboru	15 000
	Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklorních souborů	30 000
MS PZKO, chór Przełęcz	činnost souboru	5 000
celkem		225 000

NÁVSÍ

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO Návsí	Kulturní akce	30 000
	Činnost ženského sboru Melodia	39 000
MS PZKO Návsí-Jasení	Kulturní akce	12 000
Matice školská - Macierz Szkolna	činnost	13 000
celkem		94 000

NEJDEK

Město nemá žádný zvláštní dotační titul pro aktivity národnostních menšin. Projekt *Tvorba občanské společnosti* je otevřený všem zájmovým skupinám; byly podány dva menšinové projekty.

<i>organizace / subjekt</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Květa Jačová	Všichni spolu-Mezinárodní den Romů, Den dětí, Hurá prázdniny, Mikulášská besídka, Vánoční posezení s rodiči a živá hudba k poslechu ke dni menšin	8 000
Svaz Němců - region Chebsko místní organizace Nejdek	Zájezdy - poznávání	5 000

⁴³ Město podporuje místní organizaci Spolku Němců 25 000,- Kč.

⁴⁴ Město nezřizuje Výbor, dlouhodobě ale spolupracuje s místní organizací Svazu Maďarů.

⁴⁵ Město podporuje místní organizaci Shromáždění Němců ve výši 15 000,- Kč.

NOVÝ BOR⁴⁶

NÝDEK

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO	Oprava střechy Domu PZKO a nákup dataprojektoru	70 000

ORLOVÁ

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Město	Festival národnostních kultur	80 000

PETROVICE U KARVINÉ

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO Dolní Marklovice	činnost spolku	12 000

PÍSEK⁴⁷

ROPICE

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
místní knihovna	Nákup polských knih	5 000

ROTAVA⁴⁸

SKALNÁ⁴⁹

SMILOVICE

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO	činnost sdružení	11 000

STONAVA

Obec hradí nájem sálu a místností, kde se konají zkoušky sboru.

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
místní knihovna	nákup polskojazyčné literatury	30 000
místní pěvecký sbor	Oslava výročí pěveckého sboru	60 000

STRŽITEŽ

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
PZKO Stržitež	Činnost spolku	10 000

ŠUMPERK⁵⁰

TĚRLICKO

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO Těrlicko - Kostelec	akce pro mládež a seniory Mladé Zwirkowisko	25 000
	dovybavení síně tradic Zwiřki i Wigury audio a video technikou	5 000
MS PZKO Těrlicko - Centrum	zájezd po stopách českých a polských významných osobností	5 000
MS PZKO Těrlicko Hradiště	Den matek, Mezinárodní den dětí, besídka v přírodě a Vánoční besídka	3 000
KLUB KOBIET oraz KLUB SENIORA MK PZKO Těrlicko-Centrum	společné družební akce s obcí Chybie (Polsko)	3 000
Matice školská při ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Těrlicko	Turnaj škol ve vybíjené O pohár léta, dětské radovánky, drakiáda, Newport Ranch – jízdy na koni	5 000

celkem 46 000

⁴⁶ Město podporuje místní organizaci Spolku Němců částkou 3 000,- Kč.

⁴⁷ Obec spolufinancuje náklady místní knihovny na knižní fond polskojazyčné literatury.

⁴⁸ Město podporuje místní organizaci Spolku Němců 8 000,- Kč.

⁴⁹ Město podporuje místní organizaci Spolku Němců 6 000,- Kč.

⁵⁰ Město neuvádí dotaci Řecké obci Šumperk ve výši 8 000,- Kč.

TŘANOVICE

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO	Prázdniny s lidovou tradicí	10 000

TŘINEC

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Angelus Aureus o.p.s.	Koncert Srdce Evropy (koncert na podporu zdravotně postižených dětí)	100 000
Klub kultury	23. Filmové babí léto - Babie Lato Filmowe	3 000
Polský pěvecký soubor Hutník	Podpora koncertní činnosti polského pěveckého souboru HUTNIK	66 000
celkem		169 000

Dotované národnostní menšiny za rok 2015 v rámci grantového systému města

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Macierz Szkolna w RC - Matice školská v ČR (ZŠ a MŠ G. Przeczka)	Poprzeczka majowa - Květnová laťka - přebor polských škol v ČR ve skoku vysokém - XIX. ročník	5 000
PZKO MS Gutý	Cvičení pro ženy	5 000
PZKO MS Třinec – Dolní Lištná	Puchar Lata- mezinárodní přebor PZKO v minikopané	5 000
	Celoroční kulturní činnost organizace na území obce	7 000
PZKO MS Třinec – Kanada	Celoroční činnost pěveckého sboru ZGODA	7 000
PZKO MS Nebory	Folklorní festival Dzień Oszedy	10 000
	Činnost dětského divadelního souboru GAPA2 a GAPCIO	10 000
PZKO MS Oldřichovice	XI. Dožínky na Fojství v Oldřichovicích	15 000
	Činnost tanečního souboru Oldrzychowice z Oldřichovic	65 000
PZKO MS Gutý	48. Dožínky Ślaskie–Slezské dožínky	12 000
Macierz Szkolna v RC - Matice školská v ČR (MS Dolní Lištná)	Soutěžíme spolu s našimi kamarády	2 000
celkem		143 000

VENDRYNĚ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO - Vendryně	Činnost spolku	305 000
MS PZKO - Zaolší	Činnost spolku	53 000
4 projekty přeshraniční spolupráce (podíl na financování)		147 117
celkem		505 117

4. JAKÉ ZKUŠENOSTI MÁ OBEC S IMPLEMENTACÍ CHARTY?⁵¹

ALBRECHTICE

Charta je naplňována, i když některé požadavky nejsou dosud úplně splněny (dvojjazyčný nápis železniční stanice). Úkoly v oblasti veřejné správy v Chartě uváděné jsou zajišťovány. Jde hlavně o vyřizování agendy, kdy pracovníci obecního úřadu ovládají polštinu, jsou schopni vyřídit žádosti podané v polštině. Svatební i smuteční obřady v obci jsou poskytovány i v polském jazyce. Na většině významných budov figurují dvojjazyčné nápisy (Obecní úřad, Obecní Policie, knihovna apod.). Dvojjazyčně jsou též označeny dopravní značky, podle vyhlášky č. 91/2009 Sb., orientační tabule a autobusové zastávky v obci.

BOCANOVICE

V roce 2008 obec instalovala názvy na veřejné budovy v polském jazyce, ty jsou tam dodnes. Obec rovněž zrealizovala dopravní značení vjezdu do obce, avšak během půl roku tyto dopravní značky byly odcizeny.

⁵¹ Žádné zkušenosti nemají, nebo se Chartou nezabývají obce, které nezřídily Výbor, dále pak Josefov, Kobylá nad Vidnavkou, Krajčková, Krásno, Libavské Údolí, Malá Štáhle, Merklín, Mikulášovice, Nejdek, Nová Ves, Oloví, Písečná, Vejprty, Vělopolí a Vysoké Mýto. Nevyjádřily se Dolní Lomná, Horní Lomná, Kraslice a Stanovice.

BUKOVEC

V obci jsou od roku 2007 veřejné budovy označeny dvojjazyčnými nápisy. Jedná se o obecní úřad, ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím a hasičskou zbrojnicí

BYSTRICE

Obec nepoužívá služeb tlumočnicka během úředního jednání. Menšinový jazyk se používá při pokynech k volbám do zastupitelských orgánů, blahopřání k různým výročím příslušníků národnostních menšin, při dvojjazyčných projevech starosty obce při akcích pořádaných obcí, v člancích v Bystřickém informátoru.

ČESKÁ TŘEBOVÁ

Ve městě v ZŠ praktické byla snaha v dřívějších letech začlenit romštinu do výuky s ohledem na skutečnost, že značná část učitelů této školy romštinu znala. Z důvodu, že o jazyk nebyl dlouhodobě zájem, jeho nabídka byla zrušena. V současné době tito učitelé již na škole nepracují a také počet žáků soustavně klesá.

ČESKÝ TĚŠÍN

Zkušenosti s implementací Charty má město celkem dobré. V oblasti vzdělávání je zřizovatelem ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím v Havlíčkově ul. v Českém Těšíně; v rámci této školy je další třída s polským jazykem vyučovacím umístěna v Polní ul. v Českém Těšíně a tři MŠ s polským jazykem vyučovacím jsou umístěny v Polní, Moskevské a Akátové ul. Působí zde i gymnázium s polským jazykem vyučovacím, jehož zřizovatelem je kraj.

V oblasti orgánů veřejné správy a veřejné služby mají příslušníci národnostních menšin zajištěnu možnost podávání ústních a písemných žádostí v souladu s platnou právní úpravou, v případě zájmu mohou příslušníci polské a slovenské menšiny při jednání ve shromážděních místních orgánů používat tyto jazyky, značná část zaměstnanců včetně vedení města je schopna komunikovat v jazyce polské menšiny. Od ledna 2014 zaměstnanci města mohou navštěvovat výuku polského jazyka, kterou toto hradí ze svých prostředků, neboť dle zjištěných informací na tento typ výuky nelze podat projekt v rámci programu Podpory implementace Charty. Město rovněž podporuje výuku německého jazyka, a to např. bezplatným propůjčením místnosti *Svazu Němců Těšínského Slezska* v prostorách Kulturního a společenského střediska *Střelnice* (příspěvková organizace města).

Současně vítá a podporuje aktivity Hlavního výboru PZKO, jenž ve městě pořádá soutěže v místním nářečí. Negativním jevem je opakované poškozování a ničení dvojjazyčných tabulí s názvy ulic a veřejných prostranství včetně dopravního značení - začátek a konec obce v jazyce národnostní menšiny. Stejně jako v minulých letech je však nutno konstatovat, že i nadále chybí větší osvěta a propagace Charty ve vztahu k žákům, studentům a občanům.

HNOJNÍK

V obci je umožněno předškolní a základní vzdělávání v jazyce národnostní menšiny. V rámci základního vzdělávání není kladen důraz na výuku regionálních dějin, proto Výbor pokračuje v započaté spolupráci a s Výborem pro kulturu a sport plánuje uskutečnění přednášky na téma *historický vývoj těšínského Slezska* pro obě místní školy. Na webových stránkách obce je uveden odkaz na webové stránky místní organizace PZKO. V místním zpravodaji jsou pravidelně publikovány články v polském jazyce, týkající se činnosti místní skupiny PZKO. V loňském roce během úředních jednání nebylo třeba řešit překlad do polštiny.

HORNÍ SUCHÁ

Ustanovení Charty, týkající se působnosti obce, jsou dlouhodobě naplňována. Nevyskytují se podstatné problémy, pokud se vyskytnou, řeší se za účasti zainteresovaných stran.

HRÁDEK

Obec má dobré zkušenosti s implementací Charty. Je zde ZŠ s polským jazykem vyučovacím a obyvatelé polské menšiny při jednání na obecním úřadě mohou používat mateřský jazyk.

CHEB

Vzhledem k tomu, že na území města není žádná národnostní skupina zastoupena 10% a žádný problém se nevyskytl, nebylo zapotřebí se Chartou zabývat.

CHOTĚBUZ

V obci jsou dvojjazyčně označeny všechny ulice i vjezdy do obce. I budova obecního úřadu je tak označena. V obecním zpravodaji se běžně publikuje i v polštině.

JABLUNKOV

Město již v roce 2012 realizovalo projekt *Podpora užívání tradičních a správných forem místních názvů v menšinových jazycích – Dvojjazyčné nápisy / Podwójne nazewnictwo - Jablunkov / Jablonków*. Projekt si stanovil za cíl doplnění dvojjazyčného označení ve městě. Podařilo se doplnit stávající označení veřejných budov, informačních a silničních tabulí polskými nápisy na základě požadavků Výboru. V roce 2015 město žádalo o dotaci na projekt *Česko-polské tabulky s QR kódy na významných budovách a místech Jablunkova*. Město plánuje označit všechny významné budovy a místa ve městě 40 tabulkami formátu A4 (a 1 větší tabulí), které obsahují česko/polský název, stručný česko/polský popis dané budovy/místa a QR kód, který uživatele s chytrým telefonem navede na česko/polské stránky města s informacemi o historii, současnosti daného místa/budovy. Tabulky s QR kódy budou rozmístěny u církevních památek, přírodních atrakcí, historických, veřejných a dalších významných budov na území města Jablunkova. V městském lese s dřevěným pódium a dřevěnými prodejními stánky bude umístěna větší informační tabule na dřevěném stojanu, aby byl zachován jednotný styl celého areálu. V parcích a u kapliček budou tabulky instalovány na kameni, aby byl text a QR kód lehce snímátný mobilem. Ostatní tabulky budou umístěny na zdi daného objektu na viditelném a dostupném místě. V roce 2016 dojde k realizaci uvedeného projektu.

Co se týká tlumočení během úředního jednání, úřad disponuje pracovníky schopnými komunikovat v polském jazyce (jiný jazyk přitom nepřipadá v úvahu). Za rok 2015 nebyl vznesen žádný požadavek na úřední překlad do polštiny. Propagační materiály jsou vyhotovovány též v angličtině a polštině. Oficiální webové stránky města jsou v češtině, jejich překlad do angličtiny a polštiny se připravuje, stánky sloužící propagaci a cestovnímu ruchu ve městě a regionu jsou vedeny i v angličtině a polštině.⁵² Materiály v polštině jsou v nezměněné podobě publikovány jak ve zpravodaji města, tak i např. na úřední desce.

KOMORNÍ LHOTKA

Tlumočení ani překlady nebyly potřebné. Úřad komunikuje s občany v jazyce českém, v případě přání občanů ve slezském nářečí, polštinu v úředním jednání v roce 2015 nikdo nepožadoval.

KOŠAŘSKA

Nebylo nutno přistupovat k zavádění dvojjazyčných nápisů. Budova obecního úřadu i školy jsou dvojjazyčně označeny delší dobu, aniž by Výbor musel intervenovat. Komunikace v místním regionálním nářečí je běžná jak na úřadě, tak i v dalších místech obce.

KRAVAŘE

Město je územím, kde pobývají občané hlásící se k různým národnostním menšinám, uznává menšinový či regionální jazyk jako výraz společného kulturního dědictví. Prostřednictvím jím

⁵² www.jablunkov.cz, www.jablunkovsko.cz.

zřízených škol zajišťuje mezistátní výměny žáků, především s Polskem. Vyjadřovacím jazykem v denním styku je i u národnostních menšin ve městě jazyk český, četnost užívání menšinových jazyků nezavdává důvod pro přijetí nějakých opatření ze strany města.

MILÍKOV

Budova OÚ a škola mají dvojjazyčné označení už dlouho. Na úřadě i v dalších místech obce je běžná komunikace v regionálním nářečí.

MOSTY U JABLUNKOVA

Zkušenosti jsou dobré, i spolupráce s polskými organizacemi je oboustranně prospěšná.

NÁVSÍ

Nelze uvést jiný příklad uvedení Charty do praxe než parciální zavedení dvojjazyčného označení úřadů (Obecní úřad, Stavební úřad). Dvojjazyčně je dále v obci označena železniční stanice Návsi (Nawsie) a dopravní značky označující začátek a konec obce.

NÝDEK

Rozsah implementace Charty odpovídá potřebám a požadavkům příslušníků polské skupiny v obci. Místní občané polské národnosti vesměs dobře ovládají český jazyk slovem i písmem a obvykle nevyžadují služby spojené s tlumočením a překlady. Pracovníci obecního úřadu rovněž ovládají polštinu resp. místní nářečí a v případě potřeby je ochotně používají při komunikaci s občany polské národnosti. Předškolní a základní školní vzdělání v polském jazyce je dostupné v sousední obci Bystřice. Na veřejných budovách na území obce jsou umístěny dvojjazyčné nápisy. Ve *Zpravodaji – Informatorze* obce vycházejí texty v češtině i polštině. Internetové stránky obce jsou vedeny pouze v češtině.

ORLOVÁ

Ve městě je podporováno vzdělávání polské menšiny v jejím rodném jazyce. Město zřizuje neúplnou ZŠ s polským jazykem vyučovacím (I. stupeň), jejíž součástí je i MŠ. Vyšší stupeň ZŠ mohou žáci absolvovat v obci Dolní Lutyně nebo ve městě Karviná, kde je možno pokračovat i ve středoškolském vzdělávání, podobně jako v Českém Těšíně.

PETROVICE U KARVINÉ

Zastupitelstvo i Výbor se v roce 2014 nezabývaly specificky otázkou provádění Charty.

PÍSEK

Obec pro děti polské menšiny podporuje zajištění výuky polského jazyka jako nepovinného předmětu v ZŠ.

PRAHA 8

MČ má zkušenosti s prací soudních tlumočnicků jmenovaných podle zákona č. 36/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů, využívá soudních tlumočení, zejména při činnosti soudních jednání, provádění nejrůznějších úředních úkonů, překladech dokumentů apod.

ROPICE

Dvojjazyčné nápisy: Obecní knihovna Biblioteka Gminna, Obecní úřad - Urząd Gminny, Obecní ZŠ a MŠ, p.o. - Szkoła Podstawowa, Przedszkole, Dvojjazyčný název železniční zastávky na trati Bohumín-Žilina Ropice zastávka - Ropica Przystanek.

ŘEKA

Zkušenosti Výboru s implementací Charty v oblasti tlumočení, překladů dokumentů a používání menšinového jazyka je na dobré úrovni. Není znám požadavek týkající se této oblasti. Obec je v příhraničí, zdejší lidé rozumí polskému jazyku a není znám případ pro potřebu překladu.

SMILOVICE

Občané obce žijí bez problému v souladu s implementací Charty. Menšina má možnost publikovat ve svém jazyce v obecním zpravodaji a zveřejňovat informace na vývěškách.

STONAVA

Výbor v tomto období neřešil otázku provádění Charty. Obecní úřad komunikuje s občany v obou jazycích - jak ústně, tak písemně. Problematika dvojjazyčných nápisů byla již v minulosti vyřešena, a to při označování budov, institucí, jako rovněž při stanovení informačního systému v obci. Pozvánky na všechny obcí pořádané akce jsou vždy zveřejněny dvojjazyčně.

STRÍTEŽ

S implementací Charty nejsou problémy. Občané polské národnosti nemají problém s komunikací v českém jazyce a pracovníci obecního úřadu rozumí polsky. Písemná komunikace v polském jazyce není na úrovni obecního úřadu potřebná. Jediným nedořešeným problémem je dopravní značení označující obec v polštině. Umístění tohoto označení, o které požádala místní organizace sdružující občany polské národnosti, bylo schváleno a provedeno, avšak po opakovaném ničení a krádeži tabule nebyly obnoveny. Další postup zatím nebyl vyřešen.

TĚRLICKO

Obec podporuje ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím, schvaluje finanční prostředky na provoz a údržbu budovy, kde obě vzdělávací instituce sídlí. Podporuje rovněž tisk článků v polském jazyce v místních Těrlických listech. Na obecních akcích *Těrlické slunko*, vánoční koncerty, vítání občánků, setkání s jubilanty, vystupují i děti s programem v polštině. Propagační materiály o Těrlicku jsou tištěny i v polském jazyce

TŘANOVICE

V roce 2015 nebyla na obecní úřad podána žádná žádost v polském jazyce, tlumočení či překlady písemných žádostí podaných v polském jazyce do českého jazyka tudíž nebylo třeba řešit. V obci jsou dvojjazyčně označeny názvy veřejných budov, a to v jazyce českém a polském. Obec obdržela již dříve dotaci na realizaci dvojjazyčných nápisů. Ta byla použita na výrobu dvojjazyčné tabule na budově obecního úřadu, dvojjazyčné vizitky u vstupních dveří a na dveře jednotlivých kanceláří. Dále byla Úřadem vlády poskytnuta dotace na pořízení uvítacích tabulí při vjezdu do obce, a to v českém, polském, anglickém a německém jazyce. Ty byly přijaty kladně a dosud se nestaly terčem vandalů (dvojjazyčné dopravní značky v okolních obcích byly často opakovaně poškozeny, a to často již velmi krátce po osazení).

TŘINEC

V roce 2015 nedocházelo ani k ničení, začmárání nebo odcizení dvojjazyčných nápisů ve městě, instalovaných v roce 2011. Město se snaží citlivě vnímat, co občané kterékoli národnosti chtějí, na čem jim záleží, má od nich zpětnou vazbu a podle toho jedná. Nikomu neupírá jeho zákonná práva, když je uplatňuje zákonnou cestou.

VENDRYNĚ

Tlumočení během úředního jednání: na obecním úřadu se lidé vyjadřují ve svých mateřských jazycích, intuitivně se přiklání k používání českého jazyka v psané komunikaci. Doposud nebyl zaznamenán jediný případ diskriminace z důvodu použitého jazyka. Pokud úředník přijme v ojedinělých případech komunikaci psanou v polském jazyce, odpovídá v češtině, avšak nikdo proti této skutečnosti nic nenamítal.

Překlady dokumentů: na úřadech chybí jazykově kompetentní zaměstnanci, schopni se písemně vyjadřovat v polštině. V situacích, kde je vyžadováno rychlé jednání, může to svádět

k zjednodušení činnosti a opomíjení zásad dvojjazyčnosti. Řešením by mohlo být zaměstnat osobu ovládající polštinu, a to například pro větší spádovou oblast, např. Jablunkovska, popřípadě Třinecka. Na tuto pozici však nejsou uvolněny potřebné finance.

Používání menšinového jazyka na webových stránkách obce: úroveň dvojjazyčnosti obecního webu je dlouhodobě vnímána a kritizována. Absence kompetentní polskojazyčné osoby na úřadu komplikuje průběžné aktualizování webových stránek. Kdo potřebuje aktuální informace, vybírá českou variantu webu, polská varianta je vnímána jako zdroj obecných informací pro zahraniční zájemce. Na vývěskách je používána čeština, tento fakt je všemi akceptován a neočekávají se v tomto směru žádné požadavky. V obecním zpravodaji jsou články tisknuty v jazyce jejich autora. Sdělení obecního úřadu jsou uváděna v převažující většině v češtině. V polském jazyce se ukazují články popisující dění v PZKO a v polské škole. Zde je namístě poznamenat, že o množství polských článků rozhoduje hlavně aktivní přístup polských autorů.

U kulturních akcí organizovaných obcí je dbáno dle finančních možností na dodržování dvojjazyčnosti doprovodného slova a na vyvážení česko-polského programu. Bohužel to znamená zdvojení nákladů a nedaří se vše organizovat dle představ polské menšiny.

Při tvorbě materiálů, plakátů, letáků chybí obecná doporučení, jak by měla dvojjazyčnost vypadat (např. jeden leták česky, jeden polsky; jedna strana česky, druhá polsky, text psaný střídavě česky a polsky). Chybí ukázky a příklady dobré praxe ze zahraničí.

Obecně příslušníci polské menšiny při předkládání oprávněných jazykových požadavků narážejí na nízkou úroveň znalostí národnostní problematiky, jejich požadavky vzbuzují obavy a probouzejí zapomenuté historické křivdy. Řešením by mohlo být zvýšení kompetencí odpovědných osob na úřadech, kde je uplatňována Charta, a to proškolením či působením jinou osvětovou činností v národnostní problematice.

Velkou překážkou v implementaci Charty je financování nákladů spojených s jejím zaváděním:

a) Krytí nákladů formou jednou ročně vyhlašovaných projektů

Tímto způsobem nelze reagovat na průběžné náklady, které vznikají při běžném životě obce a jsou těžko dopředu odhadnutelné. Tyto náklady jsou často drobného charakteru a administrativa s nimi spojená je neúměrná očekávanému příjmu. Tento zdroj obec v minulosti použila jednorázově při instalaci dvojjazyčného označení vjezdů do obce a označení směrůvek turistických cílů. Tyto cedule jsou průběžně ničeny a opravu k nevůli části občanů obec zajišťuje ze svých zdrojů. Jednou ročně vyhlašovanými projekty nelze v dohledné době naplnit závazky státu, vyplývající z Charty.

b) Krytí nákladů z obecního rozpočtu

Žádost o financování takových nákladů vzbuzuje negativní emoce většinové společnosti a je politicky obtížné postavit se za schválení i symbolické částky na tyto účely. K ochraně menšin na lokální úrovni se nelze opírat o demokratickou většinu. Jednotlivé body Charty byly už jednou akceptovány českým státem a nemá smysl obce nutit k opětovné ratifikaci těchto bodů. Náklady na dvojjazyčnost jsou často zjednodušeně vnímány jako mrhání obecními prostředky, jelikož představitelé menšiny ovládají jazyk většiny. Objevují se hlasy ustoupit od dvojjazyčných tabulí, jelikož se nedaří postihovat časté vandalství obracející se proti cedulím a vedle dodatečných finančních nákladů vnáší i špatný obraz soužití v obci.

c) Krytí nákladů ze soukromých zdrojů

Občané polské národnosti patří k aktivním členům společnosti, působí plnohodnotně ve všech oblastech veřejného i politického života, reprezentují český stát v kulturním i sportovním dění, jsou úspěšnými živnostníky i podnikateli s nadnárodní působností, působí v charitativních organizacích a podporují je. V situaci, kdy poctivě odvádějí státu daně, vnímají opětovnou potřebu zajišťování svých práv financováním státních závazků ze svých soukromých prostředků nelibě. Nutnost zajišťování nákladů na financování Charty formou veřejných sbírek vnáší do místní společnosti nepochopení a napětí a tento způsob je považován za krajní.

Statutární města

1. BYL V ROCE 2015 V PŮSOBNOSTI STATUTÁRNÍHO MĚSTA USTANOVEN VÝBOR (RADA / JINÝ ORGÁN / KOORDINÁTOR), JAKOU AGENDU KONKRÉTNĚ VYŘIZOVAL?
--

BRNO

Sedmičlenný Výbor byl ustanoven při Zastupitelstvu města v listopadu roku 2001. V roce 2015 jednal dvanáctkrát. Tři členové jsou zastupiteli, ostatní reprezentují národnostní menšiny (romskou, ruskou, řeckou a ukrajinskou). Jeho tajemníkem je poradce pro národnostní menšiny, pracovník Odboru sociální péče Magistrátu. Výbor se zabýval dotačním řízením kulturními akcemi národnostních menšin v Brně a na jižní Moravě a zajištěním sedmého ročníku *Babylonfestu 2015* ve spolupráci s *Turistickým informačním centrem města Brna* atd.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

V působnosti města nebyl ani v roce 2015 ustanoven Výbor nebo jiný orgán pro národnostní menšiny. Od roku 2005 je zřízena funkce romského koordinátora města (2,0 pracovního úvazku).

DĚČÍN

Město neustanovuje Výbor. V roce 2015 navázalo spolupráci s Agenturou.

FRÝDEK-MÍSTEK

Výbor v rámci města zřízen není, ale v roce 2015 pokračovala činnost poradce pro národnostní menšiny; jde o kumulovanou funkci zároveň s vedoucím oddělení sociální prevence odboru sociálních služeb Magistrátu. Věnuje se především romské komunitě, která je v rámci národnostních menšin ve městě nejčetněji zastoupena.

HAVÍŘOV

Výbor nebyl v roce 2015 ustanoven, příslušnou agendu od roku 2004 vykonává poradce pro národnostní menšiny, jehož úkolem je zabezpečovat koordinační činnost v dané oblasti. Od roku 2009 spolupracuje s romským asistentem, který je rovněž zaměstnancem magistrátu. V rámci komunitního plánování sociálních služeb ve městě působí od roku 2010 pracovní skupina *Občané v přechodné krizi a etnické menšiny*.

HRADEC KRÁLOVÉ

V rámci odboru sociálních věcí a zdravotnictví je zřízena funkce koordinátora národnostní a etnické problematiky (pracovní náplň je kumulovaná a obsahuje více činností jak z oblasti samosprávy, tak státní správy). V rámci odboru je zřízena pozice terénního pracovníka, zaměřená na romskou menšinu.

CHOMUTOV

Výbor má celkem 15 členů (dva zastupitelé, čtyři zástupci z řad občanů města a devět zástupců menšin (maďarské, německé, romské, rusínské, ukrajinské, vietnamské a zástupce Kurdů). Pravidelnými hosty jednání jsou zástupci řecké a židovské menšiny.

JABLONEC NAD NISOU

I v roce 2015 byla ve městě zřízena pozice sociálního pracovníka pro národnostní menšiny a cizince (romského poradce), který komplexně zajišťuje tuto agendu, Výbor nebyl ustanoven.

JIHLAVA

V roce 2015 ve městě nepůsobil Výbor. Takového kroku vzhledem k poměrně malému početnímu zastoupení příslušníků národnostních menšin žijících na území města a jejich celkem bezproblémovému soužití nebylo třeba.

KARLOVY VARY

Výbor nebyl ustaven, je zřízena funkce romské poradkyně. Město se věnuje otázkám cizinců.

KARVINÁ

Sedmičlenný Výbor i v roce 2015 pracoval se zástupci polské, romské, řecké a slovenské menšiny. Vykonal poradní činnost pro Zastupitelstvo města a podával návrhy k otázkám národnostních menšin na území města, případně se vyjadřoval k návrhům, které mu postoupilo zastupitelstvo. Pracoval v souladu se schváleným plánem práce, scházel se jednou měsíčně. Jeho jednání se pravidelně zúčastňovali zástupci jednotlivých národnostních menšin, aby řešili svoje aktuální problémy, které nastaly během roku.

KLADNO

Ve městě, podle zákona o obcích, procento občanů hlásících se k jiné než české národnosti nedosahuje určené výše minimálně 10 %, proto zde nebyl zřízen Výbor.

LIBEREC

Rada pro národnostní menšiny byla zřízena již v roce 2008, z rozhodnutí ředitele Komunitního střediska Kontakt (příspěvkovou organizací města). Jejími členy jsou příslušníci národnostních menšin žijících v Liberci (zástupce *Židovské obce Liberec*, zástupce *Svazu Němců*, *EasyHelp* o.p.s., zástupce ukrajinské, arabské a ruskojazyčné komunity, arménské komunity), koordinátor pro záležitosti národnostních menšin a cizinců, členem je i vedoucí *Centra na podporu integrace cizinců v Libereckém kraji*, městského *Centra integrace cizinců* a tajemník střediska. Během roku Rada usilovala o spolupráci se zástupcem romské a vietnamské menšiny. Rada se zabývala především těmito tématy: možnosti čerpání finančních prostředků z EU a dalších dotačních titulů, financování nejnákladnějšího projektu z oblasti národnostních menšin (festival cizinců a národnostních menšin), zvažování možnosti spolupráce s Krajským úřadem Libereckého kraje formou dotované záštity, problematika uprchlíků ve spojitosti s migrační vlnou (vznik pracovní skupiny při Kontaktu), rozvaha nad projektem výstavy s námětem národnostních menšin.

MLADÁ BOLESLAV

I v roce 2015 pracoval poradní orgán rady města *Komise pro integraci etnik a národnostních menšin*, která vznikla na konci roku 2009. V roce 2015 jednala celkem osmkrát. Do komise pravidelně docházejí zástupci občanského sdružení *Centrum pro integraci cizinců Praha* a *Arcidiecézní charity Praha*, pracuje v ní i zástupce sdružení *Proxima Sociále*, který vede nízkoprahový klub pro děti a mládež *Činžák*. Komise se při svém působení mohla opírat i o *Komunitní plán sociálních služeb města Mladá Boleslav*.

MOST

Rada města zřídila pro funkční období 2010-2014 jako svůj poradní orgán *Komisi národnostních menšin*. Ta v roce 2015 byla devítičlenná, doplněná o sedm odborných poradců, stálých hostů maďarské, židovské a bulharské menšiny. Koordinátorka pro národnostní menšiny magistrátu je tajemnicí komise. Rozhodnutím Rady města v listopadu 2015 byla komise zrušena a s platností od 1. prosince 2015 byla nově zřízena *komise sociální a národnostních menšin*. Došlo ke jmenování nového personálního složení komise, byl schválen statut a jednací řád.

Pravidelnou činností komise v roce 2015 bylo projednávání aktualit a potřeb národnostních menšin a organizací, působících na Mostecku. Projednávaly se potřeby a požadavky nezbytné pro tvorbu strategií města v oblasti práce s národnostními menšinami, podpora jejich kultury, tradic a dalšího rozvoje. Projednával se záměr spolupráce s organizacemi, působícími v oblasti migrace či integrace cizinců (poskytování služeb, organizace pomoci), došlo k obnovení spolupráce s *Poradnou pro integraci* v Ústí nad Labem (jazykové kurzy, pomoc cizincům). Další velice důležitou otázkou bylo projednávání možné spolupráce města s Agenturou. Členové komise měli možnost se zúčastňovat akcí, pořádaných národnostními menšinami.

Rada města schválila i nový dotační program komise, který nově začne podporovat aktivity, zaměřené na prezentaci kultury a tradic národnostních menšin směrem k široké veřejnosti. Jedná se o zpracování analýz a výzkumů, besedy či přednášky. Součástí každého setkání komise se stala i prezentace vybrané národnostní menšiny členům komise.

OLOMOUČ

Město neustanovilo Výbor, který by se věnoval otázkám národnostních menšin. Agendu zajišťovala poradkyně pro národnostní menšiny, která plnila konkrétní úkoly napomáhající integraci příslušníků národnostních menšin do většinové společnosti. Jednalo se převážně o řešení problémů příslušníků romské menšiny. Záležitosti týkající se ostatních národnostních menšin, byly řešeny v rámci komunitního plánování v pracovní skupině *Etnické menšiny*.

OPAVA

Výbor nebyl ustanoven. Od roku 2013 město zaměstnává terénního romského pracovníka pro romskou menšinu.

OSTRAVA

Výbor ustanoven nebyl. Na území města je sociální práce s národnostními menšinami zajištěna koordinátorem sociálního začleňování, romskými asistenty a sociálními pracovníky na úradech městských obvodů.

PARDUBICE

Výbor zřízen nebyl. Záležitosti národnostních menšin ve městě byly projednávány v rámci pracovní skupiny komunitního plánování *Cizinci, národnostní a etnické menšiny*.⁵³

PLZEŇ

Rada města zřídila *Komisi pro integraci etnických menšin a cizinců RMP*, která má 13 členů (politici zástupci a představitelé institucí, menšin a odborníci). V roce 2015 se sešla devětkrát a projednávala a posuzovala otázky rozvoje v oblasti integrace cizinců a menšinových aktivit.

PROSTĚJOV

V roce 2015 nebyl v působnosti města Výbor ustanoven, nicméně v rámci Střednědobého plánování a rozvoje sociálních služeb města působí *pracovní skupina pro národnostní menšiny a cizince*, která se touto problematikou zabývá. Zejména integraci této cílové skupiny prostřednictvím koncepční spolupráce zainteresovaných resortů, prostřednictvím zachování a rozvoje sociálních a návazných služeb.

PŘEROV

Na magistrátu působí romský poradce, byla zde rovněž zřízena pracovní skupina č. 4 *Etnické menšiny a cizinci*, v rámci projektu *Zajištění integrace příslušníků romských komunit v Olomouckém kraji II*. V rámci komunitního plánování sociálních služeb ve městě Přerově byla ustavena pracovní skupina č. 4 *Osoby ohrožené sociálním vyloučením a Etnické menšiny*.

⁵³ Pracovní skupina se scházela pravidelně každý měsíc a zahrnovala jak zástupce samosprávy (Magistrát, *Multikulturální centrum Pardubice*) tak i zástupce Krajského úřadu (krajský koordinátor romských poradců) a NNO pracující s cílovou skupinou cizinců či národnostních menšin - *Most pro*, o.p.s. V neposlední řadě se jednání účastnili i zástupci *Centra na podporu integrace cizinců*, zástupce Odboru migrační a azylové politiky, zástupci veřejnosti, Policie ČR či městské policie. Hlavní náplní činnosti pracovní skupiny byla příprava akčních plánů pro nadcházející období. Dále se projednávala aktuální a specifická témata týkající se cizinců a národnostních menšin ve městě v roce 2015 a to zejména v oblasti bydlení, udržení stávajících služeb poskytovaných cizincům, dluhového poradenství, realizace volnočasových aktivit, podpory integračních kurzů či kurzů českého jazyka a pořádání společenských akcí napomáhajících umožnění kontaktu jak mezi cizinci samotnými, tak i mezi nimi a většinovou společností.

TEPLICE

V působnosti města není dlouhodobě zřízen Výbor, o jeho ustavení se neuvažuje.

ÚSTÍ NAD LABEM

Ve městě není v současné době Výbor zřízen. Byla zřízena funkce Koordinátora pro integraci.

ZLÍN

Výbor nebyl ani v roce 2015 ve Zlíně ustanoven.

2. JAKÁ BYLA V ROCE 2015 SPOLUPRÁCE STATUTÁRNÍHO MĚSTA, POPŘ. VÝBORU (RADY / JINÉHO ORGÁNU) S ORGANIZACEMI PŘÍSLUŠNÍKŮ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN?

BRNO

○ Kulturní a jiné aktivity

Babylonfest 2015 (8. ročník) - Dny brněnských národnostních menšin se uskutečnily ve dnech 15.-19. září na různých místech města. Hlavní byl program *Babylon pod Špilberkem*, přehlídka a vystoupení folklorních souborů. Doprovodné akce: vysazení národních stromů polské a ukrajinské menšiny, výstavy o činnosti národnostních menšin, literární večer, besedy na ZŠ.

○ Společná zasedání Výboru

Výbor organizuje pravidelná rozšířená zasedání, kam jsou zváni statutární zástupci spolků národnostních menšin. V minulém roce byla pozornost zaměřena na informace spojené s neinvestičními dotacemi spolkům působícím v oblasti národnostních menšin a etnik na rok 2015, přípravu *Babylonfestu 2015*, výzkum v oblasti národnostních a etnických menšin, které realizovalo *Moravské zemské muzeum*, potravinovou sbírkou spolků národnostních menšin a etnik pro Potravinovou banku a dva kulturní podvečery pro spolky národnostních menšin pořádané vietnamskou a ukrajinskou národnostní menšinou. V prvním pololetí 2015 pořádala kulturní podvečer *Ukrajinská iniciativa jižní Moravy*, kde byla stručně představena ukrajinská kultura a následovala prezentace tradiční ukrajinské gastronomie. V druhém pololetí 2015 uspořádal *Svaz Vietnamců v Brně* program na Náměstí Svobody - *Vietnamský kulturní den*.

○ Spolupráce s redakcí měsíčníku *Metropolitan* (informační noviny pro občany města)

Výbor pravidelně vyzývá zástupce menšin k publikování informací o jejich aktivitách a akcích. Do *Brněnského Metropolitanu* přispělo v roce 2015 sdružení německé menšiny, kromě jiného zde vyšly články o Romech, Bulharech, Řecích a jižních Slovanech.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Spolupráce města s organizacemi příslušníků národnostních menšin probíhá celoročně na bázi plánování sociálních služeb na jeho území.

HRADEC KRÁLOVÉ

Ve městě působí *Integrační centrum pro cizince*, provozované *Diecézní katolickou charitou Hradec Králové*.⁵⁴ Zástupci organizace jsou členy komunitního plánování sociálních a souvisejících služeb a v rámci pracovní skupiny pro osoby v obtížné životní situaci a národnostní a etnické menšiny se účastní jednání, která probíhají každý měsíc.⁵⁵

CHOMUTOV

V roce 2015 město zorganizovalo turnaj v kopané *Fér play*, jehož se zúčastnili zástupci vietnamské, romské, německé menšiny a také zástupci většinové společnosti. Druhou sportovní akcí organizovanou Výborem byl šachový turnaj, kterého se zúčastnilo celkem 20 šachistů

⁵⁴ Více informací je možné získat na <http://cizincihradec.cz/>

⁵⁵ Více informací zde: <http://www.hradeckralove.org/urad/komunitni-planovani>

z vietnamské, romské, řecké a rusínské menšiny. Významnou kulturní akcí organizovanou Výborem byla vzpomínka na výročí romského Holocaustu. Znamý romský spisovatel vzpomínal na své dětství, které prožil za druhé světové války a také na historii Romů obecně.

KARVINÁ

Výbor spolupracoval s *Městským domem kultury v Karviné* při uspořádání již tradičního festivalu národnostních menšin žijících na území města Karviné pod názvem *Prolínání kultur*. Tak jako v minulých letech se festivalu zúčastnily soubory polský, slovenský, řecký, romský, židovský a český. Jedná se o nejrozsáhlejší akci zaměřenou na činnost národnostních menšin ve městě. Jako čestní hosté se tak jako každým rokem zúčastnili předseda *Obce Slováků v ČR*, náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje a generální konzulka Polské republiky v Ostravě a samozřejmě představitelé vedení města a předsedové *Obce Slováků v Karviné*, *Občanského sdružení Romů Severní Moravy* a *Řecké obce Karviná*.

Městský dům kultury pořádal řadu akcí pro dospělé i děti, které byly zaměřeny především na polskou tematiku. Jednalo se o vystoupení umělců z Polské republiky, koncerty polských souborů působících v okresech Karviná i Frýdek-Místek, divadelní představení Polské scény Těšínského divadla Český Těšín. V Obecním domě Družba, který je součástí Městského domu kultury v Karviné, měli příležitost pořádat své akce také Řecká obec v Karviné, *Sdružení Romů Severní Moravy a Slezska*, místní skupiny PZKO (Polský kulturně osvětový svaz), *Matice polská* a také MŠ a ZŠ s polským jazykem vyučovacím Dr. Olszaka v Karviné - Fryštátě.

Na příslušníky národnostních menšin zaměřuje svou činnost v polštině také *Regionální knihovna Karviná* v rámci *Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost*. Pořádá pravidelná setkání čtenářů, tzv. diskuzní klub. Organizuje soutěže pro děti, tematické přednášky a besedy, v rámci projektu *Podpoření multikulturních aktivit* besedy s umělci, cestovateli, pedagogy apod. Dále pořádá výstavy regionálních a zahraničních umělců. V březnu 2015 se konalo Odpoledne poezie, které pořádá *Regionální obec Slováků v Karviné*. Byly zde prezentovány různé literární a hudební žánry v českém, slovenském, polském, řeckém a romském jazyce. *Regionální knihovna Karviná* ve snaze poskytnout literaturu v mateřském jazyce buduje cíleně polské, slovenské, řecké a romské fondy. Rozšířila tak svůj knihovní fond o literaturu v mateřském jazyce národnostních menšin žijících v karvinském regionu a zabezpečila tak přístup k literatuře, informacím, znalostem všem bez jakéhokoliv omezení ve smyslu jazykovém, etnickém, politickém, náboženském, ekonomickém, kulturním, vzdělanostním či věkovém.

Stejně jako v předešlých letech, tak i v roce 2015 vykonávala svoji funkci sociální pracovnice na Odboru sociálním Magistrátu města, která svou činností napomáhala výkonu práv příslušníků romské komunity a její integraci do společnosti. Na tomto odboru pracují rovněž čtyři terénní pracovníci, kteří mají v přirozeném prostředí obyvatel nezastupitelnou roli. Terénní pracovníci nejčastěji řešili problémy jednotlivců a rodin v oblasti bydlení, zadluženosti, nezaměstnanosti a zdravotní péče. V praxi se velmi osvědčila spolupráce sociálních pracovníků s občanským sdružením *CENTROM Ostrava*, které realizuje od roku 2013 projekt *Bydlení s doprovodným sociálním programem*, výsledkem je 18 přidělených bytů romským rodinám a jednotlivcům. Terénní pracovníci realizovali ve spolupráci s občanskými sdruženími *Sdružení Romů Severní Moravy* a *Lacho Láv* několik akcí pro děti (*Mikulášský karneval*, *Den dětí*, výlet do aquaparku Olešná a turnaj v Beach volejbalu).

Sdružení Romů Severní Moravy je majitelem a provozovatelem Romského kulturního a společenského centra v Karviné. Činnost sdružení je zaměřena na pomoc romské komunitě formou vzdělávacích, osvětových, volnočasových, kulturních a společenských akcí. V roce 2015 uspořádalo již *15. ročník Karvinského romského festivalu* folklorní hudby a tance. V rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost sdružení realizovalo projekt *Další šance pro romskou menšinu v Karviné*, jehož cílem byla podpora při sociální integraci 48 Romů žijících v sociálně vyloučených lokalitách města. Účastníci projektu realizovali rekvalifikační kurzy na pozici strážný a malíř, pro úspěšné účastníky vzdělávání bylo vytvořeno 15 pracovních míst.

Občanské sdružení Lácho Láv v rámci své činnosti poskytuje odborné sociální poradenství obyvatelům sociálně vyloučených lokalit města, podílí se na volnočasových aktivitách pořádaných pracovníky Terénní práce města.

Ve městě ještě působí *21. Přední hlídka Royal Rangers*, *Apoštolská církev - sbor Karviná*, která se zaměřuje na systematickou práci s romskými dětmi a mládeží, které pochází ze sociálně vyloučených lokalit, vytváří volnočasové aktivity (akce v loděnici v Těrlicku, letní tábor na Vsetínsku, výlety do Beskyd apod.).

Velmi bohatá je činnost *Obce Slovákov v Karvinej*. Spolupráce města a Výboru se slovenskou menšinou je velmi dobrá. Aktivity obce v Karviné jsou podporovány v rámci dotačního programu statutárního města Karviné i Moravskoslezského kraje. Členové zastupitelstva se pravidelně zúčastňují větších pořádaných akcí. Slováci v Karviné mají dobré podmínky pro pěstování a udržování slovenských tradic, pro pěstování a uchování slovenského jazyka.

Obec Slovákov v průběhu roku pořádá 20 různých akcí určených karvinské veřejnosti: *Slovenský ples*, *Odpoludnie poezie*, zájezd na Slovensko, poznávání regionu s karvinskou historií *Napříč karvinským regionem*, v rámci *Měsíce vzájemnosti* beseda s osobnostmi Česka, Slovenska, vánoční setkání se slovenskými tradicemi Vánoce, turistické aktivity. Dále jsou to klubová setkání pro členy a příznivce *Obce Slovákov* - různé besedy s odborníky, soutěže, jazyková okénka, informace z domova. Člen *Obce Slovákov* v Karvinej v tomto roce vydal už pátou knížku ve slovenském jazyce, která si už našla své čtenáře. Obsahuje básnické sbírky a slovenské pohádky.

PZKO se také může pyšnit bohatou činností. Jedná se již o tradiční *Polský ples*, který je pořádán všemi místními spolky PZKO v Karviné. Nejznámější je však každoroční akce *Máj nad Olzą*. Každou květnovou neděli se konají v Lázeňském parku v Karviné - Darkově koncerty místních i přespolních, a také zahraničních folklorních tanečních a pěveckých souborů. Na začátku je stavěna májka, která je snesena opět na konci festivalu.

Dolaňski gróm probíhá každoročně v červnu. Vystupují zde kapely nejen místní, ale také z Polské republiky a české a slovenské hudební skupiny. Dále se v rámci činnosti PZKO konala řada akcí v místních klubech, které působí v MČ Fryštát, Ráj, Hranice, Nové Město a Staré Město. Jednalo se o vystoupení pěveckých souborů, Anenskou pouť apod.

V Karviné působí také *Řecká obec*, která rovněž vede bohatý kulturní život. Nejdůležitější akce: slavnostní shromáždění a oslavy státních svátků. Kromě toho se *Řecká obec v Karviné* účastní kulturních a společenských akcí pořádaných ostatními řeckými obcemi v republice. Činnost ŘO v Karviné je závislá na dotacích poskytnutých Ministerstvem kultury ČR, Krajským úřadem v Ostravě a městem. Byť se ŘO v Karviné podílí na kulturním životě ve městě, v roce 2015 neobdržela od města žádnou dotaci - nepodala žádný projekt.

LIBEREC

Zástupci Rady se v roce 2015 účastnili různých aktivit vztahujících se k problematice národnostních menšin. Ať již šlo o setkání výše zmíněná (uctění významných dnů české státnosti), či o další projekty pořádané *Komunitním střediskem KONTAKT*, Centrem na podporu integrace cizinců v Libereckém kraji i samotnými menšinami, jednalo se o akce *Česko-německé kulturní dny*, *Dialog*, *Roš Hašana*, *Rodina od vedle*, *České Vánoce*, *Chanuka* aj. Velmi kladné ohlasy Rada zaznamenala u projektu *Festival cizinců a národnostních menšin Liberec-jedno město pro všechny*, jehož 4. ročník byl opět jednou z nejnavštěvovanějších akcí.

MLADÁ BOLESLAV

Komise pro integraci etnik a národnostních menšin, která je poradním orgánem Rady města, zapojila do své práce zástupce ukrajinské menšiny.

MOST

V roce 2005 město zřídilo *Klub národnostních menšin*, který slouží k účelům setkávání a realizaci aktivit národnostních menšin. V roce 2015 se uskutečnilo sedm setkání. Některých

schůzek se zúčastnilo i vedení města. Obnovila se spolupráce s *Poradnou pro integraci* v Ústí nad Labem, kde jsou společně zajišťovány poradenské a asistenční služby cizincům. Akce či aktivity národnostních menšin se prezentují v místních médiích a na velkoplošné obrazovce.

Realizovala se již tradiční 9. prezentace národnostních menšin, kdy se prezentovala arménská menšina. Akce se zúčastnilo více jak 70 osob. Její součástí bylo představení země, jejich tradic, kultury a zvyků. Účastnila se jí konzulka velvyslanectví Arménské republiky v ČR.

V Komunitním plánu mají v rámci koordinačních skupin spolky pracující s národnostními menšinami možnost se aktivně zapojit do procesu plánování a získat podporu svých projektů.

S městem spolupracuje maďarská, židovská a bulharská menšina. U zástupců ruské, ukrajinské, řecké či například arménské národnostní menšiny je spolupráce individuální. Město se snaží rozvinout aktivnější spolupráci i s vietnamskou či německou menšinou.

OLMOUC

Město spolupracovalo s organizacemi příslušníků národnostních menšin: *Společenství Romů na Moravě*, *Charita* a *Podané ruce*, které se dlouhodobě věnují cizincům a národnostním menšinám na území města. V roce 2015 byla zrealizována řada akcí zaměřených převážně na romskou menšinu, mezi něž patří například *Mezinárodní den Romů*, *Romani gil'i*, *Romská pouť* na Svatém Kopečku u Olomouce, 9. ročník fotbalového turnaje *Kudycupcap 2015*. Město se aktivně podílelo na organizačním zajištění a propagaci festivalu *Romani gil'i* a *Mezinárodního dne Romů*. Sdružení občanů zabývajících se emigranty společně s *Centrem pro podporu integrace cizinců* uspořádalo dne 26. září 2015 akci pro veřejnost - *Jsme ze stejné planety - Založení mezinárodního parku ve Velké Bystřici*. Uskutečnila se výsadba 29 stromů symbolizujících osudy 29 cizinců z 29 států světa a zapouštění jejich kořenů v ČR.

OPAVA

Město uzavřelo s romskou organizací *Dživipen* rámcovou smlouvu na úklidové práce ve městě. Zaměstnáno bylo 99% romských obyvatel, kteří se podíleli na úklidu, údržbě trávníků, likvidaci černých skládek apod. Organizace rekvalifikovala ve spolupráci s úřadem práce 31 osob.

OSTRAVA

Město realizuje od roku 2004 *Komunitní plánování sociálních služeb a souvisejících aktivit*. Záležitosti romské menšiny jsou jeho nedílnou součástí a jsou řešeny prostřednictvím pracovní skupiny *Romské etnikum*, okrajově i ve skupinách *Občané ohrožení sociálním vyloučením a sociálně vyloučení* a *Děti a rodina*. V těchto pracovních skupinách jsou zastoupeny nestátní neziskové organizace, které se touto oblastí na území města zabývají.

Členem pracovní skupiny *Občané ohrožení sociálním vyloučením a sociálně vyloučení* je *Centrum na podporu integrace cizinců*. Tato organizace se zabývá pomocí národnostním menšinám a cizincům, nejen prostřednictvím sociálně právního poradenství, ale i organizováním nejrůznějších kulturních a společenských akcí, které mají za cíl prohlubovat vzájemné vztahy národnostních menšin, cizinců a majoritní společnosti a přispívat tak k jejich bezproblémovému soužití. V roce 2015 *Centrum na podporu integrace cizinců* pořádalo také multikulturní festival *Jaro bez hranic* nebo vánoční festival *Vánoční ochutnávka kultur*.

PARDUBICE⁵⁶

Dobrou praxí je určitě úspěšný průběh *Multikulturního týdne*.

⁵⁶ Během roku 2015 probíhala spolupráce města s organizacemi zabývajících se cizinci či národnostními menšinami na velice dobré úrovni. Sami poskytovatelé sociálních služeb cizincům oceňují vzájemnou spolupráci a přístup města ve vztahu k prevenci a předcházení rizikovým jevům spojeným s výskytem cizinců na území města, spolupráci v rámci skupiny komunitního plánování, zapojení města do aktivit poskytovatelů sociálních služeb - pořádání společenských, kulturních a sportovních akcí a oceňují možnosti financování v rámci dotačních titulů.

PLZEŇ

Na území města Plzně se integrační politikou zabývá několik NNO, např. *Diecézní charita Plzeň*; *Ponton*, *NADĚJE*, *Salesiánské středisko mládeže* (DDM Plzeň), *Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy*, *Organizace pro pomoc cizincům a uprchlíkům*, atd.

PROSTĚJOV

Město je v dlouhodobém kontaktu se sdruženími *Romani gil'i* a *Romani lavuta*, jejichž činností je především šíření a zachování romských kulturních tradic.

PŘEROV

Významnější organizace sdružující příslušníky národnostní menšiny ve městě v roce 2015 nepracovala. Ve spolupráci s některými NNO město pokračovalo v plnění cílů *Programu soužití* z oblastí bytové problematiky, vzdělávání, volného času a vzájemné komunikace. Snahou programu je vytváření rovných příležitostí pro všechny obyvatele města, a tím aktivně přispívat k bezkonfliktnímu soužití všech obyvatel města.

TEPLICE

Město systematicky s národnostními menšinami nespolupracuje, zaměřuje se spíše na integraci cizinců na svém území (v první řadě arabské komunity). Dále město uspořádalo školení pro zaměstnance samosprávy, které se zaměřovalo na komunikaci s cizinci, a rovněž ve spolupráci se Svazem Vietnamců Teplice zorganizovalo etnický večer, kde měla vietnamská menšina možnost prezentovat svou kulturu a zvyklosti tamním občanům.

ÚSTÍ NAD LABEM

Komunitní plán péče města je jeho stěžejním strategickým materiálem v sociální politice, který v sobě shrnuje politické zadání, odborné názory, požadavky poskytovatelů služeb a občanů. V rámci trvale udržitelných struktur komunitního plánování fungují již od roku 1997 koordinační skupiny (KS). Členy KS jsou zástupci poskytovatelů služeb a participujících subjektů. Pomoc se zajišťováním potřeb a práv národnostních menšin, je dále posilována v součinnosti s Koordinátorem pro integraci, tj. odbornou a metodickou podporou při řešení krizových situací, projektových záměrů, odborných stanovisek a výzkumů zaměřených na sociálně vyloučené lokality ve městě. Dále odbornými komentáři k legislativním změnám zvláště v oblasti inkluzivního vzdělávání, bydlení a dávkových systémů.

Strategie rozvoje města Ústí nad Labem 2015 - 2020 je obecným strategickým dokumentem, který má svůj význam především z hlediska rozvoje města v následujících letech. Smysl Strategie spočívá především ve vymezení jasného rámce, který má napomoci efektivnějšímu a cílenějšímu rozhodování vedení města v klíčových oblastech, tj. i v oblastech dotýkajících se ochrany práv a oprávněných zájmů národnostních menšin.

ZLÍN

Město v kulturní oblasti dlouhodobě úzce spolupracuje se *Sdružením dětí a mládeže Romů ČR*.

2A) PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE V ROCE 2015:

BRNO

Každoročně probíhají v dubnu veřejné oslavy *Týdne romské kultury v Brně*. Jde o významnou událost romské menšiny, které se konají v rámci oslav *Mezinárodního dne Romů*. Organizátory byly *Muzeum romské kultury* a *IQ Roma Servis*, *DROM*, *Společenství Romů na Moravě o. p. s.* Město dotovalo akci částkou 65 tis. Kč.

V součinnosti s Agenturou začala být problematika sociálního vyloučení řešena koncepčně v rámci procesu Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám. V průběhu roku byla

zahájena intenzivní práce na přípravě *Strategického plánu sociálního začleňování* pro období 2016-2019. Tematicky zaměřené pracovní skupiny se v průběhu roku 2015 podrobně zabývaly analýzou současného stavu, identifikací potřeb a stanovení priorit, cílů, indikátorů a potřebných finančních alokací pro uvedené období. Do procesu tvorby se zapojilo přibližně 300 osob z různých institucí a jeho součástí jsou i projekty, které jsou v mnoha směrech inovativní.

FRÝDEK-MÍSTEK

Uskutečnil se osmý ročník akce *Romipen* u příležitosti Mezinárodního dne Romů. S touto akcí je spjat tradiční kulturní program - hudební a taneční představení, ochutnávka romských tradičních jídel, výstava fotografií s romskou tematikou a další doprovodný program. Organizačně byla akce zajištěna terénními pracovníky oddělení sociální prevence a poradcem pro národnostní menšiny; financována byla z rozpočtu města.

V červenci 2015 byl odborem sociálních služeb zrealizován letní tábor *Cesta z Města*. Cílem projektu bylo poskytnout hodnotný prázdninový program pro děti a mládež ze sociálně a ekonomicky slabších rodin. Letního tábora se zúčastnily převážně romské děti ze sociálně vyloučené lokality. V září 2015 proběhlo v sociálně vyloučené lokalitě třídní pásmo zaměřené na kulturní, sportovní, preventivní a zdravotní tematiku.

HAVÍŘOV

V roce 2015 podporovalo město na svých akcích prezentaci organizací sdružující národnostní menšiny, jednalo se například o celoměstskou akci k výročí založení města v pohybu, kde vystoupily folklorní soubory. Zástupci národnostních menšin jsou zváni na pietní akce vztahující se k tragickým dnům obce Žitovice na konci 2. světové války. Město udržuje partnerský vztah s městem Jastrzębie-Zdrój z Polska, v předchozích letech realizovalo několik společných projektů a nové jsou v současnosti připravovány, konkrétně v roce 2015 však žádný projekt týkající se příhraniční spolupráce nevznikl.

CHOMUTOV

Za příklad dobré praxe uvádí *Adventní večer národnostních menšin*. Tato akce se pořádá každoročně od vzniku Výboru. Zástupci národnostních menšin předvádí zvyky a tradice oslav vánočních svátků. Během večera probíhá ochutnávka tradičních pokrmů, které příslušníci národnostních menšin připravují dle svých receptů. Na pódiu probíhají vystoupení tanečních a pěveckých souborů. Mezi nejznámější patří rusínský soubor *Skejušan*, který je známý po celé ČR. Byla navázána dobrá spolupráce s Výborem Karlovarského a Ústeckého kraje.

LIBEREC

Komunitní středisko Kontakt připravilo pro národnostní menšiny program nazvaný Plán národních dnů v roce 2015 (např. leden: Den obětí šoa, březen: Purim, České Velikonoce, duben: Jom Hašoa, květen: Arménský den, červen: Česko-německé kulturní dny - Dialog, červenec a srpen: Prázdniny ve městě 2015, Festival Liberec - jedno město pro všechny, listopad: Rodina odvedle, prosinec: Chanuka, České Vánoce).

MLADÁ BOLESLAV

Do Komise pro integraci etnik a národnostních menšin, která je poradním orgánem Rady města, dochází velmi aktivní zástupce ukrajinské menšiny. Ta se účastnila akce *Svatováclavská jízda*, která proběhla ve městě 28. září 2015 formou postavení tři stánků, ve kterých si mohli návštěvníci zakoupit za příznivé ceny ukrajinské kulinařské speciality a seznámit se se specifiky ukrajinské kultury. Na akci rovněž pěvecky vystoupily děti z ukrajinské menšiny. Na *Svatováclavské jízdě* se ukrajinská menšina prezentovala v minulých letech již dvakrát.

PLZEŇ

V rámci dobré praxe města s NNO stojí za zmínku převážně spolupráce s *Diecézní charitou Plzeň - Poradnou pro cizince a uprchlíky*, *Městskou charitou Plzeň* a *NADĚJÍ*. Všechny tyto organizace poskytují svým klientům velké množství služeb.

Společnost Plzeň 2015 v rámci projektu *Plzeň - Evropské hlavní město kultury 2015* (EHMK 2015) podpořila několik projektů zaměřené na etnické menšiny a cizince. Jedná se především o *Evropský den sousedů*, uskutečněný ve dnech 19. června - 18. září 2015 na Husově náměstí. Jednalo se o výstavu *Tvář Plzně*, která se snažila zachytit a ukázat sociální, kulturní rozmanitost a každodenní pestrost lidí zde žijících. Zobrazení lidé nepatřili k místní mocenské či kulturní elitě, ale prostě běžnými Plzeňany, kteří jsou na portrétech zasazeni do místního prostředí. Poslední den výstavy, 18. září 2015, proběhla veřejná dražba obrazů; z jejího výtěžku byla podpořena i *Poradna pro cizince a uprchlíky* Diecézní charity Plzeň.⁵⁷

Dalším projektem *Plzně - Evropského hlavního města kultury 2015*, byl program *Chaloupka strýčka Torna*. V jeho rámci vzniklo divadelní představení *Sám mezi lidmi*. Hra měla premiéru 1. března 2015 a vypovídá o tom, co zde prožívají cizinci, kteří do ČR přijíždějí z nejrůznějších důvodů, ať už za vidinou lepšího výdělků nebo na studia nebo z obyčejné touhy cestovat. Jaké rozdíly kultur pocítují, do jaké míry musí překonávat předsudky nebo problémy s úřady, jaké to je, cítit se vykořeněný a jakou cenu mají nově navázané vztahy. Do projektu bylo zapojeno osm neherců z Ukrajiny, Běloruska a Ruska, kteří byli ochotni vyprávět o svém životě a souhlasili i s tím, že sami sebe ztvární v představení. Hra měla tři reprízy. Na hru navázala speciální procházka *Sám s vámi*, inspirovaná divadelním představením *Sám mezi lidmi*, kterou na základě osobních výpovědí provázeli herci z Ruska, Běloruska a Ukrajiny.

Kulturní akce, pod záštitou Jeruzalémské radnice, *Days of Jerusalem*, byla pořádána ve dnech 19. a 20. června 2015 ve spolupráci s Plzeňským krajem, magistrátem a projektem Plzeň EHKM 2015. Jedním z cílů bylo nejen přivést zajímavé umělce, ale navíc je propojit s těmi českými. Proto většina highlightů plzeňského programu spočívala právě v koprodukčních projektech. Ty byly na *Days of Jerusalem* prezentovány jako výsledek společného úsilí a kulturní spolupráce. Návštěvníci festivalu se mohli podívat i na výstavu volného umění a designu (*ID*)*ENTITA* jeruzalémských a plzeňských umělců. Dalším z koprodukčních projektů, který *Days of Jerusalem* v Plzni přináší, bylo představení s názvem *White piece*. Mohli rovněž shlédnout filmové projekce, zaposlouchat se do jeruzalémské hudby, poslechnout si zajímavé přednášky a zúčastnit se workshopů.

V rámci Skupovy Plzně vystoupilo i *Vietnamské vodní loutkové divadlo*, která oživuje staré pověsti, lidové zkazky, ale také živly jako je voda, vítr nebo oheň. Čeští diváci měli po mnoha letech unikátní možnost vidět originální inscenaci tohoto světového unikátu, a to v podání herců *Národního loutkového divadla Hanoi*.

Další akcí byl romský světový festival *Khamoro*, který ve dnech 26. - 28. května 2015 zavítal i do Plzně, kde prezentoval exhibici street dance, vyprávění romských pamětníků, výtvarné workshopy, živou instalaci šestikilogramového Dortu Mandala i přehlídku nejlepších romských kapel z ČR i zahraničí. Zájemce o romskou historii a tradice čekal komunitní den u Branky, kde se mohli seznámit například s výtvarnými a tanečními workshopy a výrobou šperků, poslechnout si vyprávění romských pamětníků nazvaná *O minulosti a současnosti jinak*. Během festivalu se mimo jiné konaly přednášky o romských dějinách a jazyce na vybraných plzeňských školách.

PŘEROV

Tradičně pořádá oddělení sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu preventivní aktivity zaměřené pro děti ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí, ať již formou přednáškových činností či výchovně vzdělávacím pobytem, kterého se v roce 2015 zúčastnilo celkem 35 dětí.

⁵⁷ <http://www.plzen2015.cz/cs/tvarplzne>

Občanské sdružení *KAPPA-HELP* uspořádalo za podpory a spolupráce města a Olomouckého kraje 11. ročník akce *Den soužití 2015*. Pro návštěvníky byl připraven bohatý celodenní sportovně kulturní program pro děti, výstava romské literatury, ochutnávka tradičních romských pokrmů a vystoupení tanečních skupin z Přerova, Lipníka nad Bečvou a Hranic na Moravě. V období letních prázdnin v odpoledních hodinách zajistilo sdružení *KAPPA-HELP* volnočasové aktivity pro děti do 18 let na hřišti ZŠ Boženy Němcové. Dne 9. dubna 2015 se konal 2. ročník *Romského festivalu*, který pořádala ZŠ Boženy Němcové v Přerově. V tělocvičně školy žáci předvedli zábavné taneční vystoupení a scénky, festival vyvrcholil společně zazpívanou romskou hymnou. V rámci festivalu vystoupili žáci ze všech tříd školy včetně nejmenších dětí z přípravné třídy. V měsíci říjnu 2015 se konal v Hranicích na Moravě 13. ročník taneční soutěže pro děti a mládež z celé Moravy ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí s názvem *Terne čercheňa 2015*. Tohoto ročníku se zúčastnilo 23 tanečních skupin z Orlové, Branek, Přerova, Olomouce, Oder, Vsetína, Prostějova, Nového Jičína a Hranic na Moravě. V tradičním romském tanci se na 3. místě umístila skupina děvčat z romského komunitního centra *Lačo Jilo* Oblastní charity Přerov. V kategorii moderních tanců se na 2. místě umístila taneční skupina *Owen style* z o.s. *KAPPA-HELP*. Město pravidelně pořádá setkání se zástupci NNO na aktuální témata, např. z oblasti dluhového poradenství, předškolního vzdělávání dětí, podpory seniorů, sociálně aktivizačních služeb a terénní práce. V rámci spolupráce probíhají pravidelná setkání s Orgánem sociálně právní ochrany dětí magistrátu a se zástupci NNO formou *kulatých stolů*.

V rámci komunitní práce NNO *Člověk v tísni*, o.p.s. proběhl v roce 2015 v jedné ze sociálně vyloučených lokalit (Kojetínská ulice) rozsáhlý komunitní projekt zaměřený na zvelebení a úpravu středové části dvoru. Obyvatelé jej s podporou této NNO naplánovali a svépomocí položili venkovní dlažbu, usadili lavičky a provedli výsadbu zeleně. Proběhly zde rovněž drobné opravy, úklid a malování společných prostor jednotlivých vchodů spolu s projektovými aktivitami *Domovnictví* z dotace města s názvem *Komunitní práce Domovník*. Komunitní práce se rozvíjí i v další sociálně vyloučené lokalitě v Husově ulici.

Romský poradce pravidelně navštěvuje ZŠ s vyšší segregací žáků romské menšiny a pomáhá ředitelkám škol hlavně při řešení záškoláctví. Se sociálním pedagogem ZŠ Boženy Němcové v Přerově, Orgánem sociálně právní ochrany dětí magistrátu a romským poradcem se vzájemně řeší sociálně patologické jevy, poskytuje pomoc rodinám, ve kterých nejsou podmínky pro domácí přípravu dětí do školy, vytvářejí podmínky pro navázání kontaktu a pomáhajícího vztahu s rodinami v oblasti vzdělávání.

2B) PROBLÉMY V ROCE 2015:

BRNO

Romská komunita v Brně dlouhodobě nadále představuje nejpočetnější, nejméně integrovanou a sociálním vyloučením nejvíce ohroženou skupinu obyvatel, čítající 15 až 17 tisíc osob, tj. cca 4% z celkového počtu cca 390 tis. obyvatel Brna. Nedaří se také zmírnit dopady nezaměstnanosti a problémy v bydlení. Naopak mírné zlepšení bylo zaznamenáno v oblasti nezaměstnanosti, podíl nezaměstnaných v roce 2015 činil 6,78 %, oproti roku 2014, kdy se nezaměstnanost rovnala 8,8 %. V rámci SPSZ je pro následující období plánována realizace projektů pro uplatnění dlouhodobě nezaměstnaných osob na trhu práce.

FRÝDEK-MÍSTEK

Kontakt s příslušníky jiné národnostní menšiny než romské není jinak navázán, než na úrovni jednotlivých případů při výkonu sociální práce v oblasti odborného sociálního poradenství.

HAVÍŘOV

Dlouhodobým problémem je skutečnost, že ve městě chybí více angažovaných Romů, jež by participovali na řešení problematiky.

CHOMUTOV

Jako problém vidí nízkou účast zástupců většinové společnosti na akcích pořádaných Výborem i přes to, že akce prezentuje v tisku a letácích, jež vylepuje na výlepové plochy po městě. Na webových stránkách města informuje občany o připravovaných akcích. Zřídili i FB profil, kam mohou občané psát své návrhy, ale i připomínky k činnosti Výboru.

LIBEREC

V roce 2015 Rada prošla poměrně zásadní obměnou členů - ze zdravotních důvodů na svou funkci rezignoval její předseda, svou činnost z téhož důvodu omezila zástupkyně židovské komunity. Během roku 2015 Rada plnohodnotně neobsadila místo zástupce romské komunity.

OPAVA⁵⁸

OSTRAVA

Město uvádí problémy související s integrací cizinců.

PLZEŇ⁵⁹

PŘEROV⁶⁰

3. JAKÝM ZPŮSOBEM STATUTÁRNÍ MĚSTA FINANČNĚ PODPOROVALA V ROCE 2015 ORGANIZACE / AKTIVITY NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN (PROSTŘEDNICTVÍM ZVLÁŠTNÍHO DOTAČNÍHO TITULU V ROZPOČTU, V RÁMCI JINÝCH DOTAČNÍCH PROGRAMŮ, AD HOC PODPOROU JEDNOTLIVÝCH AKCÍ, POPŘ. JINAK)?

BRNO

V Brně pracuje a vytváří zajímavé aktivity 27 spolků/organizací těchto 13 národností: bulharské, chorvatské, jihoslovanské (Bosňáci, Černohorci, Chorvati, Makedonci, Slovinci, Srbové), maďarské, německé, polské, romské, rusínské, ruské, řecké, slovenské, ukrajinské a vietnamské. Některé organizace mají více spolků, např. Němci a Řekové po třech, Bulhaři, Rusíni, Rusové, Slováci a Vietnamci po dvou. V termínu do 31. října 2014 bylo podáno celkem 19 žádostí na aktivity spolků a etnických a národnostních menšin na rok 2015.

Neinvestiční dotace byly využity spolky jak pro zájmové aktivity, kulturní akce, *Mezinárodní den Romů* (duben 2015, pořadatel *IQ Roma servis*), festivaly menšinových kultur, vydavatelskou činnost, tisk bulletinů - např. maďarský zpravodaj *Brünni Magyar Futár*, *Slovanský jih*, německé *Nachrichtendienst*, *Kleiner Bruner Gassebote*, tak i na provozní výdaje spolků (pronájmy místností a sálů). Dále umožnily pokrýt náklady na volnočasové aktivity pro děti sociálně vyloučené či ohrožené sociálním vyloučením, včetně romské mládeže (např. dovybavení a provoz nízkoprahových zařízení, setkání menšin při oslavách svátků, pořádání výstav, besed a přednášek, aktualizace webových stránek, výrobu plakátů, opravy tiskáren a kopírek).

Neinvestiční dotace z rozpočtu města Brna pro spolky působící v oblasti národnostních menšin a etnik byla v roce 2015 ve výši 1.100 tis. Kč, přičemž pro národnostní menšiny 865 tis. Kč, 170 tis. Kč pro festival dnů národnostních menšin *Babylonfest 2015* a 65 tis. Kč pro festival *Týden romské kultury v Brně - Brno slaví Mezinárodní den Romů*.

Odbor sociální péče

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně	Bulharská kultura, jazyk a lidové tradice	85 000
POLONUS – Klub Polski v Brně	Kulturně společenská činnost Polského klubu v Brně v roce 2015	85 000

⁵⁸ Město uvádí problémy jako gamblersství, zadluženost a přístup ke vzdělávání u romské menšiny.

⁵⁹ Orgány města se potýkají s problémy s nezaměstnanými občany EU (především Slováci, Poláci, Bulhary a Rumuny), jež přijíždějí do ČR za příslibem dobře placené práce, bezplatného ubytování, apod. Řada z nich však pracovat nezačne a zůstává na ulici bez dokladů. S tím je spojené i nevyplácení mezd, porušování osobních práv a svobod, atd.

⁶⁰ Za problémy město označuje nezaměstnanost Romů, fenomén ubytoven a trestnou činnost.

Svaz Maďarů Brno	Provoz centra a vydávání časopisu Brněnský maďarský kurýr	85 000
Řecká obec Brno	Řekové v Brně 2015	90 000
Lyceum Řekyň v České republice	Rozvoj řecké kultury a vzdělávací činnost v Brně	33 000
Obec Slováků v Brně	Kulturně společenské aktivity Obce Slováků v Brně v roce 2015	85 000
Folklorní sdružení Půčik	Slovenská tradiční lidová kultura v Brně	30 000
Německé kulturní sdružení - Region Brno	Zachování a rozvíjení kulturní identity se zaměřením na informační aktivity pro mladou generaci občanské společnosti a jejího kulturního života a zájmu	37 500
Německý jazykový a kulturní spolek Brno	Jazykové, kulturní a osvětové vzdělávání členů spolku a zájemců z řad německé jazykové komunity	37 500
Společnost přátel jižních Slovanů	Kulturní aktivity příslušníků šesti národností jižních Slovanů	85 000
Společenství Romů na Moravě	Krok vstříc	16 000
Muzeum romské kultury	Výstava komiksů a fotografií Kesaj Čhave	14 000
IQ Roma servis	Brno slaví Mezinárodní den Romů 2015	65 000
PIRIN	Rozvoj bulharské kultury a folkloru v Brně	35 000
Ukrajinská iniciativa jižní Moravy	Ukrajinská iniciativa letem Brnem	25 000
Ruské kulturně osvětové sdružení na Moravě	Posilování kulturních a společenských vztahů RKOSM v městě Brně i na Moravě	85 000
	Pořadatel akcí v Domě národnostních menšin v roce 2015	6 000
	Babylonfest 2015	170 000
Přátelé Podkarpatské Rusi	Činnost sdružení v roce 2015	35 000
Petrov, občanské sdružení pro práci s dětmi a mládeží brněnské diecéze	Taneční kroužek Romane čhave	12 000
	Odpolední doučování	25 000
celkem		1 141 000

Odbor kultury

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Folklorní sdružení PŮČIK	Živá klenotnica	25 000
Gruppe017, o. s.	Drehbühne Brno - Internationales Studententheaterfestival in deutscher Sprache	25 000
IP sport & art	Festival španělské kultury IBERICA 2015	150 000
Lyceum Řekyň v České republice	Řecká svatba	50 000
Malé divadlo kjógeny	Celoroční činnost divadla	180 000
Tripitaka, o.s.	Ghettofest 2015	130 000
	Zastávka Bronx	50 000
Nadační fond Hellenika	HELLENIKA, zachování řeckého kulturního povědomí	60 000
Pirin	Úhrada nájmu tělocvičny na taneční zkoušky	20 000
Společenství Romů na Moravě	Django Fest 14. ročník	30 000
celkem		720 000

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Folklorní sdružení Půčik	Zazpívej, slavičku lidovou písničku	16 000
	Poznáváme lidové tradice	14 000
IQ Roma Servis, o. s.	„Na plácek!“	17 000
Muzeum romské kultury	Dětský muzejní klub	18 000
Židovská obec Brno	Dovybavení dětského centra	11 000
Česko-britská o.p.s.	Prázdniny za poznáním	28 000
Ratolest Brno	Volnočasové aktivity pro neorganizované děti	30 000
Občanské sdružení Janus	Přijď, zažij a žij lépe	22 000
Sdružení pěstounských rodin	Tábory pro děti z pěstounských rodin	30 000
Človíček (one Little)	Letní pobyt s človíčkem	22 000
Český červený kříž	Zdravá hodinka pro romské děti	18 000
celkem		226 000
celkem město⁶¹		2 087 000

⁶¹ Město se též podílelo na romských a proromských projektech Programu prevence kriminality, a to částkou 4 093 000,- Kč.

ČESKÉ BUDĚJOVICE⁶²

V roce 2015 město podporovalo organizace, příp. aktivity národnostních menšin v rámci standardního dotačního řízení.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Městská charita České Budějovice	Nizkoprahové zařízení pro děti a mládež JILORO	100 000
	NZDM V.I.P.	100 000
Salesiánské středisko dětí a mládeže	Rodiny s dětmi v našem sousedství	50 000
	NZDM Oráč	130 000
Diecézní charita České Budějovice	Komunitní práce Novohradská	10 000
	dětský tábor	50 000
celkem		440 000

DĚČÍN

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Cinka	NZDM	80 000
Indigo Děčín	Komunitní centrum dětí a mládeže	100 000
	Společná práce, společná radost	5 000
	Předškolní klub Motýlek	171 200
celkem		356 200

FRÝDEK-MÍSTEK⁶³

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Veřejnost (projekt města)	Romipen 2015 - akce k Mezinárodnímu dni Romů	24 000
NZDM Prostor	Burárum (hudební zkušebna NZDM)	8 790
Charita Frýdek-Místek	NZDM Nezbeda	100 000
	Centrum Prámínek	195 000
celkem		327 790

HAVÍŘOV⁶⁴

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO, MS Havířov - Bludovice	Taneční soubor Bledowice	110 000
Macierz Szkolna w RC-Matice školská v ČR	Festival dětské písně	30 000
Střední škola technických oborů Havířov-Šumbark	Program vzájemných kontaktů a spolupráce mezi SŠTO Havířov-Šumbark a Zespółem Szkół Nr. 6 v Jastrzębie Zdrój	16 000
Církevní středisko volného času sv. Jana Boska v Havířově	Zkus to s námi	10 000
Farní sbor Slezské církve evangelické a. v. v Havířově - Suché	Dětský klub Paprsek	5 000
Občanské sdružení Veselé rukavice	Veselé rukavice dětem a dorostu	15 000
ZIP Zábava Informace Poradenství a pomoc	Klub 3NYTY - celoroční činnost nových aktivit v klubu nejen pro děti a mládež z Havířova	25 000
celkem		211 000

HRADEC KRÁLOVÉ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Občanské sdružení Salinger	Komunitní centrum ZIP	72 000
	Komunitní centrum Pražská	240 000
Regionálna obec Slovákov v Hradci Králové	XI. Česko Slovenský bál	17 000
	Náklady na provoz	5 000
Aufori z.s.	Učí (se) celá rodina	47 000
Diecézní charita Hradec Králové	Setkání národů	23 500
celkem		404 500

⁶² Další cca 700 000,- je vynakládáno na projekty prevence sociálního vyloučení Romů.

⁶³ Město též z rozpočtu podpořilo terénní programy a letní tábor.

⁶⁴ Město neuvádí dotaci místní organizaci *Shromáždění Němců* ve výši 10 000,- Kč.

CHOMUTOV⁶⁵

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Město – Výbor pro veřejnost	Fér play, Šachový turnaj, Adventní setkání, Přednáška „O specifikách romského jazyka, výstava výtvarných prací dětí z NZDM	61 442

JIHLAVA⁶⁶

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Diecézní charita Brno, oblastní charita Jihlava	Centrum primární prevence VrakBar	166 000
Centrum multikulturního vzdělávání	Preventivní přednášky, nájemné provoz	102 000
celkem		268 000

KARLOVY VARY⁶⁷

KARVINÁ

Dotace z rozpočtu města a prostřednictvím Fondu primátora

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Sdružení Romů Severní Moravy	16. Karvinský romský festival	100 000
	Provozní náklady romského centra	50 000
MS PZKO Karviná Ráj	Máj nad Olší - 20.ročník	40 000
	Anenská pouť 2015	15 000
	činnost pěveckého souboru Dźwięk	10 000
MS PZKO Karviná Fryštát	Dolaňski Gróm 2015	100 000
	Jubilejní koncert u příležitosti 95. výročí mužského pěveckého sboru Hejnal-Echo	10 000
PZKO v ČR	XXVI. Festival PZKO	50 000
Klub seniora Przyjaźń	Sdružování bývalých členů pěveckého souboru Przyjaźń	10 000
ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Karviná-Fryštát	Dotace na vzdělávací a výukové moduly do Dolní oblasti Vítkovice	50 000
	Volnočasové aktivity dětí	35 000
Obec Slováků Karviná	Podpora činnosti - kulturní aktivity pro uchovávání slovenských tradic	25 000
Město (RKK)	Knihovní fond (polské knihy; celkem 687)	103 256
celkem		598 256

KLADNO

Žádná organizace příslušníků národnostních menšin nepožádala město o finanční podporu.⁶⁸

LIBEREC⁶⁹

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Romodrom	Prohlubování kvalifikace terénních pracovníků ve vyloučených lokalitách	15 000
Komunitní středisko KONTAKT	Letní festival cizinců a národnostních menšin Liberec-jedno město pro všechny	5 000
	Prázdniny ve městě	35 000
	Výlet na Staré Hrady	10 000
Duha Liberec	Volnočasové aktivity pro děti a mládež	45 500
???	Romské pohádky Ireny Eliášové	20 000
celkem		130 500

MLADÁ BOLESLAV

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Proxima sociale	Činnost nízkoprahového klubu Činžák	304 000
Arcidiecézní charita Praha	Kulturní střípky z národností	15 000

⁶⁵ Město neuvádí dotaci místní organizaci Spolku Němců ve výši 25 000,- Kč.

⁶⁶ Město podpořilo provoz oblastní charity Jihlava v pěti poskytovaných službách pro děti, a to částkou 420 000,- Kč.

⁶⁷ Město poskytuje dotaci na SAS Karlovarského sociálního komunitního centra o.p.s., a to ve výši 100 000,- Kč.

⁶⁸ Město též uskutečnilo projekty programu *Prevence kriminality* ministerstva vnitra (podíl města 205 000,- Kč).

⁶⁹ Rozpočet Komunitního střediska Kontakt, p.o. činil v roce 2014 celkem 4 600 000,- Kč.

MOST⁷⁰

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Federace Židovských obcí České republiky - ŽO Teplice	Upevnění kultury a tradic židovské menšiny, realizace kulturních a společenských akcí	17 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, OJ Teplice	Upevnění vzniku a tradic maďarské menšiny, propagace maďarské kultury	17 000
Bulharská kulturně osvětová organizace, kulturně osvětový klub Most	Akce na udržení kulturních tradic a kontaktů Tradiční pouť Bulharů -Mikulčice	10 000
Klub národnostních menšin - multikulturní akce	Prezentace arménské národnostní menšiny.	16 000
5. Základní škola, Most	Návštěva Prahy s cílem poznat historické památky	9 000
Dům romské kultury o.p.s.	Poznávací a vzdělávací akce pro žáky 2. ročníku odloučeného pracoviště Chanov	9 000
celkem		78 000

OLMOUC⁷¹

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Charita Olomouc	Činnost	276 000
Společenství Romů na Moravě	Činnost	95 000
Podané ruce	ROMANODROM	110 000
celkem		481 000

OPAVA

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Dživipen	Činnost spolku	91 156

OSTRAVA⁷²

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Dny maďarské kultury v Ostravě 2015	20 000
Řecká obec Ostrava	Život řecké menšiny v Ostravě	30 000
Salesiánské středisko Don Bosco	Zájmové kroužky	50 000
celkem		100 000

PARDUBICE⁷³

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Ruský domov ⁷⁴	Svjatoslav Richter - člověk a hudebník	2 000

PLZEŇ⁷⁵

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Naděje	Vzdělávání dětí – klub Bludiště	30 000
Ponton, občanské sdružení	Musicfest Pixlování, činnost organizace	55 000
	Program včasné péče Klubíčko	22 000
Blízký soused z.s.	Romboh v parku	8 000
celkem		115 000

PROSTĚJOV

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Podané ruce	Romský projekt - Tajsaskero	250 000

⁷⁰ Další aktivity a projekty organizací, pracujících s národnostními menšinami v oblasti sociálně-ekonomických problémů a sociálního vyloučení, zejména sociálního vyloučení Romů, jsou podporovány v rámci komunitního plánu města.

⁷¹ Město nemá vyčleněn zvláštní dotační titul pouze pro organizace příslušníků národnostních menšin.

⁷² Město také poskytuje finanční podporu v oblasti sociální péče a v oblasti prevence kriminality.

⁷³ Město se soustředí především na cílovou skupinu cizinců.

⁷⁴ Dříve Ruský institut. Jde o organizaci nikoliv národnostně menšinovou, nýbrž spolek cizinců.

⁷⁵ Město uvádí dále projekty hispánské kultury a japonského umění.

PŘEROV⁷⁶

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Kappa-Help	Komunitní a nízkoprahové centrum	45 000

TEPLICE

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Maďarský den, zábava, beseda, přednáška	30 000

ÚSTÍ NAD LABEM⁷⁷

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Člověk v tísni o.p.s.	Jeden svět 2015 v Ústí nad Labem	60 000
Oblastní charita Ústí nad Labem	Rotahu fest IX	10 000
Poradna pro integraci	Multikulturní festival Barevná planeta	130 000
	Etnické večery-představování kultur cizinců žijících v Ústí nad Labem a okolí	45 000
Kleja o.s.	Podpora tanečního souboru Romano suno	10 000
celkem		260 000

4. JAKÉ ZKUŠENOSTI MÁ MĚSTO S IMPLEMENTACÍ EVROPSKÉ CHARTY REGIONÁLNÍCH ČI MENŠINOVÝCH JAZYKŮ?⁷⁸

BRNO

Na území města není ve smyslu zákona o obcích užíváno dvojjazyčných označení.

Dotace z rozpočtu města jsou využívány dvěma organizacemi národnostních menšin také pro nákup učebnic a výukových CD, a to v jazyce polském a německém, pro tisk německého občasníku *Nachrichtendienst*, či časopisu *Společností přátel jižních Slovanů Slovanský jih*. Svaz Maďarů Brno vydává bulletin *Brünni Magyar Futári*, který má vložené i české texty přeložené z maďarštiny. Příslušníci romské národnostní menšiny při jednání na magistrátu nepožadují tlumočení do rodného jazyka, ve většině případů hovoří s úředníky česky. Taktéž Slováci nepožadují tlumočení do češtiny.

DĚČÍN

Používání menšinového jazyka na webových stránkách, vývěškách, informačních tabulích, ve zpravodaji, apod. není v současné době městem využíváno. Tlumočení během úředního jednání a překlady dokladaných dokumentů se řídí platnými právními předpisy.

HAVÍŘOV

V roce 2015 se zastupitelstvo města na svých jednáních nezabývalo přímo otázkou provádění Charty. Ve městě je podporováno vzdělávání polské menšiny v jejím rodném jazyce. Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností (ORP - Havířov, Albrechtice, Horní Bludovice, Horní Suchá a Těrlicko) vykonávají svou činnost 4 MŠ a 4 ZŠ s polským jazykem vyučovacím (z toho 2 ZŠ neúplné), jejichž součástí je i školní družina. V kalendářním roce 2015, do kterého se promítají dva školní roky 2014/2015 a 2015/2016, docházelo do MŠ celkem 96 dětí v 5 třídách, do ZŠ celkem 181 žáků ve 14 třídách a do školní družiny celkem 95 žáků ve 4 odděleních. Průměrná naplněnost třídy MŠ činila v roce 2015 19,2 dítěte na třídu, přičemž nejnižší naplněnost byla 15,8 dětí na třídu, nejvyšší 24,7 dětí na třídu. Průměrná naplněnost třídy ZŠ činila v roce 2015 12,9 žáka na třídu, přičemž nejnižší

⁷⁶ Město přímo finančně podporuje činnost *Armády spásy* a *Oblastní charity Přerov*, jde o projekty sociální integrace, o celkové výši 1 800 tis. Kč.

⁷⁷ Město též podporuje další projekty zaměřené na sociální služby (8 146 000,- Kč).

⁷⁸ Žádné zkušenosti nemají (či se Chartou nezabývala, není to pro ně tématem) města České Budějovice, Frýdek-Místek, Jablonec nad Nisou, Jihlava, Karlovy Vary, Kladno, Mladá Boleslav, Opava, Pardubice, Ústí nad Labem, Teplice a Zlín. Nevyjádřilo se statutární město Chomutov.

naplněnost byla 9,8 žáků na třídu, nejvyšší 22,3 žáků na třídu. V oddělení školní družiny byla v roce 2015 průměrná naplněnost 23,7 žáků na oddělení, z toho nejnižší naplněnost byla 14,7 žáků na oddělení a nejvyšší 29,7 žáků na oddělení školní družiny. Přípravné třídy jsou zřizovány pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, zejména dětí, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky. Do 31. srpna 2015 byly na území města zřízeny tři přípravné třídy, které navštěvovalo celkem 38 dětí (ZŠ Moravská, ZŠ Školní, ZŠ Kpt. Jasioka). Od 1. září 2015 byly zřízeny čtyři přípravné třídy, které navštěvuje celkem 58 dětí (ZŠ Žákovská, ZŠ Moravská, ZŠ Školní, ZŠ Kpt. Jasioka) a jedna přípravná třída na území obce Horní Suchá, kterou navštěvuje 14 dětí.

HRADEC KRÁLOVÉ⁷⁹

V roce 2015 bylo využito tlumočení během úředního jednání s cizincem při výkonu činnosti oddělení sociálně-právní ochrany dětí v pěti případech. Třikrát se jednalo o občany Vietnamu, jednou o občany Mongolska, v jednom případě o občany Španělska. Magistrát je připraven na zajištění tlumočení během úředního jednání nebo zajištění překladu dokumentů. Webové stránky města ani vývěsky nebo další prezentační materiály nejsou zpracovávány v menšinových jazycích. Potřebné materiály pro cizince a národnostní menšiny je možné obdržet v *Integračním centru pro uprchlíky a národnostní menšiny*.

KARVINÁ

Současnými právními předpisy, které se týkají v Části II a III Charty jednotlivých regionálních menšinových jazyků, jakými jsou v případě Karviné polština a slovenština, je upravena možnost používání menšinového jazyka v úředním styku. Jde především o jednání v rámci zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů a hlavně v rámci zákona o obcích.

LIBEREC

Jak na webových stránkách města,⁸⁰ tak na stránkách Městského informačního centra⁸¹ lze zvolit jazyk, ve kterém se stránky zobrazí (čeština, polština, němčina, angličtina).

MOST

Vzhledem k tomu, že na Mostecku není registrována žádná početná národnostní menšina, jež by vyžadovala podporu jazykových požadavků, nebyla realizována implementace Charty.

OLOMOUC

Město v roce se v 2015 výslovně nezabývalo otázkou implementace Charty. Důvodem je zejména to, že zde v městě není usazena žádná početně významná národnostní menšina, kromě romské, a nebyl ani zaznamenán problém s právy z ní vyplývajících. Ani ze strany romské národnostní menšiny nebyl zaznamenán požadavek týkající se např. komunikace v romském jazyce v úředním styku, popř. tlumočení.

OSTRAVA

Město nenaplnuje podmínky vymezené zákonem o obcích, počet obyvatel hlásících se k národnosti jiné než české, žijících v daném regionu nepřekračuje hranici 10%.

⁷⁹ Město nerozlišuje mezi příslušníky národnostních menšin sensu stricto (občany ČR) a explicitně uvádí příklady osob se statutem cizince.

⁸⁰ www.liberec.cz

⁸¹ www.visitliberec.eu

PLZEŇ

V rámci působnosti orgánů samosprávy se naplňují zásady Charty uvedené v části II, např. pro další využití tlumočení při úředních jednáních či překladů dokumentů v menšinových jazycích (bulharština, vietnamština apod.) jsou využívány NNO působící na území města.

PROSTĚJOV

Povědomí o Chartě město má, ale s její implementací doposud nemá zkušenost.

PŘEROV

Ve městě je početně významná komunita Romů, ale absentují zde organizace, které by se intenzivněji zabývaly výukou romského jazyka. Rovněž ze strany dětí a mládeže je tento zájem minimální. Město je připraveno v případě aktuální potřeby a přání skupin užívajících příslušný jazyk uplatňovat jednotlivá opatření Charty.

Kraje

1. BYL V ROCE 2015 V PŮSOBNOSTI KRAJE USTANOVEN VÝBOR (RADA / JINÝ ORGÁN / KOORDINÁTOR), JAKOU AGENDU KONKRÉTNĚ VYŘIZOVAL?

JIHOČESKÝ KRAJ

V roce 2015 nebyl v působnosti kraje ani v žádné obci na jeho území Výbor ustanoven. Stejně tak jako v minulém roce byli osloveni starostové všech 16 obcí na Českokrumlovsku a Prachaticku, kde počet příslušníků národnostních menšin překračoval 5%. Na základě aktuálních výsledků z posledního sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 se v územní působnosti kraje ustanovení o zřízení Výboru týká dvou obcí v ORP Český Krumlov a jedné v ORP Prachatice. V kraji probíhá proces komunitního plánování sociálních služeb, kde se problematikou národnostních menšin, etnických menšin, osobami z jiného socio-kulturního prostředí zabývají přímo jednotlivé pracovní skupiny také i v souvislosti s řešením romského etnika a sociálně vyloučených lokalit.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Rada pro národnostní menšiny Jihomoravského kraje byla již v roce 2009 zřízena pro poradní a iniciativní činnosti v národnostně menšinové agendě a v prosinci 2012 potvrzena. Bylo jmenováno její nové složení v počtu 10 členů. Hlavními cíli v činnosti RNM jsou zejména podpora integrace národnostních menšin na principech rovnosti a vzájemného porozumění; podpora a rozvoj konkrétních programů v oblasti vzdělávání a výchovy, volnočasových aktivit dětí a mládeže (činnost výtvarná, taneční, dramatická, sportovní); kulturní aktivity a akce národnostních menšin (včetně vydavatelské činnosti) místního, regionálního i nadregionálního významu a dalších aspektů života týkajících se minorit.

Rada v rámci své působnosti vyhodnocuje situaci národnostních menšin na území kraje a připravuje jeho orgánům doporučení k zajištění potřeb příslušníků národnostních menšin, zejména v oblasti vzdělávání, kultury, používání mateřského jazyka, společenského a kulturního života; připravuje pro orgány kraje souhrnné zprávy o situaci národnostních menšin na jeho území; plní úkoly, které jí zastupitelstvo určuje; vyjadřuje se k podnětům a návrhům a navrhuje opatření orgánům kraje v oblasti národnostních menšin; navrhuje Radě kraje/zastupitelstvu výši finančních prostředků (jako samostatné položky rozpočtu kraje); navrhuje rozdělování finančních prostředků vynakládaných z jeho rozpočtu na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin - každoročně je vyhlašován dotační program na činnost subjektů působících v oblasti národnostních menšin a ve prospěch národnostních menšin; Rada každoročně organizuje předposlední neděli v květnu *Den národnostních menšin* - společné setkání národnostních menšin žijících a působících v jihomoravském regionu, v rámci kterého prezentují prostřednictvím spolků svoji činnost kulturní, gastronomickou, publikační apod.

Koordinátorka pro národnostní menšiny je členkou Rady, vyjadřuje se mj. k projektům předkládaných sdruženími národnostních menšin v rámci příslušných dotačních řízení resortů kultury, práce a sociálních věcí a školství, mládeže a tělovýchovy.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Výbor funguje již od roku 2005 (letos tedy slavil 10. výročí od svého vzniku). Pozici zapisovatele ve Výboru vykonává koordinátor pro národnostní menšiny. V roce 2015 vyvíjel Výbor bohatou aktivitu, sešel se sedmkrát na svých jednáních a čtyřikrát uskutečnil výjezdní zasedání do obcí Dobrá Voda na Toužimsku, do Sokolova, Přebuzi a v rámci přeshraniční spolupráce do Marktrewitz. Garantem činnosti Výboru je náměstek hejtmána pro oblast sociálních věcí, který se jednání Výboru i akcí účastní. Počet členů Výboru je 15 osob + dva stálí hosté z Policie ČR a poskytovatel sociálních služeb - *Český západ* o.p.s. Za národnostní menšiny jsou zastoupeni Ukrajinci, rusky mluvící občané z území bývalého Sovětského svazu (jež zastupuje Bělorus), Rusové a dále Slováci, Němci, Vietnamci, Romové a Maďaři a dále zástupci politických stran. Výbor je ve své činnosti velmi aktivní. Konkrétně v roce 2015

uspořádal z tradičních akcí již VIII. ročník fotosoutěže *Ze života národnostních menšin*, V. ročník výtvarné soutěže pro ZUŠ a ZŠ; posedmé se konal *Den národnostních menšin* (v Sokolově opět s obrovskou návštěvností a s velkým ohlasem). V roce 2015 se Výbor v rámci karlovarského *Folklorního festivalu* účastnil programů pořádaných v Karlových Varech, Ostrově a Lokti, konkrétně se jednalo o programy zajišťované soubory Ukrajinců a Romů. Všechny zápisy a úkoly z Výboru jsou dostupné a k nahlédnutí na webu kraje.⁸²

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

V roce 2015 pokračovala v činnosti *Komise pro lidská práva*. Zaměřovala se i na podporu národnostních menšin dlouhodobě a tradičně zde žijících. Konkrétně: 6. ročník *Festivalu národnostních menšin* - akce se konala 31. května 2015 v Hradci Králové a *Vánoční jarmark*, konaný 5. prosince 2015 na Krajském úřadě.⁸³

LIBERECKÝ KRAJ

Liberecký kraj usnesením ze dne 22. ledna 2013 ustanovil *Komisi pro národnostní menšiny a sociální začleňování*, jako iniciativní a poradní orgán Rady kraje pro oblast integrace národnostních menšin a osob ohrožených sociálním vyloučením. Komise má v současnosti celkem 14 členů. Její předsedkyní je náměstkyně hejtmana pověřená řízením resortu sociálních věcí, do jejíž působnosti je tato agenda zařazena. Dále je tvořena 4 zástupci národnostních menšin, 8 odborníky (Úřad práce ČR, krajská pobočka v Liberci, Agentura pro sociální začleňování, NNO, Krajské ředitelství Policie ČR Libereckého kraje, zástupce samosprávy,) a dvěma zaměstnanci Krajského úřadu Libereckého kraje (odbor sociálních věcí a odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu). Tajemníkem komise je krajský koordinátor pro záležitosti národnostních menšin a cizinců. Probíraná témata jsou detailně zaznamenávána v zápisech.⁸⁴

Komise, kromě výměny informací k aktuálním problémům spojených například s nežádoucím vývojem v některé lokalitě Libereckého kraje, projednává především připravované koncepční a strategické dokumenty v oblasti sociálního začleňování, menšinové politiky, projekty a programy podporující sociální integraci, plánování sociálních služeb, projektové žádosti pro projekty financované z evropských strukturálních fondů a jiných dotačních programů pro tuto cílovou skupinu osob. Dále úzce spolupracuje s pracovní skupinou „prevence kriminality“.

Kraj taktéž zřizuje pozici koordinátora pro záležitosti národnostních menšin a cizinců podle §6 menšinového zákona. Ten z pozice své funkce řídí a koordinuje ve svém správním obvodu plnění úkolů na úseku státní politiky napomáhající integraci příslušníků národnostních menšin do společnosti. Činnost koordinátora je kumulovaná (0,9 úvazku má koordinátor pro romské záležitosti + 0,1 úvazku koordinátor pro záležitosti ostatních národnostních menšin).

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Hlavní náplní činnosti Výboru, který má 15 členů (včetně zástupců polské a řecké menšiny) byly: doporučení ke schválení orgánům kraje žádostí o finanční podporu organizací realizující aktivity ve prospěch národnostních menšin v rámci dotačního programu vyhlašovaného krajem, který je zaměřen na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území kraje pro rok 2015. Taktéž projednával přípravu dotačního Programu na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin, žijících na území kraje na rok 2016.

V rámci zajišťování agendy související s problematikou národnostních menšin žijících na území kraje je ze strany Krajského úřadu zřízena pracovní pozice koordinátora pro národnostní menšiny.

⁸² http://www.kr-karlovarskv.cz/samosprava/dokumenty/Strankv/usn-vvborv/vyb-15/Vyb_mensiny1S.aspx

⁸³ Na odboru sociálních věcí pracuje také metodička a koordinátorka sociální prevence, do jejích pracovních povinností patří koordinace a metodické vedení pracovníků pro romské záležitosti obcí s rozšířenou působností Královéhradeckého kraje a monitoring činnosti národnostních menšin. Vyřizuje agendu v souvislosti se státním integračním programem pro osoby s uděleným azylem na území ČR.

⁸⁴ <http://liberecky-kraj.kraj-lbc.cz/rada/komise-rady-libereckeho-kraje/pro-narodnostni-mensiny-a-socialni-zaclenovani>

Systémové zařazení koordinátora do struktury krajského úřadu spadá do odboru sociálních věcí. Koordinátor je mj. tajemníkem Výboru a pravidelně se účastní jednotlivých jednání Výboru. Jednání Výboru se v roce 2015 také pravidelně účastnil vedoucí oddělení rozvoje sociálních služeb odboru sociálních věcí Krajského úřadu kraje. V roce 2015 proběhlo 10 jednání Výboru.

OLMOUCKÝ KRAJ

V Olomouckém kraji nebyl Zastupitelstvem kraje Výbor zřízen.⁸⁵ Agendou národnostních menšin je pověřena krajská koordinátorka pro národnostní menšiny a romské záležitosti.

PARDUBICKÝ KRAJ

V roce 2015 nebyl v působnosti kraje ustanoven žádný výbor pro národnostní menšiny. Od roku 2002 je Radou kraje zřízena *Komise pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin*. Jedenáctičlennou komisi v roce 2015 tvořili člen Rady kraje pro oblast sociálních věcí, členka Rady kraje zodpovědná za školství, kulturu a památkovou péči, odborníci z řad místních samospráv a zástupci poskytovatelů sociálních služeb určených národnostním a etnickým menšinám a styčný důstojník pro menšiny z *Krajského ředitelství policie*. V uplynulém roce se komise Rady zabývala zejména Individuálním projektem kraje *Podpora integrace sociálně vyloučených romských lokalit v Pardubickém kraji II*, který byl zaměřen na terénní sociální práci a nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. V rámci Krajského úřadu zodpovídal za problematiku národnostních a etnických menšin koordinátor romských poradců.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Výbor nebyl Zastupitelstvem kraje ani v roce 2015 zřízen. *Komise pro národnostní menšiny* byla ustanovena na základě usnesení rady, a to s účinností od 1. ledna 2016. Tato komise v roce 2015 v kraji nepůsobila. Menšinovou problematikou se v roce 2015 v případě potřeby zabývala Komise sociální. V průběhu roku 2015 to ale nebylo třeba, vše řešil Odbor sociálních věcí a koordinátorka pro romské záležitosti.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

V 2015 byl po předchozích přípravách zřízen Výbor ZHMP, který navázal na činnost Komise Rady pro oblast národnostních menšin. Ta zajišťovala funkci oficiálního poradního orgánu již od roku 2000 (v průběhu svého fungování se zabývala později i tématem integrace cizinců). V průběhu roku zasedal výbor celkem třikrát. Jeho předsedou byl zastupitel a tajemnicí specialistka národnostních menšin. Složení výboru bylo následující: celkový počet členů výboru - 18, z toho čtyři členové zastupitelstva, jeden odborník (nominován jedním z klubů ZHMP), 12 zástupců národnostních menšin (bulharská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská, vietnamská), jeden zástupce židovské komunity. Dále probíhal v rámci běloruské národnostní menšiny výběr vhodného kandidáta pro možné předložení materiálu na jeho jmenování Zastupitelstvu HMP. Stálými hosty výboru jsou: tajemník Rady, ředitel DNM, romská koordinátorka, asistent předsedy výboru.

Výbor se v roce 2015 zabýval následujícími tématy: grantové řízení pro oblast národnostních menšin, aktualizace materiálu Koncepce politiky HMP ve vztahu k národnostním menšinám, příprava a realizace 15. ročníku akce *Setkání národnostních menšin* (konference a kulturně-společenský večer), významné akce národnostních menšin (např. festivaly), DNM - kompletní zpráva o činnosti a pravidelné informace o realizovaných aktivitách, informace ze strany zástupců národnostních menšin o akcích organizací jednotlivých národnostních menšin.⁸⁶

Oblasti grantového řízení se samostatně věnuje Komise Rady hl. m. Prahy pro udělování grantů v oblasti národnostních menšin a integrace cizinců. Tato komise se v roce 2015

⁸⁵ Nebyly splněny předpoklady pro obligatorní ustanovení tohoto výboru stanovené ustanovením § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁶ http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/primator_a_volene_organy/zastupitelstvo/vybory_zastupitelstva/index.html?committeeId=31145

věnovala otázkám spojeným s grantovým řízením pro oblast národnostních menšin - *Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2015* a integrace cizinců - *Programy podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy pro rok 2015*. Dále věnovala pozornost otázkám financování aktivit pořádaných nebo spolupořádaných Prahou v daných oblastech. Komise nejen projednávala návrhy na přidělení grantů, které byly následně předloženy Radě a Zastupitelstvu ke schválení. Hodnotila rovněž efektivitu využití finančních prostředků, které byly poskytnuty na jednotlivé projekty v rámci grantových řízení a současně na akce pořádané či spolupořádané Prahou. Rovněž projednávala podmínky grantového řízení na rok 2016.

Otázkami záležitostí romské menšiny se zabývá *Poradní sbor pro záležitosti romské menšiny hl. m. Prahy*, jehož členy jsou zástupci jednotlivých MČ Praha 1 - 22, kteří jsou pověřeni agendou týkající se záležitostí romské komunity. Dalšími členy jsou také zástupci pražských romských NNO, odborníci státních institucí pracující v oblasti práce s romskou komunitou. Poradní sbor se zabývá ve vztahu k romské komunitě v rámci své činnosti zejména sociálními otázkami, bydlením, zaměstnáváním, dále oblastí vzdělávání a kulturního rozvoje.

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Zastupitelstvo kraje Výbor nezřídilo, o jeho ustavení se prozatím neuvažuje, neboť podmínka pro jeho zřízení nebyla splněna.

ÚSTECKÝ KRAJ

Výbor působil též v roce 2015, složení Výboru je neměnné, skládá se z 5 zástupců politických stran (KSČM, ODS, Severočeši, Hnutí PRO! Kraj) a 8 zástupců národnostních menšin (*Obec Slováků, Svaz Maďarů, Svaz Vietnamců, Židovská obec Teplice, Bulharské občanské sdružení Cyrila a Metoděje, Kulturní sdružení občanů německé národnosti* a zástupce z ruské a romské menšiny). Pravidelným hostem Výboru je rovněž člen Rady Ústeckého kraje pro bezpečnost a sociální věci a koordinátor pro romské záležitosti. Výbor se po svém ustanovení zaměřuje především na podporu kulturně-společenských aktivit jednotlivých národnostních menšin.

VYSOČINA

Z důvodu nenaplnění zákonné podmínky nebyl Výbor ustanoven. V rámci Krajského úřadu je zřízena pozice koordinátora romských poradců. Působila zde pracovní skupina poskytovatelů služeb pro národnostní a etnické menšiny, osoby bez přístřeší a oběti trestné činnosti, která se již v předchozím roce podílela na aktualizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb. V Kraji pracovala v rámci projektu *Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit v Kraji Vysočina* spolufinancovaného Evropskou unií, z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu *Lidské zdroje a zaměstnanost* a státního rozpočtu ČR stálá platforma aktérů, kteří spolupůsobili při řešení problematiky sociálního vyloučení příslušníků romské menšiny a souvisejících dopadů. Fungování této platformy umožňovalo strategické plánování služeb, další opatření a činnosti zaměřené na podporu sociálního začleňování a prevenci eskalování společenských konfliktů souvisejících se soužitím Romů s většinovou populací. Členové platformy se aktivně zapojili do aktualizace Strategie integrace sociálně vyloučených lokalit v Kraji pro období 2016-2020. Samotný projekt byl ukončen ke konci října 2015.

ZLÍNSKÝ KRAJ⁸⁷

Výbor zřízen nebyl, jelikož kraj nesplňuje zastoupení občanů jiné národnosti. Zřízena byla však Komise Rady kraje pro integraci sociálně vyloučených. V komisi je 9 členů, z toho čtyři Romové. Měla v roce 2015 celkem tři jednání. Kraj má v rámci krajského úřadu zařazenou funkci koordinátora pro národnostní menšiny, romskou problematiku a integraci cizinců v Odboru Kanceláře hejtmána od roku 2000.

⁸⁷ Odpovědi na ostatní otázky se týkaly výhradně cizinců a sociálně-ekonomických problémů vyloučených komunit.

JIHOČESKÝ KRAJ

V roce 2015 v kraji nevyvíjela činnost žádná organizace národnostních menšin. Spolupráce s nimi probíhá především formou vzájemné informovanosti o nabízených aktivitách NNO a spolupráce na kulturních akcích, obsahujících národnostní či etnické prvky.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Den národnostních menšin pod záštitou hejtmána se uskutečnil v neděli 24. května 2015 v lužáneckém parku v Brně - již tradiční společné setkání národnostních menšin žijících a působících v jihomoravském regionu - *Den národnostních menšin v Jihomoravském kraji*, který se koná od roku 2003. Letos se zapojilo 16 folklorních souborů, včetně pěveckého sboru studentů Biskupského gymnázia Brno ve spolupráci s *Německým kulturním sdružením – region Brno*. Letos poprvé vystoupili členové spolku AU Co, z.s., který sdružuje občany vietnamské menšiny, a představili tanec s klobouky *Non* v kroji *Ao Dai*. Cílem tohoto tradičního kulturního setkávání, pořádaného z iniciativy Rady kraje ve spolupráci se spolky národnostních menšin žijících v jihomoravském regionu, je představit jejich národnostní kultury obyvatelům a návštěvníkům moravské metropole. Kromě bohatého kulturního programu nechyběly ani ukázky tradiční kuchyně národů Podyjí, z Podkarpatské Ukrajiny, stejně tak maďarské, slovenské, polské, ruské, romské, řecké, bulharské a letos poprvé i vietnamské. Na pořádání letošního ročníku spolupracovala Rada kraje výhradně s příspěvkovými organizacemi kraje, (čímž se podařilo výrazně snížit finanční náklady na tuto akci). Na tuto akci byla z rozpočtu kraje poskytnuta částka ve výši 174 900,- Kč.

V roce 2015 Rada kraje připravila vydání sborníku *Národnostní menšiny v Jihomoravském kraji 2015, jejich spolky a organizace* (1 100 výtisků, celková částka 225 061,- Kč).

V rámci *Dne památky obětí holocaustu* a předcházení zločinům proti lidskosti si 26. ledna 2015 připomněly školy s multikulturním zaměřením v součinnosti s *Židovskou obcí* v Brně, *Muzeem romské kultury* a odborem školství Krajského úřadu 27. leden jako významný den. Na kulturním programu se podíleli žáci 12 ZŠ včetně ZŠ v Šale (Slovenská republika), 2 SŠ a děti z Dětského domova v Boskovicích. Pietní setkání bylo provázeno velmi cennými a přínosnými myšlenkami pamětníků přeživších holocaust Židů a Romů. Tito připomněli kapitoly 2. světové války a období krátce po ní s možnou aplikací zkušeností pro současnost. Směrem k žákům, pedagogům, všem přítomným vyslovili poselství dnešní generaci, které směřuje k odpovědnosti za dnešní a budoucí soužití všech lidí nejruznějšího kulturního a etnického původu.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Spolupráce byla zajišťována zejména prostřednictvím Výboru a koordinátora.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Na území kraje působí aktivně *Obec Slováků, Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, která také působí regionálně v okrese Rychnov nad Kněžnou a Mezinárodní kulturní institut Klíč* (Ukrajinci). Ukrajinská komunita je shromážděna v Pravoslavné církvi a schází se pravidelně v rámci bohoslužeb. Tyto organizace se věnují zejména kulturní a publikační činnosti s cílem udržení a oživení kulturních tradic. Zástupci těchto organizací se účastnili akcí organizovaných *Komisí pro lidská práva*. V kraji dále pracuje několik organizací, které mají jako cílovou skupinu osoby romské národnosti a několik romských občanských sdružení. Také jedna organizace, která pracuje s Vietnamci.⁸⁸

⁸⁸ Komise rozvinula spolupráci s *Centrem pro integraci cizinců*, které působí v Hradci Králové.

LIBERECKÝ KRAJ

Ve sledovaném roce kraj nadále udržoval spolupráci se všemi skupinami osob národnostních menšin a cizinců. Úzká spolupráce nadále pokračovala především s následujícími organizacemi: *Centrem na podporu integrace cizinců* (Správa uprchlických zařízení resortu vnitra), *Centrem pro integraci cizinců*, o.p.s., a spolkem *Foreigners*. Vzhledem k nízkému počtu organizací, které v kraji působí, probíhá komunikace se zástupci jednotlivých národnostních menšin především individuálně s jednotlivci, kteří se přímo obrátí o pomoc na krajského koordinátora. Koncem roku 2015 byla navázána užší spolupráce se *Svazem Vietnamců* v Libereckém kraji.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Výbor na svá jednání pravidelně zve zástupce jednotlivých národnostních menšin. V rámci těchto jednání jejich zástupci prezentují svoji činnost a diskutují se členy Výboru potřebnost dalších aktivit na území kraje. Na jednání jsou zváni také zástupci obcí, na jejichž území národnostní menšiny žijí, také zástupci jednotlivých institucí, kteří se zástupci národnostních menšin při různých příležitostech spolupracují a také zástupci NNO, kteří se problematice národnostních menšin věnují. Výbor pravidelně navštěvuje organizace realizující aktivity ve prospěch národnostních menšin přímo v místě jejich působení.

S ohledem na potřeby příslušníků národnostních menšin kraj každoročně vyhlašuje dotační program na podporu činnosti národnostních menšin, na jehož znění se každoročně podílí Výbor. V rámci jeho jednání jsou také doporučovány jednotlivé žádosti o finanční podporu orgánům kraje ke schválení. Administraci dotačního programu zajišťuje Odbor sociálních věcí. Zástupci kraje jsou pravidelně zváni na aktivity organizací příslušníků národnostních menšin.

OLOMOUCKÝ KRAJ

Krajská koordinátorka byla v přímém kontaktu zejména s romskými a proromskými organizacemi, kterým předávala informace o aktuálním dění, informace byly zasílány i ostatním subjektům, které se zabývají národnostními menšinami a cizinci. Zúčastňovala se většiny akcí, které organizace realizovaly a v případě potřeby se podílela i na jejich organizaci. Prostřednictvím pracovníků obecních úřadů obcí s rozšířenou působností byly distribuovány informace týkající se možnosti získat podporu z dotačních titulů na aktivity příslušníků národnostní menšin a další informace s problematikou související. Aktéři působící na tomto poli byli informováni také o možnostech získat finanční prostředky na činnost z Ministerstva kultury ČR i z rozpočtu Olomouckého kraje (významné projekty, podpora kulturních aktivit a příspěvky do 25. tis. Kč). Obce a nestátní neziskové organizace byly dále informovány o kulturních akcích pořádaných příslušníky národnostních menšin.

PARDUBICKÝ KRAJ

Koordinátor romských poradců v rámci své agendy spolupracoval zejména s *Centrem na podporu integrace cizinců* pro Pardubický kraj a občanským sdružením *Most pro*.

PLZEŇSKÝ KRAJ

I v roce 2015 organizovaly některé NNO (např. *Ponton*, *Tady a teď*, *Diakonie ČCE*, *Blízký soused* atd.) v kraji aktivity, které mohli využívat i Romové. Nebyly pořádány akce přímo určené pouze příslušníkům národnostních menšin. Nabídky akcí jsou směřovány bez vymezení etnické příslušnosti, některé jsou však pro-romsky orientovány.

ÚSTECKÝ KRAJ

Spolupráce Výboru s organizacemi příslušníků národnostních menšin je na velmi dobré úrovni, a to díky kontinuální spolupráci, která navazuje na výsledky z předchozích let. V rámci finančních možností Výboru dochází k maximální podpoře organizací, jež se zabývají kulturně-společenskými aktivitami.

VYSOČINA

Kraj v roce 2015 spolupracoval především v rámci projektu *Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit v Kraji Vysočina* s romskými poradci jednotlivých ORP kraje, Policí ČR, Městskou policií Jihlava, *Oblastními charitami* Jihlava a Třebíč, NNO. Je však nutné upozornit na skutečnost, že míra účasti Romů v romské občanské společnosti je všeobecně nízká. Většinu aktivit pro Romy pořádají neromské organizace, kterých se Romové většinou pasivně účastní. Projektová skupina *Láčo drom* a Komunitní klub *Mulačágo* uspořádaly ve dnech 7. - 13. dubna 2015 již sedmý ročník *Týdne romské kultury*, jehož součástí byly výstavy a diskuze, hudební a taneční vystoupení dětských skupin a jedno dopoledne také účastníci strávili s romskou literární tvorbou.

Erko - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež při *Oblastní charitě* Jihlava uspořádalo dne 21. května 2015 již osmý ročník taneční soutěže *Amen Khelas*, kterého se zúčastnilo celkem 103 tanečníků a tanečnic ve 29 skupinách. Dne 27. září 2015 proběhly v Jihlavě Oslavy vietnamského dne dětí, kterého se celkem zúčastnilo 161 dětí a Kraj Vysočina se podílel 30 000,- Kč na spolufinancování této oslavy.

ZLÍNSKÝ KRAJ

Již sedmým rokem financuje Zlínský kraj ze svého rozpočtu projekt *Domovník v romských lokalitách*, kteří udržují pořádek a čistotu, dbají na to, aby si obyvatelé těchto lokalit všímali svého okolí a snažili se ho udržovat tak, aby to dokázala ocenit také většinová společnost žijící v blízkém okolí těchto lokalit. Domovníci pracují ve Zlíně, Holešově, Kroměříži, Uherském Brodě a nově v roce 2015 také ve Valašském Meziříčí.

Dne 19. května 2015 probíhal Fotbalový turnaj dětí z nízkoprahových zařízení ve Zlínském kraji, který realizoval *Salesiánský klub mládeže Zlín* ve spolupráci se Zlínským krajem. Zlínský kraj akci podpořil částkou 25 tis. Kč. Jednotlivé kluby mají mezi svými klienty hodně dětí z romských rodin. Akce je pořádána již od roku 2005.

Ve dnech 25.-26. června 2015 pořádala krajská koordinátorka romských poradců seminář pro romské poradce, terénní sociální pracovníky, pro terénní pracovníky, asistenty pedagoga a zástupce neziskového sektoru.

2A) PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE V ROCE 2015:

JIHOČESKÝ KRAJ

Sedmý ročník *Dnů slovenské kultury* v Táboře, šestnáctý ročník *Dnů slovenské kultury* v Českých Budějovicích, osmý ročník festivalu romské kultury *Kerekate* v Táboře.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Příkladem dobré praxe je bohatá činnost Výboru a jeho tvůrčí prostředí, kdy výsledkem jsou pravidelně pořádané akce, které významně přispívají k osvětě o národnostních menšinách v kraji a dalších aktivitách samotných menšin i jiných výborů či komisí v kraji (soutěže, den menšin, výjezdní jednání Výboru, výstavy, společná jednání s ostatními výbory či komisemi v rámci kraje, či dokonce i mimo kraj, např. Chomutov). Takto pojatá práce Výboru je, dle zpětných vazeb, kterých se Výboru dostává, inspirací i pro jiné výbory či komise v rámci ČR.

Z uvedených akcí měl tradičně velký ohlas *Den národnostních menšin*, který se uskutečnil dne 12. září 2015 v Sokolově u příležitosti konání *Hornické poutě*. Této akci se účastnily tisíce lidí. Na programu byly hudební, pěvecké, kulinářské a taneční ukázky a jiná vystoupení různých národnostních menšin.

Národnostní menšiny se prezentují pravidelně také tiskovými sloupky v *Krajských listech* (s nákladem 132 000 ks).⁸⁹

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

6. ročník *Festivalu národnostních menšin* v květnu 2015 v Hradci Králové. *Vánoční jarmark*, konaný 5. prosince 2014 na Krajském úřadě.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Výbor v roce 2015 realizoval několik výjezdních zasedání přímo v místě realizace činnosti sdružení, které se v rámci svých aktivit věnují udržování tradic či identity národnostních menšin žijících na území kraje. V rámci těchto výjezdních zasedání jsou členové Výboru seznamováni s historickým kontextem působnosti zástupců národnostních menšin přímo v daném území a mohou tak diskutovat s jejich zástupci potřebu dalších aktivit pro nadcházející období. V roce 2015 Výbor realizoval například návštěvu MS PZKO v Jablunkově a *Obce Slováků* v Karviné. Předseda Výboru v prosinci 2015 představil činnost Výboru na jednání Rady.

OLOMOUCKÝ KRAJ

Popsány jsou aktivity, z nichž převážná část má již v kraji dlouholetou tradici a jsou navštěvovány příslušníky národnostních menšin i majoritní společností.

Oslava *Dne Romů* probíhala dne 8. dubna 2015 na 3 místech v kraji. *Charita Kojetín* uskutečnila akci v prostorách Rodinného klubu Maria, zahájena byla mší. Následně pracovníci prezentovali aktivity dětí realizované v roce 2015 - fotodokumentace - rukodělné práce. K rodičům a dětem promluvila zakladatelka klubu, jež nyní pracuje jako asistentka pedagoga na základní škole. Akcentovala význam vzdělání pro děti, ale i uchování tradic.

V Přerově organizovala oslavu *Dne Romů* vedoucí romského komunitního centra *Charity Přerov*. Pro děti byly připraveny soutěže a taneční vystoupení. Kromě dětí se zúčastnili akce i rodiče.

V Olomouci oslavy *Dne Romů* organizovalo společně město a *SRNM Olomouc*, akce se konala v sále restaurace U Žida. Zastoupeny byly taneční a hudební soubory NZDM Olomouc, SRNM Olomouc - KC/NZDM Olomouc a Pěňčín a soubor z Hodonína. Účast rodičů, mladých lidí a dětí byla vysoká, sál byl plný jak vystupujících, tak i obecenstva.

Charita Olomouc uskutečnila dne 19. září 2015 v pořadí 16. ročník *Romské pouti* v bazilice Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku u Olomouce. K bazilice se vydali poutníci ze Samotíšek (Mši svatou v bazilice celebroidal první římskokatolický romský kněz P. Vojtěch Vágai). V odpoledních hodinách vystoupily hudební a taneční formace z Olomouce, Ostravy, Brna, Prostějova, Lipníku nad Bečvou a dalších měst, akci moderovali Romové. Novinkou byla prezentace autorského muzikálu *Judit* romského souboru *DIK* ze Slovenska.

Od 1. srpna 2014 realizuje *Středisko Khamoro Charity Olomouc* projekt *Známe se?*, jehož cílem je zvýšit nabídku osvětových aktivit pro žáky ZŠ a studenty SŠ, VOS, VŠ a takto přispět k vyšší informovanosti a odbourání předsudků a mýtů vůči romské menšině. Reaguje na napjatou situaci mezi majoritou a etnickými menšinami v ČR, která je částečně zapříčiněna vlivem ekonomické a politické situace. Nestabilita vede ke snaze hledat viníky této situace, což se promítá do vztahů zejména k etnickým menšinám. Vlivem nedostatečné osvěty a zejména nedostatečné prezentace pozitivních příkladů jsou prohlubovány předsudky a dezinformace, které mnohdy tyto nálady ve společnosti podporují a vedou k další diskriminaci a negativnímu přístupu k Romům ve školách, ze strany zaměstnavatelů i majitelů nemovitostí, kteří pronajímají byty. V rámci projektu jsou žáci seznamováni mimo jiné

⁸⁹ Např. od roku 2016 se budou národnostní menšiny představovat měsíčně také recepty ze svých národních kuchyní v tomto tisku.

s romskou kulturou, romskou původní tvorbou, tradicemi a také romským jazykem. Projekt byl podpořen v rámci EHP fondů, jeho realizace končí 30. dubna 2016.

V Hanušovicích dne 31. srpna 2015 proběhla na hřišti ZŠ a MS Hanušovice akce *Loučíme se s prázdninami*. Pořadatelem bylo o.s. *Jekhetane*, akci podpořilo město Hanušovice i škola. Kromě různých soutěží a her vystoupil i s tradičními romskými tanci soubor z Ostravy. Pozitivně lze hodnotit návštěvu cca 200 dětí a rodičů, a to i z majoritní společnosti.

Hlavním aktérem prezentace romské kultury a udržování tradic je pobočka *Společenství Romů na Moravě, o.s., v Olomouci*, kde její předsedkyně vede taneční a hudební kroužek, věnuje se i doučování dětí. Své aktivity rozšířila i mimo Olomouc, od roku 2013 působí v Pěčíně. Dne 31. července 2015 uskutečnila v Letním kině v Olomouci v pořadí již *8. ročník festivalu romské kultury Romani Gil'i*, který byl podpořen z dotačního titulu Ministerstva kultury. Na akci vystoupilo 7 hudebních a 5 tanečních formací z Olomouckého a Jihomoravského kraje, např. *Charita Olomouc*, *Charita Přerov*, soubor klubu *Miriklo* města Olomouc. Dále pak individuálně vystupovali zpěváci za doprovodu skupiny Somsiových. Jako diváci se sešli Romové z Olomouce, Přerova, Moravského Berouna, Bruntálu, Hodonína i dalších měst v kraji. Je škoda, že tato akce je minimálně navštěvována majoritními obyvateli Olomouce.⁹⁰

Další tradiční akcí byl 11. ročník *Dne soužití*, který se uskutečnil 19. září 2015 v areálu FK Kozlovice. Pořadatelem byla občanská sdružení *KAPPA - HELP Přerov*. Vedle sportovních aktivit byly uskutečněny i kulturní akce pro děti i dospělé a vystoupení hudebních skupin. Akce byla zaměřena na podporu tolerance a soužití mezi majoritní a minoritní společností města Přerov a jeho okolí. Součástí programu byla výstava *Přerovos Objektivos*, ochutnávka romských pokrmů a výstava romské literatury.

Dům dětí a mládeže v Hranicích zajišťuje pod vedením romského sociálního pracovníka volnočasové aktivity dětí a doučování, součástí je i hudební a taneční kroužek. V roce 2015 se uskutečnil dne 24. října 2015 již 14. ročník taneční soutěže *Terne čercheňa*. Taneční soutěže se zúčastnilo 23 souborů z Olomouce, Přerova, Prostějovská, Hodonína, Branek, Vsetína a Ostravy. Soutěžilo se ve 2 kategoriích, a to v tradičním romském tanci a moderním tanci.⁹¹

Jako první a ojedinelou kulturní akcí v Jeseníku zorganizoval dne 16. října 2015 Miroslav Červeňák pod záštitou místostarostky města, za podpory *Darmoděje, z.ú.*, a *Výboru dobré vůle - Nadace Olgy Havlové*. Cílovou skupinou byli žáci prvního stupně ZŠ, rodiče a pracovníci neziskového sektoru. V programu vystoupily taneční soubory z Olomouce a Ostravy. Reakce posluchačů na vystoupení byly velmi pozitivní.

Pokud jde o ostatní národnostní menšiny, pak aktivní je zejména Šumperská a Javornická *Řecká obec*, které pořádají kursy řeckých tanců, zábavy, vystupují na různých akcích dalších nestátních neziskových organizací. V září sledovaného roku bylo realizováno tanečně divadelní představení *Tradiční řecká svatba*.

Aktivní je rovněž *Židovská obec Olomouc*, která každoročně pořádá Dny židovské kultury Olomouc s velmi bohatým programem.

PARDUBICKÝ KRAJ

V roce 2015 pokračovala dobrá spolupráce kraje s organizacemi příslušníků národnostních menšin. Příslušníci národnostních menšin, případně organizace hájící jejich práva, byli zastoupeni v komisi Rady. Úspěšně také pokračovala spolupráce mezi koordinátorem romských poradců, *Centrem na podporu integrace cizinců* a organizací *Most pro o.p.s.* Dotčené subjekty se pravidelně setkávaly ve skupině *Cizinci, národnostní a etnické menšiny* komunitního plánování sociálních služeb v Pardubicích, kde se vedle tvorby koncepčních materiálů věnovaly i přípravě a organizaci společenských akcí s cílem multikulturního

⁹⁰ Fotodokumentace je presentována na <http://www.srnm.cz/index.php/rymarov-2016>.

⁹¹ Fotodokumentaci lze shlédnout na <http://www.ddm.hranet.cz/2015/terne-cerchena-2015>.

dialogu. Nejvýraznějším výstupem v roce 2015 byla opět realizace *Multikulturního týdne 2015*, který se uskutečnil ve dnech 22. - 29. května v Pardubicích.⁹²

PLZEŇSKÝ KRAJ

PONTON - Program včasné péče Klubičko: v roce 2015 bylo v projektu podpořeno celkem 30 dětí a 36 jejich rodičů/zákonných zástupců, kteří se pravidelně zapojovali do aktivit. Téměř po celé období byla kapacita 17 dětí v *Pvp Klubičko* naplněna. Program probíhal podle vzdělávacího plánu a konkrétních potřeb dětí, byla v něm zahrnuta všechna témata vhodná pro předškolní přípravu. Na začátku roku jsme se vzhledem k probíhajícím zápisům do ZŠ individuálně zaměřili na podporu a rozvoj předškolních znalostí a dovedností u devíti předškoláků. Bylo také poskytnuto poradenství k zápisům rodičům. Lednových zápisů do škol se účastnilo celkem 9 dětí/předškoláků, všechny děti řádně prošly zápisem, ale čtyřem bylo doporučeno vyšetření školní zralosti pro možný odklad a přípravný ročník. Rodiče dostali od pracovníků *Pvp Klubičko* všechny potřebné informace a případnou podporu při vyplňování potřebných dokumentů. V březnu proběhlo v *Pvp Klubičko* vyšetření školní zralosti PPP Plzeň - celkem vyšetřeno 5 dětí, proběhly konzultace s rodiči a doporučení na speciální vyšetření, zpráva byla rodičům předána v *Pvp Klubičko*, psychologka ocenila pokroky u dětí. U mladších dětí jsme se zaměřili na adaptaci a na rozvoj dovedností. Dvě děti byly přijaty do běžných MŠ. Rodičům bylo poskytnuto poradenství o fungování a provozu v MŠ. Úspěšně probíhala spolupráce s klinickou logopedkou, kam se s dětmi docházelo pravidelně každý měsíc na kontrolní vyšetření. K paní logopedce docházelo celkem 14 dětí a také k ní docházely další dvě děti, které po nástupu do první třídy pokračovaly v logopedické nápravě s rodiči. V roce 2015 bylo vytvořeno pracovníky projektu *Pvp Klubičko* 20 individuálních vzdělávacích plánů dítěte, na kterých se aktivně pracovalo. Intenzivní byla spolupráce s rodiči na podpoře jejich kompetencí v oblasti vzdělávání dítěte v domácím prostředí a následném nástupu do MŠ nebo ZŠ. Konala se pravidelná setkávání rodičů s pracovníky *Pvp Klubičko* při motivačních aktivitách, jejichž cílem je trénink vzdělávacích procesů při společné práci rodiče a dítěte - proběhlo 7 motivačních aktivit např. výroba prostírání, kalendářů, program zdravé stravování a péče o zoubky apod. Dále byla realizována setkávání rodiče a pedagogického pracovníka nad Plánem spolupráce s rodinou, který stanovuje konkrétní cíle v rozvoji dítěte a metody k dosažení cíle. Celkem bylo v tomto období založeno 20 těchto Plánů spolupráce s rodinou.

PONTON - NZDM Pixla: Projekt byl v roce 2015 realizován dle plánovaného harmonogramu. Díky plnému financování služby se podařilo od ledna 2015 rozšířit otevírací dobu na pátek od 14:00 do 17:00. Klub byl určen uživatelům starším 13 let. Toto rozšíření otevírací doby bylo uživateli služby i pracovníky *NZDM Pixla* hodnoceno velmi pozitivně. V rámci pravidelných měsíčních programů roku 2015 se věnovali různým preventivním i volnočasovým tématům, od kterých se pak odvíjely jednotlivé denní programy. Měsíčním tématem byl např. výběr povolání, hledání brigády, drogy a jiné závislosti apod. V roce 2015 se podařilo kompletně rekonstruovat hudební místnost, dále zrealizovat projekt Barva pro most, který spočíval v revitalizaci prostoru pod Roosveltovým mostem. Proběhl již 8. ročník Underbridge music festu *Pixlování*, na kterém vystoupily všechny kapely využívající naší hudební místnost, akci navštívilo cca 250 lidí. O prázdninách se podařilo zrealizovat 2 pobytové výjezdy - jeden pro mladší uživatele zaměřený na poznávání přírody a základy první pomoci, druhá pobytová akce byla určena pro uživatele starší 15 let, hlavním tématem celého pobytu byla práce. Služeb *NZDM Pixla* využilo v roce 2015 celkem 402 uživatelů služeb. Průměrná denní návštěvnost byla 29 uživatelů denně.

Tady a Ted', o.p.s.: Podpora vzdělávání je v Plzni realizována od roku 2004 a je určena rodinám s dětmi, které žijí v prostředí sociálního vyloučení (sociálně vyloučené lokality, cizinci apod.). Služba je terénní, dlouhodobá (s některými rodinami spolupracuje i několik let) a podílí se na ni i dobrovolníci - většinou studenti ZČU. Služba se soustředí na oblast vzdělávání - jednak se cílí na děti, kterým se věnují dobrovolníci v mimoškolní individuální

⁹² Kraj se zaměřuje v první řadě na cizince.

přípravě, zároveň pracovníci organizace poskytují rodičům poradenství, asistenci a motivují je ke vzdělávání jejich dětí. V roce 2015 se organizace *Společnost tady a teď*, o.p.s. věnovala několika projektům v rámci dvou registrovaných služeb a dalším navazujícím aktivitám. Nejvýznamnější službou je dlouhodobě podpora vzdělávání.

Blízký soused, z. s.: Nezisková organizace se primárně věnuje romským dětem ze sociálně vyloučené lokality v blízkosti Centrálního autobusového nádraží v Plzni. Skrze volnočasové a vzdělávací aktivity se snaží snížit přirozené handicapy těchto dětí a zvýšit jejich šance na vzdělání a důstojné zapojení do naší společnosti. Činnost organizace se sestává z pravidelných aktivit, jako jsou kluby a z jednorázových motivačních aktivit. Kluby probíhají v rámci školního roku 3x v týdnu a jsou vždy konkrétně zaměřeny na rozvíjení nějaké dovednosti (deskové hry, hudební a tvořivé aktivity). Každý klub začíná doučováním. Děti si nosí domácí úkoly a přicházejí s látkou, které ve škole nerozumí - to je zvláště cenné pro několik romských středoškoláků, kteří s organizací spolupracují. Jednorázové motivační aktivity jsou např. celodenní výlety do přírody, návštěva bazény, laser game, Zoo, Akvater, divadla. Vyvrcholením celoročního snažení je již tradičně letní tábor. V roce 2015 proběhly dva týdenní tábory skautského typu - jeden pro dívky a jeden pro chlapce. Celkově se jich účastnilo 35 sociálně znevýhodněných romských dětí. Organizace se při všech svých aktivitách snaží dětem rozšiřovat všeobecný přehled neformálním způsobem a seznamuje děti se základním hodnotovým systémem naší společnosti. Organizace byla v roce 2015 v kontaktu s 85 romskými dětmi, z toho 12 bylo předškolních a 43 z nich bylo v pravidelném kontaktu (alespoň 1x v měsíci). Od září 2015 Blízký soused, z. s. poskytuje zázemí skupině věřících Romů, kteří se pravidelně scházejí 3x v týdnu v prostorách organizace. Tato spolupráce je velkým obohacením pro obě strany. Romové mají stabilní zázemí a pro organizaci je to možnost prohloubit své vztahy s rodiči dětí, kterým se věnuje. Vedoucí této skupiny Romů je od října zaměstnancem. Účastní se klubové činnosti, hraje na kytaru a zpívá s dětmi romské i české písně. Vnesl do činnosti organizace mužský prvek (většina ostatních vedoucích a dobrovolníků byly dosud ženy) a hlavně rozšířil možnost přirozeně dětem vštěpovat důležitost romské identity, vštěpovat jim sebeúctu.

Poběžovice a okolí: Terénní pracovníce působí ve správním obvodu města Poběžovice od dubna 2015. Mezi nejčastěji řešené případy na Poběžovicku patří vysoká zadluženost, nevyhovující bydlení, ztráta bydlení, vleklá nezaměstnanost, apod. V případě vysoké zadluženosti hledá spolu s klientem a věřitelem nejvhodnější řešení formou jednání s věřitelem, dohodou splátkového kalendáře, vyřízení insolvence. Mezi nejčastější důvody vysoké zadluženosti patří nízká finanční gramotnost, ztráta zaměstnání a laxní přístup klientů v počáteční fázi vzniku dluhu. Často se řeší i nevyhovující bydlení, pronajímatelé pronajímají byt v nevyhovujícím stavu (bez vany a umyvadla, v bytě je plíseň, netěsnící okna, špatné vytápění nebo vůbec žádné, ...). Klienti jsou v krizové situaci - bez přístřeší, takže podepíší nájemní smlouvu, ačkoli je v ní napsáno, že byt přebírají v bezvadném stavu vhodný k obývání. S pronajímatelem se ústně dohodnou, že nedostatky odstraní, to se však neděje. Terénní pracovníce v tomto případě funguje jako prostředník a hledá takovou dohodu, která je v zájmu obou stran a která má oporu v platných zákonech. V případě ztráty bydlení je pracovníce v kontaktu se sociálním pracovníkem Azylového domu v Domažlicích a s majiteli ubytoven, takže je schopna najít pro klienta vhodné bydlení do 24 hodin a pomůže mu zařídit dávky, které pokryjí výdaje s prozatímním ubytováním. Pracovnice se snaží motivovat klienty k získání stálého zaměstnání a zvýšení kvalifikace. Ty však lze jen těžko motivovat k získání zaměstnání, klienti nepociťují díky zabezpečení sociálními dávkami nouzi a nemají tedy potřebu zapojit se do trhu práce. Největší pozornost při práci s klientem pracovníce věnuje prevenci vzniku dalších problémů, včasné řešení dluhů, neshody v sousedských vztazích, placení výživného apod. Samotný proces zahájení spolupráce je otázkou dobré pověsti terénní pracovníce, ale hlavně trpělivosti a respektu k volbě potencionálního klienta. V počátcích terénní práce bylo potřeba informovat o konkrétních službách terénní pracovníce (kontakt, náplň její práce, sídlo, kompetence, ...), a to prostřednictvím místního tisku, rozhlasu, vyvěšením informací na

vývěsních místech a roznos letáků do domácností. Během roznosu do domácností pracovnice navazovala kontakt s lidmi, získávala informace a hovořila o náplni své práce. Časem se k takto získaným klientům přidali klienti, kteří pracovníci kontaktovali na základě dobrých zkušeností někoho z okolí. Základním stavebním kamenem spolupráce je důvěra, že pracovnice jedná výhradně v zájmu klienta, orientuje se v platné legislativě a je vázána mlčenlivostí. Během své dosavadní praxe vytvořila pracovnice fungující sociální síť mezi organizacemi, státními institucemi, soukromými společnostmi, jednotlivci a dalšími subjekty tak, aby dokázala zabezpečit klienta v krizové situaci nebo aby mohla ve složitějších případech připravit potřebné dokumenty a předat ke spolupráci se specializovanými pracovišti.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Tradičně Praha podporuje aktivity organizací národnostních menšin prostřednictvím grantového řízení *Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy* (stejně tak i v roce 2015). V rámci jeho řízení je podporován také provoz (včetně provozu kanceláří jednotlivých národnostních menšin) a samotná činnost DNM. Jednotlivé organizace národnostních menšin zde mají zázemí pro rozvoj své činnosti, která byla i v roce 2015 v řadě případů podpořena v rámci Celoměstských programů podpory aktivit národnostních menšin na území Prahy. V roce 2015 využívaly prostory kanceláří DNM tyto národnostní menšiny: Bulhaři, Maďaři, Němci, Poláci, Romové, Rusíni, Rusové, Řekové, Slováci, Srbové, Ukrajinci. V průběhu roku byla připravována kancelář pro vietnamskou národnostní menšinu, jejíž provoz od prosince 2015 zajišťuje *Svaz Vietnamských studentů a mládeže v ČR*, o.s. Současně byl DNM aktivní v jednáních se zástupci organizací běloruské národnostní menšiny, aby zde rovněž mohli zahájit činnost.

Organizace národnostních menšin využívají vedle svých kanceláří společné prostory DNM, jimiž jsou zasedací místnost, výstavní sál, společenský sál a kavárna. Společné prostory využívá řada dalších organizací národnostních menšin, organizací cizinců, ale i NNO zaměřené na oblast práce s národnostními menšinami a cizinci. DNM spolupracuje s *Integračním centrem Praha* o.p.s., které je organizací založenou hl. m. Praha výhradně za účelem komplexní a systematické práce v oblasti integrace cizinců, ale pouze v případech, jež vyžadují součinnost.

Ve společných prostorách DNM se v roce 2015 nejčastěji konaly výstavy, semináře, přednášky, konference, workshopy, výuka jazyků, pravidelná setkání a besedy spolků národnostních menšin, kulturní vystoupení, filmové projekce, programy pro děti a mládež, zkoušky folklorních souborů národnostních menšin, koncerty, divadelní představení, ale i společenské večery k příležitosti významných svátků jednotlivých národnostních menšin apod. Významné jsou aktivity pro děti a mládež, a to divadelní představení, přednášky, výukové programy atd.

Rok 2015 byl zaměřen na rozvoj činnosti Knihovny a vzdělávacího centra DNM, které bylo otevřeno v březnu 2014. Knihovna nabízí k zapůjčení přes 2000 knih v českém jazyce a v jazycích národnostních menšin, dále periodika vydávaná jednotlivými národnostními menšinami. Vzdělávací centrum realizuje autorská čtení, prezentaci nových knih a řadu vzdělávacích programů. DNM se ve spolupráci s organizacemi národnostních menšin snažil o přiblížení tématu národnostních menšin široké veřejnosti prostřednictvím aktivní účasti na akcích typu *Muzejní noc*, veletrh *Svět knihy*, *Zažít město jinak*, *Barevná devítka*, *Setkání kultur* a dalších. Dalším příkladem dobré spolupráce hl. m. Prahy, DNM a zástupců jednotlivých národnostních menšin (prostřednictvím *Programové rady DNM*) je akce *Setkání národnostních menšin*. V roce 2015 se konal již 15. ročník uvedené akce, nad níž převzal záštitu radní hl. m. Prahy pro kulturu, památkovou péči, výstavnictví a cestovní ruch, sport a volný čas. Hlavním garantem celé akce byl DNM a její součástí byla konference s názvem *Národnostní menšiny - duchovní život, víra, literatura* a následně kulturně - společenský večer. Konference se konala v prostorách Clam - Gallasova paláce za účasti ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu, který převzal nad konferencí také záštitu, dále pozvání přijala veřejná ochránkyně práv. Na konferenci zazněly příspěvky odborníků

k danému tématu a rovněž jednotlivých zástupců národnostních menšin. Následný kulturně - společenský večer se konal v prostorách Rezidence primátora hl. m. Prahy.

Hl. m. Praha při pořádání akcí zaměřených na oblast národnostních menšin vždy komunikuje a spolupracuje na její realizaci s DNM a organizacemi jednotlivých národnostních menšin. Jedná se zejména o vzdělávací programy určené pro děti a mládež.

V rámci výstavy pražského středního školství *Schola Pragensis 2015* byla, stejně jako v předchozích letech, prezentována činnost hl. m. Prahy v dané oblasti na stánku Magistrátu hl. m. Prahy - oblast národnostních menšin a integrace cizinců. Tato prezentace umožnila předání potřebných informací cílové skupině návštěvníků akce, kterými jsou pedagogičtí pracovníci, žáci 2. stupně ZŠ, středoškolská mládež a v neposlední řadě rodiče žáků. Na základě poptávky pedagogů po vzdělávacích seminářích bude vypracován ve spolupráci s DNM návrh modelových typů vzdělávacích akcí pro 2. stupeň ZŠ a SŠ.

DNM je hlavním partnerem pro přípravu aktualizované Koncepce politiky hl. m. Prahy pro oblast národnostních menšin, pro kterou bude stěžejní právě činnost Domu národnostních menšin o.p.s. a spolupráce s jednotlivými organizacemi národnostních menšin.

Ve 2. pololetí roku 2015 byly realizovány semináře pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí vybraných pražských ZŠ, které byly zaměřeny na historii Romů, diskusi navazující na projekci filmu s romskou tematikou. Uvedené přednášky byly realizovány v rámci činnosti romské koordinátorky ve spolupráci s *Poradním sborem pro záležitosti romské menšiny HMP* (zástupců jednotlivých MČ), organizací *RomPraha* a DNM.

Hl. m. Praha i v roce 2015 podpořilo a spolupracovalo s jednotlivými městskými částmi, které pořádají kulturně - osvětové akce, které jsou tematicky zaměřeny na oblast národnostních menšin a integrace cizinců. Jedná se o multikulturní festival pořádaný MČ Praha 9 pod názvem *Barevná devítka* (akce realizována již od roku 2005). Dále byla zajištěna spolupráce a finanční podpora akci MČ Praha 14 pod názvem *Setkání kultur*, která se konala u příležitosti Mezinárodního dne Romů. Podporu hl. m. Prahy získaly již tradičně dva významné festivaly, které se týkají národnostních menšin. Jsou jimi Světový romský festival *Khamoro* a Mezinárodní folklorní festival *Praha srdce národů*.

ÚSTECKÝ KRAJ

Například *Vitání lunárního roku* s vietnamskou menšinou, 2. ročník charitativního romského plesu, *600 let Židů v Teplicích*, kterou pořádá *Regionální muzeum Teplice*, p. o. a *Židovská obec Teplice* (Výbor se podílel též na obnově židovského hřbitova v Sobědruhách), *11. maďarské kulturně-společenské jaro*, které proběhlo v rámci 861. lázeňské sezóny v Teplicích. Na této akci byla prezentována maďarská kultura a gastronomie. Bulharská menšina byla podpořena v rámci vystoupení v Kulturním domě v Lovosicích, kde představovala své umělce, dále byla podpořena v rámci příležitosti příchodu slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje, kterou zaštiťovala bulharská obec. Za velmi úspěšnou kulturní akci je považován *Barevný region Ústí nad Labem*, kterého se účastnily všechny národnostní menšiny kraje. Během této celodenní akce byla představena gastronomie a kultura jednotlivých národnostních menšin. Mezi nové aktivity patří pilotní projekt s názvem *Nejlepší středoškolský student 2015*, ve kterém chce kraj ve spolupráci s Výborem ocenit žáky nejen české národnosti, ale také příslušníky národnostních menšin za jejich školní úspěšnost a volnočasové aktivity, kterým se věnují. Žáci budou zároveň představeni široké veřejnosti, a to za účelem snahy o pozitivní změnu pohledu většinové společnosti vůči národnostním menšinám. V současné době probíhá nominace těchto žáků, na jaře tohoto roku by mělo dojít k vyhodnocení. Velmi přínosná je též spolupráce s *Poradnou pro integraci* v Ústí nad Labem, která pomáhá cizincům začlenit se do běžného života. Ředitel poradny byl hostem Výboru, kde přítomné seznámil s činnostmi této organizace.

2B) PROBLÉMY V ROCE 2015:**KARLOVARSKÝ KRAJ**

Problém přetrvává v neorganizovanosti některých národnostních menšin, které jsou v kraji zastoupeny - polské, mongolské, rumunské, bulharské. Přesto, že kraj přispívá na činnosti týkající se národnostních menšin, s ohledem na zamýšlené aktivity nelze všechny finančně podpořit.

LIBERECKÝ KRAJ

Ze strany příslušníků národnostních menšin byly zaznamenány problémy se začleněním dětí do prvních ročníků ZŠ z důvodu neznalosti českého jazyka, se zaměstnáváním a v ojedinělých případech kriminalitou.

3. JAKÝM ZPŮSOBEM KRAJE FINANČNĚ PODPOROVÁLY V ROCE 2015 ORGANIZACE / AKTIVITY NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN (PROSTŘEDNICTVÍM ZVLÁŠTNÍHO DOTAČNÍHO TITULU V ROZPOČTU, V RÁMCI JINÝCH DOTAČNÍCH PROGRAMŮ, AD HOC PODPOROU JEDNOTLIVÝCH AKCÍ, POPŘ. JINAK)?

JIHOČESKÝ KRAJ⁹³**JIHOMORAVSKÝ KRAJ**

V roce 2015 byl vyhlášen *Dotační program na činnost národnostních menšin v Jihomoravském kraji*. V rámci dotačního řízení bylo podpořeno 29 projektů celkovou částkou 2 000 000,- Kč. Projekty byly zaměřeny především na vzdělávací a kulturní programy, popř. volnočasové aktivity dětí a mládeže se sociálním znevýhodněním, vydavatelskou činností apod.

Celkem bylo poskytnuto z rozpočtu kraje na činnost národnostních menšin v roce 2015 2 399 961,- Kč včetně výše uvedené akce Den národnostních menšin v kraji a vydaného sborníku *Národnostní menšiny v Jihomoravském kraji 2015, jejich spolky a organizace*.

Organizace		projekt, účel dotace	dotace (Kč)
nadační fond HELLENIKA		HELLENIKA, zachování řeckého kulturního povědomí	108 000
FOLKLORNÍ SDRUŽENÍ PÚČIK	Taneční dílna pro všechny		45 000
	Využití volného času a zájmové činnosti k prezentaci slovenské národní kultury a lidových tradic		60 000
Jánošíkov dukát	XVII. Mezinárodní festival slovenského folklóru v ČR Jánošíkov dukát 2015		70 000
Řecká obec Brno		Kulturní činnost Řecké obce Brno v roce 2015	60 000
Lyceum Řekyň v České republice		Udržení řeckých kulturních tradic	185 000
Občanské sdružení Porta Balkanica		Balkánská kultura na jižní Moravě v roce 2015	43 500
Obec Slováků v Brně		Slováci na Moravě a Slovensko	40 000
Pirin	Výuka bulharských lidových tanců a písní		23 000
	Uchování bulharských lidových tradic a tanců		24 000
Svaz Maďarů-Brno	Uchování, rozvoj a prezentace kultury maďarské národnostní menšiny		54 000
POLONUS – Klub Polski v Brně	Kulturní, společenské a sportovní aktivity - propojení generací		16 000
Ruské kulturně osvětové sdružení na Moravě, o.s.	Mezinárodní festival Ruské jaro na Moravě, 7. ročník		100 000
Přátelé Podkarpatské Rusi		Činnost občanského sdružení v roce 2015	25 000
Společnost přátel jižních Slovanů		Kulturní činnost příslušníků šesti národností jižních Slovanů	87 000
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR		Dokumentace chorvatské národnostní menšiny a popularizace tématu v české společnosti	84 000
Římskokatolická farnost Kuřim		Žijí mezi námi – Den národnostních menšin, III. ročník	55 000
Standard island, Brno		Multikulturní týden v Dráčku	68 000
Vietnamská menšina v Česku, Au Co, z.s. Břeclav		Klíč k tradicím	52 500

⁹³ Kraj vypisuje program *Podpora sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením na území kraje*.

Národy Podýjí	XVI. festival Národů Podýjí	100 000
Petrov, občanské sdružení pro práci s dětmi a mládeží brněnské diecéze	Odpolední doučování v Dětském domě Zábrdovice	70 000
Společenství Romů na Moravě	Volnočasové aktivity SRNM Brno a Hodonín	15 000
Romské středisko Hodonín, o.s.	Činnost Romského střediska	39 000
Kučeráček, o.s.	Žijeme spolu	25 000
Česko-britská společnost o.p.s.	Veselé prázdniny, neformální výchova a volnočasové aktivity pro děti, žáky a mládež z romské komunity	10 000
Odjinud, o.s., Brno	Brundibár z ghettá	10 000
Celostátní asociace Romů České republiky, o.s., Hodonín	Odborné poradenství	10 000
IQ Roma servis	„Gendalos – krok k úspěšnému studiu“	21 000
o.s. Sdružení Romů a národnostních menšin v Hodoníně	Česko – slovenská Miss Roma 2015	500 000
celkem		2 000 000

KARLOVARSKÝ KRAJ⁹⁴

Organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Obec Slovákov	VII. Den národnostních menšin	95 000

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Džas dureder dživipnaha, Broumov	Fotbalový turnaj v Broumově	10 000
Futsalový klub GIBSYBRASIL 0. S.	činnost spolku	10 000
Česko-ruská společnost, z.s.	krajské kolo Festivalu ARS POETIKA - Puškinův památník	10 000
Regionální obec Slovákov v Hradci Králové, o.s.	XI. ročník Česko Slovenského bálu	20 000
Občanské sdružení Soužití Jaroměř	12. ročník Romfest	30 000
Mezinárodní institut Klíč	Koncert v rámci festivalu Královéhradecké hvězdné kolo	5 000
celkem		85 000

LIBERECKÝ KRAJ

Organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Liberecké fórum	4. ročník hudebního festivalu národnostních menšin	70 000

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Kraj každoročně vyhlašuje dotační titul zaměřený na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území kraje. V roce 2015 byly organizace zajišťující aktivity pro tyto příslušníky podpořeny finanční částkou 1 000 tis. Kč. Podpořeno bylo 17 projektů od 16 organizací, realizujících aktivity pro polskou, slovenskou, maďarskou, řeckou nebo romskou menšinu.

Organizace podpořené v rámci dotačního programu Moravskoslezského kraje vyhlašovaného na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin pro rok 2015

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Město Bruntál	Tak tu spolu žijeme	70 000
Městský dům kultury Karviná	Prolínání kultur 2015 - festival národnostních menšin	70 000
Kongres Poláků v České republice	Takoví jsme/Tacy jstešmy. Kulturní aktivity Kongresu Poláků v ČR v roce 2015	70 000
	Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR 2015	43 200
PZKO v ČR, z.s.	KALENDŘÍ ŠLAŠKI 2016	70 000
MS PZKO v Havířově - Bludovicích	Dožynky Śląskie	70 000

⁹⁴ Kraj má také v rámci programů na poskytování příspěvků na sociální služby vyčleněný program na podporu sociálních služeb v sociálně vyloučených romských komunitách. Tento program je určen pro projekty zaměřené na podporu sociálního začleňování příslušníků romské komunity, odborného sociálního poradenství a podporu sociální práce v romských komunitách. V roce 2014 bylo poskytnuto celkem 700 600,- Kč.

MS PZKO v Karviné-Fryštátě	Gróm 2015 – charitativní koncert	70 000
MS PZKO v Neborech	Jsme tu pro všechny – 30. Výročí PZKO v Neborech	62 000
Sdružení polské mládeže v České republice	Dny studentské kultury	40 000
Sdružení přátel polské knihy - Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki	S knihou na cestách 2015	40 000
Koliba	Miyszani łowiec v Košařiskách	35 000
Sdružení polské mládeže v ČR republice	MŁODE ZAOLZIE (Mladé Zaolží)	30 000
Řecká obec Karviná	Menšinová politika Řecké obce Karviná na rok 2015	70 000
Řecká obec Krnov - město	Řecké dny Krnov 2015	69 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Kulturně-vzdělávací a výchovné aktivity	70 000
Eurotopia Opava, o. p. s.	Všichni máme šanci	63 500
Obec Slováků v Karvinej	Podpora činnosti	57 300
celkem		1 000 000

Žadatelé podpoření v rámci programu na kulturní akce krajského a nadregionálního významu 2015

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Sdružení Romů Severní Moravy	16. Karvinský Romský Festival 2015	100 000
Místní skupina Polského kulturně-osvětového svazu v Jablunkově	Gorolski Świąto	250 000
celkem		350 000

OLOMOUCKÝ KRAJ

Kraj nevyhlašoval zvláštní dotační titul na aktivity směřující k národnostním menšinám. Spolky, humanitární organizace a fyzické osoby mohly žádat o přidělení příspěvků na činnost do 25.000 Kč, a to v následujících oblastech: vzdělání a věda, mládež, kultura, sport a tělovýchova, prevence kriminality, sociální patologie a primární prevence drogových závislostí, zdravotnictví, sociální služby a humanitární pomoc, turistický ruch a životní prostředí. O poskytnutí příspěvků rozhoduje Rada kraje. Zmíněné subjekty i obce se pak mohly v roce 2015 ucházet také o dotaci v rámci významných projektů kraje, o jejichž přidělení rozhoduje Zastupitelstvo kraje, a to na stejných oblastech podpory, včetně kultury. Žádná z národnostních menšin v rámci významných projektů nevyužila možnosti získat dotaci. Dále kraj vyhlásil pro rok 2015 program Podpora kulturních aktivit v Olomouckém kraji, jehož cílem je podpořit a rozšířit hodnotné typy kulturních aktivit na území kraje. Vymezené cíle programu umožňují prezentovat kulturní aktivity národnostních menšin. V tabulce jsou uvedeni žadatelé o podporu a podpořené projekty.

<i>Organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Řecká obec Javorník	Folkmáj, folklorní slavnost s mezinárodní účastí	25 000
Muzeum umění Olomouc	Dny židovské kultury Olomouc 2015, téma 8. ročníku Židovský rok, festival	30 000
celkem		55 000

V roce 2015 kraj vyhlásil dotační program na podporu aktivit zaměřených na sociální začleňování, pro integraci romských komunit byla vyčleněna částka 150 000 Kč. Podpořeny byly 4 organizace:⁹⁵

<i>Organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Charita Olomouc	Školička Khamoro	30 000
ČvT, o.p.s.	Rozvoj komunitní práce a volnočasových aktivit ve Studenci a Dobromilicích	50 000
Společenství Romů na Moravě	Komunitní centrum SRNM Olomouc -Pěnčín	30000
Osvětová beseda, o.p.s.	Romský (?) hlavolam	40 000
celkem		150 000

PARDUBICKÝ KRAJ⁹⁶

⁹⁵ Jde o organizace, které mimo sociálních služeb, volnočasových a vzdělávacích aktivit pro děti a mládež věnují pozornost podpoře romské kultury a tradic. Zúčastňují se pravidelně kulturních akcí a vystoupení.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Žonglér, o.s.	činnost	15 000
Blízký soused	nájem a mzdové prostředky	15 000

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Aktivity občanských sdružení národnostních menšin a cizinců působících na území Prahy jsou dlouhodobě podporovány prostřednictvím grantových řízení a stejně tak tomu bylo v roce 2015. V případě podpory aktivit národnostních menšin se jednalo o Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2015. Pro něj byly vyhlášeny následující programy:

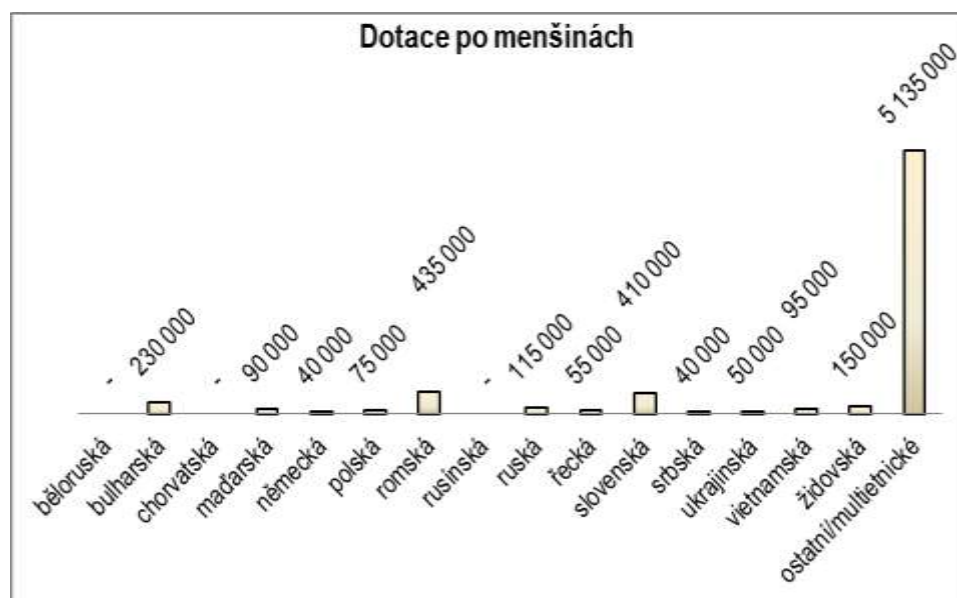
Program č. 1 - zaměřený na prezentaci národnostních kultur v hl. m. Praze, na kulturní, společenskou a osvětovou činnost národnostních menšin,

Program č. 2 - zaměřený na publikační činnost, související se vztahem národnostních menšin k hl. m. Praze.

V rámci programu byl finančně podporován také provoz DNM, a to včetně kanceláří jednotlivých národnostních menšin.

V rámci grantového řízení *Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2015* bylo přiděleno na podporu projektů národnostních menšin a organizacemi přijato celkem 6 920 000,- Kč. Formou účelové dotace (mimo grantové řízení) byla podpořena žádost DNM o finanční podporu pro možnost zahájení provozu knihovny a vzdělávacího centra, a to ve výši 162 171,- Kč. Dále byla poskytnuta účelová neinvestiční dotace MČ Praha 14 ve výši 50 000,- Kč na akci *Setkání kultur*. Formou účelové dotace ve výši 10 000,- Kč byla podpořena realizace aktivity organizace *Bona Fide* - výstava ilustrátorů dětských knih, která má navazující charakter na projekt *Rozprávky jsou pohádky, festival pro děti*, který byl podpořen v rámci grantového řízení.

Současně byly podpořeny některé projekty organizací národnostních menšin prostřednictvím grantů hl. m. Prahy v oblasti kultury a umění (např. Světový romský festival Khamoro).

⁹⁶ V rámci grantových programů kraje byla poskytnuta podpora ve výši 1 780 tis. Kč, v oblasti sociální intervence.

⁹⁷ I v roce 2015 kraj vyhlásil dotační program *Program podpory sociálních služeb 2014*. Účelem tohoto programu byla finanční podpora obcí k realizacím programů, napomáhajícím dětem ze sociálně vyloučených romských komunit. K přerozdělení byla určena celková částka 6 900 000,- Kč.

Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území Prahy v roce 2015

Program č. 1 - prezentace národnostních kultur v hl. m. Praze; kulturní, společenská a osvětová činnost národnostních menšin (do 200 000 Kč)

menšina	organizace	projekt (anotace)	dotace (Kč)
bulharská	Bulharská beseda	Hudba spojuje - hlavním záměrem projektu je seznámit občany bulharské menšiny a veřejnost s bulharskou hudební kulturou. Sdružení spolupracuje s pěveckým sborem Hlasy Bulharska, který chce přispět k šíření bulharské lidové tradice a k prezentaci bulharské sborové školy. Sborový repertoár obsahuje bulharské, české jiné západoevropské sborové skladby. Aktivity projektu: oslava bulharského státního svátku včetně koncertu, seminář na téma Bulharská sborová tradice a vývoj do současné doby, oslava svátku Cyrila a Metoděje s hudebním vystoupením, oslava bulharského státního svátku Dne sjednocení, tradiční oslava Vánoc s hudebním vystoupením. Náklady na nájem prostor, hudební přednášky, propagaci, kancelářské potřeby, poštovné, telefon, honoráře.	10 000
	Bulharská kulturně osvětová organizace	Česko-bulharská rodina - cílová skupina je bulharská menšina žijící v Praze. Jedná se o setkání Bulharů, bulharských a smíšených rodin a přátel Bulharska na společném setkání u příležitosti 14. ročníku Česko-bulharská rodina. Na programu bude kulturní program dětí z Bulharské ZŠ a gymnázia, představení dětské scény JaGa Art, představení Státního divadla Stará Zagora a reprodukováná hudba k tanci i poslechu. Náklady na honorář pro Státní divadlo ze Staré Zagory, pro dětskou scénu JaGa Art a pro moderátora večera, honorář za scénář a organizační přípravu večera, na grafickou přípravu a tisk plakátů a pozvánek.	0
		Filmové večery - jedná se o cyklus šesti komentovaných filmových představení určených pro dospělé a mládež patřících k bulharské menšině. Programy večerů jsou rozděleny do tří částí. V první části bude představen samotný film lektorem zabývajícím se kinematografií a účastníci se dozvědí více o vzniku filmu. V druhé části proběhne promítání filmu a ve třetí části bude dán prostor pro diskuzi. Výběr filmů se akcentuje především na témata důležitá pro bulharský národ, jeho historii a tradice. Projekt si prioritně klade za cíl seznámit účastníky s bulharskou filmovou klasikou. Náklady na pronájem projekční techniky, autorský honorář za scénář a moderování večera.	10 000
		Poznej město, ve kterém žiješ - projektem jsou tři organizované edukativní vycházky historickou Prahou. Vycházky budou komentované v bulharštině autorizovaným průvodcem, který připraví výklad vhodný pro cílovou skupinu. Tematickými okruhy je Pražský hrad a okolí. Cílem je seznámit děti s památkami Prahy. Náklady na honorář autorizovaného průvodce, pedagogický doprovod, přípravu tematické soutěže, kancelářský materiál, vstupné.	0
	Občanské sdružení Zaedno	Trifon Zarezan, bulharský svátek vína 2015, XIII. ročník - tradiční folklorní večer, který probíhá každoročně od roku 2003 v Praze. Na akci se setkávají cca 400 Bulharů, kteří žijí v Česku nebo Čechů, kteří chtějí poznat Bulharsko a jeho kulturu. Večer se skládá z bohatého programu, představení hudebních souborů z Bulharska. Náklady na materiál (aranžérské potřeby), nájemné, poštovné, telefony, cestovné, propagaci, ubytování a honoráře pro účinkující, účetnictví.	55 000
	Vazraždane	Dny bulharské kultury - cílem projektu je prezentace bulharské kultury v ČR a pomoc v integraci národnostních menšin do majoritní společnosti. Smyslem akcí je také seznamování nejširší veřejnosti s tradiční bulharskou slovesnou, taneční a hudební kulturou. Spolek realizuje koncerty, výstavy, taneční a pěvecké semináře, informační přednášky, soutěže, kurzy a kulturně-společenská setkání. Projekt se v letošním roce koná již jako 12. ročník a uskuteční se folklorní, filmový, divadelní a literární večer, výstava bulharské fotografky žijící v Praze (V. Drnakova). Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, propagaci, ubytování účinkujících, poštovné, telefon, DPP a honoráře.	30 000

bulharská	Vazraždane	Klub Vazraždane - klub pořádá akce, které jsou zajímavé nejen pro Bulhary, ale i pro Čechy a pro lidi z dalších etnických skupin pro cizince pobývající v Praze. Cílem projektu je prostřednictvím klubové činnosti uchovat a rozvíjet bulharské tradice a prezentovat bulharskou kulturu. V rámci projektu se uskuteční akce k bulharským státním a tradičním svátkům - oslava národního svátku Babinden, Trifon Zarezan, Baba Marta, pravoslavné Velikonoce, oslava Cyrila a Metoděje, Gergjovden, Den nezávislosti Bulharska, Den národních obrozenců, Nikulden, Vánoce, dále akce Mladé talenty. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, přepravu účinkujících, propagaci, poštovné, telefon, ubytování mimopražských účinkujících, OON.	35 000
maďarská	Spolek Iglice Egylet	Zpřístupnění a zprostředkování maďarského jazyka a kultury členům maďarské menšiny i většinové společnosti - pravidelnou činností projektu jsou 4 skupiny heren pro děti předškolního věku a výuka maďarštiny (děti ve věku 6-8 let, 9-13 let a 14-18 let), výuka lidového tance pro děti od 5 let, skautský oddíl, výuka lidové hudby pro všechny věkové kategorie, semináře lidového umění dle regionů spojené s tančímou. Mezi významnější akce patří letní tábory zaměřené na poznávání lidových tradic. Projekt zahrnuje i dva víkendy zaměřené podobně na poznávání a zachování lidových tradic. Náklady na honoráře pro umělce (etnografické semináře a projektové víkendy).	30 000
	Studentský kroužek Endre Adyho - Ady Endre Diákkör	Pěstování maďarské studentské kultury v Praze - celoroční akce kroužku. Ten funguje od roku 1957, sdružuje studenty a mladé lidi maďarské národnosti žijící v Praze. Hlavním cílem spolku je vytvoření komunity Maďarů, kteří znají, pěstují a šíří hodnoty a tradice své kultury v Čechách, zejména v Praze, a kteří se zároveň zajímají o českou společnost a snaží se jí co nejlépe poznat. Kroužek organizuje jak kulturní, tak i sportovní a zábavní programy. Mezi ně patří především kavárenské besedy na aktuální téma s významnými osobnostmi (1 x měsíčně), dále návštěva českých divadelních představení a výstav, v rámci dubnových kulturních dnů představení současné maďarské umělecké scény - hudební a divadelní skupiny. Spolek organizuje pravidelně tradiční maďarské taneční večírky a poznává českou kulturu prostřednictvím výletů. Náklady na koncert maďarské kapely, DJ na akce, taneční večírky a divadelní představení.	20 000
	Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Kulturní aktivity, celoročně a Dny maďarské kultury v Praze - akce cílené na významná maďarská jubilea společenského a kulturního života. Projekt zahrnuje celoroční spolkovou činnost, vzpomínkové akce při příležitosti maďarské revoluce - klubové večery, pietní akce při příležitosti maďarské revoluce, Muzejní noc v Praze (v DNM), monodrama László Janika a večer známých šansonů (Judit Márkus), v prosinci adventní koncert. Náklady na materiál (na akce), poštovné, technické zabezpečení akce, nájemné, odměny pro umělce. Výuka tance, workshopy, společenské akce - jedná se o průběžnou taneční výuku studentů i dospělých v rámci činnosti maďarského folklorního souboru Nyitnikék, soubor spolupracuje též se spolkem Iglice. Realizace víkendových workshopů s etnografickými přednáškami a prezentací lidových řemesel, průběžná taneční výuka a organizace Tanečních domů. Náklady na kancelářské potřeby, výtvarné potřeby, kroje z regionu, propagaci, cestovní náklady a honoráře lektorů a kapely.	30 000 10 000
německá	Spolek Němců a přátel německé kultury v ČR	Programové aktivity Kulturního sdružení občanů německé národnosti ČR - pravidelná setkávání, semináře, výstavy v galerii DNM, návštěvy výstav, koncerty, divadelní představení, přednášky, filmové projekce. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, honoráře (přednášejícím a účinkujícím), výrobu pozvánek, cestovné, dopravu panelů, instalace výstav, technické vybavení, aparaturu, tiskovou konferenci.	40 000

polská	Klub Polski v Praze	„Polska Scena“ v KPvP - divadelní inscenace „Bożyszcze kobiet“ - příprava a přímá realizace představení v polštině, které se uskuteční v DNM. Současně bude i společenské setkání diváků s herci "polské scény" těšínského divadla. Hlavním cílem je pozvednutí polské kultury v kulturním dění Prahy. Náklady na honoráře pro 4 herce a 3 techniky.	20 000
		„Tryptyk Rzymski“ film a výstava malby inspirované postavou Jana Pavla II - projekce filmu, výstava malby, setkání s tvůrcem. Film je inspirovaný básnickým dílem Jana Pavla II téhož titulu. Setkání s režisérem filmu, výstava malby a kresby také tematicky navazuje na místa, kde mladý Karel Wojtyla pobýval. Náklady na honorář, ubytování a stravu, pozvánky, plakát (grafika a tisk).	10 000
		Festival hudby a humoru v DNM - koncert ve společenském sále DNM. Společenské setkání obnovující tradici "Setkání kultur" - oslovení reprezentanti ostatních spolků národnostních menšin v rámci DNM. Tématem je jazyk, komunikace a prezentace - hudební, pěvecký, slovní humor. Náklady na nájem sálu a techniky na zkoušky i festivalový program, honoráře (účinkující, scénografie a režie).	20 000
		Podpora činnosti sdružení KPvP (provoz kanceláře a dodatečné nájem v DNM o.p.s.) - pravidelný celoroční otevřený provoz polských spolků (administrativní chod a zázemí pro činnost spolku), organizace kulturních akcí (včetně společných s dalšími národnostními menšinami), vzdělávací činnost (výuka polského jazyka a dějin Polska pro děti ze smíšených polsko-českých rodin), archivní činnost, pravidelná setkání. Náklady na kancelářské potřeby, poštovné, telefon, propagaci.	15 000
	Občanské sdružení rodičů a přátel Polské školy v Praze	Podpora - volnočasové aktivity pro polské děti. Program je určen zejména dětem předškolního a školního věku, které navštěvují Polskou školu v Praze. Obsahem projektu je pravidelná výuka, divadelní kroužek, akce organizace - Polský karneval, Polský den, Den rodin/piknik, Svátek státní nezávislosti, Polský lidový večer, tradiční polský Štědrý večer a inscenace jesličky. Náklady na provoz - nájem a teplo.	10 000
romská	ARA ART, o.s.	Divadlo utlačovaných do škol - kurs - metoda práce s romsko-českou skupinou, která využívá životní příběhy a konkrétní zkušenosti účastníků. Příprava a tvorba divadelních představení, prezentace pro školy. Celý kurs sestává z 10 setkání, premiéry určené širšímu diváckému spektru a realizaci repríz pro žáky 2. stupně ZŠ a SŠ. Náklady na autorské honoráře, produkci a pronájem.	40 000
		Mezinárodní romská LGBT konference - příprava a zajištění třídní konference zaměřené na romskou lesbickou a gay komunitu. V rámci konference se mají propojit zkušenosti romských homosexuálů z ČR a z dalších zemí Evropy. Náklady na honoráře (autorské a umělecké), cestovné, ubytování pro účastníky, pronájem konferenční místnosti a techniky, materiál - alegorický vůz, rekvizity a drobný materiál k workshopu, náklady na tisk-pozvánky, programy, materiály pro účastníky.	0
		Oslavy Mezinárodního dne Romů 2015 – slavnostní večer s hudebním programem. Slavnostní večer bude uspořádán v prostorách Meetfactory na Praze 2. Večer se ponese v duchu oslav Mezinárodního dne Romů - hudební program s vystoupením převážně mladých romských hudebníků, kteří pod vedením Davida Tišera (ARA ART) a zpěvačky a herečky Pavlínky Matiové (t.č. Vinohradské divadlo) připraví program, který bude vybočovat z jejich standardně prezentovaného repertoáru - neočekávané duety, žánrové hudební výměny apod. Studentská pocta romským osobnostem (vyhlášení ankety s oceněním), doprovodný program pro rodiny s dětmi a širokou veřejnost - výstavy, workshopy, přednášky). Náklady na služby - účetnictví, pronájem, honoráře, materiál (scéna a ocenění).	150 000

romská	Evropské centrum romské hudby v Praze, o. s.	Filmový festival Čačíkano - festival filmů s romskou tematikou (II. ročník) - kulturní a společenská činnost národnostních menšin. Festival bude třídní a celkem bude promítáno 20 filmů. V rámci konání festivalu bude zajištěn doprovodný program - přednášky, divadelní představení, koncerty romské hudby, tradiční romská kuchyně, workshop, studentská filmová soutěž, jejímž předmětem bude během 5 dnů natočit film s romskou tematikou. Na závěr festivalu proběhne vyhodnocení projektu. Náklady na zajištění filmů, hosty festivalu (2 zahraniční: letenky, diety, ubytování, 2 čeští: cestovní náhrady, ubytování), pronájem prostor (2 sály kina Světozor), prostory na tiskovou konferenci, propagaci offline a online.	0
	Občanské sdružení Buči	Romské hudební a jiné tradice - zajištění celoroční činnosti romského dětského folklorního souboru Marcinovci, který působí v rámci organizace. Cílem je interpretovat a šířit romskou kulturu a tradice prostřednictvím hudby, zpěvu a tance. Soubor vystupuje pravidelně na různých oslavách. V letošním roce připravuje soubor vystoupení na oslavách Mezinárodního dne Romů, na akci Žižkovského máje, na dnech národností v Praze 3 a další vystoupení na akcích dojednaných v průběhu roku. Náklady na kostýmy pro tanečnický (sada pro 15 osob), hudební aparaturu - zesilovač a mixážní pult, osobní náklady - DPP (lektori tance a zpěvu).	0
	Občanské sdružení R-Mosty	Romský Bašavel - oslava romského umění – kulturně vzdělávací akce. Projekt formou veřejné kulturní akce prezentuje cílovým skupinám stěžejní pilíře romské kultury, čímž přispívá k posilování tolerantní občanské společnosti a motivuje příslušníky romské menšiny k aktivnímu přístupu k rozvoji vlastní identity a kultury. Pořádají velké hudební a společenské akce, festivaly a v letošním roce bude vyvrcholením celodenní kulturní akce. Její součástí budou koncerty romské hudby, projekce filmu s romskou tematikou a následnou besedou, romské divadelní představení, literatura, soutěž mladých romských talentů, prezentace historicky významných romských osobností a romské kuchyně. Náklady na kancelářské potřeby, honoráře (lektori, účinkující umělci), DPP - koordinátor akce a projektoví pracovníci.	70 000
	ROMANO DŽANIBEN	Dějiny Romů ve výuce 2015 - tvorba internetové učebnice pro pedagogy a žáky. Komplexní podpora pedagogů při výuce historie Romů v rámci multikulturní výchovy. Aktivita projektu - zpracování příběhů míst a pamětníků pro webovou učebnici, tvorba metodik, zpracování publikace příběhů a metodik na webové učebnici, zpětná vazba od pedagogů, seminář pro pedagogy. Na základě existující metodiky budou připravovány jednotlivé interkulturní dílny pro žáky a studenty k tématu romské historie. Náklady na ostatní osobní náklady - DPP, nemateriálové náklady (nájem, energie, honoráře, administrativní poplatky).	35 000
	RomPraha	Akce pro neorganizované děti, mládež a dospělé Romy - cílem projektu je zabezpečit chod činností v DNM pro romskou národnostní menšinu. Spolek provozuje kulturní, vzdělávací a propagační činnosti směřující k prezentaci romské kultury směrem k majoritní společnosti. Spolek se zabývá volnočasovými aktivitami - doučování pro žáky ZŠ a SŠ, poradenstvím pro rodiny, psychologickým poradenstvím v oblasti výchovy a vzdělávání, pořádá kulturně-společenské aktivity směřující k integraci romské komunity- besedy, přednášky, víkendové pobyty, výlety, 10 denní letní tábor. Náklady na materiál - zdravotnický materiál, čisticí prostředky, kancelářské potřeby, odbornou literaturu, výtvarné potřeby, sportovní potřeby, ceny, diplomy, nemateriálové náklady - údržba webových stránek, propagační materiál, spoje, doprava (výlety, tábor, pobyty), ubytování a strava (tábor, víkendové pobyty), vstupné (výlety, kino), bankovní poplatky, DPP (účetní projektu, lektori, přednášející, vedoucí, zdravotník, oddíloví pracovníci).	70 000

ruská	Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR	Celoroční činnost dětského divadelního souboru Krásný sarafán - hlavním cílem je poskytování hlubších znalostí mateřského jazyka mládeži z řad ruské národnostní menšiny formou seznámení se s díly ruských klasiků a jejich interpretaci ve formě divadelního představení. Projekt je zaměřen na vzdělávací aktivity příslušníků ruské národnostní menšiny. Je orientován na cílovou skupinu dětí školního věku 12 - 17 let. Dětské divadelní studio navazuje na činnost dětského divadelního studia v minulých 8 letech. Zkoušky divadla probíhají v prostorách DNM a představení bude uskutečněno na divadelní scéně. Realizační tým se skládá z režiséra, choreografa, jazykového specialisty a dalších dobrovolníků. Projekt je realizován v průběhu celého roku. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, propagaci, honoráře, OON.	40 000
		Klubová a kulturně - společenská činnost ruské národnostní menšiny v DNM v roce 2015 – zaměřena na prezentaci národnostních kultur na území hl. m. Prahy, kulturní, společenskou a osvětovou činnost ruské národnostní menšiny. V rámci této činnosti budou pořádána pravidelná setkání: KULTURUS - 2015 (festival), setkání Klubu ruského nekomerčního filmu, různá setkání umělců a spisovatelů s čtenáři a veřejností, akce pořádané Ženským klubem o. s. Cennější než perla, prezentace občanských organizací a rozmanitých aktivit z prostředí ruské národnostní menšiny, činnost zájmových kroužků v DNM (šachový kroužek, umělecká činnost, setkání s historiky). Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, propagaci, honoráře, ostatní osobní náklady.	20 000
řecká	Řecká obec Praha, o.s.	Dětský zájmový a taneční soubor - vystoupení na oslavách státních svátků Řecka, vystoupení na společenských akcích majoritní společnosti, provoz výtvarné dílny, pronájem kuchyňky pro vánoční a velikonoční pečení. Náklady na pronájem zkušebny, nákup materiálu pro výtvarnou dílnu.	5 000
		Kulturní, společenská a osvětová činnost - společenské večery při příležitosti oslav státních svátků Řecké republiky. Oslavy státních svátků se konají za účasti oficiálních představitelů místních úřadů a představitelů řeckého velvyslanectví. Při oslavách se připomíná národní historie, zvyky a tradice. Náklady na pronájmy společenského sálu.	30 000
		Pěvecký a taneční soubor AKROPOLIS - vystoupení na oslavách státních svátků Řecka, účast na folklorních festivalech a jiných společenských akcích, seminář výuky tanců a další vystoupení dle požadavků. Náklady na nákup krojů, pomůcek pro výuku tanců, pronájem zkušebny, údržbu a přepravu krojů.	20 000
slovenská	Bona Fide	Rozprávky jsou pohádky - festival české a slovenské tvorby pro děti v Měsíci české a slovenské kulturní vzájemnosti v ČR, MS a ZŠ v Praze, ale i veškerá majoritní i minoritní společnost. Do festivalu jsou převážně zařazeny divadelní představení, prezentace knih, čtenářské workshopy i tvůrčí dílny. Náklady na honoráře (režisér, produkční práce, administrativní práce, organizační zajištění autorem projektu a dramaturgie, propagaci (výtvarné a grafické zpracování plakátů, pozvánek, tisk), produkční náklady (telefony).	30 000
		Stretnutie so slovenčinou - cyklus komponovaných pořadů o současné slovenské literatuře spojené s besedou se spisovatelem, čtení textu v originále, ale i v českých překladech, porovnání jazyků. Setkání budou pravidelná a tematicky rozdělená pro 3 věkové kategorie. Budou realizována v DNM 1 x měsíčně s prezentací jednoho autora. Náklady na autorské honoráře (účinkující, scénáře, režie), honoráře umělcům, propagaci přednášek, cestovní náklady a ubytování pro účinkující, technické a asistenční služby.	40 000

slovenská	Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR	Multikulturní kalendář a XI. Setkání slovenských středoškoláků z ČR a jejich hostů - obsahem projektu je vzdělávací cyklus pro středoškoláky a II. stupeň ZŠ o slovenských tradicích ke dnům kalendáře, které vycházejí z kontextu tradic nejen střední Evropy, ale i z tradic východní Evropy v provázanosti na liturgii římskokatolickou, řeckokatolickou a pravoslavnou. Cílem je naučit děti, mládež a další zájemce v orientaci kalendářních svátků několika národů. Náklady na ubytování a cestovné účastníků v Praze a doprava do Prahy, pronájem sálu, telefon, poštovné, kancelářské potřeby, DPP (koordinátor projektu, pedagogové, dokumentace).	20 000
		Slovenské osobnosti v historii, ve výtvarném umění a literatuře - obsahem jsou výstavy slovenských výtvarníků v DNM (Z. Štancelové, Mabeho, výstava k tématu 2. svět. války). Ke každé výstavě vzniká doprovodný literární program. Náklady na ubytování vystavovatelů, dopravu obrazů, pronájem sálu a kavárny v DNM, telefon, poštovné, výtvarné potřeby, DPP (tvůrci výstavy, výrobu pozvánek a textů).	25 000
	Folklorní soubor Šarvanci	Folklorní soubor Šarvanci v roce 2015 – pravidelná činnost souboru - pravidelné nácviky, workshopy s tanečními pedagogy, hudebními a pěveckými odborníky, nepravidelná víkendová soustředění. Soubor má tři složky: taneční, pěveckou a hudební. Náklady na nákup krojů, honoráře choreografů ze Slovenska, honoráře pedagogů, kteří odvedou plánované taneční, pěvecké a hudební workshopy, propagaci, dopravu souboru na folklorní akce, cestovné choreografů a pedagogů, pronájem prostor pro zkoušky souboru.	40 000
		Folklorní večery pro veřejnost - projekt zahrnuje tři folklorní večery souboru FS Šarvanci, a to jeden předvánoční večer - hudební a taneční vystoupení a dále školu tance pro širokou veřejnost. Další dva večery se soubor bude věnovat škole tance a bude následovat taneční zábava. Cílem projektu je seznámit veřejnost s vybranými regiony slovenského folklóru, předvést veřejnosti výsledky celoroční práce souboru a také umožnit účastníkům naučit se základy lidového tance vybraného regionu. Náklady na pronájem prostor pro realizaci, honoráře pedagogů a účinkujících hostů, doprava účinkujících.	20 000
	Obec Slovákov v Praze	Klubové stretnutia - skupinová setkání – hlavním cílem projektu je setkávání Slováků žijících v Praze a ČR, prezentace jejich kultury. Dále setkání se zajímavými osobnostmi z vědeckého, kulturního a společenského života. Pořádání besed s různými tématy. Náklady na kancelářské potřeby, cestovné, produkce, propagaci (tisk programů a letáků) a kopírovací služby, spoje (poštovné, telefony, internet, fax), pronájem technického zařízení, výtvarné potřeby, náklady na umělce (cestovné účinkujících a vystavujících, ubytování), pronájem techniky.	10 000
		Kulturně - výchovná setkání a tradiční kursy - společenské a kulturní akce, sportovní akce, prohlídka města, kursy tance. Cílem je organizace menších i větších neformálních kulturně-společenských akcí pro členy, příznivce, ale i přizvané hosty z různých oblastí společenského života, rovněž hosty spolupracujících národnostních sdružení romské, maďarské i rusínské národnosti. Časový harmonogram akcí je rozdělen na osm měsíců, např. akce „Procházky po Praze“, „Majáles“, dožínkové slavnosti. Náklady na pronájem prostor, pronájem tělocvičny, honoráře pro umělce, propagaci (pozvánky), spoje (poštovné, telefony, fax, internet), kopírovací služby a další administrativní náklady, drobný materiál - výzdoba.	0

slovenská	Slovenské združenie Limbora (SZ Limbora)	Dětské soubory Limborka a Malá Limborka v roce 2015 - nácviky, kurzy, workshopy, práce s dětmi, prezentace na veřejnosti. Cílem projektu je zabezpečení celoroční umělecké i režijní činnosti dvou dětských souborů. Jedná se o jediné slovenské dětské kolektivy v Praze a jedny z mála v ČR, které s dětmi pracují pravidelně v průběhu celého roku již přes 20 let. Obsahem projektu je zajištění nácviků, kurzů, workshopů a vystoupení na veřejnosti. Náklady na materiál (krojové součásti a rekvizity), propagaci, dokumentaci, elektřinu, služby, pronájmy.	40 000
		Soubor LIMBORA V ROCE 2015 - nácviky, kurzy, workshopy, práce s mládeží, dospělými, prezentace na veřejnosti. Cílem projektu je zabezpečení celoroční činnosti slovenského sdružení Limbora a jeho aktivit spojených s činností souboru pro studenty a dospělé s názvem LIMBORA. Soubor se snaží prezentovat české veřejnosti na tradičních programech a festivalech. Náklady na materiál (rekvizity, regály), služby (příprava programů a umělecká spolupráce), pronájmy, propagaci, dokumentaci, elektřinu.	40 000
	Slovensko-česká společnost	Česko-slovenský ples 2015 v Praze - prezentace slovenské menšinové komunity v Praze. Vystoupení slovenských menšinových uměleckých souborů v Praze. Kulturně společenský program, uchování tradic, rozvíjení a předávání hodnot, nácvik programů k Česko-Slovenskému plesu 2015 v Praze. Náklady na cestovné pro účinkující, propagaci, ubytování pro účinkující, honoráře.	0
		Slovenské a Česko-Slovenské dny v Praze a v ČR. Jubilejní 70. výročí ukončení 2. světové války a 71. výročí SNP - Parník 2015 (jubilejní 10. ročník). Tradiční plavba lodí po Vltavě - kulturně společenský program (akce), uchování tradic, rozvíjení a předávání hodnot, prezentace národnostně menšinové kultury na území Prahy. Akce Parník patří každoročně k předním aktivitám a k jedné z nejvýznamnějších událostí v rámci slovenských aktivit. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, cestovné pro účinkující, technické služby (ozvučení, osvětlení, zastřešení paluby), ubytování pro účinkující, propagaci, honoráře, ostatní osobní náklady, webové stránky.	50 000
		Slovensko-česká společnost dětem, mládeži a veřejnosti v roce 2015 v DNM a v Praze. Rozumíme si. Poznejme se navzájem - Poznajme sa vzájomne (6. ročník) - kulturně společenská akce uchování tradic, rozvíjení a předávání hodnot. Celoroční program Z rozprávky do pohádky a z pohádky do rozprávky pro děti MS a ZŠ, Slovenština v literární kavárně pro studenty SŠ a žáky ZŠ, Mladí žurnalisti pro studenty SŠ, dále besedy, přednášky a literární pásma (včetně 6. ročníku projektu pro studenty Rozumíme si. Poznejme se vzájemně-Poznajme sa navzájom). Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, internet, cestovné pro účinkující, propagaci, ubytování, honoráře, ostatní osobní náklady.	0
	Slovensko-český klub	Pražský Slováci na pódiu Slovenského domu v Praze cyklus kulturních pořadů v nově otevřeném Slovenském domě v Praze, jenž slouží k prezentaci pražských Slováků. Plánována realizace 20 akcí měsíčně a 12 výstav ročně. Ve dvou patrech domu budou probíhat divadelní představení, vystoupení folklorních souborů apod. Náklady na cestovné a ubytování pro účinkující, propagaci (tisk plakátů a pozvánek), instalaci výstav, ostatní osobní náklady (umělci, produkce).	0

slovenská	Slovenský evangelický církevní sbor v Praze	Hudební aktivity slovenského ECAV sboru v Praze - cyklus koncertů 2015. Cyklus 4 významných koncertů v kostele Sv. Michala ke 140. výročí narození a k 50. výročí úmrtí hudebníka Albetra Schweitzera. Cyklus varhanních koncertů, koncert v rámci akce Noc kostelů v Praze (pěvecký sbor ECAV SR), hudební vystoupení na Slavnosti posvěcení chrámu Sv. Michala (slovenští sólisté), Hudební setkání pěveckých sborů slovenských farností. Náklady na honoráře, organizační náklady (technika, rozpis not, zajištění koncertů), propagační materiály (pozdávky, programy, plakáty).	25 000
	Slovenský literární klub v ČR	Kvarteto - cyklus literárních slavnostních večerů. Obsahem projektu je uspořádání komponovaných literárně - hudebních večerů v Divadle Viola a ve Slovenském domě v Praze k výročí slovenské literatury. Každý čtvrtek - jedno výročí (4 cykly - M. Lasica, Z. Zguriška, J. Kuniak, J. Leikert). Náklady na nájemné, cestovné, ubytování, propagaci (tisk plakátů, pozvánek), ozvučení, osvětlení, ostatní osobní náklady (hudba, spisovatelé).	20 000
		Literární soutěž Jána Kollára - literární soutěž a slavnostní program v Praze. Realizace 11. ročníku literární soutěže pro žáky základních, studenty středních a vysokých škol v Praze a ČR, mladé lidi do 26 let v oblasti literární tvorby ve slovenštině nebo se slovenskou tematikou a uspořádání kulturního a společenského večera, vyhlášení výsledků v Praze. Náklady na pronájem sálu pro vyhlášení výsledků, cestovné a ubytování umělců, porotců a oceněných, propagaci (tisk plakátů a pozvánek, vítězných prací), ozvučení a osvětlení akce, honoráře pro účinkující (hudba, spisovatelé).	20 000
srbská	Srbské kulturní centrum	9 x Balkán Art - Barvy a zpěvy z Balkánu (výstavy 9 výtvarníků a 9 básnických večerů) – seznámení majoritní společnosti s aktuální výtvarnou a literární (básnickou) tvorbou autorů z devíti balkánských států a upevnění kulturních vztahů mezi majoritní společností a balkánskými národy. Vždy první úterý v měsíci bude zahájena výstava a proběhne básnický večer jednoho z Balkánských států. Náklady na video spoty k akcím, honoráře účinkujícím, moderátorům, tlumočnickům a překladatelům, jízdné a přepravu účinkujících, tisk banneru, plakátů, programů, pozvánek, katalogů, fotografa, uvaděče, grafické práce, ostatní osobní náklady (instalace a deinstalace výstav, úpravu sálů pro jednotlivé akce a úklid), koordinace a realizace.	20 000
		Dny etnických menšinových sdružení České republiky v Srbském kulturním centru - výstavy, folklorní a hudební vystoupení, literární večery, besedy, přednášky a společenský večer. Cílem projektu je seznámit s rozmanitou tradicí, zvyky a kulturní činností menšinových sdružení a sblížit je nejen mezi sebou, ale i přiblížit většinové společnosti. Náklady na jízdné, přepravu osob a materiálů, TV upoutávku a spoty z akcí, poštovné, telefon, tisk plakátů, banneru, programů a pozvánek, fotografa, moderátora, uvaděče, grafika, ubytování a stravování mimopražských účinkujících, ostatní osobní náklady (instalace a deinstalace výstav, úprava sálů na jednotlivé akce, úklid), koordinaci a realizaci ostatních sdružení a SKC.	0
	Srbské kulturní centrum	Literární večer na závěr Překladačské a literární dílny pro studenty češtiny a bohemisty z balkánských států - seznámení s literární tvorbou českých klasiků v kurzu pro studenty VŠ a začínající bohemisty, během kterého budou mít účastníci možnost kromě přednášek tvořit na překladech české literatury. Požadavek na grant se vztahuje jen na závěrečný večer této dvoutýdenní dílny - večer účastníci přednesou překlady české umělecké tvorby (poezie a próza). Náklady na grafickou přípravu a tisk plakátu, programu a pozvánky, fotografa, tisk překladů, uvaděče, scénář s texty o autorech, klavírní doprovod, video spot.	0

srbská	Srbské sdružení sv. Sáva o. s.	VII. Dny srbské kultury v Praze v roce 2015 - výstava, literární večer, filmová projekce, beseda, přednáška, literární portrét, koncert, hra jednoho herce, dvě prezentace, vystoupení folklorního souboru Raška, společenský večer. Náklady na vybavení, nájemné sálu, cestovné pro účinkující, propagaci, honoráře účinkujícím, techniku, grafiku, překlady, moderátory, tisk a kopírování, ostatní osobní náklady (paspartování, rámování, instalace, deinstalace, balení, realizace a koordinace).	20 000
ukrajinská	Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Sbor sv. Vladimíra a spolková činnost SUPU - zajištění celoroční činnosti organizace, jedná se o koncerty, přednášky, komponované programy, programy pro děti, výstavy, workshopy, spolkovou činnost. Náklady na materiál, kancelářské potřeby, jiné, nájemné (sály a zkušebny), poštovné, telefon, fax, cestovné a přepravu (účinkující v rámci PID, hosté a mimopražští účinkující cestovné po Praze, přeprava techniky na vystoupení sboru), propagaci, ostatní osobní náklady - dirigent.	50 000
vietnamská	INFO-DRÁČEK	Přátelství bez hranic - obsahem projektu je jednodenní festival vietnamské kultury skládající se z prezentace hudební, taneční, výtvarné a fotografické tvorby tuzemských vietnamských umělců, programu pro děti, ochutnávky jídel. Cílem projektu je seznámit české občany s životem Vietnamců - kulturou, zvyky. Náklady na honoráře a materiálové náklady.	80 000
	Paddy, z.s.	Slavnost pěti smyslů - 0. ročník akce, která si klade za cíl přiblížit návštěvníkům kulturu a zvyky České republiky a Vietnamu. Součástí slavnosti bude i divadelní představení za účasti umělců z obou zemí. Náklady na investice (zařízení, vybavení, stavební práce), výdaje na přípravu, publicitu (websites, billboard, tiskoviny, letáky a plakáty), plánované věcné výdaje (administrativní výdaje, nájemné, jízdné a ubytování, setkání, materiál, vybavení, ostatní věcné výdaje).	15 000
židovská komunita	Bejt Simcha	Rozvoj židovské kultury - cyklus přednášek a oslava židovských svátků, ve kterém si účastníci mají možnost prohloubit své znalosti a prožít tak intenzivněji oslavy židovských svátků. Cyklus bude doplněn o klubová promítání izraelských filmů se židovskou tematikou. Náklady nemateriálové - na propagaci, pronájem prostor, pronájem audio a video techniky, ostatní osobní náklady - honoráře.	20 000
	Operace Ester	Kulturně společenská činnost se zaměřením na propagaci židovské kultury ve většinové společnosti - kulturně společenská setkání, oslavy židovských svátků, festivalů, hudební a divadelní vystoupení, výstavy a přednášky. Cílem je podporovat, šířit a prohlubovat znalosti o kořenech židovsko-křesťanské kultury, ukazovat, jak neinformovanost, neznalost a předsudky ničí vztahy a životy i kulturní hodnoty. Náklady na nájemné v DNM, ozvučení sálu, techniku, ostatní osobní náklady (umělci a přednášející), kancelářské potřeby a literaturu.	15 000
	Židovská liberální unie v České republice	Židovské svátky a tradice - poznejme se navzájem - oslava židovských svátků pro veřejnost. Seznámení veřejnosti s židovskými svátky, kulturou a tradicemi. Náklady na catering židovské kuchyně, pronájem a služby v prostorách na pravidelný nácvik písní, pronájem sálu, vystoupení skupiny židovských písní Menora, propagaci na webu spolku, propagaci vydáním dvou newsletterů k oslavám jednotlivých svátků, zpěvníky hebrejských písní a základní knihy o svátcích v judaismu, kancelářské potřeby.	15 000

židovská komunita	Židovská obec v Praze	Dětské divadlo Feigele - divadelní představení nebo podobná forma dětských programů na Židovské obci v Praze v rámci oslav židovských svátků na rok 2015. Cílem je snaha navázat na přerušenu tradici společných oslav židovských svátků. V prvním čtvrtletí budou děti vystupovat s představením starších her v pražských školách. Během celého roku se uskuteční představení v židovské školce, škole a domě seniorů Hagibor. Náklady na honoráře pro hostující herce a hudebníky, dárky a ceny pro děti, ozvučení a osvětlení sálu, výrobu kulís, rekvizit, kostýmů, ostatní osobní náklady (vedení divadla a příprava představení), dopravu dětí po Praze, fotodokumentaci, poštovné.	15 000
		Chanuka a Purim - oslava židovských svátků v roce 2015 - projekt zahrnuje hudebně dramatické představení, komponovaný pořad na oslavu židovských svátků, kdy se sejdou ke společné slavnosti členové židovské komunity. Náklady na honoráře umělcům, hudební vystoupení.	20 000
		Káva o čtvrté 2015 - pokračování projektu, který se úspěšně realizuje již od roku 2005. Projekt je osvětovou a vzdělávací přednáškou, současně diskuzním programem, zabývajícím se problematikou kultury, vědy a filozofie. Projekt je zaměřen zejména na seniory Židovské obce v Praze, kteří byli internováni v některém z koncentračních táborů a prožili holocaust. Náklady na odměnu moderátora.	15 000
		Revitalizace židovských památek v ČR. Stálá výstava v Jeruzalémské synagoze - plánovaná stálá expozice umožní návštěvníkům seznámit se s problematikou, která se týká oprav židovských památek a také s jejich různorodostí. Ve stálé expozici budou formou fotodokumentace, grafických a audiovizuálních zdrojů prezentovány široké veřejnosti (mnohdy zcela poprvé) informace týkající se oprav a současného stavu židovských památek. Náklady na autory výstavy: scénář, popisky, architektonický návrh a autorský dozor, grafické zpracování panelů, velkoplošný tisk panelů, audiovizuální část (touch greeny), realizaci a instalaci výstavy, propagaci - inzerce, city light, tisk pozvánek, plakátů a letáků.	0
		Svátky světel v Jeruzalémské synagoze 2015 - projekt zahrnuje odpolední program v Jeruzalémské synagoze na první den židovského svátku Chanuka, kdy se zapaluje první svíce na chanukovém svícnu a je provázen krátkým výkladem, ve kterém se návštěvník synagogy dozví něco o vzniku a historii tohoto svátku. Vystoupí Dětský sbor divadla Feigele s chanukovými písněmi. Náklady honoráře pro moderátora a na hudební vystoupení.	10 000
		Třígenerační komunitní centrum v Domově sociální péče Hagibor - oslava svátku Purim 2015 - společenská akce - oslava židovského svátku Purim. Cílem projektu je vzájemná komunikace mezi jednotlivými generacemi v Domově sociální péče Hagibor - příprava a realizace oslav (čtení Megily, zpěv písní, divadlo s tematikou příběhu o Ester, přehlídka masek, vystoupení klauna). Náklady na materiál (tvorba masek), výzdobu, tematické občerstvení (např. Hamanovy uši a nápoje), honoráře, výchovné a upomínkové předměty (publikace a košer sladkosti).	10 000
	Židovské muzeum v Praze	Programy pro veřejnost v rámci Oddělení pro vzdělávání a kulturu Židovského muzea v Praze - vzdělávací, kulturní programy, přednášky, dílny pro rodiče s dětmi a cykly, určené nejen židovským zájemcům z řad studentů, učitelů a badatelů, ale i širší veřejnosti. Programy jsou svojí podstatou zaměřeny na uchování židovských tradic, zvyků a kultury. Náklady na externí pomoc s organizací, lektorné, nahrávání pořadů, zpracování a zveřejnění videí a propagaci (inzerce, výroba plakátů, distribuce).	30 000

lužickosrbská	Společnost přátel Lužice	Kulturní most mezi Prahou a srbskou Lužicí 2015 - společnost přátel Lužice chce navázat na úspěšné přednášky a kulturní vystoupení, které organizuje již od roku 2008. Zajištění semináře, kde se Pražané budou moci populárně-naučnou formou seznámit s kulturou a současným životem Lužických Srbů, přednášek, divadelního představení, koncertu pěveckého sboru, výstavy. Náklady na kancelářské potřeby, tisk pozvánek, grafiku, inzerci, nájemné, tisk a přípravu materiálů, honoráře, cestovné a ubytování aktivních účastníků.	80 000
	Dům národnostních menšin o.p.s.	Grant na aktivity a propagaci DNM (veletrh Svět knihy, Muzejní noc, Pražská 9-tka, Dny Židovské kultury v Praze a další - podpora jednotlivých národnostních menšin v oblasti vědy, kultury a umění, propagace a podpora kulturního odkazu národnostních menšin. Náklady na materiál k propagaci (letáky, tužky, upomínkové předměty), pronájem stánku včetně dalších služeb na Svět knihy, cestovné (doprava a stěhování-Svět knihy), technické zajištění pořadů, program Muzejní noc a její propagaci, honoráře za doprovodné kulturní akce, ostatní osobní náklady - DPP, DPČ.	120 000
ostatní / multietnické		15. Setkání národnostních menšin – konference a společenský večer – organizační zajištění akce. Náklady na kancelářské potřeby, cestové a ubytování, OON, DPP, pohoštění, tisk, výzdobu.	230 000
		Grant na energie a služby DNM – celoroční zajištění chodu kanceláří jednotlivých národnostních menšin v DNM.	850 000
		Grant na chod DNM – společné prostory, režijní náklady, knižní fond, propagace, www, odpis majetku	990 000
	Etnická asociace ETNICA, o.s.	Tradice v Etnice - zabezpečení celoroční činnosti Etnica. Pořádání programů národnostních kultur, večery hudby a tance. Prostory organizace nabízí příslušníkům všech národnostních menšin žijících v ČR. Prostor pro možnost seznámení se s tradicemi a kulturou různých minorit (příprava kulturních a vzdělávacích programů a seminářů). Náklady na materiál (židle, závěsy na obrazy, drobný nábytek), nájem, akustickou a tepelnou izolaci, energie (plyn, elektřina).	0
		17. festival národností – Praha srdce národů - koncerty, semináře; náklady na produkci, cestovné, ubytování, dopravu, stravu a propagaci.	1 300 000
	Slovo 21	Světový romský festival Khamoro - 17. ročník, výstavy, koncerty, semináře, workshopy, soutěže, dětský den.	1 500 000
		Dábelický tanec - Bengalo kheliben - workshopy ve školách a volnočasových institucích. Taneční a hudební workshopy v osmi speciálních školách na území hl. m. Prahy. Dále letní workshopy. Cílem je podpora kulturních aktivit a tradic Romů v kolektivu ZŠ, motivace dětí zážitkem - ukázka volnočasové aktivity spojené s romskými tradicemi. Náklady na materiál (workshopy), CD přehrávač, multifunkční tiskárnu - zpracování textů pro děti, scan fotografií z analogových fotoaparátů a flash karty pro lektory (2ks), pronájem prostor na letní workshopy, pojištění (workshopy - zničení zapůjčených gramofonů, reprobeden a dalších zvukových zařízení), účetní a ekonomické služby, grafické služby a tisk letáků, supervizi dobrovolníků a lektorů, bankovní poplatky.	0
	Lače Čhave	Dobré děti - Nhung Dua Tre Ngoan - neformální vzdělávání formou workshopů a interaktivních přednášek na školách, ochutnávka exotických jídel a kulturně-společenské akce, projekt je zaměřen na dlouhodobou integraci dětí ze zastoupených národnostních menšin, podporu tolerance vůči cizokrajným spolužákům ve třídách a podporu prolínání kultur a mírového soužití v rámci komunity. Cílem projektu je podpora socio-kulturního soužití národnostních menšin a majoritní společnosti, zvýšení informovanosti majoritní společnosti o kulturních normách a zvycích představitelů národnostních menšin v Praze, podpora tolerance a redukce xenofobie mezi žáky ZŠ, poskytnutí hodin multikulturní výchovy žákům ZŠ. Na závěr projektu bude uspořádána akce pro veřejnost a účastníky vzdělávání v DNM. Náklady na potraviny - ochutnávka exotických jídel, materiál na workshopy, elektřinu, nájemné, účetní a ekonomické služby, grafiku a tisk letáků, supervizi teamu.	0

	Lače Čhave	Nit' života - textilní dílna - projekt je zaměřen na posilování vztahu k romství, seznamování s historií a zvyky i tradicemi Romů v Evropě. Vytvoření textilní dílny v Praze 14 pro starší romské děti a mládež z dětských domovů a ze sociálně znevýhodněného prostředí, individuální konzultace, víkendové workshopy (rodiny s dětmi romského původu), exkurze. Náklady na materiál (workshopy), nákup Overlocku a trouby na zapékání oblečení při barvení látek, pohonné hmoty, cestovné klientů, telefony, účetní a ekonomické služby, grafiku a tisk letáků.	0
--	------------	--	---

celkem 6 610 000

Program č. 2 - Publikační činnost související se vztahem národnostních menšin k hl. m. Praze

<i>menšina</i>	<i>organizace</i>	<i>projekt (anotace)</i>	<i>dotace (Kč)</i>
bulharská	Bulharská kulturně osvětová organizace	Kniha „Poznejme svou minulost“ – vydání knihy, jež se zabývá historií organizace a historií česko-bulharských kulturních vztahů. Je určena všem, kdo se o tuto historii zajímají. Žákům českých a bulharských škol, gymnázií, studentům bulharské filologie a etnologie, členům bulharských sdružení, členům bulharské komunity a přátelům Bulharska a bulharské kultury. Jedná se o dvoj-jazyčné vydání. Náklady na scan a úpravu fotografií, předtisk a tisk.	0
		Kalendář bulharských lidových svátků - projekt „Kalendář“ je dvojjazyčná publikace (bulharsko - česká), jejímž cílem je zachování a popularizování bulharských kulturních a lidových tradic a jazyka mezi příslušníky bulharské menšiny, dětmi a mládeží, ale i seznámení široké veřejnosti s těmito tradicemi. Publikace vyjde v tištěné i elektronické podobě. Náklady na výtvarné potřeby, kancelářské potřeby, poštovné, telefony, fax, tisk publikace, honoráře (vědečtí pracovníci), účetní, propagaci, ostatní osobní náklady (koordinátor).	40 000
	Občanské sdružení Zaedno	Kamarádi, časopis pro děti z národnostních menšin (IV. ročník) - projekt zahrnuje 3 aktivity. Hlavní aktivitou je vydávání tištěného časopisu Kamarádi. Druhou aktivitou je vydání časopisu digitálně, která umožní díky interaktivní verzi prohlížet časopis na PC, v chytrých telefonech či na tabletu. Třetí aktivitou je prezentace časopisu. Cílem projektu je předat dětem a mládeži znalosti o své národní kultuře a tradicích, podpořit výuku menšinových jazyků. Časopis je určen i učitelům, pedagogům, pracovníkům volnočasových klubů, rodičům, ale i celé společnosti a slouží jako průvodce a pomocník při multikulturní výchově a vzdělávání dětí. Časopis se bude distribuovat poštou do škol po celé ČR, do Domu národnostních menšin v Praze, do Eurocenter, neziskových organizací pracujících s menšinovými dětmi a dětmi cizinců, do knihoven apod. Náklady na výtvarné potřeby, kancelářské potřeby, distribuci, telekomunikační poplatky, propagaci, honoráře, tisk, účetnictví.	50 000
romská	ČHAVORIKANO LUMA -KROUŽEK HER A NÁPADŮ O.S.	Hudební a písňová tvorba skladatele a textaře Jožky Feča - cílem projektu je s dětmi sdruženými v souboru Čhavorikaňi luma i mimo něj připravit pásmo z výběru skladeb, které složil známý romský hudebník Jožka Fečo. Z připravovaných skladeb natočit a vydat CD, dále zorganizovat slavnostní koncert k uctění památky tohoto významného hudebníka. Náklady na materiál (CD, obaly), nájemné, cestovné, propagaci (tisk programů, letáků, obal CD), distribuci, technické zabezpečení - pronájem, pronájem technického zařízení, mastering, aranže, OON - autorské smlouvy honoráře.	0
	ROMANO DŽANIBEN	Časopis Romano džaniben 2015 – projekt má dvě vzájemně propojené části. Příprava a vydání dvou čísel časopisu romistických studií Romano džaniben. Příprava a realizace přednáškového a debatního cyklu Romistické utopie. Přednáškový cyklus má tři hlavní cíle - propojit badatele a studenty z ČR zajímající se o romskou kulturu, umožnit studentům a badatelům prezentovat vlastní bádání či náměty a získat tak zpětnou vazbu, dále propagovat existenci časopisu Romano džaniben a rozvíjet osobní kontakty s badatelskou obcí v ČR. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, internet, cestovné, propagaci, distribuci, sazbu a grafiku, osvit, tisk, účetnictví, předtiskovou přípravu, korektury.	50 000

romská	ROMANO DŽANIBEN	Romano džaniben: on-line přístup k romským textům – příprava publikace archivu romských textů online na stránkách www.dzaniben.cz, zpracování pilotní metodiky k vybraným textům pro použití při výuce, příprava publikace romských textů pro časopis Romano džaniben (2015/1, 2015/2). Revoluční část časopisu poskytuje v každém čísle cca 70-stránkový prostor pro zveřejnění textů v romštině a jejich českém překladu. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, redakční práce, předtiskovou přípravu, korektury.	20 000
ruská	Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR	Kniha: Omský deník - vydání knihy vzpomínek T.N. Mašinské má podpořit zájem o historii příslušníků ruské národnostní menšiny v ČR a v Praze (zachycuje události z období let 1917-1920). Kniha by měla seznámit českou veřejnost s historií příslušníků ruské menšiny v ČR a s historií ruské porevoluční emigrace. Náklady na kancelářské potřeby, poštovné, telefon, fax, propagaci, předtiskovou přípravu (grafika a zlom), tisk knihy, honoráře, ostatní osobní náklady.	55 000
slovenská	Slovensko-český klub	Mapa pražských slovacíků – vydání kartografického díla - mapy Prahy, která bude obsahovat důležitá místa slovenské a společné česko-slovenské historie a současnosti. Místa, kde žily či působily významné slovenské osobnosti, kde se udály významné dějinné události, kde jsou pamětní desky, hroby, sochy apod. Jedná se o rozšíření a aktualizaci databáze vytvořené pod vedením slovenského historika žijícího v Praze PhDr. Vojtěcha Čelka. Mapa vyjde současně i v elektronické verzi. Náklady na předtiskovou přípravu, grafickou úpravu, zlom, zakoupení kartografického díla, tisk.	0
	Slovenský literární klub v ČR	Vydání románu Juraje Šajmoviče - Spomienky Dúra Š. - kniha zachycuje cestu autora 20. stoletím, klade důraz na šokující zkušenost válečného běsnění a holokaustu. Kniha popisuje osud židovské rodiny za 2. sv. války. K projektu je přiložen rukopis knihy. Náklady na předtiskovou přípravu, grafickou úpravu, zlom, tisk a knihařské práce.	30 000
srbská	Luka	Zahrada slézové barvy – Branco Čopić/překlad Milada Černá, dvojjazyčné -česko-srbské vydání, edice Slovanský jih přátelům českým, kniha desátá – tisk publikace v rámci edice Slovanský jih přátelům českým. Soubor povídek, které líčí rázovité postavy někdejšího bosenského patriarchálního venkova a sleduje národně osvobozenecský boj v Jugoslávii za 2. sv. války a poválečné sociální přeměny v zemi. Dvojjazyčné česko-srbské vydání (první dvojjazyčná verze vydaná v ČR). Náklady na překlad, korektury, tisk, promoci a distribuci, organizační výdaje na přípravu práva.	0
lužickosrbská	Společnost přátel Lužice	Publikace „Horníkova lužickosrbská knihovna v Praze“ - cílem projektu je vydání publikace o unikátní pražské památce -Horníkově lužickosrbské knihovně, která je největší sbírkou sorabik mimo území Německa. Knihovna je umístěna v prostorách Lužického semináře na Malé Straně, která od počátku 18. století sloužila jako tradiční středisko ubytování a vzdělávání pro lužickosrbské studenty v Praze. Cílem vydání publikace je seznámit pražskou veřejnost i zahraniční návštěvníky s lužickosrbskou kulturou. Publikace dle finančních možností vyjde ve více jazykových mutacích (česky, hornolužicky, německy, rusky, anglicky, případně francouzsky). Náklady na sepsání textů do publikace a lektorské vedení, zpracování obrazového materiálu, korektury, překlady do jazyků, sazbu, přípravu obálky - grafik a tisk.	65 000

celkem 310 000

STŘEDOČESKÝ KRAJ⁹⁸

ÚSTECKÝ KRAJ

Výbor se každým rokem snaží o vytvoření dotačního titulu, který by se zaměřoval na finanční podporu kulturně-společenských aktivit národnostních menšin. Zastupitelstvo nerozhodlo ani

⁹⁸ Kraj podporuje projekty integrace romské komunity, aktivity ostatních národnostních menšin nejsou známy.

v roce 2015 o vzniku nového programu určeného na podporu výše uvedených aktivit. Jednotlivé žádosti národnostních menšin o finanční podporu kraje jsou podávány tradičně v rámci dotačního titulu určeného na podporu kultury a společenských organizací. Některé z nich jsou finančně podporovány také z Fondu kraje.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Klub-Sportu Zdraví a Naděje	Komunikační a sportovní činnost	15 000
Dům romské kultury o.p.s.	Náklady na energie pro Polyfunkční centrum Chanov	50 000
Sdružení Romano jasnice	11. Různobarevný festival	50 000
Dům romské kultury o.p.s.	Stavba skleníku svépomocí	50 000
Obec Slováků v České republice	Kulturně společenská činnost RO v průběhu roku	30 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, OJ Lovosice	Národní večer, 3. ročník	30 000
	Folklorní festival národnostních menšin - V. ročník	40 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, OJ Teplice	Maďarské kulturně-společenské jaro a 14. Měsíc maďarské kultury	60 000
Oblastní charita Ústí nad Labem	Romský tanečně-hudební festival - Rotahufest IX.	30 000
Farní charita Lovosice	7. ročník festivalu romské taneční mládeže Savore Jekhetane 2015	30 000
Občanské sdružení Békadilkoš	Multikulturní open air festival Lovosický Žafest 2015	40 000
ULPAN TEPLICE	DNY ŽIDOVSKÉ KULTURY - Teplický cimes 2015	30 000
Poradna pro integraci	multikulturní festival Barevná planeta 16.ročník	30 000
celkem		485 000

VYSOČINA⁹⁹

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
veřejnost	Oslavy Vietnamského dne dětí	50 000

ZLÍNSKÝ KRAJ¹⁰⁰

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Rodičovské sdružení Na cestě	Učit se a bavit se	50 000
Sdružení SOS dětských vesniček Bystřice pod Hostýnem	Podpora integrace dětí romské menšiny z Bystřice pod Hostýnem	60 000
ZŠ Na Výsluní Uherský Brod	Slunečník, větrník, měsíčník	100 000
Diakonie ČCE Vsetín	Muzika nás baví	40 000
Charita Valašské Meziříčí	Most mezi dítětem a školou	50 000
Kadlub Vsetín	Romské cesty - cesty bez svodidel	50 000
Salesiánský klub mládeže Zlín	Fotbalový turnaj dětí z nízkoprahových zařízení	25 000
celkem		375 000

4. JAKÉ ZKUŠENOSTI MÁ KRAJ S IMPLEMENTACÍ EVROPSKÉ CHARTY REGIONÁLNÍCH ČI MENŠINOVÝCH JAZYKŮ?

101

JIHOČESKÝ KRAJ

V kraji nebyly zaznamenány problémy s právy vyplývajícími z Charty.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

V kraji není ve smyslu menšinového zákona užíváno dvojjazyčného označení. *Ústav klasických studií Filozofické fakulty MU Brno* i v roce 2015 uskutečňoval výuku oboru *Novořecký jazyk a literatura* ve všech třech akademických stupních pro celkem asi 50 studentů. Kromě denního

⁹⁹ V Kraji existují NNO, jež působí ve prospěch etnických menšin. Kraj podporuje síť registrovaných sociálních služeb (v roce 2014 částkou 9 366 197,- Kč).

¹⁰⁰ Kraj uvádí kromě zmíněných projektů i podporu v socio-ekonomické oblasti.

¹⁰¹ Zkušenosti nemá kraj Olomoucký, Pardubický, Plzeňský a Vysočina.

studia byly v rámci celoživotního vzdělávání organizovány také večerní kursy řečtiny pro veřejnost. Stále také stoupá zájem řeckých studentů, kteří v rámci programu *Erasmus* přijíždějí z řeckých univerzit a účastní se výuky literárních a historických seminářů. S výukou novořečtiny úzce souvisí činnost *České společnosti novořeckých studií* rovněž se sídlem na Filozofické fakultě MU v Brně. Mezi její nejvýznamnější aktivity patří přednášky z oboru neogrecistiky a byzantologie, vydávání odborného časopisu *Neograeca Bohemica*, překladatelské soutěže pro studenty a večery věnované řecké kinematografii. Řada absolventů oboru *Novořecký jazyk a literatura* se nyní uplatňuje při výuce řečtiny v jednotlivých řeckých obcích.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Otázkou Charty se kraj výslovně nezabýval a nebyl zaznamenán problém s právy z ní vyplývajícími. V kraji je nedostatek oficiálních tlumočnicků zvláště v případě vietnamské menšiny, kde zpravidla jejich roli přebírá mladá generace.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Dosud žádná národnostní menšina v kraji nepožadovala aplikaci některých z ustanovení Charty. Ochranu regionálních a menšinových jazyků však kraj považuje za potřebnou, uvědomuje si, že ochrana a podpora regionálních a menšinových jazyků představuje důležitý prvek k zachování kulturní rozmanitosti v rámci státní svrchovanosti a územní celistvosti. Z článků v části III. Charty se v kraji nerealizuje žádný. Příslušníci polské menšiny z příhraničních obcí regionu žijí v České republice již několik generací a velmi dobře se sžili.

LIBERECKÝ KRAJ

Liberecký kraj doposud používání menšinového jazyka na svých webových stránkách, vývěskách či ve zpravodaji kraje neaplikuje. Určitou část informací na webových stránkách kraje lze přepnout pouze do režimu anglického jazyka.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

V roce 2015 byla implementace Charty zajišťována prostřednictvím dotačního programu Úřadu vlády vyhlášeného na podporu implementace Charty.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Charta se v kraji vztahuje na slovenštinu, romštinu a němčinu. Vzhledem k tomu, že se u všech národností a státních příslušností jedná o nízké počty, navíc cizinci ze Slovenska a SRN pobývají v kraji především z důvodů ekonomické migrace a nevystupují na území kraje jako menšina, nebyl důvod, aby se problematikou Charty zabývaly orgány kraje.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Na základě podpory rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostních menšin, mohou tyto ve městě a s jeho finanční podporou vydávat publikace, knihy (pro dospělé, děti a mládež) ve svém jazyce. Součástí grantového řízení je každoročně program, který je zaměřen speciálně na publikační činnost související se vztahem národnostních menšin k Praze. Význam této podpory je důležitý zejména z hlediska uchování a rozvoje jazyka národnostních menšin, ale je také cenným zdrojem pro oblast multikulturní výchovy a umožňuje bližší seznámení majoritní společnosti s otázkami národnostních menšin.

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Žádný z menšinových jazyků na území kraje nelze definovat ve smyslu čl. I Charty, tj. jako jazyk ve smyslu užšího územního vymezení, kde je vyjadřovacím prostředkem takového počtu osob, který by přijetí různých ochranných a podpůrných opatření opodstatňoval.

ÚSTECKÝ KRAJ

S implementací Charty nemá kraj zkušenost. Je osídlen převážně lidmi, kteří český jazyk ovládají, od jednotlivých zástupců národnostních menšin bylo potvrzeno bezproblémové používání češtiny jakožto úředního jazyka ČR.

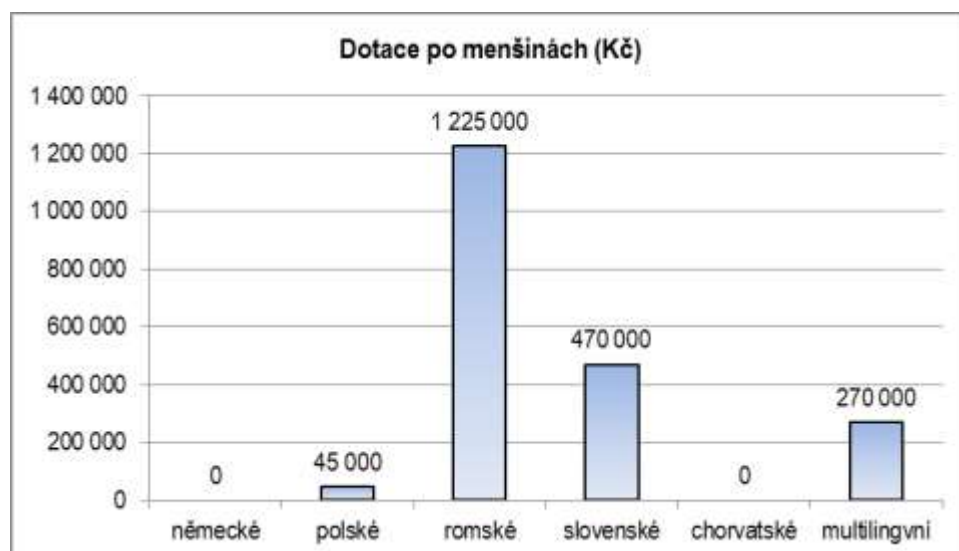
ZLÍNSKÝ KRAJ

V kraji s touto problematikou zatím nejsou žádné zkušenosti. Každoročně vyhlašovaný dotační program Radou je rozesílán na obce s rozšířenou působností na vědomí. K dnešnímu dni se do tohoto programu nikdo nepřihlásil.

**Dotační program podpory implementace Evropské charty regionálních či
menšinových jazyků 2015 – přehled projektů**

<i>tematický okruh/jazyk</i>	<i>žadatel</i>	<i>organizační forma</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
A/slov	Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR	spolek	Scénické čtení ze slovenské krásné literatury – CD k 10. výročí DOMUS SM v ČR	160 000
A/slov	BONA FIDE	spolek	SLOVENSKÁ MOZAIKA	201 000
A/rom	ROMANO DŽANIBEN	spolek	Romano džaniben: on-line přístup k romským textům	100 000
A/rom	Nová škola, o.p.s.	obecně prospěšná společnost	Romano suno 2015	350 000
A/více	Občanské sdružení Zaedno	spolek	Kamarádi, celoroční vzdělávací aktivity pro děti a mládež z národnostních menšin	200 000
			Rozšíření interaktivní verze časopisu Kamarádi	70 000
B/rom	Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta	veřejná vysoká škola	Jazyková socializace mluvčích romštiny v ČR	185 000
A/rom	Pražská společnost bloumající veřejnosti	spolek	Romský stan- Roma Big Top- Romaři cerha	430 000
A/pol	Polský kulturně-osvětový svaz v České republice	spolek	Přednáškové aktivity Mezigenerační regionální univerzity (MUR)	45 000
A/slov	Slovenské združenie Limbora	spolek	Slovenčina moja, krásne zvuky máš	109 000
A/rom	Občanské sdružení „Amaro Suno - feder dživipen“ (Náš sen-lepší život)	spolek	MLUVÍME ROMSKY - VAKERAS ROMANES	49 500
B/rom	Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta	veřejná vysoká škola	Analýza potenciálu jazykových technologií při revitalizaci menšinových jazyků se zaměřením na romštinu	110 500

celkem 2 010 000

Příloha 3

Program Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy v roce 2015

projekt	předkladatel	dotace (Kč)
chorvatská menšina		
Rozvoj chorvatské slovní zásoby pomocí interaktivních her na webu	Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	150 000
maďarská menšina		
Zpřístupnění maďarského jazyka a maďarské kultury dětem příslušníků maďarské menšiny a dětí ze smíšených česko-maďarských rodin	Spolek Iglice	394 000
polská menšina		
S knihou na cestách 2015	Sdružení přátel polské knihy	104 000
2. vydání pracovního sešitu Nad Olzą pro žáky 1. stupně škol s polským jazykem vyučovacím	Společnost polských učitelů v ČR	118 000
Mladý žurnalista „Młody dziennikarz“ aneb učme mladou generaci polské národnostní menšiny publikovat informace v mateřském jazyce	ZŠ a MŠ Szkoła podstawowa, Przedszkole, Košařiska	40 000
Slabikář - Elementarz	Pedagogické centrum pro polské národnostní školství	416 000
Piszemy razem - píšeme společně	Polský kulturně-osvětový svaz v ČR	69 000
Realizace ŠVP s pomocí regionálních prvků aneb „Výpravy za poznáním Těšínského Slezska“	ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Szkoła podstawowa i Przedszkole Karviná Fryšták	80 000
XIV. ročník recitační soutěže Jana Kubisze	ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Jana Kubisze, Szkoła podstawowa i Przedszkole im. Jana Kubisza Hnojník	60 000
Zelená škola nad Baltem - podpora vzdělávání žáků 7. tříd polských menšinových škol v přirozeném prostředí	Kongres Poláků v ČR	310 000
		1 197 000
romská menšina		
Dějiny Romů ve výuce 2015	Romano džaniben	158 000
Vaker romanés	Nová škola	200 000
Metodická a informační podpora pedagogických pracovníků, kteří se setkávají se sociokulturními specifiky romských žáků formou akreditovaného kursu	R-Mosty	300 000
Moje kořeny	Kostka Krásná Lípa	105 000
Čtení, čtení, nad něj není... stále nás baví	ZŠ a MŠ Vsetín, Turkmenská	40 000
Setkání mladých Romů a lekce romštiny on-line	Slovo 21	100 000
		903 000
ruská menšina		
Slovo našim děťjam - příloha časopisu Russkoje slovo	Sdružení krajanů a přátel ruské tradice v ČR	100 000
řecká menšina		
Výuka řeckého jazyka dětí a mládeže příslušníků řecké národnostní menšiny v ČR	Asociace řeckých obcí v ČR	361 000
Výuka řeckých tanců a hudební výchova	Lyceum Řekyň v ČR	350 000
		711 000
slovenská menšina		
Škola ozvěn domova	Limhora	385 000
Literární soutěž Jána Kollára (11. ročník)	Slovenský literárny klub v ČR	118 000
Multikulturní kalendář: shody a rozdíly očima slovenské menšiny v ČR	Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR	200 000
		703 000

ukrajinská menšina

Dětský klub Smoloskyp 2015	Ukrajinská iniciativa v ČR	280 000
----------------------------	----------------------------	---------

vietnamská menšina

Dokončení Velkého učebního česko-vietnamského slovníku, 3. díl (koniklec - O)	Sdružení pro podporu vietnamsko-české jazykové vzájemnosti	1 500 000
Vietnamské kulturní tradice - výkladový slovník	Filozofická fakulta UK v Praze	327 000
Kurzy vietnamštiny	ZŠ Meteorologická	70 000

1 897 000**projekty o Holocaustu, židovská menšina**

Židé, dějiny a kultura	Židovské muzeum v Praze	238 000
Rok s tradicemi našich předků	Židovská obec v Praze	100 000
Kontinuita židovské menšiny v České republice po holocaustu a po roku 1948	Židovská liberální unie v České republice	150 000
Výuka moderní hebrejštiny na ZŠ a gymnáziu Lauderových škol	Lauderova MŠ, ZŠ a gymnázium při Židovské obci v Praze	100 000
Výuka biblického a moderního hebrejského jazyka na Židovské obci Olomouc	Židovská obec Olomouc	30 000
Vzdělávací zájezdy českých škol do Památníku Terezín	Terezínská iniciativa	700 000
Mezinárodní vědomostní soutěž pro mládež Lidice pro 21. století	Památník Lidice	350 000
Semináře pro pedagogy k výuce o Holocaustu	Památník Terezín	1 650 000
Zmizelí Romové a Romové dnes	Živá paměť	260 000
Zmizelí sousedé - příběhy věcí z půdy	Zapomenutí	180 000

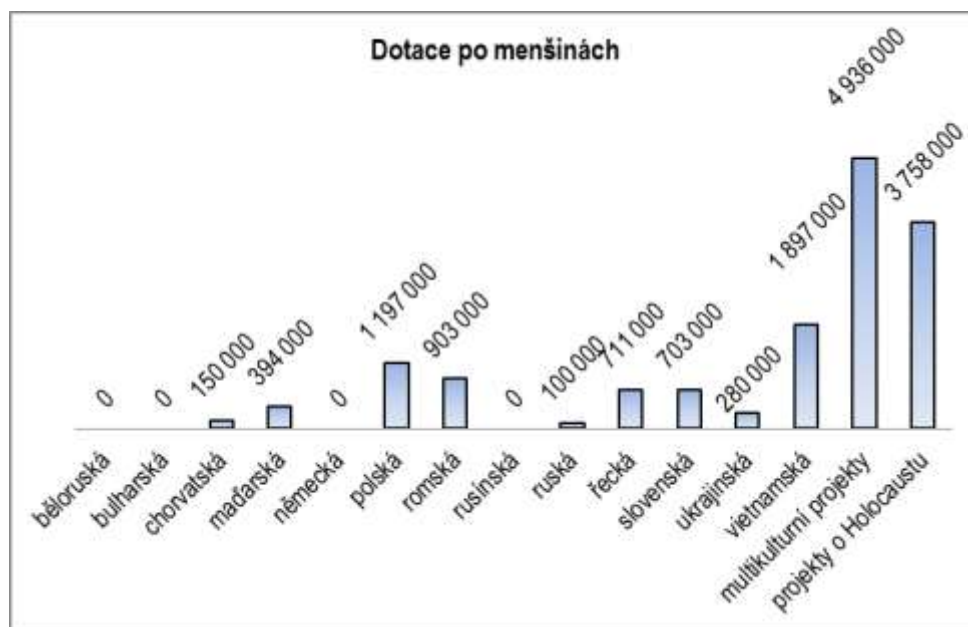
3 758 000**multikulturní projekty**

Konečné řešení a současná Evropa	Lišeň	84 000
Žijeme tu společně	Eurotopia	249 000
Studená válka a střední Evropa aneb po stopách železné opony	ZŠ a MŠ Brno, Husova	192 000
Interaktivní prožitkové programy Multikulturní výchovy na školách na 2. a 3. stupni	Sdružení D	206 000
Odlíšné tváře, ale jeden svět a jedna škola	ZŠ Ústí n.L. - Neštěmice	36 000
Škola oživených tradic	Etnická asociace ETNICA	250 000
EXRAN V	Diecézní charita Brno	210 000
Poznáním k přátelství - projekt multikulturní výchovy na ZŠ a SŠ č. 3	SŠ obchodu, řemesel, služeb a ZŠ Ústí n.L. - Krásné Březno	153 000
Evropa bez hranic	ZŠ Uherský Brod	59 000
Výchova k respektu a toleranci v MŠ a ZŠ - metoda práce s Persona Dolls	VOŠ pedagogická a sociální, SOŠ pedagogická, gymnázium Evropská	236 000
Naši sousedé ve střední Evropě	SŠ a ZŠ Lipník nad Bečvou	50 000
Dialogem k respektu	Člověk v tísni	675 000
Multikulturní k vzájemnému porozumění	ZŠ Praha 3, Cimburkova	200 000
Objevujeme Evropu a svět	ZŠ Kojetín	70 000
Výchova k toleranci a respektu podle principů otevřené společnosti	Institut Terezínské iniciativy	200 000
Žijeme na pomezí - podpora multikulturní výchovy v Jablunkově	ZŠ Jablunkov	150 000
Stereo abeceda - interkulturní výchovou k toleranci	Multikulturní centrum Praha	120 000
Cesta kolem světa za 365 dní	ZŠ Ostrava Hrabůvka	180 000
Ztraceno v překladu, nalezeno v porozumění	META o.p.s. - společnost pro příležitosti mladých migrantů	150 000
Společné kameny česko-polských dějin a kulturního bohatství	OA a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Přerov	80 000
Spolu je nám nejlépe	ZŠ Němčice nad Hanou	85 000

Multikulturní výchova v Pardubickém kraji	Pontopolis	270 000
Mosty kulturalismu pro mládež	Salesiánské středisko mládeže o.p.s.	150 000
Příběhy rozprávějící o člověku	KAPPA-HELP	150 000
Meze svobody - dilemata multikulturní demokratické společnosti	Asi-milování	300 000
Spolu v Evropě	Fakultní ZŠ Praha 13, Trávníčkova	260 000
Knihoborec	Dům národnostních menšin o.p.s.	171 000

4 936 000

celkem 15 029 000

**Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu kulturních aktivit příslušníků
národnostních menšin v roce 2015**

<i>předkladatel</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
BULHARSKÁ		
Bulharská kulturně osvětová organizace	Krajanské setkání v Mikulčicích	70 000
Občanské sdružení Zaedno	Zachování bulharského jazyka, kultury a lidových tradic	120 000
Pirin, občanské sdružení	Uchování bulharských lidových tradic a tanců	50 000
Vazražďane	Dny bulharské kultury	75 000
	Klub Vazražďane	75 000
celkem		390 000
CHORVATSKÁ		
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	Dokumentace chorvatské národnostní menšiny v ČR	120 000
	24. Chorvatský kulturní den (kiritof)	150 000
celkem		270 000
MAĎARSKÁ		
Spolek Iglice	Zpřístupnění maďarského jazyka a kultury dětem z maďarské menšiny a z česko - maďarských rodin	40 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Dny maďarské kultury - prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí	170 000
	Kulturní, informační a dokumentační činnost maďarské menšiny v ČR	600 000
celkem		810 000
NĚMECKÁ		
Kulturní sdružení občanů německé národnosti ČR o. s.	Kulturní, dokumentační a informační činnost celostátního spolku německé menšiny v ČR	45 000
	Kulturní sdružení Kraslice a Heimatchor	30 000
Sdružení Němců - regionální skupina Hřebečsko	21. ročník Dnů česko-německé kultury - 20 let Hřebečského tanečního souboru	60 000
Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku	Velké kulturní setkání německé menšiny 2015	230 000
Svaz Němců - region Chebsko	Vandrující Chebští muzikanti	4 055
celkem		369 055
POLSKÁ		
Górole, folklorní soubor	Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklorních souborů 2015	45 000
Kongres Poláků v České republice	Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR	263 000
	Takoví jsme 2015/Tacy jesteśmy 2015. Kulturní aktivity Kongresu Poláků v ČR v roce 2015	230 000
Macierz Szkolna w Republice Czeskiej, Matice školská v České republice	XIV. Festival dětské písně	70 000
Občanské sdružení uměleckých a zájmových aktivit, Třinec	Podpora činnosti Polského pěveckého souboru HUTNIK	33 000
Polské pěvecké sdružení Collegium Canticorum	Rozvoj umění sborového zpěvu	30 000
Polské umělecké sdružení ARS MUSICA, o. s.	Popularizace sborového zpěvu, lidové hudby a divadelních forem na vysoké umělecké úrovni	25 000
Polský kulturně-osvětový svaz v ČR	Kulturně - společenské aktivity a dokumentační činnost PZKO	650 000
	26. Festival PZKO 2015	350 000
Sdružení polské mládeže v České republice	Dny studentské kultury	30 000
Sdružení přátel polské knihy	Já čtu tobě a ty mně 2015	15 000
celkem		1 741 000

ROMSKÁ

Občanské sdružení "Sdružení Romů Severní Moravy"	16. Karvinský Romský festival 2015	60 000
Slovo 21, z. s.	Světový romský festival KHAMORO 2015	900 000
celkem		960 000

RUSÍNSKÁ

Společnost přátel Podkarpatské Rusi	Prostře se na Podkarpatské Rusi - publikace	30 000
celkem		30 000

RUSKÁ

Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR (Ruská tradice, o. s.)	Kulturně-společenská činnost Ruské tradice v roce 2015	150 000
	Kniha: S. N. Nikolajev, Paměti	100 000
celkem		250 000

ŘECKÁ

Asociace řeckých obcí v České republice	Kulturní činnost řecké menšiny v ČR	532 563
Lyceum Řekyň v České republice	Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny v ČR	100 000
celkem		632 563

SLOVENSKÁ

Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR	Slovenská historie a osobnosti k výročí ukončení II. světové války	100 000
Folklorní soubor Šarvanci	Folklorní soubor Šarvanci v roce 2015	90 000
	Folklorní večery pro veřejnost	60 000
Jánošíkov dukát, Brno	Medzinárodný festival slovenského folklóru v ČR – Jánošíkov dukát 2015	90 000
Obec Slovákov v Českej republike	Cena Mateja Hrebendu 2015	10 000
	Kluby Koreňov	10 000
Slovenské združenie LIMBORA	Dětské soubory Limborka a Malá Limborka v roce 2015	90 000
	Limbora v roce 2015	171 000
Slovensko-český klub	Dni slovenskej kultúry po ČR (jubilejní 20. ročník)	110 000
	Komplexní program kulturních aktivit slovenskej národnostnej menšiny v ČR	150 000
Slovenský literárny klub v ČR	Kvarteto	55 000
	Živá dielňa slovenských spisovateľov	50 000
celkem		986 000

SRBSKÁ

Srbské sdružení sv. Sáva	VII. dny srbské kultury v Praze v roce 2015	45 000
Srbské kulturní centrum	Týden srbských filmů	55 000
celkem		100 000

UKRAJINSKÁ

Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Sbor sv. Vladimíra	110 000
Ukrajinská iniciativa v České republice	Dny ukrajinské kultury v ČR 2015	160 000
celkem		270 000

VIETNAMSKÁ

INFO-DRÁČEK	Přátelství bez hranic	130 000
VIET HELP	Uchování vietnamských lidových tradic v Karlovarském kraji	60 000
celkem		190 000

OSTATNÍ SPOLKY + MULTIETNICKÉ

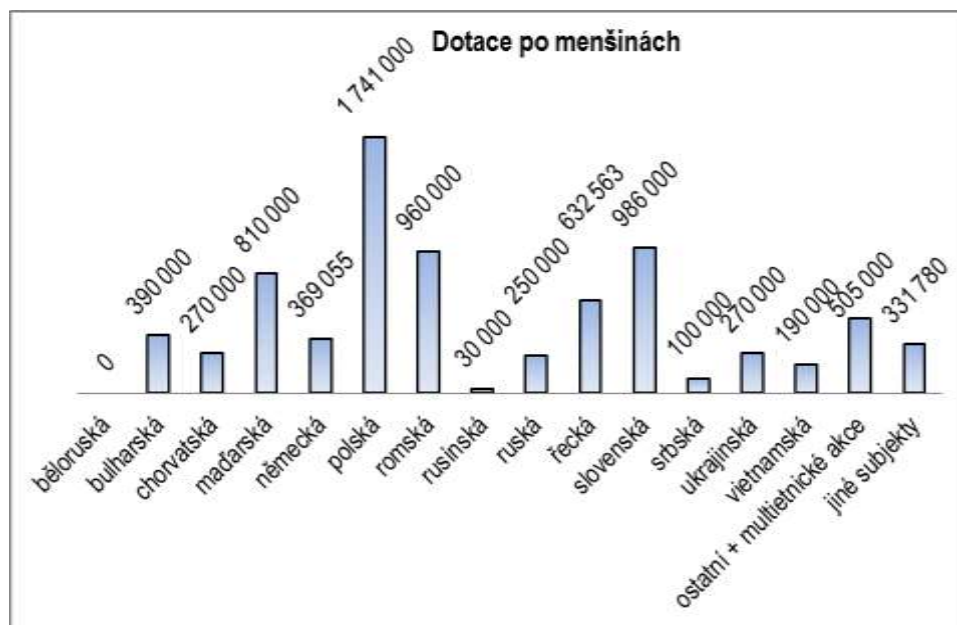
BONA FIDE	Rozprávky	150 000
Etnická asociace Etnica	Oživené tradice	20 000
	Praha srdce národů 2015	210 000
Matice slezská Opava	46. Slezské dny	50 000
Sdružení členů a přátel folklorního souboru Jackové	XVII. ročník Mezinárodního dětského folklorního festivalu „Jackové dětem“	40 000
Ulpan Teplice	Dny židovské kultury Teplický cimes 2015	35 000
celkem		505 000

JINÉ SUBJEKTY (PŘEDKLADATELEM NENÍ SPOLEK)

Městský dům kultury Karviná	Prolínání kultur 2015 - festival národnostních menšin	110 000
Národní ústav lidové kultury, Strážnice	Scénická prezentace kultury národnostních menšin žijících v ČR v pořadu MFF 2015 - Domovina	200 000
Turistické informační centrum města Brna, příspěvková organizace	Babylonfest 2015	21 780

celkem 331 780

celkem 7 835 398

Další dotace národnostním menšinám poskytnuté odborem regionální a národnostní kultury v roce 2015

Ve výběrovém dotačním řízení na podporu neprofesionálních uměleckých aktivit byla poskytnuta dotace jednomu spolku ve výši 90 000,- Kč.

<i>předkladatel, místo</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Česká asociace rusistů, Praha	Festival ARS POETICA	90 000

**Ministerstvo kultury - Projekty s tematikou národnostních menšin dotované
v dalších oblastech v roce 2015**

- Odbor umění, oddělení literatury a knihoven

<i>žadatel</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Obec Horní Suchá	Obnova a doplnění fondu knih vydaných v polském jazyce v Obecní knihovně Horní Suchá	10 000
Obec Mosty u Jablunkova	Nákup knihovního fondu pro polskou národnostní menšinu	5 000
Městská knihovna Český Těšín	Podpora příslušníků polské národnostní menšiny v oblasti přístupu k informacím v rodném jazyce ve městě Český Těšín	8 000
Obec Smilovice	Čteme v polštině - své mateřštině	5 000
Obec Ropice	Zajištění knih v polském jazyce	5 000
Knihovna Jablunkov	Podpora vzdělávání a práce s národnostními menšinami	5 000
Regionální knihovna Karviná	Podpoření multikulturních aktivit Střediska polské literatury Regionální knihovny Karviná	20 000
celkem		58 000

- Odbor církví

<i>příjemce</i>	<i>název projektu</i>	<i>anotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Židovská obec v Praze	Cyklus varhanních koncertů v Jeruzalémské synagoze – 3. ročník	Pravidelné koncerty sólové varhanní hudby, jednou měsíčně od dubna do října, v Jeruzalémské synagoze v Praze, bez vstupného.	30 000
	Stálá expozice v Jeruzalémské synagoze „Revitalizace židovských památek v ČR“	Formou fotodokumentace, grafickými a audiovizuálními zdroji informací prezentovány široké veřejnosti informace týkající se oprav a současného stavu židovských památek.	100 000
o.s. RESPEKT a TOLERANCE	Fanny Neuda „Hodiny zbožnosti“	Zhotovení a umístění pamětní desky spisovatelky Fanny Neuda v synagoze v Lošticích. Druhé české - rozšířené vydání její knihy Hodiny zbožnosti.	65 161
Nadace Edith Stein v ČR	Vydání dvou svazků ze sebraných spisů Edith Stein	Seznámení českého prostředí s osobností Edith Stein prostřednictvím překladu z německého originálu a vydání jejích sebraných spisů.	100 000
ICEJ, Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém	Kulturou proti antisemitismu	Pochod městem a veřejné shromáždění proti antisemitismu a na podporu přátelství mezi různými náboženskými a etnickými skupinami.	40 000
celkem			335 161

- Odbor výzkumu a vývoje

Odbor výzkumu a vývoje v roce 2015 finančně podporoval projekt aplikovaného výzkumu s identifikačním kódem: DF12P01OVV013 *Problémy právního postavení menšin v praxi a jejich dlouhodobý vývoj*, v celkové výši 2342 000,- Kč za rok 2015.

Cíl projektu vycházel z priority 2.3 programu věnující se kultuře a kulturním tradicím národností a menšin v ČR. Nebyl přehlédnut ani nejnovější vývoj a vznik nových menšin přistěhovalectvím. Byl zkoumán historický vývoj a současnost, se zaměřením na právní aspekty při důrazu na sledování regionálních rozdílů. Podrobné údaje o době řešení, příjemci a dosažených výsledcích do r. 2014 včetně (výsledky za rok 2015 budou nejprve předmětem hodnocení a předání údajů do IS VaVaI v 5/2016) - viz níže uvedené údaje z IS VaVaI-Centrální evidence projektů (CEP). Podpora projektu a jeho řešení bylo ukončeno v roce 2015.

- Projekty s tematikou národnostních menšin dotované v oblasti kinematografie a médií v rámci programu Kulturních aktivit

Festivaly v oblasti kinematografie a médií nejsou primárně zaměřeny na problematiku národnostních menšin, nicméně některé projekty se těmto otázkám významně věnují. Výjimkou v tomto ohledu je česko – polský projekt *Kino na Granicy/Kino na Hranici*, který se zaměřuje na kulturu obou národů a soužití národnostních menšin v obou zemích. Součástí festivalu jsou i slovenské a maďarské přehlídky. Podpora byla ve výši 150 000,- Kč

Podporovány jsou projekty zaměřené na dokumentární filmy (problematika národnostních menšin bývá jejich námětem), projekty, které seznamují s kulturními aktivitami národnostních menšin s vědomím, že poznání kultury a životního stylu národnostních menšin přispívá k lepšímu vzájemnému soužití.

Projekty, kde se často objevuje tematika národnostních menšin, jsou festivaly dokumentárních filmů. Obecně prospěšná společnost *Člověk v tísni* realizovala *17. Mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech – JEDEN SVĚT*, podpořený resortem dotací 4 100 000,- Kč

Sdružení *Jihlavský spolek amatérských filmařů* obdržel od ministerstva dotaci ve výši 3 510 000,- Kč na projekt *19. Mezinárodní festival dokumentárních filmů Jihlava 2015*.

Další projekty, které stojí za zmínku, jsou svým rozsahem co do počtu diváků či území, poměrně malé, ale tematicky jsou však zaměřeny na národní kinematografie - *Bardzo fajny festival* v Praze 40 000,- Kč, *XXII. seminář ruských filmů* v Hodoníně 20 000,- Kč, *Ukrajinská čítanka* v Brně 80 000,- Kč, *Týden srbských filmů* v Praze 30 000,- Kč, *Boskovice 2015-festival pro židovskou čtvrt* 40 000,-Kč.

Muzea a národnostní menšiny v roce 2015

Činnost speciálně zaměřenou na národnostní menšiny vyvíjejí zejména tyto státní příspěvkové organizace v působnosti resortu kultury (Odbor muzeí a galerií): *Muzeum romské kultury, Slezské zemské muzeum, Památník Terezín a Památník Lidice*.

○ Památník Lidice

Památník Lidice, který je příspěvkovou organizací Ministerstva kultury, spravuje v souladu s usnesením vlády ze dne 4. května 2009 Pietní místo v Letech u Písku. Jeho posláním je péče o uchování trvalé vzpomínky na utrpení Romů internovaných v bývalém cikánském táboře v Letech u Písku, včetně péče a úpravy pietního místa.

Rok 2015 přinesl několik zajímavých akcí a podařilo se udržet návštěvnost památníku na srovnatelné úrovni jako v roce 2014, tzn. 8,5 tis. návštěvníků. Provozní doba památníku Lety byla opět prodloužena na celý rok.

Kulturní památku Lety navštívilo 28. února 2015 Sdružení *Ackermann-Gemeinde*, z. s., za účasti ministra kultury. Představena byla nejen současná činnost KP Lety, ale také historie tohoto místa. Po prohlídce následovalo položení květin k pomníku obětí, kde pronesl krátkou řeč ministr kultury, a na závěr zazněla modlitba za oběti romského holocaustu.

V KP Lety byla zahájena dne 30. března 2015 již šestá návštěvnická sezóna pod správou Památníku Lidice vzdělávacím programem pro školy *Sobě blíž*.

PL, Kulturní památka Lety a společnost *Cheiron* o. p. s. společně pořádaly 1. ročník vzdělávacího projektu, nesoucí symbolický název *Sobě blíž*. Společným cílem bylo seznámit žáky s historií cikánského tábora v Letech u Písku s historií Romů, jejich tradicemi a kulturou. 200 žáků ZŠ a gymnázií z Českých Budějovic, Písku, Tábora a Mirovic mělo tak možnost shlédnout hudební vystoupení romského umělce, klavíristy a zpěváka Mária Biháriho a české herečky a zpěvačky Báry Hrzánové. Tradiční romské písně doprovodil také taneční soubor z Tábora *Čiriklore*. V přednášce Anny Dunčkové a Kláry Berkyové se žáci seznámili s tradicemi a kulturou Romů.

V poslední části programu žáci shlédli film *Nehodni žití*, který detailně popsal původ Romů, život a práci, kočovný způsob života a historii pracovního tábora v Letech. Atmosféra byla také podpořena úryvkem z knihy Přemysla Veverky – *Nelehká cesta za snem*. Tyto úryvky popisovaly každodenní těžký život mužů, žen i dětí v táboře. Závěr probíhal na pietním území, kam zástupci škol položili květiny a zapálili svíčky.

Dne 13. května 2015 se uskutečnila vzpomínka na romské oběti z letského tábora na nouzovém pohřebišti v Letech u Písku organizovaná *VPORH*. Účastnila se jí ministryně práce a sociálních věcí. Dne 3. srpna 2015 se uskutečnila v KP Lety vzpomínková akce pod názvem *Uctění obětí romského holocaustu* a vzpomínka na zahájení a ukončení provozu cikánského tábora Lety. Účastnila se jí místopředsdkyně Senátu PČR a další významní hosté.

Památník Lidice z podnětu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pokračoval v činnosti *Komise pro vybudování Památníku romského holocaustu v Hodoníně u Kunštátu*, kde mohl prezentovat své dosavadní zkušenosti s vedením památníku v Letech, zaměřeného na historii romského holocaustu.

V roce 2015 probíhala v Infocentru KP Lety další výstavní činnost. Konkrétně šlo o výstavy: 31. března - 29. května výstava *Návrat lidických žen*, 1. června - 30. srpna Mezinárodní dětská výtvarná výstava (výběr prací), 1. září - 30. října výstava *Návraty lidických dětí*.

Spisovatel Přemysl Veverka, pracující v Památníku Lidice, obdržel v roce 2015 významnou Cenu E. E. Kische za knihu *Nelehká cesta za snem* pojednávající o jednom z dozorců

v cikánském táboře Lety u Písku. Získal též ocenění v Senátu PČR za knihu *Jdou do nebe*, jejímž obsahem jsou osudy i citový život vězňů v letském táboře za války.

Památník Lidice taktéž v roce 2015 vyvíjel vzdělávací činnost pro pedagogy a studenty *Tábory – nástroje persekuce* zahrnující KP Lety u Písku a také propagační činnost k tomuto místu (například na celkem 8 veletrzích cestovního ruchu v ČR a 1 zahraničním ve SRN).

○ Slezské zemské muzeum

Problematickou národnostních menšin v českých zemích se dlouhodobě zabývalo někdejší pracoviště *Slezského ústavu*, jež patřilo v tomto výzkumném zaměření k předním institucím v republice. Na jeho tradice navazuje i dnešní Oddělení historického výzkumu muzea.

- *Slezské zemské muzeum – Národní památník II. světové války* navštěvují několikrát za rok skupiny romských spoluobčanů. Jde obvykle o školní děti a mládež, které v rámci výuky absolvují komentovanou prohlídku expozice památníku a individuálně si pak prohlížíjí aktuální výstavu, dále o děti z dětských domovů či klienty organizace *Eurotopia*. V roce 2015 takto navštívily muzeum celkově 3 skupiny ve třech termínech.

- *Slezské zemské muzeum – Oddělení historického výzkumu* se v předchozím roce podílelo na výzkumu dějin polské menšiny v České republice. Vyjma dlouhodobých výzkumů týkajících se obětí tzv. katyňského masakru z řad obyvatel Těšínska je nutno zmínit účast čtyř zástupců oddělení na konferenci *Stopami Poláků v českém / rakouském Slezsku* konané v říjnu 2015 v Petrovicích u Karviné pod záštitou polského ministerstva kultury. Polské menšiny na Těšínsku se také dotýká studie *Bezpečnostní poměry na Těšínsku v období třetí republiky ve světle pamětních knih stanic Sboru národní bezpečnosti* publikovaná v časopise *Historica olomucensia*.

Ve vztahu k romské menšině je třeba zmínit účast pracovníků oddělení na recenzním řízení scénáře chystané expozice v areálu někdejšího cikánského tábora v Hodoníně u Kunštátu, kterou připravuje *Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského*.

○ Památník Terezín

Památník ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy organizuje od roku 2000 v návaznosti na usnesení vlády ČR z 28. června 1999 č. 797, kterým bylo uloženo ministru školství, mládeže a tělovýchovy zajišťovat v součinnosti s Památníkem systematické vzdělávání učitelů ZŠ, SŠ a učňovských škol formou speciálně koncipovaných programů k problematice Holocaustu, semináře pro české učitele k tomuto tématu. Na programu je pravidelně nejen jeho problematika, ale historie židovské menšiny v českých zemích vůbec. Z hlediska romské tematiky jsou do programu seminářů zakomponovány bloky (přednášky, workshopy) věnující se jak romskému Holocaustu, tak i romským tradicím a současnosti.

○ Muzeum romské kultury

Mezi hlavní činnosti Muzea romské kultury (MRK) patří výzkumná, dokumentační, sbírkotvorná a výstavní činnost a sociálně-edukační činnost.

- Výzkumná a dokumentační činnost

Výzkumná a dokumentační činnost muzea pokračovala v roce 2015 ve všech mapovaných oblastech romské kultury a historie. V oblasti výtvarného umění muzeum v souvislosti s přípravou výstavy *...A možná přijede na koze* značnou pozornost věnovalo profesionálnímu řezbáři Martinu Matěji Holubovi z Horních Chvatlin na Kolínsku. Dále dokumentovalo tvorbu sochaře Miloše Ráče z Považské Bystrice a dalších autorů. V oblasti literární tvorby MRK v souvislosti se sérií literárních čtení dokumentovalo tvorbu Ireny Eliášové z Mimoně, Evy Danišové z České Třebové, Jany Hejkrlikové z Příbrami a Ivety Kokyové z Hradce Králové. Podařilo se natočit obsáhlý rozhovor s aktivistou *Svazu Cikánů-Romů* Stanislavem

Holomkem a také rozhovor s pamětníkem Holocaustu Arnoštem Vintrem z Prahy. Pracovníci muzea podnikli zahraniční cestu do polské Czarne Góry, kde dokumentovali život a dílo romské výtvarnice a aktivistky Malgorzaty Mirgy Tas.

- Sbírkotvorná činnost

Nejvýznamnější sbírkotvorné počiny za rok 2015 se týkají fondu výtvarného umění, který byl rozšířen o sochy začínajícího výtvarníka Miloše Ráce z Považské Bystrice (Šuster, Smieško, Húsličkár, Kotlár, Korytár), dřevěné dekorativní hračky řezbáře Martina Matěje Holuba (Černo-bílá pohyblivá koza, Potetovaná koza, závěsní andělé), dále soubor olejomalb výtvarníka Rudolfa Ráce z Prahy (Fašiangy, Romská osada za stromem, Povožník vracející se z města, Muži hrající karty, Romano teme / Pohřeb, Romano bijav / Svatba, Fašangy / Masopust, Návrat z vesnice). Zakoupena byla cenná kolekce velkoformátových obrazů Malgorzaty Mirgy Tas (Matka, Ibrona, Teta Baša, Na vakeren, Te thovel e jag), soubor obrazů výtvarníka Palyho Paštiky (Akt, Romka ve voze, Čhajori) a rozsáhlý soubor vyšívaných obrazů od Markéty Šestákové (Léto, Slunce, Bába a dědek, Uspávání děťátka, Kočovní Cikáni, Okno, Večerní siesta, Bolest, Africká matka, Kartářka věští lásku, Dívka s pavími péry, V divadelní lóži, Hádání z ruky, Život). Darem MRK získalo dva unikátní grafické listy výtvarníka Daniela Pešty, jehož práce ve fondu výtvarného umění dosud nebyly zastoupeny (Babí léto, Vyplácení služky).

Fond šperku byl obohacen o 3 originální umělecké šperky umělecké šperkařky Nicole Taubingerové, které jsou zajímavé použitím netradičních materiálů – plastových a hliníkových součástek určených k recyklaci (náhrdelník Bye, bye, lady G, náhrdelník Co zůstává nové a náušnice Clooneys). Na zahraniční cestě v polské Czarne Góře MRK zakoupilo soubor ručně vyráběné kolekce bižuterie. Fond fotografie byl rozšířen o více než 60 kusů historických pohlednic ze sbírky soukromého sběratele. Fond textilu byl rozšířen zakoupením několika souborů ručně šitých tradičních romských oděvů z rumunské oblasti Fagaraš a také souboru tradičních oděvů finských Romů. Fond písemného materiálu byl rozšířen o mimořádný přírůstek – ve fondu dosud nezastoupený kovový odznak organizace *Névodrom* fungujícím při *Svazu Cikánů Romů*. Fond videodokumentace se v souvislosti s realizací pravidelných filmových čtvrtek podařilo rozšířit o zajímavé pořady z Národního filmového archivu (Ostravské filmové noviny 8/1953, reportáž z natáčení filmu *Můj přítel Fabián*) a z archivu České televize Brno (O lidech z Hornácka, režisér K. Jureček, 1983; Poslední Hudci, r. K. Fuksa, 1974; Dalekonosné housle – U nás doma, režisér J. Vanýsek). Fond audiodokumentace byl kromě pravidelných zvukových záznamů všech proběhlých akcí Muzea a množství rozhovorů s romskými pamětníky rozšířen o několik zajímavých gramodesek a CD nosičů. K nejvzácnějším patří CD *From the Monty Csárdás to the Liszt Rhapsody* s nahrávkami Orchestru Sándora Lakatose z roku 1994 nebo CD *A 100 Tagú Budapest Cigányzenekar* zachycující známou maďarskou romskou zpěvačku Márgit Bangó z roku 2000.

- Výstavní činnost

MRK nabízí svým návštěvníkům rozsáhlou stálou expozici *Příběh Romů*. V roce 2015 vytvořili odborní pracovníci muzea její velmi zhuštěnou putovní verzi nazvanou *Stálá expozice Příběh Romů – putovní verze*. Je tvořena 35 panely v systému roll-up.

Během roku 2015 nabídlo MRK přímo v prostorách budovy tyto přechodné výstavy:

do 20. března 2015	výstava obrazů ze skleněné drti a dřevorezeb Století pohrom – století zázraků Rudolfa Dzurka
16. dubna-6.září	výstavní projekt Kesaj čhave sestávající ze tří samostatných výstav: 1. Bohatství Romů – úryvky z komiksu ilustrátora Johanna Le Berre, zachycující tvorbu souboru Kesaj čhave 2. Kesaj čhave, zázrak dětí víly – fotografie Jeana - Michella Delage 3. Naše cesty za Romy – fotografie Claudea a Marie-José Carretových
25. září-21. února 2016	výstava dřevěných soch, loutek a dekorativních hraček profesionálního výtvarníka, řezbáře, Martina Matěje Holuba ...A možná přijede na koze

Kromě uvedených přechodných výstav realizovalo muzeum v roce 2015 také několik výpůjček z nabídky putovních výstav: *Řemesla našich předků / Sikh'ard'i but'i – somnakuňi but'i* - výstava z fondu tradičních romských řemesel, profesí a zaměstnání byla zapůjčena do Muzea Těšínska, kde byla prezentována na dvou místech – od 28. května do 6. září ve Výstavní síni Jablunkov a od 17. září do 10. ledna 2016 ve Výstavní síni v Karviné.

Genocida Romů v době II. světové války - Putovní výstava byla zapůjčena *Divadlem Líšeň Brno* (verze banner, 16. ledna - 15. února), *Soukromou VOŠ sociální*, o. p. s., Jihlava (verze banner, 3. - 17. dubna) a *Muzeem Těšínska pro Památník životické tragédie* v Havířově-Životicích (verze octanorm, 12. května 2015 - 15. ledna 2016). Také byla prezentována v rámci projektu *Romský stan*, který se realizoval 9. a 10. září v Ústí nad Labem a 17. a 18. září v Praze (verze banner, pořadatel *Pražská společnost bloumající veřejnosti*, Praha). Část anglické verze výstavy byla také prezentována na mezinárodním romském festivalu *So keres, Europa?!* v Cluj-Napoca v Rumunsku (12. - 19. července). Dalším vypůjčitelem bylo *Informační centrum pro mládež - Centrum pro pomoc dětem a mládeži*, o.p.s., Český Krumlov (verze banner, 12. - 27. října) a *Turistické informační centrum Brno* (verze banner, 1. listopadu - 31. ledna 2016).

Výběr akcí pro veřejnost:

V průběhu celého roku 2015 probíhaly oslavy 10 let existence Muzea romské kultury jako státní příspěvkové organizace. Oslavy vyvrcholily plesem desetiletí, který se konal dne 28. listopadu v kulturním centru Semilasso v Brně.

8.dubna Oslavy Mezinárodního dne Romů	Muzeum se podílí na společných oslavách Mezinárodního dne Romů spolu s dalšími brněnskými organizacemi (<i>IQ Roma Service</i> , <i>Drom</i> aj.). V roce 2015 se aktivně zapojilo s programem na náměstí Svobody v Brně, kde jednak na samostatném stánku prezentovalo svou činnost, jednak také připravilo poutavou módní přehlídku, během níž představilo tradiční oděvy různých romských skupin světa. Zástupci muzea se pak zapojili do oslav i na jiných místech – kupř. v pražském klubu Meet Factory, v Novém Jičíně.
--	--

16. dubna Jom-ha šoa – Den vzpomínání na oběti holocaustu	Muzeum se podílelo na veřejném čtení jmen obětí židovského a romského holocaustu u příležitosti Jom ha-šoa ve ha-gvura pořádané Institutem Terezínské iniciativy a Nadačním fondem obětí holocaustu ve spolupráci s Židovskou obcí Brno, brněnským Oddělením pro vzdělávání a kulturu Židovského muzea v Praze a radnicí městské části Brno-střed.
--	--

16. května Brněnská muzejní noc	Muzeum romské kultury nabídlo bohatý program, jehož vrcholem bylo uspořádání dvou hudebních vystoupení 35 členného souboru Kesaj čhave (taneční a pěvecký spolek sestávající z dětí a mladých lidí z romských osad na východním Slovensku), která se odehrála před budovou muzea na pódiu postaveném pro tento účel.
------------------------------------	--

Program muzejní noci:

18:00-18:30 Zahájení – průvod souboru Kesaj čhave ulicí Hvězdová a zpět k muzeu

18:00-20:00 Výtvarná dílna pro děti s tvorbou komiksu

18:00-22:00 Předvádění tradičního romského řemesla – výroba z proutí

18:30-19:15 Pěvecké a taneční vystoupení souboru Kesaj čhave na pódiu před muzeem

19:30-20:30 Prohlídka stálé expozice Příběh Romů s odborným komentářem

20:30-21:30 Pěvecké a taneční vystoupení souboru Kesaj čhave na pódiu před muzeem

22:00-23:00 Prohlídka stálé expozice Příběh Romů s odborným komentářem

3. října Mikroměsto 2015	3. ročník série literárních čtení na celkem čtyřech místech v okolí Muzea romské kultury (klub Clubwash, nízkoprahové centrum v parku Hvězdička, kavárně Café In The Ghetto a v přednáškovém sále Muzea). Na jednotlivých zastávkách byly čteny ukázky ze současné tuzemské romské literatury, představily se 4 romské autorky, které publikovaly ve sborníku současné ženské romské prózy <i>Slunce zapadá už ráno</i> (vydala Knihovna Václava Havla) – Irena Eliášová, Jana Hejrlíková, Iveta Kokyová, Eva Danišová. Pozvání přijali i editoři sborníku – romistka Karolína Ryvolová a Lukáš Houdek, dále romistka Helena Sadílková. Série čtení byla završena společným posezením v muzejním Café Beng! za hudebního doprovodu Gejzy Horvátha.
-----------------------------	--

28. listopadu	V roce 2015 MRK slavilo 10 let existence jako státní příspěvková organizace. Oslavy dekády historického přelomu, kdy se NNO zrozená z čirého entuziasmu romských
---------------	--

Ples desetiletí

buditelů přerodila ve světově ojedinělou odbornou instituci s unikátními sbírkami, probíhaly v průběhu celého roku formou muzejních akcí pro veřejnost. Oslavy vyvrcholily akcí, která bývá řazena do oblasti lehčí zábavy – plesem. Pod nabídkou „zábavy“ se však skrýval vážnější záměr, totiž atraktivní formou zasvětit do činnosti muzea i lidi, kteří běžně do muzeí nechodí. To se podařilo měrou vrchovatou. Ples desetiletí MRK v brněnském KC Semilasso měl program, který představil to nejlepší z činnosti muzea, ale též „vrcholky ledovce“ živé romské kultury (samostatný koncert měla v rámci akce Monika Bagárová, zpívaly sestry Bikárové, Gejza Horváth, k tanci hrál *Lázok band* a cimbálová kapela V. Oračka, tančila Natálie Kubičková známá ze slovenské soutěže *StarDance* a mnoho jiných). Akci navštívilo více než 350 hostů, dostalo se jí také patřičné reflexe v médiích. Ples byl podpořen dotací z Jihomoravského kraje. Na plese byly prezentovány mj. tyto produkty celoroční práce muzea: Nový Prezentační film MRK (režie Anna Babjárová, 8 minut), strukturovaný do tří částí: 1. skrze muzejní praxi ilustruje motto MRK, 2. představuje stálou expozici i přechodné výstavy, lektorskou činnost, v poslední části vidíme některé z pravidelných veřejných akcí pořádaných muzeem. Výstava Příběh Romů je putovní verzí stálé expozice MRK na 35 panelech roll-up. Seznamuje s dějinami Romů od Indie po současnost, jejich kulturou hmotnou i duchovní. Výstavu financovala nadace Bader Philanthropies (USA). Na plese bylo představeno nové CD, které MRK v rámci oslav vydalo: Zapomenuté tóny Cimbálové muziky Horváthovci. CD pokračuje v rodové tradici význačného muzikantského rodu, z něhož pocházel jeden z nejvýraznějších představitelů tohoto hudebního stylu své doby, již zesnulý primáš Eugen „Janko“ Horváth. Obsah CD tvoří 12 tracků romských lidových písní. Šestnáctistránkový booklet vedle úvodního slova přináší i české a anglické překlady textů písní, tracklist, nástrojové obsazení.

9. prosince
Hudební vzpomínkový
večer *Jaká je to pěkná
růža* s předáním Ceny
Muzea romské kultury

Na sklonku roku 2015 uspořádalo muzeum další akci z volného cyklu pamětnických večerů, tentokrát zaměřený na hudební a osobnostní odkaz dvou proslulých primášů cimbálových muzik z regionu Horňácka na jihovýchodě Moravy – Jožky Kubíka z Hrubé Vrbky a Josefa Kubíka „Filíka“ z Velké nad Veličkou.

Součástí večera bylo předání Ceny Muzea romské kultury za rok 2015 Ignáci „Hynku“ Zimovi. Cena mu byla udělena za dlouholetou spolupráci s MRK, zejména v péči o uchování a rozvoj romského jazyka a dalších oblastí tradiční kultury, za předávání historického vědomí dalším generacím. Kromě reprezentativního diplomu mu byla předána také socha košíkáře z dílny romského výtvarníka Miloše Ráče z Považské Bystrice, která představuje Ignáce Zimu při plnění košíku.

Během celého roku 2015 muzeum rovněž pokračovalo v pravidelném cyklu *Filmových čtvrteků*, pořádaných částečně v *Moravské zemské knihovně* a částečně přímo v muzeu.

V rámci těchto akcí probíhá vždy projekce vybraného snímku a diskuse k tématu:

22. ledna dokument s prvky doku-reality *Mária a Mária* (režie Jan Plachý, ČR, 2014, 53 min.)

debata s režisérem Janem Plachým, vedoucím dobrovolnického projektu Radím Kupcem a jednou z dobrovolnic, Markétou Círovou

19. února snímek *Cigarety a pesničky* (režie Marek Šulík, Jana Bučková, SR, 2010, 52 min.)

debata s etnoložkou a muzikoložkou Janou Belišovou

26. března dokumentární film *Zatajené dopisy* (režie Tomáš Kudrna, ČR, 2015, 52 min.)

debata s režisérem Tomášem Kudrnou a odborníkem na inkluzivní školství z Ligy lidských práv Markem Zemským
debata s režisérkou filmu Rozálií Kohoutovou

9. dubna snímek *Jenica a Perla* (režie Rozálie Kohoutová, ČR, 2015, 72 min.)

21. května filmové pásmo *Cesta z osady I – Upre Roma* (1955, 32 min., režie Dimitrij Plichta), *Biela cesta vedie z osady* (1978, 20 min., režie Pavol Benca)

debata se slovenskou filmovou historičkou, autorkou dramaturgického pásma „Cesta z osady“, Evou Filovou

18. června dokument *Češi proti Čechům* (režie Tomáš Kratochvíl, ČR, 2015, 88 min)

beseda s režisérem Tomášem Kratochvílem

16. července němý film *Čarovné oči* (režie Václav Kubásek, 1923)

za živého hudebního doprovodu v podání romské jazzové kapely The Harmonic Play

17. září dokumenty ilustrující živou taneční tradici Romů *Piroshka a Remusz* (režie Sabine Wewer, 38 min) a *Folklore of Rajasthan* (r. Rena Milgrom, 39 min)

beseda s autorkami dokumentů Sabine Wewer a Renou Milgrom

22. října dokumentární portrét řezbáře Martina Matěje Holuba ...A možná přijede na koze (režie Anna Babjárová, Martin Chlup, 2015)

beseda s hlavním protagonistou snímku

19. listopadu dokumentární film Baro mariben (režie Paula Ďurinová, Slovensko, 2013, 29 min.) o perzekuci Romů na Slovensku za druhé světové války

beseda se slovenským etnologem PhDr. Arne B. Mannem

- Vzdělávací a lektorská činnost

MRK realizuje programy pro návštěvníky všech věkových kategorií (od předškoláků po seniory). V roce 2015 dosud realizovalo 64 programů ve stálé expozici *Příběh Romů*, zaměřených na kulturu a dějiny Romů v několika variantách – pro školní skupiny od MŠ pro VŠ a VOŠ a pro nejrozličnější zájmové útvary. Programů se zúčastnilo více než 1200 návštěvníků. Po domluvě s vyučujícím lektorka program doplňovala o další výklad a aktivity, např. o romském holocaustu, obrazu Romů v médiích aj.

Program zaměřený na holocaust MRK realizovalo sedmkrát, z toho třikrát ve spolupráci s *Židovským muzeem* (250 účastníků). Interaktivní program zaměřený na předcházení projevům rasismu a netolerance *Můžeme se domluvit?* byl proveden rovněž sedmkrát (170 účastníků). Specificky zaměřené workshopy pro studenty VŠ (budoucí pedagogy, zdravotnické záchranáře a sociální pracovníce) v muzeu absolvovalo 80 návštěvníků.

- Vzdělávací programy k přechodným výstavám

Dílny k výstavě děl Rudolfa Dzurka *Století pohrom - století zázraků* byly vyhledávány veřejností i školami. Od začátku roku 2015 se uskutečnily tři dílny pro veřejnost v rámci výstavy (břežnová dílna byla součástí *Týdne výtvarné kultury*), 16 dílen pro objednané školní skupiny a dílna pro veřejnost v rámci Mezinárodního dne Romů v *Meet Factory v Praze*. Účastníky byli předškoláci i žáci základních a středních škol, na veřejných dílnách se do tvorby zapojovali i rodiče.

Do konce června 2015 MRK nabídlo veřejnosti čtyři termíny výtvarných dílen na motivy výstavy *Kesaj čhave – Příběh dětí vily Kesaj. Bohatství Romů*, jedna proběhla jako součást programu *Brněnské muzejní noci* v MRK a 25. dubna se MRK s dílnou připojilo k *Týdnu uměleckého vzdělávání a amatérské tvorby*. Pro školní skupiny (SŠ a ZUŠ) realizovalo čtyři dílny.

Pro návštěvníky byl vedle prohlídky výstavy *...A možná přijede na koze* – Martin Holub řečený řezbář Matěj připraven program ve výtvarném ateliéru, děti si domalovávaly dřevěné výpalky z dílny Martina Matěje Holuba – jednoduché mechanické hračky.

Uskutečnily se dvě dílny za přítomnosti autora (22. října a 19. listopadu) s ukázkou tvorby řezbářů a možností pomalovat si dřevěný výpalek v ateliéru pod vedením lektorky. Dílen se zúčastnilo celkem 147 dětí a 18 dospělých. Ve dnech 13. a 14. prosince proběhla *Vánoční dílna* se řezbářem Martinem Matějem Holubem a Ivanem Berky Dušíkem, kterou navštívilo 58 dětí a 45 dospělých návštěvníků. Muzejní lektorka realizovala dvě dílny pro veřejnost (11. října a 8. listopadu), které navštívilo 24 dětí a 17 dospělých. Pro skupiny návštěvníků (mateřské školy, zájmové kroužky, denní stacionář sdružení *Veleta*, pěstounské rodiny, sdružení maminek s dětmi... celkem 78 dětí a 38 dospělých) MRK k výstavě do konce roku 2015 realizovalo dalších 7 výtvarných dílen. Výstava se setkala s velkým zájmem především ze strany MŠ a tříd prvního stupně ZŠ.

- Vzdělávací akce, přednášky pro veřejnost, studenty ZŠ, SŠ a posluchače VŠ:

23. ledna	Romská rodina, romská kultura a její specifické přesahy do současnosti
28. ledna	Prohlídka expozice a workshop o romské literatuře
16. února	Debaty <i>Tábor smrti Lety</i>
5. března	Workshop pro studenty LF MU, obor Zdravotnický záchranář
9. března	Přednáška v expozici <i>Příběh Romů</i> a komentovaná prohlídka výstavy Rudolfa Dzurka
18. března	Workshop pro VOŠ Sociální Brno
27. března	Dějiny Romů I.
30. března	Katedra evropské etnologie FFMU – Romové ve filmu

8. dubna	Dějiny Romů, Nový Jičín, ZŠ Tyršova
8. dubna	Dějiny Romů, Nový Jičín, Čajovna Archa
10. dubna	Dějiny Romů II.
13. dubna	Katedra evropské etnologie FFMU – Romové a výtvarné umění
27. dubna	Tíživé mlčení a česká historiografie
28. dubna	Závěrečná fáze tzv. konečného řešení cikánské otázky (1944 - 1945)
21. května	Dějiny Romů
22. května	Komentované prohlídky a workshopy pro učitele z Chminianských Jakubovan
25. května	Diskuze po dokumentárním filmu Několik Let
27. května	Komentovaná prohlídka stálé expozice a výstavy Kesaj čhave
27. května	Kdo jsou Romové? (Dějiny Romů, přesahy tradice, specifika romského pacienta)
29. května	Místa paměti III, Příběhy Bronxu – komentovaná prohlídka
15. června	Migrace v dějinách Romů na území bývalého Československa s přihlédnutím k jižní Moravě
26. června	Komentovaná prohlídka stálé expozice a výstavy Kesaj čhave
21. července	Děti z komunitního klubu IQ Roma servisu navštívili výstavu Kesaj čhave
28. července	Návštěva klientů (11 dětí a dospívajících) a sociálních pracovníků Charity Frýdek-Místek
7. srpna	Muzeum navštívily děti z nízkoprahového zařízení Člověka v tísní v Předlicích
10. - 12. září	Setkání Gypsy Lore Society v Kišiněvě (Moldávie)
14. září	Dějiny Romů od pravlasti po dnešek
14. září	Přednáška Dějiny Romů
17. září	<i>Konečné řešení cikánské otázky v Osvětimi</i> , Jičín
18. září	<i>Konečné řešení cikánské otázky v Osvětimi</i> , Turnov
18. září	Dějiny Romů, Jičín
27. září	Vzdělávání pěstounů
3. října	Místa paměti, Příběhy Brna aneb brněnským Bronxem, Kreuzbergem nebo rájem developerů?
8. října	Cesty zmizení. Židovská a romská paměť Zadněstří
12. října	Seminář pro studenty učitelství Mendelovy univerzity v Brně
14. října	Mezinárodní konference Being Jewish in Central Europe Today
21. října	Dějiny Romů
1. listopadu	Workshop pro studenty česko – americké školy CIEE v Praze
4. listopadu	Vzdělávání Romů v ČR. Zkušenosti Muzea romské kultury v oblasti vzdělávání
8. listopadu	Vzdělávání pěstounů
13. listopadu	Dějiny Romů I.
2. prosince	Seminář pro studenty Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně
4. prosince	Seminář pro studenty sociální pedagogiky Západočeské univerzity v Plzni
4. prosince	Dějiny Romů II.
9. prosince	Prohlídka stálé expozice a workshop pro studenty sociologie z MU v Brně

- Sociálně-edukační činnost

Individuální doučování: Muzeum se dlouhodobě věnuje sociálně-edukační činnosti, především v oblasti individuálního doučování romských dětí. Doučování zajišťuje koordinátorka projektu a celkem 63 dobrovolníků. Díky grantové podpoře ze strany resortu školství, mládeže a tělovýchovy (projekt *Společně za vzděláním*) bylo možné zaměstnat na rozvoj sociálně edukačních aktivit dva mentory na DPČ, jež podporují žáka ve vzdělávacím procesu a tvoří komunikační kanál mezi dítětem, rodinou, školou a doučujícím. V rámci projektu vznikl pro každé dítě Individuální plán se zaměřením na vzdělávací i osobní cíle. Také se 2 x realizovalo setkání dětských vrstevnických skupin, sloužící k rozvoji sociokulturních kompetencí dětí. V prvním pololetí docházelo na doučování celkem 86 dětí (z toho 66 na individuální doučování a 20 na skupinové), v druhém pololetí docházelo na individuální doučování celkem 63 dětí a 20 dětí bylo zapojeno na skupinovém doučování.

Dětský muzejní volnočasový klub: V roce 2015 muzeum nabízelo dětem *Dětský muzejní volnočasový klub*, v němž se scházejí zejména romské děti, které docházejí na individuální doučování. Jeho nabídka čítá několik pravidelných odpoledních volnočasových kroužků a dále nepravidelné víkendové akce. Většinu aktivit v klubu zajišťují lektoři (dobrovolníci) pod vedením muzejní lektorky. Kroužky a výlety jsou pro děti odměnou za pravidelné doučování. Během roku

2015 se podařilo zorganizovat 5 pravidelných volnočasových kroužků (výtvarný kroužek, dramatický kroužek *Romadlo*, fotografický kroužek *Dyk foto*, taneční kroužek realizován a fotbal) pod vedením dobrovolnic a dobrovolníků. Proběhlo několik akcí, na kterých se podíleli odborní pracovníci muzea, děti z klubu se seznamovaly s chodem muzea a činností jednotlivých pracovníků. V průběhu roku se uskutečnilo celkem 33 akcí, při kterých měly děti z DMK možnost navštívit nejrůznější instituce a lokality jak v městě Brně, tak mimo něj. Celkem se akcí zúčastnilo 587 dětí a dobrovolníků. Jednalo se o výlety do přírody, výtvarné a jiné workshopy, návštěvy nejrůznějších institucí atd. Díky stabilní skupině dětí, která akce navštěvuje, se dařilo větší zaměření na vzájemné vztahy mezi dětmi a skupinovou spoluprací. Letní tábor, který trval 9 dní na základně Severní Hvězda u Hrubé Vody – Smilova, byl vyvrcholením letních aktivit. Celkem se tábora zúčastnilo 25 účastníků (dětí, dobrovolníků a pracovníků muzea). Kromě klasického táborového programu se také zaměřili na práci se staršími dětmi – tak, aby mohly některé aktivity pro mladší děti organizovat samy a rozšiřovat tak svoje organizační dovednosti.

- Výběr z další činnosti muzea:

Péče o pietní místa a připomínka Holocaustu:

27. ledna	Den památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti vzdělávací programy pro školy o druhé světové válce, romském holocaustu a jeho přesazích do současnosti, spojené s promítáním dokumentárního filmu <i>Žít! Ceija Stojka</i> (režie A. Juránková-Babjárová, 2009, 40 min.).
9. března	Pietní shromáždění k uctění obětí romského holocaustu Pravidelný pietní akt v MRK u příležitosti připomínky prvního hromadného transportu Romů z Moravy do koncentračního tábora v Osvětimi dne 7. března 1943. Akce se tradičně účastní významní představitelé regionální politické scény, kulturních institucí a některých ministerstev.
16. dubna	Jom-ha šoa – Den vzpomínání na oběti holocaustu MRK se podílelo na veřejném čtení jmen obětí židovského a romského holocaustu u příležitosti Jom ha-šoa ve ha-gvura pořádané Institutem Terezínské iniciativy a Nadačním fondem obětím holocaustu ve spolupráci s Židovskou obcí Brno, brněnským Oddělením pro vzdělávání a kulturu Židovského muzea v Praze a radnicí městské části Brno-střed.
23. srpna	Pietní shromáždění k uctění obětí romského holocaustu v místech bývalého protektorátního tzv. cikánského tábora v Hodoníně u Kunštátu V neděli 23. srpna uspořádalo MRK pietní shromáždění k uctění obětí romského holocaustu na Žalově, tj. v místech hromadného pohřebiště vězňů bývalého protektorátního tzv. cikánského tábora v Hodoníně u Kunštátu u příležitosti prvního hromadného transportu Romů z Hodonína do koncentračního tábora v Osvětimi (dne 21. srpna 1943). Na místě hromadného pohřebiště Žalov se uskutečnilo duchovní setkání za účasti faráře CČH. Shromáždění se kromě dalších významných hostů (ministr pro lidská práva, ministr kultury, zástupce veřejné ochránkyně práv, ředitel Památníku Terezín, náměstkyně primátora města Brna) zúčastnila ředitelka Národního pedagogického muzea J. A. Komenského. Hudební doprovod zajistil Robert Lacko (violoncello) a Anna Marie Bagárová (zpěv). Bylo zakončeno v obci Černovice na místním hřbitově, kde u hřbitovní zdi, na místech pro tzv. bezvěrce, byli v první fázi existence tzv. cikánského tábora pohřbíváni první jeho mrtví vězňové, zde je pohřbeno 74 romských dětí-vězňů. U pamětní desky romských obětí z dílny nevidomé romské sochařky Boženy Přikrylové byl pietní akt dokončen.

Historikové muzea – PhDr. J. Horváthová a Mgr. M. Schuster se v průběhu roku 2015 zúčastnili dvou jednání pracovní skupiny pro Památník Hodonín v Národním pedagogickém muzeu a knihovně J. A. Komenského.

V rámci spolupráce s Památníkem Terezín zajistila muzejní lektorka několik workshopů v rámci vzdělávacího semináře pro pedagogy *Jak vyučovat o holocaustu*:

20. a 22. března	Jak vyučovat o romském holocaustu, Památník Terezín
27. a 29. března	Jak vyučovat o romském holocaustu, Památník Terezín
6. května	Umíme učit o válce?

Také v roce 2015 probíhala spolupráce s o. p. s. *Živá paměť* při pořádání přednášek a besed na téma romského holocaustu na základních a středních školách po celé České republice. Během roku 2015 proběhlo celkem 9 besed a přednášek na nejrůznějších školách České republiky pro

několik stovek žáků a studentů: 16. března ZŠ Kojetín, 17. března ZŠ Gebauerova 8/819, Ostrava-Přívoz, 30. dubna Gymnázium Lesní čtvrť Zlín, 17. června ZŠ Polička, 19. října Střední zdravotnická škola, Ruská 2200/91, Praha 10, 20. listopadu Gymnázium Třeboň, Na Sadech 308, Třeboň, 8. prosince Gymnázium Olgy Havlové, M. Majerové 1691, 9. prosince Ostrava – Poruba, Katedra společenských věd PF JU, U Tří lvů 1/A, České Budějovice, 10. prosince Technická univerzita, Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, Sokolská 8, Liberec.

V průběhu roku 2015 připravil historik muzea ve spolupráci s videodokumentátory k vydání DVD *Odtud nemáte žádnéj návrat...* Videomedailony pamětníků romského Holocaustu. Jde o DVD nosič s video sestřihem pěti zkrácených výpovědí pamětníků, které obsahově pokrývají nejrůznější formy perzekuce romského obyvatelstva na českém a slovenském území v období druhé světové války. Připojený booklet obsahuje kromě stručných medailonů všech pěti pamětníků také přehled historie pronásledování romského obyvatelstva na území dnešní ČR a SR. DVD muzeum bezplatně nabízí učitelům, kteří je mohou využívat v další samostatné práci ve škole. Spolu s DVD byl vytvořen muzejní pedagožkou MRK nový lektorský program věnovaný Holocaustu Romů. V průběhu programu žáci pracují s autentickými výpověďmi přeživších. Programy jsou určené žákům 2. stupně ZŠ a SŠ. Účast na programu je zdarma.

- Vydavatelská činnost

V roce 2015 došlo k přípravám na transformaci Bulletinu MRK směrem k odbornému recenzovanému periodiku. Byla ustavena redakce a redakční rada a připraveno první recenzované číslo Bulletinu Muzea romské kultury č. 23/2014.

...*A možná přijede na koze* / Martin Holub řečený řezbář Matěj: Čtyřicetistránkový barevný výběr z tvorby vycházející u příležitosti stejnojmenné výstavy pořádané od 25. září 2015 do 21. února 2016 v Muzeu romské kultury, ed. Jana Habrovcová, 40 str., ISBN 978-80-86656-27-4, vydalo Muzeum romské kultury.

...*A možná přijede na koze*: Dokumentární film o řezbáři Martinu Matěji Holubovi je promítán návštěvníkům přímo ve výstavních prostorách. Proběhla také projekce pro veřejnost v Moravské zemské knihovně 22. října. Režie: Anna Babjárová, Martin Chlup, Stopáž: 18 minut. DVD *Odtud nemáte žádnéj návrat...* Videomedailony pamětníků romského holocaustu (podrobněji viz výše sekce Péče o pietní místa a připomínka holocaustu). Prezentační film Muzea romské kultury. Krátký film představující expozici, sbírky a komplexní činnost Muzea romské kultury. Film bude využíván k prezentaci muzea, premiéra proběhla 28. 11. 2015. Stopáž: 8 minut. Režie a střih: Anna Babjárová, 2015. Kamera: Martin Chlup, Anna Babjárová, zvuk: Anežka Hrbáčková, hudba: La Caravane Passe (Francie), Gypsy Hill (UK), a Cigánsky Diaboli (SK), účinkuje: PhDr. Jana Horváthová.

CD Zapomenuté tóny cimbálové muziky Horváthovci: MRK vydalo v rámci oslav desetiletého výročí Muzea jako státní instituce CD nosič *Zapomenuté tóny cimbálové muziky Horváthovci*. Tato brněnská cimbálová muzika pokračuje v rodové tradici muzikantského rodu Horváthovců, z něhož pocházel jeden z nejvýraznějších představitelů tohoto hudebního stylu své doby, již zesnulý primáš Eugen „Janko“ Horváth. Obsah CD tvoří 12 tracků romských převážně lidových písní, přičemž v jednom je zachycena také hra Eugena Horvátha. Další písně nahrála kapela pod primášským vedením Milana Horvátha, Eugena syna. Zvukový mastering CD proběhl již v roce 2002 a od té doby čekalo CD na vydavatele. MRK se podařilo vydat ho, vyrobeno bylo v počtu 1000 kusů a jeho součástí je také barevný šestnáctistránkový booklet s přepisy textů písní, jejich překlady do češtiny a angličtiny, úvodním slovem, abstraktem v angličtině, tracklistem, nástrojovým obsazením a dalšími materiály. CD bylo představeno 28. listopadu 2015 na plese, pořádaném u příležitosti oslav desetiletého výročí Muzea jako státní instituce.

Vyprávěj, maluj, hraj... Příběh Romů. Metodický materiál pro učitele: Metodický materiál pro učitele popisuje možné didaktické přístupy – práci se složeným podnětem a program vystavěný na principu tematické kooperativní výuky, jehož ústřední didaktickou technikou je živý obraz. Pro vlastní práci ve třídě předkládáme několik námětů, které vycházejí z expozice

Příběh Romů a mohou návštěvu muzea vhodně doplnit, a soupis materiálů připravených muzeem, které jsou pedagogům k dispozici (videodokumenty, výstavy k zapůjčení, dosud publikované pracovní listy). Projekt *Vyprávěj, maluj, hraj... Příběh Romů* byl realizován v Muzeu romské kultury v roce 2015 ve spolupráci s *Katedrou výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně* a *Střediskem volného času Lužánky*. Projekt byl podpořen Ministerstvem kultury. Texty: Veronika Rodová, Eva Dittingerová, vydalo Muzeum romské kultury, 12/2015.

- Spolupráce s tuzemskými organizacemi

V roce 2015 pokračovala spolupráce s celou řadou tuzemských organizací, jako jsou *Památník Terezín* (workshopy a přednášky), o. p. s. *Živá paměť* (přednášky), *Moravská zemská knihovna* (cyklus filmových čtvrtek – viz výše), o. s. *Tripitaka* (pořádání brněnského festivalu Ghettofest – 6. června 2015), *Metodické centrum pro informační technologie v muzejnictví (CiTEM)* (konzultace), *Romano Hangos* (příspěvky), *Academia Film Olomouc* (příprava programu festivalu dokumentů a historické úvody k několika snímkům v rámci projekcí), *Pedagogická fakulta a Historický ústav Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně* (cyklus přednášek na téma Dějiny Romů), *Police ČR* (přednášky v rámci vzdělávacích seminářů pro policisty). Nově byla navázána spolupráce s o. s. *Zaedno*, které je vydavatelem časopisu pro vícejazyčné děti a multikulturní výchovu *Kamarádi* (příspěvek o romských Vánocích aj.).

- Spolupráce se zahraničními organizacemi

V roce 2015 pokračovala spolupráce s mezinárodní organizací *International Holocaust Remembrance Alliance*. Historik MRK M. Schuster je členem oficiální české delegace v rámci mezinárodní organizace *International Holocaust Remembrance Alliance* (IHRA; dříve *The Task Force for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research - ITF*). Zástupce MRK je tu členem podkomise pro romský holocaust (*Subcommittee on the Roma Genocide*), která spadá pod vzdělávací pracovní skupinu IHRA. V roce 2015 se zúčastnil konference této organizace v Budapešti (8. – 11. června) a Debrecínu (2. - 5. listopadu).

Rovněž pokračovala spolupráce s Nadací M. Šimečku – ve dnech 23.–24. srpna 2015 proběhlo v muzeu dvoudenní setkání účastníků mezinárodního projektu *Discovering Roma Genocides in Central Europe* spojené také s pietním aktem v Hodoníně u Kunštátu.

V rámci memoranda o spolupráci se Státním pedagogickým ústavem Bratislava zajistila ředitelka muzea přednášku a odborní pracovníci vytvořili recenzi slovenského překladu vzdělávacího materiálu o dějinách Romů s názvem *Rómská história*.

V souvislosti s přípravou výstavního projektu *Kesaj čhave* byla navázána nová spolupráce se slovenským o. s. *Kežmarský hlas* a s francouzským sdružením *Yepce* (Rennes).

Na jaře roku 2015 došlo k podpisu Smlouvy o spolupráci s polskou *Slezskou univerzitou v Krakově*. Dne 28. ledna navštívila muzeum její zástupkyně se studenty z *Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Śląski*, Cieszyn, absolvovali komentovanou prohlídku stálou expozicí. Plánuje zařadit exkurzi do Muzea romské kultury pravidelně v každém semestru akademického roku.

V roce 2015 se muzeum nově aktivně zapojilo do činnosti vznikajícího *Digital Archive of the Roma* (digitálního archivu Romů), ředitelka muzea je členkou ustavujícího *boardu* a muzeum zahájilo spolupráci se zástupci archivu.

Byla navázána spolupráce s občanským sdružením *Romano kher – Rómsky dom*, o. z., kdy se pracovníci muzea podíleli na přípravě pracovních listů *Farebný svet / Coloriskeri luma 2015, Tradičné rómske remeslá očami detí*.

Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti v roce 2015 ¹⁰²

BULHARSKÁ MENŠINA

○ *Roden glas*

Vydavatelem časopisu je *spolek Bulharská kulturně osvětová organizace v ČR*. Z dotace bylo hrazeno vydání 6 čísel a přílohy Pravoslavného kalendáře. Podařilo se udržet náklad, ale předplatitelů je velmi málo. Je distribuován do jednotlivých Bulharských klubů a těší se oblibě i díky zajímavostem, jež o jejich činnosti publikuje. Senioři navíc dostávají časopis bezplatně.

Roden glas	Rodný hlas
výše dotace	471 000,- Kč
vydání	6 x, příloha Pravoslavný kalendář
cena výtisku	25,- Kč volný prodej
celkový náklad	600 ks/ číslo, celkem 3 600 ks
celkové náklady - rozpočet	R 725 000,- Kč / S 725 153,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 % / S 64,9 %
příjmy z prodeje	24 435,- Kč
příjmy (z inzerce, jiné)	inzerce 15 000,- Kč
remitenda	0
vklad realizátora projektu	199 718,- Kč

○ *Balgari*¹⁰³

Realizátorem projektu je *spolek Vazraždane*. V roce 2015 vyšel časopis 5x, měl jedno dvojčíslo a s prosincovým číslem byl distribuován i Pravoslavný kalendář. Podařilo se stabilizovat náklad i prodejnost a celý časopis je s odstupem uveřejňován na webu. Tím se dostává do povědomí i mimo území ČR, tím má ohlasy z celého světa. Přispívá k uchování a rozvoji bulharského spisovného jazyka jako komunikačního prostředku uvnitř bulharské menšiny.

Balgari	Bulhaři
výše dotace	678 000,- Kč
vydání	5x, jedno dvojčíslo, + příloha Pravoslavný kalendář
cena výtisku	30,- Kč / dvojčíslo 60,- Kč
celkový náklad	600 ks / číslo, celkem 3 000 ks
celkové náklady - rozpočet	969 000,- Kč / S 969 367,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 % / S 70 %
příjmy z prodeje	111 600,- Kč
příjmy (inzerce, jiné)	17 000,- Kč
remitenda	30 ks/č, 150 ks/rok, 5 400 Kč
vklad realizátora projektu	89 200,- Kč

MAĎARSKÁ MENŠINA

○ *Prágai Tükör*¹⁰⁴

Vydavatelem je *Svaz Maďarů žijících v Českých zemích*. Časopis s kulturním a společenským zaměřením, který přispívá k zachování kulturní identity Maďarů v ČR. Časopis o rozsahu cca 80 a více stran, je tištěn v maďarštině a každé číslo obsahuje krátkou sumarizaci v češtině a angličtině. Je velmi dobře přijímán maďarskou komunitou. Mimořádné číslo bylo distribuováno před Vánoci, jako dárek. Čtenáři oceňují tradiční rubriky, ale i texty v současné maďarštině, daří se i mírně zvyšovat počet předplatitelů. Projekt byl podpořen i ze strany ministerstva zahraničí Maďarské republiky.

Prágai Tükör	Pražské zrcadlo
výše dotace	1 200 000,- Kč
vydání	7x, jedno číslo věnováno 25. výročí Svazu
cena výtisku	30,- Kč
celkový náklad	1 000 ks / číslo, celkem 7 000 ks
celkové náklady - rozpočet	1 810 000,- Kč S 1 810 000,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 % / S 65,8 %
příjmy z prodeje	75 100,- Kč
remitenda	70 ks /č celkem 490 ks, 14 700,- Kč
vklad realizátora projektu	68 135,- Kč
vratka 9. února 2016	8 165,- Kč

¹⁰² V číselné části tabulek jsou použity následující zkratky: R nebo pokud není nic jiného uvedeno – rozhodnutí, S skutečnost, ks/č – kusů za číslo, ks/r – kusů za rok.

¹⁰³ <http://www.blgari.eu/>

¹⁰⁴ <http://www.pragaitukor.com/archive/pt200805/index.php>

NĚMECKÁ MENŠINA

○ *Landes-Echo*¹⁰⁵

Vydavatelem měsíčníku je *spolek Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Časopis slouží nejen k informování o aktuálním dění v rámci německé menšiny na území ČR, ale i širších souvislostí v evropském regionu. Za důležitý aspekt spolek považuje i možnost vzdělávat se a prohlubovat si znalosti němčiny jako mateřského jazyka. Projekt je financován prostřednictvím velvyslanectví i přímo ze SRN.

○ *Eghalând Bladl*

Vydavatelem je spolek *Svaz Němců – Region Chebsko*, jedná se o regionální tiskovinu distribuovanou v rámci německy mluvící komunity Chebska, ale volně dostupnou i ostatním zájemcům. Rozesílá se zejména v rámci spolku. Celý náklad je rozebrán, předplatitelů je okolo 126. Spolek vrátil část prostředků, aby bylo dodrženo účelové určení dotace.

Landes-Echo	Zemské echo
výše dotace	1 560 000,- Kč
vydání	12 x
cena výtisku	22 Kč , 21,50 Kč předplatné
celkový náklad	2 000 kusů /číslo, celkem 24 000 ks
celkové náklady - rozpočet	2 362 450,- Kč / S 2 362 455,- Kč
podíl dotace na projektu	do 70 %, S 66 %
příjmy z prodeje	331 026,-Kč
příjmy z prodeje	239 247,-Kč
příjmy jiné, Institut Stuttgart IFA (redaktor)	461 208,-Kč
remitenda	363 ks/č, 4 363 ks/r, 95 386,- Kč
vklad realizátora projektu	102 000,- Kč

Eghalând Bladl	Chebský list
výše dotace	65 000,- Kč
vydání	měsíčník / 12 čísel
cena výtisku	12,50 Kč
celkový náklad	min. 170 ks / číslo, celkem 2 040 ks
celkové náklady - rozpočet	137 000,- Kč / S 87 337,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 % / S 70 %
příjmy z prodeje / předplatné	18 439,- Kč,
remitenda	5 ks/č, 60 ks/r, 750,- Kč
vklad realizátora projektu	8 242,- Kč
vratka 9. února 2016	3 864,-

POLSKÁ MENŠINA

○ *Głos Ludu*¹⁰⁶

Vydavatelem novin byl *spolek Kongres Poláků v ČR*. Noviny vycházejí 3x týdně, bylo vydáno 153 čísel. *Kongresu Poláků*, vedle vkladu sdružení, se daří získat velkou částku i z prodeje a inzerce. Projekt byl podpořen i polskou stranou, Generálním konzulátem Polské republiky 136 500,- Kč a dvěma nadacemi částkou 221 211,- Kč. Velkým problémem je stále distribuce, kdy si monopolní distributor, Česká pošta, diktuje ceny a podmínky. Problém přetrvává již řadu let. Podařilo se i mírně snížit remitendu. Internetový portál, který přivádí i čtenáře z řad mladší generace, je již nedílnou součástí projektu. Noviny v listinné podobě však nadále zůstávají pro mnohé, zejména starší čtenáře, jediným kontaktem s živým polským slovem. Přispívají k udržování polštiny a jsou pro menšinu siným integračním prostředkem. Vydávání těchto novin je menšinou považováno za prioritní.

Głos ludu	Hlas lidu
výše dotace	5 200 000,- Kč
vydání	3x týdně, 153 čísel
cena výtisku	7,- Kč, sobotní vydání 11,- Kč
celkový náklad	R minimálně 3 500 ks/číslo, 153 čísel, celkem 535 500 ks S 153 čísel, celkem 558 843 ks
celkové náklady - rozpočet	9 406 000,- Kč / S 9 614 865,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 65% / S 54,1 %
příjmy z prodeje	3 293 822,- Kč
příjmy z inzerce, služby	inzerce 662 757,- Kč, jiné 357 711,- Kč
remitenda	73 714 ks á 7,- Kč 515 998,- Kč
vklad realizátora projektu	100 000,- Kč

¹⁰⁵ <http://www.landeszeitung.cz/>

¹⁰⁶ <http://www.glosludu.cz/>

○ *Zwrot*¹⁰⁷

Kulturní měsíčník *Zwrot* vydává *spolek Polský kulturně osvětový svaz v ČR*, dotace a mimořádná finanční podpora ze strany Generálního konzulátu Polské republiky v Ostravě ve výši 807 000,- Kč napomohly udržet rozsah, barevnost časopisu i jeho náklad. Periodikum má své webové stránky a daří se získávat i čtenáře z řad mladší generace. Časopis je nedílnou součástí regionu, bez dotace by jej nebylo možno realizovat.

Zwrot	Návrat
výše dotace	1 000 000,-Kč
vydání	12 x, měsíčník
cena výtisku	prodej 30,- Kč
celkový náklad	1 600 ks / číslo, celkem 19 200 ks
celkové náklady - rozpočet	2 289 720,- Kč / S 2 476 920,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 60 % / S 40,4 %
příjmy z prodeje	434 610,- Kč
příjmy z inzerce, jiné	reklama 33 000,- Kč,
remitenda	9,11% 1 749 ks 53 470,- Kč
vklad realizátora projektu	209 276,- Kč
vratka	6 992,- Kč

ROMSKÁ MENŠINA

○ *Kereka-Kruh*

Časopis vydává *spolek Demokratická aliance Romů v ČR*. Dotace umožnila vydání 8 čísel. Časopis je distribuován do škol i předškolních zařízení, je třeba i nadále věnovat soustavnou péči skutečné práci s periodikem a zejména většímu podílu romštiny v periodiku. Část nákladu je dále při akcích spolku bezplatně rozdávána. Snížil se také prodej časopisu a remitenda je naopak vyšší. Časopis však bude dále použit při akcích spolku, najde tedy svého čtenáře. Dotace byla koncem roku zvýšena o 34 000,- Kč, tyto prostředky byly původně určeny na jiný projekt, jenž nebyl v roce 2015 realizován.

Kereka	Kruh
výše dotace	1 434 000,- Kč
vydání	8 x
cena výtisku	12,- Kč / 20,- Kč
celkový náklad	3 000 ks / číslo, celkem 24 000 ks
celkové náklady	2 050 300,- Kč / S 2 051 440,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 70 %
příjmy z prodeje	264 220,- Kč
příjmy (jiné)	338 120,-Kč
remitenda	8 201 ks/r, 164 020,- Kč, 2 588 ks/r distribuováno bezplatně
vklad realizátora projektu/dar	15 100,- Kč

○ *Romano hangos*¹⁰⁸

Vydavatelem novin bylo *Společenství Romů na Moravě*. Jde o novinový formát, jenž vyšel 18x. Redakční práce leží v podstatě na šéfredaktorovi a postupně rozšiřující se základně dopisovatelů a přispěvatelů. Je to cesta, která by mohla směřovat k posílení čtenářské základny. Většina periodika distribuována bezplatně. Noviny jsou, s časovým odstupem a v barevné verzi, prezentovány i na webu. Projektu se nepodařilo získat dostatečné množství prostředků na dofinancování 30%, ministrem byla poskytnuta výjimka podílu dotace na 80%. Projekt byl předmětem diskuse v médiích, co do výše prostředků a kvality periodika. Kontrola na místě ukázala, že prostředky z dotace byly použity v souladu s účelovým určením dotace, ale nemohla odpovědět na všechny okruhy připomínek,

Romano hangos	Romský hlas
výše dotace	876 000,- Kč
vydání	18 x, z toho 2x dvojčíslo, 1 vložená příloha (4 strany)
cena výtisku	15,- Kč / dvojčíslo 22,- Kč
celkový náklad	3 100 ks / číslo, celkem 55 800 ks
celkové náklady	1 096 000,- Kč / S 1 096 000,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 80 / S 80 %
bezplatně distribuováno	3 000 ks / číslo
příjmy z prodeje	13 990,- Kč
příjmy (inzerce/dary/ granty kraje a města)	4 500,- Kč / 30 665,- Kč / 163 887,- Kč
remitenda	není uveden počet kusů jen 1%, 558 ks 8 804,- Kč
vklad realizátora projektu	6 958,- Kč

¹⁰⁷ <http://www.pzko.cz/index.php/Kontakt-Zwrot/>

¹⁰⁸ <http://www.snm.cz/cz/romanohangos.htm>

kteřé byly na ministerstvo zaslány formou otevřeného dopisu. Ministerstvo postoupilo případ k došetření místně příslušnému finančnímu úřadu, který přislíbil konat v roce 2016.

○ *Romano džaniben*¹⁰⁹

Vydavatelem titulu je *spolek Romano džaniben*, byl to již jeho 21. ročník. Ani v tomto roce se nezdařilo získat do projektu předpokládané finanční prostředky, na žádost byla udělena výjimka, ministr kultury povolil zvýšení podílu dotace na 77%. Odborné články jsou zdrojem nejen pro odbornou veřejnost, pomáhá obohatit romskou i neromskou veřejnost, daří se pomalu rozšiřovat i předplatné. Přínosem projektu je i vysoký podíl práce pracovníků a studentů romistiky. Daří se zpřístupňovat i starší ročníky na webových stránkách spolku a tím informovat zájemce prostřednictvím sociálních sítí.

Romano džaniben		Romské vědění
výše dotace		454 000,- Kč
vydání		2 x
cena výtisku		160,- Kč
celkový náklad	300 ks / číslo, celkem 600 ks	
celkové náklady	595 000,- Kč / S 595 000,- Kč	
podíl dotace na projektu		R do 77 % / S 77 %
příjmy z prodeje		12 276,- Kč
příjmy jiné		64 723,- Kč
remitenda	70 ks/r, 11 200,- Kč bezplatně rozesíláno 111 ks/čísla	
vkład realizátora projektu		10 000,- Kč

RUSÍNSKÁ MENŠINA

○ *Podkarpatská Rus*¹¹⁰

Realizátorem projektu je *spolek Společnost přátel Podkarpatské Rusi*. Byla vydána 4 čísla, jde o periodikum bezplatně distribuované v rámci menšiny, za příspěvky, součástí je i příloha v rusínském jazyce. Upozorňuje a snaží se mapovat tradice a zvyky této národnostní menšiny, v rámci menšiny slouží i ke hledání rusínských kořenů známých, příbuzných nebo přátel. Ohlasy jsou zaznamenávány nejen ze severní Moravy, ale i ze Slovenska. Projekt má menší rozsah, ale je obohacením spektra v rámci národností žijících na území ČR, je realizován ve stejné formě již řadu let.

Podkarpatská Rus	
výše dotace	90 000,- Kč
vydání	4x ročně
cena výtisku	cena dobrovolná, v rámci sdružení za příspěvky
celkový náklad	700 ks / číslo, celkem 2 800 ks
celkové náklady	128 000,- Kč / S 128 043,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 % / S 70 %
příjmy z prodeje	příspěvky
remitenda	650 ks za příspěvky, zbytek rozdáno při akcích
vkład realizátora projektu	38 000,- Kč

RUSKÁ MENŠINA

○ *Ruskoje slovo*¹¹¹

Vydavatelem je *spolek Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice s celostátní působností v ČR*, který pokračuje v rozvoji kulturních a společenských tradic spolkové činnosti, napomáhá však i nové generaci krajanů z Ruska adaptovat se v prostředí ČR. Příjmy z prodeje jsou nízké, téměř 60% nákladu je distribuováno bezplatně. Projekt je financován z inzerce či reklamy, darů a prostředků spolku.

Ruskoje slovo		Ruské slovo
výše dotace		1 850 000,- Kč
vydání		12 x
cena výtisku		50,- Kč
celkový náklad	1 000 ks / číslo, celkem 12 000 ks	
celkové náklady	2 644 000,- Kč / S 2 688 195,- Kč	
podíl dotace na projektu		R do 70 % / S 68,8 %
příjmy z prodeje		32 715,- Kč
příjmy (jiné, z inzerce ...)		reklama 690 950,- Kč
remitenda		0
vkład realizátora projektu		114 530,- Kč

¹⁰⁹ <http://www.dzaniben.cz/>

¹¹⁰ <http://www.podkarpatskarus.cz/noviny.htm>

¹¹¹ <http://www.ruslo.cz/magazine/>

ŘECKÁ MENŠINA

○ *Kalimera*¹¹²

Vydavatelem periodika je *spolek Řecká obec Praha*. Tiskovina je bezplatně distribuována členům obce za příspěvky, je rozesílána i jiným řeckým obcím na území ČR. Je dostupná i v řeckých obchodech a tavernách. I v tomto roce bylo vydáno 6 čísel, která se vedle života menšiny věnovala i kulturním tradicím a otázkám, které zajímají členy sdružení. Slouží potřebám nejen pražské obce, ale celé řecké diaspory.

	Kalimera	Dobrý den
výše dotace		264 500,- Kč
vydání		6x ročně
cena výtisku		60,- Kč / za příspěvky
celkový náklad	1000 ks / číslo, celkem 6 000 ks	
celkové náklady	413 000,- Kč / S 429 251,- Kč	
podíl dotace na projektu		R do 70 %, S 61,6 %
příjmy z prodeje		bezplatná distribuce, za příspěvky
příjmy (ostatní)		113 259,- Kč
remitenda		neuvedena, vše rozešlou a rozdají
vklad realizátora projektu		72 700,- Kč

SLOVENSKÁ MENŠINA

○ *Listy*¹¹³

Vydavatelem je *spolek Dokumentační a muzejní středisko slovenské národnostní menšiny v ČR*. Spolupracují na něm dva další slovenské spolky. Je koncipován tak, aby nejen vedl k udržení jazyka, ale byl i přínosem pro obor slavistiky v ČR. Časopis píše i o dalších projektech sdružení. Do financování projektu jsou zahrnuty i částky, které poskytly další ústřední orgány státní správy. Z každého čísla je bezplatně distribuováno cca 700 kusů, zejména starším členům spolku, případně školám, knihovnám či účastníkům doprovodných akcí. Došlo ke zvýšení nákladu každého čísla o 600 kusů.

	Listy Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť viac
výše dotace	1 390 000,- Kč
vydání	10 x
cena výtisku	30,- Kč
celkový náklad	2 500 ks číslo / celkem 25 000 ks
celkové náklady	2 468 600,- Kč / S 2 468 600,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 66,1 % ¹¹⁴
příjmy z prodeje	časopis distribuován za příspěvky
příjmy z projektu - reklama, inzerce	597 000,- Kč
remitenda	202 ks / č 38 100,- Kč/r
vklad realizátora projektu	163 340,- Kč

○ *Slovenské dotyky*¹¹⁵

Časopis vydává *spolek Slovensko-český klub v ČR*. Charakter časopisu se nemění, byl zaměřen nejen na členy slovenské komunity, ale i na celou společnost v ČR. Daří se zachovat vysoký náklad, vyšel 8x. Časopis má stabilní okruh čtenářů a je i příznivě přijímán. Projekt byl podpořen i ze Slovenské republiky (Úřad pro Slováky žijící v zahraničí) částkou 2 700,- EUR. Časopis má údajně sice i svou internetovou podobu, ale pro většinu starší generace je rozhodující tištěná podoba časopisu.

	Slovenské dotyky
výše dotace	1 390 000,- Kč
vydání	8 x
cena výtisku	18,- Kč, předplatné 10,- Kč
celkový náklad	8 000 ks / číslo, celkem 64 000 ks
celkové náklady	3 534 468,- Kč / S 2 679 003,- Kč
podíl dotace na projektu	do 60 %, S 52 %
příjmy z prodeje	1 035 018,- Kč
příjmy z inzerce, od partnerů	160 000,- Kč
remitenda	1,5 % 120 ks/číslo 17 280,- Kč/ rok
vklad realizátora projektu	20 195,- Kč

¹¹² <http://www.ropraha.eu/index.php?section=kalimera>

¹¹³ http://www.klubsk.net/index.php?option=com_content&task=blogsection&id=10&Itemid=14

¹¹⁴ podíl všech ústředních orgánů státní správy (resort školství: 119 039,- Kč a Úřad vlády: 122 500,- Kč).

¹¹⁵ <http://www.czsk.net/dotyky/archiv.html>; na uvedeném webu je dostupný archiv pouze do roku 2009, aktuální čísla nelze dohledat.

○ *Slovenská mozaika*¹¹⁶

V rámci projektu, jehož realizátorem je spolek *BONA FIDE*, byla podpořena výroba relací ve slovenštině, které byly vysílány na Studio Z rádia BBC. Další prostředky byly získány z dotačního programu, jehož gestorem je Úřad vlády ČR. Ohlasy jsou příznivé a všechny relace jsou k poslechu jak na webových stránkách spolku, tak v archivu vysílání BBC.

Slovenská mozaika	
výše dotace	90 000,- Kč
účelové určení	4x15 min/ měsíc, minimálně 48 premiér rozhlasový pořad ve slovenštině, S 52 premiér (12 min.)
vysílání relací	vysílá Studio Z na rádiu BBC
celkové náklady	541 000,- Kč / S 416 130,- Kč
podíl dotace na projektu	do 70%, S 70 % společně s dotací vlády
honoráře	honoráře
vklad realizátora projektu	7 000,- Kč
Dotace z programu Podpory implementace Evropské charty regionálních menšinových jazyků	201 000,- Kč

SRBSKÁ MENŠINA

○ *Srpska reč*¹¹⁷

Vydavatelem periodika *Srbské slovo* byl spolek *Srbské sdružení Sv. Sáva*. Jde o jediný projekt podporovaný v rámci srbské národnostní menšiny. Dotace umožnila vydání 6 čísel. Náklad zůstal, daří se udržet i počet předplatitelů. Obálka se tiskne na levnějším papíře, kvalita není dotčena. Časopis má ustálenou podobu, ale přibýly i nové rubriky - jazyková pravidla srbštiny, portréty srbských karikaturistů. Časopis se především věnuje aktivitám spolku v ČR, přináší zprávy i ze Srbska, publikuje fejetony a zajímavosti. Diasporou je velmi dobře přijímán.

Srpska reč	Srbské slovo
výše dotace	640 000,- Kč
vydání	6 x
cena výtisku	60,- Kč
celkový náklad	400 ks / číslo, celkem 2 400 ks
celkové náklady	1 180 000,- Kč / S 948 190,- Kč
podíl dotace na projektu	do 70 % / S 67,5 %
příjmy z prodeje	103 690,- Kč
příjmy, služby, dary	184 500,- Kč
remitenda	432 ks/rok 25 920,- Kč
vklad realizátora projektu	20 000,- Kč

UKRAJINSKÁ MENŠINA

○ *Porohy*¹¹⁸

Vydavatelem periodika je spolek *Ukrajinská iniciativa v ČR*. Časopis má stálý okruh čtenářů, má pravidelné rubriky, které zahrnují kulturně-historické, politicko-analytické, sociálně-migrační okruhy, které jsou pro členy menšiny zde žijící a pracující důležité. S akcentem na aktuální situaci na Ukrajině je tiskovina velice žádaná.

Porohy	Prahy
výše dotace	746 000,- Kč,
vydání	12x
cena výtisku	20,- Kč
celkový náklad	1000 ks / číslo, celkem 12 000 ks
celkové náklady	980 000,- Kč / S 980 000,- Kč
podíl dotace na projektu	do 70% / S 70 %
příjmy z prodeje	180 800,- Kč
příjmy z inzerce, jiné	139 000,- Kč
remitenda	200 ks/r 4 000,- Kč
vklad realizátora projektu	20 000,- Kč

¹¹⁶ <http://www.zet.cz/>

¹¹⁷ <http://sv-sava.cz/casopis-srpska-rec>

¹¹⁸ <http://www.ukrajinci.cz/porohy>

○ *Ukrajinský žurnál*¹¹⁹

Časopis vydává spolek *RUTA*. Nepodařilo se získat předpokládané finanční krytí, a tak byla na žádost ministrem kultury udělena výjimka, podíl dotace byl zvýšen na 78 %, obdobně jako v roce 2014. Má stabilní čtenářskou obec i rozšiřující se okruh přispěvatelů. Na večerech na aktuální témata je prezentován. Je vyhledáván i zájemci z řad Ukrajinců, kteří přichází na území ČR za prací. Časopis je přístupný vždy se zpožděním, na webu a také na FB. Spolek si velmi cení dvou mimořádných čísel, jež se podařilo vydat.

Druhé speciální číslo bylo vydáno ve spolupráci s *Asociací ukrajinistů v ČR* a bylo pojato jako číslo literární. Ukrajinsky mluvící komunita vítá informace nezatížené propagandou.

Ukrajinský žurnál	
výše dotace	1 400 000,- Kč
vydání	8 + 2 tematická čísla
cena výtisku	30,- Kč
celkový náklad	1 200 ks / číslo celkem 9 600 ks 2 x 3 000ks mimořádná čísla 6 000 ks
celkové náklady	1 800 000,- Kč / S 1 879 260,- Kč
podíl dotace na projektu	do 78 % / S 74 %
příjmy z prodeje, předplatné	181 230,- Kč
příjmy z inzerce, jiné	94 133,- Kč
remitenda	3 559 ks, není uzavřena distribuce, 106 770,- Kč
veklad realizátora projektu	187 919,- Kč

VIETNAMSKÁ MENŠINA

○ *Vůně lotosu*

Vydavatelem je *Viet Media, s.r.o.* Jde o projekt ve prospěch vietnamské menšiny, podporovaný v rámci tohoto dotačního programu druhý rok. Příloha, vkládaná do časopisů *Tuan Tin Moi* a *The Gioi Tre* se zaměřila na prezentaci osobností Vietnamců v ČR, nabídla články, povídky či pohádky, určené k rozšíření či udržení rodného jazyka pro generaci, která se již narodila v ČR. Slouží i k sebevzdělání a prezentaci úspěšných vzorů z řad vietnamské komunity.

Vůně lotosu (příloha vkládaná do časopisů)	
výše dotace	500 000,- Kč
vydání	8 x
cena výtisku	vkládáno do časopisů
celkový náklad	2 500 kusů / číslo, celkem 20 000 ks
celkové náklady	1 300 750,- Kč S 950 000,- Kč
podíl dotace na projektu	do 70 %, / S 52,3 %
příjmy z prodeje	vkládáno jako příloha
vrátka	34 220,- Kč
remitenda	50 ks/číslo
veklad realizátora projektu	450 000,- Kč

ŽIDOVSKÁ MENŠINA

○ *Maskil*¹²⁰

Vydavatelem titulu je *spolek Bejt Simcha*. Jde o kulturní měsíčník, který je distribuován zdarma do všech židovských obcí a institucí v ČR (domovů seniorů, do HTF UK v Praze či studentům Lauderova gymnasia v Praze) nebo za poštovné a balné zájemcům i mimo komunitu. Projekt je dále financován ze sponzorských darů jednotlivců, nadací a fondů v celkové hodnotě 119 573,- Kč. Nabízí čtenářům, i mimo židovskou komunitu, vyvážený poměr vzdělávacích textů, informací o kulturním dění a životě komunity a na jeho stránkách se odehrává i diskuse na aktuální témata v rámci židovské komunity.

Maskil	Vzdělání
výše dotace	240 000,- Kč
vydání	11 x, jedno dvojčíslo
cena výtisku	zdarma v komunitě
celkový náklad	650 ks / číslo, celkem 7 150 ks
celkové náklady	382 726,- Kč / S 399 717,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 60 %
příjmy z inzerce	4 000,- Kč
příjmy z prodeje	rozesíláno za poštovné
remitenda	30-40 ks/číslo, celkem 330 ks
veklad realizátora projektu	36 144,- Kč

¹¹⁹ www.urkzurnal.eu

¹²⁰ <http://www.maskil.cz/>

MULTIKULTURNÍ A MEDIÁLNÍ PROJEKTY

○ Medailony osobností

Realizátorem projektu je *Regionální televize CZ, spol. s r.o.*, jde o první projekt, kdy byla podpořena výroba televizních pořadů mimo veřejnoprávní média. Medailony jsou vysílány Regionální televizí a následně zařazeny do archivu na webu, bylo natočeno 6 dílů. Ohlasy jsou dobré, pořady se dají i reprízovat pro svoji nadčasovost. Bez podpory by tento projekt byl těžko realizovatelný. Projekt byl podpořen částkou 282 500,- Kč mimo tento dotační program, z rezervy ministra.¹²¹

Medailony osobností	
výše dotace	400 000,- Kč, z programu 117 500,- Kč
vydání	6 pořadů, 13-15 min stopáž
celkové náklady	1 331 000,- Kč / S 1 024 220,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 %, S 39 %
vkład realizátora projektu	624 220,-Kč

○ Kamarádi

Realizátor projektu: spolek *Občanské sdružení Zaedno*. Jde o časopis, který je určen dětem z národnostních menšin a těm, kdy některý z rodičů je příslušníkem jiné národnostní menšiny dlouhodobě žijící v ČR a pro multikulturní výchovu. S časopisem, který je bezplatně distribuován, se pracuje v předškolních zařízeních, stejně jako na ZŠ, má výborné ohlasy od pedagogů, knihovníků i rodičů. V průběhu roku byl zvýšen náklad časopisu na 1 800 ks. na náklady spolku. Tento projekt podpořil také Úřad vlády a Magistrát hlavního města Prahy. Podíl dotací z ústředních orgánů státní správy byl 69,8%.

Kamarádi	
výše dotace	400 000,- Kč
vydání	5x
cena výtisku	bezplatná distribuce
celkový náklad	1 500 ks / číslo, celkem 7 500 ks / S 2x1 500 ks, 3x1 800 ks, celkem 8 400 ks
celkové náklady	903 490,- Kč / S 959 532,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 70 % / S 41,7 %
příjmy z prodeje	Bezplatná distribuce
příjmy z inzerce, jiné	50 000,- Kč
remitenda	0, 150ks/č jako archiv
vkład realizátora projektu	55 367,- Kč
dotace Úřadu vlády	270 000,- Kč

příjemce dotace	projekt	dotace v Kč
BULHARSKÁ MENŠINA		
Bulharská kulturně osvětová organizace, o. s.	Roden glas	471 000
Vazražďane, o. s.	Balgari	678 000
celkem		1 149 000
MAĎARSKÁ MENŠINA		
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, o. s.	Prágai Tükör - Pražské zrcadlo	1 200 000
NĚMECKÁ MENŠINA		
Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, o. s.	Landes-Echo	1 560 000
Svaz Němců – region Chebsko	Eghaland Bládl	65 000
celkem		1 625 000
POLSKÁ MENŠINA		
Kongres Poláků, o. s.	Głos ludu	5 200 000
Polský kulturně osvětový svaz v ČR, o. s.	ZWROT	1 000 000
celkem		6 200 000
ROMSKÁ MENŠINA		
Demokratická aliance Romů, o. s.	Kereka	1 400 000
Romano Džaniben	Romano Džaniben	458 000
Společenství Romů na Moravě, o.s.	Romano hangos	876 000
celkem		2 734 000

¹²¹ www.regionálnitelevize.cz

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Společnost přátel Podkarpatské Rusi, o. s.	Podkarpatská Rus	90 000
--	------------------	--------

RUSKÁ MENŠINA

Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice, o. s.	Ruské slovo	1 850 000
--	-------------	-----------

ŘECKÁ MENŠINA

Řecká obec Praha, o. s.	Kalimera	264 500
-------------------------	----------	---------

SLOVENSKÁ MENŠINA

Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR o. s.	Listy Slovákov a Čechov	1 390 000
Slovensko-český klub, o. s.	Slovenské dotyky	1 390 000
BONA FIDE, o. s.	Slovenská mozaika	90 000
celkem		2 870 000

SRBSKÁ MENŠINA

Srbské sdružení sv. Sáva, o. s.	Srpska reč - Srbské slovo	640 000
---------------------------------	---------------------------	---------

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Ukrajinská iniciativa, o. s.	Porohy	686 000
RUTA, o. s.	Ukrajinský žurnál	1 400 000
celkem		2 086 000

VIETNAMSKÁ MENŠINA

Viet Media	Vůně lotosu	500 000
------------	-------------	---------

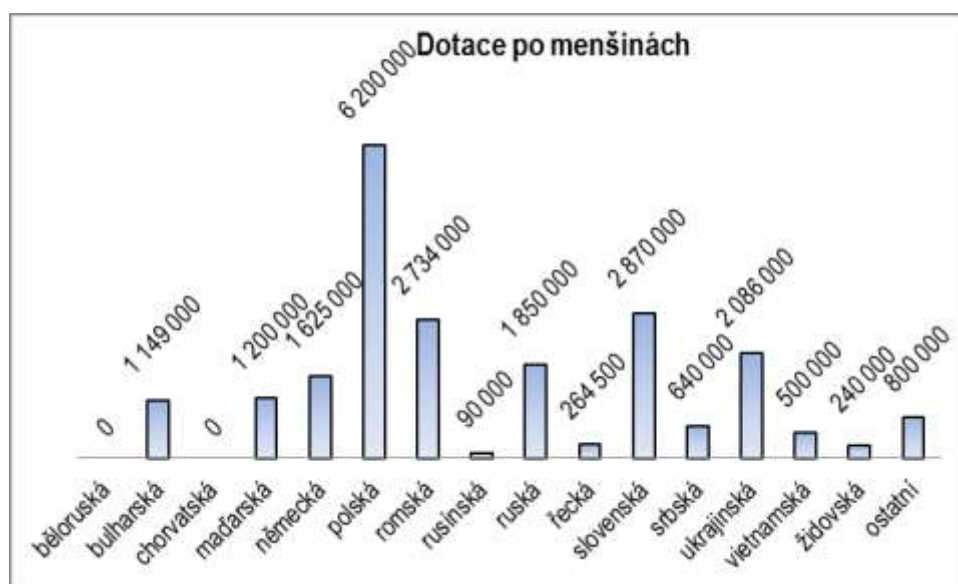
ŽIDOVSKÁ MENŠINA

Bejt Simcha, o. s.	Maskil	220 000
--------------------	--------	---------

MULTIKULTURNÍ A MEDIÁLNÍ PROJEKTY

Zaedno	Kamarádi	400 000
Regionální televize	10 dílný cyklus o lidech z menšin	400 000
celkem		800 000

celkem přiděleno a vyplaceno 22 248 500¹²²

¹²² Dotační program má hodnotu 20 000 000,-, 248 500,- Kč pokryto z programu podpory kulturních aktivit.

Ministerstvo kultury - Program na podporu integrace příslušníků romské komunity v roce 2015

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Demokratická aliance Romů v ČR, Valašské Meziříčí	Romská píseň 2015	100 000
Drom, romské středisko, Brno	Točíme se v barvách	100 000
Farní charita Lovosice	Lačho Amicus	36 000
IQ Roma servis, Brno	Týden romské hrdosti	45 000
„Komunitní centrum Chánov“, Most	Naše písně a tance 2015	50 000
KoCeRo - Komunitní centrum Rovnost o. p. s., Český Krumlov	Sobě i druhým pro radost	35 000
Krajská vědecká knihovna v Liberci, p. o.	„Chci se vrátit do pohádky“ - vydání knihy romské autorky Ireny Eliášové	30 000
Květina, z. s., Lahošť	Tančíme a prezentujeme romskou kulturu	13 000
„Liberecké fórum“, Liberec	4. ročník hudebního festivalu národnostních menšin	30 000
Občanské sdružení Lampa	Kulturní dílna Kale Jakha	30 000
o. s. Miret, Bystré	Čhavorenge 2015	100 000
Občanské sdružení „Sdružení Romů Severní Moravy“, Karviná	16. Karvinský romský festival 2015	60 000
Oblastní charita Ústí nad Labem	Romský tanečně-hudební festival – Rotahufest IX.	40 000
Oblastní charita Vimperk	Čhave Devlestar	18 000
	Roma Star	16 000
Petrov, občanské sdružení pro práci s dětmi a mládeží brněnské diecéze, Brno	Taneční kroužek Romane čhave	50 000
Ponton, občanské sdružení, Plzeň	Miro Suno	15 000
R-Mosty, o. s., Praha 3	Bašaven čhavale! Součást volnočasových kulturních aktivit Nizkoprahového klubu R-Mosty	100 000
Romea, o. p. s., Praha 3	Dokumentace romské kultury a její trvalé zpřístupnění široké veřejnosti v roce 2015	100 000
Salesiánské středisko mládeže - dům dětí a mládeže České Budějovice	Romský den	4 693
Sdružení Romano jasnica, Trmice	11. Různobarevný festival	93 000
Sdružení romských občanů v Lysé nad Labem	Taneční soubor Mirikle	50 000
Slovo 21, z. s., Praha 2	Světový romský festival Khamoro 2015	105 000
Slunowrat Tábor	9. ročník festivalu romské kultury v Táboře Kerekate - v kruhu	70 000
Společenství Romů na Moravě, Brno	Django Fest XIV. ročník	40 000
	Romani giři Olomouc	45 000
Tripitaka, o. s., Praha 2	Brundibár z Ghetta	60 000
Výbor pro odškodnění romského holocaustu, Hořice	Kulturní program při akci - Pietní akt na místě Památníku Lety 2015	25 000
Vzájemné soužití o. p. s., Ostrava	Cesta za poznáním	25 000
	„Respektujeme a poznáváme se navzájem“	30 000

celkem

1 515 693

**Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - Program na podporu integrace
romské komunity v roce 2015**

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Čavorikano Luma-Kroužek her a nápadů	Svět dětí	340 000
Šance pro Tebe	Předškolní příprava a včasná péče	600 000
ZŠ Ústí nad Labem, Školní náměstí 100/5	Předlice sobě 0	218 274
Aufori	Učí(se) celá rodina	340 000
Diecezní charita Brno	S klubíčkem do školky a školy	150 000
Sdružení pro mimoškolní aktivity Palaestra	Komunitní sportovně vzdělávací centrum	173 060
Charita Olomouc	Aktivně k integraci	350 000
Charita Šternberk	Jiloro-Srdíčko	200 000
EUROTOPIA Opava o.p.s.	Můžeme jít dál	115 000
Salesiánské středisko volného času Don Bosco	Oratoř na ulici	250 000
Kostka Krásná Lípa	Klub Včelka 2015	414 000
ZŠ, ZUŠ a MŠ, Frýdlant	Školička aneb příprava dětí předškolního věku na nástup do 1. třídy	97 000
Církevní středisko volného času sv. Jana Boska v Havířově	Zkus to s námi	114 000
Oblastní charita Ústí nad Labem	Podpora integrace dětí a mládeže ze Střekova	350 000
Naděje	NADĚJE-předškolní kluby	479 000
Oblastní charita Most	Učíme se učit prostřednictvím metody Grunnlaget	300 000
Demokratická aliance Romů	Podpora vzdělávání romských dětí a mládeže Centrem Avarde	280 000
Ratolest Brno, občanské sdružení	Škola v pohodě	150 000
Český západ , o.p.s.	Hrou ke spokojenému dětství	85 500
ZŠ Dubí 1, školní náměstí 177, Dubí	Jsme jedno Dubí	276 300
ZŠ a MŠ Přemyslovice	Ve dvou se to lépe táhne	56 000
S.T.O.P.	Podpora vzdělávání žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí 2015	400 000
Romské sdružení občanského porozumění	Předškolní vzdělávání romských dětí v MŠ a v domácím prostředí	175 000
ZŠ Most, Zlatnická 16	Včasná péče je naší prioritou	59 290
Středisko pomoci ohroženým dětem ROSA	Volnočasový kroužek romských dětí ve vyloučené lokalitě	79 900
Slovo 21, z.s.	Dža dureder - Pokračuj	360 000
Oblastní charita Kutná Hora	Volnočasové aktivity Centra Maják	270 000
Muzeum romské kultury	Společně za vzděláním	411 800
Děti a rodina	Vzdělávací centrum Vilík	490 400
Společnost Podané ruce o.p.s	ROMANODROM- volnočasové aktivity	100 000
Sdružení romských občanů Lysá nad Labem	Volný čas dětí a mládež v roce 2015	225 000
Sdružení Romano Jasnica	Předškolní centrum Šneček v Trmicích	500 000
Inclusio, o. p. s.	Imagion 2015	300 000
CENTROM o.s.	CENTROM 2015	300 000
Romské sdružení Indigo Děčín	Předškolní příprava- Poznáváme svět	300 000
ZŠ a MŠ Hranice, Šromotovo	Pohádkové učení	68 160
Rodina v centru, o.s.	Podpora vzdělávání romských dětí v komunitním centru v roce 2015	300 000
SPOLEČNOST TADY A TEĎ, o.p.s.	Podpora vzdělávání a mentoring	200 000
Občanské sdružení Světlo Kadaň	Chci studovat	300 000
BUNKR, o.p.s.	Odpoledne nap(i)lno	150 000
Salesiánské středisko Štěpána Trochty - dům dětí a mládež	Hrajeme si a učíme se	200 000
Vzájemné soužití, o.p.s.	Kdo si hraje, nezlobí	340 000

Občanské sdružení KVĚTINA	Předškolní klub Klubičko Centrum pro rodinu	266 000
Tosara	Předškolní kroužky pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí ve Slaném	190 600
Oblastní charita Rumburk	Předškolní klub PŘEDŠKOLÁČEK	427 000
Diakonie ČCE - Středisko Milíčův dům	Klub Malého Bobše 2015	250 000
Diecezní charita ostravsko-opavská	Kdo si hraje, nezlobí II	100 000
KoCeRo-Komunitní centrum Rovnost, o.p.s.	Já a svět kolem mne	250 000
Armáda Spásy v ČR	„Společně pro změnu“ v rámci služby Komunitního centra Armády spásy Přerov	215 000
o.s. Barryšpol.	Já viděl divoké koně	200 000
Občanské sdružení Salinger	Žijeme spolu a jinak - předškolní výchova	200 000
MŠ Rybka, o.p.s.	Přístup ke vzdělávání dětí bez hranic ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí v mateřské škole Rybka	300 000
Centrum inkluze o.p.s.	Podpora inkluze znevýhodněných dětí a mládeže do škol hlavního vzdělávacího proudu v Budišově nad Budišovkou	183 703
R-Mosty	Nízkoprahový klub R-Mosty	210 000

celkem 13 659 987

Ministerstvo práce a sociálních věcí a národnostní menšiny

Ministerstvo v rámci dotací ze státního rozpočtu financuje neziskové organizace v oblasti podpory rodiny. Dotační program v oblasti podpory rodiny – *Rodina a ochrana práv dětí 2015*¹²³ rozděluje neinvestiční dotace na podpůrné aktivity pro rodiny, které mají posilovat rodičovské kompetence, rodinné vztahy, pomoci ve sladění práce a rodiny a komplexně podpořit rodiny s dětmi ocitající se v ohrožení nebo jsou krizí ohroženy. V roce 2015 byla v rámci dotačního programu rozdělena částka přibližně 101,5 mil. Kč.

Dotační program Rodina a ochrana práv dětí není výhradně zaměřen na podporu menšin. V dotačním programu *Rodina a ochrana práv dětí 2015* však byly podpořeny tyto projekty související s romskou menšinou:

Sdružení Romano Jasnica – Projekt prorodinné aktivity v Trmicích, 79 bodů, dotace 506 230,- Kč Předmětem projektu byla realizace prorodinných, podpůrných, motivačních, vzdělávacích a poradenských služeb pro rodiny s dětmi, které žijí dlouhodobě v nepříznivé sociální situaci, žijí v sociálně vyloučené lokalitě Trmice. V rámci projektu byly realizovány aktivity vzdělávacího, podpůrného, aktivizačního a preventivního charakteru, které přitom budou zaměřeny na podporu a sanaci těchto rodin, na zmírňování důsledků spojených s dlouhodobým setrváváním v nepříznivé sociální situaci a sociálním vyloučením. Projekt se zaměřil na posilování rodičovských kompetencí, zejména s důrazem na rodiny s předškolními dětmi a oblast předškolní výchovy, péče o dítě, posilování rodičovských kompetencí a dovedností, posilování rodinných vazeb a mezilidských vztahů.
IQ Roma servis, o.s. - Projekt Koordinovaná spolupráce na podporu rodiny, 89 bodů, dotace 455 841,- Kč Projekt reaguje na potřeby znevýhodněných romských dětí, žijících v podmínkách sociálního vyloučení, a existuje zvýšené riziko, že budou odebrány ze svých biologických rodin. Mnoho romských rodin se potýká s problémy v oblasti bydlení, zadluženosti a ztíženého přístupu ke službám. V sociálně vyloučených lokalitách a ubytovnách, kde velká část romských rodin žije, nejsou vhodné podmínky pro výchovu a péči o dítě, případně nejsou tato témata pro rodinu aktuální prioritou.
Farní charita Kralupy nad Vltavou - Projekt Učme se být spolu, 84 bodů, dotace 80 438,- Kč Projekt Učme se být spolu! byl zaměřen na práci s cílovou skupinou – s rodinami, které jsou sociálně slabé, sociálně vyloučené nebo ohrožené sociální izolací. Cílové skupině Farní charita nabízí řadu na sebe navazujících a propojených sociálních služeb. Tento projekt měl tyto služby rozšířit o aktivity, které nejsou v rámci oblasti sociálních služeb finančně podporovány, přesto jsou v ucelenosti přístupu k potřebám našich klientů nezbytné. Jedná se především o formy poradenství, které se zaměřuje na přípravu dětí na předškolní a školní výchovu a podpora jejich udržení se ve vzdělávacím systému, na oblast zdravotní a finanční gramotnosti, na téma rodinných vztahů a možností společného trávení volného času.
Maminky dětem - Projekt Rozšíření projektu Rodinné centrum pro rodiny, 77 bodů, dotace 387 478,- Kč Žádost o rozšíření projektu Rodinné centrum pro rodiny o projekt Zajištění pomoci rodině paterčat. Součástí podaného projektu je zajištění tréninkových pracovníků v rodině s paterčaty, čímž se rodině zajistí možnost zvládnout péči o všech šest dětí (paterčata + starší syn) a péči o domácnost. Pomoc paterčat navazuje na již realizovaný projekt pomoci rodině, který v roce 2014 zajišťovala obecně prospěšná společnost Klub dvojčat a vícerčat. Podpora v podobném rozsahu bude potřeba i v dalších letech.
Středisko pomoci ohroženým dětem - ROSA - Projekt Podpora rodičovských kompetencí a angažovaného rodičovství u rodin v obtížné životní situaci, 73 bodů, 218 007,- Kč Projekt se zaměřuje na přímou práci a podporu v rodinách, které se ocitnou v obtížné životní situaci. Jedná se o rodiny sociálně ohrožené, rodiny, ve kterých dochází k zanedbávání či týrání dětí, rodiny s neuspokojivými vztahy mezi rodiči a dětmi, mimo jiné v době rozvodu rodičů. Tyto rodiny jsou kvůli svým problémům v evidenci oddělení sociálně právní ochrany dětí (OSPOD) sociálního odboru Města Kladna, Města Slaný a Města Kralupy nad Vltavou.

¹²³ od roku 2016 název *Rodina*

Každoročně je ministerstvem a Stálou komisí pro rodinu a rovné příležitosti PSP ČR ve spolupráci s Asociací center pro rodinu a Sítí mateřských center vyhlašována soutěž *Obec přátelská rodině*. Hlavním cílem soutěže je podpora realizace prorodinných opatření a aktivit v českých obcích, které pomáhají vytvářet prorodinnou atmosféru na místní úrovni. V roce 2015 bylo obcím s nejlepším zpracováním rodinné politiky vyplaceno 6 mil. Kč.

Resort též poskytuje dotace v rámci dotačního titulu *Program pro poskytování dotací ze státního rozpočtu obcím s rozšířenou působností a hl. m. Praze na výkon agendy sociálně-právní ochrany dětí*, který je určen obcím s rozšířenou působností, jež přímo na místní úrovni poskytují ve svém správním obvodu SPO všem dětem bez ohledu na jejich etnický původ a příslušnost k národnostní menšině. Základním kritériem je v tomto ohledu spíše skutečnost, zda byly tyto děti vyhodnoceny jako ohrožené ve smyslu ustanovení § 6 zákona č. 359/1999 Sb. Z dotace ministerstva lze hradit např. i výdaje spojené se zaváděním standardů kvality SPO do praxe (např. vzdělávání pracovníků OSPOD, tlumočnické služby, atd.), které přispívají k naplnění specifických potřeb dětí s menšinovým původem. V roce 2015 byla ve prospěch obcí s rozšířenou působností přerozdělena částka 1.200.000 000 Kč.

Projekty s cílovou skupinou *Etnické menšiny a osoby z jiného sociokulturního prostředí* se zaměřují převážně na romskou menšinu. Některé z projektů jsou však zároveň cíleny i na jiné skupiny, kterých je v oblasti podpory 3.3 celkem 11. Členové národnostních menšin se naopak účastní i projektů zaměřených na jiné cílové skupiny, např. na fyzické osoby starší 50 let, osoby do 25 let věku a mladistvé do 18 let bez kvalifikace nebo s nízkou úrovní kvalifikace a osoby se zdravotním postižením.

Cílem těchto projektů je řešit sociální vyloučení na trhu práce. Nejčastějšími aktivitami jsou motivační kurzy, pracovní diagnostika, vzdělávací kurzy a rekvalifikace, poradenství, odborné praxe, místa na zkoušku, zprostředkování zaměstnání a tvorba pracovních míst, obvykle s čerpáním mzdových příspěvků.

Vedle projektů s výše uvedenou cílovou skupinou jsou realizovány i obdobné projekty s cílovou skupinou *Imigranti a azylanti*, které lze také částečně zařadit do podpory národnostních menšin. Takové projekty byly v roce 2015 na oblasti podpory 3.3 realizovány 2. Bližší informace k projektům realizovaným v roce 2015 a zaměřeným na národnostní menšiny jsou uvedeny v přehledové tabulce níže.

**Přehled projektů na oblasti podpory 3.3 realizovaných v roce 2015 a zaměřených na cílovou skupinu
Etnické menšiny a osoby z jiného sociokulturního prostředí**

projekt	číslo projektu	žadatel	dotace (Kč)
Výzva č. 96			
Podpora pracovní integrace romské menšiny ze Vsetínska	CZ. 1.04/3.3.05/96.00004	Demokratická aliance Romů ČR	4 279 944,96
Další šance pro romskou menšinu z Karviné	CZ. 1.04/3.3.05/96.00016	Sdružení Romů Severní Moravy	5 933 070,56
Chceme v Běltořině žít i pracovat II	CZ. 1.04/3.3.05/96.00075	Obec Běltořín	5 874 240,00
Šance pro nezaměstnané ze Supíkovic - rekvalifikace a kurzy odrazové můstky k zaměstnání	CZ. 1.04/3.3.05/96.00087	Obec Supíkovice	5 901 952,40
Pomoc sociálně vyloučeným romským obyvatelům Opavy k pracovní integraci	CZ. 1.04/3.3.05/96.00092	DŽIVIPEN	5 992 618,00
Žiji a pracuji v Odrách - Dřívav the kerav buči Odrende	CZ. 1.04/3.3.05/96.00129	Město Odry	4 589 116,76
REALITA	CZ. 1.04/3.3. 05/96.00138	JOB ASISTENT s.r.o.	5 983 767,20
Hurá do práce!	CZ. 1.04/3.3. 05/96.00148	Město Luze	5 602 336,00
Profese pro tebe	CZ. 1.04/3.3. 05/96.00149	JOB ASISTENT s.r.o.	5 494 989,60
Místo gauče volím KOUČE - Komplexní program na podporu zaměstnanosti ohrožené mládeže v Žatci a v Mostě	CZ. 1.04/3.3. 05/96. 00159	o. s. Mosty - sociálně psychologické centrum	5 976 435,60

Komplexní program podpory k posílení pracovní integrace sociálně vyloučených osob v Ústeckém kraji	CZ. 1.04/3.3. 05/96. 00181	Naděje - M, o.p.s.	4 870 712,85
Příležitost pro nezaměstnané v Moravském Berouně a ve Šternberku	CZ. 1.04/3.3. 05/96. 00207	INTERWORK SERVICE s.r.o.	5 266 098,40
Perspektiva pracovního uplatnění etnických menšin	CZ. 1.04/3.3. 05/96.00266	IMPAKT Společnost pro aktivizaci periferií	5 412 823,32
Pracovní integrace sociálně vyloučených na Javornicku	CZ. 1.04/3.3. 05/96.00270	Občanské sdružení Ester	4 597 374,40
Návrat do práce - návrat do společnosti 2	CZ. 1.04/3.3.05/96.00300	Český západ, o.p.s.	5 836 444,00
Šance pro lepší zaměstnatelnost ohrožených osob	CZ. 1.04/3.3.05/96.00304	Rodiče a děti Kadaně, občanské sdružení	5 972 492,00
Výzva č. D6			
Pomoc sociálně vyloučeným romským obyvatelům Opavy k pracovní integraci II	CZ. 1.04/3.3.05/D6.00075	DŽIVIPEN o.p.s.	3 999 145,08
Komplexní program podpory k posílení pracovní integrace sociálně vyloučených v Ústeckém kraji	CZ.1.04/3.3.05/D6.00078	Naděje - M, o.p.s.	3 865 282,64
Vychovávejme příkladem!	CZ.1.04/3.3.05/D6. 00090	Město Velké Hamry	1 513 479,80
Najít cestu	CZ.1.04/3.3.05/D6.00270	Sociální firma Slunečnice, o. s.	3 608 826,67
NOVÝ HORIZONT - příležitost pro nezaměstnané z Janova	CZ. 1.04/3.3. 05/D6.00309	LIBUŠE	3 055 751,60
Vznik širší sítě česko-vietnamských asistentů v Jihomoravském kraji	CZ. 1.04/3.3. 05/D6.00355	KLUB HANOI	3 698 049,20
COOL JOB PROGRAM pro nezaměstnanou mládež z Ústeckého kraje	CZ.1.04/3. 3. 05/D6. 00356	o.s. Mosty - sociálně psychologické centrum	3 993 683,20
Práce na Liberecku	CZ.1.04/3.3.05/D6.00362	Oblastní charita Most	3 997 805,76

Reflexe národnostních menšin

Tato příloha je tvořena výlučně texty zástupců národnostních menšin. Ty nejsou z věcného a stylistického hlediska korigovány, ve výjimečných případech k nim je přidána vysvětlující poznámka pod čarou. Jednotliví autoři jsou jmenovitě uvedeni v poznámkách pod čarou.

- **ZHODNOŤTE ČINNOST ORGANIZACÍ VLASTNÍ NÁRODNOSTNÍ MENŠINY (KROMĚ JINÉHO JEJICH VZÁJEMNOU SPOLUPRÁCI, ZPŮSOB KOMUNIKACE V RÁMCI MENŠINOVÉHO SPOLEČENSTVÍ, ZPŮSOB FINANCOVÁNÍ JEJICH ČINNOSTI ATD.).**

BĚLORUSKÁ MENŠINA¹²⁴

Komunikace v rámci menšinového společenství byla produktivní.

BULHARSKÁ MENŠINA¹²⁵

V roce 2015 bylo registrováno 12 krajanských spolků: v Praze sedm, z tohoto počtu *Bulharská kulturně osvětová organizace v Praze* – BKOO/BKOK, má tři pobočné spolky v Olomouci, Ostravě a Plzni. V Brně jsou tři spolky a v Mladé Boleslavi jeden. Spolek v Ústí nad Labem – Cyril a Metoděj o.s. v roce 2015 ukončil činnost. V hl.m. Praze, Ústí nad Labem, Kladně, Mostu a snad i Chomutově jsou neformální struktury, nazývající se Bulharský kulturně osvětový klub (BKOK), bez právní subjektivity. Z tohoto důvodu finanční pomoc z veřejných zdrojů se poukazuje na účet *Bulharské kulturně osvětové organizace* se sídlem v Praze (BKOO). V roce 2015 vycházely na území ČR tři časopisy bulharské menšiny: časopis *Balgari* (vydává spolek *Vazražďane*), časopis *Roden glas* (vydává spolek *BKOO Praha*) a časopis pro děti *Kamarádi* (vydává spolek *Zaedno*). Hlavním zdrojem finančních prostředků na vydávání obou časopisů jsou Ministerstvo kultury a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Spolek *Zaedno* úspěšně vydává i v roce 2015 již 4. rokem dětský časopis *Kamarádi*. O časopis je čím dál větší zájem – celý náklad je rozeslán výhradně na objednávky. S finančních důvodů není možné, aby všichni potenciální zájemci dostali *Kamarády* v tištěné podobě. Proto se vyvíjí a zdokonaluje interaktivní verze časopisu, která je dostupná na PC nebo tabletu komukoliv a kdykoliv. Časopis byl finančně podpořen Ministerstvem kultury, Úřadem vlády a Magistrátem hl. m. Prahy. I v roce 2015 byla udržována internetová stránka spolku *Zaedno*.¹²⁶ Stránka obsahuje čtrnáctiletý archiv akcí sdružení a také video a fotogalerie a přehled aktualit. Díky své aktuálnosti i užitnosti je stránka navštěvována denně cca 40 osobami. Pokud je nějaká aktualita, na stránce bývá až 500 návštěv denně. Dále spolek udržuje facebookové stránky *Българи в Прага* a *Ensemble Bulgari Prague*, kde probíhají různorodé diskuse a výměna informací. I nadále zůstává jedním z hlavních témat spolku *Zaedno* bulharský a balkánský folklor a udržování lidových tradic. V roce 2015 vedle tradičního tanečního semináře spolek obnovil také semináře s lidovou hudbou a zpěvem. Navíc vydal populárně-naučnou dvojjazyčnou publikaci *Tradiční svátky Bulharů / Традиционни празници на българите*. Aktivitu na podporu udržování a studia folkloru a tradiční kultury Bulharů a Balkánců spolufinancoval spolek z grantů z Magistrátu hl. m. Prahy, Ministerstva kultury a Evropské komise. Folklorní soubor *Balgari* při spolku *Zaedno* působil i v roce 2015. Jeho členové se setkávají jednou až dvakrát týdně a je jich již kolem 35. I nadále pravidelně probíhají tradiční akce jako je např. *Trifon Zarezan*, které sdružení organizuje už dlouhá léta. Ke sdružení se postupně přidávají noví členové a sympatizanti. Radostné je, že se někteří z nich ujímají i organizační činnosti.

Spolek *BKOO Sv. Cyrila a Metoděje* velice aktivně spolupracuje s bulharskými (Akademie věd BR) a českými historiky na základě shromážděného archivu jeho členy. Vydává publikace

¹²⁴ Text zpracoval Adam Kalita, člen Rady.

¹²⁵ Text zpracovala Světlana Lazarova, členka Rady; od některých organizací se nepodařilo získat informace.

¹²⁶ www.zaedno.org

- česky a bulharsky, životopisné texty, poezii, dokonce kuchařku, ve které jsou poprvé komplexně popsány široké veřejnosti všechny typické bulharské lidové svátky a obyčeje. Aktivně podporuje vznik dokumentů a filmů o osobnostech, které se nesmazatelně zapsaly do spolkového života v Praze a Čechách. Pravidelná klubová činnost spolku je občas i za hranicemi ČR, společně se spolky a kluby, nesoucí též jméno sv. Cyrila a Metoděje. Pořádání výstav, koncertů a dalších kulturních akcí spolu s představiteli dalších národnostních menšin jsou již tradicí. Koncertní činnost se z kapacitních důvodů uskutečňuje zpravidla v sálech a kostelích. Spolek se velice důrazně zasazuje o integraci a sdílení celoevropských kulturních hodnot, ne pouze o prezentaci úzce menšinového kulturního zaměření.

Ve své činnosti se spolek *Bulharská pravoslavná obec* zaměřil na budování dobrých vztahů mezi členy spolku a ostatními spolky. V uplynulém roce nepobíral spolek žádné dotace a veškeré akce financoval svépomocí, za pomoci sponzorů a dárců. Prostředky získané z akce spolek věnoval na podporu talentovaných dětí z bulharské ZŠ Petra Berona v Praze. Spolek se za pomoci kulturních akcí, workshopů a setkání snaží utužovat bulharský duch. Soustřeďuje své aktivity na věci, které lidi spojují a vzájemně obohacují.

Bulharský kulturně osvětový klub (BKOK) v Praze se v roce 2015 soustředil na urovnání a upevnění dobrých vztahů mezi jednotlivými spolky. Interní komunikace v rámci *BKOO/BKOK* v ČR, *BKOK Praha* a ostatními regionálními kluby byla na dostačující úrovni. Podařilo se koordinovat některé akce společně, např. divadlo pozvané z Bulharska navštívilo více klubů.

Na financování kulturních a dalších aktivit bulharské menšiny se v roce 2015 výrazně podílelo Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Magistrát hl. m. Prahy, Magistrát města Brna. Bohužel, nemalý počet spolků pracoval bez veřejných a státních dotací: spolek *BKOO Sv. Cyril a Metoděj*, spolek *Bulharská pravoslavná obec* aj. Tyto spolky musely zabezpečit svoji činnost vlastními prostředky.

Spolek BKOK Ostrava je kompaktní, sjednocený, atmosféra je přátelská. Klub má svou vlastní budovu, kde působí a sám finančně zabezpečuje klubovou činnost. I v roce 2015 poskytl finanční pomoc na kulturně – osvětovou činnost bulharským klubům v Ústí nad Labem a Mostu ve výši 30 000,-Kč.

Činnost většiny spolků je zaměřena na uchování kultury a její prezentaci před majoritou.¹²⁷

CHORVATSKÁ MENŠINA¹²⁸

V roce 2015 se organizace *Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR* jednak věnovala svým tradičním a dlouhodobým projektům (viz bod 2), jednak soustředila své síly na rekonstrukci Chorvatského domu v Jevišovce a přípravu Muzea moravských Chorvatů.

Díky podpoře vlády mohli v roce 2015 přistoupit k opravě budovy bývalé fary a k přípravě prostoru pro využití muzeem. Rekonstrukce byla slavnostně zahájena 30. dubna 2015 za účasti ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a chorvatské velvyslankyně. Následně se rozběhly stavební práce spočívající ve výměně podlah, stropů, krovu, oken a celkovém zajištění stability objektu. Ke konci roku 2015 byly stavební práce první etapy ukončeny.

Ostatní aktivity Sdružení byly realizovány zejména se záměrem dokumentovat historii chorvatské menšiny, šířit povědomí o existenci moravských Chorvatů, posilovat vazby mezi příslušníky komunity, aktivizovat mladší generaci příslušníků, resp. potomků příslušníků menšiny. Soudě z ohlasů, které se nám zpětně dostávají, je možné konstatovat, že se to daří.

MAĎARSKÁ MENŠINA¹²⁹

Maďarskou menšinu reprezentovaly stejné organizace jako v roce předchozím, a to: *Svaz Maďarů žijících v českých zemích*, politicko-občanské hnutí *Coexistentia-Soužití* – Maďarská

¹²⁷ V Brně působí spolek *Sdružení pro Bulharsko*, o.s.

¹²⁸ Text zpracovala Mgr. Lenka Kopřivová, členka Rady.

¹²⁹ Text zpracoval Ing. Béla Szaló, člen Rady.

sekcce, *Česko-maďarská obchodní komora*, Spolek maďarských lékařů v ČR, *Společnost Artura Görgeyho*, *Nadace Rákóczi*, Spolek Iglice v Praze a pražský spolek *Maďarské reformované církve*.

Kromě těchto organizací stále aktivně působí dva maďarské studentské spolky: *Spolek Endre Adyho* v Praze (AED) a *Spolek Ference Kazinczyho* (KAFEDIK) v Brně. Tyto spolky sdružují vysokoškolské studenty maďarské národnosti v uvedených městech. Ve většině případů se jedná o občany Slovenské republiky. Tyto spolky aktivně spolupracují s ostatními, již zmíněnými maďarskými organizacemi.

Rok 2015 byl pro menšinu významným rokem: tudíž Svaz Maďarů žijících v českých zemích oslavil čtvrtstoletí své existence. Při té příležitosti se 22. února konala slavnostní shromáždění. K této oslavě za finanční podpory ministerstva kultury vyšla rozsáhlá publikace *Visszaemlékezés* (Sborník vzpomínek), v níž jsou obsaženy nejenom vzpomínky, ale také názory osob, které významně ovlivnily život naší menšiny. Jsou zde také názory externích osob. Ke konci roku vyšlo také zvláštní vydání časopisu *Pražské zrcadlo* (*Prágai Tükör*), jako sbírka rozhovorů o osudech oslovených Maďarů žijících od řeky Moravy na západ.

Svaz Maďarů žijících v českých zemích vyvíjí již řadu let rozsáhlou kulturní činnost. Svaz s celostátní působností svou činnost vyvíjel ve stejných intencích jako v předcházejících letech. Tj. kulturní, vzdělávací zaměření na zachování maďarského jazyka, a to na co nejlepší úrovni. Tento záměr prolíná do činností všech organizačních jednotek, existujících v Praze, Brně, Ostravě, Plzni, Teplicích, Lovosicích. V uplynulém roce se narodila nová, již sedmá organizační jednotka, a to v Karlových Varech. Hlavním finančním zdrojem pro činnost je poskytnutí peněz od resortu kultury na základě předložené žádosti o grant. Finanční podpora je centrálně rozdělena s ohledem na jednotlivé plánované akce u jednotlivých organizačních jednotek (OJ) podle vnitřních pravidel. Je zřejmé, že absolutní výše přidělených financí úplně nekryje předpokládané potřeby a také jejich strukturální rozdělení.

NĚMECKÁ MENŠINA ¹³⁰

Obě zastřešující organizace německé menšiny v ČR - *Spolek Němců a přátel německé kultury* (dále jen Spolek Němců) a *Shromáždění německých spolků v ČR* (dále jen Shromáždění; dříve *Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*) - pracují samostatně. Z původně konkurenčního vztahu v 90. letech se vyvinul normální partnerský vztah. Obě organizace řeší podobné problémy a vcelku se respektují. Pracovní skupina řešící možnost možného budoucího sloučení organizací se v roce 2015 nesešla. Oba subjekty se však navzájem informují o činnosti, zvou se navzájem na hlavní akce, kde hostují na vystoupeních. V lokalitách, kde působí obě organizace, mají jednotlivci i celé místní skupiny dvojí členství (např. Skalná u Chebu) a spolupracují (Chomutov). Existují také průniky mezi německou menšinou a českou většinou. Německá menšina v ČR spolupracuje s organizacemi v Německu a Rakousku. Činnost Spolku Němců funguje všude tam, kde je podněcována obětavými „tahouny“, kteří jsou schopni vybojovat finanční a organizační zázemí. Mimo rámec Spolku Němců a Shromáždění Němců je mnoho dalších organizací, které přispívají k dobrým česko-německým vztahům. Do jejich budování se zapojují i němečtí investoři v ČR. Počet německy mluvících manažerů firem, úředníků, diplomatů a jejich rodinných příslušníků je v ČR srovnatelný s početností německé menšiny.

Shromáždění je střešní organizací 23 svazů, které působí v celé ČR. Komunikace se všemi zastřešenými svazy probíhá bez problémů. *Shromáždění* svolává dvakrát ročně valnou hromadu, její nejvyšší orgán, jenž se sestává ze zástupců všech sdružených svazů. Ti mají možnost komunikovat svoje záležitosti, problémy, návrhy apod. Je tedy v kontaktu se všemi jejími svazy osobně při jarním a podzimním zasedání a dalších projektech, které se konají během roku. Komunikace s předsedkyní *Spolku Němců* je na dobré úrovni. Spolupráci mezi

¹³⁰ Text zpracovali Martin Dzingel a Petr Rojík, členové Rady.

jednotlivými svazy, které *Shromáždění* zastřešuje, považuje za velmi přátelskou, přínosnou a efektivní. Důležitým nástrojem vzájemné komunikace je periodikum *Landeszeitung* (Landes-ECHO), jehož je vydavatelem.

Činnost *Spolku Němců* se soustřeďuje na nepolitická témata - kulturu, udržování národnostních tradic, oslavu tradičních svátků, poznávací zájezdy, církevní poutě, spolupráci s výzkumnými institucemi, muzei, školami a médii při výzkumu česko-německých vztahů a regionální historie, pořádání výstav, přednášek a na obnovu památek a paměti kraje. Důležitá pro jeho členy je možnost vzájemné komunikace a sociální stránka.

POLSKÁ MENŠINA ¹³¹

Zastřešující organizací polské národnostní menšiny je *Kongres Poláků v ČR*. Jeho stanovy umožňují všem příslušníkům polské menšiny bez ohledu na členství v jakémkoliv spolku vyvíjet činnost a ovlivňovat dění v této organizaci, jak na místní, tak na centrální úrovni. Členem Kongresu je přes 30 spolků, z těchto mezi největší patří: *Polský kulturně osvětový svaz v ČR*, *Matice školská* a Polské turisticko-sportovní sdružení *Beskid Śląski*. V současné době se řeší změna vnitřního uspořádání Kongresu s ohledem na požadavky největší členské organizace - PZKO. Cílem této změny je vznik spolku sdružujícího jen spolky s vlivem dle členské základny bez možnosti ovlivňování činnosti ze strany nesdružených osob. *Kongres Poláků* je financován z dotací, sponzorských darů a rovněž z příjmů z pronájmu prostor.

Základním pilířem činnosti polské menšiny v ČR je činnost *Polského kulturně-osvětového svazu v ČR* (PZKO). Tento dvanáctitisícový zapsaný spolek se svými 80 místními skupinami realizuje svoje statutární cíle konáním významných kulturně-společenských aktivit, dokumentační a informační činností. Jedná se i o folklorní festivaly, včetně mezinárodních, činnost dětských souborů i dospělých, činnost pěveckých souborů, kapel, amatérských divadelních souborů apod. Uvedené aktivity mají dlouhodobou tradici a setkávají se s velkým ohlasem. Podporou těchto aktivit je naplňována též *Státní kulturní politika v České republice*.

PZKO úzce spolupracuje s *Maticí školskou* a jinými organizacemi. Činnost PZKO je pro polskou menšinu zásadní. V ČR neexistuje žádná polská organizace, ve které by nevyvíjeli svou činnost rovněž i členové PZKO.

PZKO uplatňuje komunikaci v rámci polského menšinového společenství prostřednictvím svých místních skupin, měsíčníku ZWROT a webových stránek.¹³²

Činnost PZKO je financována z dotací, grantů, realizace projektů v rámci evropských fondů, vlastních prostředků a sponzorských darů. Mnohokrát poukazovali na stále snižované finanční dotace Ministerstva kultury na podporu měsíčníku PZKO *Zwrot*. Bez nezbytné podpory z Polska by tento časopis se šedesátiletou tradicí v říjnu v roce 2015 zanikl.

ROMSKÁ MENŠINA ¹³³

RUSÍNSKÁ MENŠINA ¹³⁴

V rusínské národnostní menšině je v současné době registrováno několik organizací a spolků; z nich aktivně vyvíjejí činnost (zejména kulturní, ediční a společenskou) zejména tyto:

Společnost přátel Podkarpatské Rusi, *Rusíni.cz* – *Rusínská iniciativa* a *Skejušan* - folklorní soubor. V rámci rusínské národnostní menšiny působí také *Sotružestvo Rusiniv*, jež většinou sdružuje zde žijící Rusíny, kteří přijeli do ČR v posledních dvou desetiletích. Vesměs přišli za

¹³¹ Text zpracoval Evžen Delong, člen Rady.

¹³² www.pzko.cz

¹³³ Text (viz dále; tato otázka zůstala nezodpovězena) zpracovala Ivona Parčiová a Štefan Tišer, členové Rady.

¹³⁴ Text zpracovala Dagmar Březinová, členka Rady.

práci, zatím většinou nemají české občanství (pouze pracovní povolení a povolení k trvalému pobytu). Část jejich rodin zpravidla žije na Zakarpatsku. Organizace v podstatě nevyvíjí samostatnou kulturní či společenskou činnost, účastní se však aktivit SPPR a na některých se programově podílí (vystoupeními na akcích) a spolupracuje s ní. Předseda této organizace Alexander Moškola je členem Světové rady Rusínů za rusínskou menšinu v ČR.

O případné činnosti dalších rusínských spolků nejsou žádné relevantní informace, ani s nimi neudržují kontakty.

Organizací s nejdelší tradicí a dlouhodobě rozsáhlými aktivitami je *Společnost přátel Podkarpatské Rusi* (SPPR). Vznikla v roce 1991 jako společnost s celostátní, tj. tehdy ještě československou působností. V roce 2016 si připomene čtvrtstoletí od svého založení. Od počátku sdružovala vedle Rusínů také Čechy, kteří se narodili na Podkarpatské Rusi, nebo tam mají své kořeny a Slováky žijící převážně v ČR. Je tomu tak dosud, postupně se však nyní už jedná o potomky těch, kteří byli tak či onak spjati s výše uvedeným regionem. Členy SPPR jsou rovněž občané, které téma Podkarpatské Rusi zajímá z osobních či pracovních důvodů (historici, studenti, turisté aj.). Organizace poskytuje zázemí pro jejich aktivity, zejména kulturní a vzdělávací, a podporuje je. Popularizuje území, historicky zvané Podkarpatská Rus, nyní Zakarpatská oblast Ukrajiny, kde žije nejvíc Rusínů; její historii, kulturu, národní svéráz, gastronomii i přírodní krásy. Věnuje se také v širším pojetí Rusínům a rusínskému tématu – dějinám a etnickým zvláštnostem, postavení v rámci jednotlivých evropských zemí, životnímu stylu atd. *Společnost přátel Podkarpatské Rusi* i jednotliví její členové jsou vyhledáváni např. vysokoškolskými studenty a poskytují odborné konzultace při tvorbě jejich bakalářských či diplomových prací. Jsou zváni jako přednášející na odborné semináře a diskuse, do médií apod. Bylo tomu tak i v roce 2015. V tomto období – v souvislosti s několika významnými historickými výročími, významnými pro dějiny Podkarpatské Rusi a Rusínů vůbec - byla SPPR zvlášť hojně vyhledávána; obraceli se na ni ústavní činitelé (představitelé Poslanecké sněmovny), vědecké instituce (*Filosofická fakulta UK*), média (Česká televize, Český rozhlas). SPPR se podílí mj. např. na tvorbě rozhlasového magazínu o národnostních menšinách *Mezi námi*, který pravidelně od listopadu 2015 vysílá ČRo Plus, informace o dění ve Společnosti podávala *Mozaika*, kulturní magazín ČRo Vltava. Česká televize vysílala publicistický pořad *Jak jsme přišli o Podkarpatskou Rus*, ČRo Regina uváděl na pokračování podkarpatoruské kuchařské recepty vybrané z publikace vydané SPPR. SPPR vydává časopis *Podkarpatská Rus* (v roce 2015 již 25. ročník, periodicitu 4x do roka) a publikace s odpovídajícím tematickým zaměřením odborného i publicisticko beletristického charakteru. V roce 2015, který byl rokem několika kulatých výročí významných pro dějiny bývalé Podkarpatské Rusi, byla historii tohoto regionu věnována zvýšená pozornost i v časopise, jenž přinášel materiály z odborných konferencí i texty významných osobností vytvořených zvlášť pro časopis. Podařilo se např. získat rozhovory s několika z nich (mj. spisovatel Jiří Stránský, poslanec Jiří Junek, fotografka Dana Kyndrová), také však stati historiků na dané téma (Karel Richter: *Dramatické desetiletí dějin Podkarpatské Rusi*, Ivan Pop: *O utopii zvané autonomie*). Časopis informoval o obsahu odborných rokůvaní věnovaných historickým tématům a věnoval se i aktuálnímu dění (*Na trase Vysočina – Zakarpatsko je živo*). Seriál Ivana Popa *Běženci na Podkarpatské Rusi v době první republiky* reagoval na současnou celospolečenskou situaci pohledem historika. Časopis *Podkarpatská Rus* nadále udržoval pravidelné rubriky (cyklus Vladimíra Kušeka *Historie podkarpatských měst*), přinášel aktuální informace týkající se činnosti a aktivit *Společnosti přátel Podkarpatské Rusi* i dalších rusínských organizací, života rusínské menšiny v regionech i kontaktů se Zakarpatskou oblastí Ukrajiny národnostních menšin a aktivitách Magistrátu v dané oblasti. Rubrika v rusínském jazyce *Rodnyj kraj* (v roce 2015 autorsky i redakčně připravovala Alena Blichová) se věnoval převážně kulturním a uměleckým tématům. Do budoucna uvažujeme o rozšíření rubriky *Rodnyj kraj*, neboť se považuje za důležité připomínat rusínský jazyk v jeho (na Slovensku) kodifikované podobě. Přínosem roku 2015

pro časopis je mimo jiné výše zmíněný zájem osobností o rusínské a podkarpatorské téma, také však získání nového stálého spolupracovníka – známého karikaturisty Fedora Vica (seriál Il'ko Sova z Bajusova).

V rámci SPPR fungují v regionech její *odbočky*.

Další ediční činnost v sledovaném období: Koncem roku 2015 vydala SPPR za podpory ministerstva kultury dlouho připravovanou kuchařku *Prostřeno na Podkarpatské Rusi*. Jde o soubor karpatorských kuchařských receptů, které připravila Dagmar Březinová. Čerpala přitom částečně z receptů své rodiny, známých a příbuzných, kteří pocházejí z bývalé Podkarpatské Rusi. Do knihy přispěli také čtenáři časopisu *Podkarpatská Rus*, kteří byli vyzváni, aby posílali své rodinné recepty. Publikace se setkala se značným ohlasem nejen u členů SPPR, ale i širší české veřejnosti. Některé recepty odvysílal ČRo Regina.

Vnitřní komunikace v rámci spolku *Rusíni.cz* – rusínská iniciativa i rusínských spolků navzájem probíhala a probíhá hlavně na úrovni pravidelných osobních, diskusních i kulturně-společenských platform či pomocí budování intenzivního toku vzájemné výměny informací, podpory, zkušeností či jiné personální pomoci. Z generačního pohledu mezi spolky probíhá důležitá nemateriální tradice ve všech jejích aspektech směrem k mladším členům, která se snaží doplnit kulturně-společenskou a volnočasovou poptávku hlavně mladé generace Rusínů; ti tvoří většinu spolku. Se *Společností přátel Podkarpatské Rusi* se navzájem doplňuje a plně pokrývá generačně i regionálně - etnograficky širokou škálou rusínské komunity.

Folklorní soubor *SKEJUŠAN* – v roce 1990 se pár rusínských nadšenců rozhodlo založit svůj folklorní soubor, který pojmenovali po vesničce, kde se narodili, tj. *SKEJUŠ* v Rumunsku. Postupem času získali nové členy, kterým se písničky a zvyky zalíbily. Od roku 2015 má soubor hudební doprovod. V roce 2015 oslavil folklorní *Skejušan* 25. výročí svého založení. Nyní má 27 členů. Zpívá písně rodičů a prarodičů, které si kdysi zpívali a udržovali tak své zvyky z rusínských oblastí Slovenska. V době Rakousko-Uherska se odstěhovali z rodné Kamienky a Jarabiny na Slovensku na jih, kde hledali obživu. Založili vesničku Skejuš a tam spokojeně žili. Po první světové válce se hranice změnilly a toto území připadlo Rumunsku. Jejich život se změnil po druhé světové válce, kdy se začali vracet zpět domů. Ovšem nikoliv na Slovensko, odkud odešli jejich předkové, ale do Čech a na Moravu. Členové souboru jsou jejich potomci a snaží se zachovávat zvyky a písně pro budoucí generace. Cílem je nezapomínat na to, co jim rodiče vložili do vínku – aby zachovávali národní zvyklosti a tradice. Je to jediný soubor v České republice, který zpracovává rusínské zvyky a písně. V současné době má soubor v repertoáru 229 rusínských písní, 25 scének s ukázkami lidových zvyků a obřadů ze života předků. V neposlední řadě doprovází liturgické bohoslužby v řeckokatolických chrámech, 24 písní zpívají ve staroslověnětině, což je velice obtížné. Členy souboru jsou i příslušníci jiných národností, pro něž je velice náročné se naučit rusínské řeči. Nicméně i ti se do rusínského folkloru zamilovali a bravurně zvládají jazyk.

Celá rusínská skupina, která je roztroušena na různých místech v Česku, se schází pravidelně jednou ročně v kulturním středisku v Chomutově. Soubor vždy připraví hodnotný kulturní pořad, na který jsou každoročně zváni Rusíni z celé České republiky, Slovenska a Polska.

RUSKÁ MENŠINA ¹³⁵

Poznatky, uvedené ve Zprávě za rok 2014 stále platí. Situace v ruské národnostní menšině a celé ruskojazyčné komunitě se v roce 2015 ještě více znepráhlednila a zkomplikovala. Tento stav způsobují zejména následující dva faktory:

- Zhoršení geopolitické situace. Napětí mezi RF a EU, způsobené porušením mezinárodních dohod, anexí Krymu a vojenským konfliktem na území jihovýchodní Ukrajiny
- Soupeření ruských podnikatelů a střety jejich zájmů v ČR

¹³⁵ Text zpracoval Alexej N. Kelin, člen Rady.

Více k této problematice v otázce 5.

Stále nemá většina organizací, sdružujících krajany Ruské Federace (občany jiných států) a současně příslušníky národnostních menšin (občany ČR) jasno, do jaké kategorie jejich organizace patří podle legislativy ČR. Protože je toto členění již několik let předmětem ostrých sporů, byly všechny známé organizace a spolky požádány, aby samy rozhodly, kam se hodlají zařadit. Výsledkem bylo, že se k organizacím ruské menšiny přihlásily tyto organizace: Sdružení *Ruská tradice*, Sdružení *Ковчез – Арха*, Sdružení *Всехоза́чный Связ Ческых земí а Slovensка* (VSČZS), *Institut slovanských strategických studií* - sekce pro ruskou menšinu a ruskojazyčné skupiny, ARTEK.

Sdružení *Ruská tradice* a *Ковчез – Арха* dodali kompletní podklady pro sestavení této zprávy. *Всехоза́чный связ* dodal podklady pro převážnou část bodů. Zbylé dvě organizace dodaly jen podklady doslovně uvedené v dalším bodě.

Financování sdružení *Ruská tradice* a *Всехоза́чного свазу* je podrobně uvedeno v bodě 6. Sdružení *Ковчез – Арха* pouze zprostředkovalo financování aktivit uvedených v bodě 2. z prostředků města Petrohrad, přímo účastníkům. Financování zbylých dvou spolků, ať už z ČR nebo zahraničí, tyto spolky nezveřejnily.

ŘECKÁ MENŠINA ¹³⁶

Řecká menšina je v ČR organizována v rámci *Asociace řeckých obcí v ČR* (dále jen AŘO v ČR). Organizačními jednotkami AŘO jsou řecké obce: Brno, Bohumín, Havířov, Krnov, Karviná, Javorník, Jeseník, Ostrava, Šumperk, Zlaté Hory a Praha. Řecké obce v ČR komunikují vzájemně prostřednictvím AŘO. Pravidelně se konají setkání Rady AŘO se zástupci jednotlivých řeckých obcí, jakožto i s učiteli řeckého jazyka. Vzájemná spolupráce v rámci naší národnostní menšiny je na velmi dobré úrovni.

Asociace řeckých obcí a jednotlivé řecké obce jsou financovány ústředními orgány státní správy, orgány místní krajské a obecní samosprávy, soukromými sponzory a v neposlední řadě členskými příspěvky. Mezi hlavní cíle AŘO v ČR patří prohlubování a podpora přátelských vztahů mezi Řeky žijícími v České republice a Českou republikou, zejména na poli kulturním a společenském. Podpora a rozvoj řecké identity prostřednictvím kulturních a vzdělávacích akcí, zachování a rozvíjení řeckého jazyka. V tomto smyslu byla činnost našich organizací v roce 2015 úspěšná. Podařilo se zrealizovat mnoho projektů, které měly příznivý ohlas nejen u příslušníků řecké národnostní menšiny žijící v ČR, ale také u české majoritní veřejnosti a u ostatních národnostních menšin.

Dalším subjektem, který je aktivní v řecké menšině v ČR, je *Lyceum Řekyň v ČR*, jež je pobočkou *Lycea Řekyň*, založeného v roce 1911 v Athénách. Jedná se o organizaci, která sdružuje řecké ženy, jak v Řecku, tak i v zahraničí. V prosinci 2000 schválila *Správní rada Ústředního Lycea* v Athénách žádost řeckých žen žijících v ČR o založení české pobočky. *Lyceum Řekyň* je v ČR registrováno jako občanské sdružení ve smyslu zákona č. 83/1990 Sb. Sídlem Lycea se stalo Brno. Jeho cílem je hlavně uchování řeckých zvyků a tradic, studium a pěstování folklorního umění, podpora ženy a morální podpora matky a dítěte. V roce 2015 stabilizovalo svou činnost s pomocí poskytnutých dotací ze státního rozpočtu ČR a dotací Jihomoravského kraje a Statutárního města Brna, poprvé od roku 2010, kdy bylo zastaveno financování řecké diaspory ze strany Ministerstva zahraničí Řecké republiky.

SLOVENSKÁ MENŠINA ¹³⁷

J. Miňo: slovenské spolky a organizácie v ČR nemajú zameranie a štruktúru, ktorá by vytvorila jasnú hierarchiu a centrálné vedenie. Chvála Bohu za pestrosť, aj keď sú aj takí,

¹³⁶ Text zpracoval Adriano Mandilas, člen Rady.

¹³⁷ Text zpracoval Jaroslav Miňo a Naděžda Vokušová, členové Rady.

ktorí snívajú o akejsi forme národnej fronty s vedúcou úlohou *jednej strany*. Dôvodov pre nevhodnosť centrálného riadenia je viacero – sú tu dôvody historické, politické, ale aj rôznorodosť zamerania spolkov. Popis aktivít jednotlivých spolkov je popisom z uhla pohľadu autora, podľa jemu dostupných údajov.

- Rozdelenie podľa miesta pôsobenia – regionálne (pražské a mimopražské)

Pražské: *Bona Fide, ČeskoSlovenská scéna, Detvan, DOMUS, Etnická asociácia Etnica, Folklórny súbor Šarvanci, Gréckokatolícka farnosť u Najsvätejšej Trojice, Klub slovenskej kultúry, Obec Slovákov v ČR, Obec Slovákov v Prahe, Slovenská rímskokatolícka farnosť, Slovenské združenie Limbora, Slovensko-česká spoločnosť, Slovensko-český klub, Slovenský evanjelický a.v. cirkevný zbor, Slovenský literárny klub v ČR, SomvPrahe.sk, Spoločnosť Jána Kollára, Spoločnosť M.R. Štefánika, Zväz Slovákov, Skupina priamych účastníkov SNP (bez právnej subjektivity), Slovak World Network, Slovenská výchovno-vzdelávacia spoločnosť Pro Futuro, Slovenské analytické centrum, Spoločnosť Ivana Hálka, Združenie Slovákov v Prahe i Svetové združenie Slovákov v zahraničí*, ktoré je registrované i v ČR.

Mimopražské: *Folklórne združenie Púčik, Folklórni soubor Dunajec Olomouc, Folklórni soubor Šmykňa Ostrava, VSLPT Pořana Brno, Regionálna obec Slovákov v Hradci Králové, Regionálna obec Slovákov Brno, Slovensko-český klub Plzeň, Slovenské katolícke centrum Plzeň a Slovenský dom v Brne.*

- Rozdelenie podľa doby vzniku - rozdelenie historické

Pred rokom 1989: *Detvan, Limbora, Klub slovenskej kultúry.*

Po roku 1989: všetky ostatné spolky.

Všetky spolky vznikli ako samostatné právne subjekty až po revolúcii. Spolky pred rokom 1989 fungovali ako skupiny pod zriaďovateľmi, ako im to umožňoval bývalý režim.

- Rozdelenie podľa oblasti zamerania aktivít (kultúrne aktivity, vzdelávacie aktivity, publikačná a vydateľská činnosť, historická a dokumentačná činnosť, náboženské aktivity)

Oblasť pôsobenia jednotlivých slovenských spolkov je rôznorodá a mnohé z nich vyvíjajú aktivity vo viacerých smeroch. Bude to zrejmé pri popise ich aktivít.

Trochu užšie vyhranené sú spolky náboženského rázu, ktorých činnosť spočíva v práci s ľuďmi, v oblasti, ktorá je im prirodzene daná – práca s dospelými i deťmi podľa ich vierovyznania, väčšinou bez grantovej podpory, snád' s výnimkou podpory obnovy ich majetku charakteru historických pamiatok. Sú to: Gréckokatolícka farnosť u Najsvätejšej Trojice v Prahe, Slovenská rímskokatolícka farnosť, Slovenský evanjelický a.v. cirkevný zbor v Prahe a Slovenské katolícke centrum Plzeň.

Pravdepodobne všetky ostatné spolky majú ambície pracovať viac menej vo všetkých ostatných menovaných oblastiach - kultúrou počínajúc a dokumentačnou činnosťou (minimálne svojich aktivít) končiac.

Je tu niekoľko spolkov, ktorých hlavnou programovou náplňou je vydávanie mesačníka pre Slovákov. Tieto časopisy sú často veľmi úzko zamerané a slúžiac predovšetkým priaznivcom toho ktorého zoskupenia: *Slovenské listy* – vydáva spolok *Domus* (v spolupráci s *Klubom slovenskej kultúry* a *Slovensko-českou spoločnosťou*); *Korene* – vydáva *Obec Slovákov*; *Slovenské dotyky* – vydáva *Slovensko-český klub*.

- „Globálne“ rozdelenie

Existuje ešte jedno charakteristické rozdelenie. Hneď po revolúcii začiatkom 90.rokov začalo v Prahe fungovať neformálne zoskupenie slovenských spolkov *Fórum slovenských aktivít* - FOSA. Toto zo začiatku tvorili: *Klub slovenskej kultúry, Limbora, Zväz Slovákov, Detvan, Demokratická aliancia Slovákov, ECAV...*

Obec Slovákov a *Slovensko český klub*, sa zúčastňovali jeho jednaní ako pozorovatelia. Tieto spolky stáli neskôr za vytvorením ďalšieho fóra s názvom *Slovenské fórum* (SF). Do týchto

dvoch fór sa postupne po svojom vzniku a podľa vzťahov a nasmerovania začlenili ďalšie spolky. Dnes patria do jednotlivých zoskupení tieto právne existujúce občianske združenia:

Fórum slovenských aktivít (FOSA): Domus, Detvan, BONA FIDE, KSK, Limbora. Etnica, Slovensko-česká spoločnosť, Somvprahe.sk, Obec Slovákov v Prahe, Zväz Slovákov.

Slovenské fórum (SF): Slovensko-český klub, Obec Slovákov, Slovenský literárny klub, FS Púčík, Šarvanci (bez záruky na úplnosť). Nemám k dispozícii zoznam členov tohto fóra, a tak uvádzam len pravdepodobných členov z radov spolkov (občianskych združení).

Možno povedať, že tieto dve skupiny navzájom málo spolupracujú.

V roku 2013 došlo k prehĺbeniu rozporov medzi týmito fórami nevhodnou podporou projektu tzv. *Slovenského domu* (SD) v Prahe, ktorý sa stal vlastníctvom *Slovensko-českého klubu*. Jednostranná vládna podpora jedného subjektu vytvorila pomerne veľkú nerovnosť, ostrú a hlbokú brázdú v slovenskom svete. Situácia sa odvtedy nezlepšila, naopak rozpory sa po otvorení *Slovenského domu* prehlbujú. Tento priestor je vo vlastníctve jediného subjektu *Slovensko-českého klubu*. Absurdné v tomto kontexte je tvrdenie, že je to dom všetkých slovenských spolkov. Aktivity v SD prakticky kopírujú alebo dopĺňajú činnosť a aktivity už dávno existujúceho *Slovenského inštitútu*. Tvorcovia projektu SD navyše tvrdili pri jeho vzniku, že jeho financovanie je zabezpečené a nebude nijako konkurovať existujúcim slovenským spolkom. Skutočnosť je opačná - finančné zabezpečenie neexistuje a Slovenský dom žiada o podporu na svoje režijné a ďalšie náklady zo všetkých možných grantových zdrojov. Logickým a rozumným sa zdá byť návrh spolkov FOSA, aby sa na financovaní SD podieľali spolky, ktoré vznik tohto domu v jeho súčasnej podobe podporili a ktorým tento priestor pre aktivity slúži. Druhá zástupkyňa v Rade považuje otvorenie Slovenského domu v Prahe za najvýraznejšiu zmenu v roku 2015.

Snáď najdiskutovanejší bude pohľad na mieru dôležitosti aktivít toho ktorého spolku. Na tento bod sa môžeme pozrieť podľa nasmerovania aktivít jednotlivých spolkov, ani nie tak podľa ich popisu v stanovách, ale podľa toho s čím a ku komu smerujú ich aktivity navonok a komu slúžia.

Najskôr sú tu aktivity mieriace priamo k príslušníkom slovenskej menšiny a na druhej strane k širokej verejnosti. Máme tu aktivity prezentujúce vlastnú činnosť Slovákov žijúcich v ČR a na druhej „agentúrnú“ činnosť prezentujúcu umenie, či slovenskú profesionálnu kultúru často dovezenú zo Slovenska pre českého diváka. V spektre slovenských spolkov máme spolky venujúce sa pravidelnej činnosti pre deti a mládež, spolky s nepravidelnou činnosťou, ale i spolky stretávacie, ktorých cieľom je stretnúť sa čas od času prediskutovať aktuálne alebo historické témy – položiť vence, postaviť bustu, či odkryť pamätnú plaketu známej osobnosti. Každá z týchto aktivít má svoj osobitý význam a váhu. Zreteľnejšie to vyznie pri konkrétnom popise jednotlivých spolkov.

Väčšina spolkov vykonáva svoju činnosť za príspevku či podpory grantov, alebo dotácií. Či už na úrovni štátnych orgánov, alebo v prípade regionálnych zoskupení za podpory krajov či miest. Nechýba pravda ani podpora aktivít od sponzorov, alebo zdroje plynúce z vlastnej činnosti, vlastné príspevky na činnosť, alebo zdroje *in kind*.

N. Vokušová: na dvoch stretnutiach, ktoré sa na základe pozvania koordinátorov *Slovenského fóra* v ČR uskutočnili 16. a 21. novembra 2015 v *Slovenskom dome* v Prahe, sa zúčastnilo celkovo 34 subjektov (za niektoré i viac ako jeden zástupca) vrátane mimopražských v zložení, aké sa ešte nikdy nepodarilo zvolať. S konkrétnymi závermi boli oboznámené orgány SR i ČR, podarilo sa stanoviť priority menšiny. Na stretnutiach a na formulácii záverov sa zúčastnili tieto subjekty (všetky so samostatnou právnou subjektivitou): *Obec Slovákov v ČR, Slovensko-český klub, Spoločnosť M. R. Štefánika, Analytické centrum Slovákov v ČR, Slovenský literárny klub v ČR, Združenie Slovákov v Prahe, ČeskoSlovenská scéna, Slovenský výchovno-vzdelávacia spoločnosť Pro Futuro, Slovenský evanjelický a. v. cirkevný zbor v Prahe, Spoločnosť Jána Kollára, Slovenské katolícke centrum Plzeň, Slovensko-český klub Plzeň, Slovensko-český klub Ostrava, Slovensko-český klub na Vysočine,*

Klub Slovenských dotykov České Budějovice, Klub Slovenských dotykov Brno, Slováci v Čechách, Spoločnosť Ivana Hálka, Slovak World Network, Česko-slovenský inštitút, o. s. Jánošíkov dukát Brno, FS Púčík Brno, Obec Slovákov v Kroměříži, Obec Slovákov v Třinci, Obec Slovákov v Karvinej, Obec Slovákov v Kopřivnici, Obec Slovákov v Plzni, Obec Slovákov v Ústí nad Labem, Obec Slovákov v Kladne, Obec Slovákov v Sokolove, Obec Slovákov v Teplicích, Obec Slovákov v Stříbre, Obec Slovákov v Karlových Varech, Svetové združenie Slovákov v zahraničí so sídlom v Prahe. Na už vyše zmienených koordinačných schôdkach sa stanovili nasledujúce hlavné priority činnosti slovenskej menšiny: Projekt *Slovenského domu v Prahe* a jeho činnosť, Medzinárodný festival slovenského folklóru *Jánošíkov dukát* v Rožňove pod Radhoštěm, *Dni slovenskej kultúry* po ČR, podpora kultúry v regiónoch, Slovenské časopisy v ČR, Slovenská zložka festivalu *Praha – srdce národov*, Aktivity spoločenské, osvetové, vzdelávacie pre deti, mládež a seniorov.

SRBSKÁ MENŠINA¹³⁸

Srbské sdružení sv. Sáva, menšinové sdružení Srbů v ČR, bylo založeno v roce 2002, od tohoto roku se stará o zachování jazyka a kultury Srbů v České republice. V roce 2011 bylo registrováno *Srbské kulturní centrum*, s cílem orientovat se na kulturní spolupráci mezi oběma národy, na jejich sbližování a prezentaci jak srbské kultury v ČR, tak i české kultury v Srbsku.¹³⁹

UKRAJINSKÁ MENŠINA¹⁴⁰

Základní motivací ukrajinských organizací v uvedeném roce byla kromě kulturních aktivit také humanitární pomoc Ukrajině, zejména z důvodu dále pokračující krize na východě Ukrajiny a s tím spojené vnitřní migrace obyvatelstva. Je zřejmé, že ukrajinské organizace ve světě i v ČR tuto situaci sledují a nezůstávají nečinné. Pomoc (lékařský materiál, oblečení, potraviny) byla soustředěna ve sběrných místech jak organizovaně, tak i díky jednotlivcům (nárazově). Ukrajinské organizace rovněž tuto významnou pomoc sledují, lze však těžko vyjádřit její výši. Celkově lze uvést, že pomoc dosahovala ve finančním vyjádření několika milionů korun a byla dle potřeby distribuována po celém území Ukrajiny. Pomoc by nebyla možná bez koordinace práce jednotlivých spolků, samozřejmě bez sponzorů a spolupráce s dalším neziskovým sektorem v ČR.

V kulturní oblasti je třeba zmínit koordinaci aktivit v rámci *Dnů ukrajinské kultury v ČR* a jednotlivých kulturních programů v průběhu roku. Komunikace probíhá mj. prostřednictvím sociálních sítí i jednotlivých skupin. Financování organizací je částečně z projektů (národnostně-menšinových či jiných), částečně z vlastních zdrojů organizací, tj. formou příspěvků aj. Zajímavým a fungujícím momentem prezentace kultury na jednotlivých akcích je spolupráce s dalšími organizacemi, jejichž činnost přímo nesouvisí s národnostními menšinami, nicméně znalostí a činností menšinových organizací mohou využívat. Jedná se např. o integrační centra a další organizace zabývající se začleňováním cizinců či školením. Zde je bezesporu důležitý moment informačního servisu a konzultací, které ustálené menšinové organizace nabízejí.

VIETNAMSKÁ MENŠINA¹⁴¹

V roce 2015 Česká republika a Vietnam slavily 65. výročí navázání diplomatických styků mezi oběma zeměmi. Tento rok byl vietnamskou ambasádou označen jako rok vietnamské

¹³⁸ Text zpracovala Branislava Kubešová, předsedkyně *Srbského sdružení sv. Sáva*.

¹³⁹ Pozn. předkl.: u *Srbského kulturního centra* je tak víceméně popřen národnostně menšinový charakter, jde spíše o agenturu mezinárodní kulturní výměny. Autorka textu ignoruje existenci sdružení *Lastavica*, *Srbský kulturní spolek Radost* a dalších spolků menšiny.

¹⁴⁰ Text zpracoval člen Rady Bohdan Rajčinec.

¹⁴¹ Text zpracoval člen Rady Huu Uyen Pham.

kultury v ČR a v rámci těchto oslav si vietnamská ambasáda zejména ve spolupráci se *Svazem Vietnamců v ČR* stanovila za cíl zorganizovat celkem 65 různých kulturních a sportovních akcí jak v Praze, tak i v různých městech a obcích ČR, a do některých akcí se aktivně zapojily i místní samosprávy resp. státní orgány. I když nakonec počet realizovaných akcí mírně zaostal za stanoveným cílem, představují tyto akce dominantní dávku aktivit v rámci vietnamské menšiny.

V tomto roce měla vietnamská menšina možnost nově nominovat své zástupce do Výboru (resp. Rady) v Moravskoslezském kraji, v Praze a v Plzni. Vietnamská ambasáda prostřednictvím Svazu Vietnamců a členských sdružení nadále usilovala o prosazování svých lidí. Její snaha o „opanování“ těchto orgánů je evidentní zejména v kontextu pokusů o odvolání zástupce vietnamské menšiny ve Výboru Karlovarského kraje a zástupce vietnamské menšiny v Radě vlády.

Vietnamci v ČR aktivně sledují a komentují situaci ve Vietnamu a atmosféra ve společenském životě komunity je ovlivněna vývojem ve Vietnamu, kde hraje velkou roli vztah země k sousední Číně, očekávaný sjezd komunistické strany Vietnamu a v neposlední řadě i proces demokratizace země a boj stále aktivnějších a početnějších skupin za lidská práva nebo proti bezpráví, která byla na části bezbranných občanů spáchána. V komunitě jsou příznivci současné vlády i jejich odpůrci, kteří podporují lidi bojující za svá práva a aktivisty různých proudů a to se negativně podepisuje na atmosféře v rámci komunikací mezi různými skupinami.

Aktivity *Svazu Vietnamců* a jeho členských sdružení a spolků směřují zejména k prosazování a propagandě politiky vietnamské vlády mezi Vietnamci žijícími v zahraničí. V tomto kontextu je třeba proto také pozorně sledovat znovu vzkříšení *Svazu mládeže a studentů* jako členského sdružení *Svazu Vietnamců* a budování jejich struktur i na krajské úrovni. Pozitivně je třeba hodnotit iniciativy různých skupin o organizování zájmových skupin, které se stále ve větší míře snaží o nezávislé akce a odmítají řízení či zasahování ze strany vietnamské ambasády a *Svazu Vietnamců*. Jde o zaplnění prostoru mezi spolky podléhajícími kontrole vietnamské ambasády na jedné straně a spolkem *Van Lang* na straně druhé, který se v komunitě profiluje jako nezávislý spolek, který podporuje a prosazuje principy občanské společnosti.

V roce 2015 bylo zaregistrováno několik nových vietnamských spolků. Některé krajské pobočky *Svazu Vietnamců* se nechají registrovat formálně jako spolek a nadále fungují jako pobočky *Svazu Vietnamců*. Výjimkou jsou Krajské sdružení *Nghe Tinh* a *Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.*, který byl založen v únoru 2015 (IČO: 037 87 061, sídlo: Masarykovo náměstí 1092/30 – 586 01 Jihlava) s cílem pořádat kulturně – společenské akce, přednáškové činnosti organizované spolkem, přednáškové činnosti ve spolupráci s dalšími organizacemi a pořádat osvětové akce pro širokou veřejnost. *Vietnamský spolek na Jihlavsku* teprve začíná v tomto roce, má však už dobré a pevné kontakty a dobrou vzájemnou spolupráci se státními a obecními organizacemi.

Trend sdružování jako neformální skupiny na sociálních sítích pokračuje a profesně orientované skupiny mají pro své členy význam a některé vyrostly do obdivuhodné velikosti. Např. uzavřená skupina orientovaná na podnikání v potravinářství (*Hiep hoi Potraviny*) má již více než 14 tisíc členů.

○ Media, publikace

Vydávání časopisů bylo na konci roku z finančních důvodů a nedostatku zájmu čtenářů zastaveno úplně. Tím pádem je ohroženo také vydávání magazínu *Huong Sen (Vůně Lotusu)*, který v předchozích letech získal dotaci na podporu rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin (periodika a elektronická média) Ministerstva kultury (jako přílohy). Ta nakonec vycházela jako neprodejná příloha časopisu *Tuan Tin Tuc*.

○ Webové stránky spolků

– www.hnvn.cz - Svaz Vietnamců v ČR

- www.acvn.cz - Asociace českých občanů vietnamského původu
- www.vanlang.eu - Občanské sdružení Van Lang
- www.hdn.cz - Svaz vietnamských podnikatelů v ČR
- phattuvn.cz – Spolek vietnamských příznivců buddhismu v ČR
- hhpot.eu/ - Svaz podnikatelů v potravinářství v ČR

○ Webové zpravodajské portály

- www.vietinfo.eu
- www.secviet.cz
- www.tuantinmoi.info
- www.eicvn.eu
- www.congdong.cz
- vn24.eu
- www.nguoivietxaque.info

○ Skupiny na sociálních sítích

Skupiny na sociálních sítích jsou tematicky orientované a poskytují svým členům více možností komunikace a kontaktů (nejen virtuálních, některé skupiny čas od času organizují tzv. offline setkání). Některá občanská sdružení (např. *Van Lang*, *Mai Am Viet Sec*) také otevřela vlastní skupiny na sociálních sítích. Skupina kolem zástupce v Radě také provozuje vlastní FB profil pro zveřejnění informací a propagaci vzdělávacích a kulturních událostí týkajících se vietnamské komunity.¹⁴²

Zde je seznam větších a známějších skupin na facebooku:

- Hiep hoi Potraviny tai CZ (Svaz podnikatelů v potravinářství v ČR) - uzavřená skupina s více než 14 000 členy¹⁴³
- Přiznání Vietnamců - komunitní skupina zejména Vietnamců mladší generace s více než 15 000 fanoušky¹⁴⁴
- Thanh niên, sinh viên Việt Nam tại CH Séc - otevřená skupina pro vietnamské studenty a mládež v ČR s více než 1 000 členy¹⁴⁵
- Người tìm việc/Việc tìm người tại Séc - veřejná skupina pro zprostředkování pracovních příležitostí s více než 2 500 členy¹⁴⁶
- Muabanraovat cz - otevřená skupina pro bezplatnou inzerci pro Vietnamce v ČR s více než 2 000 členy¹⁴⁷

Vedle těchto skupin existuje řada menších zájmových skupin, někdy pouze s počtem členů resp. fanoušků v řádu stovek osob, avšak tyto osoby díky komunikaci ve skupině našly mezi sebou blízký vztah a často organizují osobní setkání.

○ Financování aktivit

Vietnamské spolky jsou většinou financovány členskými příspěvky a dary od jednotlivců i od právnických osob. Spolky nedostávají příspěvky od státu, od orgánů samosprávy, či ze země původu.

- *Svaz Vietnamců*: neuvedeno
- *Asociace českých občanů vietnamského původu*: neuvedeno.

¹⁴² <https://www.facebook.com/ahojvietnam>

¹⁴³ <https://www.facebook.com/groups/hiephoipotravinycz/?fref=ts>

¹⁴⁴ <https://www.facebook.com/PriznaniVietnamcu/?fref=ts>

¹⁴⁵ <https://www.facebook.com/groups/570961592932802/>

¹⁴⁶ <https://www.facebook.com/groups/nguoitimviecvietimnguoisec/?pnref=lhc>

¹⁴⁷ <https://www.facebook.com/groups/muabanraovatcz/>

- *Svaz vietnamských studentů a mládeže*: příspěvky, sponzorské dary
- *Van Lang*: příspěvky, finanční dary
- *Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.*: členské příspěvky, peněžité dárky od svých členů, dotace od kraje Vysočina a statutárního města Jihlava.

○ Organizace s aktivitami zaměřenými na vietnamskou komunitu

V tomto odstavci uvádíme stručný přehled spolků, které jsou spíš české, ale cíle jejich aktivit jsou namířeny na vietnamskou komunitu. *Jde o Klub Hanoi, Česko-vietnamskou společnost.*

○ *Klub Hanoi (KH) - South East Asia–liaison, z.s.*

V roce 2015 změnil *Klub Hanoi* název a přizpůsobil stanovy novému občanskému zákoníku. Nový název zní *South East Asia – liaison, z.s.* V daném roce pak realizoval *SEA-liaison* 2 projekty - tematicky podporující rozšíření sítě česko-vietnamských interkulturních asistentů v Jihomoravském kraji a v oblasti profesionalizace samotného česko-vietnamského odborného týmu *SEA-liaison, z.s.* Projekty financoval *Evropský sociální fond* v rámci OP LZZ a OPFA. V rámci projektů vznikla celá řada užitečných integračních videí, která nadále vznikají ve spolupráci se *Sangu.eu*.

Kromě výše uvedených projektů poskytuje *SEA-liason* pravidelně osobní, telefonické a emailové konzultace všem zájemcům na téma Vietnam, vietnamská kultura či vietnamská komunita v ČR. Naopak pro vietnamskou menšinu organizuje kursy češtiny a poskytuje poradenství v oblasti života v ČR. Dále nabízí překlady a tlumočení, mediaci a facilitaci, pořádá tlumočnické semináře. Aktivně se účastnil populárních etnofestivalů *Barevná devítka, Zažij Vietnam na Jiřáku* nebo *Gurmet festivalu Vůně Asie* před OC Arkády v Praze 4. Pravidelně každou 3. středu v měsíci pořádal *Večery vietnamského filmu* v KC Zahrada v Praze 11. Spolupracoval na vzniku velké přílohy Lidových novin k 65. výročí navázání diplomatických vztahů ČR a Vietnamu. Stal se spoluzakladatelem česko-vietnamského mateřského centra. Ve spolupráci s MČ Libuš a MC *Kuřátko* se podílel na organizaci několika kulturních akcí pro rodiče s dětmi – např. *Jablkobraní* na Kamýku, lampionový průvod, společný výlet na farmu Blaník v rámci *Halloweenu* aj. V rámci *Divadla utlačovaných* rovněž připravil divadelní představení *Konzervy*, postavené na základě reálných zážitků herců, jehož hlavním tématem je generační konflikt uvnitř vietnamské rodiny žijící v ČR.¹⁴⁸

○ Česko-vietnamská společnost (ČVS)

Spolupracuje se *Svazem Vietnamců v ČR*, ale také se *Svazem vietnamských pracovníků v potravinářství v ČR* a se *Svazem vietnamské mládeže a studentů v ČR*.

Nedostává žádné příspěvky ze státních orgánů ČR, ani velvyslanectví Vietnamu v ČR.

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA¹⁴⁹

Federace židovských obcí v ČR (FŽO) zůstává i nadále představitelkou židovské komunity, jejíž členové se ve své drtivé většině nepovažují za příslušníky národnostní menšiny. Z tohoto důvodu se také FŽO nepřihlásila ke statutu zástupce národnostní menšiny. Problematika, kterou se Rada zabývá, je však blízká i nám, a proto nám zcela vyhovuje dlouhodobé řešení ve formě statutu hosta Rady.

Federace je registrována Ministerstvem kultury ve smyslu zákona č. 3/ 2002 Sb. o církvích a náboženských společnostech. Jejími přidruženými členy jsou některá občanská sdružení.

¹⁴⁸ Přehled většiny aktivit a další články s vietnamskou tematikou jsou dostupné na www.klubhanoi.cz (nový web www.sea-l.cz je prozatím ve výrobě) nebo na facebooku KH / SEA-L.

¹⁴⁹ Text zpracoval Tomáš Kraus, stálý host v Radě.

Některé *Židovské obce* spolupracují dlouhodobě s orgány státní správy a samosprávy, např. ŽO Brno nebo ŽO Teplice, jejíž zástupce je členem Výboru Ústeckého kraje.¹⁵⁰

- UVEĎTE STRUČNÝ PŘEHLED AKTIVIT ORGANIZACÍ.

BĚLORUSKÁ MENŠINA

Vzájemně slavili lidové svátky, pořádávali kulturní akce (přednášky, ukázky filmů), provozovali běloruskou knihovnu a víkendovou školu pro děti a mládež běloruské menšiny do 16 let. Vyučuje běloruštinu, dějiny Běloruska, a běloruské lidové umění. Provozovali webové stránky.¹⁵¹

BULHARSKÁ MENŠINA

Většina bulharských spolků v ČR i v roce 2015 ctílo a oslavovalo tyto státní a lidové svátky: *Babinden* v lednu, *Trifon Zarezan* v únoru, bulharský svátek příchodu jara *Baba Marta* v březnu, státní svátek *Osvobození Bulharska 3.března*, *Mezinárodní den žen* v březnu, *Pravoslavné Velikonoce*, lidový svátek *Gergjovden* v květnu, *Svátek bulharského písemnictví a kultury a slovanských věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje* v květnu, Státní svátek *Dne nezávislosti Bulharska* v září, *Nikulden (sv. Mikuláš)* v prosinci, *Koleda (Vánoce)* v prosinci, aj.

Již 3. rok spolek *Zaedno* organizuje celostátní dětskou kreativní soutěž *Vícejazyčnost je bohatství* na podporu čtení a psaní v menšinových jazycích. Soutěž byla vyhlášena časopisem *Kamarádi* a je určena dětem, které pocházejí z vícejazyčných rodin, národnostních menšin, mají zahraniční kořeny nebo se učí a komunikují vedle češtiny také v dalším jazyce. Je založena na čtení či předčítání literárních děl pro děti a následném vytváření kreseb, ilustrací, komiksů nebo dokonce vlastní knížky na námět literárního díla. Hlavními cenami v soutěži byly školní výlety a exkurze pro celé třídy, které zajistil spolek ve spolupráci s partnery. Vyhlášení výsledků a slavnostní předání cen proběhlo 18. listopadu 2015 v DNM v Praze. Loňského ročníku se zúčastnilo kolem 900 dětí z 54 škol a dalších institucí z celé ČR i dalších evropských zemí. Z reprodukcí nejlepších dětských prací ze soutěže *Vícejazyčnost je bohatství* vytváří spolek *Zaedno* putovní výstavy, které posílá a vystavuje na různých místech po republice v průběhu následujícího roku či let. Školám a dalším organizacím se pak nabízí možnost výstavu zapůjčit, osobně zahájit a případně zorganizovat tematický program pro děti. Výstavy již navštívily mnoho míst v Praze i v regionech – školy, knihovny, centra volného času, kulturní domy, atd. Obvykle výstavy trvají 2-3 týdny. Výstavy využívá spolek i při některých akcích, které jsou spojeny s prezentací projektu.

Je zde výčet míst a akcí, při kterých byly výstavy v roce 2015 využity: Městská knihovna v Praze - *Noc s Andersenem* (duben), veletrh *Svět knihy* Praha (květen), ZŠ Jiřího z Poděbrad Praha (květen), Knihovna Čelákovice – *Muzejní noc* (červenec-srpen), Bulharská ZŠ v Praze (září-říjen), DNM Praha – vyhlášení výsledků soutěže (listopad), *Den etnických a národnostních menšin* - budova úřadu MČ Praha 5 (prosinec).

Spolek *Zaedno* od svého vzniku až do současnosti organizuje kulturní, informační a vzdělávací akce s bulharskou a balkánskou tematikou, na kterých ukazuje rozmanitost a bohatství národních kultur, tradicí a folkloru. I v roce 2015 tvořily tyto aktivity velkou část činnosti: *Multi-kulti vaření – Bulharsko*, *Trifonovský taneční seminář*, *Trifon Zarezan XIII. ročník (svátek vína)*, *Multi-kulti vaření – Vietnam*. I letos spolek podpořil pohádkovou *Noc s Andersenem*. Program byl nadmíru bohatý. Tisíce dětí přespávaly v knihovnách a školách a četly, četly, četly ... Mnohé knihovny a školy na počest narození dánského pohádkáře sázely pohádkové stromy - *Fabularius Andersen*, které obohatily virtuální pohádkový les. Časopis *Kamarádi* je partnerem této akce a v rámci partnerství s *Městskou knihovnou v Praze* byl

¹⁵⁰ www.fzo.cz

¹⁵¹ <http://pahonia.cz>

představen a rozdán dětem i letos a to v Ústřední knihovně. V polovině května 2015 uspořádal spolek unikátní seminář zaměřený na lidovou hudbu a zpěv. Seminář vedla známá etnomuzikoložka z *Bulharské akademie věd*. Součástí semináře bylo i praktické používání nově vydaného česko-bulharského zpěvníku bulharských humorných písní (příloha časopisu *Kamarádi*). Publikaci vydal spolek *Zaedno*. Pro účastníky, kteří bulharsky neumí, byly připraveny texty písní v latině, o simultánní překlad semináře se postarala členka tanečního souboru *Balgari*. I v roce 2015 se spolek *Zaedno* a časopis *Kamarádi* zapojil do mezinárodního knižního veletrhu a to hlavně díky partnerství s kampaní Světa knihy na podporu dětského čtenářství – *Rosteme s knihou*. Proběhl křest přílohy časopisu *Kamarádi* – prvního bulharsko-českého dětského zpěvníku. Je to barevná a veselá sbírka, která obsahuje původní písně přeložené do češtiny, notované a s popisem lidových tanců, folklorních oblastí a lidových nástrojů Bulharska. 19. září 2015 se spolek *Zaedno* zúčastnil akce *Zažít Michli jinak*, kterou v rámci každoroční celopražské akce *Zažít město jinak* letos poprvé na Praze 4 organizoval i DNM. Program mířil na celou rodinu, kulturní a gastronomická nabídka potěšila dospělé i děti. Součástí akce byl i mezinárodní knižní jarmark. Do programu se spolek zapojil jednak ukázkami národní gastronomie, ale také do kulturního programu. Spolek *Zaedno* v rámci projektu *Kamarádi*, ve spolupráci s *META* o. p. s. - společností pro příležitosti mladých migrantů uspořádal kreativní setkání pro děti pocházející z cizojazyčných rodin. Děti si předem připravily krátké povídky nebo psaný text v jejich druhém jazyce (vedle češtiny) na téma *Jaký budu já a můj svět, až budu velký*. Mělo například obsahovat odpovědi na otázky *Co bude moje profese?*, *Kdo je mým vzorem, podle kterého chci být v dospělosti?*, *Jak bude vypadat můj dům?*, *Kdo budou mí kamarádi?*, *Co udělám, aby byl svět lepší, aby byla příroda a zvířata na naší planetě zachována a aby lidé byli šťastnější?* Děti si k povídání přinesly také obrázky, které jejich povídky ilustrovaly. Spolek *Zaedno* organizuje kurzy a semináře Bulharských lidových tanců od roku 2003. Od roku 2007 probíhaly pravidelně v *Bulharském kulturním institutu*. V roce 2015 se kursy konaly v prostorách DNM v Praze. Probíhaly kursy pro začátečníky i pokročilé. Na tato setkání jsou zváni jak Bulhaři žijící v Praze, tak i veřejnost. Na kurzech se nejen tančí, ale i se vyměňují informace o folklóru a o udržování národních tradic.

Spolek *Bulharská pravoslavná obec* v roce 2015 se tradičně věnoval práci s mladými rodinami s malými dětmi a se sociálně slabšími jedinci. Proběhly oslavy křesťanských svátků (Velikonoce, Dušičky aj.). Spolek se zúčastnil *Trasy královského průvodu a Noci kostelů*.

Tak jako každý rok i v roce 2015 organizoval spolek *BKOK Praha* kulturní akce týkající se státních a lidových svátků a významných dat, přednášky, koncerty, literární večery a divadelní představení, apod. Pravidelně se konaly zkoušky komorního pěveckého sboru *Hlasy Bulharska*. Konaly se projekce z cyklu *Filmové večery*. Zajímavá kulturní akce v rámci *Mezinárodního dne knih* byla beseda s autorem knihy *Start 55* Jaroslavem Vorlíčkem.

I spolek *BKOK Praha* se v roce účastnil hudebními vystoupeními akcí *Zažít Michli jinak*. Byly věnovány dětské knihy dětskému odd. Thomayerovy nemocnice. Organizuje divadelní představení *Státního divadla* (Staré Zagory - Bulharsko) a hudebně literární večery s bulharskými autory.

Kulturní a osvětová činnost BKOS Brno probíhala dle schváleného programu na rok 2015. Velkou událostí byla oslava státního svátku Bulharska dne 3. března. Mezi hlavními společensko - kulturními událostmi spolku je krajské setkání v Mikulčicích, kterého je tradičně hlavním organizátorem. Spolek se účastní v září Babylonfestu, přispívá referátem na konferenci Menšiny na Moravě.

Spolek *BKOK Ostrava* uspořádal koncert bulharského jazz-pianisty.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Rekonstrukce *Chorvatského domu* v Jevišovce (celoroční projekt), Dokumentace osudů a jazyka chorvatské národnostní menšiny (celoroční projekt), *Rozšíření slovníku moravské chorvatštiny* (celoroční projekt), 6. září - 24. *Chorvatský kulturní den* v Jevišovce, *Vydání*

hudebního CD O 106 – Písně moravských Chorvatů, Slovník moravské chorvatštiny, Účast na projektu Matice Hrvatske O nejlepší Hrvaticu v hrvatskoj narodnoj nošnji, Účast na projektu Po stazam naših starih gradišćanských Chorvatů, Presentace moravských Chorvatů v rámci festivalu Národy Podjíz v Mikulově, Provádění zájemců (skupiny, individuální návštěvníci) o historii moravských Chorvatů po Jevišovce, Participace na dalších projektech organizací gradišćanských Chorvatů (Rakousko, Slovensko, Maďarsko) a organizací z Chorvatska.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Svaz Maďarů

Nejvýznamnějším projektem jsou každoročně pořádané Dny maďarské kultury – prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí, konané v několika městech v ČR (Praha, Brno, Ostrava, Teplice a Lovosice). Cílem je prohloubení identity maďarské menšiny, udržování kulturních tradic, prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí. Pokračovala realizace projektu Kulturní, informační a dokumentační činnost maďarské menšiny v ČR, zaměřená na zachování jazykové a národnostní kultury, poznání a rozvíjení vzájemných česko-maďarských kulturních vztahů, uspokojení svých specifických kulturních potřeb a též přiblížení kulturních hodnot maďarského národa českým spoluobčanům. Významným momentem života našeho spolku je již tradiční třídní vzdělávací tábor. V česko-maďarských vztazích je významnou akcí tradiční pražský maďarský ples. Avšak obdobné akce jsou uspořádány i ostatními OJ.

Stává se již tradicí aktivní účast pražské organizace na *Muzejní noci* v DNM.

Mimořádně dobře se daří práce s dětmi předškolního i školního věku, zaměřená hlavně na osvojení, zdokonalení maďarského jazyka, kterou zajišťuje spolek Iglice.

Na různých akcích celorepublikově účinkují folklorní skupiny *NYITNIKÉK* a *KŐRIS*, pěvecký sbor *CSALOGÁNYOK* z Ostravy a *MILLE DOMI* z Prahy.

Nadále patří mezi velice významné činnosti Svazu Maďarů ediční činnost - vydávání časopisu *Prágai Tükör* (Pražské zrcadlo).

NĚMECKÁ MENŠINA

Aktivita *Shromáždění* a jednotlivých svazů, jež zastřešuje, jsou velmi různorodé. Jedná se o pravidelné projekty, organizované každoročně, a dále o akce, které reagují na aktuální podněty, související s cíli SN a jednotlivých regionálních svazů. Větší projekty, které se v roce 2015 uskutečnily, jsou např. mládežnické prázdninové tábory, vzdělávací semináře v regionech, *Velký kulturní festival německé menšiny v Praze*, Pravidelné vánoční, velikonoční slavnosti v jednotlivých regionech, *Česko-německé dny* v Moravské Třebové, Hlučíně a v dalších městech, *Festival duchovní hudby* v Šumperku atd.

Spolek Němců se nachází v období generační výměny, transformace a hledání cest k lepšímu fungování, aktivitě, finančnímu a personálnímu pokrytí. Asimilace německé menšiny a současně zájem české většiny o spolupráci a o poznání historických kořenů regionů vedl dne 1. ledna 2015 ke změně názvu organizace z původního *Kulturního sdružení občanů ČR německé národnosti* na *Spolek Němců*. Německý tradiční název spolku (Kulturverband) zůstal zachován. Průběžně dochází ke změnám ve statutárních pozicích.

Příklady aktivit místních skupin Spolku Němců v roce 2015 (podle periodika Infoblatt, vydávaného Spolkem Němců, a dalších médií):

Místní skupina v Praze se shromažďuje v DNM. Její specialitou je pořádání výstav. V roce 2015 uspořádala výstavu fotografií – berlínských dokumentaristů Ivana Sterna a Dr. Lutze Flötha. 13. června zorganizovala *Muzejní noc* v DNM, spojenou s hudbou, tancem a gastronomií. V červenci se vydala na poznávací zájezd do Chomutova, spojený s návštěvou tamního Spolku Němců. Delegace pražské skupiny spolu se zástupci Shromáždění Němců

navštívila slavnost k prodloužení Cesty česko-německého porozumění, spojenou s odhalením dalšího pamětního kamene (věnovala členka spolku Dr. Tatjana Matoušková) v Opavě - Guntramovicích (Gundersdorf). *Spolek Němců* ve spolupráci s pražskou *Sudetoněmeckou kanceláří* a rakouským velvyslanectvím uspořádal výstavu *Umění jako ideál*, z díla moravského malíře německé národnosti Aloise Berana-Pollyho.

Dům česko-německého porozumění v Jablonci – Rýnovicích prochází rekonstrukcí. Uspořádal v DNM výstavu *Osudy Němců z Jizerských hor po roce 1945*. V Rýnovicích funguje kavárna a klubová místnost, pořádají výstavy, jazykové kursy, mají dětskou skupinu, přijíždějí němečtí rodáci, jsou otevření *Spolku Němců* i *Shromáždění Němců*, procházejí generační obměnou.

Také v Hejnicích u Liberce se buduje setkávací centrum. Budoucí status obou center je zatím nejasný, je snaha o otevřenost všem.

Spolek Němců v Ústí nad Labem zorganizoval zájezdy do okolí Postoloprty do zámku Krásný Dvůr a uspořádal pouť do Schwadenu. Dne 17. dubna připomněl veřejnosti 70. výročí bombardování Ústí. Dne 31. července připomněl pietním aktem za účasti primátora, špičkových zástupců krajanského sdružení v Německu a zástupců církve 70. výročí masakru 31. července 1945 na mostě v Ústí nad Labem. Členové spolku uspořádali oslavy ke Dni matek a k Vánocům. Pravidelně se setkávají v ústeckém muzeu a v tamním Collegium Bohemicum.

Místní skupina v Chomutově prošla v letech 2014 - 2015 generační obměnou. Udržela si rytmus pravidelných měsíčních setkání, uspořádala mikulášskou zábavu, lednový ples, únorový masopust, vítání jara, ale i pietní připomínku tragické události z března 1919 na hřbitově v Kadani a pouť do Grünau. Zapojila se do projektu *Evropané. Teprve potom Češi a Němci* za účasti hostů z Německa, Rakouska, výboru pro národnostní menšiny a muzea v Chomutově. Uspořádala besedu s p. Brodem, který přežil Osvětim, a literární čtení s německým spisovatelem.

Spolek Němců ve Šluknově pořádá výlety po česko-německém pomezí s využitím veřejné železniční dopravy. Navštívil Míšeň, Bad Schandau, Pirnu, Sebnitz, hrady a kostely, zorganizoval pěší vycházky, např. k prameni Sprévy. Věnuje se obnově dřevěných a kamenných křížů na šluknovském hřbitově. V roce 2015 se podílel pracovně a finančně na rekonstrukci sloupu mučedníků v zaniklé vsi Fukov (Fugau) u Šluknova, který byl slavnostně odhalen a vysvěcen.

Spolek Němců ve Vratislavicích nad Nisou se setkával týdně, k tomu pořádal masopustní slavnost, Velikonoce, mikulášskou zábavu, Vánoce, s přizvanými hudebníky.

Spolek Němců ve Skalně má i členství ve Svazu Němců (Bund der Deutschen), který je součástí *Shromáždění Němců*. Vedle pravidelných setkání pořádal slavnost ke Dni matek, vánoční oslavu, výroční schůzi, navštívil muzeum Egerlandu v bavorském Marktredwitz, pozval na koncert skupinu Egerländer Musikanten.

Spolek Němců v Kraslicích vykázal za rok 2015 rekordních 31 vlastních akcí. Specialitou jsou poznávací zájezdy (Plzeň, Bamberg, Praha), kulturní zájezdy (Karlovy Vary, Zwickau, Augsburg, Neutraubling, Schneeberg), tradiční velkorysá Podzimní slavnost a Den matek, prolínání akcí s českým publikem (vycházky, hudební folklór, přednášky) a spolupráce s médii (Český rozhlas, Česká televize, regionální TV, český a německý tisk).

Tradice pravidelných měsíčních klubových setkání k pevnému datu (např. Praha, Nový Bor, Chomutov, Ústí n. L., Šluknov) je pro členy *Spolku Němců* důležitou a oblíbenou událostí, příležitostí ke sdělování vzpomínek, reflektování dojmů, projevení se drobnými dílky, k prostému „vypovídání se“, ale i ke zvaní významných hostů. Přehled činnosti místních skupin je jistě neúplný, ale dobře ilustruje pestrost aktivit spolku:

<i>datum</i>	<i>akce</i>	<i>pořadatel</i>
1. ledna	Zájezd na Novoroční koncert do divadla v Karlových Varech	Kulturverband Kraslice
15. února	Zájezd na „Holiday on Ice“ do Stadthalle Zwickau	Kulturverband Kraslice
7. dubna	Výroční členská schůze v DK Kraslice, vystoupení Heimatchoru	Kulturverband Kraslice
17. dubna	Vyznamenání členky Věry Smržové cenou Křesadlo, Ostrov - zámek	Město Ostrov
24. dubna	Oslava Dne matek v DKK Kraslice. Televizní natáčení filmu o německé menšině na Kraslicku, režisér Jakub Skalický. Účinkující z různých míst v Čechách a v Německu. Hosté z německého velvyslanectví, zástupci kraje, starostové Kraslic, Klingenthalu, Rotavy. Vystoupení Heimatchoru	Kulturverband Kraslice
26. dubna	Zájezd do Plzně na akci „Blumen für Pilsen“, společná akce s Ortsgruppe SL Pegnitz a Bayreuth (vedoucí paní Margaretha Michel), čestným hostem byl Bernd Posselt	Kulturverband Kraslice a Ortsgruppe SL Pegnitz a Bayreuth
2. května	Vycházka na Krudum spolu s žáky českého jazyka z Volksuniversität Aue (vedoucí Marie Franke a Petr Rojík)	Kulturverband Kraslice a spolek „Potok“ z Aue
22.-24. května	Účast na Sudetendeutsches Treffen v Augsburgu, prezentace spolku	Sudetendeutsche Landsmannschaft
19. června	Přednáška Josefa Grimma z Augsburgu o Indii a léčebné metodě ayurveda v ZUŠ Kraslice	Kulturverband Kraslice
21. června	Mokřiny u Aše: koncert Heimatchoru a Věry Smržové v evangelickém kostele	Evangelická farnost Aš
5. července	Zájezd do Neutraublingu na městskou slavnost (partnerské město farnosti Kraslice), setkání se starostou města Neutraubling	Kulturverband Kraslice a Stadt Neutraubling
22. července	Zájezd na tradiční hornickou slavnost „Bergstreitag“ ve Schneebergu, setkání s členy Erzgebirgsverein Schneeberg (vedoucí Michael Broeder) a žáky ČJ z Volksuniversität Aue (vedoucí Marie Franke)	Kulturverband Kraslice a Stadt Schneeberg
13. srpna	Poznávací zájezd do Bambergu	Kulturverband Kraslice
19. srpna	Účast na setkání s velvyslancem a dalšími osobnostmi na německém velvyslanectví v Praze. Prezentace projektu (Dr. Petr Rojík)	Pracovníci velvyslanectví SRN, Spolek Němců, SN
22. srpna	Účast na pouti v Přebuzi - putování po rašeliníšti s P. Rojíkem, bohoslužba, hudební pásmo s P. Rojíkem a F. Severou.	Římskokatolická farnost Kraslice a Kulturverband Kraslice
12. září	Účast na Dnu národnostních menšin Karlovarského kraje a Hornické pouti v Sokolově. Vystoupení Heimatchoru s Franzem Severou. Vycházka na Hartenberg u Sokolova v rámci Dne evropského kulturního dědictví (průvodce P. Rojík)	Karlovarský kraj 2x
26. září	Účast na slavnostním udílení cen města Rotavy. Ocenění „Srdce pro Rotavu“ získala Edeltraud Rojíková in memoriam a Dr. Petr Rojík	Město Rotava
3. října	Účast na „Großveranstaltung“ der Shromáždění Němců v Praze. Vystoupení Věry Smržové a Petra Rojíka. Prohlídka Obecního domu a Staroměstského náměstí	Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, zájezd: Kulturverband Kraslice
15. října	Účast na německo-českém setkání v klubu Seniorenverein Klingenthal, vystoupení Heimatchoru	Seniorenverein Klingenthal
18. října	Účast na oslavách 60. výročí vysvěcení kostela v Neutraublingu, předání darů	Římskokatolická farnost Neutraubling
22. října	výroční zasedání AEK v Marktdrewitz, delegace Spolku Němců, přednáška Petra Rojíka	Arbeitskreis der Eger-länder Kulturschaffende,
31. října	Zájezd na česko-německé setkání se sdružením Potok v Carlsfeldu (vedoucí Marie Franke)	Německo-české sdružení Potok, Kulturverb. Kraslice
3. listopadu	Účast na Slavnosti vína v klubu Seniorenverein Klingenthal, vystoupení tří členek Heimatchoru	Seniorenverein Klingenthal
7.-13. listopadu	Výstava NNO Kraslic v ZUŠ Kraslice, práce spolku byla prezentována na velkém panelu	Město Kraslice, Spolek přátel města Kraslice
13. listopadu	Podzimní slavnost v Domě kultury v Kraslicích, pestrý program, účinkující z našich řad a z různých míst v Čechách a v Německu. Účast dvou představitelů kraje a tří starostů obcí, vystoupení Heimatchoru a dalších německých krušnohorských účinkujících	Kulturverband Kraslice
28. listopadu	Film režiséra Jakuba Skalického Krušnohořští Němci v cyklu Folklorika na ČT 2	Ve filmu účinkují naši členové a Heimatchor Kraslice
8. prosince	Zájezd na vánoční odpoledne Bund der Deutschen Cheb v Balthasar-Neumann Haus, česko-německém setkacím centru Účast členů chebské, karlovarské a nejdecké organizace Svazu Němců, přítomni zástupci Egerländer Gmoi z Marktdrewitzu (SRN) a Lince (Rakousko)	Bund der Deutschen (Svaz Němců) Cheb

11. prosince	Hudební folkloristická přednáška P. Rojka a přátel „Rozezvuč se Kraslicko“ v ZUŠ Kraslice, pro členy spolku i pro veřejnost	Kulturverband Kraslice
15. prosince	Zájezd do KV arény na čínský cirkus	Kulturverband Kraslice
leden - prosinec	Přednášky Dr. Rojka: Klingenthal 20.10., Sokolov 7.1. a 12.2., Schneeberg 25.3., Rudné 30.5., Černava 12.6., Loket 21.6., Svatava 24.6., Rotava 4.7., Přebuz 30.9. Opakovaně exkurze pro německé hosty po Sokolovsku. Vycházky pro členy Kulturverbandu a veřejnost: Přebuz-Rolava 10.5. (pieta 1945), Rotava 17.5., Oloví 6.6., Krásná Lípa 16.6. (pieta 1945), Šindelová 8.9.	Pořadatelé - spolky v ČR a Německu, města, obce, muzea a knihovny
červen-prosinec	rozhlasové vysílání ČRo Plzeň, cyklus Česko – země neznámá, celkem během roku 2015 odvysíláno 7 pokračování s P. Rojím.	Český rozhlas Plzeň
leden-prosinec	přípravy a aktivní účast na záznamech životních osudů pro projekt Paměť národa, lokality Kraslice, Rotava, Šindelová, Stříbrná (celkem 16 osob) a příprava publikace	Post Bellum o.p.s. (Renata Malá, Praha), Město Rotava
2015	Opakované vítězství Tomáše Kůtky, studenta gymnázia Cheb a syna členky Spolku Němců v Kraslicích Mgr. K.Kůtkové, v jazykové soutěži pořádané Goethe-Institutem v Praze	vítěz je synem členky Spolku Němců Mgr. Kristy Kůtkové (Cheb)

POLSKÁ MENŠINA

PZKO realizoval v roce 2015 stovky kulturních a společenských akcí. Nejvýznamnější kulturní akcí polské menšiny v ČR a PZKO v roce 2015 byl *Festival PZKO 2015*, který se tentokrát konal v Karviné. Festival se koná každé čtyři roky a je přehlídkou kulturní a osvětové činnosti dobrovolníků z řad členů PZKO. Mezi nejvýznamnější akce patří rovněž jablunkovské Mezinárodní folklorní setkání *Gorolski Święto*, karvinský *Dolański Gróm Rock Fest*, *Fedrowani z folkloru*, *Bal Gorolski* v Mostech u Jablunkova, *Máj nad Olzou* v Karviné, v Horní Suché, mládežnický *Bystřický Zlot* a *SAJ-fest*, *Den tradic a regionálního kroje*, soutěže pro děti a mládež, přednáškové aktivity v rámci *Mezigenerační regionální univerzity*, mezinárodní konference, vydavatelská činnost (měsíčník *Zwrot*, sborník přednášek *Mezigenerační regionální univerzity*, *Kalendarz Śląski* a další), realizace projektu z evropských fondů: Kulturní iniciativa pro vzdělávání a výzkum *Společně pro pohraničí*, realizace projektů v rámci přeshraniční česko-polské spolupráce a desítky dalších. Společně s *Wyższą Szkołą Biznesu w Cieszylinie* vytvořili *think-tank* jehož výsledkem je publikace *Perspektivy rozvoje sektoru kultury v Euroregionu Těšínské Slezsko. Vybrané otázky*.

ROMSKÁ MENŠINA

IQ Roma servis - cílovou skupinou přímé práce jsou primárně sociálním vyloučením ohrožení Romové a Romky, jež se nacházejí v nepříznivé životní situaci, kterou oni sami chtějí aktivně řešit a měnit - jejich poptávka spadá do naší kompetence. Služby přímé práce primárně realizuje v rámci Jihomoravského kraje. Koncepční práci, vzdělávání a vybrané kampaně realizuje na národní i evropské úrovni. Projekty realizované v roce 2015: *Poskytování terénních programů sociálně znevýhodněným osobám ze sociálně vyloučených romských komunit ve městě Brně a dalších obcích Jihomoravského kraje*, *Centrum motivace a stimulace* - projekt zaměřený na provoz nízkoprahového zařízení pro děti a mládež, *Centrum poradenství a zaměstnanosti*, *Koordinovaná spolupráce na podporu rodiny*, *Jdeme na to chytře*, *Týden romské hrdosti*, *Poskytování terénních programů sociálně znevýhodněným osobám ze sociálně vyloučených romských komunit ve městě Brně a dalších obcích Jihomoravského kraje*, *Centrum pro rodiče s dětmi*, *Gendalos – krok k úspěšnému studiu*, *Společně pro budoucnost*, *Bezpečné hřiště*, *Na plácek!*, *Brno slaví Mezinárodní den Romů 2015*, *Centrum pro rodiče s dětmi*, *Nemáš moc, ale máš tu moc!*, *Právo na rodinu*, *Pojďme spolu ven*.

DROM, romské středisko - poskytovatel sociální služby - terénní programy a nízkoprahové zařízení pro děti a mládež. Projekty: sociální služby *Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež*. *DROM*, sociální služby Terénní programy: *Terénní sociální práce*, *Sociální služba Zdravotně sociální pomoc*, *Pomoc obětem trestných činů v sociálně vyloučených lokalitách*, *Točíme se*

v *barvách* - volnočasové aktivity, *Hvězdička září pro všechny* - posílení sousedských vztahů a podpora komunikace a konstruktivní setkávání Romů a ostatních.

Společenství Romů na Moravě - Romano jekhetaniben pre Morava. Projekty: média a audiovizí - jazyky národnostních menšin - *Romano hangos* - 17. ročník, *Django Fest XIV*. ročník, *Romani Gil'i Olomouc* 8. ročník, volnočasové aktivity Olomouc a Pěčín, Komunitní centrum SRNM Rýmařov, *Mezinárodní den Romů*, *Romani Gili*, Výchovné a vzdělávací aktivity SRNM Hodonín *Dobrá matka-Lačhi daj* - vzdělávací pobytovky pro matky s předškolními dětmi.

MUZEUM ROMSKÉ KULTURY, státní příspěvková organizace. Bylo založeno v roce 1991 z iniciativy romských intelektuálů jako nevládní nezisková organizace, od roku 2005 je státní příspěvkovou organizací Ministerstva kultury, kde spadá pod Odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií. V evropském kontextu jde o unikátní instituci, která globálně dokumentuje kulturu Romů a Sintů, respektive mnoha různých romských subetnických skupin a komunit. Sběrka muzea je zapsána v Centrální evidenci sbírek, obsahuje kolem 25.000 sbírkových předmětů, je členěna do 4 podsbírek a v rámci nich do 13 sbírkových fondů. Část originálních historických předmětů je prezentována ve stálé expozici s názvem *Příběh Romů / Le Romengero drom*. Vedle stálé expozice nabízí muzeum veřejnosti vždy 1-2 krátkodobé výstavy a řadu dalších veřejných akcí – každoroční Muzejní noc, přednášky a besedy, filmové čtvrtky, módní přehlídky, hudební a pamětnické večery, aj. Badatelské veřejnosti slouží také odborná knihovna se studovnou. Muzeum má nadstandardně rozvinutou vzdělávací činnost. Pro školní děti a mládež připravují muzejní pedagogové animační programy k výstavám. Ale muzeum denně navštěvují také děti z přilehlé sociálně vyloučené lokality, které se zde pod vedením lektorů a mentorů doučují a připravují na školní výuku (cca 60 dětí).

Projekty 2015: *Společně za vzděláním*, Konference (NE)DISKRIMINACE ROMSKÉHO ETNIKA V ČESKÉ REPUBLICE, Mezinárodní konference *Spolu s Rómami dosiahneme viac – Jekhetane le Romenca buter keraha - Together with Roma, we will achieve more*. Setkání podpůrných vrstevnických skupin *Jarmark Neziskových organizací na Fakultě sociálních studií v Brně*. Dětský muzejní klub (leden – prosinec 2015) - projekt *Dětský muzejní klub* byl určen dětem, které pravidelně navštěvují individuální doučování v Muzeu, Letní tábor pro děti z *Dětského muzejního klubu*, *Vyprávěj, maluj, hraj...* *Příběh Romů* stálá expozice Muzea romské kultury byla představena pedagogické veřejnosti.

Sdružení Romů a národnostních menšin v Hodoníně - Skupina romských obyvatel Hodonína a blízkého okolí. Aktivita: Účast tanečního a pěveckého souboru na různých akcích, Soutěž *Miss Roma a Miss Roma ČR*, Projekt *Cesta k lepšímu zítřku*, Romský festival písní a tanců, Vzdělávací programy pro děti a mládež.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

○ SPPR

- Tradiční účast na mezinárodním knižním veletrhu *Svět knihy* na Výstavišti v Praze (květen).
- *Valná hromada Společnosti přátel Podkarpatské Rusi* (květen).
- Příprava a realizace programu za rusínskou menšinu na akci *Muzejní noc* v DNM (červen).

○ *Rusíni.cz – Rusínská iniciativa*

Podařilo se zahájit pravidelné pěvecké kroužky pro širší veřejnost, které mají za úkol seznámit veřejnost se základy rusínské lidové písně a folkloru. Zároveň pod spolkem *Rusíni.cz*, vznikla stabilní mužská pěvecká skupina *Kantar*, která se pravidelně schází a snaží se interpretovat autentické rusínské lidové písně ze všech tradičních rusínských regionů. Vznikla také nepravidelná ženská pěvecká platforma. Zorganizovali veřejné vystoupení známé lidové zpěvačky Marie Mačoškové. Seznámili veřejnost s tradiční rusínskou medicínou v přednášce známého rusínského léčitele Štefana Zakuťanského, zorganizovali taneční zábavu pro širší veřejnost či sbírku šatstva pro opuštěné děti na Podkarpatské Rusi a Ukrajině. Zároveň jako menšina byli součástí organizace části pražské *Muzejní noci* v DNM, kde prezentovali

rusínskou tradiční kulturu v co nejširším spektru. Povedlo se v rámci roku navázat vztahy se zahraničními organizacemi a prohloubit vzájemnou spolupráci. Jednalo se o slovenské spolky *Molody Rusyny*, *FS Chemlon z Humenného*, rusínským pěveckým triem *Rosa* z Prešova a dalšími rusínskými spolky hlavně na Slovensku a Polsku.

○ *Skejušan*

Souboř vystupuje nejen pro statutární město Chomutov, ale po celé České republice a je zván i do ciziny. V posledním období vystupoval např. na *Dni seniorů* v Mostě, 3 x v Praze, Sokolově, v Karlových Varech (Velikonoce), ve Slaném, Žatci, v Ústí nad Labem, Příbrami, Málkově. Opakovaně vystupoval na sympoziích v Lesné v Krušných horách. Účastní se i mezinárodních festivalů: představil se např. ve Strážnici, Rožnově pod Radhoštěm, Karlových Varech, v Mariánských lázních.

Zpracovaný rusínský folklor přináší krásu, radost a potěšení z probuzené, dříve zapomenuté kultury. Členové souboru jsou hrdí na nádherné vyšívání kroje, které si sami šijí a vyšívají podle fotografií rodičů. Několik krojů je původních ještě ze Skejuše.

Činnost souboru je dobrou motivací pro mládež, aby se zapojila do této velice náročné práce, což se postupně daří. Mladí se učí lásce k folkloru; jde o to, aby nezapomínali na své kořeny a snáze si uvědomili svoji identitu. Většinou se jedná o děti ze smíšených manželství, a tak je práce v této oblasti velice náročná. V roce 2015 se podařilo získat do souboru 3 děti, které projevíly zájem o práci v oblasti rusínského folkloru.

Výběr akcí roku 2015:

- 1. února: Vystoupení na Lunárním roku vietnamské menšiny žijící v Chomutově
- 20. února: Masopust v KASSU v Chomutově
- 1. března: Vystoupení na rusínském plese v Praze
- 8. března: Oslava MDŽ v restauraci Hradčany
- 19. března: Akce souboru - Josefská zábava
- 12. dubna: Soutěž v Teplé „Zpěvák“; získali jsme 1. a 2. místo v soutěži dětí
- 20. dubna: Svatá liturgie v kostele Svaté Barborky v Chomutově, svěcení Paschy
- 20. dubna: Velikonoce v Karlových Varech
- 1. května: Vystoupení na oslavě svátku práce v Městském parku v Chomutově
- 7. června: Vystoupení na 3. Západoslovanském Folklorním festivalu ve Slaném
- 14. června: Vystoupení k 300. výročí morového sloupu v Blíževedlech
- 21. června: Doprovod sv. liturgie, Svatá Hora v Příbrami
- 6. července: Vystoupení na oslavě svátků Cyrila a Metoděje ve Strupčicích
- 26. července: Vystoupení na Viktoriánských slavnostech – Lesná v Krušných horách
- 1.- 3. srpna: Vystoupení na XVI. MFF Rožnov pod Radhoštěm – Jánošíkův dukát
- 24. srpna: doprovod na Svaté liturgii na pouti v kostele v Ústí nad Labem
- 30. srpna: Vystoupení na Barevné planetě na Kamencovém jezeře v Chomutově
- 5. - 7. září: Vystoupení na MFF Karlovy Vary
- 13. září: Vystoupení na dnech národnostních menšin v Sokolově
- 27. září: Vystoupení na Svatováclavské pouti v Městském parku v Chomutově
- 8. října: Natáčení vlastního CD
- 15. listopadu: Vystoupení na Svatomartinské pouti Zelená – Málkov
- 6. prosince: Vystoupení na oslavě vánoc u Pošty a v divadle Karlovy Vary
- 7. prosince: Doprovod na svaté liturgii chrámového svátku svaté Barborky
- 14. prosince: Vystoupení na oslavě Chomutovské vánoce na náměstí 1. máje
- 27. prosince: Silvestr v kulturním domě KASS Chomutov.

○ *Sekce ruské menšiny Institutu slovanských strategických studií*

Podle vlastního vyjádření „organizovala v roce 2015 celou řadu akcí na podporu pravdivých informací o Ruské federaci. Svou činností Institut napravuje nezřídka deformovanou informaci rozšiřovanou českými médii o Ruské federaci. Pod vedením předsedkyně a zástupkyně ruské menšiny Institutu Radmily Zemanové proběhl také pod záštitou poslance Tomia Okamury a společně s organizací *Svět bez nacismu* stejnojmenný seminář, kde byla mimo jiné pravdivě osvětlena humanitární role Ruska během vraždění ukrajinskou armádou civilního obyvatelstva na Východě Ukrajiny. Akce se zúčastnila řada příslušníků ruské národnostní menšiny v České republice.“¹⁵²

○ *ARTEK*

Podle vlastního vyjádření „pořádal v roce 2015 cyklus seminářů *Praktické aspekty každodenního života v Česku* se zaměřením zejména na studenty a mládež“. Akce byly pořádané společně s právníky, a zdarma pro všechny zájemce. Členové spolku se zároveň podíleli na celé řadě dalších společenských akcí pořádaných spřízněnými organizacemi.

○ *Všekozácký Svaz Českých zemí a Slovenska (VSČZS)*

Pravidelné akce pro veřejnost:

- 2/2015 - III. Kozácký bál,
- 5/2015 - Vzpomínková akce na oběti represí 1945 (panychida a polžení květin u památní desky u chrámu Zesnutí Přesvaté Bohorodice na Olšanských hřbitovech)
- 5/2015 - Kulatý stůl *Osudy pravoslavných duchovních a jejich role v životě lidí v okupovaném Československu 1938-1945*
- 10/2015 - Mezinárodní festival *Pokrova na Vltavě*,
- 10/2015 - Slavnostní akce k založení Bratislavské kozácké stanice VSČZS v Bardějově a Becherově
- 11/2015 94. výročí založení *Všekozáckého Svazu Českých zemí a Slovenska*, svátek patrona sv. archanděla Michaela
- 12/2015 Atamanská jolka

Akce pro členy Svazu, jejich rodiny a přátele:

- 4/2015 Předvelikonoční „subotnik“ (brigáda) - Olšanské hřbitovy.
- 6/2015 *Řeka života* - připomínka Dne dárců krve (darování krve ve VFN Královské Vinohrady)
- 7/2015 *Den pravoslavných zamilovaných sv. Petra a Fevroni* - Den pravoslavné rodiny, jedná se o víkendovou akci v přírodě se sportovním a kulturním programem.
- Sportovní akce (cvičení se šaškou a nahajkou, bowling, šipky, fotbal) 6 akcí v roce 2015.

Pravidelné pracovní akce pro členy Svazu a členy Souboru:

- Pravidelná zasedání Atamanské Rady VSČZS - každých 14dní (25x v roce 2015).
- Pravidelné zkoušky Folklorního souboru VSČZS Kozáci Vltavy - 1x týdně kromě prázdnin (35x v roce 2015).
- *Účast VSČZS na pravoslavných akcích a liturgiích:*
- Svátek Křtu Krista, Svátek sv. Trojice, svátek Proměnění páně, svátek Zesnutí přesvaté Bohorodice, svátek archanděla Michaela

Účast VSČZS na akcích spolupřádaných s jinými organizátory:

- 2/2015 Maslenica

¹⁵² Tyto formulace jsou pro demokraticky smýšlející příslušníky ruské menšiny naprosto nepřijatelné a jsou vnímány jako placená propaganda cizí mocnosti.

- 5/2015 - „Cesty vítězství“ akce Klubu ruských motorkářů k 70. výročí Velikého vítězství (VSČZS - organizace průjezdu a pietního programu u památníků ve Vitějovicích, Praze a Chlumci)
- 5/2015 - Pietní akce k 70. výročí osvobození Evropy od fašismu u Památníku Rudarmějců, Československých vojáků a Československých letců na Olšanských hřbitovech)
- Vystoupení Souboru VSČZS „Kozáci Vltavy“ na 12 akcích a festivalech v ČR.

Účast VSČZS na akcích pořádaných jinými organizátory:

- 6/2015 - Vzpomínkové akce na tragédii v Lienz, Rakousko
- 8/2015 - Den VDV akce VHK Kentaur
- 8/2015 - Vzpomínková akce 202. výročí bitvy u Chlumce (1813)
- 10/2015 - Den vzniku ČSR 1918
- 12/2015 - Vzpomínkové akce 210. výročí bitvy u Austerlitz (1805)

○ *Ковчез – Archa*

Vydána 5. ruská učebnice «Классные друзья 2» pro české školáky; s využitím finančních prostředků vlády Petrohradu.

15 žáků + učitel gymnázia T.G. Masaryka v Litvínově navštívili Petrohrad.

Dva lektori hudební výchovy Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem se zúčastnili vzdělávacího programu «Музыкальный Петербург» (*Hudební Petrohrad*).

Uspořádána malá slavnost v Ústeckém kraji *Petrohradská setkání*.

Účast na festivalu lidového umění národnostních menšin Ústeckého kraje *Barevná planeta*.

○ Ruská tradice:

- Vydávání časopisu *Russkoje slovo* s podporou Ministerstva kultury (odbor média).
- Vydávání dětské přílohy časopisu *Russkoje slovo* pod názvem *Slovo našim děťm* s podporou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.
- Celoroční činnost dětského divadelního souboru *Krásný sarafán*: nastudování a uvedení premiéry podle povídky G. Cyferova *Tajemství cvrčka za kamny*.
- Společně se *Vzdělávacím centrem DNM* byla realizována série přednášek/diskusních večerů na téma: *Rusko a jeho kulturní, historické a geopolitické místo v současném světě*. Přednášející: A. Morozov, J. Fedorov, S. Magid, prof. A. Zubov a jiní.
- Spoluúčast na pořádání festivalu *KULTURUS*: Beseda s ruským politologem Georgijem Satarovem, Městská knihovna v Praze (16. října 2015), setkání s autory projektu *KROKODÝL*, Národní knihovna v Praze (dne 26. října 2015), beseda na téma *RUSKO JAKO PROBLÉMOVÝ STÁT*, Filosofická fakulta UK (14. října 2015).
- Výstava ruských výtvarných umělců *Rusko-ukrajinský ART ČLUN*, Filosofická loď na Vltavě, DNM, 10. - 23. listopadu 2015.
- Konference *Pražské kořeny V. Nabokova* se uskutečnila v prostorách Národní knihovny dne 26. listopadu 2015. Této konferenci se zúčastnili pražský potomek V. Nabokova a ředitelka muzea V. Nabokova ze Sankt Peterburgu.
- Spoluúčast na knižním veletrhu *Svět knihy* v rámci stánku DNM, Praha 14. -17. května 2015.
- Spoluúčast na pořádání folklorního festivalu *Praha srdce národů*, Praha 28.-31. května 2015.
- Spoluúčast v programu *Muzejní noc* v DNM, Praha 13. června 2015.
- Spoluúčast na pořádání 15. SETKÁNÍ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN a konference s názvem *Národnostní menšiny - duchovní život, víra, literatura a jejich přínos pro českou společnost*, Praha 12. listopadu 2015.

- Vydání knihy Semen Nikolajevič Nikolajev, *VOSPOMINANIJA* s podporou Ministerstva kultury (odbor ORNK).
- Vydání knihy Mašinskaja Tatjana, *Omskij dněvnik* (1917—1920) s podporou MHMP.

ŘECKÁ MENŠINA

○ *Asociace řeckých obcí v ČR:*

- Oslavy státních svátků Řecké republiky v měsících březnu a říjnu 2015 ve všech řeckých obcích za účasti cca 2500 účastníků,
- Tradiční oslavy řeckých Velikonoc proběhly v duchu pravoslavných tradic v místě působení jednotlivých řeckých obcí za účasti cca 500 účastníků,
- V Javorníku proběhl 1. května 2015 další ročník kulturní a společenské akce *Folkmáj*, kterou již tradičně pořádá *Řecká obec* Javorník (účast cca 450 lidí). Vystoupily zde v programu řecké taneční soubory *Evros* z Javorníku a *Antigoni* z Krnova, slovenský folklór byl zastoupen *TS Púčik* z Brna, *TS Truba* Česká Ves u Jeseníku, *TS Bana Babice*, *TS ZUS* Javorník, dále ze Slovenska vystoupil Juraj Dufek z Bojnice na dudy a fujaru, dále host z Řecka - Thimios Gogidis - akordeon a zpěv a další hosté.
- Dne 24. května 2015 se konal v Brně *Den národnostních menšin Jihomoravského kraje*. Této akce se účastnila i Řecká obec Brno.
- Dne 30. května 2015 se uskutečnil již 6. ročník tradičního Fotbalového turnaje v malé kopané o Pohár předsedy AŘO v ČR v Karvině za účasti 5 mužstev. Turnaj se odehrál ve sportovním areálu ZŠ Dělnická v Karvině-Novém Městě a účastnilo se ho asi 150 účastníků a diváků. Souběžně v tento den proběhl již 3. ročník Olympijských her pro děti, kde se účastníci utkali ve sportovních i dovednostních disciplínách. Akce se zúčastnilo cca 20 dětí - členů řeckých obcí a děti navštěvující kurzy výuky řeckého jazyka. Obě akce organizovala *Řecká obec* Karviná.
- Dne 6. června 2015 se uskutečnil již 4. ročník akce *Řecká sobota* na hradě Veverí, kde byla *Řecká obec* Brno spoluorganizátorem. Smyslem a cílem celé akce bylo přiblížit návštěvníkům Státního hradu Veverí jeho historické vazby na Řecko, ale i umožnit vzájemné mezikulturní setkání jak jednotlivců, tak institucí, které působí na poli řecko-českých vztahů. Pro malé i velké návštěvníky byl v průběhu celého dne připraven bohatý kulturní i historický program a také ukázky řecké gastronomie. Návštěvníci mohli shlédnout inovovanou výstavu *Řekové ve Vídni, v Brně a na Moravě a jejich příspěvek k budování Evropy*. V programu vystoupily *TS Prometheus* Brno a *TS Lycea Řekyn* v ČR, k tanci a poslechu hrála hudební skupina *I Parea* z Brna. Z dalších hostů vystoupila mladá skupina Jannis Moras Band(a) a také talentovaná zpěvačka Nikoleta Spalasová z Prahy. Této velmi úspěšné a přínosné akce se zúčastnilo cca 3 000 lidí.
- V sobotu 13. června 2015 *Řecká obec* Brno společně s *Kulturním centrem* Líšeň realizovala akci *Řecký den* v Líšni. V programu vystoupila skupina Anatoli a taneční soubor *Prometheus*. Doprovodný program tvořily taneční a kulinářské workshopy, stanoviště s hrami pro děti a ochutnávka řecké gastronomie. Řecká obec Brno umístila na akci výstavu o historii menšiny i činnosti obce.
- *Řecké dny Krnov* 2015, které již poněkoliakrát pořádá *Řecká obec Krnov město*, byly zahájeny v pátek 19. září 2015 koncertem hudby věnovanému řeckému skladateli Mikisovi Theodorakisovi v koncertní síni Sv. Ducha. Program zahájilo pásmo písní v podání dětí z řecké školy v Krnově, následovalo vystoupení operních pěvců Jany Doležilkové a Vojtěcha Kadery a hudební a pěvecké vystoupení Vangelise Vasilakose, Ivany Mokré a Jordanise Cakirpaloglu. V sobotu 20. června 2015 pak proběhlo na Hlavním náměstí v Krnově *Folklórní odpoledne*, kde v programu vystoupili *TS Antigoni* z Krnova, *Řecká školička* z Ostravy, *TS Evros* z Javorníka, *TS Radovan* z Napajedel, *TS*

Komes z Polska. Speciálními hosty byl taneční soubor až z Portorika. Večer proběhla tradiční řecká taneční zábava ve *Slezském domově*, kde k poslechu i tanci hrála brněnská skupina *I pareia*. V rámci *Řeckých dnů* Krnov 2015 se jednotlivých akcí zúčastnilo zhruba 100 přímých účastníků. V myslích diváků, kterých bylo zhruba 1000 (zhlédli program v koncertní síni, na Hlavním náměstí a zúčastnili se společenského večera ve *Slezském domově*), zanechaly zcela jistě Řecké dny Krnov 2015 nesmazatelnou vzpomínku a možná i zájem blíže poznat řeckou kulturu, její tradice i současnost.

- Ve druhé polovině září 2015 proběhl festival národnostních menšin Brna *Babylonfest*. V rámci bohatého programu byla prezentována řecká gastronomie, vystoupil taneční soubor *Prometheus* a fotbalisté *Řecké obce* Brno obsadili třetí místo v turnaji menšin.
- V *Řeckých obcích* Jeseník, Karviná a Brno proběhly v prosinci již tradiční akce *Kopsimo pítas* - krájení (porcování koláče) ve kterém je zapečená mince, jež patří k tradicím vítání Nového roku a také vánoční a silvestrovské řecké zábavy za účasti cca 700 lidí.
- Pro děti a seniory se uskutečnily zájezdy v řeckých obcích Ostrava, Brno, Karviná, Jeseník za účasti cca 250 účastníků. V březnu 2015 se uskutečnilo setkání babiček v kanceláři *Řecké obce* Brno. Na jaře 2015 se uskutečnilo setkání seniorů s řeckým původem, a to v Sobotíně. Pořadatelem setkání byla *Řecká obec* Šumperk.
- Mikulášská nadílka pro děti proběhla v prosinci 2015 v řeckých obcích Karviná, Šumperk, Ostrava, Brno, Karviná, Krnov za účasti cca 150 účastníků.

Řecké obce pořádají výuku řeckého jazyka, výuku řeckých tanců pro veřejnost, udržují vlastní taneční soubory, které vystupují na různých akcích. Řecká obec Brno organizovala v roce 2015 promítání dvou řeckých filmů pro členy obce.

Všechny kulturní a společenské aktivity členů AŘO v ČR mají příznivý ohlas nejen u příslušníků řecké menšiny žijící v ČR, ale také u české majoritní veřejnosti. Cíle různých projektů byly splněny, o aktivitách proběhly informace v regionálním i celostátním tisku a dále v rozhlasu i televizi.

○ Lyceum Řekyň v ČR:

- *Lyceum Řekyň* v ČR bylo v roce 2015 garantem celodenního kulturního programu 5. ročníku *Řecké soboty* na hradě Veveří, který měl za cíl přiblížit návštěvníkům Státního hradu Veveří jeho historické vazby na Řecko a současně umožnil i vzájemné mezikulturní setkání jednotlivců a institucí, které působí na poli řecko-moravských (českých) vztahů. Akce *Řecká sobota na hradě Veveří* je jedinečná tím, že se zde prezentují současně všechny organizace a instituce, které se v Brně zabývají Řeckem a řeckou kulturou.
- Oddělení národních krojů, oddělení národních tanců i oddělení umělecké, hudební a rytmické výchovy připravilo v roce 2015 představení řecké tradiční kultury na vybraných akcích a festivalech: Oslava státního svátku Řecké republiky v Karvině (21. březen), Den národnostních menšin v Brně (24. květen), Řecká sobota na hradě Veveří (6. červen), 70. *Mezinárodní folklórní festival ve Strážnici* (26.-28. červen), *Babylonfest*, dny brněnských národnostních menšin (15.-19. září), Tradiční řecká svatba, tanečně - divadelní představení k 15. výročí založení české pobočky Lycea v Brně (26. září), oslava státního svátku Řecké republiky v Bohumíně (21. listopad).
- Oddělení národních tradic Lycea společně s oddělením svátků a recepcí připravilo pro členy Lycea, jejich rodinné příslušníky, přátele a další veřejnost zajímavou akci, ke které se váží řecké zvykoslovné tradice: Měsíc Máj, dle řecké tradice v Ledči n./S. (1. květen).
- Oddělení národních krojů celoročně pečuje o údržbu a ochranu celkem 70 řeckých tradičních krojů z národopisných regionů celého Řecka.
- Oddělení svátků a recepcí připravilo gastronomické speciality a zabezpečilo ochutnávky tradičních řeckých pokrmů a nápojů např. v rámci programu *Babylon chutí* (19. září) nebo *Dne národnostních menšin Jihomoravského kraje* v parku Lužánky (24. května).

- Oddělení národních tanců připravilo 3 metodické semináře učitelů řeckých tanců a vybraných tanečníků Lycea, a to v březnu v Karviné, v květnu v Koutech u Ledče nad Sázavou a v Brně. Cílem těchto seminářů je výměna zkušeností a konzultace problematiky výuky, dále příprava učebních plánů a společných akcí, soustředění tanečníků v návaznosti na výuku v jednotlivých skupinách.
- Od 25. do 28. září 2015 se v Brně uskutečnil XI. Seminář řeckých tanců pod vedením lektora Nikose Petrouliase z *Lycea Řekyň* Kalamaty, za účelem dovést k dokonalosti tanečně-divadelní představení tradiční řecké svatby a předvést ho širší veřejnosti. Dále se lektor věnoval přípravě na vystoupení Tanečního souboru *Lycea Řekyň* na významných kulturních akcích a mezinárodních folklórních festivalech a vyučoval tance především z oblasti Epiru, Makedonie a z ostrova Mytilini.

V roce 2015 Taneční soubor *Lycea Řekyň* v ČR nastudoval a veřejnosti předvedl Slavnostní tanečně-divadelní představení svatebních tanců, písní a zvyků z různých oblastí Řecka, které bylo realizováno u příležitosti 20. výročí prvního semináře řeckých tanců s lektorem *Lycea Řekyň* z Kalamaty v Brně a 15. výročí založení české pobočky *Lycea Řekyň* ve spolupráci s nadačním fondem Hellenika.

SLOVENSKÁ MENŠINA¹⁵³

- *Bona Fide*

Je to spolok prezentujúci slovenské umenie, tvorí výchovné programy pre deti, rozhlasové relácie, divadelné predstavenia, výstavy a kultúrne programy. Všetky projekty, ktoré produkuje vytvárajú jeho členovia. Spolupracuje so všetkými národnostnými spolkami v ČR.

Aktivity 2015: Rozhlasová relácia *Slovenská mozaika* 26 relácií ročne dodaných na kľúč do rádia - celoplošné vysielanie pre ČR, Výstava – *Záhady podobnosti myšlienok (Leventhall)* DNM, *Stretnutie so slovenčinou* – literárne večery pre všetky generácie, celoročne Cyklus bábkových predstavení *ROZPRÁVKY* - predstavenia v rôznych mestách ČR celoročne Festival českej a slovenskej tvorby pre deti - *Rozprávky jsou pohádky* – 10 dňový festival prehliadky tvorby pre deti - bábkové divadlá, workshopy, čítanie, prezentácie kníh, výstavy.

- *Detvan*

Spolok združujúci mladých, predovšetkým študentov. Vo svojich aktivitách sa snaží rozvíjať kontakty slovenských študentov s českou mládežou a poskytovať pomoc slovenským študentom. Hlavnou činnosťou spolku je však organizácia stretnutí slovenských študentov, konanie a programové zabezpečenie slovenských diskoték a futbalových turnajov. Ďalej sa *Detvan* podieľa na príprave podujatí usporadúvaných spolkami a združeniami ako je *Limborá*, *Etnica*, *Slovensko-česká spoločnosť*.

- *Domus*

Aktivity 2015: V mesačníku dával priestor ďalším spolkom slovenskej menšiny a informoval o významných kultúrnych a vzdelávacích aktivitách slovenských spolkov združených vo FOSA. Vydal CD *Scénické čítanie zo slovenskej krásnej literatúry XX. storočia k 10. výročiu DOMUS*, pokračoval (od roku 2003) vo svojej vzdelávacej činnosti a aktivitách pre žiakov ZŠ a SŠ - XII. *Medzinárodná konferencia slovenských stredoškôľakov a ich hostí*, ktorá sa venovala 70. výročiu ukončení II. svetovej vojny, ďalej k výročiu upálenia Majstra Jána Husa a výročia Ľudovíta Štúra. Pre deti a mládež pripravil cyklus *Z multikultúrneho kalendára*, kde sa deti oboznámili so zvykmi a obyčajami národnostných menšín s dôrazom na slovenskú menšinu. Pripravil 25 slovenských kultúrnych a vzdelávacích programov: napr. *Posolstvo stále živé*, výstava k 600. výročiu upálenia majstra Jána Husa, výstava kresleného humoru manželov Štancelových, výstava *The Art is always Young* prezentácia nových kníh a kníh o Slovensku atď.

¹⁵³ Text vypracoval s výjimkou informace o *Slovenském domě v Praze* J. Miňo.

- *Etnica*

Akcent združenia je najmä v práci s deťmi a mládežou - aktivizácia ich tvorivej činnosti v oblasti tradičnej kultúry vo všetkých jej formách. Presadzuje aktivity a projekty výrazne presahujúce záujmy slovenskej národnostnej menšiny. Jedná sa o spoločné aktivity slovenskej a ostatných národností. Etnica je hlavným usporiadateľom medzinárodného festivalu národnostných menšín a etník *Praha srdce národov*, najväčšej spoločnej akcie národností v ČR. Už 17. ročník festivalu sa uskutočnil v dňoch 27. mája - 1. júna 2015, obsahoval 17 programov za účasti asi 550 účinkujúcich z 31 kolektívov a 17 národností a etník. Festival vyvrcholil programom v *Divadle na Vinohradoch*. Celoročne realizoval projekt *Škola oživených tradícií* formou 10 workshopov venovaných tradičnej kultúre národností a etník. V októbri sa uskutočnil 23. ročník programu *Folklór bez hraníc*, organizovaného v Mesiaci Česko - Slovenskej kultúrnej vzájomnosti. Program patrí už tradične stretávaniu umelcov, kolektívov a sólistov - Čechov a Slovákov, ktorí k sebe neodmysliteľne patria. Spolupracuje na programoch *Múzejnej noci* a *Svete knihy*.

- *Šarvanci*

Slovenský folklórny súbor - kolektív pre dospelých. Jeho aktivity celoročne smerujú k spracovávaniu tanečných, hudobných a speváckych tradícií Slovenska. Pravidelne sa zúčastňujú rôznych kultúrnych a spoločenských akcií – napr. *Jánošíkov dukát*.

- *Obec Slovákov v ČR*

Združenie s istou hierarchickou štruktúrou, ktoré má v sebe začlenených asi 14 regionálnych článkov. Regionálne obce Praha, Hradec Králové, Brno a Teplice majú samostatnú právnu subjektivitu. Celkove organizujú tieto spoločenstvá v priebehu roka množstvo spoločenských a kultúrnych akcií (okolo 120). Z týchto možno menovať časopis *Korene* – 4 čísla tlačené, 2x internetové, 2x *Korienky*. Spolupráca pri organizovaní festivalu *Jánošíkov dukát* v Rožnově p. R. Slávnosť odovzdania *Ceny Mateja Hrebendu* - 17. ročník. Konferencia OS v ČR o Slovenčine v ČR a Večery venované slovenským dejinám. Ďalej výstavy, vernisáže, výlety, plesy, bály, krsty kníh, akcie pre deti.

- *Obec Slovákov v Prahe*

Obec Slovákov v Prahe ako samostatný právny subjekt spolupracuje v rámci slovenskej komunity s väčšinou podobných spolkov a združení a to nielen v Prahe ale aj v jednotlivých českých regiónoch so slovenskou menšinou. V rámci DNM spolupracuje a účastní sa akcií pripravovaných ďalšími národnostnými menšinami. V roku 2015 boli uskutočnené nasledujúce akcie: *Fašiangové folklórne posedenie*, *Tradičný pražský (slovenský) majáles*, náučné prechádzky po Prahe, predvianočná kapustnica a vitie adventných vencov.

- Slovenské združenie *Limbora*

Najstarší slovenský spolok s pravidelnou činnosťou v Prahe. Od doby jeho počiatku v roku 1951 až do roku 1993, keď prevládali aktivity zamerané na slovenské tradície v tanci, hudbe, zvykoch a piesňach, pribudla činnosť a programy zamerané na deti a vzdelávanie. Dnes je to určite jeden z najaktívnejších slovenských spolkov. Ako jeden z mála pracuje so všetkými vekovými kategóriami a hlavne s deťmi a mládežou pravidelne. Pri absencii slovenského školstva nahrádza túto medzeru špecifickou a dôležitou formou práce s malými deťmi pravidelne, niekoľkokrát týždenne a minimálne jeden víkend mesačne. Tieto pravidelné aktivity plus tanečné školy realizuje v spolupráci s asociáciou *Etnica* v prenajatých priestoroch v centre Prahy. Jeho aktivity smerujú do vnútra slovenskej komunity. Ním zriaďované súbory *Limbora*, *Limborka* a *Malá Limborka* prezentujú tradičné slovenské umenie na programoch doma aj v zahraničí. Sú považované v slovenskom zahraničí za jedny z najlepších. V roku 2015 uskutočnili: 26. ročník najstaršieho programu slovenskej menšiny v Prahe slovenské *Vianoce s Limborou* - program ktorý sa od roku 1990 venuje tradíciám a zvykom vianočného obdobia. V jarnom období obnovili slávnosť *Vynášanie Moreny a jarných zvykov*, v októbri sa podieľala na realizácii programu *Folklór bez hraníc*, venovanému česko-slovenskej vzájomnosti.

Uskutočnili sa projekty zamerané na pravidelnú celoročnú umeleckú činnosť Detské súbory *Limborka* a *Malá Limborka* v roku 2015 a *Limbor* v roku 2015. *Limbor* sa zúčastnila medzinárodného festivalu *Podroháčske slávnosti na Orave*. V priebehu roku sa uskutočnilo niekoľko víkendových workshopov zameraných na tradície, tanečnú, hudobnú a piesňovú tvorbu *Škola ozvien domova* a niekoľko workshopov zameraných na slovenský jazyk a jeho podoby v rámci projektu *Slovenčina moja, krásne zvuky máš*. Boli realizované letné vzdelávacie aktivity na Bielych Vodách a v Liptovskom Jáne, a v neposlednom rade bola *Limbor* jedným z organizátorov a umeleckým garantom medzinárodného festivalu *Praha srdce národov* - 17. ročník. Behom roku uskutočnilo toto združenie celkom asi 40 programov pre verejnosť.

- *Slovensko-česká spoločnosť*

Zameriava sa na kultúrne a spoločenské aktivity podporujúce slovenskosť. Je spoluvydavateľom *Listov*. Jeho najväčším programom bolo uskutočnenie *Tradičnej plavby po Vltave* - parník v auguste pri príležitosti výročia SNP. Spolupracuje pri realizácii *Česko-slovenského plesu*.

- *Slovensko - český klub*

Svojimi aktivitami prezentuje predovšetkým slovenskú kultúru záujemcov širokej verejnosti. Hlavnou aktivitou tohto spolku bolo od počiatku vzniku vydávanie časopisu *Slovenské dotyky*. Venuje sa ale aj vydateľskej činnosti – knihy, vytvára internetový portál *Slováci vo svete*, spoluvydáva literárny štvrťročník, revue *Zrkadlenie-Zrcadlení*. Realizuje klubové večery za účasti pozvaných umelcov buď zo Slovenska, alebo rozhovory s osobnosťami kultúrneho alebo spoločenského života. Organizuje *Dni slovenskej kultúry* po Českej republike za účasti slovenských a českých umelcov (České Budějovice, Moravská Třebová). Spolupracuje s vybranými spolkami slovenskej menšiny na ďalších programoch. SČ klub je majiteľom a hlavným koordinátorom aktivít tzv. *Slovenského domu* v Prahe, kde realizoval svoje programy a projekty s pomocou spolupracujúcich subjektov.

- *Slovenský dom v Prahe*

N. Vokušová: Rok 2015 bol prvou kompletnou sezónou činnosti *Slovenského domu* v Prahe. Ide o najdôležitejší projekt slovenskej menšiny v ČR od jej konštituovania v roku 1993, obsahom ktorého bolo zriadenie a je prevádzkovanie kultúrneho centra tejto minority. Po takomto projekte roky volala celá slovenská menšina v ČR a podobný dom majú všetky porovnateľné slovenské komunity v okolí, či už ide o Maďarsko, Srbsko, Rumunsko, Chorvátsko, Poľsko alebo Ukrajinu. Priestory po rozsiahlej rekonštrukcii zahŕňajú aj multifunkčnú sálu, ktorá v podobe divadelnej sály či kinosály pojme 110 divákov, ktorá však slúži aj pre nácvik folklórnych či divadelných súborov, na vzdelávacie účely s lavicami či na spoločenské účely so stolovou úpravou, rovnako dom zahŕňa foyer, sklad, knižnicu a archív, ale tiež prijímaciu recepciu a galériu, no a tiež kancelárske priestory a šatne pre hostí, ale aj pre účinkujúcich. Projekt rekonštrukcie sa realizoval s recipročnou podporou ČR a SR na základe politickej dohody prezidentov prostredníctvom *Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí* a Ministerstva kultúry ČR. Projekt zastrelil ako vlastník objektu *Slovensko-český klub* ako zavedená organizácia, ktorá od roku 1996 vydáva časopis *Slovenské dotyky*, *Magazín Slovákov v ČR*, i množstvo kníh, spoluvydáva literárny časopis *Zrkadlenie-Zrcadlení*, organizuje festivaly *Dni slovenskej kultúry* v celom rade českých miest a najrôznejšie ďalšie kultúrne a vzdelávacie aktivity. Klub doň vložil i nemalé vlastné a sponzorské prostriedky. Činnosť domu riadi riaditeľ, ktorého menuje vlastník, vznikli však aj dva orgány. Grémium a programová rada. Grémium je v istom zmysle najvyšším dozorným orgánom domu a tvorí ho predseda *Slovensko-českého klubu* a zástupcovia ČR a SR (konkrétne Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR alebo Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí na jednej a zástupca Ministerstva kultúry ČR na druhej strane). Programová rada je širším orgánom, určujúcim programové zameranie domu. Okrem riaditeľa domu a zástupcu vlastníka ju budú tvoriť predstavitelia

slovenských spolkov v ČR, zástupcovia spolupracujúcich inštitúcií, vrátane orgánov SR a ČR a významné osobnosti -predovšetkým slovenského pôvodu - žijúce v ČR. Celkovo 17 členov.¹⁵⁴

- *Slovenský literárny klub*

Slovenský literárny klub v ČR veľmi úzko spolupracuje so *Slovensko-českým klubom*. Napríklad na vydávaní literárneho štvrťročníka *Zrkadlenie-Zrcadlení*. Spolu vydávajú knihy, ktoré sa zaoberajú rôznymi aspektmi česko-slovenských vzťahov a v Českej republike. Okrem vydávania kníh, organizuje *Literárnu súťaž Jána Kollára* a prezentácie slovenskej literatúry.

- *Somvprahe.sk*

Spolok, ktorý vytvoril aktívny a búrlivo sa rozvíjajúci užitočný portál slúžiaci Slovákom v ČR a záujemcom o život s príchutou slovenčiny. Má vyše 35 000 členov, užívateľov. *SomvPrahe.sk* je populárny informačný server a komunitný portál pre Slovákov ktorí žijú v Prahe, alebo sa sem chystajú prísť študovať, pracovať, či len tak na výlet. Od roku 2006 zorganizovali vyše 1 000 voľnočasových akcií, a pomohli tisícom členov žiť v Prahe naplno, spoznávať a zamilovať si toto úžasné mesto a nájsť si tu nových kamarátov a partnerov. Tieto aktivity sú užitočné v mnohých oblastiach každodenného života.

- *Spoločnosť Jána Kollára*

Spoločnosť venovaná pamiatke tohto významného slovenského spisovateľa. Jej činnosť sa zameriava na dejinné udalosti súvisiace s jeho životom. V priebehu roka sa uskutočnili pietne akcie na jeho počesť v Prahe. Spoluorganizujú spolu so SČ klubom literárnu súťaž o cenu *Jána Kollára*, podporujúcu slovenskú tvorbu. Aktivity financujú z vlastných zdrojov.

- *Spoločnosť generála M. R. Štefánika*

Pietne zhromaždenia pri soche M.R. Štefánika na Strahove, prezentácia kníh, *Deň veteránov*, akcie v „*Slovenskom dome*“. Spolupracuje s armádou ČR a na akciách *Kollárovej spoločnosti*.

- *Slovenský evanjelický a.v. cirkevný zbor*

Zbor z dlhoročnou tradíciou v Prahe. Pracuje na poli duchovnom a spoločenskom. Spolu s niektorými spolkami sa podieľa na pietnych akciách súvisiacich v Jánom Kollárom. Pravidelne pracujú s deťmi svojej farnosti. Podieľali sa na *Noci kostolov* a pripravili letný tábor pre deti a dospelých na Slovensku.

- *Zväz Slovákov*

V minulosti sa tento spolok venoval predovšetkým literárnej a historickej činnosti. Vydával štvrťročník pre vedu a umenie *Slovenské rozhľady*. V súčasnosti sa venuje naďalej prípravám projektov v tejto oblasti a podpore kultúrnych a spoločenských aktivít slovenskej komunity.

- *Folklórne združenie Púčík*

Pôsobí v Brne od roku 1991 a venuje sa tanečným, hudobným a speváckým tradíciám Slovenska a moravsko-slovenského pomedzia. Pravidelne sa zúčastňuje kultúrnych a spoločenských akcií. V združení pracuje detský a dospelý súbor. Združenie sa podieľa na organizácii festivalu slovenského folklóru *Jánošíkov dukát*. Podieľa sa na príprave slovenského plesu v Brne.

- *Folklórni soubor Dunajec*

Pôsobí v Olomouci od roku 1958 a venuje sa predovšetkým spracovávaniu tanečných, hudobných a speváckych tradícií Slovenska a moravsko-slovenského pomedzia. Pravidelne sa zúčastňujú najrôznejších kultúrnych a spoločenských akcií a festivalov.

¹⁵⁴ *Slovenský dom v Prahe* je zriadený naozaj pre všetkých. V jeho štatúte sa to píše: „Slovenský dom v Prahe poskytuje svoje priestory všetkým registrovaným subjektom, ktoré reprezentujú slovenskú krajanú komunitu v ČR, a to iba za cenu prevádzkových a režijných nákladov. Priestory *Slovenského domu v Prahe* budú za primeraných podmienok k dispozícii aj významným osobnostiam a subjektom zo Slovenskej republiky zo všetkých oblastí spoločenského života. V oboch prípadoch je cieľom obohatiť kultúrny život slovenskej národnostnej menšiny v ČR, prezentovať slovenskú kultúru v Prahe a posilňovať česko-slovenské a slovensko-české vzťahy.“

- *Folklórní soubor Šmykňa*

Působí v Ostravě od roku 1990 a venuje se především spracovávaniu tanečných, hudobných a speváckych tradícií Slovenska a moravsko-slovenského pomedzia. Pravidelne sa zúčastňujú najrôznejších kultúrnych a spoločenských akcií a festivalov.

- *Regionálna obec Slovákov v Hradci Králové*

Cieľom Obce je udržiavanie a pestovanie národného povedomia svojich členov, vytváranie podmienok pre naplňovanie ich kultúrnych a spoločenských potrieb. Hlavným obsahom činnosti je pestovanie „slovenskosti“ a vzájomnosti Slovákov a Čechov, ako aj účasť na verejnom živote v Hradci Králové. ROS realizoval v priebehu roka besedy, prednášky a priateľské stretnutia. Majú ambície postupne vytvoriť kvalitný informačný servis pre priaznivcov česko-slovenských vzťahov. Pripravujú *Dni slovenskej kultúry* v Hradci Králové, Slovenský ples, Vianočné posedenie a mnoho ďalších spoločensko-kultúrnych aktivít. Financovanie je zaistené od mesta, sponzorov a vlastných zdrojov.

- *Slovensko-český klub Plzeň*

Slovensko-český klub Plzeň každoročne organizuje *Česko-slovenské dni v Plzni*. Ďalej prevádzkuje *Slovenskú informačnú kanceláriu*, kde poskytuje turistické informácie o Slovensku a slovenských regiónoch. Spolupracuje s ROS Plzeň a snaží sa koordinovať aktivity česko-slovenskej vzájomnosti v Plzni. Pripravuje stálu prezentáciu slovenských regiónov v Plzni a *Slovenský dom* v Plzni. Financovanie projektov a činnosti bolo za pomoci mesta.

- *FS Pořana*

Vysokoškolský súbor ľudových piesní a tancov pôsobí ako občianske združenie za finančnej podpory mesta Brno. Súbor bol založený v roku 1949 skupinou študentov. Od počiatku vzniku bolo hlavným cieľom súboru udržiavať a spracovávať slovenské folklórne tradície.

SRBSKÁ MENŠINA

V roce 2015 již po třinácté dne 27. ledna oslavili svátek sv. Savy. Z kulturních aktivit nejvýznamnější a nejrozsáhlejší akce *Srbského sdružení sv. Sáva* je nesporně bienální akce *Dny srbské kultury* v Praze na začátku června. V jejich rámci proběhly výstava *Srbská literatura a velká válka*, koncert vážné hudby, filmový večer, literární večery a plavba na Vltavě. Proběhla rovněž konference *Srbská diaspora v EU – status a zachování jazyka*. *Srbské sdružení sv. Sáva* již jedenáctým rokem vydává časopis v srbském jazyce pro potřeby srbské menšiny – *Srbské slovo*. Po obsahové stránce je časopis zaměřen na široký okruh témat: 3 stránky aktuality ze Srbska, 3 stránky aktuality z Čech, 4 až 6 stránek textů z kultury, 3 stránky fejetonů, 2 stránky z česko-srbských kulturních vztahů, aktuality z kulturních akcí *Srbského sdružení sv. Sáva* a oslavy svátku Sv. Savy, 2 stránky zajímavosti.

Srbské kulturní centrum zorganizovalo čtyři koncerty vážné komorní hudby. Ke konci roku 2015 realizovalo svůj projekt *Týden srbských filmů* a program *Balkánart – Barvy a zvuky z Makedonie* (Výstava a básnický večer).

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Přesah komunikace a zájem o spolupráci a akce je samozřejmě také mimo hlavní město. V roce 2015 byly akce kromě Prahy organizovány v Brně, Chomutově, Jihlavě, Karlových Varech, Plzni, Ústí nad Labem. Přehled většiny akcí lze dohledat na stránkách, případně na dalších webech či FB profilech jednotlivých organizací.¹⁵⁵

Některé následující organizace nesplňují předpoklady potřebné pro začlenění do národnostně-menšinové skupiny. Uvádí však organizace, které v roce 2015 vykazovaly činnost spojenou s ukrajinským životem v ČR, jedná se mj. o:

¹⁵⁵ www.ukrajinci.cz

Ukrajinská iniciativa v ČR (humanitární pomoc, vydávání časopisu *Porohy*, *Dny ukrajinské kultury*, *Den nezávislosti UA*, přednášky, hudební vystoupení *Ignis* aj.), *Zvony naděje* (Chomutov, kulturní akce), *Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny* (činnost Sboru sv. Vladimíra, *Duo Marolja*, kulturní činnost, humanitární akce), *Ukrajinská iniciativa Jižní Moravy* (Brno, akce, projekty), *Ukrajinské odbory* (konzultace, akce, humanitární pomoc), *Ukrajinský byznys klub v ČR* (konzultace, akce, humanitární pomoc), *Svaz Ukrajinců Bohemie* (Karlovy Vary, kulturní činnost, akce), umělecké spolky *Berehynja*, *Džerelo* a *Rodyna* (kulturní činnost u příležitosti různých svátků, akce), spolek *Ruta* (vydávání časopisu *Ukrajinský žurnál*, přednášková činnost, akce), *Ukrajinský národní dům* (kulturní akce, vystoupení), *Fórum kulturního partnerství* (koncerty, akce), *Euromaidan in Prague* a *Pražský maidan* (akce, manifestace), *Ukrajinská Evropská Perspektiva* (humanitární pomoc, akce).

VIETNAMSKÁ MENŠINA

- 13. ledna 2015: Soutěž ve zpěvu *Hlas vietnamské komunity* pro regiony Karlovy Vary, Brno, Ústí nad Labem a Praha (*Svaz Vietnamců*).
- 13. ledna 2015: Spolupráce s pracovní skupinou při Velvyslanectví a Svazem za kulturu a umění při organizaci třetího ročníku festivalu *Hlas vietnamské komunity* na 4 místech: Karlovy Vary, Brno, Ústí nad Labem a Praha, s více jak 100 účastníky, a organizace finálového večera a předání ceny vítězům (*Svaz Vietnamců*).
- Únor 2015: Za spolupráce s Velvyslanectvím byla organizována návštěva vietnamských krajanů na různých místech republiky u příležitosti oslav svátku Tet – Železná Ruda (3. 2. 2015), Teplice, Pardubice,..., propagace roku vietnamské kultury 2015 v ČR a spolupráce s představiteli místní samosprávy ve věci ochrany vietnamské komunity (*Svaz Vietnamců*).
- Únor 2015: Spolu s Velvyslanectvím Vietnamu návštěvy za účelem poděkování a získání informací od některých českých občanů, kteří přispěli svou činností Vietnamu a vietnamské komunitě v ČR u příležitosti 65. výročí vzájemné spolupráce obou zemí (*Svaz Vietnamců*).
- Únor 2015: Festival *Karneval* (*Svaz Vietnamců*, MČ Praha Libuš, *Saparia* a.s.).
- Únor 2015: Oslava nového lunárního roku 2015 v Jihlavě. Účastnilo se přes 300 osob (*Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.*).
- Únor 2015: Oslava Nového roku Tet v různých regionech (*Svaz Vietnamců*).
- Březen 2015: Setkání k Mezinárodnímu dnu žen v Sapě - Praha, Teplicích, Brně, Chomutově, Praze 7, Ostravě, Plzni, Děčíně, Ústí nad Labem atd. (*Svaz vietnamských žen*).
- Březen 2015: Budhistický Festival *Đại Lễ Thượng nguyên* za klid a mír v duši v Praze, Brně, Teplicích, Karlových Varech, Českých Budějovicích atd. (*Klub budhistů*).
- Duben 2015: Týden *Zahájení Roku vietnamské kultury v ČR* (*Svaz Vietnamců v ČR* ve spolupráci s velvyslanectvím a Ministerstvem pro kulturu, sport a turistiku Vietnamu).
- Květen 2015: *Den vietnamské kultury* - gymnázium v Teplicích, gymnázium v Českých Budějovicích (Rodiče a studenti za pomoc místní sdružení *Svazu Vietnamců*).
- 8. května 2015: Otevřený dopis adresovaný vietnamskému prezidentovi u příležitosti jeho návštěvy v ČR s požadavkem okamžitého propuštění katolického kněze Nguyen Van Ly na svobodu (*Van Lang*).
- 9. května 2015: Den kultury národnostních menšin, Ústí nad Labem (*Svaz Vietnamců*).
- 20. května 2015: *Zažij Vietnam* – Náměstí republiky (*Info-dráček*, MČ Praha 3, *Svaz Vietnamců v ČR*).
- 26. května 2015: Společné prohlášení spolku *Van Lang* a dalších vietnamských a světových lidskoprávních organizací k propuštění vězně svědomí Tran Huynh Huy Thuc (*Van Lang*).

- Květen 2015: *Den vietnamské kultury* v ZŠ Anežky České Ústí nad Labem (*Svaz Vietnamců*).
- 29 - 30. května 2015. Účast na festivalu národnostních menšin (*Svaz vietnamských žen Praha*).
- 20. června 2015: Turnaj v badmintonu – 10 let *Badmintonového Klubu Praha* (*Badmintonový Klub Praha s podporou Svazu Vietnamců*).
- 20. června 2015: Festival Asean v Sokolově (*Svaz Vietnamců* a velvyslanectví).
- 21. června 2015: *Den kultury a sportu* na Liberecku (*Svaz Vietnamců*).
- 27. června 2015: Setkání předsedy Svazu a vietnamského velvyslance se starostou a zástupci odborů města Šluknov, návštěva a obdarování bývalého starosty a jedné místní rodiny, zároveň také návštěva místního festivalu (*Svaz Vietnamců*).
- Červen 2015: Česká verze filmu *Hoang sa Viet Nam – Utrpení ze ztráty* francouzského režiséra André Menrase – překlad a titulování. Promítání v Jihlavě, v Praze a na UK Praha a finanční sbírka pro *Vietnamsko-francouzské sdružení pro rozvoj a spolupráci ve vzdělání* (A.D.E.P France – Vietnam) Andrého Menrase – Ho Cuong Quyeta (*Van Lang*).
- Červen 2015: promítání České verze filmu *Hoang sa Viet Nam – Utrpení ze ztráty* v DKO, peněžitý dar více než 20 tisíc Kč pro *Vietnamsko-francouzské sdružení pro rozvoj a spolupráci ve vzdělání* (A.D.E.P France – Vietnam) Andrého Menrase (*Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.*).
- Červen 2015: Sponzorství a podpora *Kulturního a uměleckého sdružení* ve zdařilém pořádání castingu, semifinále a finále pěvecké soutěže *Sao Mai* v Evropě. Sedm kandidátů bylo vybráno do celorepublikového finále. Na finální noc sdružení obdrželo 1000 US dolarů od paní Ngoc Tram jako dar do nadačního fondu. Po finančním vypořádání věnovali organizátoři do nadačního fondu *Svazu Vietnamců* v ČR 10 000 Kč (*Svaz Vietnamců*).
- Červen 2015: Podpora místních sdružení v pořádání ceremoniálu *Le Phat Dan* pro občany v Praze, Brně, Chebu, Ostravě, Plzni (*Svaz Vietnamců*).
- 18. června 2015: oslavy dne vietnamských novinářů na velvyslanectví za účasti novinářů vietnamské komunity v ČR. Aktivní podpora činností novinářů vietnamské komunity a vzdělávání dětí ve vietnamském jazyce. V roce 2015 sdružení v Teplicích otevřela kursy vietnamského jazyka pro děti (*Svaz Vietnamců* ve spolupráci s velvyslanectvím).
- 20. června 2015: Podpora fotbalového týmu brněnského sdružení na 17. fotbalovém utkání pořádané Senátem Parlamentu ČR pro národnostní menšiny v České republice (*Svaz Vietnamců*).
- 22. června 2015 návštěva a setkání s hejtmanem libereckého kraje s primátorem města Liberec, se starostou města Chrastava a ostatními zástupci (*Svaz Vietnamců* ve spolupráci s velvyslanectvím).
- 27.-28. června 2015: Brněnské sdružení ve spolupráci s brněnským tenisovým klubem úspěšně uspořádalo tenisový turnaj 2015 (*Svaz Vietnamců*).
- 29.-30. června 2015: Uspořádání golfového turnaje 2015 s účastí 250 golfistů (*Svaz Vietnamců* ve spolupráci s *Česko-vietnamským golfovým klubem*).
- 1. července 2015: Setkání a spolupráce vedení Svazu s náměstkem ministra zahraničních věcí v obchodním centru *Sapa*, zohlednění některých doporučení občanů, komunity a obchodníků o krátkodobých vízech na velvyslanectví ČR v Hanoi (*Svaz Vietnamců*).
- 2. července 2015: Účast na semináři o problematice soužití a integrace pořádané ministerstvem vnitra a MČ Praha - Libuš konané v obchodním centru *Sapa* (*Svaz Vietnamců*).
- Červenec 2015: Pořádání setkání a jednání s vietnamskými delegacemi, které přijely do České republiky za účelem návštěvy a pracovních záležitostí (*Svazu Vietnamců*).
- Červenec 2015: v rámci mezinárodního hudebního festivalu Gustava Mahlera v Jihlavě podíl na vytvoření živého obrazu pod názvem *Jan Ámos Komenský se loučí s Jihlavou* (*Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.*).

- Červenec 2015: jednodenní výlet do Vídně pro 114 osob (*Vietnamský spolek na Jihlavsku*).
- 10. července 2015: Celosvětový den hladovky za svobodu všech vězňů svědomí ve Vietnamu – protestní akce na Václavském náměstí (*Van Lang*).
- 13.-31. července 2015: *Svaz Vietnamců* ve spolupráci se zástupci velvyslanectví a *Svazem vietnamských studentů a mládeže* vyslal děti a mládež na letní tábor ve Vietnamu uspořádané Státním výborem pro Vietnamské občany v zahraničí. Z ČR se účastnilo 17 lidí. Dar 45 mil. VND na charitu ve Vietnamu (*Svaz Vietnamců* a velvyslanectví).
- 23. června - 14. července 2015: spolupráce *Svazu Vietnamců* s velvyslanectvím ve věcech ochrany občanů a bezpečnosti komunity: návštěva a podpora sdružení, rodinných příslušníků členů v těžkých situacích, návštěva vězňů, ochrana zneužívaných a poškozených a souzených občanů: velvyslanectví a Svaz navštívilo 6 vězňů, a to ve věznicích na Pankráci, Ruzyni, v Kynšperku nad Ohří, Pardubicích, Ostrově nad Ohří, Plzni (*Svaz Vietnamců* ve spolupráci s velvyslanectvím).
- 9. srpna 2015 *Sdružení Vietnamců na Jižní Moravě* a vietnamský výbor pro národnostní menšiny, Au Co, uspořádaly fotbalový turnaj v duchu zábavy a solidarity mezi Au Co, obchodními centrem Olomoucká 61 a Jihlavou.
- 27. srpna 2015: zástupci velvyslanectví, *Svaz Vietnamců* a *Sdružení Vietnamců v Liberci* se zúčastnili jednání s představiteli Chrástavské radnice; prezentovali svůj návrh umístit pamětní tabuli v Chrástavě, na místě, kde v červenci 1957 prezident Ho Chi Minh navštívil vietnamské děti. Vedení města souhlasilo s provedením tabule ve 2 jazycích, vietnamském a českém - umístěné v areálu městského muzea na náměstí v centru Chrástavy (*Svaz Vietnamců*).
- 22. a 23. srpna 2015: Uspořádání 16. ročníku tenisového turnaje *Zlatá raketa*. Kluby z Ruska, Německa, Polska, Slovenska, Maďarska, Rakouska, Vietnamu se zúčastnily turnaje. Kluby místních sdružení v České republice (např. v Praze, Brně, Liberci, Chebu, Zlíně, Ústí nad Labem, Karlových Varech) mají velkou účast a značně přispívají k úspěchu turnaje (*Svaz Vietnamců* ve spolupráci s tenisovým klubem v Praze).
- 23. srpna 2015: 3. ročník severočeského fotbalového turnaje přilákal přes 500 diváků. Mezi zúčastněnými týmy (Ústí nad Labem, Teplice, Louny, Most, Chomutov, Liberec, Děčín, Česká Lípa, Praha) si vítězství odvezli hráči Teplic (*Svaz Vietnamců*).
- Srpen 2015: Většina místních sdružení *Svazu Vietnamců* uspořádala *Vietnamský den dětí Trung Thu*, kde děti obdržely diplomy za dobrý prospěch ve školním roce 2014-2015. Mnoho sdružení připravilo velmi bohatý a lákavý program pro děti, například ve městech Most a Litvínov, Teplice, Praha, Brno, Břeclav – Hodonín – Uherské hradiště, Plzeň, Ústí nad Labem, Kladno, Chomutov, Hořovice. Celkem bylo odměněno 633 dětí (*Svaz Vietnamců*).
- Září 2015: *Den vietnamských dětí* s účastí cca 350 osob. Každé ze 161 dětí různých národností do 16 let, které bylo na oslavě, dostalo dárek (*Vietnamský spolek na Jihlavsku*).
- 4. září 2015: Festival *Přátelství bez hranic* - OC Arkády v Praze na Pankráci (Info-dráček, *Svaz Vietnamců* a *Svaz vietnamských žen* pod záštitou Vietnamské ambasády v Praze).
- Září 2015: Uspořádání semináře pro mladé matky a těhotné ženy na téma péče o novorozence a seminář o právech a povinnostech prodávajících a kupujících při reklamacích (*Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.* společně s *CPIC Vysočina*).
- 9. října 2015: *Barevná planeta*, setkání pořádané v Ústí nad Labem, kterého se účastnilo mnoho zemí. Sdružení v Ústí nad Labem, klub *Hoa Tu Bi* z Mostu, klub *Quan Ho Kinh Bac* a další kluby (*Svaz Vietnamců*).
- 9. října 2015: *Vietnamský den kultury* v Brně (*Svaz Vietnamců*).
- Listopad 2015: Uspořádání mezinárodního vánočního kulturního večera pro děti (*Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.* společně s *CPIC Vysočina*).
- 4. listopadu 2015: Debata o občanské společnosti pro vietnamskou komunitu – Hotel Lifestyle, Libuš (*Van Lang*).

- 6. listopadu 2015: *Vietnamský večer v Knihovně Václava Havla*: Má občanská společnost ve Vietnamu šanci? Debata s dvěma vietnamskými právníky z organizace VOICE (Van Lang).
- 7. listopadu 2015: účast na festivalu Asean v ČR pořádané velvyslanectvím v Sokolově a účast na 3. ročníku gastronomického festivalu Asean v Praze (*Svaz Vietnamců*).
- 7. listopadu 2015: v Teplicích proběhl festival *Ochutnej Vietnam* (Místní vietnamské sdružení, kulturní a umělecký klub, *Klub vietnamských žen*, *Sdružení Buddhistů*, *Svaz vietnamských studentů a mládeže*).
- 8. prosince 2015: *K Mezinárodnímu dni lidských práv* - Petice za propuštění vietnamského vězně svědomí Bui Minh Thi Hang (Van Lang).
- Prosinec 2015: Sběrka a předání peněžitého daru ve výši 10 000,-Kč, který byl určen pro Dětský domov v Jihlavě (*Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.*)

Různé

- Fotbalová soutěž mezi fotbalovým klubem *Vietnamského spolku na Jihlavsku* a Policií ČR KŘP kraje Vysočina-Odbor cizinecké policie a mezinárodní fotbalový turnaj, jehož se účastnili Vietnamci, Mongolové a Češi (*Vietnamský spolek na Jihlavsku s CPIC Vysočina*).
- Celorepublikový vietnamský Turnaj ve fotbale – cca na 1000 účastníků včetně diváků (*Svaz vietnamských studentů a mládeže*).
- Exkurze v Berlíně, sjezd vietnamských studentů ze 7 států v Evropě (*Svaz vietnamských studentů a mládeže*).
- Účast na akci speak dating - den evropských jazyků od evropské unie (*Svaz vietnamských studentů a mládeže*).
- Debata v Hradci Králové pořádáno Erasmus + a další multikulturní akce (*Svaz vietnamských studentů a mládeže*).
- Přátelský ples v *Sapě* (ACVN).
- Podpora tenisové soutěže mezi Vietnamci a příznivci (ACVN).
- Příprava na knihovnu vietnamské literatury (ACVN).
- Krajské sdružení *Phu Tho* se účastnilo vietnamského fotbalového turnaje v Německu konaného 8. srpna 2015 a získalo vítězství nad fotbalovými týmy z Německa a Rakouska.
- *Svaz Vietnamců v České republice* poskytoval rady MČ Prahy 4 - Libuš ve věci otevření neplacených jazykových kursů pro Vietnamce. Svaz se také účastnil místních festivalů.
- Účast na dalších festivalech: Festival *Kaleidoskop* s organizacemi ukrajinské menšiny v České republice, *gastronomický Festival* se zajímavými jídly z různých zemí v Praze a *festival ochutnej Vietnam* v Holešovicích - v Praze pořádané lidmi ze *Svazu studentů a mládeže* za podpory MČ Praha 7, kterého se účastnily desítky tisíc lidí.
- U příležitosti 900. výročí založení města Tachov, místní sdružení *Vietnamců* s klubem *Quan Ho Kinh Bac* představilo na radnici a na náměstí města vietnamskou kulturu.
- Kulturní noci v severočeském kraji (*Svaz Vietnamců*).
- 30. října 2015 uspořádal klub *Nhung nguoi con dat cang* kulturní noc za účasti umělců z Vietnamu a přes 300 lidí z vietnamské komunity.
- obřad *Vu Lan* v lokalitách (Praha, Brno, Cheb, Ostrava, Plzeň, Chomutov, Ústí nad Labem) letní tábor k oslavě narození, kterého se účastí 40 dětí (*Sdružení buddhistů*, *Svaz Vietnamců*).
- 20. října 2015 uspořádání noblesních večerů k příležitosti 85. výročí založení *Svazu vietnamských žen* (Kluby vietnamských žen *Huong Viet*, *An Dong* v Plzni, Chomutově, Tachově, Děčíně, Chebu, obchodní centru *Asia Dragon Svatý Kříž*, Karlových Varech, Teplicích s podporou *Svazu Vietnamců*).

- Spolupráce s organizacemi ve Vietnamu (Ústřední výbor Národní fronty, Ústřední ředitelství vietnamské policie, Společnost vietnamsko-českého přátelství (Svaz Vietnamců).

- **JAKÁ BYLA SPOLUPRÁCE ORGANIZACÍ PŘÍSLUŠNÍKŮ NÁRODNOSTNÍ MENŠINY S ORGÁNY VEŘEJNÉ SPRÁVY NA VŠECH ÚROVNÍCH A VE VŠECH PŘÍSLUŠNÝCH REGIONECH?**

BĚLORUSKÁ MENŠINA

Dobrá.

BULHARSKÁ MENŠINA

Spolupráce organizací příslušníků menšiny s orgány veřejné správy je tradičně velmi dobrá. Nespočívá jen v udělení příslušných podporujících činností při organizaci grantů, ale i v poskytnutí pomoci veřejných orgánů ve formě různých informací a rad. Bulharské spolky úzce spolupracují s Českou televizí, s Českým rozhlasem a s místními deníky. Je třeba též vyjádřit uznání Městskému úřadu v Mikulčicích a Masarykovu muzeu v Mikulčicích za pomoci při každoročním setkání na Slovanském hradišti u příležitosti *Dnů bulharské osvěty, kultury a slovanské písemnosti*. Obecně je kvitován vznik Výboru v Praze.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Spolupráci s představiteli nejvyšších orgánů (vláda, ministr pro lidská práva a rovné příležitosti, ministerstva kultury a školství, mládeže a tělovýchovy, Rada) i s orgány na místní úrovni (Obec Jevišovka) hodnotí jako kladnou a oboustranně vstřícnou. Velmi si také cení podpory pro rekonstrukci Chorvatského domu, které se menšině dostalo ze strany vlády.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Spolupráce s orgány veřejné správy jak na celostátní, tak i na místní úrovni probíhá bez problémů. Nadprůměrná součinnost je patrná v Teplicích a Lovosicích.

NĚMECKÁ MENŠINA

Shromáždění, jako i jednotlivé Svazy Němců, žádaly o dotace v ČR, především u resortu kultury. V regionech šlo také o dotace a spolupráci s městskými či obecními úřady. Spolupráce s jednotlivými orgány veřejné správy na všech úrovních byla svazy uvedena jako standardní. Žádné stížnosti nebyly zaznamenány.

Posláním *Spolku Němců* je v duchu stanov udržovat kulturní tradice německé menšiny a pomáhat odbourávat předsudky v česko-německých vztazích. O konstruktivní činnosti organizací německé menšiny vypovídá fakt, že v současnosti není žádný vyhrocený politický spor mezi českou majoritou a německou minoritou v ČR. I v Karlovarském kraji, kde je německá menšina nejpočetnější, ustaly nepřátelské aktivity vůči Němcům (např. *Klub českého pohraničí*, výpady v tisku o „germanizaci“ na Kraslicku, nedochází k hanobení německých památníků a hrobů). Německá menšina není nikde v ČR spojována s kriminalitou. Také nedošlo k uplatňování majetkových nároků potomků odsunutých Němců v ČR.

Na krajské úrovni funguje spolupráce mezi *Spolkem Němců* a Magistrátem hlavního města Prahy. V DNM v Praze jsou pořádány výstavy, literární večery a besedy. Magistrátem pronajatá kancelář v DNM slouží nejen místní skupině, ale funguje i jako centrála *Spolku Němců*. Krajské výbory jsou ustanoveny ze zákona v hlavním městě Praze a v kraji Moravskoslezském i Karlovarském, dobrovolně pak v kraji Ústeckém a Jihomoravském. Výbory v obcích většinou nevynikají aktivitou. K důvodům patří izolace hlavně romských a asijských menšin, fluktuace a pasivita jejich zástupců. Velmi dobrá je spolupráce *Spolku Němců* s Krajským úřadem Karlovarského kraje. Zde je německá menšina zastoupena nejpočetněji v republice. Německá menšina má zastoupení ve Výboru kraje (členka obou německých organizací). Karlovarský kraj

pořádá pravidelně v Sokolově *Den národnostních menšin* a *Den národního kulturního dědictví*. Na obou akcích se aktivně podílí místní skupina *Spolku Němců* Kraslice. Naopak zástupci kraje bývají hosty akcí *Spolku Němců* v Kraslicích. V ostatních krajích mimo Karlovarský a hlavní město Praha spolupráce se *Spolkem Němců* na krajské úrovni neprobíhá.

Na místní úrovni se v roce 2015 odehrála událost, která přesahuje lokální rámec. Město Brno, které vyhlásilo *Rok usmíření 2015*, uspořádalo 11. listopadu 2015 slavnostní setkání, při němž byla předsedkyně Spolku Němců, poctěna *Cenou česko-německého smíření* (Kunstpreis zur deutsch-tschechischen Versöhnung). V Chomutově obdržela odstupující dlouholetá předsedkyně diplom primátora za vynikající reprezentaci města. Členka místní skupiny Kraslice byla vyznamenána v Ostrově anketní cenou *Křesadlo*. Ocenění *Srdce pro Rotavu* získala in memoriam Edeltraud Rojíková a Petr Rojík, který navíc obdržel prostřednictvím B. Posselta ocenění krajských sdružení Nejdecka a Kraslicka. Tato ocenění dokládají nekonfliktní vztahy mezi národnostmi a dobré mínění českých úřadů a veřejnosti o německé menšině.

Spolek Němců spolupracuje s většinou dotyčných obcí většinou neformálně, na základě osobních vztahů s členy radnice. Na základě dotazování bylo zjištěno, že minimálně 4 jeho místní skupiny dostaly v roce 2015 od obcí finanční příspěvek na činnost (viz bod 6). Kulturní sdružení pomáhá obcím při pamětních akcích, poznávání místní historie, překladech a vydávání dokumentů, údržbě památek, v rozvíjení přeshraničního partnerství měst a farností.

POLSKÁ MENŠINA

Zde je třeba zmínit dobrý přístup samospráv, obecních a městských úřadů při pořádání významných vzpomínkových událostí a to v obcích: Návsí, Mosty u Jablunkova, městech: Jablunkov, Český Těšín, Havířov-Životice, Stonava a Karviná. Přístup Moravskoslezského kraje při řešení otázek financování kulturních a společenských akcí PZKO byl velmi vstřícný a nelze ho jinak než velmi kladně hodnotit. Velice pozitivně oceňujeme finanční podporu, kterou nám Moravskoslezský kraj poskytl na konání *Festivalu PZKO 2015*.

Méně spokojeni byli s přístupem samospráv v Hnojníku, a Petrovicích u Karviné. Zaznamenali také menší problém s Výborem v Třinci, který byl ovšem úspěšně vyřešen.

ROMSKÁ MENŠINA

Nereagovali.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

S orgány veřejné správy byla spolupráce v uplynulém období pozitivní, vesměs na dobré úrovni, v regionech se dostává Rusínům přiměřené podpory, především morální, v některých regionech i finanční, byť skromnější. Organizace jsou velice vděčné za spolupráci s Magistrátem hl.m. Prahy i DNM, za využití možností, které Magistrát Prahy poskytuje jako provozovatel DNM. Většina akcí probíhala právě v prostorách DNM v Praze, který má kvalitní technické a prostorové zázemí pro jejich realizaci.

RUSKÁ MENŠINA

Vyjádření VSČZS: „Ke spolupráci s námi jako menšinou žádné orgány zatím neoslovovali. Reklamu VSČZS děláme prostřednictvím našeho webu, tisku, osobních kontaktů a přátel.“

Sekce ruské menšiny Institutu slovanských strategických studií a ARTEK žádnou formu spolupráce neuvedly.

Koňez – Archa: většinu svých aktivit provádí společně s těmito organizacemi Ústeckého kraje: Komise národnostních menšin, *Centrum pro integraci cizinců*, Univerzita J.E. Purkyně, *Muzeum města Ústí nad Labem, Společnost česko-ruského přátelství*.

Ruská tradice považuje svoji spolupráci s orgány veřejné správy na všech úrovních dlouhodobě za velmi dobrou a prospěšnou. Za velmi významné považuje ustavení v Praze

a zahájení činnosti Výboru ZHMP, reprezentativní zastoupení v tomto výboru zástupců národnostních menšin, včetně ruské menšiny.

ŘECKÁ MENŠINA

○ *Asociace řeckých obcí v ČR*

Na celostátní úrovni spolupracuje hlavně s resorty kultury a školství, mládeže a tělovýchovy a tato spolupráce je hodnocena jako velice pozitivní. Co se týče spolupráce na krajské, městské a obecní rovině je nutné podotknout, že ta je závislá i na představitelích veřejné správy v každém regionu. Například *Řecká obec* Brno spolupracuje s Krajským úřadem Jihomoravského kraje, s Magistrátem města Brna, s radnicemi MČ Brna, jakožto i příspěvkovými organizacemi jako je *Klub kultury Líšeň*. Tuto spolupráci na regionální úrovni hodnotí *Řecká obec* v Brně jako velmi pozitivní. V Krnově *Řecká obec* je jediná menšina ve městě, která vyvíjí značnou aktivitu v zájmu zachování své identity i spolupráce s českou majoritou. Výrazně se v minulosti podílela i na podepsání dohody o spolupráci města Krnov s MČ Athény (Pefki). Podpora města byla v minulosti velmi pozitivní. V Šumperku a v Ostravě tamní řecké obce charakterizují spolupráci na místní a regionální úrovni jako dobrou.

○ *Lyceum Řekyň v ČR:*

Lyceum spolupracuje s odborem školství, oddělením prevence a volnočasových aktivit Krajského úřadu Jihomoravského kraje při přípravě vzdělávacích programů v oblasti multikulturní výchovy. Dále aktivně spolupracuje s odborem kultury Statutárního města Brna při obohacování kulturního a společenského dění města Brna a reprezentaci města. Lyceum uspořádalo v úzké součinnosti s Výborem pro národnostní menšiny ZMB a Odborem sociální péče MMB ve dnech 27. dubna – 7. května 2015 sbírku trvanlivých potravin brněnských organizací národnostních menšin a etnik pro nově vzniklou Potravinovou banku v Brně. Cca 250 kilogramů trvanlivých potravin bylo předáno zástupcům Armády spásy 1. června 2015.

SLOVENSKÁ MENŠINA

J. Miňo: spolupráca bola dobrá a myslím, že bez problémov. V reakciách oslovených spolkov nikto neuvádza žiadny problém.

N. Vokušová: zvlášť oceňuje spoluprácu s miestnou samosprávou v MČ Praha 1, Praha 2, Brne, Českých Budějoviciach, Plzni, Moravskej Třebovej, Starom Meste pod Landštejnom, Kroměříži, Jihlavy a samozrejme s Hl. m. Prahou, ktorá prevádzkuje DNM. Oceňujeme zriadenie niektorých Výborov a komisií pre menšiny, osobitne Výboru MHMP.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

V místech aktivního přístupu k věci sleduje dobrou spolupráci (Praha, Brno, Plzeň, Karlovy Vary a okolí). Řada zajímavých akcí je organizována samostatně nebo s konzultací s menšinou, případně ve spolupráci s představiteli města či místních neziskových organizací. Jednotlivé akce byly organizovány také v Chomutově, Jihlavě.

VIETNAMSKÁ MENŠINA

Spolupráce na úrovni samosprávy jsou intenzivnější, zájem o zapojení Vietnamců do různých akcí zejména kulturního a sportovního charakteru jsou intenzivnější než v předchozím roce.

- JAKÁ BYLA SPOLUPRÁCE S OSTATNÍMI NÁRODNOSTNÍMI MENŠINAMI?

BĚLORUSKÁ MENŠINA

Dobrá.

BULHARSKÁ MENŠINA

Až na výjimky skoro všechna bulharská sdružení, kluby a organizace měly i v loňském roce spolupráci s jinými menšinami při přípravě různých multikulturních akcí, při výměně informací a zkušeností. Od roku 2012 spolek *Zaedno* vydává dětský časopis *Kamarádi*, který je zaměřen na děti z národnostních menšin. V roce 2015 byl vydáván a distribuován do stovky škol, knihoven a neziskových organizací po celé ČR. Tento fakt spolupráci s ostatními menšinami zesílil. S redakcí časopisu spolupracují lidé, kteří patří k různým národnostním menšinám, či mají smíšená manželství. Spolek *Bulharská pravoslavní obec* spolupracoval převážně s ukrajinskou, ruskou a ostatními menšinami pravoslavního vyznání. Spolek *BKOK Praha* se podílel na akcích, organizovaných DNM *Pražská muzejní noc*, *Zažij město jinak*. Bulharské spolky se podílejí na národnostně menšinových akcích v Brně, Praze, Plzni a Ústí nad Labem (např. *Babylonfest*, *Praha srdce národů*).

CHORVATSKÁ MENŠINA

Spolupráci s ostatními menšinami hodnotí jako velmi dobrou. Příslušníci německé menšiny se pravidelně účastní kulturního dne Chorvatů v Jevišovce.

MAĎARSKÁ MENŠINA

V loňském roce spolu s ostatními menšinami se *Svaz Maďarů* zúčastnil *Pražské muzejní noci* v prostorách DNM. Taneční soubor *NYITNIKÉK* se zúčastnil folklorního festivalu v Lovosicích. Brněnská OJ byla spolupořadatelem tří denního setkání národnostních kultur uskutečněného v Brně - *BABYLONFESTu*.

NĚMECKÁ MENŠINA

V roce 2015 SN nerealizovalo společné projekty s jinými národnostními menšinami. Avšak spolupráce se zástupci jiných menšin v DNM, spolupráce v Radě nebo v rámci komisí pro národnostní menšiny v jednotlivých krajích, byla v rámci daných aktivit přínosná.

Přátelské vztahy mezi členy *KSONN* a ostatními menšinami existují zatím pouze mezi jednotlivci, neboť národnostní komunity v ČR žijí většinou odděleně. Výjimkou jsou lokality, které motivují národnosti k setkávání pod jednou střechou (např. DNM v Praze).

POLSKÁ MENŠINA

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami probíhala jen okrajově a neměla na činnost PZKO větší vliv.

ROMSKÁ MENŠINA

Nereagovali.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

SPPR, *Rusini.cz* i *Skejušan* se snaží o prohlubování kontaktů a komunikace mezi občany a organizacemi z této oblasti i z jiných zemí, kde žije rusínská menšina a Českou republikou.

Rusínská menšina je členem *Světové rady Rusínů* téměř od počátku této mezinárodní organizace, podílí se na spolupráci se všemi rusínskými organizacemi sdružených v této Radě. Spolupracuje rovněž s obdobnými spolky na Zakarpatí, (např. *Klub TGM* v Užhorodě), nebo s *Četnickou stanicí* v Koločavě (pension a informační centrum, jež navštěvují převážně čeští turisté), s organizacemi na Slovensku (*Rusínská obroda*) atd.

SPPR rovněž tradičně spolupracuje se sdružením *Podkarpatská Rus – náhrada majetkové újmy* se sídlem v Brně, které řadu let úspěšně usiluje o odškodnění občanů a jejich potomků, kteří v letech 1938-9 a 1945-7 museli toto území opustit a zanechali tam své nemovitosti.

Časopis *Podkarpatská Rus* i webové stránky přinášejí pravidelné informace o rusínském národnostním dění v Slovenské republice i dalších evropských zemích.

Vzájemně spolupracuje rovněž s rusínskými spolky působícími v Čechách, zejména se spolkem *Rusíni.cz* - Rusínská iniciativa při tvorbě našich i jejich pořadů, a s folklorním souborem *Skejušan* v Chomutově.

Rusíni.cz jsou ve stálém kontaktu hlavně se slovenskou menšinou v ČR, a to mladými členy spolku *Obce Slovákov v Prahe*, kteří se také pravidelně zúčastňují na akcích, či neformálních posezeních. Při konkrétních příležitostech se uskutečňuje spolupráce s jinými národnostními komunitami a jejich zástupci; děje se to zejména v rámci činnosti Programové rady DNM či při některých konkrétních akcích; např. tematický vánoční večer národností, vyznávající náboženství východního obřadu v DNM, kdy se při přípravě programu sdružily rusínská, ukrajinská a slovenská komunita. Spolupráce proběhla i při přípravě *Muzejní noci*.

RUSKÁ MENŠINA

Sekce ruské menšiny Institutu slovanských strategických studií a ARTEK žádnou formu spolupráce neuvedly. *VŠČZS*: „Se srbským sdružením sv. Sáva – vzájemná účast na svých akcích.“ *Koňez – Archa* má dobré vztahy se všemi představiteli národnostních menšin Ústeckého kraje. Nejproduktivnější jsou vztahy s židovskou a bulharskou menšinou.

Ruská tradice: „Nejaktivnější spolupráce s ostatními národnostními menšinami byla zejména v rámci činností Programové rady DNM a realizaci společných aktivit organizací sídlících v DNM, jako např. Konference a *Setkání národnostních menšin*, Knižní veletrh *Svět knihy*, *Muzejní noc* v DNM, Folklorní festival *Praha srdce národů*.

ŘECKÁ MENŠINA

○ *Asociace řeckých obcí v ČR*

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami je na regionální úrovni možná pouze v případě, že v dané lokalitě existuje organizovaná jiná národnostní menšina než řecká. V tomto případě se dá říci, že obecně je tato spolupráce pozitivní a úspěšná. Například v Brně Výbor Magistrátu města Brna podporuje spolupráci místních menšin v rámci organizace festivalu národnostních menšin *Babylonfest*. Menšiny se zapojují aktivně do programu celé akce a část festivalu je věnována přímo aktivním představitelům menšin.

Dále Výbor Jihomoravského kraje organizuje *Den národnostních menšin* (zpravidla v květnu), kde menšiny vystupují společně v programu. *Řecká obec* Brno dále spolupracuje s dalšími místními menšinami z Balkánu při tanečních vystoupeních a jiných dílčích kulturních akcích. Představitelé *Řecké obce* Brno pravidelně navštěvují menšinové neřecké akce. V Javorníku každý rok pořádá tamní řecká obec kulturní akci zvanou *Folkmáj* na kterou pravidelně zve zástupce jiných národnostních menšin, které se svými soubory vystupují v programu. Naopak např. v Šumperku a v Krnově spolupráce s ostatními menšinami nemá potřebné zázemí.

○ *Lyceum Řekyň v ČR*:

Lyceum spolupracuje velmi dobře se všemi organizacemi národnostních menšin v městě Brně, kdy od roku 2010 organizuje program s názvem *Podoby hudby* v rámci *Babylonfestu*. Jedná se o slavnostní koncert klasické hudby, ve kterém vystupují výjimečně talentovaní hudebníci a zpěváci z řad příslušníků národnostních menšin, které žijí v městě Brně. Předsedkyně LR v ČR je členkou Přípravného výboru pro *Babylonfest*.

SLOVENSKÁ MENŠINA

J. Miño: veľmi dobrá a bezproblémová. Tu je potreba zmieniť hlavne mnohoročnú spoluprácu všetkých národností na najväčšom spoločnom projekte, medzinárodnom festivale národnostných menšin a etník *Praha srdce národů*. V minulom roku sa uskutočnil už jeho 17. ročník. Ďalšou významnou skutočnosťou je aktívna spolupráca spolkov, ktoré majú sídlo

v DNM. To sú predovšetkým spolky FOSA. Ich spolupráca s menšinami je veľmi dobrá, zvlášť s poľskou, ruskou, ukrajinskou, maďarskou, bulharskou a rusínskou menšinou. Dôkazom sú spoločné programy *Muzejní noc*, *Svět knihy*. Pozitívnym javom bola solidarita ostatných národností pri konfliktoch na Ukrajine a s ukrajinskou národnosťou.

N. Vokušová: vo *Slovenskom dome v Prahe* sa uskutočnili sprievodné aktivity rómskeho festivalu *Khamoro*, aktivity s ukrajinskou, ruskou, židovskou, maďarskou, srbskou, rusínskou i ďalšími menšinami, ale i s komunitami cudzincov. Zmieniť treba aj spoluprácu na medzinárodnom festivale národnostných menšín a 36 etník *Praha srdce národů*. Ďalšie národnostné menšiny tradične vystupujú aj na MFSF *Jánošíkov dukát*.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Veľmi dobrá, nejen v DNM v Praze (např. polsko-ukrajinský večer a ukrajinsko-rusínské vánoční tradice), ale i v rámci příprav dalších akcí, mj. v rámci festivalu *Praha srdce národů*.

VIETNAMSKÁ MENŠINA

Přetrvává trend z minulých let, kdy spolupráce s ostatními menšinami jsou uskutečněny jako spoluúčast na dnech národnostních menšin organizovaných místní správou.

- JAKÉ BYLY PROBLÉMY V ŽIVOTĚ SPOLEČENSTVÍ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN?

BĚLORUSKÁ MENŠINA

Žádné.

BULHARSKÁ MENŠINA

Sdružení a organizace nemají zásadní problémy, potýkaly se ale s nedostatkem finančních prostředků a někdy s absencí vhodných prostorů pro činnost. Jako problém je viděna i otázka vlastnictví domu (Praha 2, Americká 28), který vlastní Bulharsko a soudí se o něj s uživatelem (BKOO/BKOK).

CHORVATSKÁ MENŠINA

Dlouhodobý problém, který velice znesnadňuje jakoukoliv práci v rámci komunity, je disperzní rozšíření Chorvatů po roce 1948. To, že žijí roztroušeně na území celé republiky, má velmi neblahé dopady na předávání národnostní identity.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Problémy byly pouze běžného charakteru, ničím se významně nelišily od předcházejících let.

NĚMECKÁ MENŠINA

Podle SN nebyly problémy v životě menšiny zaznamenány.

Podle dotazování v regionech se naprostá většina zástupců KSONN shoduje v tom, že existují tři základní problémy v životě německé menšiny. První dva jsou důsledkem politických režimů v období 1945 - 1989:

- (1) Územní roztržičnost: Německá menšina v ČR je malá (19 000 osob podle sčítání lidu 2011) a žije roztržičně po celém území ČR. To ztěžuje vzájemnou komunikaci, spolkový život, výuku německého jazyka, předávání kulturních tradic a urychluje asimilaci.
- (2) Věková struktura: Občané německé národnosti jsou převážně vyššího, důchodového věku. S tím souvisí horší zdravotní stav, nízká dopravní mobilita, počítačová nevybavenost, horší informovanost a také informovatelnost.

- (3) Interní problém s přerozdělováním finanční pomoci SRN, která je směřována výhradně do *Shromáždění Němců*.

POLSKÁ MENŠINA

PZKO:

Porušování zákona č. 40/2009 Sb., § 355 Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob a § 356 Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod, kdy jsme upozorňovali orgány činné v trestním řízení na opakující se tendence nesnášenlivosti a xenofobie zveřejňované na internetových stránkách. Nejnovější příklady: internetové noviny STALOSE.CZ.¹⁵⁶

Dva zákony - zákon o obcích § 29 (2) a menšinový zákon upravují nejen práva národnostních menšin, ale stanovují, podle kterého zákona se zjišťuje jejich četnost. S ohledem na změnu zákona č. 296/2009 Sb. o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 v § 6 bod c), kde se národnost stala dobrovolným údajem, došlo k tomu, že cca 25 % občanů ČR neuvedlo svoji národnost. Z hlediska výpočtu velikosti menšiny v obci, který je stanoven poměrem k občanům české národnosti, je dřívější způsob výpočtu irelevantní, neboť k české národnosti nemůže být připočtena populace, která se nehlásí k žádné národnosti. Proto je nutné, s ohledem na tuto situaci, přistoupit na jiný, reálný model přepočtu občanů národnostní menšiny v obci. Příkladem je nesouhlas zastupitelů samosprávy Havířova k ustanovení Výboru i přes to, že k jiné národnosti než české se přihlásilo 13,8 % občanů tohoto města. V Havířově je celkem 94 351 obyvatel, k české národnosti se přihlásilo 58 795 (62,315 %), národnost neuvedlo 22 535 (23,884 %) a k jiné národnosti než české se přihlásilo 13 021 (13,8%).

Problém užívání menšinového jazyka při sňatku: Stanovisko Odboru všeobecné správy ministerstva vnitra:¹⁵⁷ „... sňateční obřad je veřejný a slavnostní, činí se v přítomnosti dvou svědků (§ 656 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb. OZ). Pokud bychom připustili vedení sňatečního obřadu pouze v jazyce národnostní menšiny, upozorňujeme, že stejné podmínky by potom bylo třeba vytvořit všem 14 národnostním menšinám na území ČR...“ „... z hlediska mezinárodního práva není bez významu poukázat ani na postoj české vlády k aplikaci Evropské charty menšinových či regionálních jazyků. Podle čl. 10 odst. 1 písm. a) bodu i) a ii) této úmluvy ... V ustanovení čl. 10 odst. 2 písm. a) téže úmluvy... Podstatné ovšem je, že ani k jednomu z těchto závazků ČR nepřistoupila... tím dala najevo, že je, alespoň zatím aplikovat nehodlá. S tím pak koresponduje i skutečnost, že zákon o matrikách implikuje vedení sňatečního obřadu v českém jazyce“. Nebylo zde přihlédnuto k čl. 10 odst. 1 a 2 Rámcové úmluvy.

ROMSKÁ MENŠINA

• Diskriminace

Romové jsou stále obětmi diskriminace v různých oblastech, ať už jde o poskytování služeb, zaměstnání nebo bydlení. V oblasti bydlení probíhá diskriminace ze strany soukromých pronajímatelů bytů a realitních kanceláří. Vzhledem k medializovaným případům diskriminace si diskriminující v oblasti bydlení nachází stále sofistikovanější způsoby diskriminace, proto je i náročnější důkazy o tom, že jde o diskriminaci, získat. V oblasti zaměstnanosti se Romové také potýkají s diskriminací a v současné době i na nízkokvalifikovaných pozicích, jako je úklid. Zaměstnavatel většinou nepřijetí Romů na pracovní pozici zdůvodňuje špatnými zkušenostmi s Romy. Diskriminace, která probíhá ve školství je spíše nepřímá a odráží se v ní stereotypní představy o Romech. Strach, který učitelé mají ze zápisu romských dětí, se koncentruje okolo toho, že očekávají, že dítě zvýší zátěž pro ostatní ve třídě, případně že se větší počet romských

¹⁵⁶ <http://vrchovsky.blog.cz/0709/tesinsko-vzpominky-varuji>

¹⁵⁷ čj. MV-63670-12/VS-2014 z 21. dubna 2015; jde o povinnost vyslovit zásadní výroky obřadu v českém jazyce.

děti v jedné třídě stane důvodem k tomu, že ze školy odejdou děti z majority. Velká mezera je ve výuce multikulturních lekcí na školách. Multikulturní lekce sice školy začaly realizovat, nicméně jsou nezkušeně vedeny a učitelé nemají dostatečnou argumentaci na rasistické názory žáků a studentů. Osvědčují se lekce vedené tak, aby žáci a studenti měli možnost se s Romy setkat a diskutovat. Mladí lidé, tak mnohdy poprvé získávají skutečný zážitek s Romy. Větší důraz by se tedy měl klást na vzdělávání pedagogů a jejich zkušenosti s přípravou a vedením lekcí na školách.

- **Zaměstnání**

Romové žijící na hranici životního minima začínají ztrácet naději na lepší budoucnost a jsou apatičtí. V dnešní době už nezaměstnanost není jen mezi Romy s nízkou kvalifikací, ale i mezi středoškolsky vzdělanými Romy. Jejich ideály na zaměstnání a vyšší společenské postavení se ztrácí již při opětovných reakcích na nabídky zaměstnání, kdy nedostanou ani zpětnou reakci, natož pozvání na pohovor. Obvykle stačí mít v životopise příjmení, které je spojováno s romským příjmením a zaměstnavatelé ztrácí o uchazeče zájem. Pokud najdou Romové uplatnění, tak většinou při manuálních pracích v nadnárodních společnostech za mzdu, která obvykle nepokryje náklady rodiny a naopak by se rodina na tom mohla ocitnout hůře. Nepříjemným faktem je také status společně posuzovaných osob, kdy mladí lidé z rodin žijících na sociálních dávkách pokud půjdou na placenou brigádu, zkrátí sociální příspěvek svých rodin. Tento systém je tedy demotivující a nepodporuje získávání pracovních návyků mladých lidí. Pokud se tedy Romové nesetkají při hledání zaměstnání s diskriminací, narážejí na nízké mzdy, které minimálně v prvních třech měsících ohrožují rodinný rozpočet.

- **Bydlení**

V ČR stále existují sociálně vyloučené lokality, kde žijí převážně Romové. Romové, kteří se snaží vymanit z těchto lokalit, naráží na diskriminaci v oblasti bydlení nebo zaměstnanosti i dokonce v přístupu ke vzdělání a jejich šance na život mimo lokalitu a šance na lepší společenský život je nízká. Také se řeší způsob přidělování bytů v městských částech, neboť Romů jsou ve většině případů nabízeny pouze byty v sociálně vyloučených lokalitách. V nich se objevují sociálně patologické jevy, zejména drogy, prostituce, alkoholismus. Situace se určitým způsobem zhoršuje, neboť lidé nevidí úniku z této zacyklené situace.

- **Aktivismus a politické ambice Romů**

Vzdělání Romové mají zájem být více politicky angažovaní a přímo se podílet na zlepšení situace Romů v České republice. Romové jsou členy poradních orgánů, jsou studenty, zaměstnanci, ale ve velmi malé míře mají přímou pravomoc rozhodovat o situaci Romů v České republice, ať už z pozice politické nebo z organizační struktury organizací zaměřených na podporu Romů. Aktivismus Romů tedy ztrácí na síle v okamžiku, kdy zjišťují, že „za ně“ rozhodne někdo jiný i přes jejich úsilí a energii.

V současné době se hodně v organizacích řeší projekt *Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám*. Organizace se obávají, že jde o příliš velký projekt, který nemusí přinést kvalitní práci a ohrozit finanční situaci menších organizací poskytujících sociální služby.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Naléhavým problémem, který pociťuje zejména SPPR, je postupné stárnutí členské základny SPPR, dále značná nechuť lidí obecně - příslušníky národnostních menšin nevyjímaje – se sdružovat do organizovaných společenství, do spolků. Z tohoto hlediska na to jde rusínská komunita pocházející z východního Slovenska (Rusíni.cz) lépe, neboť na členské základně v podstatě netrvá a značná část jejich aktivit je spíše společenského a zábavního charakteru. Nicméně i zde existují problémy. Rusíni.cz je vnímají zejména jako dramatickou změnu, kterou je míra asimilace mladých Rusínů či stále trvající všeobecná neinformovanost, malé povědomí majoritní společnosti o Rusínech. Navíc mainstreamová média někdy vytvářejí

negativní obraz několika menšin - i když nikoliv přímo rusínské – ale přesto tím vzrůstá ve společnosti kolektivní společenská generalizace celého menšinového spektra.

Setrvávajícím problémem je stále společensky i občanskoprávně rozdílný status kategorie „příslušník národnostní menšiny“ (s občanstvím ČR) a „cizincem“ a rozdílným statutem, což je ovšem dáno ze zákona.

RUSKÁ MENŠINA

Sekce ruské menšiny Institutu slovanských strategických studií a ARTEK se k tomuto bodu nevyjádřily. *Ковчез – Archa* má za to, že zásadní problémy nevznikly.

Vyjádření *VSČZS* „My se zabýváme svojí činností dle našeho ročního plánu akcí, pokud řešíme problémy, tak svoje, jak nejlépe splnit naše plány a cíle. V rámci naší organizace problémy společenství nepozorujeme. A zabývat se různými drby, závistivci nebo politikou, na to nemáme čas ani chuť. Toto chápeme jako bod spíš pro zástupce menšiny, který vyhodnotí problémy, se kterými se setkal“.

Z toho zástupce ruské menšiny v Radě vyhodnotil:

- Z důvodů zmíněných v úvodní odpovědi na bod 1 se společenství dále polarizovalo. Podstatná část ruské inteligence zaujímá k vývoji v RF kritický postoj, nicméně jen část z ní si dovolí tento postoj veřejně deklarovat, ať už účastí na setkáních, přednáškách, konferencích nebo v sociálních sítích. Viditelní jsou zastánci z opačného konce názorového spektra, ale ani ti nejsou jednotní. Nejvíce se v roce 2015 ve veřejnoprávních médiích zviditelnil Alexander Barabanov, podnikatel s ukrajinským občanstvím, který své spoluobčany označuje jako fašisty, přitom je vyznavačem ideologie šířené Nikolajem Starikovem, což je zakladatel a lídr politické strany PVO (*Strana Velké Vlasti*), označovaný za neonacistu. Barabanov hájí porušení mezinárodních dohod, anexi Krymu a intervence na jihovýchodě Ukrajiny. Dotační komise resortu kultury odmítla poskytnout v roce 2015 finanční podporu časopisu *ARTEK*, který Barabanov vydává. Po řadě protestů přestal být Barabanov do veřejnoprávních médií zván. Podobné názory propaguje Radmila Zemanova-Kopecká z *Institutu slovanských strategických studií - sekce pro ruskou menšinu a ruskojazyčné skupiny*. Tato instituce s neprůhledným financováním se zviditelňuje zejména propagandou v zájmu současné vlády RF.

- *Koordinační rada ruských krajanů* při velvyslanectví RF, která sdružuje i některé příslušníky ruské menšiny, projevovala i v roce 2015 pasivitu a pokračovaly jen vzájemné rozepře některých členů. Pomluvy a urážky představitele ruské menšiny v Radě se v tomto roce již v tisku nevyskytovaly. Zlom ve vztazích nastal dne 20. listopadu 2015, kdy byl v Obchodním rejstříku zaregistrován spolek *Koordinační rada ruských krajanů v České republice* (IČO 04595068). Statutární a kontrolní orgány jsou obsazeny ruskými podnikateli, převážně občany RF. Iniciátory tohoto spolku písemně napadl akademik mnoha akademií a spolumajitel *Ruského domu* v Mariánských lázních, profesor mnoha univerzit a podnikatel Sergej Komkov. Tento aktivista je v ČR zatím znám hlavně tím, že nominoval prezidenty Zemana a Putina na Nobelovu cenu a také tím, že v květnu 2015 na *Všeslovanském sjezdu* v Moskvě navrhl, aby z „řad Slovanů byli vyloučeni Ukrajinci“ a rovněž podporuje anexi Krymu. Další vývoj v kauze dvou souběžných Koordinačních rad lze očekávat až po nástupu nového velvyslance RF a jeho případném zásahu. Podle zkušeností zpracovatele, nezvyk k projevování samostatných občanských postojů a čekání na pokyn vrchnosti stále ještě patří ke specifikům podstatné části postsovětské společnosti.

ŘECKÁ MENŠINA

Problémy v životě řecké národnostní menšiny v ČR opět závisí na situaci v jednotlivých regionech. Z celorepublikového hlediska však lze poukázat na problémy s nezaměstnaností. Naše národnostní menšina se také často setkává s předsudky a zažitými názory na řeckou komunitu, o kterých jsme doufali, že už jsou překonané. Na regionální úrovni Řecká obec Brno v posledních letech řeší narůstající počet nových řeckých migrantů, převážně

ekonomických, a to především způsoby jejich začleňování do společnosti, poskytnutí asistence či pomoci s porozuměním legislativy a kultury ČR. Řecké obce se snaží pozitivně působit na někdy zlehčující a zjednodušující obraz o současném Řecku v českých médiích a přispívat osvětou. Správní rada *Lycea Řekyň* nebyla nucena ze své strany řešit nějaké problémy svých členů, avšak se rozhodla i v roce 2015 využít vánočního zvyku obdarovávání a proměnila tradiční novoroční přání za projev lásky k bližnímu a přispěla finančním darem na celosvětové programy organizace *Lékaři bez hranic*.

SLOVENSKÁ MENŠINA

J. Miňo: pre slovenskú menšinu to je prehĺbenie rozporov týkajúcich sa „*Slovenského domu*“. Jedným z jeho proklamovaných prínosov malo byť ušetrenie finančných prostriedkov spolkov, ktorých aktivitám bude *Slovenský dom* slúžiť. Nepravdivé sa tak ukázali proklamácie ohľadne možností realizácie programov a hlavne zaistenia jeho financovania (viz vyše).

N. Vokušová: ani v roku 2015 sa nepodarilo zmeniť výrazné podfinancovanie aktivít, ktoré začalo s ekonomickou krízou, teraz sa však nevrátilo do normálu. Týka sa všetkých menšín, ale slovenskej percentuálne v mimoriadnej miere. Už bol zmienen aj problém systematickej podpory kultúrnej prezentácie v *Slovenskom dome v Prahe*. Ako prekážku v živote menšiny vníma aj absenciu slovenčiny v Českej televízii a celkovo jej nedostatok vo verejnom priestore, čím sa stráca identita menšiny aj pasívna bilingválnosť majority. Naopak k zlepšeniu došlo v Českom rozhlase.

VIETNAMSÁ MENŠINA

Problémy, které byly zmíněny ve Zprávě z roku 2014, přetrvávají. Jde zejména o tyto oblasti:

- Uplatnění absolventů „druhé generace“.
- Umístění dětí do jeslí, MŠ. Situace nutí některé rodiče k úvahám o zřízení a provozování soukromých jeslí financovaných plně z plateb rodičů. Lze se důvodně domnívat, že to může vyřešit pouze problém části majetnějších rodičů, ne všechny rodiny si to mohou dovolit.
- Dalším palčivým problémem, který trápí většinu příslušníků vietnamské komunity a vrhá stín na fungování státních orgánů, je situace kolem podání žádosti o víza a jejich vyřizování na Hanojské ambasádě. Je třeba urychleně tento problém vyřešit.

UVEĎTE PŘEHLED FINANČNÍ PODPORY ORGANIZACÍ VAŠÍ NÁRODNOSTNÍ MENŠINY PODLE DÁRCE (STÁTNÍ ROZPOČET, ROZPOČET KRAJŮ, MĚST, OBCÍ, OSTATNÍ DONOŘI).

BULHARSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

Projekty podporované ústředními orgány státní správy		
organizace	dárce	dotace (Kč)
Zaedno	en bloc státní správa	790 000
Bulharská kulturně osvětová organizace se sídlem v Praze		541 000
celkem		1 331 000

Projekty podpořené obcemi /statutárními městy / kraji

Projekty podporované obecními statutárními městy v Praze		
organizace	dárce	dotace (Kč)
Zaedno	magistrát hl. m. Prahy	145 000
Bulharská kulturně osvětová organizace se sídlem v Praze		10 000
celkem		155 000

Projekty podpořené ostatními donory (a inzercí reklamy)

Projekty podporované ostatními dárce (a mizerní kontingent)		
organizace	dárce	dotace (Kč)
Zaedno	en bloc ostatní	303 410
Bulharská kulturně osvětová organizace se sídlem v Praze		52 000
celkem		355 410

CHORVATSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	Dokumentace chorvatské menšiny	Ministerstvo kultury	120 000
	24. Chorvatský kulturní den		150 000
	Rozšíření slovníku moravské chorvatštiny o užití slov ve větách	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	150 000
celkem			420 000

Projekty podpořené obcemi /statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	Dokumentace chorvatské menšiny a popularizace tématu v české společnosti	Jihomoravský kraj	84 000
	24. Chorvatský kulturní den	Obec Jevišovka	30 000
celkem			114 000

Projekty podpořené ostatními donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	24. Chorvatský kulturní den	soukromý dárc	50 000
	aktivita menšiny	zahraniční zdroje	264 932
celkem			314 932

MAĎARSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

Projekty podporované dotacemi orgánů státní správy			
organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Prágai Tükör	Ministerstvo kultury	1 200 000
	Kulturně informační a dokumentační činnost		600 000
	Dny maďarské kultury		170 000
celkem			1 970 000

Projekty podpořené obcemi /statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů OJ Praha	Folklorní soubor Nyitnikék	Magistrát hl. m. Prahy	10 000
	Kulturně informační a dokumentační činnost a Dny maďarské kultury		30 000
Spolek Iglice Egylet	Zpřístupnění maďarského jazyka a kultury		30 000
Studentský kroužek Endre Adyho – Ady Endre Diákkör	Pěstování maďarské studentské kultury v Praze		20 000
Svaz Maďarů OJ Brno	Dny maďarské kultury	Město Brno	17 000
	Kulturně informační a dokumentační činnost	Jihomoravský kraj	70 000
Svaz Maďarů OJ Ostrava	Kulturně informační a dokumentační činnost	Moravskoslezský kraj	70 000
	Dny maďarské kultury	Magistrát města Ostrava	20 000
Svaz Maďarů OJ Teplice	Kulturně informační a dokumentační činnost	Město Teplice	30 000
		Město Most	17 000
	Dny maďarské kultury	Ústecký kraj	60 000
Svaz Maďarů OJ Lovosice	Kulturně informační a dokumentační činnost	Město Lovosice	15 000
		Ústecký kraj	40 000
	Dny maďarské kultury		30 000
celkem			459 000

Projekty podpořené ostatními donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů	Prágai Tükör	sponzoři	60 000
	Kulturně informační a dokumentační činnost	Ministerstvo zahraničí MR	465 000
OJ Praha a Ostrava		dary	75 000
Svaz Maďarů a 6 OJ	Kulturní aktivity	Ministerstvo zahraničí MR	390 000
		Nadace Rákóczi	337 000
celkem			1 327 000

NĚMECKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

Projekty podporované ústředními orgány státní správy			
organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Shromáždění Němců (SN), Hřebečko - Moravská Třebová	Hudba a kultura spojuje – 21. ročník Dnů německo – české kultury	Ministerstvo kultury	60 000
SN, Praha	Velké setkání německých svazů v ČR 2015		230 000
	Vydávání novin Landes-Echo		1 560 000
Spolek Němců	Kulturní a společenské aktivity, zachování a rozvoj kultury německé menšiny v ČR		45 000
	Pěvecký soubor Kraslice		30 000
Svaz Němců – region Chebsko, Cheb	Vydávání časopisu Eghaländ Bladl		65 000
	Vandrující Chebští muzikanti		30 000
celkem			2 020 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

Projekty podpořené obcemi s statutem městys / kraj			
organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace Kč)
SN Moravská Třebová	Dny kultury	Město Moravská Třebová	15 000
SN Havířov	činnost	Město Český Těšín	15 000
	Dny menšin	Město Havířov	10 000
Spolek Němců Nový Bor	celoroční činnost	MěÚ Nový Bor	3 000
Spolek Němců Skalná		MěÚ Skalná	6 000
Spolek Němců Chomutov	celoroční činnost	MěÚ Chomutov	25 000
Spolek Němců Praha		magistrát hl. m. Prahy	40 000
Spolek Němců Kraslice		MěÚ Kraslice	25 000
		MěÚ Rotava	8 000
	Den národnostních menšin	Karlovarský kraj (přes Obec Slovákov)	4 000
celkem			151 000

Projekty podpořené ostatními donory

organizace		projekt, účel dotace	dárce	dotace Kč)
DSKV Brno		8	Ministerstvo vnitra SRN	
Cheb		5		
Chomutov		2		
Hlučín		5	Velvyslanectví SRN	
Plzeň		3		
Havířov		1	AGMO	
		1	TANDEM	
		3	Velvyslanectví SRN	
		6	Ministerstvo vnitra SRN	
Liberec		1	Velvyslanectví SRN	
		6	Ministerstvo vnitra SRN	
Šumperk		6		
Trutnov		5		
Opava		6		
		1	Velvyslanectví SRN	
Moravská Třebová		4	Fond budoucnosti	
		1		
Kulturverband		1	Ministerstvo vnitra SRN	
Dům česko-německého porozumění Jablonec nad Nisou		1		
Shromáždění Němců		Podpora spolku, setkávacích středisek a JUKONU v oblasti personální, provozní a projektové		Velvyslanectví SRN
Spolek Němců	celoroční činnost		firma Štícha Zbiroh (formou služeb)	25 000
	celoroční činnost		nadace Breuer (SRN)	70 000
Kraslice	Přeshraniční přátelské vztahy a kulturní akce pro seniory II.			Česko-německý fond budoucnosti
				8 550

POLSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt	dárce	dotace (Kč)
PZKO	Přednáškové aktivity Mezigenerační Regionální Univerzity	Úřad vlády	45 000
	Vydávání měsíčníku Zwrot	Ministerstvo kultury	1 000 000
	Kulturně-společenské aktivity PZKO v ČR		650 000
	XXVI. Festival PZKO 2015		350 000
	„Piszmy razem - Pišeme společně“	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	69 000
Kongres Poláků	Vydávání Głosu ludu		5 200 000
	Dokumentační centrum Kongresu Poláků		263 000
	Takoví jsme 2015 / Tacy jesteśmy 2015		230 000
	Zelené školy nad Baltem	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	310 000
celkem			8 117 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt	dárce	dotace (Kč)
PZKO	Dzień Tradycji i Stroj Regionalnego	Městský úřad Český Těšín	15 000
	Warsztaty dziennikarskie Piszmy razem		5 000
	Konkurs literacki Zwrotu		15 000
	XXVI. Festival PZKO v roce 2015		50 000
PZKO	Kalendarz Śląski 2016	Moravskoslezský kraj	70 000
	XXVI. Festival PZKO v roce 2015	Statutární město Karviná	50 000
	XXVI. Festival PZKO v roce 2015	Město Jablunkov	5 000
celkem			210 000

Dotace poskytnuté ostatními a zahraničními donory

organizace	projekt, účel dotace		dárce	dotace (Kč)
PZKO	Doposažení siedziby ZG PZKO		Konsulat Generalny RP w Ostrawie	53 800
	Dofinansowanie działalności Biura ZG PZKO			80 700
	Koncert Świąteczny Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w RC			46 672
	XXVI. Festival PZKO			162 729
	Złot Klubów Młodych			17 754
	Konkurs literacki miesięcznika ZWROT			20 175
	Kalendarz Śląski (publikace)			40 350
	Kalendarz Śląski 2016 (publikace)			53 800
	Po cieszyńsku po obu stronách Olzy - XII Edycja Konkursu Gwary			32 549
	Dofinansowanie miesięcznika Zwrot			322 800
	Dofinansowanie portalu www.zwrot.cz			95 495
PZKO	Dofinansowanie miesięcznika Zwrot		Konsulat Generalny RP w Ostrawie	484 200
	Dofinansowanie rekonstrukcji pomieszczeń ZG PZKO przy ul. Bożka			63 484
	Tożsamość dwóch pokoleń Zaolzian. Wywiady narracyjne			18 830
	Odsłonięcie tablicy pamiątkowej prof. Wandy Wójcik			2 168
	Działalność Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego			9 415
	Dofinansowanie organizacji integracyjnych spotkań Klubów Kobiet MK PZKO	Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie	36 954,40	
	Aktywizacja i wsparcie teatrów amatorskich na Zaolziu		74 107	
celkem				1 615 982,40

ROMSKÁ MENŠINA¹⁵⁸

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Neuvádí.

¹⁵⁸ Zástupci menšiny v Radě nereagovali.

RUSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Ruská tradice	Časopis RUSSKOJE SLOVO	Ministerstvo kultury	1 650 000
	Kulturně-společenská činnost Ruské tradice v roce 2015		150 000
	Vydání knihy: S. N. Nikolajev. Paměti		100 000
	Příloha časopisu Ruskoje slovo – SLOVO naším dětem	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	100 000
celkem			2 000 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Ruská tradice, o.s.	Celoroční činnost dětského divadelního souboru Krásný sarafán	Magistrát hl. m. Prahy	40 000
	Vydání knihy: Omský deník		55 000
	Klubová a kulturně-společenská činnost ruské národnostní menšiny v DNM v roce 2015		20 000
Všekozácký Svaz Českých zemí a Slovenska	Oslavy jara v Pisnici	MČ Praha 4 – Libuš	2 500
	multikulturní akce Poznejme se sousedé	MČ Praha 3	5500
celkem			123 000

ŘECKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
ŘO Praha	Vydávání časopisu Kalimera	Ministerstvo kultury	264 500
AŘO v ČR	Kulturní činnost řecké menšiny v ČR		550 000
	Výuka řeckého jazyka dětí a mládeže, příslušníků řecké národnostní menšiny v ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	361 000
Lyceum Řekyň v ČR	Výuka řeckých tanců a hudební výchova		350 000
	Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny žijící v ČR	Ministerstvo kultury	100 000
celkem			1 625 500

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Lyceum Řekyň v ČR	Udržení řeckých kulturních tradic	Jihomoravský kraj	185 000
Lyceum Řekyň v ČR	Rozvoj řecké kultury a vzdělávací činnost v Brně	Statutární město Brno	33 000
Lyceum Řekyň v ČR	Tradiční řecká svatba	Statutární město Brno	50 000
Řecká obec Brno	Řekové v Brně 2015	Statutární město Brno	90 000
Řecká obec Brno	Kulturní činnost Řecké obce Brno v roce 2015	Jihomoravský kraj	60 000
Řecká obec Šumperk	Pronájem kulturního domu	Město Šumperk	8 000
Řecká obec Bohumín	Činnost obce	Město Bohumín	20 000
celkem			446 000

Projekty podpořené ostatními (i zahraničními) donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Řecká obec Brno	Fotbalové dresy	BAT service s.r.o.	5 000
Lyceum Řekyň v ČR	Pěstování tradic a folklorního umění	Hellenika nadační fond	7 000

SLOVENSKÁ MENŠINA ¹⁵⁹

Miňo: Informácie neboli od oslovených subjektov poskytnuté, s tým, že to sú verejne prístupné informácie – na web stránkach vládnych inštitúcií, krajov a obcí. Spolky čerpajú financie zo zdrojov resortov školstva, kultúry, Úradu vlády, mest a obcí, zo sponzoringu a vlastných zdrojov.

¹⁵⁹ Text dodal Jaroslav Miňo, člen Rady, druhá členka Rady N. Vokušová neposkytla žádné informace.

SRBSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Srbské sdružení Sv. Sáva	Srpska reč	Ministerstvo kultury	640 000
	VII. Dny srbské kultury		45 000
Srbské kulturní centrum	Týden srbských filmů		85 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji:

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Srbské sdružení Sv. Sáva	VII. Dny srbské kultury	Magistrát hl. m.	20 000
Srbské kulturní centrum	Balkánart – barvy a zvuky z Makedonie	Prahy	20 000

Projekty podpořené ostatními donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Srbské sdružení Sv. Sáva	Konference Srbská diaspora v EU	MK Srbska	133 000
Srbské kulturní centrum	4 koncerty trio ARS a trio ANIMA		111 112

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy				
organizace	projekt, účel dotace		dárce	dotace (Kč)
Ukrajinská iniciativa v ČR	Dětský klub Smoloskyp 2014	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Ministerstvo kultury	280 000
	Porohy			686 000
	Dny ukrajinské kultury v ČR 2014			160 000
SUPU Praha	Sbor sv. Vladimíra	110 000		
RUTA	Ukrajinský žurnál	1 400 000		
celkem				2 636 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji:

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
SUPU Praha	Sbor sv. Vladimíra	Magistrát hl. m. Prahy	50 000
Ukrajinská iniciativa Již. Moravy	Letem Brnem	Magistrát města Brno	25 000
	Brněnské spolužití		48 000
	Ukrajinské variace	Jihomoravský kraj	60 000
celkem			183 000

VIETNAMSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
INFO-DRÁČEK	Přátelství bez hranic	Ministerstvo kultury	130 000
VIET HELP	Uchování vietnamských lidových tradic v Karlovarském kraji		60 000
Viet Media	Vůně Lotusu		500 000
Sdružení pro podporu česko-vietnamské jazykové vzájemnosti	Velký učebnicový česko-vietnamský slovník, 3. díl	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	1 500 000
celkem			2 190 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji:

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.	Oslava dne Vietnamských dětí	Centrum na podporu integrace cizinců Kraje Vysočina	20 000
		Magistrát města Jihlava	48 000
ACVN	Přátelský ples	Integrační centrum Praha	40 000

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
občanské sdružení Bejt Simcha	Vydávání časopisu Maskil	Ministerstvo kultury	240 000

BĚLORUSKÁ MENŠINA

Neodpověděli.

BULHARSKÁ MENŠINA

Pro členy *BKOO/BKOK Praha* znamená zastoupení v Radě „čest a zodpovědnost“. Spolek *Zaedno* klade důraz na „koordinaci a větší informovanost“. Všichni se shodují na tom, že člověk, který menšinu ve vládě zastupuje musí menšinu důstojně reprezentovat, musí pomáhat a ukazovat směr v komunitě, musí informovat krajany v otázkách národnostních menšin v ČR.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Zastoupení v Radě je pro menšinu aktem uznání její existence, možností být informováni o aktuálních problémech národnostních menšin a podílet se na hledání jejich řešení.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Pro menšinu představuje nejvýznamnější platformu pro možnost seznámení se s problémy ostatních národnostních menšin a zároveň možnost získání nových informací z legislativní sféry. Mimořádně kladně hodnotí akce uspořádané ve spolupráci s Právnickou fakultou UK.

NĚMECKÁ MENŠINA

Zastoupení v Radě považuje *SN* za velmi důležité. *Spolek Němců* hodnotí své zastoupení v Radě jako významné a správné gesto ze strany českého státu. Oceňuje, že 10. listopadu 2014 byl místopředsedou Rady zvolen zástupce německé menšiny a prezident *SN*.

POLSKÁ MENŠINA

PZKO:

- a) Splnění závazků ČR vyplývajících z evropských úmluv,
 - b) možnost získat spolehlivé a relevantní informace týkající se problémů polské menšiny v ČR a jejich předávání zainteresovaným spolkům,
 - c) působení ve smyslu zlepšování vztahů mezi menšinou a většinovým obyvatelstvem,
 - d) možnost navrhování změn v legislativních záležitostech týkajících se menšinové politiky vlády.
- Zastoupení polské menšiny v Radě má pro PZKO zásadní význam. Dává možnost informovat a upozorňovat na aktivity PZKO z hlediska vkladu a významu této organizace v rámci podpory a rozvoje kultury na regionální úrovni. Rada je vnímána jako významný partner při transformaci požadavků směřujících k realizaci mezistátních dohod a úmluv. Může významným způsobem ovlivnit česko-polské vztahy prostřednictvím každoroční Zprávy a stavem realizace požadavků vznesených na jednáních Rady jednotlivými menšinami. Možnost podílet se na rozdělování finančních prostředků na kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin zásadním způsobem ovlivňuje činnost a někdy i samotnou existenci spolků.

ROMSKÁ MENŠINA

Nereagovali.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Lze zopakovat, že činnost Rady jako takové i zastoupení Rusínů v ní je významný a pozitivní jev. Zejména v prvních letech existence Rady šlo o význam lze říct existenční – oficiálně se tím potvrdilo uznání menšiny v rámci národnostního složení ČR. Rusíni se mohli v Česku

znovu veřejně přihlásit ke své národnosti až po r. 1989 a když byla ustavena Rada vlády a přizváni do ní i zástupci Rusínů, znamenalo to oficiální uznání Rusínů v ČR jako národnostní menšiny, návrat Rusínů do národnostní skladby obyvatel České republiky a zvýšení jejich společenské prestiže.

RUSKÁ MENŠINA

Sekce ruské menšiny Institutu slovanských strategických studií a ARTEK se k tomuto bodu nevyjádřily. Vyjádření VSCŽS: Zástupce v Radě nás nijak neovlivňuje a nemáme pro něj témata, která bychom potřebovali v tomto orgánu řešit. *Koвeчeз – Archa*: Pokládá za velice důležité, že je ruská menšina zastoupena v Radě vlády pro národnostní menšiny, protože její představitel dodává české vládě objektivní informace o životě a činnosti ruské diaspory.

Zástupce v Radě: Toto zastoupení umožňuje operativně informovat orgány státní správy o aktuálních problémech jak uvnitř menšiny, tak ve vztahu s většinovou společností, napomáhat k odstraňování těchto problémů, jejich předcházení a přispívat ke zkvalitnění stavu společnosti a její správy. Velký význam má i možnost účinnější spolupráce s veřejnoprávními médii.

ŘECKÁ MENŠINA

Zastoupení v Radě menšině jednoznačně dává možnost podílet se na dění, které se týká jak národnostní menšiny, tak i ostatních menšin v ČR. Zejména může pracovat pro zajištění práva na rozvoj řecké kultury a práva na vzdělání v řeckém jazyce. Má dále možnost se stýkat s představiteli jiných národnostních menšin a společně řešit problémy, kterým musí čelit v ČR člověk pocházející z národnostní menšiny. Má možnost komunikovat s experty v otázkách týkajících se problematiky národnostních menšin.

SLOVENSKÁ MENŠINA

J. Miňo: možnosť podieľať sa na tvorbe prístupu vlády k aktuálnym problémom národnostných menšín. Možnosť prístupu k aktuálnym informáciám a možnosť priamej komunikácie so zástupcami ostatných menšín.

N. Vokušová považuje za veľmi cenné môcť sa podieľať na tvorbe politik smerom k národnostným menšinám, na správe vecí, ktoré sa menšiny týkajú i vymieňať si a získavať informácie.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Především možnost poukazovat na problémové momenty v rámci života menšiny v ČR a nabízet případná řešení, jsou-li tato možná v rámci kompetence Rady.

VIETNAMSKÁ MENŠINA

- Lepší informovanost pro vietnamskou komunitu zejména v oblasti podpory menšinám a integraci cizinců, i když tato oblast nesouvisí přímo s prací Rady.
- Možnost ovlivňovat potřeby vietnamské menšiny v rámci českých zákonů a norem a zpětně působit na Vietnamce k dodržování základních pravidel a povinností.
- Větší zájem samosprávy o spolupráci s komunitou na komunální úrovni.
- Možnost zapojení do dotačních programů.
- Větší důležitost, informace a komunikace z obou stran (*Svaz vietnamských studentů a mládeže*).
- Skoro nic. Spojitost mezi komunitou a zastoupením je hodně slabá. Zastoupení nezná ani neprezentuje přání většiny a dobře neprosazuje práva menšiny do komunity (*ACVN*)
- Obhájit práva. Zároveň může získat informace o povinnostech vůči České republice v mateřském jazyce (*Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.*).

BĚLORUSKÁ MENŠINA

Neodpověděli.

BULHARSKÁ MENŠINA

Hodnocení je pozitivní. Zástupkyně v Radě velkou měrou přispěla k výsledkům jednání s Českým rozhlasem a Českou televizí. Doporučuje se lepší koordinace a informovanost.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Nehodnotí.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Bezproblémové.

NĚMECKÁ MENŠINA

SN bylo s činností obou zástupců německé menšiny v Radě v roce 2014 spokojeno. Shodně se vyjádřili i zástupci *Spolku Němců*.

POLSKÁ MENŠINA

PZKO:

Současný zástupce E. Delong se velmi energicky zařadil do práce v Radě a byl významným způsobem nápomocen při řešení stěžejních problémů, jež se týkají polské menšiny.

Poslední změny na postech Rady vlády pro národnostní menšiny PZKO hodnotí velmi kladně. Tyto změny zásadním způsobem ovlivnily informovanost o činnosti tohoto největšího menšinového spolku v ČR a vnímání PZKO jako významného partnera při konzultacích o potřebách a prioritách polské národnostní menšiny a také ostatních menšin v ČR.

ROMSKÁ MENŠINA

Nereagovali.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

V Radě zastupuje Rusíny nyní poměrně nová zástupkyně, její činnost by bylo předčasné hodnotit.

RUSKÁ MENŠINA

Sekce ruské menšiny Institutu slovanských strategických studií a ARTEK se k tomuto bodu nevyjádřily. Vyjádření *VŠČZS*: Nemůže posoudit. Činnost naší organizace není nijak touto prací dotčena. *Ковчез – Арха*: Výborně. Hodnocení sdružení *Ruská tradice*: činnost zástupce za ruskou národnostní menšinu v Radě, Alexeje Kelina, hodnotí jako velmi přínosnou pro spolek a také obecně pro celkové vnímání významu vládní národnostně-menšinové politiky ve společnosti. Nikdo další hodnocení neposkytl.

ŘECKÁ MENŠINA

Dosavadní práce zástupců v Radě je hodnocena představiteli menšiny z řad AŘO ČR kladně. Díky intenzivní komunikaci dochází k přenosu projednávaných témat z Rady k příslušníkům menšiny a naopak podnětů menšiny do Rady. Ze strany *Lycea Řekyň ČR* byly v minulosti zaznamenány problémy v komunikaci se zástupci řecké menšiny v Radě. Avšak tato situace se zlepšila a už letošní Zpráva za rok 2015 poukazuje na skutečnost, že spolupráce společenství v rámci menšiny se zintenzivnila a zkvalitnila.

SLOVENSKÁ MENŠINA

J. Miňo: Vzhľadom k tomu, že za slovenskú menšinu sú tam dvaja zástupcovia a ideologicky aj z dosť rozdielných táborov, tak to nie je jednoduché. Ing. Miňo je v rade prvý rok, Mgr. Vokušová 15 rokov. Nezhodli sa v návrhu kandidáta do komisie na Úrade vlády. Zatiaľ sa chovajú navzájom pomerne korektne a pomerne aktívne. Budúcnosť ukáže nakoľko to bude konštruktívne a či to povedie k dobrým výsledkom.

N. Vokušová: Obaja zástupcovia sa správajú korektne, konštruktívne a aktívne, každý v prevažujúcej miere zastupuje iný prúd v menšine, hoci obaja sa snažia komunikovať so všetkými.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Pozitívne.

VIETNAMSKÁ MENŠINA

- Nelze ještě hodnotit, k žádnému osobnímu jednání ještě nedošlo, jen výměna pár informací (*Svaz vietnamských studentů a mládeže*).
- Neefektivní (ACVN).
- Náš spolek funguje teprve rok, proto zatím nemůžeme práci svých zástupců v Radě hodnotit konkrétně. Myslíme si však, že naši zástupci se snaží hájit naše práva (*Vietnamský spolek na Jihlavsku z.s.*)

- JAKÝMI TÉMATY BY SE PODLE VÁS MĚLA RADA PRIORITYNĚ ZABÝVAT? (VYJMENUJTE BODOVĚ, PŘÍPADNĚ S KOMENTÁŘEM)

BĚLORUSKÁ MENŠINA

Neodpověděli.

BULHARSKÁ MENŠINA

Podporovat a případně i iniciovat a koordinovat projekty, do kterých se zapojí více menšin, aby byly více viditelné a medializované. Tyto aktivity by měly u majoritní společnosti, a hlavně mezi dětmi a mládeží postupně budovat větší porozumění a tolerantnost k odlišnému. Pokusit se takto vyvolat společenskou diskusi na menšinová a multikulturní témata.

Popularizovat kladný pohled na menšiny, větší medializace jejich aktivit, větší prostor pro prezentaci menšin v ČT a ČRo.

Zřízení poradenské linky pro odbornou pomoc (právní, lékařskou, sociální, apod.) v jazycích všech menšin.¹⁶⁰

Otázka agenturního zaměstnávání a následného zneužívání pracovníků menšin pracujících pod hlavičkou agentury. Zkvalitnění komunikace mezi státními/nestátními neziskovými organizacemi, které poskytují pomoc (nejen) bulharským občanům v nouzi (ať už se stanou oběťmi trestného činu či nikoli) a konzulárními odděleními ambasad příslušné menšiny v ČR.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Nezmiňuje.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Nově se otevřela otázka televizního vysílání, nejspíš nebude zájem sledovat takové pořady ze strany majoritní společnosti. Pro vlastní národnost je smysl omezený v době satelitního vysílání.

¹⁶⁰ Toto je některými zástupci menšiny odmítáno.

NĚMECKÁ MENŠINA

SN: Nedostatečnou finanční podporou v rámci dotačních programů národnostních menšin, zejména regionální národnostní kultury a podpora národnostních medií a audiovizí a malou pozornost nebo intoleranci národnostních menšin většinovým obyvatelstvem.

Spolek Němců: V činnosti Rady by měl být kladen důraz na praktickou pomoc pro spolky národnostních menšin, na podporu jejich kulturní identity a na projekty podporující průnik s českou majoritou. Málo se také zdůrazňuje fakt, že oficiálně uznané národnostní menšiny v ČR nejsou v politicky rozjitřeném stavu. Dále souhlasí s návrhem iniciovat novelu zákona o národnostních menšinách tak, aby Rada integrovala všechny, i oficiálně neregistrované menšiny.¹⁶¹ Finanční a mediální podpora státu národnostním menšinám je dlouhodobě finančně podhodnocená. To se týká i výuky německého jazyka včetně zajištění pobytu lektorů v regionech.

POLSKÁ MENŠINA

- Novelizací zákona o obcích a krajích s ohledem na poslední sčítání lidu a výpočet procentního zastoupení menšin v obcích a městech. Týká se zákona o matrikách, které implikují vedení sňatečného obřadu v českém jazyce.
- Novelizací zákona o kronikách obcí č. 132/2006 Sb. tak, aby v obcích jež dosahují 10% menšinové populace, bylo možné provádět zápisy v kronikách dvojjazyčně.
- Prováděním intenzivnější propagace mezi většinovým obyvatelstvem o právech národnostních menšin vyplývajících ze závazků ČR a odvozených od evropských úmluv o Ochráně národnostních menšin a Ochráně menšinových či regionálních jazyků.
- Upozornit orgány činné v trestním řízení, aby věnovaly větší pozornost porušování zákona č. 40/2009 Sb., § 355 Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob a § 356 Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod.
- Omezením přerozdělování finančních prostředků, jež města, obce, spolky a multietnické subjekty čerpají ze zdrojů na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin.
- Zprávy o stavu národnostních menšin zpracované úředníky měst a obcí by měly být projednány a odsouhlaseny ve Výborech pro národnostní menšiny.¹⁶²

ROMSKÁ MENŠINA

Nereagovali.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Neuvádí.

RUSKÁ MENŠINA

Vyjádření *VSCZS*: Účast na akcích menšinových organizací k získání osobní zkušenosti s jejich činností. *Ковчез – Арха* Objektivní informování o činnosti regionálních organizací národnostních menšin v českých médiích.

Vyjádření sdružení *Ruská tradice*: Rada vlády pro národnostní menšiny by měla věnovat více pozornosti a podpory oprávněným zájmům národnostních menšin a jejich organizacím se zřetelem na to, co tyto organizace deklarují a co doopravdy dělají pro integritu s českou majoritní společností a potažmo i celoevropskými civilizačními hodnotami.

¹⁶¹ Pozn. předkl.: Není jasné, podle jakého klíče by mělo dojít k výběru zástupců, jiná věc je podpora projektů ostatních národnostně menšinových organizací, která možná je.

¹⁶² Pozn. předkl. – požadavek vypracovat podklad pro Zprávu byl poslán jak starostům obcí, tak i předsedům Výborů.

Shrnutí: Rada by si měla být vědoma zásadního názorového rozdělení nejen ruské menšiny, které již přesáhlo meze žádoucí názorové plurality, a nebezpečně zasahuje i většinovou společnost. Jde o projevy propagace autoritářských systémů a politiků směřujících k totalitě, které jsou v protikladu s demokratickými hodnotami, k nimž se náš stát hlásí a projevil je i členstvím v EU a zavazuje se je ctít v Ústavě a dalších dokumentech. Vzhledem k tomu, že Rada nedisponuje nezbytným počtem odborníků, kteří by mohli tuto situaci v plném rozsahu monitorovat a analyzovat, měla by zvážit zahájení spolupráce nejen s odbornými institucemi, které má náš stát k dispozici (např. *Ústav mezinárodních vztahů, ÚSTR*) ale i s neziskovými organizacemi (např. *AMO, The Prague Civil Society Centre*). Jenom za předpokladu účinné spolupráce a návazné angažovanosti veřejnoprávních médií máme šanci změnit dosavadní neúčinnou defenzivu v efektivnější obranu demokracie, která by dokázala čelit vydatně financované zahraniční propagandě, usilující o destrukci EU a naší stále ještě rodící se demokracie.

ŘECKÁ MENŠINA

Prezentací menšin v médiích, ochranou práv menšin, kulturním a jazykovým rozvojem, multikulturním vzděláváním majoritní společnosti za pomoci menšin, rolí menšin v bezpečnosti ČR v souvislosti s politikou a mezinárodními vztahy, zabezpečení rovnocenného přístupu státu ke všem menšinám.

SLOVENSKÁ MENŠINA

J. Miňo:

- 1) Prístupom národnostných menšín k médiám – televízia, rozhlas.
- 2) Novým vymedzením pojmu *národnostná menšina*, ktoré sa ukazuje byť podstatné i voči skupinám migrantov, ale je tiež podstatné pre fungovanie už zažitých spolkov a ich činnosť.
- 3) Od tohto vymedzenia sa potom odvíjajú ďalšie dôležité veci napr. financovanie kultúrnych a vzdelávacích projektov, periodík atď.
- 4) Priority v grantových oblastiach.

N. Vokušová:

- 1) Navýšením grantových programov a určením priorít v nich,
- 2) prístupom národnostných menšín k médiám – televízia, rozhlas,
- 3) otázkou oživenia menšinového školstva i u menšín, ktoré ho nemajú, prinajmenšom v oblasti predškolského vzdelávania a nepovinnéj výuky na českých školách.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Udržování historicko-kulturního odkazu národnostních menšin, podpora jejich činnosti, spolupráce při začleňování nových příslušníků menšin, konzultace při koncepci ČR vůči imigračním tokům ze zemí původu národnostních menšin.

VIETNAMSKÁ MENŠINA

- Lépe informovat komunitu o jejich právech i povinnostech.
- Zjednodušit / ulehčit postup pro případná vyřizování dotací.
- Revize metodiky uznání nákladů např. v programu podpory kulturních aktivit národnostních menšin Ministerstva kultury. Např. pro folklórní a taneční skupiny nejdůležitější podpora je zajištění krojů. Ve Vietnamu je mnoho etnik a každé má své specifické kostýmy.
- Navrhují zvažovat podporu pro online prezentace a komunikace. Jsou toho názoru, že je to levnější a efektivnější způsob šíření informací než tištěné časopisy.
- Vymyslet, zorganizovat a udržovat aktivitu pro zapojení co nejvíce členů menšiny do společnosti. My integrujeme každodenní práci, běžným životem a dalšími zájmy jako kulturou, sportem, uměním, atd. Bez komunikace a pravidelnosti to nejde.

- Využití kapacity národnostních menšin pro rozvoj vztahů se zeměmi, odkud pocházejí.
- Ochrana vietnamského jazyka a rozvíjení výuky vietnamštiny pro děti, žáky a studenty.

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA

Upozorňuje na jeden tematický okruh, který byl akcentován již v minulých letech. Tím je nárůst pravicového extremismu, který je často spojen i s projevy antisemitismu a xenofobie. Je to téma, které se z podstaty věci hluboce dotýká všech národnostních menšin. V minulých letech proto Rada iniciovala několik projektů, které byly úspěšně realizovány, ať už to byla úprava legislativy (doplnění díkce shromažďovacího zákona) nebo tzv. manuál pro města a obce ministerstva vnitra. Je oprávněná obava, že extremismus bude i nadále narůstat, ať už v závislosti na ekonomické krizi, či na jiných společenských či politických fenoménech. Rada by se jím měla proto začít systematicky zabývat. FŽO vždy byla a je připravena aktivně přispívat k řešení všech těchto problémů, ať již na půdě Rady, či samostatně.

Z dalších témat, kterými se Rada zabývala a podle všech předpokladů se zabývat bude, je přínosná především oblast prezentace v médiích. Větší důraz by pak rádi věnovali tematice kulturního dědictví, odkazu významných osobností, významných stavebních památek a lokalit, atd. To by se mělo promítnout i v oblasti školství a mládeže, kde je jednou z priorit vzdělávání o historii a historickém odkazu Holocaustu.

- JAKÉ JSOU VAŠE ZKUŠENOSTI S IMPLEMENTACÍ CHARTY?

BĚLORUSKÁ MENŠINA

Neodpověděli.

BULHARSKÁ MENŠINA

Podle svých možností pracuje spolek *Zaedno* na implementaci Charty. Projekt, který ji podporuje, je *Kamarádi, vzdělávací aktivity pro děti a mládež z národnostních menšin*. Pokouší se usnesení dokumentu popularizovat a to hlavně mezi širokou veřejností, dětmi a mládeží.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Na svém zasedání 10. listopadu 2014 projednala Rada možnosti zahrnout chorvatštinu pod ochranu Charty. Ministerstvo vnitra se zhostilo úkolu zmapovat konkrétní možnosti ochrany. Na tomto procesu se menšina aktivně podílela.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Tato otázka se maďarské menšiny netýká, menšina v českých zemích je tradiční, konsolidovaná, Nehrozí rozsáhlá imigrace.

NĚMECKÁ MENŠINA

Ani jedna z organizací německé menšiny nepodala v roce 2015 žádost o podporu v programu podpory implementace Charty. U *Spolku Němců* to bylo z důvodu časového zaneprázdnění kvalifikovaných lektorů. Trvá však zájem českých pracovníků německých firem a českých přátel *Spolku Němců* o konverzační výuku němčiny. Naopak nabídka finanční dotace projektům na ZŠ, s využitím místních učitelů, se v Karlovarském kraji neseťkala s žádnou odezvou, výjimkou jsou čtyři žáci, navštěvující kurs němčiny na *Střední integrované škole* v Nejdku.

Na užívání německých názvů v označení obcí, sídelních částí, ulic, významných budov apod. není jednotný názor. Pravděpodobně by vzbudilo kontroverze. V některých „měkkých“ projektech (např. naučná stezka *Rotavské varhany* otevřená v roce 2014) však byla původní německá jména ponechána v historickém kontextu v plném rozsahu, stejně jako česká jména.

Z praktické zkušenosti vyplývá, že pokud česká nebo (sudeto)německá strana v publikacích netrvá ostentativně na užívání pouze jediného jazyka, pak nevzniká žádný problém.

POLSKÁ MENŠINA

V obcích, ve kterých bylo při sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 zjištěno více jak 10 % polské menšiny dochází k nedodržování dvojjazyčnosti při zveřejňování informací o realizaci akcí financovaných Evropskou Unií na tabulích na veřejném prostranství.

ROMSKÁ MENŠINA

Nereagovali.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Nehodnotí.

RUSKÁ MENŠINA

Charta se v ČR netýká ruského jazyka.

ŘECKÁ MENŠINA

Charta sleduje převážně kulturní cíle. Má sloužit k ochraně a podpoře regionálních a menšinových jazyků, jakožto ohroženého aspektu evropského kulturního dědictví. Tyto jazyky jsou podporovány jako součást kulturního dědictví každé členské země, a tedy i ČR. V této souvislosti jsou poskytovány dotace ze státního rozpočtu ČR na aktivity příslušníků národnostních menšin. V tomto kontextu menšina žádá každý rok o dotaci na její aktivity v rámci projektu *Výuka řeckého jazyka dětí a mládeže, příslušníků řecké národnostní menšiny v ČR*. Spolupráci na této úrovni hodnotíme jako kladnou. Co se týče dalších aspektů Charty, tak řečtina nepatří pod ochranu části III. Charty a tudíž v Radě má řecká menšina pouze jednoho zástupce. Avšak vítá a vnímá velmi pozitivně výuku novořeckého jazyka jak na Masarykově univerzitě v Brně, tak i na Karlově univerzitě v Praze.

SLOVENSKÁ MENŠINA

J. Miño: Mnohí majú pocit, že záväzky z toho plynúce nie sú brané dosť vážne a že hlavne v oblasti prístupu národnostných menšín - osobitne slovenskej menšiny k médiám je od slov k ich naplneniu veľmi ďaleko. Ale podľa posledných jednaní na Rade má pocit, že sa veci hýbu správnym smerom. Oproti minulému obdobiu došlo v tejto oblasti k výraznému zlepšeniu.

N. Vokušová: Pre slovenskú menšinu zatiaľ v lepšom prípade konzervuje súčasný stav. Pokrok očakáva v oblasti školstva i médií. Z hľadiska slovenskej menšiny je nepostačujúca úroveň grantovej podpory implementácie Charty.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Vzhľadom k povahe veci není v širším povedomí v rámci ukrajinskej komunity.

VIETNAMSKÁ MENŠINA

Nejsou.

Usnesení vlády ke Zprávě o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2015

**USNESENÍ
VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY**

ze dne 8. června 2016 č. 518

ke Zprávě o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2015

Vláda

- I. **bere na vědomí** Zprávu o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2015, uvedenou v části III materiálu čj. 694/16;
- II. **doporučuje** hejtmanům, primátorům statutárních měst a starostům obcí s pověřenými obecními úřady a obcí, v nichž byl zřízen Výbor pro národnostní menšiny, zajistit systémové poskytování účelových dotací z veřejných financí na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve smyslu nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění pozdějších předpisů;
- III. **ukládá** ministru pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu zajistit zveřejnění tohoto usnesení ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí.

Provede:

ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a
legislativu a předseda Rady vlády pro
národnostní menšiny

Na vědomí:

hejtmani,
primátoři statutárních měst

Mgr. Bohuslav Sobotka, v. r.
předseda vlády